

KALENDARZ 2010

»WOŁANIA Z WOŁYNIA«

KALENDARZ
2010

»WOŁANIA Z WOŁYNIA«

SAVING
THE

WORLD

KALENDARZ
2010
»WOŁANIA Z WOŁYNIA«

© Copyright by „Wołanie z Wołynia”,
Biały Dunajec 2010

Opracował
ks. Witold Józef Kowalów

Korekta
Łucja Zalewska, Ludmiła Poliszczuk, Irena Dejneka

Publikację dofinansowała
Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

ISBN 978-83-88863-45-5

Drukarnia Abcydensowa
Dorosz Andrzej

* Wydawnictwo *

Tel. (012) 636-96-66 – Kraków

OD WYDAWNICTWA

„Historia jest równie ślepa bez map, jak i bez dat” – słusznie zauważył prof. Janusz Tazbir. W niniejszym kalendarzu chcemy przybliżyć wkład Wołynia w historię i kulturę Polski i Ukrainy, Rzeczypospolitej i Rosji. Chociaż słowo „wkład” zawiera w sobie ocenę i może prowadzić na manowce niekończących się, a dość przecie jałowych sporów, widzimy głęboki sens przypominania osiągnięć na polu kultury, które stały się częścią naszej cywilizacji, oraz ważnych i mniej znaczących wydarzeń z historii Wołynia i jego poszczególnych miejscowości, albo mających wpływ na Wołyń.

Bezpośrednie sąsiedztwo z Polską i ziemiami białoruskimi Litwy sprawiło, że Wołyń był szczególną krainą Rzeczypospolitej. Współistniało tutaj prawosławie i katolicyzm, w okresie Reformacji rozwijali się socynianie (Arianie Polscy). Później znaleźli tutaj schronienie holenderscy menonici. Osiedli tutaj Tatarzy i Karaimi. Dobrze się tu czuli prawdziwi katolicy, gorliwi prawosławni i wierni prawu Żydzi. Była to swego rodzaju *„republika chrześcijańska”*, gdzie jej obywatele żyli ze sobą w zgodzie i pokoju.

Cieniem na tę wspaniałą koegzystencję położyło się *„rozlanie krwi”* w czasie powstania Chmielnickiego w 1648 r. czy rzezi wołyńskiej w 1943 roku. Nie należy zapominać też, iż wcześniej trwał tu ciągły *„stan wojenny”*, będący skutkiem częstych najazdów Tatarów i groźbą agresji ze strony tureckiej.

To wszystko miało wielki wpływ na duchowy i kulturalny kształt Wołynia. Wieloetniczne i wielowyznaniowe dziedzictwo tego peryferyjnego regionu Europy wypada przypomnieć w czasie współczesnych europejskich aspiracji i mrzonek. Pokój wyznaniowy i tolerancja wypracowana przez naszych przodków była bez wątpienia wielkim osiągnięciem i wyrazem dojrzałości politycznej.

Jakoś naturalnym i konsekwentnym jest to, że bp Adolf Piotr Szlą-
żek po okrucieństwach II wojny światowej i krachu swej pracy – niemal
zupełnej likwidacji diecezji łuckiej – pisze na wygnaniu w Polsce traktat
o moralnym odrodzeniu świata, który również warto przypomnieć...

Serdecznie dziękuję za uzupełnienia i uwagi Mieczysławowi Mali-
nowskiemu, Andrzejowi Gaczolowi, Reginie Lutyńskiej i innym.

Niniejsze „Kalendarium Wołyńskie” dostępne jest w kilku miejscach
w internecie.

Szanownych Czytelników uprzejmie proszę o wszelkie uwagi, po-
prawki i uzupełnienia.

ks. Witold Józef Kowalów
vykovaliv@gmail.com

Serdecznie zapraszam do grupy „Wołanie z Wołynia”:
<http://groups.google.com/group/wolanie?hl=pl>

Styczeń Січень	2010	Luty Лютий	2010	Marzec Березень	2010	Kwiecień Квітень	2010
January Januar		February Februar		March März		April April	
Январь		Февраль		Март		Апрель	

1	Pt	Nowy Rok
2	So	
3	N	
4	Pn	
5	Wt	
6	Śr	Trzech Króli
7	Cz	
8	Pt	
9	So	
10	N	
11	Pn	
12	Wt	
13	Śr	
14	Cz	
15	Pt	
16	So	
17	N	
18	Pn	
19	Wt	
20	Śr	
21	Cz	
22	Pt	
23	So	
24	N	
25	Pn	
26	Wt	
27	Śr	
28	Cz	
29	Pt	
30	So	
31	N	

1	Pn	
2	Wt	
3	Śr	
4	Cz	
5	Pt	
6	So	
7	N	
8	Pn	
9	Wt	
10	Śr	
11	Cz	
12	Pt	
13	So	
14	N	
15	Pn	
16	Wt	
17	Śr	Środa Popielcowa
18	Cz	
19	Pt	
20	So	
21	N	
22	Pn	
23	Wt	
24	Śr	
25	Cz	
26	Pt	
27	So	
28	N	

1	Pn	
2	Wt	
3	Śr	
4	Cz	
5	Pt	
6	So	
7	N	
8	Pn	
9	Wt	
10	Śr	
11	Cz	
12	Pt	
13	So	
14	N	
15	Pn	
16	Wt	
17	Śr	
18	Cz	
19	Pt	
20	So	
21	N	
22	Pn	
23	Wt	
24	Śr	
25	Cz	
26	Pt	
27	So	
28	N	Niedziela Palmowa Początek czasu letniego
29	Pn	
30	Wt	
31	Śr	

1	Cz	
2	Pt	Wielki Piątek
3	So	
4	N	Wielkanoc
5	Pn	Poniedziałek Wielkanocny
6	Wt	
7	Śr	
8	Cz	
9	Pt	
10	So	
11	N	
12	Pn	
13	Wt	
14	Śr	
15	Cz	
16	Pt	
17	So	
18	N	
19	Pn	
20	Wt	
21	Śr	
22	Cz	
23	Pt	
24	So	
25	N	
26	Pn	
27	Wt	
28	Śr	
29	Cz	
30	Pt	

Maj Травень	2010	Czerwiec Червень	2010	Lipiec Липень	2010	Sierpień Серпень	2010
May		June		July		August	
Mai		Juni		Juli		August	
Май		Іюнь		Іюль		Август	

1 So Święto Pracy	1 Wt	1 Cz	1 N
2 N	2 Śr	2 Pt	2 Pn
3 Pn Święto Konstytucji 3 Maja	3 Cz Boże Ciało	3 So	3 Wt
4 Wt	4 Pt	4 N	4 Śr
5 Śr	5 So	5 Pn	5 Cz
6 Cz	6 N	6 Wt	6 Pt
7 Pt	7 Pn	7 Śr	7 So
8 So	8 Wt	8 Cz	8 N
9 N	9 Śr	9 Pt	9 Pn
10 Pn	10 Cz	10 So	10 Wt
11 Wt	11 Pt	11 N	11 Śr
12 Śr	12 So	12 Pn	12 Cz
13 Cz	13 N	13 Wt	13 Pt
14 Pt	14 Pn	14 Śr	14 So
15 So	15 Wt	15 Cz	15 N Wniebowzięcie Najśw. Maryi Panny
16 N	16 Śr	16 Pt	16 Pn
17 Pn	17 Cz	17 So	17 Wt
18 Wt	18 Pt	18 N	18 Śr
19 Śr	19 So	19 Pn	19 Cz
20 Cz	20 N	20 Wt	20 Pt
21 Pt	21 Pn	21 Śr	21 So
22 So	22 Wt	22 Cz	22 N
23 N	23 Śr	23 Pt	23 Pn
24 Pn	24 Cz	24 So	24 Wt
25 Wt	25 Pt	25 N	25 Śr
26 Śr	26 So	26 Pn	26 Cz
27 Cz	27 N	27 Wt	27 Pt
28 Pt	28 Pn	28 Śr	28 So
29 So	29 Wt	29 Cz	29 N
30 N	30 Śr	30 Pt	30 Pn
31 Pn		31 So	31 Wt

Wrzesień 2010	Październik 2010	Listopad 2010	Grudzień 2010
Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
September	October	November	December
September	Oktober	November	Dezember
Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь

1 Śr	1 Pt	1 Pn Wszystkich Świętych	1 Śr
2 Cz	2 So	2 Wt	2 Cz
3 Pt	3 N	3 Śr	3 Pt
4 So	4 Pn	4 Cz	4 So
5 N	5 Wt	5 Pt	5 N
6 Pn	6 Śr	6 So	6 Pn
7 Wt	7 Cz	7 N	7 Wt
8 Śr	8 Pt	8 Pn	8 Śr
9 Cz	9 So	9 Wt	9 Cz
10 Pt	10 N	10 Śr	10 Pt
11 So	11 Pn	11 Cz Narodowe Święto Niepodległości	11 So
12 N	12 Wt	12 Pt	12 N
13 Pn	13 Śr	13 So	13 Pn
14 Wt	14 Cz	14 N	14 Wt
15 Śr	15 Pt	15 Pn	15 Śr
16 Cz	16 So	16 Wt	16 Cz
17 Pt	17 N	17 Śr	17 Pt
18 So	18 Pn	18 Cz	18 So
19 N	19 Wt	19 Pt	19 N
20 Pn	20 Śr	20 So	20 Pn
21 Wt	21 Cz	21 N	21 Wt
22 Śr	22 Pt	22 Pn	22 Śr
23 Cz	23 So	23 Wt	23 Cz
24 Pt	24 N	24 Śr	24 Pt Wigilia Bożego Narodzenia
25 So	25 Pn	25 Cz	25 So Boże Narodzenie
26 N	26 Wt	26 Pt	26 N Boże Narodzenie
27 Pn	27 Śr	27 So	27 Pn
28 Wt	28 Cz	28 N	28 Wt
29 Śr	29 Pt	29 Pn	29 Śr
30 Cz	30 So	30 Wt	30 Cz
	31 N Koniec czasu letniego		31 Pt

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Mieczysława
Вікентія, Генріха

Friday
Freitag
Пятница

NMP Bożej Rodzicielki
Урочистіть Пресвятої Богородиці Марії
Всесвітний День Молитов про Мир

1 stycznia 1873 r. - w Warszawie w wieku 65 lat zmarł Henryk Cieszkowski, poeta, powieściopisarz epoki romantyzmu. Urodził się 29 czerwca 1808 r. w Bortnowie na Wołyniu. Uczestnik powstania listopadowego 1830-1831 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Cieszkowski

1 stycznia 1925 r. - przeniesiono siedzibę powiatu z Ostroga do Zdołbunowa i zmieniono nazwę powiatu na zdołbunowski.

Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_ostrogski

1 stycznia 1925 r. - gmina Zdołbica oraz miasto Zdołbunów zostały wyłączone z powiatu rówieńskiego i weszły w skład nowo utworzonego powiatu zdołbunowskiego (Dz. U. z 1924 r. Nr 68, poz. 655). Dotąd, od 31 marca 1920 r., gmina wiejska Zdołbica wraz z miasteczkiem Zdołbunów były częścią powiatu rówieńskiego, a wcześniej częścią powiatu ostrogskiego (Dz. Urz. ZCZW i FP z 1920 r. Nr 3, poz. 30).

Zob.: „Gmina Zdołbica”, [w:] Wikipedia //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Gmina_Zdo%C5%82bica

1 stycznia 1939 r. - w wiosce Peremylówka w rej. młynowskim urodził się Anatolij Petrowycz Andruchow, muzyk, zasłużony działacz kultury.

1 stycznia 1943 r. - został utworzony okręg VIII Batalionów Chłopskich, który obejmował tereny byłego województwa i został podzielony na obwody: 2 - Luboml, 3 - Włodzimierz Wołyński, 4 - Horochów, 5 - Łuck, 6 - Dubno, 7 - Krzemieniec, 8 - Zdołbunów, 9 - Kostopol, 10 - Sarny, 11 - Równe. Z czasem utworzono Podokręg Równe, który obejmował obwody: Dubno, Zdołbunów, Kostopol, Sarny i Równe.

Zob.: Radosław „Butryk” Butryński, „Polska Podziemna» Bataliony Chłopskie. Struktury organizacyjne” //

<http://www.dws-xip.pl/PW/pw53.html>

1 stycznia 1970 r. - urodził się o. Polikarp Striżkowski OFM. Wyświęcony na kapłana 13 maja 2000 roku. Proboszcz parafii w Kowlu (od 30 czerwca 2006 r.).

Bazylego, Grzegorza
Стефанії, Макара

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

2

Свв. єпископів і вчителів Церкви
Василія Великого та Григорія із Назіянза

2 stycznia 1752 r. – na Wołyniu, w rodzinie szlacheckiej, urodził się Franciszek Mikołaj Zabłocki, komediopisarz i poeta polski. Kształcił się u pijarów w Międzyrzeczu Koreckim. Zmarł 10 września 1821 r. w Końskowoli.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Franciszek_Zab%C5%82ocki

2 stycznia 1944 r. – partyzantka sowiecka w sile kilku tysięcy napada na Ostróg. Po kilku godzinach walki Niemcy i Węgrzy opuszczają miasto, w którym władzę obejmują sowieci. Ich władza ograniczała się do grabieży po domach nawet bielizny damskiej. Po całodziennym plądrowaniu w nocy wycofują się do lasu. Na ten moment czekała banda banderowców (o. R. Kranc, „Z Ostroga na Kołymę”).

2 stycznia 1953 r. – w Warszawie w wieku 55 lat został stracony Bolesław Kontrym, pseud. „Żmudzin”, major, cichociemny. Urodził się 27 sierpnia 1898 r. w Zaturcach na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Boles%C5%82aw_Kontrym

2 stycznia 1920 r. – 26 pp. (który do końca 1919 r., w składzie 7 DP, zabezpieczał niespokojną granicę polsko-niemiecką na Górnym Śląsku) przerzucono na front wschodni, do Zdołbunowa, jako odwód Frontu Wołyńskiego. 13 stycznia 1920 r. zajął on pozycje obronne na przedmościu Słuczy, na których pozostawał przez blisko 4 miesiące, tocząc z Rosjanami ciężkie walki m.in. w obronie miejscowości Zwiąhel (19-21 marca 1920).

Zob.: Marcin Wodejko (opr.), „Rodzinne paniątki przekazane do Centralnego Archiwum Wojskowego”, [w:] „Rocznik Archiwalno-Historyczny CAW” nr 2/31 z 2009 r., s. 311-318, s. 314 //

http://www.caw.wp.mil.pl/biuletyn/r2/r2_13.pdf

2 stycznia 1944 r. – we wsi Nowy Dwór pow. Równe Ukraińcy zamordowali 19. letniego Polaka.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939-1948” //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1944_1.html

2 stycznia 1944 r. – Delegat Rządu wydał odezwę do Polaków na Wołyniu w związku z dojściem wojsk sowieckich do przedwojennych granic RP i przewidywanym wyparciem przez nie Niemców z tych terenów. Jest to jeden z nielicznych zachowanych dokumentów Wołyńskiej Okręgowej Delegatury Rządu. Odezwa ta świadczy o rozpaczliwym dążeniu do zachowania polskiego stanu posiadania na Wołyniu z nadzieją na powrót do przedwojennego status quo, choć zdawano sobie sprawę z tego, że od momentu wejścia na Wołyń wojsk sowieckich ludność polska znajdzie się w szponach trzech wrogów.

Zob.: Ewa Siemaszko, „Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia, 1939-1945” //

[http://www.electronicmuseum.ca/Poland-](http://www.electronicmuseum.ca/Poland-WW2/ukrainian_insurgent_atrocities/uia_volhynia_pol.html)

[WW2/ukrainian_insurgent_atrocities/uia_volhynia_pol.html](http://www.electronicmuseum.ca/Poland-WW2/ukrainian_insurgent_atrocities/uia_volhynia_pol.html)

NIEDZIELA
НЕДІЛЯDanuty, Genowefy
Геновефи, ЗдіславиSunday
Sonntag
ВоскресеньеII niedziela po Narodzeniu Pańskim
II неділя Після Різдва Господнього
Пресвятого Імені Ісуса

3 stycznia 1945 r. – NKWD uwięziło w Łucku bpa Adolfa Piotra Szelażka wraz z grupą księży diecezji łuckiej. Razem 8 osób. Wśród aresztowanych był m.in. Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński.

3 stycznia 1984 r. – w Barczewie zmarł Antoni Abramowicz, nauczyciel, działacz społeczno-oświatowy i poeta ludowy. Urodził się 24 października 1918 r. w Turzysku na Wołyniu.

3 stycznia 1938 r. – został skazany na karę śmierci za działalność kontrrewolucyjną i tego samego dnia rozstrzelany ks. Aleksander Kuczyński, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1869 r. w Suwałkach. Wyświęcony na kapłana w 1895 r. W latach 1902–1914 adm. par. Ostrówki, 1914–1918 adm. i dziekan par. Dubno, 1918–1925 adm. i dziekan par. Nowogród Wołyński. Aresztowany w 1923 i skazany na 3 lata więzienia, po zwolnieniu pracuje w diecezji żytomierskiej. Ponownie aresztowany w 1929 r. przebywa na zesłaniu. Tam 20 sierpnia 1937 r. został kolejny raz aresztowany.

Zob.: Ks. Roman Dzwonkowski SAC, *„Losy duchowieństwa katolickiego w ZSSR 1917–1939. Martyrologium”*, Lublin 1998, s. 256, 315–316, 576 // <http://www.kul.lublin.pl/dzwonkowski/k2.html>

3 stycznia 1944 r. – w miasteczku Ostróg nad Horyniem, pow. Zdołbunów, w nocy miasteczko obrabowali partyzanci sowieccy a po ich odejściu rano nastąpił atak banderowców, którzy w domach na ul. Tatarskiej zamordowali 38 Polaków.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), *„Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948”* //

http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1944_1.html

3 stycznia 1992 r. – w kościele pw. świętych Joachima i Anny we Włodzimierzu Wołyńskim odprawiono pierwszą od trzydziestu lat Mszę św. i ponownie poświęcono świątynię.

Zob.: Leon Popek, *„Świątynie Wołynia”*, t. 1, Lublin 1997, s. 191.

Anieli, Eugeniusza
Єлисавети, Михайла

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Будній день

Понедельник

4 stycznia 1928 r. – w Lipnikach na Wołyniu urodził się gen. bryg. Władysław Hermaszewski, pilot. Zmarł 26 lipca 2002 r. k. Bracka nad Angarą na Syberii.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Hermaszewski

4 stycznia 1932 r. – w Cichawie urodził się ks. Adolf Chojnacki, kapłan archidiecezji krakowskiej, działacz opozycji demokratycznej w PRL. W latach 1995–1996 pracował w Łucku jako wikariusz oraz administrator parafii Ołyka i Cumań na Wołyniu. Zmarł 22 marca 2001 r. w 69. roku życia i 45. roku kapłaństwa.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Chojnacki

4 stycznia 1942 r. – w kolonii Zalesie (gmina Berezne, powiat Kostopol) została zamordowana czteroosobowa rodzina Żrczyńskich oraz Tadeusz Doniza.

4 stycznia 1944 r. – Armia Czerwona wkroczyła na terytorium II RP w okolicach Sarn na Wołyniu.

4 stycznia 1944 r. – wypełniając rozkaz „Lubonia”, por. „Gzysms” wyruszył ze swym oddziałem (AK) na koncentrację. Zbiórka żołnierzy nastąpiła w Ostrogu, skąd sformowany oddział przeszedł do samoobrony w Witoldówce. Tam, po uzupełnieniu stanu, stworzył kompanię piechoty w sile ok. 70 ludzi.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

4 stycznia 1944 r. – powstał prawosławny ordynariat połowy Wojska Polskiego.

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

Marceliny Darowskiej, Szymona, Edwarda
Карла, Симона

Будній день,
або бл. Маркеліни Даровської, черниці

5 stycznia 1787 r. – zmarł bp Cyprian Stecki, uński władca łucko-ostrogski (mianowany 12 maja 1777 r.). Urodził się w 1734 roku. Egzarcha metropolii ruskiej.

5 stycznia 1808 r. – w Seweryniach na Wołyniu urodził się Ernest Malinowski, polski inżynier, oficer w powstaniu listopadowym, prof. Uniwersytetu w Limie. Budowniczy Centralnej Kolei Transandyjskiej. Zmarł 2 marca 1899 r. w Limie.

Zob.: biogram w Wikipedii // (...)

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ernest_Malinowski

5 stycznia 1911 r. – w Jazłowcu na Podolu zmarła bł. Marcelina Darowska, współzałożycielka Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP, założonego w 1854 roku. Urodziła się w 1827 roku w Szulakach, od 1860 r. przełożona zgromadzenia. W Jazłowcu na Podolu założyła pierwszy zakład wychowawczy dla dziewcząt, który pełnił funkcje ważnego ośrodka życia duchowego i kulturalnego. Następne szkoły powstały w Jarosławiu, Niżniowie i Nowym Sączu. W Rzymie, dnia 6 października 1996 roku papież Jan Paweł II wyniósł ją na ołtarze.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Marcelina_Darowska

5 stycznia 1920 r. – we Włodzimierzu Wołyńskim w rodzinie oficerskiej urodził się Jerzy Sas Jaworski, żołnierz kampanii polskiej, Armii Krajowej, I Armii WP, pasjonat jazdy konnej. Zmarł 25 grudnia 2008 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Sas_Jaworski

5 stycznia 1977 r. – w Krakowie Nowej Hucie zmarł o. Bolesław Remigiusz Kranc, kapucyn. Urodził się 1 listopada 1910 r. w Krośnie nad Wisłokiem. Do Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów wstąpił 20 sierpnia 1926 r. i otrzymał imię zakonne Remigiusz. W latach 1939–1945 pracował w Ostrogu nad Horyniem. W czasie II wojny światowej (zwłaszcza na przełomie 1943/1944 r.) przywódca i obrońca społeczności polskiej w tym mieście. W latach 1945–1948 więziony i zesłany na Kołymę.

Zob.: O. Remigiusz Kranc OFMCap., „W drodze z Ostroga na Kołymę”, Biały Dunajec–Kraków 1998; O. Hieronim Warachim OFMCap., „Kapucyni sybiracy”, Kraków 2009, s. 79–92.

Kacpra, Melchiora, Baltazara
Андрія, Петра

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

Objawienie Pańskie, Trzech Króli
Уроцистість Об'явлення Господнього

6 stycznia 1429 r. – na zamku w Łucku rozpoczął się słynny zjazd monarchów europejskich.

6 stycznia 1628 r. – w Prusach urodził się ks. Baltazar Golecki SI, jezuicki kapłan, wykładowca i misjonarz. Zmarł 20 maja 1674 r. w Ostrogu nad Horyniem. Został prawdopodobnie otruty przez schizmatyków.

6 stycznia 1850 r. – w Biełżyczach na Wołyniu urodził się Adam Krechowicki, pseud. Adam Bukatko, pseud. Wratisław Daniłowicz, powieściopisarz, dramaturg, krytyk literacki i teatralny. Zmarł 13 czerwca 1919 r. we Lwowie w wieku 69 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //
http://pl.wikipedia.org/wiki/Adam_Krechowiecki

6 stycznia 1886 r. – urodził się Ołeksa Ałmazow, ukraiński działacz wojskowy. Przewodniczący Komitetu Pomocy dla Głodujących w Ukraińskiej-SRR. Zmarł 13 grudnia 1936 r. w Łucku na Wołyniu.

6 stycznia 1928 r. – w Łucku w rodzinie leśnika urodził się Włodzimierz Jerzy Dziedzicki, długoletni pracownik przemysłu spożywczego oraz aktywny działacz w Stowarzyszeniach NOT. Zmarł 12 sierpnia 2008 roku.

6 stycznia 1944 r. – oddział „Gzymsa” (AK) po odpoczynku w Witoldówce k. Ożenina wyruszył w dalszy marsz na koncentrację. Nocą w kolonii Dermanka oddział stoczył potyczkę z patrolem UPA, rozbijając go. Ranny był jeden żołnierz. W następnych etapach oddział maszerował nocą, na dzień zatrzymując się w lesie. Droga wiodła przez dziesiątki spalonych i wymordowanych osiedli. Por. „Gzyms” omijał rejon Dermania i Moszczenicy, opanowany przez oddziały UPA.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440.

6 stycznia 1944 r. – w Nowo Suchotino k. Tainszy (Północny Kazachstan) zmarł Marceł Slubicz Załęski, ur. w 1858 roku, deportowany przez władze sowieckie 13 kwietnia 1940 roku z Mizocza (pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie). Ojciec Reginy Szablowskiej.

Zob.: „Polacy na Syberii” //
http://www1.dziennik.krakow.pl/ipn/polacy_na_syberii/html/wystawa.html

6 stycznia 1975 r. – Sługa Boży o. Serafin Kaszuba OFMCap. powrócił do szpitala na dalsze leczenie, wypisany ze szpitala znalazł gościnę u zaprzyjaźnionych rodzin we Lwowie, po czym w lutym przebywał w sanatorium w Hołosku pod Lwowem

7

CZWARTEK
ЧЕТВЕРRajmunda, Lucjana
Валентина, МатвіяThursday
Donnerstag
ЧетвергБудній день,
або св. Раймонда з Пеньяфорта, пресвітера

7 stycznia 1936 r. – w Ostrogu nad Horyniem urodziła się Anna Ciepielewska, polska aktorka. Żona Stanisława Niwińskiego.

7 stycznia 1937 r. – Sługa Boży o. Serafin Kaszuba OFMCap. opuścił Kraków po uzyskaniu tzw. absolutorium na Uniwersytecie Jagiellońskim i podjął w Kolegium Serafickim oo. Kapucynów w Rozwadowie obowiązki nauczyciela języka polskiego.

7 stycznia 1944 r. – w nocy z 6 na 7 stycznia 1944 r. został przez nacjonalistów ukraińskich zniszczony kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Drużkopolu (obecnie: Żurawniki). Przez wiele lat ulegał ruinie, aż zostały po nim tylko fragmenty jednej ściany.

7 stycznia 1945 r. – strona polska wznowiła przesiedlanie ludności polskiej z Ukraińskiej SRR, które zostało wstrzymane 3 stycznia w związku z trudnościami w rozsiadaniu tej ludności w Polsce. Stało się tak w rezultacie interwencji przebywającego w Lublinie przedstawiciela rządu Ukraińskiej SRR.

Mściława, Seweryna
Лавретія, Северина

PIĄTEK
П'ЯТНИЦА

Friday
Freitag
Пятница

Будній день

8 stycznia 1977 r. – zmarł o. Bolesław Kranc, imię zakonne Remigiusz. Urodził się 1 listopada 1910 r., nowicjat w zakonie kapucynów rozpoczął 20 sierpnia 1926 r., a święcenia kapłańskie otrzymał 29 czerwca 1933 r. Pracował w Rozwadowie, Drohobyczu, we Lwowie i Krakowie. Dnia 10 lipca 1939 r. przybył do Ostroga, gdzie pracował przez cały okres wojny. Dnia 13 stycznia 1945 r. został aresztowany przez NKWD i skazany na 10 lat obozu. Dnia 17 grudnia 1945 r., wywieziony na Kołymę, skąd po 2 i pół latach został zwolniony jako niesłusznie skazany (!). Dnia 24 lipca 1947 r. wrócił do Polski, gdzie w latach 1950–1956 pełnił obowiązki przełożonego Krakowskiej Prowincji Kapucynów. Następnie pełnił wiele ważnych funkcji w domach zakonnych kapucynów w całej Polsce. Pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

8 stycznia 1944 r. – wieczorem wyznaczono wymarsz i zbiórkę na cmentarzu katolickim w Ostrogu oddziału AK pod dowództwem por. „Gzymśa”. Stawiło się 68 partyzantów z sanitariuszką „Czarną Marysią”, nauczycielką z tych stron. Po krótkiej odprawie i omówieniu zadań, pomaszerowano ośnieżonymi polami do odległej o 12 km wsi Witoldówka. Podczas marszu zaniemógł ranny w nogę wachm. Wacław Nowakowski, po którego wysłano ze wsi sanie. Dowódcą placówki samoobrony w Witoldówce był jej mieszkaniec, ppor. „Sęp”, „Tu-haj Bej” (Stefan Tuhy). W Witoldówce kwaterował już oddział 27 żołnierzy ze Zdobunowa, zbiegłych ze służby ochrony kolei, pod dowództwem strz. „Żydka” (Czesław Pietrasiak).

Zob.: Michał Fijałka, „Oddział «Gzymśa»” //

<http://27wdpak.btx.pl/index.php/oddziaiy-27-wdp-ak/oddzia-qgzymśaq>

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samstag
СубботаJuliana, Marceliny
Аліції, Адріана

Будній день

9 stycznia 1774 r. – zmarł Józef Andrzej Załuski, biskup kijowski, mecenas nauki i kultury, bibliograf, edytor, pisarz, współzałożyciel pierwszej biblioteki publicznej w Warszawie. Urodził się 12 sierpnia 1702 roku.

Zob. biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Andrzej_Za%C5%82uski

9 stycznia 1873 r. – w miejscowości Rady na Wołyniu urodził się Chaim Nachman Bialik, żydowski poeta, prozaik, eseista i tłumacz, tworzący w języku hebrajskim. Zmarł 4 lipca 1934 r. w Wiedniu, w wieku 61 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://en.wikipedia.org/wiki/Hayyim_Nahman_Bialik

9 stycznia 1928 r. – w Kowlu na zjeździe różnych ugrupowań i organizacji ukraińskich powstał Ukraiński Centralny Komitet Wyborczy Wołynia, Chełmszczyzny, Polesia i Podlasia, który przyłączył się do Bloku Mniejszości Narodowych.

Jana, Wilhelma
Вільгельма, Григорія

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday

Sonntag

Воскресенье

10

Chrzest Pański
Неділя Хрещення Господнього

10 stycznia 1925 r. – w Łucku urodził się gen. Florian Siwicki. Szef Sztabu Generalnego LWP. Jeden z autorów stanu wojennego w PRL.

10 stycznia 1944 r. – oddział „Gzymśa” (AK), maszerujący na koncentrację, zatrzymał się w kolonii Zamczysko, blisko szosy i toru kolejowego Dubno–Zdołbunów–Równe. Tutaj, podczas manewrowania bronią zginął z ręki kolegi jeden żołnierz. Pochowano go na miejscu.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

10 stycznia 1945 r. – ks. Faustyn Lisicki został mianowany dziekanem okręgu Żytomierz. Urodził się 29 marca 1903 r. uczęszczał do seminarium duchownego w Łucku i po święceniach w 1928 r. pracował, jako wikariusz w katedrze, potem proboszcz parafii Potasznia (1932–1935) i parafii Stepań (1936–1943). Cudem przeżył napad oddziałów UPA, a jego kościół pw. Św. Michała Archanioła 21 kwietnia 1943 r. został wysadzony w powietrze. Dnia 13 sierpnia 1943 r. udał się do Żytomierza gdzie pełnił posługi duszpasterskie w mieście i okolicy. Dnia 25 lutego 1945 r. aresztowany przez NKWD. 1 sierpnia 1946 r. został skazany na 10 lat łagrów i 5 lat pozbawienia praw obywatelskich. Zesłany do łagrów w Workucie pracował w kopalni węgla. Zwolniony z zesłania 25 lutego 1956 r. wrócił do Żytomierza, ale nie otrzymał „rejestracji”, udał się do Latyczowa, gdzie za nielegalne odprawianie Mszy św. został aresztowany. Po pół roku sparaliżowany został zwolniony, ale jeszcze przez 14 lat w swoim prywatnym mieszkaniu odprawiał Msze św. i spowiadał. Zmarł w Żytomierzu 23 marca 1972 roku.

Zob.: Ks. Roman Dzwonkowski SAC, „Leksykon duchowieństwa polskiego represjonowanego w ZSRS 1939–1988”, Lublin 2003, s. 375–376.

10 stycznia 1945 r. – NKWD aresztowało ks. Bronisława Drzepeckiego. Zob. poniżej.

10 stycznia 1959 r. – ponownie aresztowano ks. Bronisława Drzepeckiego za „działalność przeciwko władzy radzieckiej”. Urodził się 13 marca 1906 r. na Podolu. Święcenia kapłańskie przyjął 7 września 1930 roku. Po studiach w Rzymie w 1937 r. otrzymał stopień doktora teologii. Był wicerektorem seminarium w Łucku, ale po wkroczeniu w 1939 r. bolszewików zmuszony był przenieść się do Huty Stefańskiej, gdzie został proboszczem (1941–1943), potem mianowany proboszczem w Kowlu. W 1944 r. z upoważnienia bpa A.P. Szelągza został wikariuszem generalnym diecezji żytomierskiej, ale już 10 stycznia 1945 r. zostaje aresztowany przez NKWD, jako szpieg Watykanu. Po 19 miesiącach więzienia, w lipcu 1946 r. zostaje skazany na 10 lat łagrów. Początkowo pracuje w Charkowie przy załadunku wagonów, zimą 1947 r. przewieziony do Workuty, gdzie pracuje w kopalniach. Zwolniony z łagru w grudniu 1954 r. z zakazem opuszczania Workuty. Rok później został zameldowany w Zielonym Gaju, gdzie objął opieką duszpasterską zesłanych tam Polaków. Ponownie aresztowany 10 stycznia 1959 r. za działalność przeciwko władzy radzieckiej i skazany na 10 lat więzienia. Zesłany do Czumy k. Irkucka gdzie pracuje przy wyrębie lasów. Kiedy ciężko zachorował obniżono mu karę do 5 lat. Dnia 18 stycznia 1964 r. został zwolniony i udał się do Winnicy, potem pozwolono mu pracować na Podolu – w parafiach Szarogród, Żmerynka, Czerniejowce i inne. Zmarł 8 września 1973 r. w Szarogrodzie i tam został pochowany.

Zob.: Ks. Roman Dzwonkowski SAC, „Leksykon duchowieństwa polskiego represjonowanego w ZSRS 1939–1988”, Lublin 2003, s. 202–205; Ks. Witold Józef Kowalów, „Ks. Bronisław Drzepecki (1906–1973)”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 1 (80) ze stycznia-lutego 2008 r., s. 45–47.

10 stycznia 1975 r. – kard. Karol Wojtyła, arcybiskup metropolita krakowski, w kościele pw. św. Floriana w Krakowie, odprawił Mszę św. żałobną za duszę śp. ks. Władysława Bukowińskiego.

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКHonoraty, Matyldy
Томи, ФеодосіяMonday
Montag
ПонедельникБудній день.
Початок звичайного періоду

11 stycznia 1868 r. – we Lwowie zmarł Karol Szajnocha, historyk, publicysta, pisarz i bibliotekarz, kustosz Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie.

11 stycznia 1919 r. – w chutorze Zubriłowka w obwodzie wołgogradzkim w czasie walki zginął Wasył Izydorowicz Kikwidze, bolszewicki rewolucjonista wojskowy, kat. Urodził się 12 marca 1895 r. w Kutajisi. W czasie wojny ukraińsko-bolszewickiej od grudnia 1917 r. do kwietnia 1918 r. dowodził bolszewickim Oddziałem Równiejskim, który walczył w rejonie Równego i brał udział w szturmie Żytomierza. Organizował grabież miejscowej ludności i pogromy Żydów. W Równem była (jest?) ulica jego imieniem.

11 stycznia 1932 r. – urodził się ks. kan. Augustyn Mednis, kanonik gremialny lwowskiej kapituły metropolitalnej, wikariusz generalny diecezji łuckiej, kustosz Muzeum Diecezjalnego w Łucku. Zmarł 10 marca 2007 roku.

11 stycznia 1938 r. – w Kowlu zmarł ks. Franciszek Andruszewicz, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1880 roku. Więziony przez bolszewików. W 1932 r. trafił do Polski drogą wymiany za polskich komunistów. Proboszcz parafii Przewały i administrator parafii Stawki w dek. lubomelskim. Później proboszcz parafii Buceń w dek. Kamień Koszyrski.

11 stycznia 1944 r. – Związek Sowiecki odrzucił deklarację rządu polskiego na emigracji postulującą przywrócenie polskiej administracji na przedwojennych terenach państwa polskiego zajmowanych przez Armię Czerwoną.

11 stycznia 1944 r. – Związek Sowiecki odrzucił deklarację rządu polskiego na emigracji postulującą przywrócenie polskiej administracji na przedwojennych terenach państwa polskiego zajmowanych przez Armię Czerwoną. Rząd radziecki wydał komunikat agencji TASS w którym stwierdzał, że włączenie Białorusi Zachodniej i Ukrainy Zachodniej do ZSRR było zażoścuczynieniem za krzywdy oraz stworzyło podstawę „trwałej i stałej przyjaźni” między Polakami, Ukraińcami, Białorusinami i Rosjanami. Był to początek wojny psychologicznej, która trwała przez najbliższych kilkanaście miesięcy.

11 stycznia 1982 r. – w Łucku urodził się Ihor Wołodymyrowycz Huż, ukraiński działacz nacjonalistyczny. W latach 2000–2002 przewodniczący łuckiej organizacji miejskiej Kongresu Nacjonalistów Ukraińskich. W 2005 roku deportowany z Białorusi, kiedy brał udział w akcji „Szlak Czarnobylski 2005”.

Arkadiusza, Benedykta
Маргарити, Бернарда

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

12

Будній день

12 stycznia 1716 r. – na Rusi Czerwonej urodził się ks. Aleksander Brodowski, jezuita. Profesor filozofii w Ostrogu (1744–1745), profesor etyki i matematyki w Ostrogu (1746–1748). Rektor Collegium Nobilium w Ostrogu (1765–1768). Prefekt studiów w Krzemieńcu (1768–1772). Zmarł 17 sierpnia 1782 r. we Lwowie.

12 stycznia 1920 r. – „Kurier Warszawski” (nr 12) opublikował artykuł pt. „Naczelnik Państwa w Równem”. Józef Piłsudski w Równem, w czasie wizytacji Frontu Wołyńskiego, wyraził publicznie swoje poglądy na temat polskiej polityki kresowej.

12 stycznia 1944 r. – oddział „Gzysma” (AK) w nocy przepłynął się przez rzekę Ikwę i rano dotarł do samoobrony polskiej w Pańskiej Dolinie, gdzie komendantem był Albert Kozłowski. Dni następne poświęcono na odpoczynek, szkolenie żołnierzy oraz współdziałanie z samoobroną Pańskiej Doliny.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

12 stycznia 1944 r. – w Warszawie komendant Armii Krajowej (AK) wydał rozkaz w sprawie działalności w Polsce partyzantki radzieckiej („nie poddamy się... naciskowi politycznemu”). Zob.: „Styczeń 1944. Kalendarium”, fragment książki „Kartki z PRL. Ludzie, fakty, wydarzenia”, praca zbiorowa pod red. prof. dr. hab. Wiesława Władyki //

http://czytelnia.onet.pl/0,1228205,do_czytania.html

12 stycznia 1972 r. – Danyło Szumuk został kolejny raz aresztowany i oskarżony z art. 62, ust. 2 kk USRR (art. 70, ust. 2 kk RFSRR) oraz z art. 187, p. 1 kk USRR (art. 190, p. 1 kk RFSRR). Skonfiskowano jego wspomnienia, u Iwana Switłyčynego znaleziono list D. Szumuka, uznany za dokument programowy ruchu narodowowyzwoleńczego. Inkryminowano mu ponadto kolportaż artykułów Milovana Džilasa i Iwana Dziuby. Urodził się w 1914 r. na Wołyniu we wsi Boremszczyzna (pow. lubomlski) w rodzinie chłopskiej. Uczestnik walk w szeregach Ukraińskiej Armii Powstańczej, członek Ukraińskiej Grupy Helsińskiej, autor samizdatu, przetrzymywany w więzieniach i łagrach około 42 lat.

Zob.: Iryna Rapp, „Danyło Szumuk (ur. 1914)”, [w:] „Słownik dysydentów” //

<http://wozynskislovníkbiograficzny.blox.pl/2009/05/Danylo-Szumuk.html>

12 stycznia 1991 r. – Koło ZUWP w Bielsku Podlaskim zorganizowało tradycyjną „Małankę”, czyli zabawę noworoczną. Do tańca grał zespół „Chłopców Wiktora” z Łucka.

13

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаBogumiła, Weroniki
Якова, ВеронікиБудній день, або св. Іларія з Пуатьє,
єпископа і вчителя Церкви

13 stycznia 1789 r. – w Krupie k. Łucka na Wołyniu urodził się Ignacy Hilary Ledóchowski (Halka-Ledóchowski) (1789–1870), generał brygady, komendant Modlina w Powstaniu 1831 roku. Zmarł 29 marca 1870 r. w Klimontowie.

13 stycznia 1828 r. – zmarł w Warszawie gen. brygady Wincenty Aksamitowski. Walczył pod Zieleńcami i Ostrogiem, gdzie został ranny (1792). Urodził się 15 września 1760 r. w Kamieńcu Podolskim.

13 stycznia 1865 r. – we Lwowie w wieku 58 lat zmarł Józef Dzierzkowski, pseud. „Bolesta”, polski powieściopisarz i publicysta. Urodził się w 1807 r. w Ksawerowie na Wołyniu. Uczestniczył w powstaniu listopadowym, był porucznikiem w korpusie i adiutantem sztabu generała J. Dwernickiego.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Dzierzkowski

13 stycznia 1905 r. – w Kowlu urodził się Jan Stachniuk, pseud. „Stoigniew”, publicysta, ideolog i twórca polskiej nacjonalistycznej grupy „Zadruga”. Żołnierz AK, uczestnik powstania warszawskiego. Zmarł w wieku 58 lat, 14 sierpnia 1963 r., w Radości koło Warszawy.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Stachniuk

13 stycznia 1930 r. – Józef Sleszyński stanął na czele urzędu wojewódzkiego w Łucku (p.o.). Swoje obowiązki wykonywał do 5 czerwca 1930 roku. Przed nim i po nim wojewodą wołyńskim był Henryk Józewski.

13 stycznia 1936 r. – trzech ukraińskich działaczy nacjonalistycznych (wśród nich Stepan Bandera) zostało skazanych na karę śmierci za zorganizowanie 15 czerwca 1934 r. w Warszawie zamachu terrorystycznego na ministra spraw wewnętrznych RP Bronisława Pierackiego. Wyrok w wyniku amnestii zamieniono na dożywocie. Po zabójstwie ministra władze założyły obóz dla więźniów politycznych w Berezie Kartuskiej.

Zob.: „Kalendarium Historyczne IPN. 13 stycznia” //

<http://www.facebook.com/photo.php?pid=10779332&id=295017105244>

13 stycznia 1944 r. – rajd żołnierzy Armii Krajowej z samoobrony Przebraża do Ołyki.

13 stycznia 1945 r. – przez NKWD aresztowany został o. Remigiusz Bolesław Kranc OFM-Cap., duszpasterz katolicki w Ostrogu nad Horyniem. Urodził się 1 listopada 1910 r. w Krośnie. 20 sierpnia 1926 r. rozpoczął nowicjat w zakonie kapucynów w Sędziszowie Małopolskim. 29 czerwca 1933 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Pracował w Rozwadowie, Drohobycz, we Lwowie i Krakowie. Dnia 10 lipca 1939 r. przybył do Ostroga, gdzie pracował przez cały okres wojny. 13 stycznia 1945 r. aresztowany przez NKWD i skazany na 10 lat obozu. 17 grudnia 1945 r., wywieziony na Kołymę, skąd po 2 i pół latach został zwolniony, jako niesłusznie skazany (?). Dnia 24 lipca 1947 r. wrócił do Polski, gdzie w latach 1950–1956 pełnił obowiązki przełożonego Krakowskiej Prowincji Kapucynów. Następnie pełnił różne funkcje w domach zakonnych kapucynów w całej Polsce. Zmarł 8 stycznia 1977 r., pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Zob.: O. Remigiusz Kranc OFM-Cap., „W drodze z Ostroga na Kołymę”, oprac. ks. Witold Józef Kowalów, o. Józef Marek OFM-Cap., Biały Dunajec–Kraków 1998, passim.

13 stycznia 1991 r. – w wyniku ataku Armii Radzieckiej na Litwinów broniących wieży telewizyjnej w Wilnie zginęło 14 osób, a 400 zostało rannych.

Feliksa, Domosława
Фелікса, Серафима

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

14

Будній день

14 stycznia 1729 r. – w Czarnocinie urodził się bp Feliks Paweł Turski. Bp chełmski (1765–1771), bp łucki (1771–1788) i bp krakowski (od 1788 r.). Zmarł 31 marca 1800 r. w Krakowie. Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, „Sylwetki biskupów łuckich”, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 160–164; biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Feliks_Turski

14 stycznia 1882 r. – w Brusilowie koło Kijowa urodził się metropolita Ilarion, właśc. Iwan Ohijenko, teolog prawosławny, działacz polityczny i kulturalny. Absolwent gimnazjum w Ostrogu. Profesor teologii na Uniwersytecie Warszawskim. Zmarł 29 marca 1972 r. w Winnipeg (Kanada).

14 stycznia 1919 r. – w Huciskach k. Tarnopola urodził się bp Jan Olszański, w latach 1991–2002 ordynariusz diecezji kamieniecko-podolskiej. Zmarł 23 lutego 2003 r. w Kamieńcu Podolskim.

Zob.: biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Olsza%C5%84ski

14 stycznia 1927 r. – w Białokrynicy koło Krzemieńca na Wołyniu urodził się Zdzisław Konstanty Jagodziński, historyk, publicysta, bibliotekarz. Zmarł w wieku 74 lat 5 marca 2001 r. w Londynie.

15

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯArnolda Jansena, Izydora
Сидора, КіндратаFriday
Freitag
Пятница

Будній день

15 stycznia 1745 r. – papież Benedykta XIV udzielił zgodę księciu Pawłowi Sanguszcze na urządzenie kaplicy pałacowej w Zasławiu.

Zob.: B. Gorczak, „*Katalog Pergaminów znajdujących się w archiwum XX Sanguszków w Stawucie*”, Sławuta 1912, s. 133.

15 stycznia 1885 r. – zmarł bp Kasper Borowski, bp łucko-żytomierski w latach 1848–1883. Od 1866 r. zarządzał diecezją kamieniecką. Biskup płocki w latach 1883–1885. Urodził się w 1802 roku.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kasper_Borowski

15 stycznia 1944 r. – komendant Okręgu Wołyńskiego płk „Lubań” wydał rozkaz mobilizacyjny dla Inspektorów Kowel i Łuck, powołujący 27 Wołyńską Dywizję Piechoty AK. Zob. artykuł w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/27_Wo%C5%82y%C5%84ska_Dywizja_Piechoty

15 stycznia 1944 r. – zaniepokojone mobilizacją oddziałów polskich niemieckie rozpoznanie wojskowe wyszło z Lubomla, w kierunku na Bindugę. Batalion por. Kazimierza Filipowicza „Korda” w Rakowcu stoczył krótką zwycięską potyczkę z oddziałem Wehrmachtu i policją ukraińską.

15 stycznia 1981 r. – we Francji zmarła Janina Niedźwiecka, harcmistrz, instruktorka harcerska Chorągwi Harcerek we Francji. Urodziła się 10 grudnia 1892 r. w Badówce, pow. Ostróg, na Wołyniu, w rodzinie ziemiańskiej, urodziła się Janina Niedźwiecka – harcmistrz, instruktorka harcerska Chorągwi Harcerek we Francji. Od 1914 do 1917 r. prowadziła w Kijowie tajną szkołę dla dzieci robotników i za tę działalność została aresztowana i uwięziona w Moskwie. 1 lipca 1947 r. została Komendantką Chorągwi Harcerek we Francji – pełniła te funkcje przez 20 lat.

Zob.: „Hm. Janina Niedźwiecka”, [w:] Hm Władysława Seweryna Splawska, „Instruktorki Organizacji harcerki ZHP poza Krajem po drugiej wojnie światowej”, Londyn 2004 //

http://www.zhppgk.org/organizacja_harcerki/egazetka_5/Nasze%20Instruktorki/niedzwiecka.htm

15 stycznia 1992 r. – przestała istnieć Federacyjna Republika Jugosławii.

15 stycznia 2008 r. – Radio Watykańskie podało informację, że kijowsko-halicki arcybiskup większy, kard. Lubomyr Huzar, utworzył za zgodą synodu Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego wołyński egzarchat arcybiskupi z siedzibą w Łucku. Papież zaaprobował dokonany kanonicznie przez ten synod wybór pierwszego egzarchy wołyńskiego, mianując go równocześnie biskupem tytularnym. Został nim ks. Jozafat Oleh Howera, dotychczasowy rektor wyższego seminarium greckokatolickiej diecezji tarnopolsko-zborowskiej.

Marcela, Włodzimierza
Йосифа, Маркелла

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

16

Будній день

16 stycznia 1827 r. – w Szulakach na Ukrainie urodziła się bł. Marcelina Darowska, współzałożycielka Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP, założonego w 1854 roku. W Jazłowcu na Podolu założyła zakład wychowawczy. Zmarła 5 stycznia 1911 r. w Jazłowcu na Podolu. Beatyfikowana w Rzymie 6 października 1996 r. przez Jana Pawła II.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Marcelina_Darowska

16 stycznia 1931 r. – kuratorem Okręgu Szkolnego Wołyńskiego w Równem został Jan Firewicz (1890–1949), pedagog i państwowy urzędnik oświatowy. Urodził się 27 maja 1890 w Ejragole gm. Średniki na Litwie (lit. Ariogala, gm. Seredžius). Zmarł 16 stycznia 1949 r. w Warszawie.

16 stycznia 1938 r. – przez Sowietów został rozstrzelany ks. Feliks Zabuski (1895–1938), kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1895 r. w Klimontach w gub. siedleckiej. Na kapłana wyświęcony w 1919 roku. Wikariusz w Zdobunowie (1919) i katedry żytomierskiej (1920). W latach 1923–1925 administrator kilku parafii: Sławuta, Annopol, Szepetówka i Krzywín. Aresztowany w Sławucie 25 stycznia 1930 roku.

Zob.: Ks. Roman Dzwonkowski, „*Losy duchowieństwa katolickiego w ZSSR 1917-1939*”, Lublin 1998, s. 525.

16 stycznia 1949 r. – w Warszawie zmarł Jan Firewicz (1890–1949) – zob. powyżej (16 stycznia 1931 r.).

16 stycznia 1991 r. – papież Jan Paweł II podjął historyczną decyzję o odnowieniu hierarchii Kościoła katolickiego na Ukrainie, ustanawiając wówczas metropolitą lwowskim obrządku łacińskiego dotychczasowego administratora apostolskiego z Lubaczowa, ks. abp Mariana Jaworskiego, ordynariuszem żytomierskim ks. Jana Olszańskiego, zaś ordynariuszem kamienieckim ks. Jana Purwińskiego. Równocześnie powołani zostali dwaj biskupi pomocniczy dla archidiecezji lwowskiej: o. Rafał Władysław Kiernicki i ks. Marcján Trofimiak.

17

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеAntoniego, Rościsława
Юліана, ПіяII Неділя Звичайна
Св. Антонія Великого, абата

17 stycznia 1809 r. - w Łucku zmarł o. Cyprian od świętego Józefa (Józef Roch Ambroży Czerski). Pochodził z rodziny szlacheckiej; został ochrzczony 18 sierpnia 1735 r. w kościele w Zrinnocensi. Przyjął habit 28 października 1751 r., a śluby złożył 11 listopada następnego roku. Świecenia kapłańskie przyjął w październiku 1758 r.

17 stycznia 1874 r. - w Paryżu w wieku 90 lat zmarł Maciej Rybiński, polski generał. Urodził się 24 lutego 1784 r. w Sławucie na Wołyniu. Uczestnik kampanii napoleońskich. Ostatni wódz naczelny w powstaniu listopadowym.

Zob.: biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Maciej_Rybi%C5%84ski_\(genera%C5%82\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Maciej_Rybi%C5%84ski_(genera%C5%82))

17 stycznia 1944 r. - z odsieczą dla polskiej samoobrony w Ostrogu nad Horyniem przybył o. dr Gabriel Banaś OFMCap., administrator parafii w Ożeninie.

Małgorzaty, Piotra
Пріскілли, Рєгіні

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Будній день
18–25 січня 2010 р. – Тиждень
молитов про єдність християн

Monday
Montag
Понедельник

18

18 (30) stycznia 1834 r. – w wiosce Machnówka w powiecie berdyczowskim urodził się Wołodymyr Bonifatijewycz Antonowycz, wybitny ukraiński historyk i archeolog. Badacz przeszłości Wołynia. Zmarł 8 (21) marca 1908 roku.

18 stycznia 1964 r. – z zesłania na Syberię został zwolniony ks. dr Bronisław Drzepecki, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 13 marca 1906 r. na Podolu. Świecenia kapłańskie przyjął 7 września 1930 roku. Po studiach w Rzymie w 1937 r. otrzymał stopień doktora teologii. Był wicerektorem seminarium w Łucku, ale po wkroczeniu w 1939 r. bolszewików zmuszony był przenieść się do Huty Stefańskiej, gdzie został proboszczem (1941-1943), potem mianowany proboszczem w Kowlu. W 1944 z upoważnienia bpa A.P. Szelażka został wikariuszem generalnym diecezji żytomierskiej, ale już 10 stycznia 1945 r. zostaje aresztowany przez NKWD, jako szpieg Watykanu. Po 19 miesiącach więzienia, w lipcu 1946 r. zostaje skazany na 10 lat, łagrów. Początkowo pracuje w Charkowie przy załadunku wagonów, zimą 1947 r. przewieziony do Workuty, gdzie pracuje w kopalniach. Zwolniony z łagru w grudniu 1954 r. z zakazem opuszczania Workuty. Rok później został zameldowany w Zielonym Gaju, gdzie objął opieką duszpasterską zesłanych tam Polaków. Ponownie aresztowany 10 stycznia 1959 r. za działalność przeciwko władzy radzieckiej i skazany na 10 lat więzienia. Zesłany do Czumy k. Irkucka gdzie pracuje przy wyrębie lasów. Kiedy ciężko zachorował obniżono mu karę do 5 lat. Dnia 18 stycznia 1964 r. został zwolniony i udał się do Winnicy, potem pozwolono mu pracować na Podolu – w parafiach Szarogród, Żmerynka, Czerniejowce i inne. Zmarł 8 września 1973 r. w Szarogrodzie i tam został pochowany.

Zob.: Ks. Roman Dzwonkowski SAC, „Leksykon duchowieństwa polskiego represjonowanego w ZSRS 1939–1988”, Lublin 2003, s. 202–205; Ks. Witold Józef Kowalów, „Ks. Bronisław Drzepecki (1906–1973)”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 1 (80) ze stycznia-lutego 2008 r., s. 45–47.

18 stycznia 2010 r. – nakazem Służby Celnej nr 29-k na posadę naczelnika (kierownika) różnińskiego Urzędu Celnego został mianowany Walerij Trofymczuk.

19

WTOREK
БІБТОРОКTuesday
Dienstag
ВторникHenryka, Mariusza
Марти, Арсенія

Будній день

19 stycznia 1910 r. – w Ożeninie nad Horyniem urodził się Kazimierz Filipowicz „Kord”, kpt., żołnierz 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Ukończył Państwowe Seminarium Nauczycielskie w Ostrogu. Zmarł 3 lutego 1970 roku. Pochowany w Pabianicach.

19 stycznia 1944 r. – we wsi Gnojno, pow. Włodzimierz Wołyński, w walce z UPA zginęło 5 partyzantów AK. W miasteczku Ostróg nad Horyniem pow. Zdobunów podczas nocnego napadu upowcy zamordowali 25 Polaków.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), „*Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948*” //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1944_1.html

19 stycznia 1950 r. – w Magadanie urodziła się Switłana Hnatiwna Aristowa. W latach 1984–1998 przewodnicząca rady miejskiej w Kuzniecowsku, miasta powstałego przy Rówieńskiej Elektrowni Atomowej.

19 stycznia 1991 r. – w gazecie Rady Miejskiej w Łucku na Wołyniu «Народна трибуна» z dnia 19 stycznia 1991 r. ukazała się informacja o wizycie jaką złożyła w redakcji, przebywająca w Łucku pod koniec grudnia 1990 r. oficjalna delegacja gminy Bielsk z Podlasia. Szersza informacja o tej wizycie pt. «Більськ-Луцьк. Підляшшя-Волинь» zamieszczona została w warszawskim tygodniku «Наше слово» (Nr 9 z 3 marca 1991 r.).

19 stycznia 2008 r. – w Muzeum Kolekcji Jana Pawła II na Placu Bankowym w Warszawie odbyło się uroczyste spotkanie którego tematem była prezentacja książki zatytułowanej „*Pomnik ze wspomnień wzniesiony*”. Książka ta jest praca zbiorową poświęcona pamięci Ks. Prałata dr Tadeusza Uszyńskiego, pułkownika Wojska Polskiego, związanego ze Stowarzyszeniem Rodzina 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Sala Galerii Porczyńskich wypełniła się szczelnie. Wśród przybyłych na spotkanie było wiele znakomitości ze świata nauki, polityki, duchowieństwa. Licznie stawili się przyjaciele księdza prałata dr płk Tadeusza Uszyńskiego.

Zob.: Włodzimierz Majdewicz, „Pomnik ze wspomnień wzniesiony”, [w:] „Ułan Wołyński” nr 34 z marca 2008 r. //

<http://www.ulan-wozynski.org.pl/biuletyn34.html>

Fabiana, Sebastiana
Купріяна, Урсули

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

20

Будній день, або св. Фабіана, папи
і мученика; св. Севастіяна, воїна і мученика

20 stycznia 1661 r. – na bazie kolegium jezuitów powstał we Lwowie uniwersytet.

20 stycznia 1898 r. – urodził się Jerzy Kozłowski, porucznik, służył w 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Ojciec ks. Józefa Kozłowskiego.

20 stycznia 1909 r. – w Gdowie w Małopolsce urodził się Jan Fitzke, polski archeolog, działacz oświatowy i społeczny, badacz Ziemi Wołyńskiej okresu międzywojennego, jeden z fundatorów Muzeum Wołyńskiego w Łucku. Zginął w Katyniu w 1940 roku.

Zob.: Jan Fitzke. „Z Wołynia 1936–1939” pod red. A. Gaczola i ks. W. J. Kowalowa, Biały Dunajec–Ostróg 2009, passim.

20 stycznia 1918 r. – w Rosji Radzieckiej skonfiskowano cały majątek kościelny (cerkiewny) i zniesiono nauczanie religii w szkołach.

20 stycznia 1944 r. – Winston Churchill rozmawiał ze Stanisławem Mikołajczykiem i Tadeuszem Romerem, proponując rządowi RP przyjęcie za podstawę rokowań z ZSRR linii Curzona przy rekompensatach dla Polski na zachodzie i północy. Przypomnił, że w Teheranie przyjęto „w zasadzie punkt widzenia, że siedziba narodu polskiego mieścić się winna między linią Curzona a linią Odry”. Powiedział: „Rozumiem, że musicie to przyjąć nie tylko jako konieczność, ale przyjąć z entuzjazmem jako rozwiązanie na szeroką skalę. [...] Wielka Brytania nie stanie do wojny z Rosją w obronie granic wschodnich Polski. Ameryka nie uczyni tego również”.

Zob.: „Styczeń 1944. Kalendarium”, fragment książki „Kartki z PRL. Ludzie, fakty, wydarzenia”, praca zbiorowa pod red. prof. dr. hab. Wiesława Władyki //

http://czytelnia.onet.pl/0,1228205,do_czytania.html

21

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Agnieszki, Jarosława
Йосифи, Єпіфанія

Thursday
Donnerstag
Четверг

Св. Агнеси з Рима, діви і мучениці

21 stycznia 1686 r. – w Małopolsce urodził się ks. Aleksander Baranowski, jezuita. W latach 1722–1724 był prefektem szkoły w Łucku. Zmarł 12 lutego 1725 r. w Krakowie.

21 stycznia 1892 r. – w Miropolu na Wołyniu urodził się Feliks Przesmycki, profesor, polski lekarz bakteriolog. Profesor Akademii Medycznej w Warszawie, dyr. Państwowego Zakładu Higieny tamże. Autor wielu prac naukowych, głównie z wirusologii. Zasłużony we wprowadzeniu w Polsce szczepień przeciwko chorobie Heinego-Medina. Zmarł 25 grudnia 1974 r. w Warszawie, w wieku 82 lat.

Zob.: biogram w Encyklopedii PWN //

<http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=3963628>

21 stycznia 1905 r. – w Krakowie urodziła się Wanda Wasilewska, polska i ukraińska pisarka i działaczka komunistyczna. W Kowlu w 1939 r. „przyszedł do niej” Związek Radziecki. Od lipca do września 1944 r. wiceprzewodnicząca PKWN, pułkownik Armii Radzieckiej. Zmarła 29 lipca 1964 r. w Kijowie.

Zob. biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wanda_Wasilewska

21 stycznia 1924 r. – w Gorkach Leninowskich pod Moskwą zmarł Włodzimierz Lenin, właśc. Uljanow, rosyjski polityk, organizator i przywódca rewolucji październikowej, a następnie pierwszy przywódca Rosji Radzieckiej. Teoretyk i ideolog komunizmu. Urodził się 22 kwietnia 1870 r. w Symbirsku.

21 stycznia 1928 r. – w wiosce Budki Bórowskie na Polesiu Wołyńskim urodził się Kazimierz Garbowski, syn Piotra i Anastazji z domu Czerwińskiej. Autor wspomnień, które przybliżają historię rodzinnej wioski do i w czasie II wojny światowej. Budki Bórowskie należały do parafii Okopy, której proboszczem był męczennik Sługa Boży o. Ludwik Wrodarczyk OMI.

Zob.: „*Fragmenty wspomnień Kazimierza Garbowskiego, syna Piotra i Anastazji urodzonego w Budkach Bórowskich w 1928 roku (Swoimi uwagami w przypisach podzielił się Edmund W. Masajda)*” //

http://wolyn.unl.pl/wspomnienia/budki_borowskie_wspomnienia-09.html

Anastazego, Wincentego
Домініка, Лаури

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Будній день, або св. Вікентія,
диякона і мученика
День Соборності України

Friday
Freitag
Пятница

22

22 stycznia 1887 r. – w Rostowie nad Donem (Rosja) urodził się Jerzy Żurawlew, pianista i pedagog. Zmarł 4 października 1980 r. w Warszawie.

22 stycznia 2004 r. – o godz. 18.00 w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Warszawskiego, w sali św. Cyryla i Metodego (11-11 A) (budynek znajduje się na terenie głównego kampusu, za Audytorium Maximum) odbył się wykład Włodzimierza Mędrzeckiego pt. „Inteligencja polska na Wołyniu w okresie międzywojennym”. Dr hab. Włodzimierz Mędrzecki jest pracownikiem Instytutu Historii PAN, autorem książek „Województwo wołyńskie 1921–1939: elementy przemian cywilizacyjnych, społecznych i politycznych”; „Niemiecka interwencja militarna na Ukrainie w 1918 roku” oraz studium „Przemiany społeczne i polityczne na Wołyniu w l. 1917–1921”. Organizatorem wykładu i spotkania była Pracownia Literatury Ukraińskiej Instytutu Sławistyki PAN.

22 stycznia 2009 r. – bp łucki i wołyński (Ukraiński Kościół Prawosławny Kijowskiego Patriarchatu) Mychajł (Tymofij Zinkewycz) został przez patriarchę Filareta podniesiony do godności arcybiskupa. Urodził się 9 maja 1966 r. w Łosiatynie k. Począjowa (obwód tarnopolski). 14 maja 2004 r. Święty Synod mianował go biskupem łuckim i wołyńskim.

23

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаIldelfonsa, Rajmunda
Вальтера, Миколая

Будній день

23 stycznia 1850 r. – w wieku 66 lat w Ostrogu nad Horyniem zmarł ks. Józef Umiński, archidiacon katedry łuckiej. W latach 1780–1805 proboszcz ostrogski.

23 stycznia 1907 r. – w Murafie na Podolu urodził się ppłk Jan Szatowski (vel Szatyński) ps. „Kowal”, „Zagończyk”, „Jemiola”, oficer Wojska Polskiego. Dowódca 50 Pułku Piechoty 27 Wołyńskiej Dywizji AK. Zmarł 8 września 1988 r. w Poznaniu.

23 stycznia 1991 r. – utworzono Fundację im. ks. Stefana Niedzielaka, mającą na celu organizowanie pomocy Polakom oraz Kościołowi Katolickiemu na terenie ZSRR.

23 stycznia 1994 r. – Danyjil (Bohdan Czokaluk) został mianowany biskupem wyszogródzkim Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego (UKP PK). Urodził się 22 sierpnia 1958 r. w wiosce Werchni Staniwci (Wyżnie Stanowce) na Bukowinie. Ukończył Odeskie Seminarium Duchowne i Moskiewską Akademię Duchowną. W latach 1987–1990 studiował na wydziale teologicznym Uniwersytetu w Salonikach w Grecji. W 1991 roku został mianowany rektorem Kijowskiego Seminarium Duchownego i przyjął godność archimandryty. Brał aktywny udział w tworzeniu UKP PK. Od kwietnia 2000 roku był związany z Wołyniem, kiedy został biskupem rówieńsko-ostrogskim, 21 października 2000 został podniesiony do godności arcybiskupa, a 23 stycznia 2004 r. został metropolitą. Za jego posługi w Równem zostało rozbudowane Rówieńskie Seminarium Duchowne oraz został odrodzony monaster w Kozackich Mogiłach i stworzony monaster w Hurbach. Założono także gazetę „Duchowna Nywa”. Zmarł 10 grudnia 2005 roku. W uroczystym pogrzebie, który odbył się pod przewodnictwem patriarchy Filareta w poniedziałek, 12 grudnia 2005 roku, wzięli udział m.in. ordynariusz rzymskokatolickiej diecezji łuckiej J. E. Ks. Bp Marcján Trofimiak i dziekan rówieński ks. kan. Władysław Czajka. Zmarły hierarcha został pochowany obok Swjato-Pokrowskiego Soboru katedralnego w Równem.

Zob.: i.z., „Zmarł metropolita rówieńsko-ostrogski Danyjil” //

<http://wolynskislownikbiograficzny.blox.pl/2005/12/Zmarl-metropolita-rowiensko-ostrogski-Danyjil.html>

23 stycznia 2004 r. – arcybiskup rówieńsko-ostrogski Danyjil (Bohdan Czokaluk) został metropolitą Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego (UKP PK). Zob.: powyżej.

Franciszka, Rafała

Віри, Артемія

NIEDZIELA

НЕДІЛЯ

24

III Неділя Звичайна

Sunday

Св. Франциска із Салези,

Sonntag

єпископа і вчителя Церкви

Воскресенье

24 stycznia 1709 r. – w Ostrogu zmarł bp Stanisław Franciszek Biegański. Urodził się w 1649 lub 1650 r. w Wielkopolsce. W 1664 r. wstąpił do franciszkanów, gdzie 8 maja 1665 r. złożył śluby zakonne. Biskupem bakowskim (obecna Mołdowa) został mianowany 19 lipca 1698 r. przez króla Augusta II. Sakrę biskupią przyjął na początku 1699 roku. Rezydował w Ostrogu, gdzie był proboszczem. W 1707 r. uratował miasto przed grabieżą ze strony wojsk kozackich hetmana Iwana Mazepy.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Franciszek_Biega%C5%84ski

24 stycznia 1833 r. – w Mizocu urodził się Józef Dunin Karwicky, pisarz, autor wielu książek nt. Wołynia. Zmarł 29 sierpnia 1910 r. w Mizocu.

24 stycznia 1874 r. – wojsko rosyjskie otworzyło ogień do parafian modlących się przed świątynią grekokatolicką w Pratulinie k. Białej Podlaskiej, skonfiskowaną przez zaborcę na rzetę prawosławia. Akt ten był najgłośniejszym epizodem prześladowań, które nastąpiły w związku z kasatą unickiej diecezji chełmskiej i przymusowym podporządkowywaniu unitów Cerkwi prawosławnej w ramach rusyfikacji. Wydarzenia te odbiły się echem na Wołyniu. W polskich diecezjach katolickich wspomnienie liturgiczne bł. Wincentego Lewoniuka i 12. Towarzyszy, męczenników z Pratulina, obchodzone jest w dniu 23 stycznia. Tego samego dnia cześć męczennikom pratułińskim oddaje Ukraiński Kościół Grekokatolicki.

25

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday

Montag

Понедельник

Elwiry, Miłosza
Терези, ЕммануїлаNawrócenie św. Pawła
Навернення св. Апостола

25 stycznia 1930 r. – w Sławucie został aresztowany ks. Feliks Zabuski (1895–1938), kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1895 r. w Klimontach w gub. siedleckiej. Na kapłana wyświęcony w 1919 roku. Wikariusz w Zdobunowie (1919) i katedry żytomierskiej (1920). W latach 1923–1925 administrator kilku parafii: Sławuta, Annopol, Szepetówka i Krzywín. Aresztowany w Sławucie 25 stycznia 1930 roku. Rozstrzelany przez Sowietów 16 stycznia 1938 roku.

Zob.: Ks. Roman Dzwonkowski, „*Losy duchowieństwa katolickiego w ZSSR 1917–1939*”, Lublin 1998, s. 525.

25 stycznia 1996 r. – Rosja została przyjęta do Rady Europy.

25 stycznia 2007 r. – uchwałą III/9/07 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z tego dnia nawiązana została współpraca partnerska pomiędzy Powiatem Piaseczyńskim i rejonem Nowogród Wołyński (obwód żytomierski, Ukraina). Współpraca ta polega na wzajemnych kontaktach pomiędzy mieszkańcami obu regionów, inicjowaniu współpracy kulturalnej i sportowej oraz wymianie doświadczeń w zakresie funkcjonowania społeczności lokalnych. Umowa weszła w życie z dniem 2 kwietnia 2007 roku.

Тимотеusza, Тytusa
Павлини, Полікарпа

WTOREK
ВІВТОРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

26

Свв. єпископів Тимофія і Тита

26 stycznia 1862 r. – Św. Zygmunt Szcześnie Feliński (urodzony w Wójutynie k. Łucka) przyjął w Petersburgu sakrę biskupią, mianowany uprzednio arcybiskupem warszawskim. 9 lutego 1862 r. przybył do Warszawy i objął rządy w archidiecezji. Rozpoczął się dla Niego swoisty dramat. Oskarżany początkowo – od chwili przyjazdu – przez entuzjastów powstań narodowych o uległość wobec caratu, po upadku Powstania Styczniowego za obronę narodu polskiego i praw Kościoła został deportowany 14 czerwca 1863 r. w głąb Rosji przez ...carat.

Zob.: Jan Fitzke, „Z Wołynia 1936–1939”, oprac. A. Gaczol i Ks. W. J. Kowalów, Białe Dunajce–Ostróg 2009, s. 32–34.

26 stycznia 1936 r. – we Włodzimierzu Wołyńskim urodził się Jan Tadeusz Stanisławski, polski satyryk, radiowiec, aktor i autor tekstów piosenek. Zmarł 21 kwietnia 2007 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Tadeusz_Stanis%C5%82awski

26 stycznia 1943 r. – Rząd Polski notą do rządu sowieckiego poprosił o ponowne zbadanie kwestii obywatelstwa, a ambasador Romer spotkał się w Moskwie z Mołotowem, który powiedział, że w tej kwestii nadal obowiązują „akty ustawodawcze państw radzieckich”, czyli deklaracje z 27 i 28 października 1939 roku o przyłączeniu „Zachodniej Ukrainy” i „Zachodniej Białorusi” do ZSRR.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1943_5.html

26 stycznia 1944 r. – do rejonu koncentracji oddziałów AK pod Kowlem przybył z Przebraża oddział kpt. „Bomby”, prowadzony przez ppor. „Śluckiego”. Spotkanie oddziału „Bomby” z oddziałem „Jastrzębia” – por. Władysława Czerwińskiego nastąpiło w Jezioranach. Ze względu na tyfus w oddziale „Bomby” został on izolowany w Wyrach pod Kupiczowem. Akcję zwalczania choroby podjęli dr „Gryf” – Grzegorz Federowski oraz siostra „Dana” – Janina Włodarska.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

27

ŚRODA
СЕРЕДАAnieli, Jerzego
Михайла, Юрія

Wednesday

Mittwoch

Среда

Будній день, або св. Ангеліни Меріччі, діви

27 stycznia 1732 r. – urodził się Antoni Barnaba ks. Jabłonowski na Ostrogu, Maryampolu i Podkamieniu h. Prus (III). Zmarł 4 kwietnia 1799 r. w Warszawie w wieku 67 lat. Zob. biogram w PSB.

27 stycznia 1888 r. – w Kiszyniowie (Mołdowa) urodził się Tadeusz Kossakowski, pseud. Kirgiz, inżynier, „cichociemny”, generał. Zmarł 24 listopada 1965 r. w Warszawie w wieku 77 lat. Zob. biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Kossakowski

27 stycznia 1891 r. – w wiosce Pisky (obw. czernihowski) urodził się Pawło Tyczyna, ukraiński poeta, tłumacz. Zmarł 16 września 1967 r. w Kijowie, w wieku 76 lat. Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Paw%C5%82o_Tyczyna

27 stycznia 1910 r. – urodził się we Lwowie ks. Henryk Mosing, „Ojciec Paweł”, lekarz, epidemiolog, kapłan potajemnie wyświęcony. Wyjątkowa postać wśród naukowców i duchownych ZSRR. Zmarł 27 listopada 1999 r. we Lwowie. Zob. biogram w Wikipedii (Stako) // http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Mosing

27 stycznia 1927 r. – w Kownie zmarł bł. Jerzy Matulewicz-Matulaitis (Jurgis Matulevičius), odnowiciel zakonu marianów – jego generał w latach 1911-1927, arcybiskup wileński w latach 1918-1925. Urodził się 13 kwietnia 1871 r. w Lugine koło Mariampola. Beatyfikowany w 1987 r. przez Jana Pawła II.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Matulewicz

27 stycznia 1944 r. – w walce z upowcami zginęło 7 członków samoobrony z Kopaczówki (pow. Łuck).

27 stycznia 1987 r. – Michaił Gorbaczow na Plenum KC KPZR wygłosił referat nt. „O przebudowie i polityce kadrowej partii”.

27 stycznia 1990 r. – uchwała XI zjazdu PZPR o zakończeniu działalności partii.

Juliana, Tomasz
Оттона, Йоана

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

28

Св. Томи з Аквіна,
презвітера і вчителя Церкви

28 stycznia 1637 r. – w Dermaniu na Wołyniu unicki metropolita Józef Welamin Rutski zredagował swój testament, a już 5 lutego tegoż roku zakończył swoje świątobliwe życie.

Zob. biogram metropolity //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Welamin_Rutski

28 stycznia 1827 r. – papież Leon XII wydał bullę dotyczącą przeniesienia Jana Pawła Woronicza na arcybiskupstwo warszawskie. J. P. Woronicz urodził się 28 czerwca 1757 r. w Brodowie k. Ostroga na Wołyniu. Zmarł 7 grudnia 1829 r. w Wiedniu.

Zob. biogram arcybiskupa //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Pawe%C5%82_Woronicz

28 stycznia 1874 r. – w Zarwanicy zmarł Stanisław Konstanty Pietruski, polski zoolog. Urodził się 11 marca 1811 r. w Podhorcach. W swoim majątku w Podhorcach założył ogród zoologiczny. Autor prac m.in. z zakresu faunistyki, biologii kręgowców, ochrony zwierząt, etnologii stosowanej.

28 stycznia 1911 r. – we wsi Barbarówka (wg innych informacji we wsi Ponora) k. Sławuty urodził się ks. Władysław Czyżewski, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1936 roku. Zmarł 12 maja 1994 r. w Rzeszowie.

28 stycznia 1944 r. – odbyła się odprawa sztabu Samodzielnego Okręgu AK „Wołyń” w Suszynie. Ze względu na niezachowanie się jakiegokolwiek dokumentu z tej odprawy przyjmuje się, na podstawie relacji mjr. Jana Szatowskiego ps. „Kowal”, „Zagończyk”, że w tym dniu zapadła decyzja o utworzeniu 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Proces jej organizacji trwał przez luty i marzec 1944 roku.

28 stycznia 1989 r. – we Włodzimierzu Wołyńskim urodził się Taras Wołyniec, piłkarz MZKS „Narew” Ostrołęka.

28 stycznia 1992 r. – Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła uchwałę „O państwowej fladze Ukrainy”.

28 stycznia 2001 r. – Papież Jan Paweł II ujawnił nazwiska kardynałów „in pectore”. Byli nimi m.in. obaj metropolici lwowscy, abp Marian Jaworski i abp Lubomyr Huzar.

Zob. biografie kardynałów //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Marian_Jaworski

http://pl.wikipedia.org/wiki/Lubomyr_Huzar

28 stycznia 2008 r. – w Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi (przy ul. Gdańskiej 13) została otwarta wystawa pt. „Polacy – Ukraińcy 1939–1947”. Została ona przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Lublinie i była ekspozowana do 29 lutego 2008 roku.

Zob. materiał nt. wystawy //

http://www.ipn.gov.pl/portal/pl/2/6630/Wystawa_Polacy_Ukrai%C5%84cy_19391947_Lodz_28_stycznia_29_lutego_2008_r.html

28 stycznia 2010 r. – we Lwowie odbyła się konferencja inaugurująca Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007–2013. Spotkali się nie tylko przedstawiciele władz centralnych Białorusi, Polski i Ukrainy (Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Białorusi, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RP i Ministerstwa Gospodarki Ukrainy), ale przede wszystkim lokalnych władz samorządowych, organizacji pozarządowych i uczelni ze wspomnianych Państw. W konferencji wzięło udział ponad 200 osób.

29

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Bolesławy, Józefa
Валерія, Болеслави

Будній день

29 stycznia 1918 r. - w czasie wojny ukraińsko-bolszewickiej w Żytomierzu zaczęło funkcjonować Ministerstwo Wojskowe Ukraińskiej Republiki Ludowej (dalej: URL), na czele którego z powodu nieobecności A. Niemołowskiego stanął Oleksandr Żukowski. Naczelnikiem Sztabu Generalnego został mianowany ataman Oleksandr Osiecki.

29 stycznia 1946 r. - zmarła bl. s. Bolesława Lament, założycielka Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Świętej Rodziny.

29 stycznia 2008 r. - przewodniczącym Ogólnoukraińskiej Organizacji Młodzieżowej „Nacjonalnyj Alians” został działacz nacjonalistyczny z Łucka Ihor Wołodymyrowycz Huż. Urodził się 11 stycznia 1982 r. w Łucku.

Ніасынты, Теофіла
Севастьяна, Мартини

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

30

Будній день, або Бл. Броніслава
Маркевича, пресвітера

30 stycznia 1782 r. – w Boremlu na Wołyniu urodził się Wincenty Krasiński, herbu Słepowron, hrabia, generał. Uczestnik kampanii napoleońskich. Ojciec Zygmunta – dramaturga i poety. Zmarł 24 listopada 1858 r. w Warszawie w wieku 76 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wincenty_Krasi%C5%84ski

30 stycznia 1869 r. – w Łowiczu urodził się Aleksander Karnicki, gen. dywizji Wojska Polskiego, generał lejtnant kawalerii rosyjskiej. Od marca do czerwca 1919 r. dowódca Frontu Wołyńskiego. Zmarł 12 listopada 1942 r. w Kutnie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Karnicki

30 stycznia 1894 r. – urodził się ks. Bolesław Żyliński, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1920 r. w Tarnowie, gdzie przeniosło się wtedy seminarium żytomierskie. Na polecenie bpa Ignacego Dub-Dubowskiego (1874–1953), 23 listopada 1920 r. udał się potajemnie do Rosji, (jako jeden z 7 księży), aby podjąć tam pracę w ukryciu w opuszczonych parafiach. Aresztowany 12 lutego 1926 r. przez NKWD. 6 sierpnia 1926 r. został skazany na karę śmierci za szpiegostwo. Dzięki wstawiennictwu ambasadora Francji, wykonanie wyroku czasowo zawieszono, z zastrzeżeniem, że kara śmierci może być w każdej chwili wykonana. I tak ks. Bolesław Żyliński przesiedział w celi śmierci w Czernihowie i na Solówkach przez 4 lata i 8 miesięcy! Dnia 21 lipca 1930 r. ucieka z obozu przejściowego pod Archangielskiem. Po 6 tygodniowej wędrówce na zachód, ranny i po dramatycznych przygodach, 11 września 1930 r. dotarł do Polski. Zaraz podjął pracę w diecezji łuckiej. W latach 1930–1937 był proboszczem par. Powórk, a następnie par. Ludwipol. Dnia 18 września 1939 r. został aresztowany przez żołnierzy sowieckich i zginął bez wieści Data śmierci i miejsce pochówku nieznane.

30 stycznia 1918 r. – w czasie wojny ukraińsko-bolszewickiej rząd ukraiński rozpoczął pracę w Żytomierzu. Przewodniczący Rady Ministrów Ludowych URL Wsewołod Hołubowycz podpisał „Odezwę Rady Ministrów Ludowych do ludu Ukrainy”, w której była zawarta ocena złozzonej sytuacji wojskowo-politycznej w państwie, ukazana była przyczyna agresji bolszewickiej na Ukrainę i była mowa o ewakuacji rządu do Żytomierza.

30 stycznia 1932 r. – zmarł ks. Wacław Kalinowski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, późniejszej łuckiej. Kandydat teologii i dr filozofii. Urodził się w 1881 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1906 roku. Kanonik honorowy Kapituły Ołyckiej. Kapelan wojskowy.

30 stycznia 1967 r. – w Nysie urodził się ks. Andrzej Marcin Kwiczala, syn Andrzeja i Alicji z d. Nikiel, kapłan diecezji łuckiej. Po ukończeniu szkoły podstawowej, rozpoczął naukę w Zespole Szkół Rolniczych im. Emila Godlewskiego w Nysie. Egzamin maturalny złożył w 1987 roku. W tym samym roku rozpoczął studia na Akademii Medycznej we Wrocławiu. Po złożeniu egzaminu dyplomowego rozpoczął pracę w Państwowym Szpitalu Klinicznym nr 4 na Oddziale Nefrologii we Wrocławiu. W 1994 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Jajowsko-Lubaczowskiej i rozpoczął studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (KUL). 18 maja 2000 roku uzyskał studia na historii Kościoła na Wydziale Teologicznym KUL. Świecenia kapłańskie otrzymał 10 czerwca 2000 roku. Od lipca 2000 r. do XI 2001 r. pracował jako wikariusz parafii katedralnej w Łucku. Dnia 18 listopada 2001 r. mianowany proboszczem parafii pw. Ducha Świętego w Maniewiczach i parafii pw. Świętych Cyryla i Metodego w Lubieszowie.

30 stycznia 1989 r. – na zebraniu organizacji społecznych miasta Łucka stworzono klub piłki nożnej „Wołyń”, który jako jeden z pierwszych na Ukrainie przeszedł na rozrachunek gospodarczy. Klub ten jest kontynuatorem klubu powstałego w 1960 roku. Klub „Wołyń” występuje w pierwszej lidze mistrzów Ukrainy.

31

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеJana, Ludwika
Юлія, ЛюдвігіIV Неділя Звичайна
Св. Йоана Боско, пресвітера

31 stycznia 1928 r. – dzięki polsko-sowieckiej wymianie więźniów został zwolniony z uwięzienia ks. Zygmunt Chmielnicki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się 11 listopada 1891 r. w Nieświczu. Wyświęcony na kapłana w 1918 r., w latach 1918–1925 był administratorem par. Horoszki i Uszomierz w dek. Owruč oraz dziekanem tego dekanatu. Od 1920 r. kanclerz kurii łucko-żytomierskiej. Aresztowany pierwszy raz przez bolszewików 6 listopada 1923 r. pod zarzutem szpiegostwa, z braku dowodów zwolniony, aresztowany jeszcze trzykrotnie i zwalniany. 19. lipca 1926 r. kolejny raz aresztowany, skazany na trzy lata więzienia i uwięziony w Butyrkach w Moskwie. Dzięki wymianie więźniów 31 stycznia 1928 r. został zwolniony i rozpoczął pracę w diecezji łuckiej. W latach 1928–1939 był sędzią prosynodalnym w diecezji, a w latach 1931–1939 redaktorem tygodnika diecezjalnego „Życie Katolickie”. Wikariusz generalny. 13 sierpnia 1942 r. został dziekanem dekanatu łuckiego. Pierwszy raz aresztowany został przez Niemców 11 sierpnia 1943 r. w Łucku i odsadzony w Równem; zwolniony po trzech miesiącach, ponownie aresztowany w styczniu 1944 r. i wysłany do obozu koncentracyjnego Gross-Rosen. Skatowany przez kapo umiera 16 kwietnia 1944 r., a ciało zostało spalono w krematorium.

Zob.: Piotr Weiser, *„Ksiądz Zygmunt Chmielnicki 1891–1944”*, Lublin 2001, passim.

31 stycznia 1941 r. – w majątku Kobylino (Ciechanowskie) zmarł Jan Borzymowski, polski lekarz, chirurg. Urodził się w grudniu 1869 r. w Ostrogu n. Horyniem. Pionier operacji kardiocirurgicznych w Polsce; organizator służby sanitarnej i Towarzystwa „Sanitariusz Polski”, będącego prekursorem Polskiego Czerwonego Krzyża (PCK). Jest przedstawiony w Encyklopedii PWN.

Zob. „Borzymowski Jan”, [w:] „Encyklopedia PWN” // <http://encyklopedia.pwn.pl/lista.php?co=Jana&od=195>

31 stycznia 1943 r. – we wsi Siedliszcze Małe, pow. Sarny, po wizycie w polskim domu partyzantów sowieckich wtargnęli bulbowcy i wymordowali 7 Polaków, w tym matkę z 25. letnim synem i jego 19. letnią narzeczoną oraz 11-letniego półsierotę, którego wzięli na wychowanie. Tego samego dnia we wsi Tiutkiewiczze, pow. Równe, nacjonaliści ukraińscy zabili w szpitalu 44. letniego Polaka; we wsi Waśkowce pow. Krzemieniec Ukraińcy wywabili z domów kilku Polaków i ich zamordowali.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), *„Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939-1948”* //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1943_2.html

Brygidy, Ignacego
Андрія, Офілії

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Будній день

Понедельник

1

1 lutego 1900 r. – Komitet Budowy pomnika Adama Mickiewicza we Lwowie wysłał na Wołyń A. Popiela i prof. R. Zubera w celu zbadania ofiarowanego materiału na miejscu. Jeszcze w lutym 1899 roku firma Daszyńskiego i Salisa z Wołynia (wówczas był to teren Imperium rosyjskiego) gotowa była dać cały surowy materiał (czarny labrador) jedynie za zwrotem kosztów jego wydobywania. 8 kwietnia 1900 roku poinformowali oni komitet, że czarny labrador z Wołynia „nie nadaje się, natomiast odpowiedniejsze byłyby granity żytomierskie, ale sprowadzenie ich niemożliwe”.

Zob. Jurij Smirnow, „Pomnik Adama Mickiewicza we Lwowie. Stuletni jubileusz pomnika Adama Mickiewicza we Lwowie. Kronika budowy i uroczystego odsłonięcia” [w:]

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/es_pomnik_mickiewicza_lwow

1 lutego 1902 roku – urodziła się Oksana Laturyńska, ukraińska pisarka i rzeźbiarka. Zmarła w 1970 r. w Minneapolis (stan Minnesota) w USA. Urna z jej prochami została pochowana na ukraińskim cmentarzu w Bound-Brook’u w stanie New Jersey.

1 lutego 1918 roku – w Łubiankach Wyższych koło Zbaraża urodził się abp Ignacy Tokarczuk, emerytowany metropolita przemyski. Świecenia kapłańskie otrzymał z rąk bpa Eugeniusza Baziaka 21 czerwca 1942 roku. Ordynariusz przemyski obrządku łacińskiego w latach 1965–1993.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Tokarczuk

1 lutego 1923 roku – Stanisław Srokowski został wojewodą wołyńskim. Był nim do 29 sierpnia 1924 roku.

1 lutego 1957 r. – w Moskwie zmarł Iwan Gierasimowicz Sowietnikow, radziecki generał-lejtnant. Urodził się 13 czerwca 1898 roku. Jako kombrig i komdiw od lipca 1938 r. dowodził dywizją, w kwietniu 1939 r. został pomocnikiem dowódcy Kijowskiego OW, a w lipcu objął dowództwo 5 armii, z którą uderzył na Polskę w składzie Frontu Ukraińskiego. Od stycznia 1941 był pomocnikiem dowódcy Kijowskiego SOW do spraw rejonów umocnionych; następnie kierował tyłami różnych frontów. W l. 1943–45 w stopniu gen. lejtn. dowodził armią. Po wojnie dowódca Turkiestańskiego Okręgu Wojskowego i Przykarpackiego Okręgu Wojskowego.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Iwan_Gierasimowicz_Sowietnikow

1 lutego 1972 roku – w Kwidzynie zmarła s. Józefina Stanisława Pawełczyk (1889–1972) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1932–1945 pracował w Łucku na Wołyniu. Śluby wieczyste złożyła 11 lipca 1938 r. w Łucku.

2

WTOREK
ВІТРОКTuesday
Dienstag
ВторникMarii, Mirosławu
Симона, ЛаврентіяOfiarowanie Pańskie
Свято Стрітення Господнього
Матері Божої Громничної
День Богопосвяченого життя

2 lutego 1526 r. – w Ostrogu na Wołyniu urodził się książę Konstanty Wasyl Ostrogiński, wojewoda kijowski (od 1559 r.), marszałek ziemski wołyński. Zmarł 13 lutego 1608 r. w Ostrogu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Konstanty_Wasyl_Ostrogiński

2 lutego 1863 r. – we wsi Pieniucha na Grodzieńszczyźnie urodziła się Maria Rodziewiczówna, polska pisarka, autorka m.in. powieści „Czahary”, gdzie opisuje Polesie Wołyńskie. Zmarła 16 listopada 1944 r. na folwarku Leonów koło Żelaznej pod Skierniewicami.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Rodziewicz%C3%B3wna

2 lutego 1909 r. – w Łuhinkach na Wołyniu urodził się Jerzy Młodziejowski (pseud. Jerzy Korab), kompozytor, dyrygent, publicysta muzyczny, geograf, taternik i fotograf. Zmarł 7 maja 1985 r. w Poznaniu.

Zob.: Małgorzata Kosińska, „Jerzy Młodziejowski” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_mlodziejowski_jerzy

2 lutego 1943 r. – w Nowomalinie k. Ostroga nad Horyniem został zamordowany Wincenty Czyżewski, podchorąży marynarki Wydziału Morskiego SPMW, uczestnik bitwy pod Kockiem. Mordu dokonali nacjonaści ukraińscy.

Zob.: „Lista strat osobowych polskiej marynarki wojennej w latach 1939–1945” //

<http://www.wp39.pl/lista-strat-osobowych-polskiej-marynarki-wojennej-w-latach-1939-1945>

2 lutego 1944 r. – Zdobunów, Równe i Łuck zostały wyzwolone od hitlerowców.

2 lutego 1944 r. – wołyńskie miasta Zdobunów, Równe i Łuck zostały wyzwolone od hitlerowców. Sześć formacji wojskowych otrzymało honorową nazwę „Rówieńskich”. W walkach o Równe odznaczyła się eskadra ochotników tuwińskich, sformowana w Tuwińskiej Republice Ludowej w 1943 roku.

2 lutego 2010 r. – bp Marjan Trofimiak, ordynariusz diecezji łuckiej odprawił dziękczynną Mszę św. za 20. lat nowego życia parafii rzymskokatolickiej w Ostrogu (nabożeństwo takie miało być odprawione w listopadzie 2009 r., ale z powodu epidemii grypy zostało przeniesione). Obecny był Konsul Generalny RP w Łucku p. Tomasz Janik. Na zakończenie uroczystości pasterz diecezji łuckiej poświęcił kamień węgielny odbudowy plebanii i ogłosił nominację ks. Witolda Józefa Kowalowa na kanonika honorowego Łuckiej Kapituły Katedralnej.

Błażeja, Oskara

Анни, Марії

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday

Mittwoch

Среда

Будній день,
або св. Власія, єпископа і мученика

3 lutego 1593 r. – Beata Kościelecka zawarła związek małżeński z księciem Ilią Ostrogskim. Urodziła się w 1515 roku. Córką Katarzyny Telniczanki i Andrzeja Kościeleckiego, podskarbiego koronnego. Ze związku z Ilią Ostrogskim narodziła się jedyna córka Elżbieta, słynna Halszka Ostrogska, nieszczęśliwa dziedziczka ogromnej fortuny Ostrogskich.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Beata_Ko%C5%9Bcielecka

3 lutego 1909 r. – w Równem na Wołyniu urodziła się Zofia Terné, właśc. Zofia Chajter, córka Jakuba i Barbary z Markiewiczów, wybitna polska piosenkarka. Ukończyła Konserwatorium Lwowskie w klasie fortepianu i śpiewu. Podobnie jak Ordonówna występowała w bardzo znanym warszawskim kabarecie „Qui pro Quo”, a później m.in. w „Cyruliku Warszawskim” (1935–1939). Nazywana była małym słowikiem Warszawy. Do jej najbardziej znanych piosenek należały: „Coclico”, „Kiedy będziesz zakochany”, „Nikt tylko ty”, „Panna Marysia telefonistka”, „Pokoik na Hożej”, „Rebeka” i przede wszystkim „Kiedy znów zakwitną białe bzy” i „Mała kobietko czy wiesz...?” – śpiewane po dziś dzień oraz sentymentalna piosenka o Lwowie „Tyle jest miast”. W latach 1940–41 występowała w zespole polskim we Lwowie, a następnie w teatrze 2 Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa. Od 1945 r. mieszkała w Londynie, śpiewając w zespołach teatralno-kabaretowych Mariana Hemara oraz współpracowała z sekcjami polskimi Radia BBC i Radia Wolna Europa. Zmarła 17 sierpnia 1987 r. w Londynie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zofia_Tern%C3%A9

3 lutego 1918 r. – wojska Armii Szczególnej (wojska carskie nie używały numeru 13 na oznaczenie armii) i bolszewicki Oddział Równieński Wasyla Izydorowicza Kikwidze rozpoczęły szturm Żytomierza będącego w rekach Ukraińców (Rady Centralnej). Dwa dni później, 5 lutego 1918 r., w Żytomierzu ustanowiono władzę radziecką.

3 lutego 1970 r. – zmarł Kazimierz Filipowicz „Kord”, kpt., żołnierz 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Urodził się 19 stycznia 1910 r. w Ożeninie nad Horyniem. Ukończył Państwowe Seminarium Nauczycielskie w Ostrogu. Pochowany w Pabianicach.

3 lutego 1972 r. – zmarła s. Benigna Helena Podwójńska (1901–1972) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1922–1939 pracowała w Kowlu w sierocińcu i przedszkolu. Profesję wieczystą złożyła 8 września 1932 r. w Łucku.

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергJoanny, Weroniki
Йоанни, Йосифа

Будній день

4 lutego 1917 r. – w Petersburgu sakrę biskupią przyjął ks. Michał Godlewski, polski duchowny rzymskokatolicki, historyk Kościoła, biskup pomocniczy łucki i żytomierski, arcybiskup tytularny Amorianus, profesor Akademii Duchownej w Petersburgu i Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Urodził się 21 października 1872 r. w Warszawie. W 1926 r. zrezygnował z funkcji biskupa pomocniczego w Łucku. Zmarł 20 maja 1956 r. w Krakowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Godlewski

4 lutego 1819 r. – w Senczy w guberni połtawskiej urodził się Heorhij Hnatowicz Herasymenko, dyrektor gimnazjum rówieńskiego. W 1841 r. ze złotym medalem i stopniem kandydata ukończył wydział filozoficzny Uniwersytetu Kijowskiego. W latach 1841–1863 pracował jako starszy nauczyciel matematyki w gimnazjum niemirowskim, inspektor gimnazjum wołyńskiego, inspektor gimnazjum czernihowskiego, zarządca dyrekcji szkół guberni kamieniecko-podolskiej. 31 grudnia 1863 r. zatwierdzony na dyrektora gimnazjum rówieńskiego. Zmarł 29 kwietnia 1867 r. w wyniku ataku apopleksji. Pochowany w Równem.

Zob.: Наталія Кожушко. «З історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Директори гімназії (училища)» //

http://istvolyn.info/index.php?option=com_content&task=view&id=200&Itemid=25

4 lutego 1925 r. – Aleksander Dębski został wojewodą wołyńskim. Był nim do 28 sierpnia 1926 roku.

4 lutego 1938 r. – urodził się generał milicji Wołodymyr Borodczuk. W 1981 r. został zwolniony z „*motywów politycznych*” z posady kierownika Wydziału Spraw Wewnętrznych obwodu wołyńskiego i przeniesiony do obwodu czernihowskiego pod stałą obserwację KGB.

4 lutego 1944 r. – wydzielona grupa z oddziału „Trzask” pod dowództwem por. „Zagłoby” – Mikołaja Bałysza, patrolując teren, stoczyła dramatyczną walkę pod Nowym Dworem, tracąc jednego zabitego. Odparcie przeważających sił UPA nastąpiło przy pomocy części oddziału „Bomby”, atakującego od strony Nyr.

Zob.: „*Kalendarium 1 batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK*”, [w:] „*Opcja na prawo*” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

Agaty, Adelajdy

PIATEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
Пятница

Св. Агати, діви і мучениці

5 lutego 1637 r. – w Dermaniu w wieku 63 lat i 24 roku kapłaństwa zmarł metropolita Józef Welamin Rutski (ukr. Йосиф Велямин Рутський), grekokatolicki metropolita kijowski, organizator Kościoła unickiego i reformator bazylianów. Urodził się w 1574 r. w Rucie k. Nowogródka na Białorusi.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Welamin_Rutski

5 lutego 1944 r. – mjr Jan Wojciech Kiwerski, (pseud. „Oliwa”) – polski wojskowy, oficer Armii Krajowej – dotarł do kwatery dowodzenia płk. „Lubonia”. W myśl przywiezionych przez „Oliwę” rozkazów, płk „Lubon” udał się do Warszawy na nowe stanowisko, zaś mjr dypl. „Oliwa” przejął dowództwo Okręgu Wołyń. 11 lutego 1944 objął dowództwo powstałej z sił Okręgu 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Urodził się 23 maja 1910 w Krakowie jako syn lekarza. Na Wołyniu mjr dypl. „Oliwa” dał się poznać jako bardzo wartościowy dowódca, wykorzystujący wszystkie zdobyte w swej dotychczasowej pracy umiejętności i całe doświadczenie. Dokładnie i szybko rozpoznał poszczególne oddziały Dywizji i ich możliwości bojowe, wniósł nowe wartości w zakresie szkolenia żołnierzy. Był przez nich szanowany i lubiany jako dowódca stanowczy, postępujący rzetelnie. Poległ tragicznie 18 kwietnia 1944 r. w rejonie futoru Dobry Kraj w okolicznościach do dziś nie w pełni wyjaśnionych. Pochowany został w rejonie gajówki Stęzarzyce.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Wojciech_Kiwerski

**SOBOTA
СУБОТА**

Doroty
Дорофії, Тита

Saturday
Samtag
Суббота

Św. męczenników Pawła Miki i Towarzyszy
Свв. мучеників Павла Мікі і Сподвижників

6 i 19 lutego 1772 r. – podpisano w Petersburgu i Wiedniu układy rozbiorcze między Rosją i Austrią. Granica II rozbioru rozdzieliła Wołyń prostą linią koło Ostroga do rzeki Zbrucz.

6 lutego 1903 r. – w Jamieńcu na Wołyniu urodził się ks. prof. dr Paweł Stanisław Iliński, kapłan diecezji łuckiej. Zmarł 18 marca 1994 r. w Warszawie w wieku 91 lat.

6 lutego 1936 r. – w Poczajowie zmarł ks. Kazimierz Nanowski (1872–1936), kapłan diecezji kamienieckiej. Urodził się w 1872 r. w Dunajowcach w pow. Płoskirów na Podolu. W latach 20. XX wieku wielokrotnie więziony przez Sowietów. W 1929 r. zbiegł do Polski. Proboszcz parafii Zdołbunów (1931–1933), Szumsk (1934–1935) i Poczajów (1935–1936).

Zob.: Ks. Roman Dzwonkowski, „*Losy duchowieństwa katolickiego w ZSRR 1917–1939. Martyrologium*”, Lublin 1998, s. 362–363. //

<http://www.kul.lublin.pl/dzwonkowski/n.html>

6 lutego 1962 r. – w Ostrogu urodził się Włodzimierz Filarowski, syn Leonida i Julii z d. Szeda, nauczyciel muzyki, polski działacz społeczno-kulturalny. Prezes Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej (od 1994 r.). Zastępca przewodniczącego rady parafialnej kościoła farnego w Ostrogu.

6 lutego 1966 r. – sakra biskupia abpa Ignacego Tokarczuka, metropolity przemyskiego obrządku łacińskiego. Urodził się 1 lutego 1918 r. w Łubiankach Wyższych koło Zbaraża. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk bpa Eugeniusza Baziaka 21 czerwca 1942 roku. Ordynariusz przemyski obrządku łacińskiego w latach 1965–1993.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Tokarczuk

Romana, Ryszarda, Teodora

Рихарда, Вильгельма

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag

Воскресенье

7

V Неділя Звичайна

7 lutego 1893 r. – w Rogach Kozielskich (diec. opolska) zmarł ks. Stanisław Dutka, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 29 czerwca 1913 r. w Raclawicach (powiat Gorlice) w diecezji tarnowskiej. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1938 roku. W tym samym roku został wikariuszem i katechetą w Kiwercach koło Łucka. Po wojnie pracował w diecezji opolskiej jako prokurator w Wyższym Seminarium Duchownym w Nysie, a później proboszcz w Rogach Kozielskich.

7 lutego 1918 r. – Niemcy na nowo zajęły Łuck po pokoju brzeskim.

7 lutego 1935 r. – zmarła w Łucku s. Romualda Franciszka Twardzik (1910–1935) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktyn Misjonarek. Sześć lat była członkinią Zgromadzenia Sióstr Apostolek w Jałowiczach. Po jego rozwiązaniu przez władze kościelne wstąpiła w 1932 r. do Zgromadzenia Sióstr Benedyktyn Misjonarek. W latach 1932–1934 odbyła nowicjat w Łucku, Kowlu i znów w Łucku. Pracowała w sierocińcu przy dzieciach. 12 listopada 1934 r. została odwieziona do szpitala – „wypluwała ptuła”.

7 lutego 1944 r. – napad ukraińskich nacjonalistów na klasztor karmelitański w Wiśniowcu na Wołyniu. Udając sowieckich partyzantów napastnicy wdarli się do klasztoru i zabili kilkuset Polaków, ukrywających się w jego murach. Wśród zamordowanych byli również dwaj zakonnicy: ojciec Kamul Gleczman rodem z Polanki Wielkiej koło Oświęcimia i pochodzący z Nowej Góry koło Krzeszowic brat Cyprian Jan Lasoń.

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКHieronima, Sebastiana
Антонія, Марини

Monday

Montag

Понедельник

Будній день, або св. Ієронима Еміліані,
пресвітера; св. Йосифи Бакіти, діви

8 lutego 1813 r. – w Dubnie zmarł Tadeusz Czacki, słynny twórca Liceum Krzemienieckiego, historyk, bibliofil, działacz gospodarczy i oświatowy. Urodził się 28 sierpnia 1765 r. w Poroku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Czacki

8 lutego 1911 r. – w Józinie na Wołyniu urodził się Wacław Kopisto (1911–1993), mjr Wojska Polskiego, organizator polskiej samoobrony na Wołyniu. Dowódca KEDYW-u Inspektoratu Łuck. Aresztowany w 1994 r. przez Sowietów i skazany na karę śmierci. Wyrok zamieniono na 10 lat więzienia. Zmarł 23 lutego 1993 r. i spoczywa na cmentarzu rzeszowskim na Wilkowie.

Zob.: „Słownik Biograficzny Powiatu Łańcuckiego” //

<http://www.powiat-lancut.com.pl/?biografie&litera=K>

8 lutego 1943 r. – nocą 7/8 lutego 1944 r. wywleczony został przez bojówkę UPA do piwnicy i w niej zamordowany o. Józef Kamil Gleczman OCD, polski karmelita. Urodził się w 1909 r. w Polance Wielkiej k. Oświęcimia. W zakonie od 1923 r., święcenia kapłańskie przyjął w 1933 roku. Od sierpnia 1939 r. przełożony klasztoru w Wiśniowcu Nowym. Z powodu zagrożenia ze strony UPA i za radą żołnierzy węgierskich przekonany był do wyjazdu w lutym 1944 r. z klasztoru do Generalnej Guberni. Pozostał jednak na miejscu i parafii nie opuścił...

Zob. Adam Peretiatkowicz, „Księża ofiary zbrodni wojennych lat 1939–1945 na terenie diecezji łuckiej obrządku łacińskiego”, w: „Lista strat wśród duchowieństwa metropolii lwowskiej obrządku łacińskiego w latach 1939–1945”, Opole 2005, s. 45–56; cyt. s. 55–56.

8 lutego 2005 r. – ordynariusz łucki bp Marcin Trofimiak odprowadził w katedrze łuckiej uroczyste nabożeństwo z okazji 55. rocznicy śmierci ostatniego ordynariusza tej diecezji w przedwojennej Polsce bp Adolfa Piotra Szelążka i setnych urodzin wielkiego duszpasterza Wołynia i Kazachstanu ks. Władysława Bukowińskiego. Podczas sympozjum, które odbyło się po Mszy św. w katedrze łuckiej, sylwetkę duchową biskupa-wygnańca Adolfa Szelążka (1865–1950) przedstawił dr Włodzimierz Osadczy z Instytutu Polonijnego KUL. Ks. Władysława Bukowińskiego wspominał w swym referacie proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu i redaktor naczelny wydawanego tam pisma „Wołanie z Wołynia” ks. Witold Józef Kowałów.

Apolonii, Cyryla
Юлії, Мар'яна

WTOREK
ВІТРОПОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

Будній день

9 lutego 1862 r. – Św. Zygmunt Szczesny Feliński przyjechał do Warszawy i objął rządy w archidiecezji. Rozpoczął się dla Niego swoisty dramat. Oskarżany początkowo – od chwili przyjazdu – przez entuzjastów powstań narodowych o uległość wobec caratu, po upadku Powstania Styczniowego za obronę narodu polskiego i praw Kościoła został deportowany 14 czerwca 1863 r. w głąb Rosji przez ...carat.

Zob.: Jan Fitzke, „Z Wołynia 1936–1939”, oprac. A. Gaczol i Ks. W. J. Kowalów, Biały Dunajec–Ostróg 2009, s. 32–34.

9 lutego 1918 r. – traktat w Brześciu Litewskim, w którym państwa centralne oddawały Chełmszczyznę i Wołyń Ukraińskiej Republice Ludowej. Rezultatem tego było wycofanie wojsk austriackich z części Wołynia, zajętej przez Austriaków, i zastąpienie ich wojskami niemieckimi, w których okupacji pozostał Wołyń podobnie jak cała Ukraina do grudnia 1918 roku.

9 lutego 1943 r. – napad nacjonalistów ukraińskich na polską kolonię Parośla w powiecie sarnieńskim, podczas którego podstępnie i okrutnie zostali wymordowani wszyscy mieszkańcy od niemowląt po starców, łącznie ponad 150 osób, a także osoby spoza kolonii, które tragicznego dnia były na jej terenie i przemieszczały się przez nią. Napastnicy udawali partyzantów sowieckich i ten „chwyt” był powtarzany w bardzo wielu napadach. Zaplanowana była również na ten dzień bezpośrednio po rzezi Parośli likwidacja także dwu sąsiednich większych kolonii polskich, w tym Wydimeru, ale zawiodła mobilizacja chłopów ukraińskich z okolicy, za którą odpowiedzialny Ukrainiec został zamordowany przez bojówkę, która wymordowała Paroślę. Według Ewy Siemaszko napadem tym zostały zapoczątkowane masowe mordy Polaków na Wołyniu w 1943 roku.

Zob. Ewa Siemaszko, „Ludobójstwo ukraińskie na Wołyniu” [w:]

http://www.promemoria.org.pl/arch/2003_8/ukraina1/ukraina1.html

J. Turowski, W. Siemaszko, *Zbrodnie nacjonalistów ukraińskich dokonane na ludności polskiej na Wołyniu 1939–1945*, wyd. Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce – Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 1990, s. 22;

Władysław Filar, „Antypolskie akcje nacjonalistów ukraińskich” [w:]

<http://www.lwow.home.pl/semper/wolyn.html>

9 lutego 1944 r. – zginął Stanisław Bidakowski, Polak, robotnik, zmobilizowany do Armii Czerwonej w 1941 roku. Młodszy lejtnant, dowódca wzvodu. Urodził się w 1911 r. w wiosce Dorohoszcza.

9 lutego 1950 r. – na wygnaniu w Polsce (w Zamku Bierzgłowskim) zmarł bp Adolf Piotr Szelażek. Urodził się 1 sierpnia 1865 r. w Stoczku Łukowskim na Podlasiu. Od 1925 r. bp łucki. W chwili objęcia rządów diecezja liczyła wówczas 200.000 wiernych, pracowało w niej 195 kapłanów w 99 parafiach i 11 dekanatach. Do wybuchu II wojny światowej, bp Szelażek utworzył jeszcze ponad 70 nowych parafii i wydzielił kolejnych 5 dekanatów. Założył drukarnię diecezjalną oraz erygował Instytut Akcji Katolickiej w Łucku. Jeden z najbardziej zasłużonych ordynariuszy diecezji łuckiej, więziony i represjonowany przez władze komunistyczne, wydalony do Polski w 1946 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Szel%C4%85%C5%BCek

10

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаScholastyki, Jacka
Клари, Зенона

Св. Схоластики, діви

10 lutego 1587 r. – we wsi Gródek zmarł bp Wiktoryn Wierzbicki. Bp żmudzki (1565–1567) i bp łucki (od 1567 r.). Pierwszy duchowny senator w senacie Rzeczypospolitej. W 1580 r. przeprowadził synod diecezjalny.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, „*Sylwetki biskupów łuckich*”, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 52–54; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wiktoryn_Wierzbicki

10 lutego 1925 r. – ratyfikowany został konkordat RP z Watykanem (Dz. U. 1925, nr 72, poz. 701). Po wojnie (12 września 1945 r.) rząd polski („lubelski”) wypowiedział ten układ, motywując jego zerwanie brakiem otwartego potępienia przez papieża Piusa XII zbrodniczej polityki Adolfa Hitlera.

10 lutego 1932 r. – w Równem na Wołyniu urodził się Bogdan Czaykowski, polski poeta, krytyk literacki, tłumacz, profesor emeritus Uniwersytetu British Columbia. Dzieciństwo spędził na Wołyniu i Polesiu. Zmarł 16 sierpnia 2007 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bogdan_Czaykowski

10 lutego 1940 r. – pierwsza masowa deportacja ludności polskiej z Kresów Wschodnich w głąb Związku Radzieckiego, która objęła około 220 tysięcy osób.

10 lutego 1944 r. – przejście dowództwa Okręgu Wołyńskiego AK przez ppłk. Jana Wojciecha Kiwerskiego. Urodził się 23 maja 1910 w Krakowie jako syn lekarza. Na Wołyniu mjr dypl. „Oliwa” dał się poznać jako bardzo wartościowy dowódca, wykorzystujący wszystkie zdobyte w swej dotychczasowej pracy umiejętności i całe doświadczenie. Dokładnie i szybko rozpoznął poszczególne oddziały Dywizji i ich możliwości bojowe, wniósł nowe wartości w zakresie szkolenia żołnierzy. Był przez nich szanowany i lubiany jako dowódca stanowczy, postępujący rzetelnie. Poległ tragicznie 18 kwietnia 1944 r. w rejonie futoru Dobry Kraj w okolicznościach do dziś nie w pełni wyjaśnionych. Pochowany został w rejonie gajówki Stężaryce.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Wojciech_Kiwerski

10 lutego 1944 r. – do oddziału „Gzymśa”, stojącego czasowo w Pańskiej Dolinie, przybyła grupa uzupełniająca, dowodzona przez plut. „Misia” – Rauta. W tym dniu nastąpił kolejny wypadek z bronią, powodujący śmierć jednego żołnierza.

Zob.: „*Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK*”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

10 lutego 1962 r. – w Warszawie zmarł Władysław Broniewski, lewicowy poeta polski. W 1915 r. wstąpił do Legionów i przeszedł chrzest bojowy w walkach na Wołyniu. Urodził się 17 grudnia 1897 r. w Płocku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Broniewski

Bernadetty, Marii
Григорія, Миколая

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

11

NMP z Lourdes
Будній день, або
Пресвятої Діви Марії Лурдської
Всесвітний День Хворого

Thursday
Donnerstag
Четверг

11 lutego 1923 r. – „Dziennik Wołyński” na s. 1 opublikował artykuł pt. „Klub ukraiński w Par-lamencie Polskim”.

11 lutego 1944 r. – Jan Wojciech Kiwerski (ps. „Oliwa”) objął dowództwo powstałej z sił Okręgu 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Urodził się 23 maja 1910 w Krakowie. Szkołę Podchorążych Inżynierii w Warszawie ukończył w sierpniu 1931 r. w stopniu podporucznika i rozpoczął służbę w 3 baonie saperów w Wilnie. W grudniu 1943 mjr „Oliwa” otrzymał nomi-nację na stanowisko szefa sztabu Okręgu Wołyn. Udał się więc na Wołyn, aby zorientować się w panującej tam sytuacji. W dniu 2 lutego 1944 r. „Oliwa” wyjechał ponownie do Kowla, a 5 lutego 1944. dotarł do kwatery dowodzenia plk „Lubonia”. W myśl przywiezionych przez „Oliwę” rozkazów, plk „Lubonia” udał się do Warszawy na nowe stanowisko, zaś mjr dypl. „Oliwa” przejął dowództwo Okręgu Wołyn. Jan Wojciech Kiwerski poległ tragicznie w rejonie futoru Dobry Kraj w okolicznościach do dziś nie w pełni wyjaśnionych, 18 kwietnia 1944 w południe. Pochowany został w rejonie gajówki Stęzarzyce.

Zob.: biogram z Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Wojciech_Kiwerski

11 lutego 1944 r. – oddział AK „Gzysma” wyruszył z Pańskiej Doliny w kierunku Kowla. Po przeprawie przez Styr w Targowicy oddział maszerował na Zaturce w rejonie Łucka, gdzie była samoobrona polska. Do Zaturca oddział doszedł nad ranem następnego dnia, zajmując kwatery w kolonii Lipnik.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

11 lutego 1944 r. – na Wołyniu w ręce UPA dostał się lejtнант Armii Czerwonej Muchałynin i jego 2 żołnierzy. Zabrano go do obozu gdzie było już 4 innych jeńców z Armii Czerwonej. Po godzinnej rozmowie propagandowej żołnierzy wypuszczono. Jakiś czas potem wrócił i lejt-nант. Jakiś czas po powrocie przyjechało po niego NKWD. Nie wiadomo co się z nim stało (można się tylko domyślać co z nim zrobiło NKWD).

11 lutego 2005 r. – metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski powołał Komisję Histo-ryczną dla procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożego ks. Władysław Bukowińskiego. Przewod-niczącą komisji została prof. dr hab. Urszula Perkowska. Członkami mianowani zostali ks. Witold Józef Kowalów, proboszcz parafii Ostróg na Wołyniu, i s. Anna Brzek FC z Krakowa.

11 lutego 2008 r. – w siedzibie Delegatury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu odbyło się spotkanie Andrzeja Przewoźnika, Sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Mę-czeństwa, z delegacją wołyńskiej obwodowej administracji państwowej Republiki Ukraina na czele z jej przewodniczącym Mykołą Romaniukiem. Celem spotkania było omówienie pro-blemów związanych z zaplanowanym upamiętnieniem we wsi Sahryń, gmina Werbkowice. Osiągnięte zostało porozumienie, że na starym cmentarzu w Sahryniu zostanie wykonane upamiętnienie ludności ukraińskiej, która zginęła 10 marca 1944 r. w tej miejscowości w na-stępstwie zbrodni mordu zbiorowego dokonanego przez Armię Krajową.

12

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Eulalii, Modesta
Мелетія, Бенедикта

Будній день

12 lutego 1386 r. – Jagiełło wraz z braćmi – Korygiełło i Świdrygiełło – przybył do Krakowa.
15 lutego wszyscy trzej przyjęli chrzest. Przyszły król otrzymał imię Władysław, jego brat Korygiełło – Kazimierz, zaś Świdrygiełło – Bolesław. Książę Witold, który podejmował się chrztu po raz trzeci, wybrał imię Aleksander. Wołyń w tym czasie był częścią Wielkiego Księstwa Litewskiego.

12 lutego 1725 r. – w Krakowie zmarł ks. Aleksander Baranowski, jezuita. W latach 1722–1724 był prefektem szkoły w Łucku. Urodził się 21 stycznia 1686 r. w Małopolsce.

12 lutego 1798 r. – w Petersburgu zmarł Stanisław August Poniatowski, król Polski. Urodził się 17 stycznia 1732 r. w Wołczynie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_August_Poniatowski

12 lutego 1907 r. – w Pustomytach k. Lwowa urodził się abp Wołodmyr Sterniuk, wyznawca wiary, locum tenens Metropolii Kijowsko-Halickiej UKGK (1972–1991). Przed II wojną światową pracował na placówce misyjnej oo. redemptorystów obrządku wschodniego w Kowlu. Zmarł 29 września 1997 r. we Lwowie.

12 lutego 1920 r. – rozporządzenie Komisarza Naczelnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego w przedmiocie urzędzenia sądownictwa w okręgu kamienieckim.

Zob.: „Dziennik Urzędowy Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich”, nr 2.

12 lutego 1944 r. – dowódca 27. Wołyńskiej Dywizji AK wydał oficerom i żołnierzom rozkaz nałożenia opasek biało-czerwonych, dystynkcji i orzełków.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

12 lutego 1945 r. – pod miejscowością Orżywskie Chutory niedaleko Równego zmarł Dmytro Kłaczkiwskij, pseud.: „Kłym Sawur”, „Ochrim”, „Biłasz”, nacjonalista ukraiński, pułkownik UPA, dowódca UPA-Piwnicz (Północ), jeden z inicjatorów rzezi wołyńskiej, jeden z największych zbrodniarzy XX wieku. Urodził się 4 listopada 1911 w Zbarażu w woj. tarnopolskim. 27 sierpnia 1943 r. stanął na czele Głównego Dowództwa UPA. W końcu tego samego roku, po reorganizacji sił UPA, został dowódcą grupy armii UPA-Piwnicz. Chociaż Kłaczkiwskij uważał za główny cel działań podległych mu oddziałów walkę z Niemcami i Sowietami, równocześnie uznał za nieodzowne wyeliminowanie „elementów niepożądanych”, do których OUN zaliczała również Polaków. W czerwcu 1943 roku wydał tajną dyrektywę dowództwa UPA-Piwnicz w sprawie przeprowadzenia wielkiej akcji likwidacji polskiej ludności męskiej w wieku od 16 do 60 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Dmytro_Klaczkiwski

Katarzyny, Grzegorza
Христини, Кастора

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

13

Будній день

13 lutego 1608 r. – w Ostrogu na Wołyniu zmarł książę Konstanty Wasyl Ostrogski. Urodził się 2 lutego 1526 r. w Ostrogu. Wojewoda kijowski (od 1559 r.), marszałek ziemski wołyński. Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Konstanty_Wasyl_Ostrogski

13 lutego 1902 r. – W Królestwie Polskim zamknięto większość gimnazjów, których uczniowie odmawiali śpiewania rosyjskiego hymnu „*Boże, chroń cara*”.

13 lutego 1944 r. – napad UPA na polskie kolonie Antonówka, Borek, Andresówka, Helenówka Werbska, Stefanówka w gminie Werba. W. Szwed – były mieszkaniec Andresówki – sporządził szkic orientacyjny zawierający niektóre dane na temat tego napadu.

Zob.: <http://www.idn.org.pl/medykon/wolyn/wlodzimierski/55.htm>

13 lutego 1944 r. – oddział AK „Gzymśa” po południu opuścił Zaturce, pokonując ostatni etap swojego marszu na koncentrację. Bezkarnie przeszedł przez bazy ukraińskie w Kisielintie i Twerdyniu. O świcie dnia następnego żołnierze słyszeli toczący się bój w stronie Osmigowicz. Nie wiedzieli, że walczyły tam oddziały „Jastrzębia” i „Siwego” Oddział maszerował w stronę Kupiczowa.

Zob.: „*Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK*”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

13 lutego 1944 r. – sotnia UPA zaatakowała obóz wojskowy Armii Czerwonej we wsi Wielka Lubasza (pow. Kostopol. W walce zginęło 5 żołnierzy Armii Czerwonej. Upowcy doszli do lazaretu nr 550, ale nikogo nie zabili.

13 lutego 1961 r. – urodził się Bogdan Gancarz, polski publicysta katolicki. Redaktor krakowskiego oddziału „Gościa Niedzielnego”. Autor monografii „*My, szlachta ukraińska. Zarys życia i działalności Wacława Lipińskiego 1882–1914*” (Kraków 2006), w której prezentuje kolejne etapy życia i działalność ukraińskiego myśliciela rodem z Zaturzec na Wołyniu.

14

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
Воскресенье

Кирила та Мефодія – Покровителів Європи

Сырыла, Metodego
Йоана, Валентина

VI Неділя Звичайна

14 lutego 1942 r. – w Sierosławiu pod Poznaniem zmarł Józef Konrad Paczoski, botanik, badacz flory Puszczy Białowieskiej, twórca teorii pantopizmu i podstaw fitosocjologii, profesor Uniwersytetu Poznańskiego, członek Polskiej Akademii Nauk. Urodził się 8 grudnia 1864 r. w Białogrodzie na Wołyniu.

Zob.: Joanna Radzewicz, „Józef Paczoski – twórca fitosocjologii” [w:] „Rolniczy Magazyn Elektroniczny” //

http://www.cbr.edu.pl/rme30/dane/2_1.html

biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Paczoski

14 lutego 1947 r. – w Końskowoli w wieku 39 lat zmarła s. Flawia Helena Lipka (1908–1947) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1930–1937 przebywała w klasztorze w Łucku. Pierwszą profesję zakonną złożyła 12 lipca 1934 roku. Potem była wychowawczynią dzieci w sierocińcu w Łucku. W latach 1937–1943 pracowała w Bereznem m.in. jako katechetka. W latach 1943–1945 w Łucku.

Jowity, Faustyna, Zygfryda
Фавстіяна, Клавдія

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday

Montag

Понедельник

15

Будній день

15 lutego 1904 r. – w Buczkach koło Żytomierza urodził się ks. Józef Kuczyński, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął 4 kwietnia 1930 roku. W latach 1945–1955 więziony i na zesłaniu. Zmarł 13 marca 1982 r. w Wierzbowcu na Podolu.

15 lutego 1951 r. – Polska i ZSRR podpisały umowę, w ramach której kraje wymieniły się 480 km kw. terytorium. Posunięcie to oficjalnie tłumaczono korzystnym dla Polski wyrównaniem przebiegu granicy. Rzeczywistość była inna: Polska zyskiwała fragment górzyściego terenu, w zamian oddała atrakcyjne obszary z bogatymi pokładami węgla. To tylko jeden z wielu przykładów działania komunistycznego rządu na niekorzyść własnego państwa.

Zob.: „Absurdy PRL”, kalendarz Instytutu Pamięci Narodowej, 10 lat IPN, 2010.

15 lutego 1968 r. – w Kwidzynie zmarła s. Bernarda Anna Knafel (1897–1968) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktyn Misjonarek. W latach 1932–1939 była w klasztorze w Łucku. Uroczystą profesję miała w Łucku w 1938 roku. W czasie II wojny światowej pracowała na plebanii w Lewaczach, gdzie proboszczem był franciszkanin o. Daniel Eckerth.

15 lutego 1974 r. – w Nowym Zawodzie urodził się ks. Władysław Łukasiewicz SAC. Pracował w Rokitnem, Tomaszgrodzie i Kupieli. Od 25 sierpnia 2007 r. proboszcz w Sarnach, Dąbrowicy i Kuzniecowsku.

15 lutego 1991 r. – w Równem odbyła się konferencja obwodowego oddziału Towarzystwa „Ukraina”. Podczas obrad, w których uczestniczyło 80 aktywistów i sympatyków Towarzystwa. O folklorze Podlasia i jego związkach z folklorem Polesia mówiła studentka I roku Instytutu Kultury w Równem Elżbieta Ryżyk. Uczestnicy konferencji podjęli decyzję o rozpoczęciu działań w celu utworzenia w Muzeum Krajoznawczym w Równem stałej ekspozycji dotyczącej historii i ukraińskiej kultury materialnej Podlasia.

Zob.: Zob.: Eugeniusz Ryżyk (opr.) „Kronika podlaska”, [w:] „Nad Buhom i Narwoju” nr 1 (1), lato 1991, s. 29. //

http://nadbuhom.free.ngo.pl/art_0016.html

16

WTOREK
ВІВТОРОКDanuty, Julianny
Уляни, ОнисимаTuesday
Dienstag
Вторник

Будній день

16 lutego 1904 r. – urodził się ks. Henryk (Arkady) Dyakowski, kapłan obrządku bizantyjsko-słowiańskiego, później rzymskokatolickiego w diecezji łuckiej. Zmarł 5 lipca 1972 r. w Gdańsku. Pochowany w Morągu.

16 lutego 1944 r. – zginął Stanisław Baszyński, partyzant zgrupowania A.Z. Oduchy. Pochowany w wiosce Iwanówka w rejonie izjaślawskim. Urodził się w 1914 roku.

16 lutego 2002 r. – abp Józef Wesołowski został nuncjuszem apostolskim w Kazachstanie, Tadżykistanie, Turkmenistanie i Uzbekistanie. W styczniu 2008 został mianowany nuncjuszem w Dominikanie. Urodził się 15 lipca 1948 r. w Mizernej. W latach 2000–2002 był nuncjuszem apostolskim w Boliwii.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Weso%C5%82owski

Aleksego, Zbigniewa
Олексія, Луки

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

17

Środa Popielcowa
Попільна Среда

17 lutego 1387 r. – powstanie biskupstwa wileńskiego.

17 lutego 1400 r. – Grzegorz z Buczkowa, dominikanin, został biskupem włocławskim. W 1409 r. wg Długosza poświęcił kościół w Lubomlu.

17 lutego 1991 r. – zmarł Józef Janiuk, sekretarz prezydium gromadzkiej rady narodowej w Grabowcu. Urodził się 19 lutego 1916 roku w Grabowcu. Syn Józefa i Antoniny z Wojciechowskich. 3 listopada 1935 roku wstąpił jako ochotnik do wojska. Po ukończeniu szkoły wojskowej (Centrum Wyszkożenia Żandarmerii w Grudziądzu) i odbyciu zasadniczej służby wojskowej został w wojsku w czynnej służbie jako podoficer zawodowy. Służył w Równem Wołyńskim i w Ostrogu nad rzeką Horyń. 26 sierpnia 1939 r. został dowódcą posterunku żandarmerii w wyłączonym batalionie piechoty pod dowództwem majora Sokala z Wołyńskiej Brygady Kawalerii. W kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu wachmistrza brał udział w walkach na odcinku frontu Częstochowa-Radomsk. 27 września 1939 r. w okolicach miejscowości Szack dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w miejscowości Niegoriëloje, gdzie przebywał do 18 grudnia 1939 roku. W drodze wymiany jeńców wojennych między ZSRR a Niemcami został przeniesiony do Stalagu VII A – Bawaria. Następnie więziony w innych stalagach. W latach 1949-1951 sekretarz prezydium gromadzkiej rady narodowej w Grabowcu. Zmarł 17 lutego 1991 r., pochowany na cmentarzu parafialnym w Grabowcu.

Zob. Renata Kulik, Henryk Kulik, „Historia Grabowca. Grabowiecki Słownik Biograficzny” // <http://www.grabowiec.com.pl/sylwetki/sylwetki.pdf>

17 lutego 2009 r. – w ramach wizyty roboczej w obwodzie rówieńskim prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko odwiedził klinikę położniczą w Ostrogu i wręczył certyfikat na wyposażenie medyczne od Prezydenta.

18

CZWARTEK
ЧЕТВЕРKonstancji, Szymona
Констанції, ФлавіанаThursday
Donnerstag
Четверг

Будній день

18 lutego 1895 r. – we wsi Furmaniówka k. Odessy urodził się Siemion Konstantynowicz Timoszenko, sowiecki generał i marszałek. Dowodził częścią wojsk sowieckich w czasie agresji na Polskę we wrześniu 1939 roku. Komisarz Ludowy Obrony ZSRR (1940-1941), dowódca wojsk frontu zachodniego, południowo-zachodniego, stalingradzkiego i północno-zachodniego. Zmarł 31 marca 1970 r. w Moskwie.

Zob.: „Słownik biograficzny marszałków Związku Radzieckiego”, t. III, Koszalin 2004; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Siemion_Timoszenko

18 lutego 1924 r. – w Zakopanem zmarła s. Stanisława Sabina Szyndler (1893-1924) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. Od 1920 r. pracowała w Kowlu. 6 sierpnia 1922 r. złożyła tam śluby wieczyste. Chora na gruźlicę wyjechała do Zakopanego, gdzie zmarła.

Arnolda, Konrada
Боніфатія, Кіндрата

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

19

Будній день

19 lutego 1753 r. – w Jarosławiu zmarł ks. Marcin Białobrzescki, jezuita. Misjonarz i prokurator w dobrach jezuickich. Urodził się 16 maja 1702 r. na Wołyniu. Znawca prawa cywilnego. Profesor teologii moralnej m.in. w Owruczu (1748–1749).

19 lutego 1846 r. – w Krzywiniu w wieku 60 lat zmarł Maksymilian ks. Jabłonowski na Ostrogu, Maryampolu i Podkameniu h. Prus III. Urodził się 29 czerwca 1785 r. w Wiedniu. Ochmistrz dworu rosyjskiego, radca tajny, senator, senator-kasztelan, senator-wojewoda.

19 lutego 1897 r. – urodził się bł. Michał Czarторыcki, dominikanin. W świecie: Jan Franciszek Czarторыcki. Mistrz nowicjatu i wychowawca studentów, architekt, arystokrata. Zginął 6 września 1944 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Franciszek_Czarторыcki

19 lutego 1912 r. – w Janowie Podlaskim urodził się Leonard Bieńkowski, syn Romualda, podporucznik rezerwy, nauczyciel we wsi Okopy na Polesiu Wołyński. W ostatnich dniach sierpnia 1939 r. został powołany w ramach mobilizacji do wojska i po agresji radzieckiej trafił do niewoli. Przebywał w oficerskim obozie jenieckim w Kozielsku, skąd przewieziono go z partią polskich oficerów do Katynia i tam został rozstrzelany pomiędzy 1 a 5 kwietnia 1940 roku.

Zob.: „*Polscy oficerowie i policjanci zamordowani w Katyniu, Miednoje i w Charkowie oraz obywateli RP z tzw. Ukrainskiej Listy Katyńskiej*” //

http://www.katedrapolowa.pl/ofiary_z.php

„*Fragmenty wspomnień Kazimierza Garbowskiego, syna Piotra i Anastazji urodzonego w Budkach Borowskich w 1928 roku (Swoimi uwagami w przypisach podzielił się Edmund W. Masajada)*” //

http://wolyn.unl.pl/wspomnienia/budki_borowskie_wspomnienia-09.html

19 lutego 1916 r. – w Grabowcu urodził się Józef Janiuk, sekretarz prezydium gromadzkiej rady narodowej w Grabowcu. Syn Józefa i Antoniny z Wojciechowskich. 3 listopada 1935 roku wstąpił jako ochotnik do wojska. Po ukończeniu szkoły wojskowej (Centrum Wyszkożenia Żandarmerii w Grudziądzu) i odbyciu zasadniczej służby wojskowej został w wojsku w czynnej służbie jako podoficer zawodowy. Służył w Równem Wołyńskim i w Ostrogu nad rzeką Horyń. 26 sierpnia 1939 r. został dowódcą posterunku żandarmerii w wyłączonym batalionie piechoty pod dowództwem majora Sokala z Wołyńskiej Brygady Kawalerii. W kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu wachmistrza brał udział w walkach na odcinku frontu Częstochowa–Radomsk. 27 września 1939 r. w okolicach miejscowości Szack dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w miejscowości Niegorieloje, gdzie przebywał do 18 grudnia 1939 roku. W drodze wymiany jeńców wojennych między ZSRR a Niemcami został przeniesiony do Stalagu VII A – Bawaria. Następnie więziony w innych stalagach. W latach 1949–1951 sekretarz prezydium gromadzkiej rady narodowej w Grabowcu. Zmarł 17 lutego 1991 r., pochowany na cmentarzu parafialnym w Grabowcu.

Zob. Renata Kulik, Henryk Kulik, „*Historia Grabowca. Grabowiecki Słownik Biograficzny*” //

<http://www.grabowiec.com.pl/sylwetki/sylwetki.pdf>

19 lutego 1921 r. – w ramach podziału administracyjnego II Rzeczypospolitej Polskiej zostało utworzone województwo wołyńskie.

19 lutego 1942 r. – w osadzie Zastawie, pow. Zdobunów, nacjoniści ukraińscy zamordowali 2 braci, Polaków.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

<http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1942.html>

19 lutego 1981 r. – zmarł ks. mitrat Wołodymyr Ksenofontowycz Bobrownicki, wieloletni proboszcz prawosławnej cerkwi pw. Trójcy św. w Międzyrzeczu Ostrońskim. Urodził się 1 września 1899 roku.

19 lutego 1998 r. – zginął tragicznie w Tatrach ks. Piotr Janczy. Urodził się w 1971 r. w Maniowach. Ukończył LO im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu. Świecenia kapłańskie otrzymał 17 czerwca 1997 r. z rąk kard. Franciszka Macharskiego. Wikariusz parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Krakowie – Prądniku Czerwonym. W latach 90. XX wieku wielokrotnie odwiedzał parafię Ostróg na Wołyniu i pomagał w duszpasterstwie.

Zob.: „Śp. ks. Piotr Janczy” //

<http://ks.piotrjanczy.wizytowka.pl/>

19 lutego 2004 r. – o godz. 16.30 w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu (ul. Szewska 37) odbył się wykład Wołodymyra Pawliwa pt. „Ukraina: od niepodległości do wolności”. Słowo wstępne wygłosił Ostap Protsyk. Wołodymyr Pawliw jest korespondentem ukraińskiej redakcji Radia „Wolna Europa” (Radio “Свобода”) oraz tygodnika “Дзеркало тижня” (“Dzerało Tyżnia”) w Polsce. Mieszka i pracuje w Warszawie.

Leona, Ludomira
Єлизавети, Лева

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

20

Будній день

20 lutego 1905 r. – w Dermaniu na Wołyniu urodził się Ułas Samczuk, ukraiński pisarz, dziennikarz i publicysta. Twórczość jego było szeroko znana w diasporze ukraińskiej, ale dopiero od początku lat 90. XX wieku powraca na Ukrainę. Zmarł 9 lipca 1987 r. w Kanadzie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/U%C5%82as_Samczuk

20 lutego 1937 r. – z rąk bpa Adolfa P. Szelażka święcenia kapłańskie przyjął ks. Stanisław Bogucki. Urodził się 3 sierpnia 1907 r. w Szymborach-Jakubowiętach w obecnym powiecie wysokomazowieckim. Wikariusz w Ostrogu nad Horyniem, a następnie Niesuchojeżach. Zmarł 5 grudnia 1996 r. w Olsztynie w 90 r. życia i prawie 60 r. kapłaństwa.

21

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

Eleonory, Damiana
Захара, Север'яна

I Неділя Великого Посту

Małgorzaty, Marty
Маргарити, Емілії

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

22

Катедри (Престолу) Святого Петра

22 lutego 1922 r. – Mieczysław Mickiewicz został wojewodą wołyńskim. Był nim do 1 lutego 1923 roku. Wcześniej minister do spraw polskich w kilku gabinetach Ukraińskiej Republiki Ludowej.

22 lutego 2008 r. – w Makiejewce na Donbasie zmarł Ryszard Zieliński, polski działacz kulturalny. Wcześniej minister do spraw polskich w kilku gabinetach Ukraińskiej Republiki Ludowej

22 lutego 2008 r. – we Włodzimierzu Wołyńskim odbyła się XXVII Międzynarodowa Naukowa Konferencja Historyczna, poświęcona 1020. rocznicy pierwszej wzmianki o Włodzimierzu Wołyńskim i 110. rocznicy urodzin Aleksandra Cynkałowskiego.

22 lutego 2009 r. – w kaplicy w Samułkach Dużych na Podlasiu bp Antoni Dydycz poświęcił tablicę upamiętniającą tamtejszego rodaka ks. infulata Antoniego Chomickiego, pseud. „Roch”, duszpasterza Wołynia i Podola.

23

WTOREK
ВІВТОРОКTuesday
Dienstag
ВторникIzabeli, Polikarpa
Йосифи, РоманіїБудній день, або св. Полікарпа,
єпископа і мученика

23 lutego 1655 r. – zmarł prawosławny bp łucki i ostrogski Józef Czaplic Szpanowski. Syn Mikołaja Czaplica. Jako władca łucki i ostrogski był zatwierdzony przez króla Jana Kazimierza.

http://pl.wikipedia.org/wiki/Alojzy_Feli%C5%84ski

23 lutego 1820 r. – w Krzemieńcu zmarł niespodziewanie Alojzy Feliński, polski poeta i dramatisarz, przedstawiciel klasycyzmu postanisławowskiego. Urodził się w 1771 r. w Łucku na Wołyniu. Młodość spędził w majątku rodzowym w Wojutynie pod Łuckiem. Kształcił się w kolegium pijarów w Dąbrowicy, następnie we Włodzimierzu Wołyńskim. W pierwszą rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego (20 czerwca 1816 r.) napisał hymn ku czci cara Aleksandra I „Boże! coś Polskę przez tak liczne wieki...”. Stryj św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego.

Zob.: Marek Adamiec, „Alojzy Feliński”, //

<http://monika.univ.gda.pl/~literat/autors/felins.htm>

23 lutego 1838 r. – zmarł bp Jozafat Bułhak, grekokatolicki bp piński, włodzimierski i połocki, a następnie metropolita Kościoła unickiego w Rosji. Urodził się 20 kwietnia 1758 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jozafat_Bu%C5%82hak

23 lutego 1929 r. – w Tallinie urodził się Aleksy II (Aleksiej Michajłowicz Rüdiger), prawosławny patriarcha Moskwy i Wszechrusi od 10 lipca 1990 roku. Zmarł 5 grudnia 2008 r. w Moskwie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksy_II_\(patriarcha_Moskwy\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksy_II_(patriarcha_Moskwy))

23 lutego 1957 r. – w Kowlu na Wołyniu urodził się Wiktor Burczak, artysta, autor witraży w wielu kościołach w Polsce – m.in. Siedliszcze, Polichna, Kumów, Podgórze (woj. lubelskie), Ruski Bród, Jankowice (d. woj. radomskie).

23 lutego 1993 r. – zmarł Wacław Kopisto (1911–1993), mjr Wojska Polskiego, organizator polskiej samoobrony na Wołyniu. Urodził się 8 lutego 1911 r. w Józinie na Wołyniu. Dowódca KEDYW-u Inspektoratu Łuck. Aresztowany w 1944 r. przez Sowieców i skazany na karę śmierci. Wyrok zamieniono na 10 lat więzienia.

Zob.: „Słownik Biograficzny Powiatu Łańcuckiego” //

<http://www.powiat-lancut.com.pl/?biografie&litera=K>

23 lutego 2003 r. – w Kamieńcu Podolskim zmarł bp Jan Olszański, ordynariusz diecezji kamieniecko-podolskiej w latach 1991–2002. Urodził się 14 stycznia 1919 r. w Huciskach k. Tarnopola.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Olsza%C5%84ski

Bogusza, Macieja
Матвія, Аделі

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

24

Будній день

24 lutego 1812 r. – w Warszawie zmarł ks. Hugo Kołłątaj herbu Kotwica, filozof i publicysta, jeden z głównych przedstawicieli polskiego oświecenia. Urodził się 1 kwietnia 1750 r. w Derkałach Wielkich na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Hugo_Ko%C5%82%C5%82%C4%85taj

24 lutego 1885 r. – w Warszawie urodził się Stanisław Ignacy Witkiewicz, pseud. „Witkacy”, wybitny polski dramaturg, pisarz i malarz. Zmarł 18 września 1939 r. w Jeziorach na Polesiu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Ignacy_Witkiewicz

24 lutego 1926 r. – odbył się ingres bp A Szelążka (1925–1950) do katedry św. Piotra i Pawła w Łucku i objęcie rządów nad diecezją, która liczyła wówczas 200.000 wiernych, pracowało w niej 195 kapłanów w 99 parafiach i 11 dekanatach. Bp A. P. Szelążek urodził się 1 sierpnia 1865 r. w Stoczku Łukowskim na Podlasiu. Od 1925 r. bp łucki. Do wybuchu II wojny światowej, bp Szelążek utworzył jeszcze ponad 70 nowych parafii i wydzielił kolejnych 5 dekanatów. Założył drukarnię diecezjalną oraz erygował Instytut Akcji Katolickiej w Łucku. Jeden z najbardziej zasłużonych ordynariuszy diecezji łuckiej, więziony i represjonowany przez władze komunistyczne, wydany do Polski w 1946 roku. Zmarł 9 lutego 1950 r. na wygnaniu w Polsce (w Zamku Bierzgłowskim).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Szel%C4%85%C5%BCek

25

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергCezarego, Wiktora
Домініка, Марка

Будній день

25 lutego 1725 r. – w Oleszycach urodził się ks. Józef Maciej Ignacy Bertrand, jezuita. W latach 1753–1754 wykładowca etyki i matematyki w kolegium jezuitów w Ostrogu na Wołyniu. Zmarł po 1784 r. w Galicji.

25 lutego 1871 r. – urodziła się Lesia Ukrainka (ukr. *Леся Українка*; właśc. Łarysa Petriwna Kosacz-Kwitka, ukr. *Ларуса Петрівна Косач-Квітка*), ukraińska poetka, tłumaczka, krytyk literacki i działaczka społeczna.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81esia_Ukrainka

Ks. Witold Józef Kowalów, „Biblijni motywy w poezji Łesi Ukrainki”, [w:] Tegoż, „*Sursum corda. W górę serca. Wybór artykułów prasowych z lat 1992-1977*”, s. 211-216;

Горохович А. Поетика Лесі Українки і її афоризми. – Вінніпег: Волинь, 1980. – 144с.; Косач-Кривинюк О. Леся Українка: Хронологія життя і творчості. – Нью-Йорк, 1970.

Aleksandra, Mirosława
Павлини, Порфирия

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

26

Будній день

26 lutego 1768 r. – w Kamieńcu Podolskim zmarł br. Krystian Berghländer (Benglidler), jezuita, aptekarz w Ostrogu (1759–1764), Stanisławowie i Kamieńcu Podolskim. Urodził się 10 maja 1736 r. w Czechach.

26 lutego 1889 r. – w wiosce Mokrec w powiecie włodzimierskim urodził się Borys Bieleckij (Bielecki) (1889–1969), ukraiński pedagog, dyrektor gimnazjum ukraińskiego w Łucku. Przyjacielskie stosunki z wojewodą Józewskim wykorzystywał w celu ratowania przed zamknięciem tej placówki. Zmarł w 1969 r. w Dubnie.

26 lutego 1993 r. – urodził się kard. Lubomyr Huzar, grekokatolicki arcybiskup większy kijowsko-halicki.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Lubomyr_Huzar

27

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаAnastazji, Lecha
Марії, Гавриїла

Будній день

27 lutego 1670 r. - na Jasnej Górze w Częstochowie odbył się ślub króla Polski Michał Korybuta Wiśniowieckiego z arcyksiężniczką austriacką Eleonorą Habsburg.

27 lutego 2007 r. - prezydent Polski Lech Kaczyński i prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko we wspólnym oświadczeniu potępił akcję „Wisła” i stwierdzili, że była ona sprzeczna z podstawowymi prawami człowieka.

Romana, Lubomira
Романа, Даниїла

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

28

II Неділя Великого Посту

29 lutego 1768 r. – zawiązanie konfederacji barskiej.

28 lutego 1812 r. – w Warszawie zmarł ks. Hugo Kołłątaj, polski duchowny katolicki, polityk i publicysta. Urodził się 1 kwietnia 1750 r. w Dederkałach Wielkich na Wołyniu. Współtwórca Liceum Krzemienieckiego.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Hugo_Ko%C5%82%C5%82%C4%85taj

29 lutego 1943 r. – akcja na Oździutyczne. Pod dowództwem mjr. „Pogroma” – Stanisława Piasezyńskiego, oddziały Armii Krajowej „Gzysa”, „Trzaska” i „Krwawa Łuna” zaatakowały duże zgrupowanie UPA w Oździutyczach w rejonie Kisielina. Napotkały tam silny opór przeciwnika. Po całodziennym ciężkim boju oddziały polskie przy błędach w dowodzeniu wycofały się, nie osiągając zamierzonego celu. Straty własne 29 zabitych i 30 rannych, głównie z oddziału Łuna.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

28 lutego 1944 r. – we wsi Rudniki pow. Kowel Ukraińcy zamordowali 5 Polaków, w tym troje rodzeństwa z 18-letnią dziewczyną.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1943_1.html

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникAlbina, Antoniny
Давида, Терези

Будній день

1 marca 1862 r. – Ziemianie Mossakowscy w Łopawszu, jako pierwsi na Wołyniu, uwłaszczyli chłopów.

1 marca 1910 r. – w Haczowie urodził się o. Bolesław Jan Wojtuń OFM Cap. (1910–1969). W 1939 r. mianowany prefektem szkolnym w Ostrogu. W okresie wojny pracował jako duszpasterz w Ludwipolu i Brodach. Zmarł 25 maja 1969 r. w Pile.

1 marca 1918 r. – w Żytomierzu na posiedzeniu Małej Rady uchwalono ustawę o jednostce pieniężnej – grzywnie jaka mieściła 8,712 części szczerego złota i dzieliła się na 100 szagów. 2 grzywny odpowiadały 1 karbowanćowi emisji 1917 roku.

1 marca 1929 r. – w Mohylowie Podolskim w obw. winnickim urodził się Anatolij Swidzyński, ukraiński uczony fizyk, pierwszy rektor Wołyńskiego Państwowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki.

1 marca 1943 r. – w Kostopolu dokonano licznych aresztowań wśród inteligencji polskiej i ukraińskiej. Aresztowano około 250 osób, których osadzono w więzieniu w Równem.

1 marca 1944 r. – Por. „Gzys” – Franciszek Pukacki obejmuje dowództwo I batalionu 45 pp 27 Wołyńskie Dywizji AK, w którego skład weszły oddziały partyzanckie „Gzysa” (1 kompania) i „Bomby” (2 kompania).

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

1 marca 1952 r. – w Łucku został otwarty Instytut Pedagogiczny.

1 marca 2007 r. – od tego dnia na zaproszenie dr Michała Gołosia, Rektora Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej, na stażu w Chełmie jest 5 studentów Państwowego Uniwersytetu Wołyńskiego im. Łesi Ukrainki w Łucku.

Heleny, Pawła
Агнеси, Карла

WTOREK
ВІТРОПОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

2

Будній день

2 marca 1865 r. – Antonina Błudowa założyła prawosławne Bractwo Świętych Cyryla i Metodego w Ostrogu, wybitnie rusyfikacyjną placówkę religijno-oświatową na Wołyniu.

2 marca 1899 r. – w Limie zmarł Ernest Malinowski, polski inżynier, oficer w powstaniu listopadowym, prof. Uniwersytetu w Limie. Urodził się 5 stycznia 1808 r. w Seweryniach na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii // (...)

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ernest_Malinowski

2 marca 1932 r. – zmarł ks. Aleksander Marszycki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1882 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1908 roku.

2 marca 1991 r. – w archikatedrze lwowskiej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny odbyła się wspólna sakra biskupów-nominatów Jana Olszańskiego, ordynariusza diecezji kamieniecko-podolskiej oraz lwowskich biskupów pomocniczych Rafała Władysława Kiernickiego i Marcjana Trofimiaka. Głównym konsekratorem był abp Marian Jaworski a współkonsekраторami byli bp. Stanisław Nowak z Częstochowy i bp Tadeusz Kondrusiewicz z Grodna. Przybyli na tę uroczystość nuncjusz apostolski w byłym ZSRR abp Francesco Colasuono, wielu biskupów z Polski oraz biskupi i kapłani obrządku wschodniego.

**ŚRODA
СЕРЕДА**Kunegundy, Tycjana
Фрідриха, ІнокентіяWednesday
Mittwoch
Среда

Будній день

3 marca 1940 r. – w Ostrogu został aresztowany przez Sowietów Adam Gorzkowski, leśniczy w miejscowości Bór, nadleśnictwo Ostrog. Urodził się 10 listopada 1901 r. w Nieleddwi k. Hrubieszowa. Zginął w Katyniu (?).

3 marca 1943 r. – żandarmeria niemiecka wspólnie z policją ukraińską dokonała pacyfikacji polskich wsi Borszczówka i Lidawka w gm. Hoszcza, pow. rówieński. W Borszczówce spalono 48 gospodarstw i rozstrzelano przeszło 200 osób, w tym dzieci i kobiety. We wspólnym grobie na rozdrożu pochowano 152 osoby. W Lidawce zamordowano 104 osoby i spalono 29 gospodarstw.

3 marca 1945 r. – zginął w walce Edward Bednarski, Polak, szeregowy, instruktor sanitarny, w 1944 r. zmobilizowany do Armii Czerwonej. Pochowany w Międzyrzeczu w woj. gorzowskim (Polska). Urodził się w 1927 r. w wiosce Uljanówka w obwodzie chmielnickim.

3 marca 1987 r. – zmarł ks. dr Stanisław Kobylecki. Urodzony w 1902 r., święcenia kapłańskie przyjął w 1926 r. Był profesorem w seminarium w Łucku. W czasie pierwszej okupacji sowieckiej był więziony, w czasie okupacji niemieckiej, proboszcz parafii farnej we Włodzimierzu Wołyńskim. W 1943 r. zorganizował na plebanii sierociniec dla ofiar rzezi nacjonalistów ukraińskich. Kiedy w 1943 r. nacjonaści podczas Mszy św. w Swojczowie, wymordowali wiernych, a kościół wysadzili w powietrze, wraz z ocalałymi swojczowiakami, z narażeniem życia, uratował cudowny obraz Matki Boskiej Swojczowskiej i przewiózł go do kościoła we Włodzimierzu Wołyńskim. (Obecnie obraz znajduje się w parafii św. Wincentego w Otwocku koło Warszawy.) W 1944 r. ks. St. Kobylecki opuścił diecezję łucką i pracował na terenie Polski, był między innymi kanclerzem kurii biskupiej w Olsztynie. Po śmierci bp. A. P. Szełągza został wikariuszem kapitulnym.

Kazimierza, Eugeniusza
Лукреція, Петра

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

Будній день,
або св. Казимира Ягеллончика, королевича

4 marca 1743 r. – w Kolbuszowej urodził się Hieronim Janusz Sanguszko, generał i ostatni wojewoda wołyński. Przeciwnik Konstytucji 3 Maja, konfederat targowicki. Zmarł 4 września 1812 r. w Sławucie.

4 marca 1925 r. – zmarł ks. Andrzej Fedukowicz, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1875 r., święcenia kapłańskie przyjął w 1902 roku. Kanclerz kurii biskupiej, wielokrotnie aresztowany, torturowany i szantażowany. Zmarł w wyniku samospalenia, co było protestem przeciw opublikowaniu w jego imieniu fałszywego listu do papieża Piusa XI w 1925 roku.

4 marca 1932 r. – w Pińsku na Polesiu urodził się Ryszard Kapuściński, polski pisarz, reporter, autor książek „Imperium”, „Cesarz” i „Wojna futbolowa”. Zmarł 23 stycznia 2007 r. w Warszawie.

4 marca 1944 r. – oddziały Armii Czerwonej weszły w rejon północny (pod Kowlem) działań 27 Wołyńskiej Dywizji AK. Rozpoznawczy oddział kawalerii radzieckiej osiągnął Dąbrowę i Zasmyki. Dowódca tego oddziału, kpt. Gusiew otrzymał niezbędne informacje o obronności niemieckiej Kowla, a mjr Kowal oficjalnie zgłosił wojskom radzieckim działania na tamtych terenach Polskiej Dywizji Partyzanckiej, prosząc o kontakty z wyższym dowództwem radzieckim.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

4 marca 1944 r. – w ramach Akcji „Burza” 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK nawiązała kontakt z Sowietami (kpt. Gusiew) w rejonie Dąbrowa – Zasmyki.

4 marca 1955 r. – w Wilnie zmarł Dmytro Iwanowicz Abramowicz, profesor, badacz historii literatury ukraińskiej i literatury Słowian Wschodnich. Urodził się 26 lipca (7 sierpnia) 1873 r. w Hulewiczach w powiecie łuckim w guberni wołyńskiej.

4 marca 1991 r. – w Żytomierzu wyświęcono na biskupa diecezjalnego ks. Jana Purwińskiego.

4 marca 1992 r. – w Ostródzie zmarł ks. Wacław Hipsz (1903–1992). Urodził się 27 września 1903 r. w Warszawie. W latach 1926–1935 katecheta w Dubnie, 1935–1939 – prefekt szkół średnich we Włodzimierzu Wołyńskim. Wołyń opuścił na początku II wojny światowej.

4 marca 1992 r. – zmarł w Ostródzie ks. infułat Wacław Hipsz. Urodzony 27 września 1903 r., święcenia kapłańskie otrzymał 4 lipca 1926 r. w Łucku. W latach 1926–1935 pracował jako katecheta w Dubnie, a w latach 1935–1939 jako prefekt szkół średnich we Włodzimierzu Wołyńskim. Po wybuchu II wojny światowej zagrożony aresztowaniem przeniósł się do diecezji podlaskiej, gdzie pracował w tajnym szkolnictwie. Od 1946 r. rozpoczął pracę w diecezji warmińskiej pełniąc w różnych miejscowościach funkcję prefekta, proboszcza, był dziekanem kilku dekanatów, odbudował wiele kościołów. Dnia 6 marca 1963 r. otrzymał awans na prałata, prepozyta łuckiej kapituły katedralnej i prepozyta kapituły łuckiej, cały czas pracując w Ostródzie. Dnia 5 marca 1987 r. Ojciec Święty Jan Paweł II mianował ks. prałata W. Hipsza infułatem. Pochowany został w Ostródzie.

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯTeofila, Fryderyka
Теофіла, ФрідріхаFriday
Freitag
Пятница

Будній день

5 marca 1790 r. – w Ostrogu zmarł o. Aleksy z Włodzimierza, kapucyn.

5 marca 1940 r. – na Kremlu w Moskwie podpisano dokument, który był wyrokiem śmierci dla kilkudziesięciu tysięcy bezbronnych jeńców-oficerów Wojska Polskiego, wziętych do sowieckiej niewoli po agresji Armii Czerwonej na Rzeczpospolitą 17 września 1939 roku.

5 marca 1940 r. – Niemcy i Sowieci wydali oficjalny komunikat o zakończeniu wytyczania granicy niemiecko-sowieckiej po aneksji ziem polskich we wrześniu 1939 roku.

5 marca 1950 r. – w Biłohorszu k. Lwowa zmarł Roman Szuchewycz, ps. Taras Czuprynka, ukraiński działacz narodowy, generał i naczelny dowódca UPA, przewodniczący Sekretariatu Generalnego Ukraińskiej Główniej Rady Wyzwoleńczej. Urodził się 30 czerwca 1907 r. w Krakowcu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Roman_Szuchewycz

5 marca 1953 r. – w okolicy Moskwy zmarł Józef Stalin, dożywotni dyktator Związku Radzieckiego. W 1939 r. przyłączył Wołyń wraz z tzw. Ukrainą Zachodnią do Ukraińskiej SRR. Urodził się 6 (18) grudnia 1876 r. w Gori (Gruzja).

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Stalin

5 marca 1962 r. – z łagrów Dubrowłaga (Mordowia) został zwolniony Borys Bulbiński, nauczyciel, działacz komunistyczny w opozycji do oficjalnej KPZR, „prawdziwy komunista typu leninowskiego”. Urodził się 6 sierpnia 1933 r. w wiosce Wilia w powiecie zdolbunowskim.

5 marca 1978 r. – w Warszawie w wieku 52 lat zmarł Zbigniew Żałuski, polski pisarz, publicysta, pułkownik. Autor m.in. książek „Przepustka do historii” i „Siedem polskich grzechów głównych”. Urodził się 31 lipca 1926 r. w Kiwercach k. Łucka.

5 marca 1989 r. – w Warszawie zmarł Lew Kaltenberg, pisarz i tłumacz. Urodził się w 1910 r. w Szumsku na Wołyniu.

5 marca 2000 r. – beatyfikacja 11 nazaretanek, męczennic z Nowogródka – w tym bł. s. Marty Wołowskiej, która przed wojną pracowała w Maciejowie (obecnie Łukiv) na Wołyniu.

5 marca 2001 r. – w wieku 74 lat w Londynie zmarł Zdzisław Konstanty Jagodziński, historyk, publicysta, bibliotekarz. Urodził się 14 stycznia 1927 r. w Białokrynicy koło Krzemieńca na Wołyniu.

Róży, Wiktora
Рожі, Конона

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Cybбота

Будній день

6 marca 1918 r. – stolicę Rosji przeniesiono z Petersburga do Moskwy.

6 marca 1936 r. – zmarł ks. Franciszek Topolnicki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1874 roku. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1896 roku. Prześladowany przez bolszewików, ciężko ranny. Dwukrotnie był skazany na śmierć. Proboszcz parafii Radziwiłłów w dek. dubieńskim, później parafii Tomaszgród w dek. sarneńskim. Administrator parafii Klesów. Budowniczy kościoła w Klesowie.

6 marca 1963 r. – prałatem, prepozytem łuckim został mianowany ks. Wacław Hipsz (1903–1992). Urodził się 27 września 1903 r. w Warszawie. W latach 1926–1935 katecheta w Dubnie, 1935–1939 – prefekt szkół średnich we Włodzimierzu Wołyńskim. Wołyń opuścił na początku II wojny światowej. Zmarł 4 marca 1992 r. w Ostródzie.

6 marca 1966 r. – na dworcu autobusowy w Kustanaju (Kazachstan) został ujęty o. Serafin Alojzy Kaszuba. Został później osądzony w trybie przyspieszonym i skazany na 5 lat zesłania „za włóczęgostwo”.

6 marca 1970 r. – w „Wlastimilówce” w Szklarskiej Porębie zmarł Wlastimil Hofman (1881–1970), wybitny czeski i polski malarz artysta. Urodził się 27 kwietnia 1881 roku w Karlinie koło Pragi. W czasie II wojny światowej artysta przebywał okresowo na Wołyniu.

7

NIEDZIELA
НЕДІЛЯPerpetuy, Felicity
Германа, Валер'янаSunday
Sonntag
ВоскресеньеIII Неділя Великого Посту
Свв. мучениць Перпетуї та Феліцити
День молитов за ненароджених

7 marca 1573 r. – Iwan Fedorow założył we Lwowie pierwszą drukarnię. Później przeniósł się do Ostroga, gdzie przygarnął go książę Konstanty Wasyl Ostrogski. Zmarł 5 (15) grudnia we Lwowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Iwan_Fedorow

7 marca 1816 r. – Ingres na stolicę biskupią w Krakowie Jana Pawła Woronicza, znanego poety i kaznodzieja. W Krakowie był do 1827 roku. Później Abp Warszawski i Prymas Królestwa Polskiego. Urodził się 28 czerwca 1757 r. w Brodowie k. Ostroga. Zmarł 7 grudnia 1829 r. w Wiedniu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Pawe%C5%82_Woronicz

7 marca 1919 r. – w walkach z Ukraińcami pod Torczynem poległ płk Leopold Lis-Kula, jeden z najbardziej utalentowanych polskich oficerów. Urodził się 11 listopada 1896 r. w Kosinie pod Łańcutem.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Leopold_Lis-Kula

7 marca 1942 r. – Premier Wielkiej Brytanii Winston Churchill zdecydował się na uznanie zachodniej granicy ZSRS, o czym poinformował prezydenta USA Franklina Delano Roosevelta. Tym samym zaakceptował aneksję wschodnich ziem Polski przez Związek Sowiecki.

7 marca 1979 r. – w Połonnem zmarł ks. Jan Kuzicz, duchowny rzymskokatolicki. Urodził się 12 kwietnia 1901 roku. Pochowany na cmentarzu katolickim w Połonnem.

7 marca 2006 r. – w katedrze pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łucku, w czasie comiesięcznego dnia skupienia księży i siostr zakonnych pracujących w diecezji łuckiej, odbyła się Msza św. dziękczynna za 15. lat posługi pasterskiej J.E. Ks. Bpa Marcjana Trofimiaka dla Kościoła Rzymskokatolickiego na Ukrainie.

Beaty, Jana
Симона, Юліана

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Будній день, або св. Йоана Божого, ченця
Międzynarodowy Dzień Kobiet
Міжнародний Жіночий День

Monday
Montag
Понедельник

8 marca 1769 r. – wojska rosyjskie w liczbie 1,6 tys. ludzi pod dowództwem gen. Lwa Izmałowa przypuściły szturm na Okopy Świętej Trójcy na Podolu, atakując umocnienia od zachodu. Pomimo dzielnej obrony, którą dowodził osobiście Kazimierz Pułaski, konfederaci zostali zmuszeni do puszczania warowni.

8 (21) marca 1908 r. – zmarł Wołodymyr Bonifatijewycz Antonowycz, wybitny ukraiński historyk i archeolog. Badacz przeszłości Wołynia. Urodził się 18 (30) stycznia 1834 r. w wiosce Machnówka w powiecie berdyczowskim.

8–9 marca 1943 r. – rozstrzelano około 400 więźniów w Równem za rzekomy udział w organizowaniu ucieczki.

8 marca 1944 r. – o świcie tego dnia na polską kOLONIĘ Prehoryle (woj. Lublin) morderczorabun-kowego napadu dokonali żołnierze SS-Galizien, przy współudziale ukraińskich policjantów „ortschutzów” i bojówek OUN-UPA z okolicznych miejscowości Szychowic, Kryłowa i Go-łębia.

8 marca 1976 r. – zmarł prof. Włodzimierz Rodziewicz (1908–1976), specjalista z dziedziny chemii nieorganicznej, nestor chemii krzemoorganicznej w Polsce. Urodził się 20 sierpnia 1908 r. w Rożyszczach, powiat Łucki. W 1928 r. ukończył gimnazjum w Łucku. Studia wyższe na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej ukończył w 1934 roku. Kierownik Katedry Chemii Nieorganicznej Politechniki Gdańskiej w latach 1947–1976.

8 marca 2008 r. – w Krakowie zakończył się diecezjalny etap procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożego ks. Władysława Bukowińskiego. Ks. Bukowiński urodził się 22 grudnia 1904 (4 stycznia 1905) roku w Berdyczowie. Zmarł 3 grudnia 1974 r. w Karagandzie.

9

WTOREK
BIBTOPOKFranciszki, Brunona
Домініка, КатериниTuesday
Dienstag
ВторникБудній день,
або св. Франциски Римлянки, монахині

9 marca 1814 r. – we wsi Moryńce na Kijowszczyźnie urodził się Taras Szewczenko, ukraiński poeta i pisarz, przedstawiciel romantyzmu. Przebywał na Wołyniu w 1846 roku. Zmarł 10 marca 1861 roku w Petersburgu.

9 marca 1908 r. – urodził się Taras Borowiec, ps. „Taras Bulba”, ukraiński działacz polityczny i wojskowy. Twórca i dowódca Siczy Poleskiej. Autor wspomnień „Armia bez państwa”. Zmarł 15 maja 1981 r. w Toronto (Kanada).

9 marca 1944 r. – przez Bug w rejonie wsi Binduga przybyła z Warszawy na Wołyn Kompania Warszawska, dowodzona przez por. „Piotra” – Zdzisława Złocińskiego.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artikul=2440

9 marca 1953 r. – w ZSRR, Polsce i innych krajach zależnych od Sowietów żałoba narodowa w dniu pogrzebu Józefa Stalina.

9 marca 1971 r. – urodził się ks. Piotr Janczy (1971-1998), przyjaciel parafii rzymskokatolickiej w Ostrogu. Zmarł tragicznie w Tatrach 19 lutego 1998 roku.

Cypriana, Marcelego
Матвія, Іллі

ŚRODA
СЕРЕДА

10

Будній день

Wednesday

40. Męczenników z Sebasty

Mittwoch

40-ка Мучеників із Севасті

Среда

10 marca 1653 r. – w Lublinie zmarł br. Adam Baranowski, jezuita, stolarz. W latach 1639–1652 pracował w Ostrogu na Wołyniu.

10 marca 1861 r. – w Petersburgu zmarł Taras Szewczenko, ukraiński poeta i pisarz, malarz, przedstawiciel romantyzmu. Przebywał na Wołyniu w 1846 roku. Urodził się 9 marca 1814 r. we wsi Morynie na Kijowszczyźnie.

10 marca 1943 r. – w Boremlu (pow. Dubno) do banderowców zbiegli prawie wszyscy ukraińscy policjanci. Komendant posterunku – Konstantyczuk, który nie chciał zdezerterować – został uduszony i zakopany w piwnicy.

10 marca 1943 r. – nocą z 10 na 11 marca 1943 r. oddział Serhija Kaczynskiego miał zaatakować fabrykę dykty w Orzowie i zabić 60 ludzi wroga. Ukraińcy mieli stracić 4 ludzi. Historyk Grzegorz Motyka powątpiewa w taki przebieg tej akcji a nawet zastanawia się, czy rzeczywiście miała ona miejsce.

10 marca 1953 r. – w Rzymie zmarł abp Ignacy Dub-Dubowski, ordynariusz diecezji łucko-żytomierskiej w l. 1917–1925. Urodził się 30 marca (12 kwietnia) 1874 r. w Wilnie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Dubowski

10 marca 2007 r. – w Łucku zmarł ks. kan. Augustyn Mednis, wikariusz generalny diecezji łuckiej. Kustosz Muzeum Diecezjalnego w Łucku. Urodził się 11 stycznia 1932 r. na Łotwie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Augustyn_Mednis

CZWARTEK
ЧЕТВЕРKonstantego, Ludosława
Софрона, ВірліяThursday
Donnerstag
Четверг

Будній день

11 marca 1708 r. – na Wołyniu urodził się ks. Konstanty Awedyk, jezuita. W latach 1756–1757 i 1762–1767 misjonarz dworski w Ostrogu. Zmarł 30 marca 1771 r. w Białej Cerkwi.

11 marca 1811 r. – w Podhorcach urodził się Stanisław Konstanty Pietruski, polski zoolog. W swoim majątku w Podhorcach założył ogród zoologiczny. Autor prac m.in. z zakresu faunistyki, biologii kręgowców, ochrony zwierząt, etnomologii stosowanej.

11 marca 1943 r. – w ukraińskiej wsi Litogoszcz (Wołyń) ukraińscy nacjonaści zamordowali polskiego nauczyciela, którego wcześniej uprowadzili. Oprócz tego Polaka zamordowali także kilka rodzin ukraińskich, które się sprzeciwiały masakrze.

Zob. Terles, *Ethnic Cleansing*, s. 16–17.

11 marca 1943 r. – rozpoczął się pochód partyzanckiego zgrupowania Ołeksija Fedorowa po Wołyniu.

11 marca 1990 r. – Litwa ogłosiła niepodległość uroczystą deklarację parlamentu.

11 marca 2004 r. – wizytę w Europejskim Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów w Lublinie złożyła delegacja Rady Miejskiej w Łucku.

11 marca 2009 r. – w Rzymie zmarł ks. Czesław Drązek, jezuita, katolicki duszpasterz. Urodził się w 1934 r. w Mogielnicy k. Rzeszowa. Redaktor wydania polskiego „L'Osservatore Romano”. Wicepostulator sprawy beatyfikacyjnej Śl. B. Jana Beyzyma Śl. Autor „Positio” w jego procesie beatyfikacyjnym.

Alojzego, Justyny

Алозія, Устини

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
Пятница

12

Будній день

12 marca 1895 r. – w Kutajsi urodził się Wasyl Izidorowicz Kikwidze, bolszewicki rewolucjonista wojskowy, kat. W czasie wojny ukraińsko-bolszewickiej od grudnia 1917 r. do kwietnia 1918 r. dowodził bolszewickim Oddziałem Rówieńskim, który walczył w rejonie Równego i brał udział w szturmie Żytomierza. Organizował grabież miejscowej ludności i pogromy Żydów. Zmarł – zginął w czasie walki – 11 stycznia 1919 r. w chutorze Zubriłowka w obwodzie wołgogradzkim. W Równem była (jest?) ulica jego imieniem.

12 marca 1933 r. – Sługa Boży o. Serafin Kaszuba OFMCap. celebrował Mszę świętą prymicyjną w kościele oo. Kapucynów w Krakowie. Urodził się 17 czerwca 1910 r. w Zamarstynowie na przedmieściu Lwowa. W latach 1948–1958 pracował w Równem i okolicy. Zmarł w nocy z 19 na 20 września 1977 r. we Lwowie.

12 marca 1944 r. – w czasie masakry w klasztorze oo. dominikanów w Podkamieniu zginął ks. Stanisław Fijałkowski z Poczajowa (Nowego) oraz trzech bracia z zakonu oo. dominikanów.

12 marca 1895 r. – w Kutajsi urodził się Wasyl Izidorowicz Kikwidze, bolszewicki rewolucjonista wojskowy, kat. W czasie wojny ukraińsko-bolszewickiej od grudnia 1917 r. do kwietnia 1918 r. dowodził bolszewickim Oddziałem Rówieńskim, który walczył w rejonie Równego i brał udział w szturmie Żytomierza. Organizował grabież miejscowej ludności i pogromy Żydów. Zmarł – zginął w czasie walki – 11 stycznia 1919 r. w chutorze Zubriłowka w obwodzie wołgogradzkim. W Równem była (jest?) ulica jego imieniem.

13

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаBożeny, Krystyny
Никифора, Євфрасії

Будний день

13 marca 1743 r. – w Podhorcach urodził się Seweryn Rzewuski, herbu Krzywda, hetman polny koronny w latach 1774–1795. Zmarł 11 grudnia 1811 r. w wieku 68 lat.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Seweryn_Rzewuski

13 marca 1903 r. – w Krakowie urodził się Józef Edward Dutkiewicz, twórca krakowskiej szkoły konserwacji dzieł sztuki, w latach 1932–1935 pełnił w Łucku obowiązki konserwatora zabytków i kierownika Oddziału Sztuki w Wołyńskim Urzędzie Wojewódzkim a także opiekuna Muzeum Krajoznawczego. Zmarł w 1969 roku.

Zob.: Andrzej Gaczoł, „Dutkiewicz Józef Edward (1903–1968)”, [w:] „Polski Słownik Biograficzny Konserwatorów Zabytków” z. 2, Poznań 2006, s. 64–66.

13 marca 1906 r. – w Felsztynie k. Płoskirowa urodził się ks. Bronisław Drzepecki, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1930 roku. W latach 1945–1954 więziony i na zesłaniu. Zmarł 9 września (wg innej wersji 5 października) 1973 r. w Szarogrodzie.

13 marca 1949 r. – zmarł ks. Mikołaj Brodecki (1895–1949). Ostatni rzymskokatolicki proboszcz Radziwiłłowa, skąd wyjechał 15 września 1943 r. do Brodów, a potem do Polski.

13 marca 1982 r. – w Wierzbowcu zmarł ks. Józef Kuczyński, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 15 lutego 1904 r. w Buczkach koło Żytomierza. W 1924 roku zbiegł do Polski. W tym samym roku zdał maturę eksternistyczną w Łucku. Świecenia kapłańskie przyjął 4. IV 1930 roku. Pracuje w organizacjach katolickich (m.in. substytut Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej) i harcerskich. W latach 1937–1939 przebywa w Paryżu, gdzie przygotowuje i broni pracę doktorską. W latach 1939–1944 jest proboszczem w Szumbarze i Dederkałach. Po drugim wejściu Sowietów, w lipcu 1944 roku zgłosił się do pracy za przedwojenną granicą Polski. Od sierpnia do grudnia 1944 r. pracował w Krasilowie i okolicy. W 1945 r. aresztowany w Dniepropietrowsku i skazany na 10 lat więzienia, z czego 10 lat spędził w obozie koncentracyjnym w Workucie. W latach 1956–1958 pracuje jako duszpasterz w Kazachstanie. W latach 1958–1965 ponownie uwięziony i zesłany (w więzieniach spędził łącznie 17 lat). Od 1966 r. do śmierci prowadził duszpasterstwo na terenie diecezji kamienieckiej, najpierw w Barze, a potem w Wierzbowcu i okolicy (Łuczyniec, Snitków). Zmarł w Barze w 1982 roku. Jest autorem cennych wspomnień pt. „Między parafią a łagrem”, które zostały opublikowane po jego śmierci (Paryż 1985).

13 marca 1983 r. – w Żytomierzu zmarł Borys Ten, właśc. Mykoła Chomyczewskij, prawosławny kapłan, pisarz i tłumacz. Urodził się 9 grudnia 1897 r. w Dermaniu koło Mizocza.

13 marca 1991 r. – zmarł ks. Wacław Popiel, duchowny rzymskokatolicki. Urodził się 9 kwietnia 1957 roku. Pochowany został na cmentarzu katolickim w Połonnem.

13 marca 2001 r. – zmarł o. Jan Paweł Mucharski, kapucyn. Wyświęcony na kapłana w 1933 roku. W latach 1936–1939 był wykładowcą małego seminarium duchownego w Lubieszowie. Po wojnie wiele lat pracował jako kapłan w USA. Powrócił na Wołyń, aby odzyskać dawny kościół i klasztor w Lubieszowie, gdzie mieściła się jednostka milicji. W zwróconym kościele 28 czerwca 1992 r. odbyła się pierwsza Msza św. i poświęcenie świątyni, gdzie O. Jan Mucharski wygłosił piękne ekumeniczne kazanie. Jest autorem książki pt. „Ty jesteś Piotr” (Lubartów 1999).

Matyldy, Leona
Якова, Матильди

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

14

IV Неділя Великого Посту (Laetare)

14 marca 1771 r. – we wsi Kapustynie na Wołyniu urodził się Józef Grzegorz Chłopicki, herbu Nieczuja, generał, uczestnik wielu wojen – między innymi powstania kościuszkowskiego, wojen napoleońskich i powstania listopadowego. Zmarł 30 września 1854 r. w Krakowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Ch%C5%82opicki

14 marca 1921 r. – Stanisław Jan Krzakowski został wojewodą wołyńskim. Był nim do 7 lipca 1921 roku.

14 marca 1939 r. – została ogłoszona niepodległość Ukrainy Karpackiej.

14 marca 1944 r. – nocą z 13 na 14 marca 1944 r. we wsi Chorobród, pow. Sokół, UPA zamordowała około 50 Polaków.

14 marca 1958 r. – urodził się J.E. ks. bp Jan Niemiec, biskup pomocniczy diecezji kamieniecko-podolskiej.

Zob. biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Niemiec_\(biskup\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Niemiec_(biskup))

14 marca 1990 r. – Michaił Gorbaczow został pierwszym i jedynym prezydentem Związku Radzieckiego.

15

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникAnastazji, Klemensa
Плакида, Людвіги

Будній день

15 marca 1595 r. – została otwarta Akademia Zamojska. Studiowało w niej wielu studentów rodem z Wołynia.

15 marca 1932 r. – ur. Jerzy Hoffman, polski reżyser filmowy – m.in. „Ogniem i mieczem”

15 marca 1943 r. – Niemcy z policją ukraińską zniszczyli kolonię Koszyszcze (pow. Łuck). Zginęło 145 Polaków, 19 Ukraińców, 9 sowieckich jeńców i 7 Żydów.

15 marca 1944 r. – we wsi Machnówek UPA zamordowała 45 Polaków.

15 marca 1964 r. – w Martinez (Argentyna) zmarł Bolesław Andrzej Ostrowski, pułkownik piechoty Wojska Polskiego. Urodził się 30 listopada 1891 r. w Warszawie. W marcu 1937 r. objął dowództwo Pułku KOP „Zdobunów”. W maju 1938 r. przejął od płk. dypl. Stefana Roweckiego dowództwo Brygady KOP „Podole” w Czołkowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bolesław_Andrzej_Ostrowski

15 marca 1990 r. – Watykan i Związek Radziecki wznowiły stosunki dyplomatyczne zerwane w 1917 r. Pozwoliło to m.in. na odnowienie w styczniu 1991 roku hierarchii rzymskokatolickiej na Ukrainie.

Izabeli, Hilarego
Григорія, Юліана

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

16

Будній день

16 marca 1664 r. – Polacy rozstrzelali hetmana Iwana Wyhowskiego.

16 marca 1726 r. – zmarł w Łucku ks. Konstanty Kaszowski, kanonik gnieźnieński, dziekan katedralny i oficjał generalny łucki. Proboszcz parafii ostrońskiej w latach 1716–1726.

16 marca 1874 r. – we wsi Keleczyń (węg. Kelecsény) na Zakarpaciu urodził się ks. Augustyn Wołoszyn, prezydent Ukrainy Karpackiej. Zmarł 11 lipca 1945 r. w Moskwie. Zamordowany w więzieniu na Butyrkach.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Augustyn_Wo%C5%82oszyn

16 marca 1944 r. – I Korpus Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR przekształcony został w I Armię WP.

16 marca 1939 r. – wojska węgierskie opanowały całą Ruś Karpacką i dotarły do granicy Polski. Na granicy wzniesiono bramę triumfalną z napisem: „*Serdecznie witamy na historycznej granicy*”. Gen. Boruta Spiechowicz całował się z dowódcą węgierskim.

16 marca 1975 r. – zmarła s. Witolda Maria Warchoń (1891–1975) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1932–1934 była w klasztorze w Łucku, a w latach 1934–1938 pracowała jako wychowawczyni przy dzieciach w sierocińcu „Antoninek” w Kowlu.

16 marca 1997 r. – w kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Równem, odbyła się uroczystość wprowadzenia relikwii bł. s. Faustyny Kowalskiej oraz poświęcenia kaplicy adoracji Najświętszego Sakramentu. Uroczystości przewodniczył abp Marian Jaworski, metropolita lwowski i ówczesny administrator apostolski diecezji łuckiej.

16 marca 2002 r. – zakończył się Sobór Ukraińskiego Kościoła Grekokatolickiego w Polsce.

17

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаPatryka, Zbigniewa
Гертруди, КіндратаБудній день,
або св. Патрікія, єпископа

17 marca 1826 r. – w Wiedniu zmarł Józef Maksymilian Ossoliński, założyciel Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, którego zadaniem było gromadzenie zbiorów dotyczących Polski i wydawanie dzieł naukowych. Urodził się w 1748 r. w Woli Mieleckiej.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Maksymilian_Ossoli%C5%84ski

17 marca 1930 r. – zakończył urzędowanie w charakterze ministra spraw wewnętrznych Henryk Jan Józewski i powrócił na stanowisko wojewody wołyńskiego. Urodził się 6 sierpnia 1892 r. w Kijowie. Zmarł 23 kwietnia 1981 r. w Warszawie.

Zob.: „Henryk Jan Józewski – Życiorys” //

<http://www.eszkola.pl/baza-danych/czytaj/2116>

17 marca 1944 r. – niewielki oddział polski rozbroił i wziął do niewoli w Zasmykach z górą stuosobową grupę Niemców wycofującą się na zachód.

17 marca 1949 r. – w Samarze nad Wołą urodziła się Antonina Marenycz, ukraińska śpiewaczka, kompozytor, ludowa artystka Ukrainy, „złoty głos” Wołynia.

17 marca 1972 r. – Rada Ministrów Ukraińskiej SRR uchwaliła postanowienie o stworzeniu w Kijowie Państwowego Muzeum Książki i Drukarni Ukraińskiej SRR. Później podobna placówka powstanie w Ostrogu na Wołyniu.

17 marca 2007 r. – na cmentarzu św. Wojciecha w Chicago odbył się pogrzeb Ireny Żarczyńskiej – żegnało ją Koło Ziemi Wołyńskiej, Sobotnia Szkoła Polska im. I. Paderewskiego oraz najbliższa rodzina.

Cyryla, Edwarda
Едуарда, Марти

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

18

Будній день, або св. Кирила
із Єрусалима, єпископа і вчителя Церкви

18 marca 1718 r. – urodził się ks. Józef Barański, jezuita. Infirmarz i farmaceuta w Krzemieńcu (1756–1761 i 1762–1763) oraz m.in. w Owruczu (1765–1767). Zmarł 10 czerwca 1767 r. w Owruczu.

18 marca 1921 r. – w Rydze został podpisany traktat pokojowy, po wojnie polsko-bolszewickiej zostały uregulowane granice. Zachodnia część Wołynia weszła w skład II Rzeczypospolitej.

18 marca 1923 r. – w Krakowie zmarł Józef Tretiak, historyk literatury polskiej. Urodził się 28 września 1841 r. w Małych Biskupicach na Wołyniu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Tretiak

18 marca 1929 r. – w Peratynie k. Włodzimierza Wołyńskiego urodził się Józef Arkusz, operator i reżyser filmów oświatowych. Pracownik Wytwórni Filmów Oświatowych w Łodzi.

18–19 marca 1943 r. – w dworach, wioskach i osadach gminy Hołoby, pow. kowelskiego żandarmeria niemiecka z Kowla wraz z policją ukraińską przeprowadziła „czystkę” wśród Polaków mordując 206 osób, w tym dzieci i kobiety. W poszczególnych miejscowościach zamordowano: Byteń – 46 osób, Chobut – 10 osób, Wielich – 45 osób, Gończybród – 13 osób, Porsk Duży – 12 osób.

18 marca 1943 r. – w miejscowości Sabnie na Podlasiu (Mazowszu) w wieku 65 lat zmarła Helena Mniszkówna, z domu Mniszek-Tchorznicka, 1 voto Chyżyńska, 2 voto Rawicz-Radomyńska, pisarka. Autorka m.in. powieści „Tredowata” i „Ordynat Michorowski”. Urodziła się 24 maja 1878 r. w Kurczycach na Wołyniu.

Zob. biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Helena_Mniszk%C3%B3wna

18 marca 1944 r. – w ramach Akcji „Burza” 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK rozpoczęła walki z Niemcami.

18 marca 1944 r. – we wsi Tarnoszyn (pow. Tomaszów Lubelski) bulbowcy wymordowali 72 Polaków.

18 marca 1994 r. – w Warszawie w wieku 91 lat zmarł ks. prał. dr Paweł Stanisław Iliński, kapłan diecezji łuckiej, pochodzący ze wschodniego Wołynia. Urodził się 6 lutego 1903 r. w Jamieńcu.

18 marca 1944 r. – wojska 47. i 70. armii sowieckiej zablokowały Kowel.

19

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯBogdana, Józefa
Андрія, МаркаFriday
Freitag
ПятницаŚw. Józefa Oblubieńca NMP
Свято Св. Йосифа,
Обручника Пресвятої Діви

19 marca 1851 r. – w Sławucie Alfred Józef hrabia Potocki poślubił Marię Klementynę księżną Sanguszkę.

Zobacz.: biogram Alfreda II Józefa Potockiego w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Alfred_J%C3%B3zef_Potocki

19 marca 1887 r. – zmarł w Genewie Józef Ignacy Kraszewski, powieściopisarz, poeta, publicysta, wydawca. Ponad 20 lat spędził na Ukrainie. Piewca Wołynia. Urodził się 28 lipca 1812 r. w Warszawie.

19 marca 1909 r. – w Purwiskach na Litwie urodził się Józef Łobodowski, polski pisarz i poeta, tłumacz literatury hiszpańskiej i rosyjskiej na język polski. Uznany przez Ukraińców „za łącznika między literaturą polską i ukraińską”. Jego „Pieśń o Ukrainie”, przełożona na j. ukraiński przez Swiatosława Hordyńskiego zawiera wiele watków wołyńskich. Zmarł 18 kwietnia 1988 r. w Madrycie.

19 marca 1929 r. – w Ostrogu urodził się Mykoła Kowalskyj, ukraiński historyk i źródłoznawca, profesor. Syn prawnika Pawła Kowalskiego i nauczycielki Lidii (1895–1983). Prorodzonej „Akademii Ostrogskiej” – obecnie Uniwersytet Narodowy „Akademia Ostrogska”. Zmarł 6 października 2006 r. w Ostrogu.

19 marca 1943 r. – w Żdżarach Dużych (pow. Włodzimierzec) ukraińscy policjanci zabijają w obecności żony i dzieci nauczyciela Kazimierza Mederskiego.

19 marca 2007 r. – przy Kolegium w Nowogradzie Wołyńskim (dawna Szkoła Średnia nr 11) oficjalnie otwarto Klub Polski.

Klaudii, Maurycego
Амвросія, Мартина

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samstag
Суббота

20

Будній день

20 marca 1700 r. – w Łucku urodził się Benedykt Joachim Chmielowski, herbu Nałęcz, polski humanista, ksiądz. Zmarł 7 kwietnia 1763 r. we Firlejowie na Podolu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Benedykt_Chmielowski

20 marca 1912 r. – w Krakowie urodził się ks. Leon Krejca, „ostatni kapłan diecezji łuckiej”. Zmarł 23 marca 1997 r. w Krakowie.

20 marca 1915 r. – w Żytomierzu urodził się Światosław Richter, pianista światowej sławy.

20 marca 1943 r. – w nocy 20 marca 1943 r. przeszedł do lasu cały batalion gospodarczy z Łucka w składzie 320 ludzi. Głównym organizatorem wyjścia był Stepan Kowal „Rubaszenko”. Batalion wyprowadzono do lasu Sadowskiego, a następnie w okolice miejscowości Kołki, gdzie po reorganizacji i uzbrojeniu stał się kureniem UPA i został skierowany do wsi Żurawice (15 km na płd. od miasteczka Kołki).

20 marca 1944 r. – niemiecką załogę Turzyska zaatakowały oddziały 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK pod dowództwem mjr. Jana Szatowskiego „Kowala”, działające w porozumieniu z dowództwem radzieckim. Akowcy zdobyli miasteczko, przerywając strategiczną linię komunikacyjną z Włodzimierza Wołyńskiego do Kowla.

20 marca 2007 r. – fałszywy alarm o ładunku wybuchowym w pomieszczeniu Konsulatu Generalnego RP w Łucku – mieszkaniec Łucka miał dość kolejki pod polskim konsulatem.

21

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеBenedykta, Lubomira
Бенедикта, Миколая

V Неділя Великого Посту

21 marca 1943 r. – w nocy z 20 na 21 marca 1943 r. na miasteczko Szumsk (pow. Krzemieniec) napadła bojówka zbiegłych policjantów i banderowców. Wywleka z domów kilka osób i zabija na terenie byłego getta. Janowi Unoldowi, architektowi i przedwojnemu działaczowi społecznemu napastnicy wypalają oczy i krzyż na piersiach, masakrują twarz siekierą. Ginie też inwalida wojenny Antoni Fidler, księgowy Wiktor Śmiech, a także Czech Adam Kurzej i dwóch Ukraińców – za utrzymywanie dobrych stosunków z Polakami. Po egzekucji Kurzeja napastnicy wracają do jego domu, by przeprosić rodzinę, tłumacząc się, że taki mieli rozkaz.

21 marca 1944 r. – nalot bombowy na dworzec kolejowy w Kowlu. Uszkodzony został wtedy niemiecki pociąg pancerny Panzerzug nr 10 – ze względu na uszkodzenia został wycofany ze służby.

21 marca 1945 r. – w walce na Węgrzech zginął Stanisław Baszyński, szeregowy strzelec, Polak z wioski Choteń II, zmobilizowany do Armii Czerwonej. Urodził się w 1912 r. w wiosce Choteń II koło Ostroga.

Katarzyny, Bogusława
Йосифа, Павла

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

22

Будній день

22 marca 1943 r. – w nocy z 21 na 22 marca policjanci ukraińscy z Krzemieńca, uprzedzeni o grożącym aresztowaniu, zabrali z magazynów broń i amunicję i zdezerterowali. Większość policjantów rozeszła się do domów, pozostali weszli w skład oddziału OUN-M „Chrona” i UPA – „Kruka”.

22 marca 2001 r. – w Makowie Podhalańskim w 69 r. życia i 45 r. kapłaństwa zmarł ks. Adolf Chojnacki, kapłan archidiecezji krakowskiej, działacz opozycji demokratycznej w PRL. Urodził się 4 stycznia 1932 r. w Cichawie. W latach 1995–1996 pracował w Łucku jako wikariusz oraz administrator parafii Ołyka i Cumań na Wołyniu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Chojnacki

22 marca 2006 r. – w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej im. Joachima Lelewela odbyła się promocja książki Czesława Kuriaty „Wołanie Wołynia”.

23

WTOREK
ВІТРОКTuesday
Dienstag
ВторникPelagii, Turybuisza
Анунціяты, ЙосифаБудній день,
або св. Туривія з Монгровехо, єпископа

23 marca 1920 r. – w związku z ogólną reorganizacją Wojska Polskiego rozformowano (rozwiązano) Front Wołyński, a jego jednostki w związku z przygotowaniami do wyprawy kijowskiej weszły w skład 2 Armii, pozostającej pod dowództwem gen. Listowskiego.

Zob. hasło w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Front_Wo%C5%82y%C5%84ski

23 marca 1944 r. – realizując współdziałanie z wojskami radzieckimi, oddziały polskie zaatakowały stację kolejową Turopin oraz most kolejowy na Turii pod Owadnem. Akcją dowodził por. „Gzysm”. Oprócz batalionu „Gzysma” z kompaniami ppor. „Bartka” – Jerzego Wołaczana oraz ppor. „Śluckiego” – Feliksa Szczepaniaka w akcji wzięła udział Kompania Warszawska, 2 kompania baonu „Łuna” ppor. „Remusa” – Romualda Górnickiego oraz pluton z baonu „Jastrzębia”, dowodzony przez ppor. „Chana” – Borysa Wartłomiejewę.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

23 marca 1997 r. – w Krakowie zmarł ks. prałat Leon Krejca, „ostatni kapłan diecezji łuckiej”. Dnia 22 czerwca 1935 r. w katedrze łuckiej otrzymał święcenia kapłańskie. Urodził się 20 marca 1912 r. roku w Krakowie. Po pierwszym roku Seminarium Duchownego w Krakowie, wyjechał na dalsze studia do Łucka. Był katechetą do 1939 r. skąd po wybuchu wojny wrócił do Krakowa. Przez wiele lat pełnił funkcję proboszcza w Nowym Targu i Szaflarach, następnie pracował w Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Do ostatnich dni swojego życia zajmował się dokumentowaniem i zbieraniem materiałów historycznych diecezji łuckiej.

23 marca 2007 r. – na Wołyńskim Uniwersytecie Państwowym im. Łesi Ukrainki rozpoczęła się III Międzynarodowa Konferencja naukowo-praktyczna studentów i doktorantów «Życie prawnicze: sytuacja współczesna i perspektywy rozwoju», w której wzięło udział ok. 260 młodych naukowców z 50 uczelni wyższych Ukrainy, Polski, Białorusi, Rosji, Mołdawii i Niemiec.

Gabriela, Marka
Марії, Катерини

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

24

Будній день

24 marca 1729 r. – w Małopolsce urodził się ks. Wojciech Adamicki, jezuita, który 20 sierpnia 1758 r. w Ostrogu wstąpił do zakonu. Profesor kolegów jezuitów. Zmarł w styczniu 1777 r. w Łucku.

24 marca 1944 r. – atak polski na most kolejowy na Turii. Natarcie ruszyło o świcie. Baon „Gzymśa” atakował od stacji kolejowej Turopin wzdłuż torów, kompania warszawska od zachodu, kompania „Łuny” wzdłuż Turii od wschodu, pluton z baonu „Jastrzębia” oczekiwał w grupie budynków przed bunkrem niemieckim obok mostu. Silny opór nieprzyjaciela, wspierany ogniem 6 moździerzy załamał polskie natarcie. Do akcji weszły polskie działka ppanc. Pluton baonu „Jastrzębia”, wysunięty blisko mostu, wycofał się po ciężkiej walce. Niemcy i Węgrzy opuścili bunkry, przenosząc się na drugą stronę Turii, utrzymując jednak most w swoim władaniu. Ogółem straty własne wyniosły 6 zabitych i 9 rannych. Strat niemieckich i węgierskich nie ustalono.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

25

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергMarioli, Wieńczysława
Вікторина, ЛукіїZwiastowanie Pańskie
Свято Благовіщення Господнього

25 marca 1935 r. – dekretem z tego dnia nr 2978 ks. bp Adolf Piotr Szelażek erygował parafię Woronczyn w dekanacie horochowskim. Do parafii należały miejscowości: Woronczyn Adamówka, Babia Góra], Babie, Beresk, Berezołupy: Małe, Wielkie; Cecylówka, Chmielnik, Dąbrowa, Dębówka, Dorosinie Nowe, Fiszno, Frydrychówka, Glincze, Hromusz, Jamno, Jasionówka dwór, Józefiny, Kijaż, Krowatka, Kurhan, Kutry-Uhły Leonówka, Ludmiłówka, Marianówka, Niemir, Nowiny, Ostaszyn, Ostrów, Ożdżary, Pieńki, Romanówka, Ruda, Stawki, Stracholin, Studnie, Szczurzyn, Trysteń, Uciekajka, Wąsowicze, Wiczynie, Wincentów, Włodzimierzówka, Wołosówka, Zaostrów. Miejscowości leżały w gminach: Kisielin pow. Horochów, Szczurzyn i Rożyszcze pow. Łuck, oraz. Kupiczów pow. Kowel.

25 marca 1944 r. – nocą z 24 na 25 marca we wsi Belż (pow. Sokal) sotnia UPA przybyła z Wołynia wymordowała około 100 Polaków.

25 marca 1957 r. – rząd PRL podpisał z władzami sowieckimi umowę o repatriacji. Porozumieniem tym zostały objęte osoby, które do 17 września 1939 r. posiadały polskie obywatelstwo, oraz ich dzieci, jeśli nie miały w ZSRR bliższych krewnych, a posiadały ich w Polsce. Repatriacja miała trwać do 1958 roku. Dzięki niej, do Polski wróciło około 95 tys. Polaków.

25 marca 1998 r. – dotychczasowy bp pomocniczy metropolity lwowskiego bp Marjan Trofimiak został mianowany ordynariuszem łuckim. Urodził się 16 kwietnia 1947 r. w Kozowej koło Tarnopola. Święcenia kapłańskie otrzymał 26 maja 1974 w Rydze (Łotwa) z rąk kardynała Juliusa Vaivodsa. 16 stycznia 1991 r. mianowany biskupem pomocniczym we Lwowie. Sakrę biskupią przyjął z rąk kardynała Mariana Jaworskiego 2 marca 1991 roku. Wiceprzewodniczący Konferencji Rzymskokatolickiego Episkopatu Ukrainy (do 2009 r.). Przewodniczący Komisji ds. Liturgii i Sztuki Kościelnej episkopatu. W episkopacie rzymskokatolickim Ukraina odpowiada za kontakty z władzami państwowymi.

Emanuela, Teodora
Магдалини, Еммануїла

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

26

Будній день

26 marca 1724 r. – wojewodą wołyńskim został Stanisław Ledóchowski h. Szaława, marszałek generalny konfederacji tarnogrodzkiej. Zmarł 13 maja 1725 r. w Pieczychwostach.

26 marca 1943 r. – masakra w Lipnikach (gmina Berezne, powiat Kostopol) na Wołyniu. Z rąk banderowców zginęło 179 Polaków, czworo ukrywanych Żydów i Rosjanka. Uratowało się ok. 500 osób, w tym 2. letni Mirosław Hermaszewski, późniejszy kosmonauta.

26 marca 1943 r. – w nocy z 25 na 26 marca 1943 r. oddział UPA ostrzelał Maciejów (ob. Łuck). W pościg za partyzantami Niemcy wysłali batalion policji ukraińskiej nr 103 w sile 32 policjantów ukraińskich i 186 junaków. Oddział ten zdezerterował i zasilił UPA.

26 marca 1944 r. – odbyły rozmowy ppłk. J. W. Kiwerskiego (27 WDP AK) z radzieckim dowódcą armii działającej na kierunku kowelskim gen. Siergiejewem.

26 marca 2006 r. – przewodniczącym Rady Miejskiej Łucka został Bohdan Szyba. Urodził się 8 stycznia 1962 r. w wiosce Jastrubyczi w rej. radziechowskim w obwodzie lwowskim. W okresie od 3 lutego 2005 r. do kwietnia 2006 r. był pierwszym zastępcą przewodniczącego wołyńskiej obwodowej administracji państwowej.

27

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаLidii, Ernesta
Роберта, Йоана

Будній день

27 marca 1679 r. – Biskup Łucki Stanisław Dąbski wydał dekret o cudowności Obrazu Matki Bożej w Płonce na Podlasiu.

27 marca 1943 r. – oddział UPA opanował Ołykę, a nad ranem wycofał się razem z policjantami-dezerterami.

27 marca 1951 r. – urodził się ks. Antoni Andruszczyszyn MIC. W latach 1989–1990 odrodził szereg parafii w obwodzie rówieńskim.

27 marca 2006 r. – w Krakowie zmarł Stanisław Lem, polski pisarz, filozof, futurolog, eseista i satyryk. Urodził się 12 września 1921 r. we Lwowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Lem

Anieli, Jana Kapistrana

Йоанни, Стефана

NIEDZIELA

HEДІЛЯ

Początek czasu letniego

Niedziela Palmowa

Неділя Пальмова Муки Господньої

Sunday

Sonntag

Воскресенье

28

28 marca 1943 r. – w nocy z 27 na 28 marca 1943 r. bojówka OUN-B Oleksija Brysia „Ostapa” napadła na Horochów. Policjanci z Ukraińskiej Policji Pomocniczej włączyli się do walki po stronie banderowców, a po ataku wycofali się wraz z bojówką.

28 marca 1943 r. – przychylny Polakom Ukrainiec (zapamiętano tylko imię Hryć – Hryhoriij) ostrzega mieszkańców wsi Chołoniewicze (pow. Łuck) o planowanym napadzie upowców na kościół. W rezultacie na niedzielnej Mszy św. jest tylko kilka osób i do napadu nie dochodzi.

28 marca 1947 r. – w Bieszczadach zginął gen. Karol Świerczewski. Być może jego inspekcja w Bieszczadach wiązała się z trwającymi przygotowaniami do akcji „Wisła”.

28 marca 1984 r. – w Żytomierzu zmarł ks. Stanisław Szczypa, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 16 maja 1914 r. w wiosce Stare Bystre koło Czarnego Dunajca. Świecenia kapłańskie przyjął w 1939 roku. Administrator parafii Jezioro z siedzibą w Przebrażu. Wieloletni duszpasterz w Żytomierzu w l. 1944–1945 i od 1955 r. do śmierci. Więziony w latach 1945–1955.

29

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникWiktora, Bertolda
Вільгельма, Бертольда

Великий Понеділок

29 marca 1870 r. – w Klimontowie zmarł Ignacy Hilary Ledóchowski (Halka-Ledóchowski) (1789–1870), generał brygady, komendant Modlina w powstaniu 1831 roku. Urodził się 13 stycznia 1789 r. w Krupie koło Łucka na Wołyniu.

29 marca 1943 r. – nacjonałści ukraińscy spalili wieś Pendyki w powiecie kostopolskim na Wołyniu i zamordowali ok. 150 osób.

29 marca 1944 r. – poszczególne bataliony zgrupowania „Gromada” (27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK) opuściły swoje stare miejsca postoju i docierały do nowego rejonu działania, zajmując wyznaczone punkty w rejonie Lubomla. Baon „Gzymśa” – 1/45 pp – opuściwszy Ossę i Rzewuski, zajął wieś Pustynkę.

Zob.: „Kalendarium 1 batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

29 marca 1961 r. – urodził się abp Mieczysław Mokrzycki, koadiutor archidiecezji lwowskiej, metropolita lwowski od 2008 roku.

29 marca 1972 r. – w Winnipegu (Kanada) zmarł metropolita Ilarion, właśc. Iwan Ohijenko, teolog prawosławny, działacz polityczny i kulturalny. Urodził się 14 stycznia 1882 r. w Brusilowie koło Kijowa. Absolwent gimnazjum w Ostrogu. Profesor teologii na Uniwersytecie Warszawskim.

29 marca 2001 r. – „Gazeta Wyborcza” opublikowała artykuł historyka Grzegorza Motyki pt. „Co ma «Wisła» do Wołynia”.

29 marca 2001 r. – „Gazeta Wyborcza” (Warszawa) opublikowała artykuł historyka Grzegorza Motyki pt. „Co na «Wisła» do Wołynia”.

29 marca 2004 r. – prawosławny metropolita smoleński i kaliningradzki abp Cyryl został doktorem honoris causa Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie.

29 marca 2008 r. – weszła w życie Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka.

Amadeusza, Leonarda
Людвіга, Зосима

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

30

Великий Вівторок

30 marca 1771 r. – w Białej Cerkwi zmarł ks. Konstanty Awedyk, jezuita. Urodził się 11 marca 1708 r. na Wołyniu. W latach 1756–1757 i 1762–1767 misjonarz dworski w Ostrogu.

30 marca 1833 r. – w Olchówce na Wołyniu urodził się Teodor Leon Cieszkowski, polski oficer, uczestnik powstania styczniowego. Wsławił się w zwycięskiej bitwie o Sosnowiec (7 lutego 1863 r.) oraz śmiałym atakiem na Radomsko (14 marca 1863 r.). Zginął 10 kwietnia 1863 w Brościnie z rąk kozaków.

30 marca 1857 r. – w Podhajcach k. Łucka urodziła się Gabriela Zapolska, polska pisarka i aktorka. Jej sztuka „Moralność pani Dulskiej” długi czas była stale grana w Teatrze im. Łesi Ukrainki w Kijowie. Zmarła 17 grudnia 1921 r. we Lwowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Gabriela_Zapolska

30 marca 1878 r. – urodził się ks. Franciszek Korwin Milewski. Proboszcz w Maciejowie (dekanat Luboml). Po wojnie objął stanowisko proboszcza parafii Bierzgłowo k. Torunia. Zmarł 25 listopada 1966 r. i został pochowany w Toruniu.

30 marca 1919 r. – rozkazem Wodza Naczelnego gen. Józefa Piłsudskiego został utworzony Front Wołyński – związek operacyjny Wojska Polskiego w trakcie wojny polsko-ukraińskiej.

30 marca 1925 r. – zmarł ks. Andrzej Wierzbicki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1876 roku. Święcenia kapłańskie przyjął w 1900 roku.

31

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаGwidona, Beniamina
Даниїла, Йоанни

Велика Среда

31 marca 1800 r. – w Krakowie zmarł bp Feliks Turski (1729–1800). Urodził się 14 stycznia 1729 r. w Czarnocinie. Biskup chełmski (1765–1771), łucki (1771–1790) i krakowski (od 1788 r.). Zob.: Krzysztofa Rafał Prokop, „*Sylwetki biskupów łuckich*”, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 160–164; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Feliks_Turski

31 marca 1830 r. – w Sławucie na Wołyniu urodziła się Maria Klementyna księżna Sanguszek, córka Romana księcia Sanguszki herbu Pogoń Litewska odm. i Natalii księżnej Potockiej herbu Pilawa, córki Aleksandra Stanisława hrabiego Potockiego herbu Pilawa. W Sławucie 19 marca 1851 r. poślubiła Alfreda II Józefa Mariana hrabiego Potockiego ze Złotego Potoku.

31 marca (12 kwietnia) 1863 r. – tą datą jest opatrzona Złota Hramota – dekret wzywający lud Podola, Wołynia i Ukrainy do udziału w powstaniu styczniowym i ogłaszający uwłaszczenie chłopów na tych terenach.

31 marca 1920 r. – gmina wiejska Zdobica wraz z miasteczkiem Zdobunów została wyłączona z powiatu ostrogskiego i przyłączona do powiatu rówieńskiego (Dz. Urz. ZCZW i FP z 1920 r. Nr 3, poz. 30). Taki stan trwał do 1 stycznia 1925 r., kiedy gmina Zdobica oraz miasto Zdobunów zostały wyłączone z powiatu rówieńskiego i weszły w skład nowo utworzonego powiatu zdobunowskiego (Dz. U. z 1924 r. Nr 68, poz. 655).

Zob.: „*Gmina Zdobica*”, [w:] Wikipedia //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Gmina_Zdo%C5%82bica

31 marca 1932 r. – w Dermaniu na Wołyniu urodził się Hurij Buchało, ukraiński historyk, filolog i nauczyciel. Uczestnik dialogu historyków polskich i ukraińskich nt. trudnej przeszłości Wołynia (1996–2001). Zmarł 5 maja 2008 roku w Równem.

31 marca 1959 r. – zakończyła się tzw. repatriacja Polaków ze Związku Radzieckiego.

31 marca 1970 r. – w Żytomierzu urodził się ks. Wiktor Makowski. W latach 1989–1991 odbył służbę wojskową na terenie Kazachstanu. W 1996 r. ukończył seminarium duchowne w Grodnie i przyjął święcenia kapłańskie. Wikariusz parafii pw. św. Aleksandra w Kijowie (1996–1999), proboszcz tejże parafii (1999–2004). Proboszcz parafii pw. św. Barbary w Berdyczowie (2004–2009), dziekan berdyczowski. Proboszcz parafii pw. św. apostołów Piotra i Pawła w Łucku i kanclerz kurii biskupiej (od 2009 r.).

31 marca 1991 r. – w katedrze pw. św. Piotra i Pawła w Łucku, będącej jeszcze muzeum ateizmu, bp Rafał Kiernicki poświęcił katedrę i odprawił tam pierwszą Mszę oraz poprowadził procesję na placu przed katedrą. Od tego momentu realna stała się możliwość zwrócenia świątyni wiernym.

Grażyny, Ireny
Макарія, Іосифа

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

1

Wielki Czwartek
Беликий Четвер

Thursday
Donnerstag
Четверг

1 kwietnia 1656 r. – król Jan Kazimierz złożył Śluby Lwowskie. Monarcha oddał Rzeczpospolitą pod opiekę Matki Boskiej, którą nazwał Królową Polski i obiecał, że poprawi sytuację chłopów i mieszczan, kiedy tylko kraj zostanie uwolniony spod okupacji szwedzkiej („potop szwedzki”) i rosyjskiej.

1 kwietnia 1750 r. – w Dederkałach Wielkich na Wołyniu urodził się ks. Hugo Kołłątaj herbu Kotwica, filozof i publicysta, jeden z głównych przedstawicieli polskiego oświecenia. Zmarł 24 lutego 1812 r. w Warszawie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Hugo_Ko%C5%82%C5%82%C4%85taj

Kwiecień 1831 r. – w ramach Powstania listopadowego miała miejsce wyprawa generała Józefa Dwernickiego na Wołyń.

1 kwietnia 1898 r. – w Kobyłanach urodził się Tadeusz Sulimirski, wybitny polski archeolog, profesor. W latach 1937–1938 na zaproszenie Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk przeprowadził się wraz z pracownikami i studentami Zakładu Archeologii Przedhistorycznej UJ badanie archeologiczne na Wołyniu. Zmarł 20 czerwca 1983 r. w Londynie.

1 kwietnia 1901 r. – w Bogusławce k. Łucka urodził się Henryk Sztompka, polski pianista i pedagog. Zmarł 21 czerwca 1964 r. w Krakowie.

Zob.: Małgorzata Kosińska, „Henryk Sztompka” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_sztompka_henryk

1 kwietnia 1921 r. – powróciły na Wołyń siostry ze Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej, które musiały opuścić Wołyń w wyniku wojny polsko-bolszewickiej. Założyły sierociniec w Olyce i Dubnie, potem prowadziły też szkołę zawodową. Na Wołyń ponownie powróciły w 1992 roku.

1 kwietnia 1927 r. – w Równem zaczęły kursować autobusy pocztowe do Korca. Z Równego do Korca autobus odchodził o godz. 10.00, a z Korca (urząd pocztowy) o godz. 7.00 rano. Całą drogę (65 km) autobus pokonywał w ciągu 2,5 godz., przy czym po drodze zatrzymywał się w Hoszczy (32 km) przy dworcu szosowym. Cena biletu z Równego do Korca wynosiła 8 zł z Równego do Hoszczy 6 zł. Urzędnicy, oficerowie i dzieci do lat 10 mieli 25% zniżki. Bagaż ręczny bezpłatnie, większy 10 gr za 1 kg.

1 kwietnia 1937 r. – Brygada Kawalerii „Równe” przemianowana została na Wołyńską Brygadę Kawalerii.

Zob. hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Brygada_Kawalerii_Równe

1 kwietnia 1945 r. – w obwodzie wołyńskim władze radzieckie zewidencjonowały 66.768 osób podlegających przesiedleniu do Polski (42.923 osoby na obszarze działania przedstawicielstwa rejonowego w Łucku, 12.775 osób na obszarze podległym przedstawicielstwu w Kowlu i 11.070 osób na terenie działania przedstawicielstwa we Włodzimierzu Wołyńskim).

2

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаFranciszka, Teodozji
Леопольда, ФедосіїWielki Piątek
Велика П'ятниця

2 kwietnia 1930 r. - warszawska gazeta „Polska” opublikowała artykuł nt. konfliktu wokół kościoła oo. kapucynów w Ostrogu nad Horyniem – zob.: Ostrożanin, „Prawda o cerkwi w Ostrogu”, [w:] „Polska” (Warszawa) nr z 2 kwietnia 1930 roku.

2 kwietnia 1943 r. - oddziały UPA po ciężkiej walce zdobyły miasto Horochów, rozgromiwszy niemiecki garnizon i administrację okupacyjną, która składała się z folksdojców i Polaków. Zostało rozbite więzienie.

2 kwietnia 1944 r. - od 2 do 21 kwietnia 1944 r. 27. Wołyńska Dywizja Piechoty AK bierze udział w operacji kowelskiej. Przez trzy tygodnie prowadzono walki o charakterze frontowym z regularnymi jednostkami wojsk niemieckich. Nie udało się co prawda wyzwolić Kowla, ale opanowano i kontrolowano znaczny obszar pomiędzy Turią i Bugiem (ok. 800 km²).

2 kwietnia 1944 r. - rozpoczęły się walki 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK z regularnymi jednostkami niemieckimi od boju pod Sztumem i Zamłyniem. Działania dywizji w tej operacji miały charakter działań frontowych, chociaż nie była ona związkiem taktycznym regularnej armii.

2 kwietnia 1959 r. - we Lwowie zmarł bł. Mikołaj (Mykoła) Czarnecki - wizytator apostolski obrządku bizantyjsko-słowiańskiego w Polsce, apostolski egzarcha Wołynia i Polesia. Urodził się 14 grudnia 1884 r. w Semankowcach (Ukraina).

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Miko%C5%82aj_Czarnecki

2 kwietnia 2004 r. - Fundacja Batorego w Warszawie zorganizowała konferencję „Rozszerzona Unia Europejska i Ukraina”.

2 kwietnia 2005 r. - zmarł papież Jan Paweł II. 18 maja 1996 r. odnowił diecezję łucką. 25 marca 1998 r. bpa Marcjana Trofimiaka mianował ordynariuszem łuckim. 18 sierpnia 2002 r. beatyfikował dwóch wielkich synów Ziemi Wołyńskiej, abpa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego i ks. Jana Beyzyna.

Ryszarda, Sykstusa
Микити, Алойзія

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

Wielka Sobota
Велика Субота

3 kwietnia 1849 r. – w Paryżu zmarł Juliusz Słowacki, polski poeta i dramaturg okresu romantyzmu. Urodził się 4 września 1809 r. w Krzemieńcu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Juliusz_S%C5%82owacki

3 kwietnia 1887 r. – w Hołowlu na Wołyniu urodził się Stefan Frankowski, polski kontradmirał. Dowódca Morskiej Obrony Wybrzeża w 1939 roku. Zmarł 25 września 1940 r. w twierdzy Srebrna Góra (niem. Silberberg) w wieku 53 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_Frankowski

3 kwietnia 1942 r. – została zakończona ewakuacja około 40 tys. żołnierzy polskich i osób cywilnych z ZSRR przez Iran na Zachód. Wzięło w niej udział wielu dawnych mieszkańców Wołynia.

3 kwietnia 1947 r. – w wiosce Łypky w rejonie hoszczańskim w obwodzie rówieńskim urodziła się Olha Andrijwna Andrijczuk, zbieraczka folkloru ukraińskiego.

3 kwietnia 1990 r. – nad budynkiem lwowskiej Rady Miejskiej została uroczystie podniesiona flaga ukraińska, która uprzednio została poświęcona w grekokatolickiej katedrze św. Jura.

3 kwietnia 1996 r. – Sąd Najwyższy w Warszawie wydał uchwałę III AZP 37/95 w sprawie skargi obywatela polskiego Stanisława W., któremu odmówiono przyznania uprawnień kombatanckich, gdyż pełnił służbę w tzw. Batalionach Niszczycielskich (Istriebitielnych Batalionach).

3 kwietnia 2009 r. – 2–3 kwietnia 2009 r. w Wołyńskim Uniwersytecie Państwowym im. Łesi Ukrainki odbyło się przekazanie dokumentów i pamiątek Łesi Ukrainki, które zostały zwrócone z USA.

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

Izydora, Wiesławy
Платона, Каєтана

Wielkanoc
Неділя Великодня Воскресіння Господнього
Св. Сидора з Севільї, єпископа і вчителя Церкви

4 kwietnia 1350 r. – zawarto porozumienie polsko-węgierskie w sprawie Rusi Halicko-Włodzimierskiej, na podstawie którego węgierski monarcha zrzekł się praw do tych ziem z zastrzeżeniem, że w wypadku bezpotomnej śmierci polskiego króla tron przypadnie monarsze węgierskiemu, a jeżeli Kazimierz doczekałby się syna, Węgrzy mieliby prawo odkupienia Rusi za sumę 100 tys. florenów.

4 kwietnia 1784 r. – na Białorusi urodził się Zorian Dołęga Chodakowski, właśc. Adam Czarnocki, polski i ukraiński folklorysta, etnograf i archeolog. Zbierał folklor także na Wołyniu. Zmarł 29 listopada 1825 roku.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zorian_Do%C5%82%C4%99ga-Chodakowski

4 kwietnia 1841 r. – w Prysowce koło Zborowa urodził się Anatol Lewicki, wybitny historyk mediewista, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zmarł 25 kwietnia 1899 r. w Krakowie.

4 kwietnia 1930 r. – święcenia kapłańskie przyjął ks. Józef Kuczyński, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 15 lutego 1904 r. w Buczkach koło Żytomierza. W latach 1945–1955 więziony i na zesłaniu. Zmarł 13 marca 1982 r. w Wierzbowcu na Podolu.

4 kwietnia 1939 r. – zmarła matka Sługi Bożego o. Serafina Kaszuby OFM Cap., Anna Kaszuba z d. Horak. Pochowano ją na Cmentarzu Zamarstynowskim, obok syna Józefa.

4 kwietnia 1943 r. – OUN-B obiecała śmierć („rewolucyjne trybunały”) tym Ukraińcom, którzy pozostaną na służbie Niemców. Pewien oficer UPA ocenił potem, że 50 proc. tych, którzy zaciągnęli się wtedy do UPA, uczyniło to pod przymusem. I tak setki, a może nawet kilka tysięcy policjantów wstąpiło do UPA na początku kwietnia 1943 roku.

4 kwietnia 1956 r. – w Boguchwale zmarł ks. ppłk. Stanisław Żytkiewicz, kapelan I Brygady Legionów, z którą przeszedł cały szlak bojowy. Uczestniczył w obronie Lwowa w 1918 r. i wojnie polsko-bolszewickiej 1919–1920.

Ireny, Julianny, Wincentego

Уляни, Никифора

PONIEDZIAŁEK

ПОНЕДІЛОК

Poniedziałek Wielkanocny

Monday

Великодній Понеділок

Montag

Св. Вікентія Феррера, пресвітера

Понедельник

5 kwietnia 1782 r. – w Boremlu na Wołyniu urodził się Wincenty Krasiński, herbu Ślepowron, hrabia, generał. Uczestnik kampanii napoleońskich. Ojciec Zygmunta – dramaturga i poety. Zmarł 24 listopada 1858 r. w Warszawie w wieku 76 lat.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wincenty_Krasi%C5%84ski

5 kwietnia 1931 r. – w Niedzielę Wielkanocną, 5 kwietnia 1931 roku, zmarła w Łucku Matka Józefa Jadwiga Kulesza (1859–1931), założycielka Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek.

5 kwietnia 1941 r. – na Wołyniu urodził się Józef Jaworski, wiceprzewodniczący Rady Miasta Torunia (1998–2002, 2006–?), a w czasie kadencji 2002–2006 przewodniczący Rady Miasta Torunia.

5 kwietnia 1944 r. – we wsi Łubcze (pow. Tomaszów Lubelski) UPA zamordowała 105 osób, w tym co najmniej 12 Ukraińców.

5 kwietnia 2008 r. – w Warszawie-Radości odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Stowarzyszenia Rodzina 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Sprawozdanie za okres od 3 września 2003 do 31 grudnia 2007 r. wygłosiła prezes Hanna Irena Różycka.

**WTOREK
BIBTOPOK**Celestyna, Wilhelma
Михайла, КатериниTuesday
Dienstag
Вторник

Великодній Вівторок

6 kwietnia 1943 r. – we wsi Hranie (pow. Sarny) Upowcy dokonują rzezi kilku mieszkających tutaj polskich rodzin. Otaczali domy, zmuszali domowników do wykopania dołów, potem pojedynczo ofiary dusili sznurem albo zabijali ciosem noża w serce i wrzucali do dołu. Ich ofiarą pada około 100 Polaków, ocalała tylko jedna kobieta, gdyż pracowała w tym czasie w polu i została ostrzeżona przez ludzi z sąsiedniej wsi. Tego samego dnia Ukraińcy mordują bestialsko 21-letnią Polkę w kol. Kopytków.

6 kwietnia 1943 r. – nastąpił bunt ukraińskiej policji w Kowlu. Policjanci zabili 18 Niemców, uwolnili z więzienia aresztowanych i więźniów obozu pracy przymusowej. Z dezerterów utworzono sotnię UPA Wowczaka.

6 kwietnia 1944 r. – we wsi Worochta, pow. Hrubieszów, UPA zamordowała co najmniej 41 Polaków. Ich groby (2 doły) znajdują się kilkanaście metrów od granicy po stronie ukraińskiej, obok stupa granicznego Nr 747.

Zob.: Zbigniew Konieczny w książce pt.: „*Stosunki polsko-ukraińskie na ziemiach obecnej Polski w latach 1918–1947*”, Wrocław 2006, s. 190.

6 kwietnia 1971 r. – Zmarł Igor Strawinski, rosyjski muzyk i kompozytor związany z Uściu-giem na Wołyniu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Igor_Strawi%C5%84ski

6 kwietnia 2001 r. – Komisja Teologiczna uznała męczeństwo bł. Mikołaja Czarneckiego – wi-zytatora apostolskiego obrządku bizantyjsko-słowiańskiego w Polsce, apostolskiego egzarchę Wołynia i Polesia. Urodził się 14 grudnia 1884 r. w Semankowcach (Ukraina). Zmarł 2 kwiet-nia 1959 r. we Lwowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Miko%C5%82aj_Czarnecki

Jana
Марії, Урсули

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

7

Великодня Среда
Св. Йоана Батіста де ля Саль, пресвітера

7 kwietnia 1763 r. – we Firlejowie na Podolu zmarł Benedykt Joachim Chmielowski, herbu Nałęcz, polski humanista, ksiądz. Urodził się 20 marca 1700 r. w Łucku.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Benedykt_Chmielowski

7 kwietnia 1828 r. – zmarł bp Ferdynand Ciechanowski (1759–1828), grekokatolicki bp chełmski, senator Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego.

7 kwietnia 1891 r. – zmarła Antonina Błudowa, wybitna rosyjska działaczka filantropijna i oświatowa na Wołyniu. W 1865 r. założyła prawosławne Bractwo Świętych Cyryla i Metodego w Ostrogu, wybitnie rusyfikacyjną placówkę religijno-oświatową na Wołyniu.

7 kwietnia 1911 r. – zmarł ks. bp Karol Antoni Niedziałkowski, był 52 łuckim i 7 łucko-żytomierskim biskupem, w latach 1901–1911. Urodził się 21 maja 1846 r. w Minkowcach. Mając zaledwie 16 lat wstąpił do seminarium kamienieckiego, potem studia kontynuował w Akademii Duchownej w Petersburgu, gdzie w 1867 uzyskał stopień magistra teologii. Ojciec Święty Leon XIII wynosi go do godności biskupiej w 1897 r. Dnia 8 lipca 1901 r. odbył ingres do katedry łuckiej, a do katedry żytomierskiej 15 lipca tego samego roku. W 1906 bp Niedziałkowski zwołuje pierwszy zjazd duchowieństwa. Założył w Żytomierzu Muzeum Diecezjalne. Zreorganizował diecezję, konsekrował wiele nowych kościołów.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Antoni_Niedzia%C5%82kowski

7 kwietnia 1943 r. – we wsi Rudniki koło Kolek zamordowana została matka z 16. letnią córką, natomiast w lesie koło Marikowa dwaj Polacy, których zwłoki były związane drutem i miały wycięte języki. W tej ostatniej wsi na drugi dzień zamordowany zostaje nauczyciel.

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Dionizego, Januarego
Дениса, Домініка

Thursday
Donnerstag
Четверг

Великодній Четвер
Uroczystość Zwiastowania Pańskiego
Урочистість Господнього Благовіщення

8 kwietnia 1634 r. – w czasie II wojny polsko-rosyjskiej potyczka pod Wielkimi Łukami w wyniku której oddziały polskie i litewskiej wycofały się.

8 kwietnia 1933 r. – zmarł nagle abp Piotr Mańkowski (1866-1933), bp kamieniecki w l. 1918–1926 i abp tytularny eneński (1926–1933). Urodził się 1 listopada 1866 r. w Sahince na Podolu. Świecenia kapłańskie przyjął w 1899 roku. Ostatnie lata życia spędził we Włodzimierzu Wołyńskim.

8 kwietnia 1941 r. – rozstrzelano ks. Stanisława Ziętare, byłego pomocniczego kapelana więzienia w Równem.

8 kwietnia 1943 r. – w leśnictwie Tartak koło uroczyska Zamakowiszcz (pow. Łuck) zbiegli do lasu policjanci z Kolek mordują 8 Polaków i kilku kryjących się jeńców Rosjan. Małego chłopca przywiązali do wozu i musiał za nim biec. Jego ciało znaleziono potem z licznymi ranami kłutymi w sągu drewna.

8 kwietnia 1943 r. – w tym dniu zamordowanych zostaje 17 młodych Polaków w kol. Dobra. Udali się oni do kaplicy w Dermance, aby odbyć spowiedź wielkanocną i w zasadzce w lesie zostali pojmani przez upowców. Ofiary były powiązane drutem, miały wydłubane oczy, pozdzierane paznokcie, a kobiety obcięte piersi.

8 kwietnia 1943 r. – Także tego dnia miał miejsce napad na kol. Brzezinę (pow. Sarny). Polacy na noc kryli się w lesie, stąd atak nastąpił o godzinie ósmej rano, gdy wrócili do obrządku inwentarza. Kolonia ostrzelana została ogniem karabinów maszynowych, za upowcami kroczyli chłopcy uzbrojeni w siekiery, widły, noże itp. Pojmanych torturowano, kobiety były gwałcone przed zabójstwem. Zginęło ponad 130 Polaków, kolonia została ograbiona i spalona.

Marii, Dymitra
Прохора, Томи

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

09

Великодня П'ятниця

9 kwietnia 1909 r. – we wsi Samułka Duża na Podlasiu urodził się ks. Antoni Chomicki, ps. „Roch”, polski duchowny katolicki, duszpasterz Wołynia, Podola i całej Ukrainy. Proboszcz w Polonem (1947–1955), w Szarogrodzie (1955–1958), i od 1958 r. do śmierci w Murafie. Zmarł 13 maja 1993 r. w Murafie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Chomicki

9 kwietnia 1919 r. – Ukraiński Dyrektoriat utworzył w Równem „lewy gabinet”.

9 kwietnia 1931 r. – zmarł ks. Ignacy Romanowski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1894 roku. Świecenię kapłańskie przyjął w 1919 roku. Proboszcz parafii Binduga (1926, 1927) i parafii Maniewiczze (1929) w dek. kowelskim.

9 kwietnia 1943 r. – UPA zaatakowała miasteczko Boremel mordując 16 Polaków, głównie bagietami, i paląc ich ciała razem z domami. W Hołownicy ginie m. in. 15. letnia dziewczyna.

9 kwietnia 1943 r. – nocą z 9 na 10 kwietnia 1943 r. w kol. Dworzec oraz w osadzie wojskowej Batory bulbowcy mordują młodą dziewczynę i kilka innych osób.

9 kwietnia 1944 r. – we wsi Wasylów Wielki UPA zamordowała 90 Polaków wyłapanych w okolicy, głównie uciekinierów z Wołynia.

9 kwietnia 1944 r. – początek walk z Niemcami 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK w rejonie Kowla w ramach Akcji „Burza”.

9 kwietnia 1944 r. – 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK stoczyła bitwę o Pustynkę. Po tej bitwie dowódca oddziału partyzanckiego „Gzysm”, kpt. Franciszek Pukacki, został dekorowany na polu bitwy przez dowódcę dywizji, ppłk dypl. Jana Kiwerskiego, powtórnie Krzyżem Virtuti Militari V klasy.

9 kwietnia 1954 r. – zmarł Stanisław Lipiński, uczony, agronom, hodowca – selekcjoner nowych odmian pszenicy. Urodził się 9 listopada 1884 r. w Zaturcach na Wołyniu. Starszy brat Władysława (Wacława) Lipińskiego.

9 kwietnia 1957 r. – urodził się ks. Wacław Popiel, duchowny rzymskokatolicki. Zmarł 13 marca 1991 roku. Pochowany został na cmentarzu katolickim w Polonem.

9 kwietnia 1998 r. – zmarła Zofia Kossak-Szczucka (Szatkowska), pisarka i autorka powieści historycznych. Urodziła się 10 sierpnia 1889 r. w Kośmieniu. W słynnej „Pożodze” opisała rewolucję na południowym Wołyniu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zofia_Kossak-Szczucka

10

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаMakarego, Michała
Магдалини, Марка

Великодня Субота

10 kwietnia 1863 r. – w Broszynie zginął z rąk kozaków Teodor Leon Cieszkowski, polski oficer, uczestnik powstania styczniowego. Wsławił się w zwycięskie bitwie o Sosnowiec (7 lutego 1863 r.) oraz śmiałym atakiem na Radomsko (14 marca 1863). Urodził się 30 marca 1833 r. w Ochówce na Wołyniu.

10 kwietnia 1898 r. – urodził się patriarcha Mściśław, właśc. Stefan Skrypnyk, poseł do sejmu II RP w latach 1930–1939, głowa Ukraińskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, patriarcha od 1990 roku. Zmarł 11 czerwca 1993 r.

10 kwietnia 1935 r. – w Lublinie odbyła się konferencja dowódcy okręgu Korpusu nr II Lublin z wojewodą wołyńskim Henrykiem Józewskim w sprawach bezpieczeństwa województwa wołyńskiego.

10 kwietnia 1944 r. – w porze obiadowej UPA dokonała napadu na kolonię Taraż. Wśród napastników byli także policjanci ukraińscy z Kolek z komendantem Saczko Saczkowskim. Polacy byli przerynani piłami, odzierani ze skóry itp. Zagrody są palone, zamordowanych zostaje co najmniej 26 osób. Wracając z rzezi z Kol. Taraż upowska banda pali domostwa polskie w Hołodnicy oraz w Marianówce i dokonuje zabójstw.

10 kwietnia 1944 r. – we wsi Dermanka upowcy zabili 14-letniego chłopca, a jego 15-letniej siostrze obcięli piersi i przecięli ją piłą na pół. Ofiary są także w wielu innych miejscowościach, np. we wsi Horodyszcze, w futorze Trudy, w kol. Radowicze.

Filipa, Leona
Бернарда, Олени

NIEDZIELA
HEДІЛЯ

Sunday
Sonntag

Воскресенье

11

Niedziela Miłosierdzia Bożego

II Heдiля Великодня Божого Милосердя

11 kwietnia 1597 r. – w Warszawie został stracony Semen (Seweryn) Nalewajko, ataman kozacki, przywódca powstańców kozackich.

11 kwietnia 1831 r. – gen. Dwernicki przekroczył Bug, aby jeszcze tego samego dnia natrafić na pułk dragonów karpolskich pod dowództwem pułkownika Glazena, który został zupełnie rozбитý przez awangardę korpusu. Pod Poryckiem doszło do potyczki.

11 kwietnia 1930 r. – zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia r. o rozszerzeniu granic miasta Łucka w powiecie łuckim, województwie wołyńskim (Dziennik Ustaw – rok 1930, nr 035, poz. 287).

11 kwietnia 1943 r. – zbrodnie ukraińskich nacjonalistów na ludności polskiej miały miejsce m.in.: w majątku Chobuńców (9 osób podczas posiłku), we wsi Siedliszcze Małe (dwie rodziny i 20-letnia polska dziewczyna).

11 kwietnia 1945 r. – władze radzieckie aresztowały metropolitę Josyfa Slipyja i szereg biskupów grekokatolickich. Długi czas ich los był nieznany i dopiero w połowie 1946 roku ogłoszono, że metropolita został obwiniony o „wrogą działalność przeciw Ukraińskiej SRR i współpracę z okupantem niemieckim” za co został zasądzony na 8 lat więzienia.

11 kwietnia 1945 r. – sowiecka tajna policja aresztowała bł. Mikołaja Czarneckiego – wizytatora apostołskiego obrządku bizantyjsko-słowiańskiego w Polsce, apostołskiego egzarchę Wołynia i Polesia. Urodził się 14 grudnia 1884 r. w Semankowcach (Ukraina). Zmarł 2 kwietnia 1959 r. we Lwowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Miko%C5%82aj_Czarnecki

11 kwietnia 1958 r. – w gazecie zdołbunowskiej ukazał się oszczerczy „felieton” pt. „Ziemskie sprawy księdza Kaszuby”. Autor ukrywający się pod nazwiskiem P. Nadieżdin, posłużył się prostaczkimi chwytami. Zarzucił on Słudze Bożemu o Serafinowi Kaszubie OFMCap intymne znajomości z kobietą i takie upijanie się, że „ledwie mógł nogami poruszać”. Artykuł posłużył władzom państwowym jako pretekst do odebrania mu parafii i pozbawienia wykonywania czynności kapłańskich.

11 kwietnia 1992 r. – w Lublinie z rąk ks. bpa dra Jana Śrutwy przyjął święcenia kapłańskie ks. Kan. Marek Gmitrzuk, kapłan diecezji zamojsko-lubaczowskiej. Urodził się 13 czerwca 1965 r. w Tomaszowie Lubelskim. Na Wołyniu pracował w latach 1992–2001. Wikariusz parafii pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Łucku (od 1 czerwca 1992 roku). Obsługiwał parafię Hołoby. Proboszcz w Rożyszczach, Torczynie i Zaturcach. W latach 1993–1996 opiekował się parafią w Kiwercach. Dyrektor Caritas w Łucku. Wicedziekan łucki. W latach 1995–1998 wybudował kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Torczyni, który został konsekrowany przez bpa Marcjana Trofimiaka 14 września 1998 roku. Dnia 13 września 1998 roku został mianowany Kanonikiem Honorowym Kapituły Katedralnej Łuckiej. W 2001 roku wyjechał do Niemiec, a następnie Włoch. Studiuje w Rzymie. Zob.: „Kościół na Ukrainie zaczyna się odradzać. Z ks. mgr. Markiem Gmitrzukiem proboszczem w Lubomli rozmawia Paweł Wira”, [w:] „Słowo Powszechne” nr z 13–15 listopada 1992 roku; Ks. Marek Gmitrzuk, „Kościół i wierni na Wołyniu wołają o pomoc”, [w:] „Słowo. Dziennik katolicki” nr z 130 stycznia 1993 roku; „Siedem kościołów w siedem lat”, rozm. Andrzej Kaczyński, [w:] „Rzeczpospolita” nr 8 z 14 czerwca 1998 roku.

11 kwietnia 2001 r. – prawosławny (UKP Moskiewskiego patriarchatu) bp Nifont (Bazyli Sołoducha) został podniesiony do godności metropolity. Urodził się 5 października 1948 r. we wsi Hałyna – Wola na Wołyniu. Święcenia kapłańskie przyjął w 1974 roku. 20 kwietnia 1990 r. wybrany na biskupa chmielnickiego i kamieniecko-podolskiego, a 25 sierpnia 1992 r. został przeniesiony na katedrę biskupa łuckiego i wołyńskiego.

12

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКJuliusza, Lubosława, Zenona
Йоанни, Зенона

Monday

Montag

Понедельник

Будній день

12 kwietnia 1891 r. – urodził się ks. kan. Antoni Jagłowski (1891–1974), rektor Seminarium Duchownego w Łucku. Zmarł 16 września 1974 r. w Augustowie.

12 kwietnia 1901 r. – urodził się ks. Jan Kuzicz, duchowny rzymskokatolicki. Zmarł 7 marca 1979 r. w Polonnm. Pochowany został na miejscowym cmentarzu katolickim.

12 kwietnia 1908 r. – w wyniku zamachu terrorystycznego został zamordowany namiestnik Galicji hr. Andrzej Potocki. Zamachu dokonał student ukraiński Myroslaw Siczynskij.

12 kwietnia 1918 r. – pod naciskiem niemieckich i austriackich władz wojskowych rząd Ukraińskiej Republiki Ludowej wycofał się z umowy o pomocy i prawie do przeprawy 2. Korpusu Polskiego przez Dniepr.

12 kwietnia 1919 r. – w Łucku rozpoczął się dwudniowy zjazd ziemian wołyńskich, podczas którego powstał Związek Ziemian Wołynia. Jednym z jego celów była obrona „polskiego stanu posiadania na Rusi”.

12 kwietnia 1931 r. – zmarł ks. Teofil Adamczyk, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1901 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1925 roku. Wikariusz i katecheta w Korcu. Proboszcz parafii Noworodczyce w dek. ostrogskim (1929).

12 kwietnia 1944 r. – W ramach Akcji „Burza” 27 Wołyńska Dywizja AK próbowała przejąć inicjatywę, dokonując nieudany zwrot zaczepny w kierunku północnym i południowym.

Zob. „Akcja Burza na Wołyniu” //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Akcja_Burza_na_Wo%C5%82yniu

12 kwietnia 1963 r. – w Warszawie zmarł Kazimierz Ajdukiewicz, wybitny polski filozof i matematyk związany ze Lwowem (ur. 12 grudnia 1890 w Tarnopolu).

Marcina, Przemysława
Маргарити, Іди

WTOREK
ВІВТОРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

13

Будній день,
або св. Мартина I, Папи і мученика

13 kwietnia 1831 r. – Dwernicki pomaszerował z Porycka do Drużkopola, gdzie korpus za-
trzymał się na dzień następny.

13 kwietnia 1863 r. – rosyjski car Aleksander II zapowiedział amnestię polskim powstańcom,
którzy złożą broń w ciągu miesiąca.

13 kwietnia 1921 r. – rozporządzenie Rady Ministrów RP, które m.in. uchyliło szereg posta-
nowień dotyczących Ziemi Wschodnich, w tym Rozporządzenia Komisarza Naczelnego Ziemi
Wołynia i Frontu Podolskiego z 12 lutego i 25 maja 1920 roku.

13 kwietnia 1938 r. – Aleksander Hauke-Nowak został wojewodą wołyńskim (jego poprzed-
nikiem na tym urzędzie był Henryk Józewski). Był nim do września 1939 roku.

13 kwietnia 1940 r. – Sowietci przeprowadzili drugą deportację, w czasie której wywieziono
zamożniejszych włościan, oficjalistów dworskich, ludność pasa nadgranicznego, rodziny woj-
skowych i policjantów, rodziny uwięzionych poprzednio funkcjonariuszy państwowych
i samorządowych, działaczy społecznych oraz rodziny ziemian. Wśród wywiezionych prze-
ważały kobiety i dzieci.

13 kwietnia 1943 r. – Niemcy przez Radio berlińskie ogłosiły komunikat o odnalezieniu w Le-
sie Katyńskim zwłok 12.000 polskich oficerów rozstrzelanych przez NKWD. Tym samym
świat dowiedział się o zbrodni katyńskiej.

13 kwietnia 1943 r. – Ukraińcy ze wsi Ulaniki uprowadzili do lasu nauczycielkę oraz drugą
28. letnią Polkę i tutaj dokonali morderstwa. Pojmanego w drodze z młyna w Stepaniu Polaka
przywiązali do drzewa, wydłubali mu oczy, obcięli język, w końcu przecięli go na pół piłą do
rżnięcia drzewa.

13 kwietnia 1945 r. – Armia Czerwona zajęła Wiedeń.

13 kwietnia 1958 r. – urzędnik ds. wyznań w Równem pozbawia o. Serafina Kaszuby
OFMCap. publicznego prawa sprawowania funkcji kapłańskich.

13 kwietnia 1990 r. – Związek Radziecki oficjalnie uznał swoją odpowiedzialność za zbrodnię
NKWD w 1940 roku w Lesie Katyńskim.

13 kwietnia 2005 r. – w Hamm zmarł Mieczysław Pruszyński, polski pisarz i publicysta, me-
cenas polskiej kultury, brat Ksawerego Pruszyńskiego. Urodził się 18 września 1910 r. w Wo-
licy Kieriekieszynie na Wołyniu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczys%C5%82aw_Pruszy%C5%84ski

14

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаJustyna, Waleriana
Бернарда, Людвини

Будній день

14 kwietnia 966 r. – Chrzest Polski.

14 kwietnia 1768 r. – rozpoczęło się powstanie przeciw polskiemu panowaniu hajdamaków pod przewodnictwem zaporozcza Maksyma Żeleźniaka i setnika Iwana Gonty.

14 kwietnia 1891 r. – w Skobelce koło Horochowa na Wołyniu urodził się Jan Wacław Zawadowski, ps. „Zawado”, polski malarz, brat Witolda Eugeniusza. Zmarł 15 listopada 1982 r. w Orce (Francja) w wieku 91 lat.

14 kwietnia 1919 r. – z Francji wyruszyły do Polski pierwsze transporty armii gen. Józefa Hallera, następnego dnia wyjechał sam generał ze sztabem.

14 kwietnia 1920 r. – wiceminister spraw wojskowych RP gen. Kazimierz Sosnkowski wydał rozkaz o wysłaniu na front słuchaczy szkół oficerskich i podoficerskich. Miało to związek z przygotowywaną ofensywą wojsk polskich na Ukrainie.

14 kwietnia 1921 r. – prezydium Ogólnorosyjskiego CKW Rad, na mocy pełnomocnictw CKW Rad z 20 marca 1921 r., ratyfikowało ryski traktat pokojowy z Polską.

14 kwietnia 1934 r. – zapadł wyrok w tzw. sprawie łuckiej – skazano 45 komunistów, których uznano winnymi w przynależności do organizacji wywrotowej.

14 kwietnia 1940 r. – wydany został ukaz Prezydium Rady Najwyższej Ukraińskiej SRR o rejestracji stanu cywilnego w zachodnich obwodach Ukrainy, wg którego zabierano duchownym kościelne księgi metrykalne.

14 kwietnia 1944 r. – zginął ks. Stanisław Jaraszek. Urodził się w 1974 roku. Święcenia kapłańskie przyjął w 1905 roku. Administrator parafii Kuniów, od 1920 r. par. Kazimirka (ob. Kuźmiwka), potem Romanów, Nowy Zahorów. W latach 1929–1932 proboszcz parafii Turzyńska.

14 kwietnia 1988 r. – na cmentarzu na Pęksowym Brzyzku w Zakopanem odbył się z wielką pompą pogrzeb domniemych zwłok „Witkacego”. Później okazało się, że to nie były jego szczątki. Stanisław Ignacy Witkiewicz, ps. „Witkacy”, wybitny polski dramaturg, pisarz i malarz. Urodził się 24 lutego 1885 r. w Warszawie. Zmarł 18 września 1939 r. w Jeziorach na Polesiu.

Zob. biogram w Wikipedii //

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Witkacy>

14 kwietnia 2006 r. – w Chełmie została podpisana umowa o współpracy pomiędzy Wyższą Szkołą Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej a Wołyńskim Państwowym Uniwersyteciem im. Łesi Ukrainki w Łucku.

Anastazji, Teodora
Дем'яна, Кесаря

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

15

Будній день

15 kwietnia 1750 r. – zmarł książę Paweł Karol Sanguszkowski (1680–1750), ordynat ostrogski, podskarbi nadworny litewski od 1711 r., marszałek nadworny litewski od 1713 r., marszałek wielki litewski od 1734 r. – początek sporu o ordynację ostrogską.

15 kwietnia 1831 r. – gen. Józef Dwernicki zetknął się ponownie z Rosjanami pod Beresteczkiem i pod Boremlem.

15 kwietnia 1831 r. – Ludwik Stecki na czele 130. osobowego oddziału wystąpił zbrojnie we Włodzimierzu Wołyńskim, lecz już następnego dnia został rozбит.

15 kwietnia 1888 r. – w Borówce na Wołyniu urodziła się Anna Maria Klechniowska, kompozytorka, pianistka i pedagog. Zmarła 26 sierpnia 1973 w Warszawie.

Zob. „Anna Maria Klechniowska” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_klechniowska_anna_maria

15 kwietnia 1916 r. – Rosyjski minister spraw wewnętrznych uchylił zakaz śpiewania „Mazurka Dąbrowskiego” oraz pieśni „Boże, coś Polskę” i „Z dymem pożarów”.

15 kwietnia 1922 r. – Sejm ratyfikował traktat ryski, kończący wojnę polsko-bolszewicką i dzielący Wołyń na dwie części – w granicach II RP i w granicach Ukraińskiej SRR.

15 kwietnia 1943 r. – w Lubieszowie wraz z wieloma innymi Polakami została spalona żywcem s. Maria (Andrzeja) Ossakowska, męczennica za wiarę. Urodziła się 14 października 1901 r. w Kowlu na Wołyniu.

15 kwietnia 1944 r. – po wycofaniu się na skraj lasów mosulskich oddziałów 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK, czołowe oddziały pancerno-motorowe armii niemieckiej działając z kierunku Lubomla i Włodzimierza Wołyńskiego spotkały się przy równoczesnym wyparciu oddziałów Armii Czerwonej.

15 kwietnia 2003 r. – święcenia kapłańskie przyjął ks. Jerzy Pohńerybka, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 11 czerwca 1970 r. Proboszcz parafii Ołyka, Cumań i Klewarń (od 21 września 2004 r.).

15 kwietnia 2007 r. – zmarł Jerzy Janicki, wybitny polski pisarz, scenarzysta i reżyser filmowy rodem ze Lwowa.

16

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаBernadety, Julii
Бернадети, Якима

Будній день

16 kwietnia 1709 r. – wkroczenie na Wołyń i Podole korpusu rosyjskiego gen. Henryka Goltza.

16 kwietnia 1831 r. – Dwernicki stanął pod Boremlem. W tym czasie pobliskie Beresteczko było już zajęte przez oddziały rosyjskie dowodzone przez majora Rydygiera. W bitwie tej pomimo znacznej przewagi Rosjan Dwernicki zdołał odnieść świetne zwycięstwo zdobywając pięć dział. Rozbicie Rydygiera nie było możliwym wskutek słabości polskiej piechoty. Po bitwie korpus polski przeszedł Styr i tegoż dnia stanął w obozie pod Chocimiem. Dalszy pochód korpusu biegł, przez Radziwiłłów i Poczajów ku Krzemieńcowi.

16 kwietnia 1907 r. – car Mikołaj II rozwiązał Dumę Państwową.

16 kwietnia 1919 r. – rozpoczęła się polska ofensywa na Wschodzie. Została zajęta Lida, Wilno (19 kwietnia), Baranowicze i Nowogródek. Przybycie z Francji armii generała Józefa Hallera spowodowało, iż dowództwo polskie mogło już w połowie maja rozpocząć ofensywę w Galicji Wschodniej przeciw wojskom Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej (ZURL).

16 kwietnia 1927 r. – w Marktl am Inn w bawarskiej diecezji pasawskiej urodził się Papież Benedykt XVI, w świecie Joseph Ratzinger.

16 kwietnia 1933 r. – Sługa Boży o. Serafin Kaszuba odprawił uroczystą Mszę św. prymicyjną w kapucyńskim kościele pw. św. Franciszka z Asyżu we Lwowie-Zamarstynowie (parafialnym Alojzego Kaszuby).

16 kwietnia 1944 r. – w obozie koncentracyjnym Gross-Rosen zginął ks. Zygmunt Chmielnicki. Urodził się 11 listopada 1891 r. w Nieświczu. Świecenia kapłańskie przyjął w 1918 roku. Od 1920 r. kanclerz kurii Łucko-żytomierskiej. Więziony przez sowietów. W 1928 r. w czasie wymiany więźniów zwolniony. Redaktor „Życia katolickiego”, tygodnika wydawanego w Łucku.

16 kwietnia 1947 r. – w Kozowej koło Tarnopola urodził się ks. bp Marcjań Trofimiak, ordynariusz diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie otrzymał 26 maja 1974 w Rydze (Łotwa) z rąk kardynała Juliána Vaivodsa. 16 stycznia 1991 r. mianowany biskupem pomocniczym we Lwowie. Sakrę biskupią przyjął z rąk kardynała Mariana Jaworskiego 2 marca 1991 roku. 25 marca 1998 r. mianowany ordynariuszem diecezji łuckiej. Wiceprzewodniczący Konferencji Rzymskokatolickiego Episkopatu Ukrainy (do 2009 r.). Przewodniczący Komisji ds. Liturgii i Sztuki Kościelnej episkopatu. W episkopacie rzymskokatolickim Ukrainy odpowiada za kontakty z władzami państwowymi.

Roberta, Rudolfa
Клари, Інокентія

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

17

Будній день

17 kwietnia 1807 r. – została utworzona halicka metropolia grekokatolicka.

17 kwietnia 1892 r. – car wydał ukaz zabraniający pod surowymi karami tajnego nauczania w języku polskim na ziemiach Litwy i Rusi.

17 kwietnia 1894 r. – w Kalinówce koło Kurska urodził się Mykyta Chruszczow, radziecki polityk, przywódca (1953–1964 sekretarz generalny KC KPZR) i premier ZSRR. W latach 1938–1949 I sekretarz KP(b)U. Brał udział w „wyzwalaniu Zachodniej Ukrainy” w 1939 roku. Wzmógł walkę z Kościołem.

Zobacz biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Nikita_Chruszczow

17 kwietnia 1938 r. – w Bazylice Św. Piotra w Rzymie odbyła się kanonizacja bł. Andrzeja Boboli, jezuita, zamęczonego przez Kozaków 16 maja 1657 r. w Janowie Poleskim. Urodził się 30 listopada 1591 r. w Strachocinie koło Sanoka.

Zobacz biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Bobola

17 kwietnia 1943 r. – w futorze Majdan (gmina Uhorsk) nacjonaliści ukraińscy zamordowali 12 Polaków, w tym jednego uciekającego zadźgali nożami u stóp cerkiewki-kapliczki Świętej Trójcy.

17 kwietnia 1943 r. – napadnięte zostało miasteczko Łokacze, gdzie zginęło 14 Polaków, a z apteki zostały zrabowane leki na potrzeby UPA.

17 kwietnia 1943 r. – we wsi Majków (pow. Równe) ginie 2 Polaków, w tym były legionista.

17 kwietnia 1967 r. – we Wrocławiu zmarł Stefan Macko, polski uczony botanik, muzealnik, badacz przyrody Wołynia. Urodził się 28 sierpnia 1899 r. w Żadnie pod Tarnowem.

18

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
Воскресенье

Андрія, Сабіни

III Неділя Великодня

18 kwietnia 1831 r. – rozpoczęły się walki o Boremel i Beresteczko. Gen. Józef Dwernicki ponownie wykazał się wielkim kunsztem dowódczym. Bronił Boremel aż do 20 kwietnia. Po bitwie pod Boremlem Dwernicki skierował się na Podole.

18 kwietnia 1882 r. – w Zaturcach (wg innej wersji wiosce Ratniów w powiecie łuckim) na Wołyniu urodził się Wacław (Wiaczesław) Lipiński, z urodzenia Polak, wybitny ukraiński działacz społeczny i polityczny, historyk i filozof, teoretyk konserwatyizmu ukraińskiego. Autor monografii „*Ukraina na przełomie*” i esejów historyzoficznych „*Listy do braci-rolników*”. Zmarł 14 czerwca 1931 r. w sanatorium „Winerwald” w Austrii.

18 kwietnia 1925 r. – we wsi Kuśniszcze II (pow. Luboml) urodził się Łukasz Kuźmicz, major LWP, autor książki pt. „*Zbrodnie bez kary*” (Rzeszów 2006), ukazującej gehennę zbrodniczej działalności UPA.

18 kwietnia 1934 r. – w Leningradzie odbyło się ostatnie posiedzenie Polsko-Sowieckiej Specjalnej Komisji Mieszanej w sprawie zwrotu polskiego mienia kulturalnego.

18 kwietnia 1943 r. – we wsi Horodziec (pow. Sarny) Ukraińcy zamordowali jedyną jeszcze mieszkającą tutaj z Polaków matkę z dzieckiem. Nad ofiarami znęcano się, najpierw kluto nożami, potem duszono sznurem, w końcu głowy odcięto siekierą. Do końca kwietnia stał tutaj sztab Maksyma Borowcia „Tarasa Bulby”.

18 kwietnia 1944 r. – 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK została okrażona przez Niemców – sytuacja dywizji była katastrofalna.

18 kwietnia 1944 r. – poległ tragicznie w rejonie futoru Dobry Kraj, w okolicznościach do dziś nie wyjaśnionych, Jan Wojciech Kiwerski, ps. „Oliwa”, dowódca 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Urodził się 23 maja 1910 r. w Krakowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Kiwerski

18 kwietnia 1944 r. – po śmierci ppłk dypl. Jana Wojciecha Kiwerskiego, pseud. „Oliwa”, dowództwo 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK objął ppłk Jan Szatowski (1907–1988). Dowodził tą jednostką do 3 maja 1944 roku. Urodził się 23 stycznia 1907 w miejscowości Murafa na Podolu. Zmarł 8 września 1988 r. w Poznaniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Szatowski

18 kwietnia 1945 r. – zginął Roman Tarczyński, Polak, kolejarz ze Zdołbunowa. Urodził się w 1905 r. w Myszkowie. Zmobilizowany do I Armii Wojska Polskiego, kapral 8 PP. Pochowany na Cmentarzu Wojskowym w Siekierkach.

18 kwietnia 1988 r. – w Madrycie zmarł Józef Łobodowski, polski pisarz i poeta, tłumacz literatury hiszpańskiej i rosyjskiej na język polski. Urodził się 19 marca 1909 r. w Purwiskach na Litwie. Uznany przez Ukraińców „za łącznika między literaturą polską i ukraińską”. Jego „Pieśń o Ukrainie”, przełożona na j. ukraiński przez Swiatosława Hordyńskiego zawiera wiele watów wołyńskich. Zmarł 18 kwietnia 1988 r. w Madrycie.

Adolfa, Leona
Якова, Лева

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

19

Будній день

19 kwietnia 1235 r. – papież Grzegorz IX połączył Zakon Braci Dobrzyńskich z Krzyżakami. Jak się jednak później okazało nie wszyscy bracia dobrzyńscy zgodzili się na połączenie z Krzyżakami. Z rycerzami dobrzyńskimi prowadził wojnę książę Daniel Romanowicz Halicki, gdyż zagarnęli oni część jego ziem. Wojna ta należy do najmniej zbadanych problemów w historii Europy Środkowo-Wschodniej w przededniu najazdu ord mongolsko-tatarskich.

19 kwietnia 1563 r. – w Moskwie Iwan Fedorow i Piotr Mścislawiec zaczęli drukować „Apostoła”, pierwszą drukowaną księgę w Rosji. Później I. Fedorow będzie parą się drukarstwem we Lwowie i Ostrogu.

19 kwietnia 1831 r. – bitwa pod Boremlem, w czasie której generał Józef Dwernicki pokonał Rosjan. Jednak w obliczu przewagi wroga przekroczył granicę austriacką, gdzie został internowany.

19 kwietnia 1932 r. – zmarł ks. Bolesław Terlecki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1900 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1925 roku. Proboszcz parafii Horyńgród, erygowanej w 1922 roku (1926, 1927).

19 kwietnia 1943 r. – rozpoczął się Wielki Tydzień, na który nacjonaliści ukraińscy zapowiadali krwawą rozprawę z Lachami (Polakami).

19 kwietnia 1988 r. – w Warszawie zmarł Józef Kofta, polski poeta, dramaturg, satyryk i piosenkarz. Wybitna postać polskiej sceny kabaretowej i poetyckiej. Urodził się 28 listopada 1942 r. w Mizocu na Wołyniu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Józef_Kofta

20

WTOREK
БИБТОРОКTuesday
Dienstag
ВторникAgnieszki, Czesława
Симона, Агнеси

Будній день

20 kwietnia 1807 r. – w Lublinie urodził się Wincenty Pol, polski poeta, geograf, kawaler Orderu Virtuti Militari. W 1833 r. odbył podróż po Wołyniu, Podolu i Ukrainie. Zmarł 2 grudnia 1872 r. w Krakowie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wincenty_Pol

20 kwietnia 1937 r. – bp Mikołaj Czarnecki – biskup tytularny Lebedo i wizytator apostolski dla neounitów (katolików obrządku bizantyjsko-słowiańskiego w odmianie rosyjsko-synodalnej) w Rzeczypospolitej Polskiej – poświęcił w Horodle nową drewnianą cerkiew, przeznaczoną dla administrowanej przez oo. bazylianów parafii neounickiej.

20 kwietnia 1943 r. – taka datę nosi raport Okręgu AK Wołyń o sytuacji na Wołyniu w kwietniu 1943 roku.

20 kwietnia 1943 r. – we wsi Makoterty (pow. Równe) została wycięta 4. osobowa polska rodzina, w kol. Żabecznik (pow. Łuck) po okrutnych torturach 14 Polaków, np. 25. letniej Polce najpierw zdarli z głowy włosy razem ze skórą. Dobytek Polaków został rozgrabiony, a domy spalone.

20 kwietnia 1943 r. – komendantem polskiej samoobrony w Przebrażu został wybrany Henryk Cybulski ps. „Harry” (1910–1971). Dzięki jego inicjatywie siły polskiej obrony szybko wzrosły do czterech kompanii (ok. pięciuset ludzi). Pod ich opiekę napłynęły tysiące polskich uciekinierów z Wołynia. W sumie znalazło schronienie w Przebrażu ok. 10 tys. ludzi. Na tym stanowisku zastąpił Zygmunta Nestorowicza. Obowiązki objął Cybulski w dniu 8 maja 1943.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Cybulski

20–22 kwietnia 1944 r. – 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK przebiła się z okrążenia niemieckiego wychodząc na północ do lasów położonych nad górą Prypecią. W rejonie okrążenia pozostawiono cały tabor, ciężki sprzęt oraz szpital z rannymi. Była to trudna ale konieczna decyzja. W walkach prowadzonych w ramach operacji kowelskiej dywizja poniosła duże straty: poległo 349 żołnierzy, 160 odniosło rany, 170 dostało się do niewoli, około 1600 uległo rozproszeniu. Mimo tych strat dywizja nie została rozbita.

20 kwietnia 1990 r. – na bpa chmielnickiego i kamieniecko-podolskiego (UKP Moskiewskiego patriarchatu) został wybrany bp Nifont (Bazyli Sołoducha). Urodził się 5 października 1948 r. we wsi Hałyńa – Wola na Wołyniu. Świecenia kapłańskie przyjął w 1974 roku. 25 sierpnia 1992 r. został przeniesiony na katedrę biskupa łuckiego i wołyńskiego. 11 kwietnia 2001 r. został podniesiony do godności metropolity.

Anzelma, Feliksa
Анастасія, Кіндрата

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

21

Будній день, або св. Ансельма
з Кантербери, єпископа і вчителя Церкви

21 kwietnia 1920 r. – w Warszawie Piłsudski zawarł z Petlurą układ polityczny i wojskowy. Podpisano umowę, w której Polska uznawała niepodległość Ukrainy. W zamian Petlura zrzekł się pretensji do Galicji Wschodniej i Wołynia.

21 kwietnia 1940 r. – jest przyjęty za dzień bestialskiej śmierci z rąk oprawców z NKWD w Katyniu Jana Fitzkego, archeologa niezwykle zasłużonego dla badań naukowych nad przeszłością Wołynia i rozwoju muzealnictwa na Wołyniu, działacza oświatowego i społecznego. Urodził się 20 stycznia 1909 r. w Gdowie w Małopolsce.

21 kwietnia 1969 r. – w Lublinie zmarł Waldemar Babinicz, polski prozaik, publicysta i reportażysta. Urodził się 13 sierpnia 1902 r. w Kowlu na Wołyniu.

21 kwietnia 1990 r. – na warszawskim Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Kwaterze Harcerskiego Batalionu AK „Zośka” zostały uroczyście złożone zwłoki Jana Wojciecha Kiwerskiego (1910–1944), dowódcy 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Wraz z nim pochowano dwóch żołnierzy poległych podczas odbijania jego zwłok.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Kiwerski

21 kwietnia 2002 r. – W wieku 38 lat zmarł we Lwowie Tomasz Marek Leoniuk, b. konsul generalny RP w Kijowie, a następnie we Lwowie. Urodził się 7 października 1963 r. w Łodzi. Był także polskim konsulem w Taszkencie i Ałmaty.

Zob. biogram //

http://www.wspolnota-polska.org.pl/index.php?id=kw6_2_36

21 kwietnia 2007 r. – w Warszawie zmarł Jan Tadeusz Stanisławski, polski satyryk, radiowiec, aktor i autor tekstów piosenek. Urodził się 26 stycznia 1936 r. we Włodzimierzu Wołyńskim.

22

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергLeonii, Sotera
Олександра, Франка

Будній день

22 kwietnia 1870 r. – w Symbirsku urodził się Włodzimierz Lenin, właśc. Uljanow, rosyjski polityk, organizator i przywódca rewolucji październikowej, a następnie pierwszy przywódca Rosji Radzieckiej. Teoretyk i ideolog komunizmu. Zmarł 21 stycznia 1924 r. w Gorkach Leninowskich pod Moskwą.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82odzimierz_Lenin

22 kwietnia 1940 r. – około tego dnia w Twerze (Rosja) został zamordowany Franciszek Matusik (1886–1940), starszy przodownik Policji Państwowej. Urodził się w Siedlcach koło Nowego Sącza. W 1924 roku przebywał już na kresach (prawdopodobnie posterunek Mokwín, powiat Kostopol). We wrześniu 1939 r. pełnił funkcję komendanta posterunku w Niemowiczach (powiat Sarny, województwo wołyńskie). Aresztowany przez NKWD w Sarnach zaraz po wkroczeniu armii sowieckiej. Zamordowany prawdopodobnie około 22 kwietnia 1940 roku w więzieniu NKWD w Twerze, a pochowany w masowych grobach w Miednoje. Pozostawił żonę Antoninę i czworo dzieci: Marię, Kazimierza, Tadeusza i Mieczysława, którzy zostali wywiezieni do Kazachstanu i powrócili do Polski w 1945 roku.

22 kwietnia 1943 r. – w wiosce Józefówka (gm. Korzec) zostali przez nacjonalistów ukraińskich zamordowani: Paweł Lubowiecki, syn Franciszka i Tekli, lat 48; Hieronim Lubowiecki, syn Franciszka, lat 59; Leon Feliński, s. Piotra i Klementyny, ur. w 1921 r.; i Tadeusz Kuczyński, syn Filipa, lat 16, Filip Kuczyński, lat 40.

22 kwietnia 1943 r. – dowódca Okręgu AK Wołyń płk. Kazimierz Bąbiński „Luboń” wydał rozkaz skierowany do nielicznych jeszcze samoobron polskich: „*Od paru tygodni ludność polska na Wołyniu stoi w obliczu barbarzyńskich mordów, dokonywanych na całych rodzinach przez reżunów ukraińskich. Jest mi znana ręka, która pcha ludność ukraińską do samobójczej walki ze współobywatelami polskiej narodowości wspólnej rodzinnej ziemi wołyńskiej. Wiadome jest, kto może osiągnąć korzyści z tych wewnętrznych zaburzeń! Niemiecki okupant, któremu łatwiej jest ujarznić kraj, gdy poszczególne odcinki ludności prowadzą ze sobą walkę. Również sowiecki partyzant, który działa na ziemiach Rzeczypospolitej ma ułatwione podejście dla uchwycenia przewodnictwa w swoje ręce. Straty ponoszą tutaj tylko gospodarze tej ziemi Polacy i Ukraińcy*”.

22 kwietnia 1945 r. – zginął Karol Bielecki, Polak. Zmobilizowany do Armii Czerwonej w 1944 roku. Szeregowiec, strzelec. Urodził się w 1904 r. w Kamionce koło Kuniowa na Wołyniu.

22 kwietnia 2006 r. – na cmentarzu w Adamówce koło Dowbysza odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku ci ofiar Wielkiego Głodu 1932–33 roku.

Jerzego, Wojciecha
Войцеха, Георгія

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

23

Будній день, або св. Адальберта,
єпископа і мученика, св. Григорія, мученика

23 kwietnia 1633 r. – Założenie miasta Sławuta pod nazwą Sławutyn.

23 kwietnia 1907 r. – Koło Polskie w II Dumie Państwowej przedstawiło projekt ustawy o autonomii Polski.

23 kwietnia 1918 r. – Ukraina zawarła umowę z Niemcami i Austro-Węgrami o dostarczaniu przez Ukrainę produkcji rolnej i przemysłowej.

23 kwietnia 1922 r. – od tego dnia funkcję prezesa Zarządu Gminy Karaimskiej w Łucku pełnił Sergiusz Rudkowski. Dnia 15 sierpnia 1925 r. zrezygnował on z tej funkcji. Urodził się 21 listopada 1873 r. w Łucku. Zmarł wiosną 1944 roku.

Zob. jego biogram na łamach pisma „Awazymyz” //

<http://www.awazymyz.karaimi.org/index.php?p=414&a=3>

23 kwietnia 1939 r. – święcenia kapłańskie przyjął ks. Andrzej Gładysiewicz, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 8 listopada 1914 r. we wsi Górna Posada k. Rymanowa Zdroju. Wikariusz w Łucku i Kowlu. W czasie wojny duszpasterz we Włodzimierzu Wołyńskim. W latach 1945–1956 więziony i w łagrach. Pracował w Połonnem do śmierci w dniu 23 sierpnia 1983 roku.

23 kwietnia 1943 r. – w Wielki Piątek oddziały UPA dokonały jednego z najbardziej krwawych mordów w tym okresie w Janowej Dolinie (gm. Bereźne, powiat Kostopolski). Zginęło wówczas około 600 osób. Nacjonalistów ukraińskich nie powstrzymała obecność garnizonu Wehrmachtu.

23 kwietnia 1981 r. – w Warszawie zmarł Henryk Jan Józewski, pseud. „Niemirycz”, „Olgierd”, działacz państwowy II RP, artysta, malarz, polski polityk i działacz niepodległościowy, pilsudczyk. Urodził się 6 sierpnia 1892 r. w Kijowie. Minister Spraw Wewnętrznych (29 grudnia 1929 – 17 marca 1930; 29 marca 1930 – 3 czerwca 1930), wojewoda wołyński (9 lipca 1928 – 29 grudnia 1929 i 5 czerwca 1930 – 13 kwietnia 1938), wojewoda łódzki (1938–1939).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_J%C3%B3zewski

24

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаFeliksa, Grzegorza
Рожі, БенедиктаБудній день, або св. Фіделя
з Сігмарінгена, просвітера і мученика

24 kwietnia 1786 r. – w wyniku uderzenia pioruna spłonął kościół pw. św. Michała Archanioła w Hołobach, wybudowany przez Stefana Jaruzelskiego.

24 kwietnia 1922 r. – Mojsej Nowicki objął obowiązki kapłana w Gminie Karaimskiej w Łucku. Pełnił je do 19 sierpnia 1923 r. Z funkcji tej zrezygnował ze względu na brak odpowiedniego wykształcenia. Nie ma go na liście hazzanów łuckich.

Zob.: Ribbiel, kajsylar hazzan'nyk ettiel Łuckada baslap burunhu jarymyndan XIX izjilnyn. – Karaj Awazy 3 (1932/5): 16.

24 kwietnia 1943 r. – w Wielką Sobotę w Hucie Antonowieckiej (gm. Uhorsk, powiat krzemieniecki) UPA wymordowało 51 osób. Do uciekających strzelano, schwytanych torturowano, zabijano siekierami i nożami, rannych wrzucano do płonących budynków. Spłonął cały dobytek, wszyscy Polacy zostali wymordowani, futor przestał istnieć.

24 kwietnia 1943 r. – w kol. Kamieniucha w pow. Łuck bojówka miejscowych pijanych upowców bestialsko zamordowała 56 Polaków.

24 kwietnia 1944 r. – w Rymaczach podczas przechodzenia przez tory kolejowe w niewielkiej odległości od wsi zginęło ok. 130 żołnierzy 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Zostali oni zaatakowani przez niemiecki pociąg pancerny. 80 z pośród nich jest pochowanych na cmentarzu wojennym.

24 kwietnia 1999 r. – papież Jan Paweł II mianował o. Włodzimierza Juszcza OSBM biskupem grekokatolickiej diecezji wrocławsko-gdańskiej.

24 kwietnia 2004 r. – w Żytomierzu odbył się II Zjazd Polskiego Towarzystwa Naukowego w Żytomierzu. Prezesem PTNZ ponownie został wybrany dr Sergiusz Rudnicki.

24 kwietnia 2005 r. – siatkarki z Łucka wygrały IX Międzynarodowy turniej piłki siatkowej dziewcząt im. Eugeniusza Pietrasika. Turniej w dniach 22-24 kwietnia 2005 r. rozgrywany był w sali gimnastycznej gimnazjum nr 1 w Łomży. Brało udział w nim osiem drużyn – w tym jedna łomżyńska – UKS „Jedynka” Łomża.

Jaroslawa, Marka
Йоана, Петра

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

25

IV Неділя Великодня Доброго Пастиря
Св. Марка, євангеліста

25 kwietnia 1544 r. – król Zygmunt August w Brześciu potwierdza przywilej na targ tygodniowy w Równem na Wołyniu.

25 kwietnia 1899 r. – w Krakowie zmarł Anatol Lewicki, wybitny historyk mediewista, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Urodził się 4 kwietnia 1841 w Prysowce koło Zborowa.

25 kwietnia 1907 r. – w Czarnokońcach Wielkich, pow. Kopyczyńce, woj. tarnopolskie, urodził się Michał Litarowicz, polski nauczyciel i pedagog. W latach 1923–1929 ukończył Państwowe Męskie Seminarium Nauczycielskie w Czołkowie. W latach 1930–1932 był nauczycielem w prywatnej szkole „Czeskiej Besedy” w Zdobunowie na Wołyniu. Zmarł w 1975 roku. Spoczywa na cmentarzu w Kielcach.

Zob.: Agnieszka Grędzik-Radziak, „Z Ziemi Tarnopolskiej do Świątokrzyskiej (wspomnienie o nauczycielu)”, [w:] „Głosy Podolan” nr 73 z 2005 r., s. 26–27.

25 kwietnia 1919 r. – przybyła do Warszawy litewska misja dyplomatyczna z Jurgisem Szulyssem na czele zażądała od rządu polskiego uznania niepodległości Litwy z Wilnem jako jej stolicą, uzależniając od tego warunku dalsze pertraktacje litewsko-polskie.

25 kwietnia 1919 r. – Ludowy komisarz spraw zagranicznych RFSRR G. Cziczewin zakomunikował A. Więkowskiemu, że wobec agresji wojsk polskich na Litewsko-Białoruską Republikę Rad i zajęcia jej stolicy Wilna rząd radziecki przerywa z nim dalsze rokowania.

25 kwietnia 1920 r. – początek polskiej ofensywy na Podolu i Wołyniu w kierunku Kijowa – tzw. zagon na Koziatyń. Razem z oddziałami polskimi w wojnie z Rosją Sowiecką walczyły oddziały ukraińskie pod powództwem atamana Semeneta Petlury.

25 kwietnia 1934 r. – Rada Komisarzy Ludowych ZSRR postanowiła przenieść siedzibę Akademii Nauk ZSRR z Leningradu do Moskwy.

25 kwietnia 1943 r. – w Wielkanoc (nocą z Wielkiej Soboty na Wielką Niedzielę) w napadzie na kol. V Kwartał (pow. Dubno) zginęły głównie kobiety i dzieci, gdyż mężczyźni pochowali się wcześniej. Rozpowszechniana była bowiem pogłoska o tym, że mają być mordowani tylko mężczyźni od 15 roku życia. Kobiety i dzieci bito, torturowano, kluto nożami i bagnetami, potem wrzucono do głębokiej studni.

25 kwietnia 1943 r. – Ludowy komisarz spraw zagranicznych ZSRR Władysław Mołotow przekazał polskiemu ambasadorowi w Moskwie Tadeuszowi L. Romerowi notę o zerwaniu stosunków dyplomatycznych.

25 kwietnia 2004 r. – beatyfikacja bł. Augusta Czarotoryskiego, salezjanina. Urodził się w Parzyżu 2 sierpnia 1858 roku. W 1888 r. zrzekł się rodzinnego majątku i tytułu ordynata sieniawskiego, a majątek przekazał zgromadzeniu. Święcenia kapłańskie otrzymał 2 kwietnia 1892 r. w San Remo. Zmarł na gruźlicę 8 kwietnia 1893 r., w oktawie Wielkanocy. Jego rodzina była związana z Wołyniem.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/August_Czarotoryski

25 kwietnia 2007 r. – w Narodowym Uniwersytecie „Akademia Ostrogska” odbyła się obrona pracy kandydackiej Mykoły Szkribłaka „Rola eparchii lwowskiej i przemyskiej w procesach unijnych końca XVI – początku XVIII wieku”.

25 kwietnia 2009 r. – o godz. 12.00 w Domu Spotkań z Historią (ul. Karowa 20, 00-324 Warszawa, www.dsh.waw.pl, e-mail: dsh@waw.pl, tel. 022 826 51 95, Warszawska Inicjatywa Kresowa) odbyło się spotkanie pt. „Fotograf Polesia. W 100 rocznicę urodzin Józefa Szymańczyka”. W czasie spotkania odbył się pokaz filmu dokumentalnego pt. „Fotograf Polesia” (2000, 26 min.) Andrzeja Różyckiego. Kamera towarzyszyła 90-letniemu Józefowi Szymańczykowi w wyprawie na rodzinne Polesie w poszukiwaniu osób sfotografowanych przez niego w latach 30. Po projekcji odbyła się dyskusja z udziałem reżysera, wysłuchano wspomnień córki, p. Ireny Domańskiej o ojcu oraz prezentacja przygotowana na podstawie oryginalnych klisz i zdjęć ze zbiorów rodziny. Dr Anna Engelking z Instytutu Sławiastyki PAN spróbowała ocenić dokonania Józefa Szymańczyka. Spotkanie prowadził Tomasz Kuba Kozłowski.

26

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday

Montag

Понедельник

Marii, Marzeny
Аврелія, Владислава

Matki Bożej Dobrej Rady

Будній день

або Матері Божої Доброї Ради

26 kwietnia 1923 r. – zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogrodzkie, poleskie i wołyńskie, powiaty: grodzieński i wołkowyski, oraz gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego województwa białostockiego ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela.

26 kwietnia 1943 r. – w Poniedziałek Wielkanocny we wsi Budy gmina Werba w powiecie dubieńskim została zamordowana Alicja Betlejewska (lat 87). Zginęła z rąk bojówki ukraińskiej. Wraz a nią zginęły jej dwie zameżne córki, Zofia Paszkowska (lat 60) i Anna Leśniak.

26 kwietnia 1944 r. – z 25 na 26 kwietnia 1944 r. 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK rozpoczęła marsz w kierunku wschodnim.

26 kwietnia 1945 r. – zginął od ran podczas bombardowania Monachium hetman Pawło Skoropadskyj. Urodził się 3 maja st. stylu (16 maja nowego stylu) 1873 r. w Wisbaden.

26 kwietnia 1952 r. – w Kwidzynie zmarł ks. Mikołaj Tarczewski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Proboszcz parafii Jałowicze w dek. łuckim, a wcześniej w l. 30. XX wieku parafii Turzysk w dek. kowelskim. Urodził się w 1875 roku. Na kapłana wyświęcony w 1901 roku.

26 kwietnia 1990 r. – po ok. 20 latach starań przyjęto dokumenty o rejestrację wspólnoty rzymskokatolickiej w Łucku, której przewodniczącą została p. Helena Kwiatkowska. Oficjalnie wspólnota została dopiero zarejestrowana 6 grudnia 1990 roku. Od tego czasu wspólnota mogła oficjalnie starać się o zwrot katedry św. Piotra i Pawła, przekształconej 10 lat wcześniej w muzeum ateizmu.

26 kwietnia 2004 r. – na prośbę ordynariusza diecezji karagandyjskiej Abpa Jana Pawła Lengi w Krakowie powstał trybunał beatyfikacyjny Sługi Bożego ks. Władysława Bukowińskiego.

Zyty, Józefa
Зити, Миколая

WTOREK
ВІТРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

27

Будній день

27 kwietnia 1610 r. – wojska polskie pod dowództwem hetmana polnego Stanisław Żółkiewskiego zajęły Kreml w Moskwie.

27 kwietnia 1943 r. – we wsi Sytnica (pow. Łuck) zginęła z rąk nacjonalistów ukraińskich 6. osobowa rodzina: matkę-wdowę i jej syna porżnęli nożami i udusili, synową (lat 23) oraz 3-letniego wnuka zakłuli bagnetami, natomiast wnuczkę (lat 6) i 6-miesięcznego wnuka zakopali żywcem.

27 kwietnia 1943 r. – w lesie koło Kołek nacjonałiści ukraińscy zamordowali 7-osobową polską rodzinę, w tym 5 dzieci.

27 kwietnia 1943 r. – utworzono szkołę podoficerską w „Pierwszej Grupie UPA”.

27 kwietnia 1944 r. – w okolicach wsi Hurby na Wołyniu zakończyła się skierowana przeciw partyzantom operacja NKWD uważana za największą bitwę UPA z Sowietami. Obie strony przedstawiają to zdarzenie jako swoje zwycięstwo. Zgrupowaniem UPA współdowodził jeden z katów ludności polskiej Petro Olijnyk pseud. „Enej”. Obecnie Hurby stanowią ważny element mitologii UPA.

27 kwietnia 1947 r. – z więzienia został zwolniony ks. Antoni Chomicki, kapłan diecezji łuckiej, polski duchowny katolicki, duszpasterz Wołynia, Podola i całej Ukrainy. Urodził się 9 kwietnia 1909 r. we wsi Samułka Duża na Podlasiu. Proboszcz w Połonnem (1947–1955), w Szarogrodzie (1955–1958), i od 1958 r. do śmierci w Murafie. Zmarł 13 maja 1993 r. w Murafie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Chomicki

27 kwietnia 2007 r. – usunięcie pomnika żołnierzy radzieckich w Tallinie spowodowało rozruchy w mieście i pogorszenie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rosją a Estonią.

**ŚRODA
СЕРЕДА**Walerii, Pawła
Федори, ПрудентіяWednesday
Mittwoch
СредаБудній день, або св. Петра Шанеля,
пресвітера і мученика, св. Людвіга Марії
Гріньон де Монфор, пресвітера

28 kwietnia 1512 r. – Mikołaj Kamieniecki, hetman koronny i Konstanty Ostrogski, hetman litewski, pokonali Tatarów w bitwie pod Wiśniowcem.

28 kwietnia 1648 r. – zmarł w Ostrogu br. Andrzej Benczkowicz (Bęczkowicz), jezuita. Urodził się w 1591 r. w Bodzentynie w Małopolsce. Stolarz i kołodziej. Pracował m.in. w Kamieńcu Podolskim (1619–1622) i Ostrogu (1635–1648).

28 kwietnia 1831 r. – w Łucku zmarł Abp Kasper Kazimierz Cieciszowski. Urodził się w 1745 r. w Ozorowie. Bp kijowski od 1785 r., bp łucko-żytomierski od 1798 r., abp mohylewski, metropolita wszystkich kościołów rzymskokatolickich w cesarstwie rosyjskim od 1827 roku.

28 kwietnia 1931 r. – w Łucku na Wołyniu urodził się Janusz Bniewski, polski geolog. Zmarł 24 września 1984 roku.

28 kwietnia 1943 r. – w futorze Horodnie (pow. Zdołbunów) nacjonałiści ukraińscy zamordowali 22-letnią polską dziewczynę, los pozostałych Polaków nie jest znany.

28 kwietnia 1943 r. – Niemcy wraz z Ukraińcami dokonali pacyfikacji wsi Mołotków (gmina Białozórka, powiat Krzemieniec). Życie straciło 617 osób. Wśród ofiar była m.in. rodzina Stebelskich, a wśród nich rodzice późniejszego generała dywizji LWP Józefa Stebelskiego.

28 kwietnia 1943 r. – we Lwowie ogłoszono rozpoczęcie formowania ukraińskiej dywizji SS „Hałyczyna”.

28 kwietnia 1947 r. – w Polsce rozpoczęła się akcja „Wisła” – deportacja ludności ukraińskiej (ponad 140. tys. osób) z południowo-wschodnich terenów na ziemie północno-zachodnie.

Katarzyny, Ryty
Петра, Роберта

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

29

Св. Катерини з Сієни, діви
і вчителя Церкви, покровительки Європи

29 kwietnia 1867 r. – w wyniku ataku apopleksji zmarł Heorhij Hnatowicz Herasymenko, dyrektor gimnazjum rówieńskiego. Urodził się 4 lutego 1819 r. w Senczy w guberni połtawskiej w rodzinie oficera. W 1841 r. ze złotym medalem i stopniem kandydata ukończył wydział filozoficzny Uniwersytetu Kijowskiego. W latach 1841–1863 pracował jako starszy nauczyciel matematyki w gimnazjum niemirowskim, inspektor gimnazjum czernihowskiego, zarządca dyrekcji szkół w guberni kamieniecko-podolskiej. 31 grudnia 1863 r. zatwierdzony na dyrektora gimnazjum rówieńskiego. Pochowany w Równem.

Zob.: Наталія Кожушко. «З історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Директори гімназії (училища)» //

http://istvolyn.info/index.php?option=com_content&task=view&id=200&Itemid=25

29 kwietnia 1929 r. – wikariusz generalny diecezji łuckiej bp Stefan Walczykiewicz został przez Konferencję Episkopatu Polski wytypowany na pielgrzymkę do Rzymu związaną z obchodami Roku Świętego.

29 kwietnia 1930 r. – w Krakowie odbył się ślub Tadeusza Feliksa Benedykta hr. Plater-Zyberk z hr. Adelą Elżbietą Ignacją Tyszkiewicz, urodzoną w Płuznem koło Ostroga na Wołyniu.

29 kwietnia 1943 r. – w futorze Dubrowa (pow. Krzemieniec) ofiarą UPA padło 31 Polaków, większość została spalona żywcem w drewnianym domu.

29 kwietnia 2002 r. – Rada Miejska w Ostrogu udzieliła zgodę na odbudowę plebanii przy kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu. Grupa awanturniczych nacjonalistów próbowała później nie dopuścić do rozpoczęcia prac budowlanych.

30

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯMariana, Piusa
Вольфганга, ПавлиниFriday
Freitag
Пятница

Будній день, або св. Пія V, Папи

30 kwietnia 1630 r. – zmarł bp Marcin Szyszkowski herbu Ostoja, polski duchowny katolicki. Urodził się w 1554 roku. Biskup-koadiutor, następnie bp łucki – w l. 1604–1607, bp płocki i krakowski (1616–1630) i księżę siewierski (1616–1630).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Marcin_Szyszkowski

30 kwietnia 1925 r. – zmarł ks. Wincenty Pruszyński, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1869 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1904 roku.

30 kwietnia 1931 r. – do tego dnia Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze przeprowadziło intensywną akcję mającą na celu zwiększenie wśród społeczeństwa zainteresowania działalnością Towarzystwa oraz Podolem. Dzięki współpracy z redakcjami takich czasopism i gazet jak „Głos Polski” w Tarnopolu, „Podole” w Czortkowie, „Ziemia” w Warszawie, „Orli Lot” w Krakowie, „Auto i Turysta” w Warszawie, „Ziemia Wołyńska” w Łucku akcja ta zakończyła się sukcesem.

30 kwietnia 1934 r. – papieska Komisja „Pro Russia” ustanowiła w Lubieszowie misję słowiańsko-bizantyjską w ramach neounii i powierzyła jej prowadzenie OO. Kapucynom. Misja obrządku wschodniego została zorganizowana przez o. Gondulfa (po zmianie obrządku – Cyryla) Fermona, która posiadała własne niższe seminarium i nowicjat. Ale kandydaci dla misji obrządku bizantyjskiego z siedzibą w Lubieszowie na Polesiu byli kierowani do kolegium św. Fidelisa, kapucyna i męczennika, w Łomży, gdzie do 1939 roku mieściło się prywatne gimnazjum zakonne i niższe seminarium duchowne dla kandydatów do zakonu kapucynów prowincji warszawskiej.

30 kwietnia 1943 r. – nocą z 29 na 30 kwietnia 1943 r. w trzech sąsiednich futorach (pow. Dubno): Dębina, Łaszówka i Kotiaczyn, zginęło co najmniej 85 Polaków. Nad ofiarami upowcy znęcali się, stosowali wymyślne tortury, palili żywcem. Ciała nie zostały pochowane, gdyż istniało zagrożenie dalszych napadów.

30 kwietnia 1943 r. – nie rezygnując z szukania porozumienia ze stroną ukraińską, Delegat Rządu RP na Wołyń Kazimierz Banach wydał odezwę „Do społeczeństwa wołyńskiego”, w której nawoływał ludność polską do liczenia tylko na własne siły i skupienia się w szeregach samoobrony.

Filipa, Józefa
Зигмунда, Рихарда

SOBOTA
СУБОТА

1

Józefa Rzemieślnika
Будній день, або св. Йосифа Робітника
Święto Pracy
День Міжнародної Солідарності Трудящих

Saturday
Samtag
Суббота

1 maja 1561 r. – starościna łucka zapisała zamek w Mołodecznie (dziś Białoruś) wraz z jedną czwartą częścią Mołodeczna kniahini Bohdanie Mścislawskiej.

1 maja 1943 r. – bojówki UPA zaatakowały Polaków mieszkających w Tajkurach. Zginęło ok. 30 osób. Lista ofiar terroru 1943 r. w Tajkurach i Kopytkowie (opr. przez ks. Witolda J. Kowalowa na podstawie makularza księgi zmarłych parafii Tajkury), opublikowana została w II wyd. książki Romualda Wernika „Tajkury – wioska, która była miastem” (Londyn 1997) i dostępna jest w Internecie pod adresem < <http://wolyn.ovh.org/opisy/tajkury-11.html> >.

1 maja 1943 r. – Ukraińiec Petro Poterucha podczas mordów w Tajkurach (pow. Zdołbunów) ukrył Polkę Wojciechowską a następnie wywiózł ją potajemnie do Równego. Po powrocie został schwytany i – jeśli wierzyć relacji ks. R. Podchoreckiego – „za karę upieczony żywcem na rożnie”.

2

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеAnastazego, Zygmunta
Вікторина, ЗоїV Неділя Великодня
Св. Афанасія Великого,
єпископа і вчителя Церкви*День Міжнародної Солідарності Трудящих*

2 maja 1594 r. – prawosławny bp łucki i ostrogski Cyryl Terlecki wraz z diecezją przyjął unię – Unia Brzeska.

2 maja 1826 r. – w nędzy i opuszczeniu w Warszawie zmarł Antoni Młczyński, polski poeta, pisarz i podróżnik. Autor pierwszej polskiej powieści poetyckiej „Maria”. Szereg lat mieszkał na Wołyniu. Urodził się 3 czerwca 1793 r. w Warszawie (lub według innej wersji w Kniahinińce na Wołyniu).

Zob. biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Młczyński_\(poeta\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Młczyński_(poeta))

Bolesław Oleksowicz, „Antoni Młczyński”, [w:] „Wirtualna Biblioteka Literatury Polskiej” //

<http://univ.gda.pl/~literat/autors/mlacz.htm>

2 maja 1888 r. – urodził się w Żytomierzu Mikołaj Janeczowski, pierwszy lekarz sanitarny powiatu ostrogskiego. Zmarł 19 sierpnia 1952 r. w Ostrogu i tam pochowany.

2 maja 1937 r. – w Krzemieńcu urodził się Juliusz Kowalski, projektant, kurator wielu wystaw artystycznych. Jeden z głównych współtwórców ruchu kultury niezależnej lat 80. XX wieku.

2 maja 1943 r. – rzekomy zamach sotni „Kubika” na przywódcę SA Victora Luetze na drodze Kowel–Brześć, wg historiografii niemieckiej klasyfikowany jako „wypadek samochodowy”.

2 maja 1999 r. – proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu na Wołyniu, ks. Witold Józef Kowalów, spotkał się z członkami Klubu Inteligencji Katolickiej w Krapkowicach i Opolu. Ks. Kowalów spotkał się z licznymi Wołyńiakami żyjącymi na Opolszczyźnie i przedstawił obecną sytuację Kościoła w odradzającej się diecezji łuckiej.

Zob.: „Kronika diecezji opolskiej”, [w:] „Gość Niedzielny” (Opole) nr 21 z 23 maja 1999 r.

Antoniny, Marioli
Олександра, Емілії

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

NMP Królowej Polski
ПДМ Королеви Польщі
Święto Konstytucji 3 Maja

Monday
Montag
Понедельник

Свв. апостолів Филипа і Якова Молодшого

3 maja 1912 r. – urodził się śp. O. Rafał Kiernicki. Biskup pomocniczy archidiecezji lwowskiej, urodzony w 1912 r., wyświęcony na kapłana we Lwowie w 1939 r. Był kapłanem lwowskiego okręgu AK, za co w 1944 r. został aresztowany. Po prawie 5 latach łagrów wraca do Lwowa, podejmuje działalność duszpasterską, przez wiele lat szykanowany przez władze komunistyczne, pracuje jako stróż w Parku Stryjskim. Dopiero w 1958 r. dostaje pozwolenie na pełnienie funkcji kapłańskich. W dniu 16 stycznia 1991 r. został mianowany biskupem, a już po trzech miesiącach, w okresie Świąt Wielkanocnych, dnia 31 marca 1991 r. ks. bp O. Rafał Kiernicki odprawił pierwszą Mszę św. w katedrze łuckiej, będącej wtedy jeszcze muzeum ateizmu. Zmarł 23 listopada 1995 roku.

3 maja 1922 r. – rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o utworzeniu okręgu szkolnego wołyńskiego. „Całe miasto udekorowano flagami, ulice wysypano tatarakiem, a wysoką trybunę umajono zielonymi brzoźkami i kwiatami. Józef Piłsudski przemawiał z niej do zebranych, mieszkańcy witali go oklaskami. Grała orkiestra, śpiewano piosenki «Jedzie, jedzie na kasztance» i «Witaj majowa jutrzeńko» oraz inne. Na zakończenie uroczystości dzieci otrzymały cukierki” (Anastazja Paszkowska).

3 maja 1925 r. – do Ostroga nad Horyniem przyjechał marszałek Józef Piłsudski.

3 maja 1943 r. – w Kątach (pow. Krzemieniec) nacjonaści ukraińscy zamordowali 53 osoby znane z nazwiska.

3 maja 1943 r. – w Warszawie w czasie powstania w Getcie zginęła Debora Baran, żydowska bojownicza. Urodziła się w 1920 r. w Kowlu.

3 maja 1943 r. – batalion polskiej policji ochrony na usługach Niemców – Schutzmannschafts Bataillon 202 – został skierowany do Łucka, a następnie do Kostopola na Wołyniu.

Zob.: Grzegorz Motyka, M. Wierzbicki: „Polski policjant na Wołyniu”, [w:] „Kwartalnik Historyczny KARTA” nr 24, 1998 r.; hasło w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Batalion_Policyjny_nr_202

**WTOREK
ВІВТОРОК****Tuesday
Dienstag
Вторник****Floriana, Moniki
Юди, Михаїла****Будній день**

4 maja 1558 r. – starościna łucka, małżonka kniazia Andrzeja Michałowicza Sanguszki nabyła zamek w Mołodecznie (dziś na Białorusi). W dokumencie kupna, wystawionym 4 maja 1558 r., zamek mołodeczański został nazwany uroczyszcem Żelazkowszczyzna.

4 maja 1581 r. – książę Konstanty Wasyl Ostrogski wydał w Ostrogu pierwszy przywilej dla Żydów tarnowskich. Główne jego postanowienia były zaś następujące: 1. „*Aby ich [Żydów] Urząd Miejski [tarnowski] nie pociągał przed sąd swój i w spokoju wszelakim byli zachowani*”. 2. „*Bożnica jak i Kierchow [cmentarz] mają być w pokoju od wszelkiego przenagabania [napadania] i swawoleństwa zachowane, czego Urząd Miejski przestrzegać ma broniąc ich, pod karą pięciuset złotych*”.

Zob.: I. Schipper, „Żydzi w Tarnowie do końca XVIII w.”, [w:] „Kwartalnik Historyczny”, Rocznik XIX, Lwów 1905, s. 237–239, s. 238.

4 maja 1949 r. – zakończyła się blokada Berlina Zachodniego przez ZSRR.

4 maja 2002 r. – powstała diecezja charkowsko-zaporoska. Jej pierwszym ordynariuszem w latach 2002–2009 był bp Stanisław Padewski. Drugim ordynariuszem (od 2009 r.) jest bp Marian Buczek. Wg danych KAI (2009 r.) na powierzchni 196 tys. km² istnieje tutaj 51 parafii, w których żyje 61,5 tys. katolików. W diecezji pracuje 49 księży, 48 braci i 57 sióstr zakonnych.

Ireny, Waldemara
Катерини, Іларія

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

Будній день

5 maja 1863 r. – potyczka żytomierskiego ugrupowania polskich powstańców z kozakami 3 sotni 37 Dońskiego Pułku.

5 maja 1934 r. – w Moskwie podpisano protokół przedłużający polsko-sowiecki pakt o nieagresji do końca grudnia 1945 r., który został w 1939 r. jednostronnie złamany przez władze sowieckie.

5 maja 1943 r. – w miejscowości Szkrobotówka (pow. Krzemieniec) nacjonałiści ukraińscy zamordowali ok. 70 osób.

5 maja 1943 r. – napad nacjonalistów ukraińskich na kol. Lipniki. Zginęło 16 osób narodowości polskiej. Kolonia została spalona. Ocalali mieszkańcy ratowali się ucieczką, w większości do Kostopola, skąd prawie wszyscy zostali wywiezieni na przymusowe roboty do Niemiec.

5 maja 1943 r. – nocą z 4 na 5 maja 1943 r. oddziały UPA bezskutecznie próbowały zdobyć Szumsk (pow. Krzemieniec).

5 maja 1944 r. – 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK w rejonie Lasów Szackich po całodziennych walce odparła atak oddziałów niemieckich i węgierskich wspartych bronią pancerną.

5 maja 1958 r. – na zamkniętym posiedzeniu Wołyńskiego Sądu Obwodowego Danyło Szumuk, uczestnik walk w szeregach UPA, został skazany z art. 54, p. 10 kk USRR (art. 58, p. 10 kk RFSRR) na 10 lat pozbawienia wolności. D. Szumuk urodził się w 1914 r. we wsi Boremszczyzna, pow. Luboml, na Wołyniu. Był członkiem Ukraińskiej Grupy Helsińskiej, autor samizdatu, przetrzymywany w więzieniach i łagrach łącznie około 42 lata.

5 maja 1992 r. – poświęcenie krypty-kaplicy w Rotundzie Zamojskiej, miejsca upamiętnienia martyrologii ludności polskiej na Wołyniu. Niedługo potem powstało Stowarzyszenie Upamiętnienia Polaków Pomordowanych na Wołyniu z siedzibą w Zamościu.

5 maja 2008 r. – w Równem zmarł Hurij Buchało, ukraiński historyk, filolog i nauczyciel. Urodził się 31 marca 1932 r. w Dermaniu na Wołyniu. Uczestnik dialogu historyków polskich i ukraińskich nt. trudnej przeszłości Wołynia (1996–2001).

**CZWARTEK
ЧЕТВЕР**Thursday
Donnerstag
ЧетвергFilipa, Jakuba
Франка, Христофора

Будній день

6 maja 1831 r. – rozpoczęło się powstanie listopadowe w powiecie latyczowskim na Podolu.

6 maja 1943 r. – grupa 22 Polaków z Przebraża, którzy udali się do niemieckiego majątku Czwertnia po zakup żywności, została schwytana k. ukraińskiej wsi Ostrów przez bojówkę banderowską. Zamknięto ich w samotnie stojącej chacie, po czym pojedynczo wyprowadzano i mordowano. Dwóm mężczyznom udało się uciec, trzecim ciężko rannym zaopiekował się pewien Ukraińiec i przywiózł do Przebraża. Dzięki nim polska samoobrona wiedziała, gdzie szukać zwłok.

Zob. Dymitr Mohort, „Boh żywe” //

<http://65-lat-temu.salon24.pl/86723,boh-zywe>

W. Filar, „Przebraże bastion polskiej samoobrony na Wołyniu”, Warszawa 2007, s. 59–60;

W. Siemaszko, E. Siemaszko, „Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia 1939–1945”, Warszawa 2000, s. 650.

6 maja 1965 r. – zmarł ks. Stanisław Brajczewski, administrator parafii w Rymaczach, gdzie pod jego kierunkiem w latach 1931–1933 został wybudowany kościół. Urodził się w 1896 roku.

6 maja 2005 r. – wybuch na poligonie w pobliżu Sławuty. Wg prokuratury doszło wtedy do zacierania śladów nadużyć na poligonie przez podpalenie – „wybuchło” wtedy amunicji na 30 mln USD (ze względu na ryzyko porażenia ogłoszono nawet alarm w Chmielnickiej Elektrowni Atomowej, położonej w odległości 20 km od poligonu).

Benedykta, Ludmiły
Августина, Рожі

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

7

Будній день

7 maja 1825 r. – w Krzemieńcu zmarł Antoni Strzelecki (1774-1825), nauczyciel Liceum Wołyńskiego w Krzemieńcu. Urodził się w 1774 roku.

Zob.: Wojciech Piotrowski, „Strzelecki Antoni (1774–1825)”, [w:] „Polski Słownik Biograficzny” t. XLIV, s. 183, Warszawa-Kraków 2007, s. 608–609.

7 maja 1943 r. – napad nacjonalistów ukraińskich na Katerynówkę k. Rożyszcz.

7 maja 1945 r. – bitwa pod Kuryłówką. Zgrupowanie oddziałów Narodowej Organizacji Wojskowej (NOW) – oddziały: Józefa Zdzińskiego „Wołyniaka” oraz „Radwana”, „Majki”, „Lisa” i placówka NOW z Kuryłówki – dowodzone przez Franciszka Przysiężniaka „Ojca Jana”, pokonały pod Kuryłówką k. Leżajska ekspedycję NKWD, zabijając, według różnych źródeł, od 57 do 70 enkawudzystów. „Wołyniak” przeprowadził także akcje na wsie ukraińskie, m.in. Dobrą, Wołczaste, Rudkę, podczas których likwidował mieszkańców wsi narodowości ukraińskiej.

7 maja 1985 r. – w Poznaniu zmarł Jerzy Młodziejowski, pseud. Jerzy Korab, kompozytor, dyrygent, publicysta muzyczny, geograf, taternik fotograf. Urodził się 2 lutego 1909 r. w Łulin-kach na Wołyniu.

Zob.: Małgorzata Kosińska, „Jerzy Młodziejowski” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_mlodziejowski_jerzy

7 maja 2003 r. – w Brzegu (Polska) odbyła się sesja historyczna w związku z 60. rocznicą ludobójstwa Polaków na Wołyniu dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich.

7 maja 2003 r. – w Sali Błękitnej Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie odbyła się dyskusja panelowa nt. „Wołyń 43: fakty, mity, opinie”. Uczestniczyli w niej: dr Ihor Iljuszyn (Uniwersytet Słowianoznawstwa w Kijowie), dr Grzegorz Motyka (IPN, Lublin), Andrij Pawłyszyn („Lvivska Hazeta”, Lwów), Marcin Wojciechowski („Gazeta Wyborcza”, Warszawa), Anna Kuźma (korespondentka Polskiego Radia na Ukrainie).

7 maja 2003 r. – w kościele pw. św. Andrzeja Boboli w Lublinie (ul. Paderewskiego) odbyła się wspólna modlitwa w intencji ofiar na Wołyniu, w której wzięli udział m.in.: bp Mieczysław Cisko, bp Ryszard Karpiński (delegat Episkopatu Polski ds. kontaktów z Ukraińskim Kościołem Grekokatolickim), bp Sofron Mudryj (delegat Synodu Ukraińskiego Kościoła Grekokatolickiego ds. kontaktów z Episkopatem Polski).

SOBOTA
СУБОТА

Stanisława, Wiktora
Віктора, Марії

Saturday
Samstag
Суббота

Св. Станіслава, єпископа і мученика

8 maja 1665 r. – Stanisław Biegański (1649 lub 1650–1709) złożył profesję zakonną u franciszkanów konwentualnych, jako członek konwentu poznańskiego, otrzymując wówczas imię Franciszek. Od 1699 r. bp bakowski i proboszcz w Ostrogu nad Horyniem.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, „Stanisław Franciszek Biegański (1649 lub 1650–1709), franciszkanin konwentualny, biskup bakowski i proboszcz w Ostrogu”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 2 (51) z marca-kwietnia 2003 r., s. 36–38; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Franciszek_Biega%C5%84ski

8 maja 1886 r. – w Zytnikach k. Kijowa urodził się Stanisław Ludwik Żurkowski (1886–1940). Przed II wojną światową burmistrz kolejno Włodzimierza Wołyńskiego, Zdobunowa i Ostroga. Aresztowany przez Sowieców 17 września 1939 r. w Ostrogu nad Horyniem. Oszkondzony w Kozielsku. Zginął w kwietniu 1940 r. w Katyniu.

Zob.: [Stanisław Ludwik Żurkowski], „Listy z Kozielska burmistrza miasta Ostroga”, Białe Dunajec–Ostróg 2001 [Biblioteka „Wołania z Wołynia” t. 21].

8 maja 1920 r. – wojska polskie i ukraińskie zajęły Kijów.

8 maja 1945 r. – został podpisany akt bezwarunkowej kapitulacji Niemiec, w wyniku której i na podstawie wcześniejszych ustaleń koalicji antyhitlerowskiej, tereny na wschód od Bugu, zostały przyłączone do ZSRR. Nastąpiła masowa ekspatriacja ludności polskiej, rozpoczęta już częściowo w poprzednim roku. Ogółem w latach 1944–1948 z Kresów południowo-wschodnich ekspatriowano ok. 788.000 Polaków, w tym z Wołynia ok. 108.000. Później jeszcze w 1957 ekspatriowano z Kresów ok. 211.000 Polaków.

8 maja 2005 r. – ks. Witold Józef Kowalów, proboszcz parafii Ostróg w diecezji łuckiej, założyciel i redaktor „Wołania z Wołynia”, został odznaczony medalem „Pro memoria” Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie.

8 maja 2008 r. – w Lublinie zmarł o. Mieczysław Albert Krąpiec OP, wybitny polski filozof, tomista, teolog, humanista, wieloletni rektor KUL, współtwórca Lubelskiej Szkoły Filozoficznej, inicjator wydawania i przewodniczący komitetu naukowego Powszechnej Encyklopedii Filozofii. Urodził się 25 maja 1921 r. w Berezowicy Małej, powiat Zbaraż.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczys%C5%82aw_Albert_Kr%C4%85piec

8 maja 2009 r. – ks. bp. Marjan Trofimiak ordynariusz diecezji łuckiej ostatecznie zatwierdził na prawie diecezjalnym Stowarzyszenie Misjonarzy Jezusa Miłosiernego (misericordianie) oraz podpisał Konstytucję Stowarzyszenia. Dom macierzysty nowo powstałego zgromadzenia mieści się w Kiwercach w diecezji łuckiej na Ukrainie. W najbliższym czasie misericordianie pragną otworzyć również dom w Polsce.

Joanny, Zuzanny
Беата, Пахома

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

9

VI Неділя Великодня
День Перемоги

9 maja 1943 r. – żandarmeria niemiecka spaliła ukraińską wieś Stiżki, część ludności wymordowała. Na pomoc mordowanym rzuciły się oddziały melnykowskie i banderowskie. Wg wersji nacjonalistów Niemcy mieli stracić w boju 60 zabitych i 30 rannych, a Ukraińcy tylko 3 rannych.

9 maja 1966 r. – w Łosiatynie k. Poczajowa (obwód tarnopolski) urodził się abp łucki i wołyński (UKP KP) Mychajł (Tymofij Zinkewycz). 14 maja 2004 r, Święty Synod mianował go biskupem łuckim i wołyńskim. 22 stycznia 2009 r. patriarcha Filaret podniósł go do godności arcybiskupa.

10

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникAntoniego, Izydora
Беатрисы, Генріха

Будній день

10 maja 1736 r. – w Czechach urodził się br. Krystian Berghlender (Benglidler), jezuita, aptekarz w Ostrogu (1759–1764), Stanisławowie i Kamieńcu Podolskim. Zmarł 26 lutego 1768 r. w Kamieńcu Podolskim.

10 maja 1780 r. – w Ostrogu zmarł bp Franciszek Komornicki, pleban koniuski, kanonik łucki, bp cesarzopolitański, sufragan łucki, prepozyt Ostrogski w l. 1773–1780. 15 sierpnia 1779 r. udekorował papieskimi koronami obraz Matki Bożej Międzyrzeckiej (klasztór oo. franciszkanów w Międzyrzeczu).

10 maja 2006 r. – został mianowany postulatur Spraw Kaniizacyijnej, którym został ks. prał. dr Jan Nowak, kapłan archidiecezji krakowskiej, proboszcz parafii Kamiszenka w archidiecezji astańskiej w Kazachstanie.

Miry, Władysława
Алойзія, Ігнатія

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

11

Будній день

11 maja 330 r. – cesarz rzymski Konstanty I Wielki przeniósł stolicę Cesarstwa Rzymskiego do Bizancjum i zmienił nazwę miasta na Konstantynopol.

11 maja 1928 r. – w Kowlu odbyło się święto 50. Pułku Strzelców Kresowych. Z tej okazji została wydana okolicznościowa jednodniówka.

Zob.: W. Marynowska, *„Jednodniówka ku uczczeniu święta 50 p. Strzelców Kresowych w dniu 11 maja 1928 r.”*, Kowel: Oddział Białego Krzyża, 1928.

11 maja 1940 r. – zmarł aresztowany wcześniej przez NKWD w Łucku, ks. bp Stefan Walczykiewicz, biskup pomocniczy diecezji łuckiej. Urodzony w 1886 r., po ukończeniu Płockiego Seminarium Duchownego, święcenia kapłańskie otrzymał w 1912 r. Studiował na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie; doktor filozofii i teologii. Był wicerektorem Seminarium Duchownego w Płocku. Sakry biskupiej udzielił mu 25 listopada 1928 r., abp P. Mańkowski i bp A. P. Szelażek.

11 maja 1944 r. – we wsi Djad'kowyczi w rej. dubieńskim zastrzelony został przewodniczący rady wiejskiej Sołowej wraz z całą rodziną w liczbie 7 osób. Trupy spalono w podpalonym domu.

11 maja 1970 r. – w Londynie zmarł gen. Władysław Anders. W latach 1928–1937 dowodził Wołyńską Brygadą Kawalerii. Urodził się 11 lipca 1892 r. w Błoniu k. Kutna.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Anders

11 maja 1998 r. – chirotonia (sakra biskupia) prawosławnego władky Jakuba Kościuczuka, biskupa białostockiego i gdańskiego.

11 maja 2006 r. – w dniach 8–11 maja 2006 r. w Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II w Tomaszowie Lubelskim oraz w wybranych miejscowościach Zamojszczyzny odbyły się polsko-ukraińskie warsztaty historyczne pt. *„Dzieje Grodów Czerwieńskich w latach 950–1241 – śladami pieczęci z Czermna”*. W warsztatach wzięła udział młodzież z Kiwerc k. Łucka.

Zob. *„Projekt: Śladami pieczęci z Czermna – poznajemy nasze wspólne historyczne dziedzictwo 8–11 maja 2006 r.”* // <http://www.kolohistoryczne2.neostrada.pl/warsztay1.html>

12

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаNereusza, Pankracego
Агнеси, ЄпіфаніяБудній день, або свв. мучеників
Нерея і Ахиллія, св. Панкратія, мученика

12 maja 1659 r. – Sejm Rzeczypospolitej zatwierdził ugodę polsko-kozacką zawartą w Hadziaczu w dniu 16 września 1658 roku. Uгода ta przewidywała m.in. utworzenie z województw kijowskiego, braclawskiego i czernihowskiego Księstwa Ruskiego, złączonego unią z Koroną i Litwą jako Rzeczpospolita Trojga Narodów. Z powodu różnych zawirowań i buntu Kozaków przeciw Iwanowi Wyhowskiemu nie została zrealizowana.

Zob.: hasło w Wikipedii //

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Hadziacz>

12 maja 1777 r. – unickim (grekokatolickim) biskupem łucko-ostrogskim mianowany został Cyprian Stecki. Urodził się 16 czerwca (6 czerwca) 1734 roku. Zmarł 5 stycznia 1787 roku.

Zob.: Dorota Wereda, „*Stecki Cyopruian h. Radwan (1734–1787)*”, [w:] „Polski Słownik Biograficzny” t. XLIII, z. 1, s. 66–68.

12 maja 1943 r. – w powiecie sarnieńskim nacjonałści ukraińscy spalili wsie: Mgły, Konstantynówkę, Osty i Ubereż.

12 maja 1943 r. – w miejscowości Ugły (pow. Kostopol) z rąk nacjonalistów ukraińskich zginęło ponad 100 osób.

12 maja 1994 r. – w Rzeszowie zmarł ks. Władysław Czyżewski, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 28 stycznia we wsi Barbarówka (wg innych informacji we wsi Ponora) k. Sławuty. Świecenia kapłańskie przyjął w 1936 roku.

12 maja 2009 r. – w Łucku na Wołyniu odbyło się podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Wołyńskim Uniwersytetem Narodowym im. Łesi Ukrainki i Katolickim Uniwersytetem Lubelskim im. Jana Pawła II oraz uroczysta inauguracja Instytutu Badań Kościelnych.

Roberta, Serwacego

Андрія, Серватія

NMP Fatimskiej

Будній день,

або Пресвятої Диви Марії Фатимської

CZWARTEK

ЧЕТВЕР

Thursday

Donnerstag

Четверг

13

13 maja 1725 r. – w Pieczychwostach po dłuższej chorobie zmarł Stanisław Ledóchowski h. Szaława, marszałek generalny konfederacji tarnogrodzkiej, wojewoda wołyński.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Led%C3%B3chowski

13 maja 1791 – do Trybunału w Lublinie został wniesiony manifest posłów wołyńskich przeciw prawu uchwalonemu w dniu 3 maja 1791 roku.

Zob.: Cz. Nanke, „Szlachta wołyńska wobec Konstytucji Trzeciego Maja”, [w:] „Archiwum Naukowe”. Wydawnictwo Towarzystwa dla Popierania Nauki Polskiej we Lwowie, Dział I, historyczno-filologiczny, t. 3, z. 4, Lwów 1907, ss. 93 [s. 461–553].

13 maja 1943 r. – w rejonie Kołek (pow. Łuck) w starciu z Niemcami zginął dowódca upowski por. „Sonar”.

13 maja 1993 r. – w Murafie (obw. winnicki) zmarł ks. Antoni Chomicki (1909–1993), ps. „Roch”, nazywany przez wiernych Patriarchą Wołynia i Podola, polski duchowny katolicki, duszpasterz Wołynia, Podola i całej Ukrainy. Urodził się 9 kwietnia 1909 r. we wsi Samułka Duże na Podlasiu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Chomicki

13 maja 2000 r. – święcenia kapłańskie przyjął o. Polikarp Striżkowski OFM. Urodził się 1 stycznia 1970 r. Proboszcz parafii w Kowlu (od 30 czerwca 2006 r.).

13 maja 2003 r. – kard. Jozas Bačkis, metropolita Wilna – doktorem honoris causa Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

14

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаBonifacego, Macieja
Боніфатія, Марії

Св. Матія, Апостола

14 maja 1853 r. – w wieku 91 lat zmarł Dionizy Mikler (Mac Clair), słynny ogrodnik wołyński. Urodził się w 1762 r. w Irlandii. Do Polski przybył w 1790 roku. Założył wiele ogrodów i parków polskich arystokratów.

14 maja 1943 r. – (wg innych danych w kwietniu 1943 r.) UPA zlikwidowała kolumnę samochodową pod wsią Welyka Ljubasza. Rzekome straty niemieckie – 39 zabitych, straty Ukraińców: jeden zabity i jeden ranny.

14 maja 1943 r. – oddział UPA zaatakował niemiecką ekspedycję we wsi Japołot' (pow. Kołomyjski) zbierającą kontyngenty. Po 6-godzinnym boju Niemcy wycofali się.

14 maja 1946 r. – w wyniku różnych starań został zwolniony z więzienia bp Adolf Piotr Szelażek. Nie mógł jednak wrócić do Łucka. Został deportowany do Polski.

14 maja 2004 r. – Święty Synod UKP KP mianował biskupem łuckim i wołyńskim Mychajła (Tymofija Zinkewycza), dotychczasowego bpa czernihowskiego i niżyńskiego. Urodził się 9 maja 1966 r. w Łosiatynie k. Pocajowa (obw. tarnopolski). 22 stycznia 2009 r. patriarcha Filaret podniósł go do godności arcybiskupa.

Izydora, Zofii
Сидора, Іларія

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

15

Будній день

15 maja 1850 r. – w Beyzymach Wielkich na Wołyniu urodził się bł. o Jan Beyzym, słynny opiekun trędowatych na Madagaskarze. Zmarł z osłabienia i wyczerpania 2 października 1912 roku. Papież Jan Paweł II beatyfikował go 18 sierpnia 2001 r. na krakowskich błoniach.

15 maja 1941 r. – Sowieci w Łucku aresztowali Danyłę Szumuka (ur. 1914) jako „brat wroga ludu” (jego starszy brat był aktywistą legalnie działającej w przedwojennej Polsce partii Sel-Rob – Ukraińskiej Socjalistycznej Organizacji Chłopsko-Robotniczej). Później walczył w szeregach UPA. Członek Ukraińskiej Grupy Helsińskiej, autor samizdatu, przetrzymywany w więzieniach i łagrach około 42 lata.

15 maja 1946 r. – został uwolniony z więzienia w Kijowie i wydany do Polski ks. bp Adolf Piotr Szelązek (1865–1950), jeden z najbardziej zasłużonych ordynariuszy diecezji łuckiej. Zamieszkał w pod toruńskim Bierzgłowie, gdzie poświęcił się pracy naukowej. Zmarł 9 lutego 1950 r., pochowany w kościele św. Jakuba w Toruniu. Do wielkich zasług biskupa Szelązka należy zaliczyć nową organizację diecezji, odbudowę znacznej ilości kościołów i powołanie wielu organizacji katolickich. W 1927 r. bp A. Szelązek wyjednał w Stolicy Apostolskiej dekret, na mocy którego, św. Teresa z Lisieux została ogłoszona patronką biskupstwa łuckiego i Wołynia, potem ku Jej czci bp A. Szelązek w 1936 r. powołał w Łucku Zgromadzenie św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

15 maja 1981 r. – w Toronto zmarł Taras Borowец, pseud. „Taras Bulba”, ukraiński działacz polityczny i wojskowy. Twórca i dowódca Siczy Poleskiej. Autor wspomnień „Armia bez państwa”. Urodził się 9 marca 1908 roku.

16

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеAndrzeja Boboli, Szymona
Йоана, СимонаWniebowstąpienie Pańskie
Свято Вознесіння Господнього
Св. Андрія Боболи, пресвітера і мученика

16 maja 1657 r. – w Janowie na Polesiu poniósł męczeńską śmierć św. Andrzej Bobola, jezuita, polski duchowny katolicki, misjonarz, kaznodzieja. Urodził się 30 listopada 1591 r. w Strachocinie koło Sanoka.

Zob.: biogram w „Encyklopedii wiedzy o jezuitach...” //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=ANDRZEJ+BOBOLA+SW&f=1>

16 maja 1702 r. – na Wołyniu urodził się ks. Marcin Białobrzescki, jezuita. Misjonarz i prokurator w dobrach jezuickich. Znaczący prawnik cywilny. Profesor teologii moralnej m.in. w Owroczu (1748–1749). Zmarł 19 lutego 1753 r. w Jarosławiu.

Zob.: biogram w „Encyklopedii wiedzy o jezuitach...” //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=BIALOBRZESKI&f=1&p=2>

16 maja 1914 r. – w wiosce Stare Bystre koło Czarnego Dunajca urodził się ks. Stanisław Szczypka, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1939 roku. Administrator parafii Jezioro z siedzibą w Przebrażu. Wieloletni duszpasterz w Żytomierzu w l. 1944–1945 i od 1955 r. do śmierci. Więziony w latach 1945–1955. Zmarł 28 marca 1984 r. w Żytomierzu.

16 maja 1919 r. – wojska polskie pod dowództwem gen. Aleksandra Karnickiego wyzwoliły Łuck. Miasto zostało ponownie stolicą województwa wołyńskiego w II Rzeczypospolitej.

16 maja 1992 r. – w katedrze królewskiej na Wawelu wraz z kilkudziesięcioma innymi diakonami ks. Witold Józef Kowalów przyjął z rąk metropolity krakowskiego kard. Franciszka Macharskiego święcenia kapłańskie. Urodził się 29 maja 1967 r. w Zakopanem. Proboszcz parafii Ostróg w diecezji łuckiej (od 1992 r.) i parafii Kuniów w diecezji kamieniecko-podolskiej (od 1993 r.). Ponadto w l. 1992–1995 proboszcz parafii Zdobunów i parafii Klewań. Założyciel i redaktor naczynny pisma religijno-społecznego rzymskokatolickiej diecezji łuckiej „Wołanie z Wołynia”.

16 maja 1998 r. – ingres bpa Marcjan Trofimiaka do katedry w Łucku. Urodził się 16 kwietnia 1947 r. w Kozowej koło Tarnopola. Świecenia kapłańskie otrzymał 26 maja 1974 r. w Rydze z rąk bpa Juliana Vaivodsa. 16 stycznia 1991 r. mianowany biskupem pomocniczym we Lwowie. Sakrę biskupią przyjął z rąk abpa Mariana Jaworskiego 2 marca 1991 r. w katedrze lwowskiej. 25 marca 1998 r. mianowany biskupem ordynariuszem rzymskokatolickiej diecezji łuckiej. Przez dwie kadencje pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Konferencji Rzymskokatolickiego Episkopatu Ukrainy.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, „Sylwetki biskupów łuckich”, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 212–219.

16 maja 2004 r. – ordynariusz diecezji łuckiej bp Marcjan Trofimiak i proboszcz ostrogiński ks. Witold Józef Kowalów wzięli udział w XXII Sympozjum Ruchu Społecznego ku Cywilizacji Miłości, które odbyło się na Jasnej Górze w Częstochowie w dniach 15–16 maja 2004 roku. Ks. bp Marcjan Trofimiak odprawił uroczystą Mszę św. i wygłosił okolicznościowe kazanie. Ks. Witold J. Kowalów wygłosił referat pt. „Kapłan zawierzenia Opatrzności Bożej – ks. Władysław Bukowiński”. Sympozjum to było jednym z działań podjętych w celu rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego ks. Władysława Bukowińskiego.

Weroniki, Sławomira
Антонії, Пасхалія

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

17

Будній день

17 maja 1914 r. – w Pilaszkowicach urodził się Józef Sobiesiak, radziecki partyzant, kontradmirał w LWP. Dowódca brygady im. Kirowa na Wołyniu i Podolu. Zmarł w 1971 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Sobiesiak

17 maja 1924 r. – w Kowlu urodził się Kazimierz Dejmek, polski reżyser i aktor teatralny, minister kultury i sztuki, poseł na Sejm II kadencji. Zmarł 31 grudnia 2002 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Dejmek

17 maja 1929 r. – w wiosce Wolszanica w powiecie leskim urodziła się Stefania Borsuk, nauczycielka z wieloletnim stażem. Mieszkanka osiedla cukrowni ostrogskiej k. Ożenina w rejonie ostrogskim w obwodzie rówieńskim. W Połowie 1946 r. w ramach akcji „Wisła” przesiedlona z Polski do Ukraińskiej SRR.

18

WTOREK
БІВТОРОКTuesday
Dienstag
ВторникJana, Eryka, Feliksa
Венантія, ФеліксаБудній день,
або св. Йоана I, Папи і мученика

18 maja 1920 r. – urodził się papież Jan Paweł II, w świecie Karol Józef Wojtyła. 18 maja 1996 r. odnowił diecezję łucką. 25 marca 1998 r. bpa Marcjana Trofimiaka mianował ordynariuszem łuckim. 18 sierpnia 2002 r. beatyfikował dwóch wielkich synów Ziemi Wołyńskiej, abpa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego i ks. Jana Beyzyma SI. Zmarł 2 kwietnia 2005 roku.

18 maja 1926 r. – zmarł ks. Leon Metelski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1841 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1886 roku.

18 maja 1996 r. – papież Jan Paweł II odnowił diecezję łucką. Jej administratorem apostolskim mianował metropolitę lwowskiego abpa Mariana Jaworskiego, który sprawował tę funkcję prawie dwa lata. 25 marca 1998 r. ordynariuszem łuckim został mianowany bp Marcjan Trofimiak, dotychczasowy lwowski bp pomocniczy.

18 maja 2003 r. – kanonizacja bpa Józefa Sebastiana Pelczara i s. Urszuli Ledóchowskiej. Rodzina Ledóchowskich jest mocno związana z Wołyniem.

Iwony, Celestyna
Криспіна, Теофіла

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

19

Будній день

19 maja 1966 r. – w Kwidzynie zmarła s. Alfonsa Rozalia Szczurowska (1907–1966) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W l. 1927–1934 była w klasztorze w Łucku. W l. 1934–1937 pracowała w Mizocz, gdzie siostry prowadziły przedszkole, pracowały przy parafii i prowadziły działalność charytatywną.

19 maja 1977 r. – w Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego w Otwocku k. Warszawy zmarła s. M. Michaela Julia Jankiewicz (1880–1977) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W l. 20. i 30. XX wieku pracowała w Kowlu, Łucku i Horochowie na Wołyniu.

19 maja 1946 r. – po uprzednim zwolnieniu z więzienia w Kijowie i wydaleniu do Polski, dnia 19 maja 1946 r. bp Adolf Piotr Szelażek przyjechał do Kielc, gdzie czasowo zatrzymał się u bpa Cz. Kaczmarka. Ale już po kilku miesiącach udał się do Bierzgłowa k. Torunia, gdzie poświęcił się pracy naukowej. Zmarł 9 lutego 1950 r. w wieku 85 lat. Pochowany został w kościele św. Jakuba w Toruniu, uroczystościom pogrzebowym przewodniczył ks. prymas Stefan Wyszyński.

20

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергAleksandra, Bernardyna
Іва, ЙосифиБудній день,
або св. Бернардина з Сієни, пресвітера

20 maja 1663 r. – w Korsuniu zmarł Dionizy Bałaban, prawosławny bp chełmski (1650–1652), łucki i ostrogski (1654–1663). Od 1658 r. metropolita kijowski. Zwolennik ugody hadziackiej.

20 maja 1674 r. – w Ostrogu nad Horyniem zmarł ks. Baltazar Golecki, jezuita, wykładowca i misjonarz. Został prawdopodobnie otruty przez schizmatyków (tzn. prawosławnych). Urodził się 6 stycznia 1628 r. w Prusach.

20 maja 2000 r. – w Równem na Wołyniu podpisane zostało „Porozumienie o współpracy między Archiwum Państwowym w Piotrkowie Trybunalskim a Archiwum Państwowym Obwodu Rówieńskiego”. Dokument podpisali dyrektorzy obu placówek; ze strony ukraińskiej Hryhorij Charczuk, ze strony polskiej Piotr Zawilski. Złożenie podpisów zwieńczyło blisko dwuletnie starania o nawiązanie ściślejszych kontaktów pomiędzy obiema instytucjami (Równe i Piotrków Trybunalski są miastami partnerskimi).

Jana, Wiktora
Євгена, Карла

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

21

Будній день, або свв. мучеників Христофора
Магалланес, пресвітера і сповідника,
св. Йоана з Непомук, пресвітера і мученика

Friday
Freitag
Пятница

21 maja 1980 r. – zmarła Beata Obertyńska, poetka, powieściopisarka, aktorka teatru we Lwowie, aresztowana przez NKWD w 1940 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Beata_Obert%C5%84ska

21 maja 2008 r. – ordynariusz diecezji łuckiej bp Marcyan Trofimiak podpisał dekret powołujący do istnienia Instytut Badań Kościelnych w Łucku. Uroczysta inauguracja instytutu odbyła się rok później, 12 maja 2009 roku.

21 maja 2009 r. – w dniach 18–21 maja 2009 r. pod kierunkiem p. mgra Tomasza Dziurawca z Rzeszowa przeprowadzono proces dezynsekcji i odgrzybienia struktury konstrukcji drewnianej i elementów rzeźbionych ołtarza Podwyższenia Krzyża Świętego z kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu na Wołyniu. Zabiegi wykonano przy użyciu środka HYLOTOX Q metodą natrysku i powlekania pędzlem. W ramach prac przygotowawczych do restauracji ołtarza przeprowadzono inwentaryzację fotograficzną poszczególnych elementów oraz usunięto zbędne niekonstrukcyjne żelazne gwoździe. Prace zostały sfinansowane ze środków Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie.

22

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

Heleny, Ryty, Wiesławy
Марії, Юлії

Будній день,
або св. Ріти з Кашії, монахин

22 maja 1976 r. – w Kwidzynie zmarła s. M. Konsolata Teresa Dorożyńska (1877–1976) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. Urodziła się 8 marca 1877 r. we wsi Pereverdów, pow. Łuck. W l. 1923–1931 pracowała w Kowlu. W l. 1931–1932 była mistrzynią nowicjatu w Łucku.

22 maja 2000 r. – Stowarzyszenie Katolickie „Civitas Christiana” odznaczyło ks. bpa Marcjana Trofimiaka nagrodą im. Włodzimierza Pietrzaka za pielęgnowanie myśli i wiary katolickiej oraz umacnianie kultury chrześcijańskiej na Wschodzie.

22 maja 2002 r. – rozpoczęła się 96. podróż apostolska Jana Pawła II do Azerbejdżanu i Bułgarii.

22 maja 2003 r. – w wieku 96 lat zmarła Maria Danilewicz-Zielińska, krytyk literacki, prozaik. Autorka pracy „Życie naukowe dawnego Liceum Krzemienieckiego” (1937). Urodziła się 29 maja 1907 r. w Aleksandrowie Kujawskim.

Iwony, Dezyderiusza
Йоана, Анна

Zesłanie Ducha Świętego
Неділя Зіслання Святого Духа
(Зелені Свята)

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

23

23 maja 1831 r. – oddział gen. Benedykta Kołyszki poniósł ostateczną klęskę pod Majdanem.
24 maja oba oddziały działające w okolicach Latyczowa i Baru połączyły się, a 26 maja 1831 r.
przeszły do Galicji. Tak skończyło się powstanie listopadowe na Podolu i Ukrainie.

23 maja 1910 r. – w Krakowie urodził się Jan Wojciech Kiwerski, ps. „Oliwa”, dowódca 27
Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Poległ tragicznie 18 kwietnia 1944 r. w rejonie futoru Dobry
Kraj, w okolicznościach do dziś nie wyjaśnionych.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Kiwerski

23 maja 2002 r. – papież Jan Paweł II odwiedził Bułgarię w ramach 96. podróży apostolskiej.

24

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag
Понедельник

Joanny, Zuzanny
Магдаліни, Людвіга
NMP Matki Kościoła
Свято Пресвятої Діви Марії,
Матері Церкви

24 maja 1786 r. – (wg innych danych: 26 lipca 1786 r.) zmarł Maurycy Beniowski, żołnierz i podróżnik, konfederat barski zesłany przez Rosjan na Kamczatkę; dowodząc francuskimi wojskami, dokonał podboju Madagaskaru. Urodził się 20 września 1746 r. w Verbó (Vrbové) na Słowacji.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maurycy_Beniowski

24 maja 1878 r. – w Kurczycach na Wołyniu urodziła się Helena Mniskówna, z domu Mniszek-Tchorznicka, 1voto Chyżyńska, 2 voto Rawicz-Radomyska, pisarka. Autorka m.in. powieści „Trędowata” i „Ordynat Michorowski”. Zmarła 18 marca 1943 r. w Sabniach na Podlasiu.

24 maja 1931 r. – zmarł ks. Józef Karczewski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1864 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1888 roku. Wikariusz substytut parafii przewały w dek. Kowelskim (1926). Proboszcz parafii Jałowicze w dek. łuckim (1927, 1929).

24 maja 1943 r. – we wsi Niemodlin w pow. kostopolskim nacjonaści ukraińscy zamordowali 170 osób.

Bedy, Grzegorza
Зіновія, Геннадія

WTOREK
BIBTOPOK

25

Будній день, або св. Беди Достойного,
пресвітера і вчителя Церкви, св. Григорія VII,
Папи, св. Марії Магдалини де Пацці, діви

Tuesday
Dienstag
Вторник

25 maja 1729 r. – w Jarosławiu zmarł ks. Mateusz Balcerkiewicz, jezuita. W latach 1699–1700 prefekt szkoły w Ostrogu na Wołyniu. Urodziła się 20 września 1650 r. w Wielkopolsce.

25 maja 1919 r. – w Ostrogu urodził się Bolesław Lubicz-Bartosiewicz, żołnierz Samodzielnej Kompanii „Commando”. Poległ pod Case Nuove 17 lipca 1944 r., po ekshumacji pochowany został na Cmentarzu Polskim w Loreto, grób 6-C-1.

25 maja 1921 r. – w Berezowicy Małej, powiat Zbaraż, urodził się o. Mieczysław Albert Krąpiec OP, wybitny polski filozof. Zmarł 8 maja 1008 r. w Lublinie.

25 maja 1944 r. – zginął w walce Jewfimian Andrme, Czech, partyzant zgrupowania S.A. Oleksenka. Urodził się w 1924 r. w wiosce Antonówka koło Kuniowa na Wołyniu.

25 maja 1969 r. – Zmarł o. Bolesław Wojtuń OFMCap. Urodził się w 1910 roku. Święcenia kapłańskie otrzymał w Krakowie w 1932 roku. Na Wydziale Filozofii UJ studiował geografię i przyrodę. W duchu św. Franciszka kochał przyrodę. Latem 1939 roku został skierowany do Ostroga na Wołyniu, gdzie otrzymał nominację na prefekta szkół. W 1940 roku, po usunięciu kapucynów (we wrześniu 1939 r.) z ich klasztoru, został administratorem parafii w Ludwipolu nad Słuczą (dziś: Sosnowe). Po spaleniu Ludwipola, udało mu się przedostać „przez zieloną granicę” do tzw. Generalnego Gubernatorstwa, czyli w ojcyste strony. Pracował jako duszpasterz na Ziemiach Odzyskanych. Zmarł 25 maja 1969 roku w Pile (diecezja gorzowska).

25 maja 1969 r. – w Zdołbunowie urodziła się Irena Androszczuk, nauczycielka, pedagog, tłumacz.

25 maja 2000 r. – w Rzeszowie podpisano Porozumienie między Województwem Podkarpacim a Obwodem Wołyńskim o współpracy międzyregionalnej.

26

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаFilipa Nereusza, Pauliny
Андрія, МаріїСв. Филипа Нері, пресвітера
Dzień Matki

26 maja 1569 r. – Król Zygmunt August włączył do Korony Wołyń jako „województwo wołyńskie”. Włączenie to nosiło nazwę „Przywileju przywrócenia ziemi wołyńskiej do Królestwa Polskiego”. Przywilej ten dał Wołyniowi wszelkie prawa i swobody koronne, zapewniając mu najzupełniejszą autonomię, statut litewski, pismo ruskie, rozdawanie urzędów w województwie szlachcie miejscowej itd. Miejsce marszałków wołyńskich zajęli wojewodowie, mianowani z pośród kniaziów miejscowych; pierwszym z nich był od r. 1572 książę Bogusz Korecki, ostatnim przedrozbiorowym wojewodą wołyńskim był ks. Hieronim Sanguszko (1775–1795).

26 maja 1939 r. – w Równem na Wołyniu urodził się Andrzej Milczanowski, polski prawnik i polityk.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Milczanowski

26 maja 1944 r. – w nocy z 25 na 26 maja 1943 r. w Małym Siedliszczu k. Kostopola nacjonaliści ukraińscy zarabali siekierą 9 osób i spalili w domu. Dwie inne osoby przeżyły.

Zob.: Relacja Heleny Bieleckiej, [w:] „Na Rubieży” nr 48/2000 //

http://genocide007.webpark.pl/dokumenty_2.htm

26 maja 1974 r. – kościele katedralnym w Rydze Marcyan Trofimiak przyjął święcenia kapłańskie z rąk ks. bpa Juliana Vaivodsa, administratora apostolskiego.

26 maja 2002 r. – papież Jan Paweł II beatyfikował 3 męczenników bułgarskich z okresu komunizmu.

Augustyna, Juliana
Юлія, Маргарити

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

27

Будній день, або св. Августина
з Кантербери, єпископа

27 maja 1890 r. – w Ejragole, gm. Średniki, na Litwie (lit. Ejragala, gm. Seredžius) urodził się Jan Firewicz (1890–1949), pedagog i państwowy urzędnik oświatowy. W okresie od 16 stycznia 1931 r. do 30 kwietnia 1935 r. kurator Okręgu Szkolnego Wołyńskiego w Równem. Zmarł 16 stycznia 1949 r. w Warszawie.

27 maja 1944 r. – kpt. Kazimierz Rzaniak „Garda” z 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty przystąpił do forsowania Prypeci. Zgrupowaniu udało się przebić przez front niemiecki, lecz nad samą rzeką dostało się ono w ogień obrony sowieckiej i poniosło ogromne straty. Zginął dowódca, czterech oficerów i 130 szeregowców.

27 maja 1952 r. – w Łodzi w wieku 81 lat zmarł dawny proboszcz sarnieński, ks. prałat Jan Lewiński. Urodził się 28 maja 1871 r. w Kamieńcu Podolskim, uczęszczał do seminarium w Żytomierzu, a święcenia kapłańskie przyjął 12 października 1893 r. Przez 10 lat był prefektem gimnazjum w Łucku, potem, w 1913 r. został proboszczem parafii pw. Matki Boskiej Anielskiej w Winnicy. Pomimo wielu szykan władz sowieckich nie opuścił swoich wiernych. Dnia 27 czerwca 1930 r. w wieku 59 lat został aresztowany i skazany na karę śmierci, którą potem zamieniono mu na 10 lat łagrów. Ale już po roku zesłania został wymieniony za szpiega sowieckiego, wrócił do Polski i objął parafię w Turzysku k. Kowla, potem od 1935 r. do 1944 r. pracował w Sarnach. Z Sarn wyjechał do Polski ostatnim pociągiem repatriacyjnym. Wyjeżdżając wywiózł naczynia i szaty liturgiczne oraz cenną kopię Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej (obraz ten wrócił do Sarn 4 sierpnia 1995 r.). Do śmierci był kapłanem Cmentarza Na Dołach w Łodzi.

**PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ****Friday
Freitag
Пятница****Justyny, Jaromira
Юстина, Вільгельма****Будній день**

28 maja 1871 r. – w Kamieńcu Podolskim urodził się ks. prał. Jan Lewiński, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Ukończył seminarium duchowne w Żytomierzu i święcenia kapłańskie przyjął 12 października 1893 r. Przez 10 lat był prefektem gimnazjum w Łucku, potem, w 1913 r. został proboszczem parafii pw. Matki Boskiej Anielskiej w Winnicy. Pomimo wielu szykan władz sowieckich nie opuścił swoich wiernych. Dnia 27 czerwca 1930 r. w wieku 59 lat został aresztowany i skazany na karę śmierci, którą potem zamieniono mu na 10 lat łagrów. Ale już po roku zesłania został wymieniony za szpiega sowieckiego, wrócił do Polski i objął parafię w Turzysku k. Kowla, potem od 1935 r. do 1944 r. pracował w Sarnach. Z Sarn wyjechał do Polski ostatnim pociągiem repatriacyjnym. Wyjeżdżając wywiózł naczynia i szaty liturgiczne oraz cenną kopię Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej (obraz ten wrócił do Sarn 4 sierpnia 1995 r.). Do śmierci był kapłanem Cmentarza Na Dołach w Łodzi. Zmarł 27 maja 1952 r. w Łodzi, wieku 81 lat.

28 maja 1898 r. – zmarł bp Cyryl Lubowidzki, ordynariusz diecezji łucko-żytomierskiej w l. 1897–1898. W latach 1897–1898 był również administratorem diecezji kamienieckiej. Pochowany na cmentarzu rzymskokatolickim w Żytomierzu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Cyryl_Lubowidzki

28 maja 1930 r. – zmarł ks. Franciszek Piasecki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1874 roku. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1905 roku.

28 maja 1980 r. – zmarł ks. Aleksander Iwanicki. Przed II wojną światową wikariusz w Kowlu, katecheta w Ostrogu nad Horyniem, wikariusz i katecheta w Korcu. Kanonik Warmińskiej Kapituły Katedralnej.

28 maja 2002 r. – kard. Marian Jaworski doktorem honoris causa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Urszuli Ledóchowskiej
Федосії, Урсули

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samstag
Суббота

29

Будній день

29 maja 1845 r. – w Żytomierzu zmarł bp Michał Piwnicki (1771–1845). W latach 1828–1845 bp łucko-żytomierski. Na rozkaz rządu carskiego swą rezydencję wraz z konsystorzem i seminarium w 1844 r. musiał przenieść do Żytomierza.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Piwnicki

29 maja 1907 r. – w Aleksandrowie Kujawskim urodziła się Maria Danilewicz-Zielińska, krytyk literacki, prozaik. Autorka pracy „Życie naukowe dawnego Liceum Krzemienieckiego” (1937). Zmarła 22 maja 2003 r. w wieku 96 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Danilewicz-Zieli%C5%84ska

29 maja 1919 r. – tego dnia został wydany rozkaz Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego nr 408/III na mocy którego z dniem 2 czerwca 1919 r. zostało utworzone dowództwo Frontu Galicyjsko-Wołyńskiego z gen. Wacławem Iwaszkiewiczem na czele.

29 maja 1939 r. – w Rzymie zmarła św. Urszula Ledóchowska, która wiele uwagi poświęciła Polesiu, polska urszulanka. Urodziła się 17 kwietnia 1865 r. w Loosdorfie (Austria). Rodzina Ledóchowskich była mocno związana z Wołyniem.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Urszula_Led%C3%B3chowska

29 maja 1967 r. – urodził się ks. kan. Witold Józef Kowalów, duszpasterz, publicysta i wydawca. Od 1992 r. pracuje na Ukrainie, jest proboszczem parafii w Ostrogu na Wołyniu (diecezja łucka), a od 1993 r. również duszpasterzem parafii w Kuniowie (diecezja kamieniecko-podolska). W latach 1992–1995 był także proboszczem parafii Zdobunów i Klewań. Założyciel i redaktor naczelny czasopisma religijno-społecznego rzymskokatolickiej diecezji łuckiej „Wołanie z Wołynia”.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Witold_J%C3%B3zef_Kowa%C5%82

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеJana Sarkandra
Фелікса, ЛеонардаTrójcy Przenajświętszej
Свято Пресвятої Трійці

30 maja 1943 r. – w Dermaniu (pow. Zdobunów) spalono 80 budynków i zabito 70 Ukraińców. Ukraiński nacjonalistyczny historyk W. Kosyk obciąża tym polską policję, natomiast W. Romanowski niemieckie lotnictwo. Stanowczo zaprzecza udziałowi Polaków w tej zbrodni również W. Poliszczuk i przedstawia fakt opublikowania wersji Kosyka w paryskiej „Kulturze” (1952 r.) jako przykład niedopuszczalnej prezentacji ukraińskiego nacjonalistycznego punktu widzenia w tym piśmie.

30 maja 1943 r. – przy zagonie „Sicz” w powiecie włodzimierskim rozpoczęła działalność podoficerska szkoła im. Symona Petlury, która w lipcu 1943 r. otrzymała kryptonim „Switłana”.

30 maja 1977 r. – w Odessie zmarł abp Alipij, właśc. Antonij Chotowyčkyj, prawosławny abp winnicki i braclawski. Urodził się 17 listopada 1901 r. w wiosce Dorosyn k. Rożyszcz na Wołyniu.

30 maja 1979 r. – Władysław Rubin został mianowany przez Jana Pawła II kardynałem. Urodził się 29 września 1917 r. w Tokach koło Zbaraża. Świecenia kapłańskie przyjął 30 czerwca 1946 r. w Bejrucie. Zmarł 28 listopada 1990 r. w Rzymie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Rubin

30 maja 2004 r. – w Budka Wojtkowickich (inna nazwa: Budki Kamieńskie), wsi na północ od Rokitna, odsłonięto pomnik upamiętniający zamordowanie ponad 500 osób narodowości polskiej. Pomnik odsłonięto w 61. rocznicę tragedii.

30 maja 2006 r. – metropolita krakowski kard. Stanisław Dziwisz wydał dekret powołujący diecezjalny Trybunał dla Sprawy Kanonizacyjnej Sługi Bożego Ks. Władysława Bukowińskiego. Członkami trybunału zostali: ks. dr Andrzej Scaber – delegat biskupa, ks. mgr lic. Stanisław Molendys – promotor sprawiedliwości, ks. mgr lic. Jarosław Sroka – notariusz.

30 maja 2008 r. – w Łucku odbyło się XIII posiedzenie Rady Związku Transgranicznego Euroregion Bug. Spotkanie poprowadził Pan Mykoła Romaniuk, Przewodniczący Prezydium Rady Euroregionu Bug, Przewodniczący Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej. W spotkaniu udział wzięli Członkowie Rady Związku Transgranicznego z polskiej, ukraińskiej oraz białoruskiej części Euroregionu Bug.

Aieli, Petroneli
Миколая, Петрунели

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

31

Відвідини Пресвятою Дівою
Марією Єлизавети

31 maja 1223 r. – bitwa nad rzeką Kałką w czasie najazdu mongolskiego na ziemie ruskie. W starciu tym armia Mongołów dowodzona przez Dżebego oraz Subedęja rozniosła pułki ruskie i połowskie pod dowództwem Mściława Mściławowicza Udałego i Mściława Romanowicza Starego. W bitwie brały udział armie książąt włodzimiersko-wołyńskiego i halickiego – oddziały wołyńskie, łuckie i dorohobuskie.

Zob.: „Kałka 1223” //

<http://www.historycznebitwy.info/bitwy/sredniowiecze/kalka1223.php>

31 maja 1932 r. – w Kamionce (pow. Kostopol) urodził się bp Jan Bagiński, bp pomocniczy w Opolu. Jako dziecko uratował się podczas napadu nacjonalistów ukraińskich na rodzinną wieś. Studia filozoficzno-teologiczne w WSD Śląska Opolskiego w Nysie–Opolu, uwieńczył magisterium i, w późniejszym terminie, doktoratem z teologii uzyskanym w KUL. Świecenia kapłańskie przyjął 17 czerwca 1956 r. w Opolu i na stałe związał się z diecezją opolską. Od 18 września 1973 r. do 17 sierpnia 1976 r. był wicerektorem WSD Śląska Opolskiego z nominacji ks. bpa opolskiego Franciszka Jopa. Wcześniej pracował jako prefekt kleryków w Nysie (od 12 czerwca 1959 r. do 8 września 1973 r.) oraz profesor (od 1959 r. do 17 sierpnia 1976 r.). Prowadził lektorat z języka łacińskiego. Z pracy w seminarium zrezygnował w 1976 r. Papież Jan Paweł II dekretem z 27 czerwca 1985 r. zamianował go biskupem pomocniczym w Opolu. Sakrę biskupią przyjął 15 sierpnia 1985 r. w katedrze opolskiej.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Bagi%C5%84ski

31 maja 2005 r. – metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski, po uzyskaniu zgody z Kongregacji ds. Beatyfikacji i Kanonizacji w Rzymie oraz Konferencji Episkopatu Polski, specjalnym edyktem wyraził zgodę na przeprowadzenie procesu kanonizacyjnego Sługi Bożego ks. Władysława Bukowińskiego w Krakowie.

18

WTOREK
ВІТОРОКTuesday
Dienstag
ВторникAnieli, Justyna
Альфонса, ПроклаСв. Юстина, мученика
Dzień Dziecka
День захисту дітей

1 czerwca 1942 r. – w Pobużanach na Lwowszczyźnie urodził się ks. Ludwik Królik (1942–1999), duchowny rzymskokatolicki, Kapelan Honorowy Jego Świątobliwości (prałat), profesor, historyk Kościoła, dziekan Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie. Autor prac z historii diecezji łuckiej i brzeskiej w XVI–XIX wiekach. Zmarł w 1999 r. w Warszawie. Zob.: Ks. Witold Józef Kowalów, „Historyk diecezji łuckiej”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 1 (32) ze stycznia-lutego 2000 r., s. 29–30; biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Królik

1 czerwca 1991 r. – w Przemyśle zmarł o. Aleksander Beń, franciszkanin konwentualny. Urodził się 9 marca 1912 r. w Dołhomosciskach k. Sądowej Wiszni. Świecenia kapłańskie przyjął 25 czerwca 1939 r. z rąk ks. bpa Eugeniusza Baziaka. W latach 1939–1943 pracował w Boremlu w diecezji łuckiej. W 1945 r. został aresztowany i postawiony przed sądem razem z ks. bpem łuckim Adolfem Piotrem Szelażkiem. W latach 1953–1956 był zesłany do Kazachstanu, gdzie później powrócił na emeryturę i pracował duszpastersko.

Marcelina, Sadoka
Євгенія, Степана

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

82

Будній день,
або свв. мучеників Маркеліна і Петра

2 czerwca 1919 r. – na mocy rozkazu Naczelnego dowództwa Wojska Polskiego nr 408/III z 29 maja 1919 r. zostało utworzone dowództwo Frontu Galicyjsko-Wołyńskiego z gen. Wacławem Iwaszkiewiczem na czele.

2 czerwca 1943 r. – nacjonałiści ukraińscy z sąsiednich wsi napadli na wioskę Hurby, gmina Buderaż, powiat Zdołbunów. Zginęło około 250 osób. Zachowały się wstrząsające relacje świadków. Ocaleli z napadu uciekli do pobliskiego Mizocza.

2 czerwca 2002 r. – Prymas Polski kard. Józef Glemp rekonsekrował neounicką cerkiew w Kostomłotach.

**CZWARTEK
ЧЕТВЕР**Thursday
Donnerstag
ЧетвергLeszka, Karola Lwangi i Towarzyszy
Андрія, КлотильдиСвв. мучеників Карла Лванги
і Сподвижників
Boże Ciało

3 czerwca – 18 lipca 1706 r. – pobyt armii szwedzkiej Karola XII pod Łuckiem na Wołyniu.

3 czerwca 1793 r. – w Warszawie (lub według innej wersji w Kniahininie na Wołyniu) urodził się Antoni Malczewski, polski poeta, pisarz i podróżnik. Wywodził się z zamożnej rodziny szlacheckiej. Syn Jana Józefa i Konstancji z Bleszyńskich primo voto Haumanowej. Brat generała Konstantego. Ojciec poety Augusta Antoniego Jakubowskiego. Autor pierwszej polskiej powieści poetyckiej „Maria”. Pierwszy Polak na Mount Blanc (1818). Zmarł 2 maja 1826 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Malczewski_\(poeta\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Malczewski_(poeta))

3 czerwca 1940 r. – rówieński komitet obwodowy podjął decyzję „O ochronie archiwów w m. Równe i obwodzie rówieńskim”. Zgodnie z tym dokumentem akta wszystkich urzędów oraz organizacji społecznych i politycznych, a także archiwa osób prywatnych miały służyć do archiwum obwodowego w Równem, którego kadre stanowili zarówno Ukraińcy jak i Polacy. Do 22 czerwca 1941 r. zgromadzono w nim około 150000 j.a. w 37 zespołach oraz 200 ton nieopracowanych materiałów archiwalnych. Lata wojny przyniosły duże straty w zasobie samego archiwum (utracono 19 ton dokumentów) a także w aktach przezeń jeszcze nie przejętych. Zniszczeniu uległo między innymi archiwum Lubomirskich, wyrzucone przez Niemców z zamku w Dubnie i następnie częściowo spalone, a częściowo rozmozczone przez deszcz.

3 czerwca 1943 r. – nacjonałści ukraińscy napadli na Chiniówkę (pow. Zdobunów) – ok. 100 zabitych.

Franciszka, Kwiryna
Митрофана, Пилипа

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Будній день

4 czerwca 1776 r. – w Czarnobylu k. Kijowa urodził się gen. Aleksander Franciszek Chodkiewicz, uczestnik insurekcji kościuszkowskiej, literat – dramatopisarz, chemik – amator. Zmarł w 1838 r. w Młynowie na Wołyniu, w wieku 62 lat.

4 czerwca 1916 r. – na terenie między Łuckiem a Ołyką odbyła się bitwa, w czasie której udało się Rosjanom przełamać front austriacki – ofensywa Brusilowa (ros. Брусиловский прорыв). Ofensywa rozpoczęła się 4 czerwca 1916 r., trwała do 20 września 1916 roku. Plan jej opracował dowódca rosyjskiego Frontu Południowo-Zachodniego gen. Aleksiej Brusilow.

Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ofensywa_Brusi%C5%82owa

4 czerwca 1989 r. – częściowo wolne wybory do Sejmu PRL i wolne wybory do Senatu PRL – symboliczna data upadku komunizmu w Polsce. Wydarzenie to miało niewątpliwy wpływ na wzrost nastrojów niepodległościowych w sąsiedniej Ukraińskiej SRR, w tym na Wołyniu.

4 czerwca 2006 r. – w dniach 3–4 czerwca 2006 r. pielgrzymi z Litwy, będący w drodze z Góry Krzyży pod miasteczkiem Šiluva (Szydłów) na Litwie do Góry Golgota w Jerozolimie, przebywali w Lubieszowie na Polesiu. 4 czerwca 2006 r. uroczystą Mszę św. w miejscowym kościele odprawili tutejszy proboszcz ks. Andrzej Kwiczala i ks. Kazimieras Abressa z Litwy.

Zob.: Wiktor Chomicz, „Litewscy pielgrzymi odwiedzili Lubieszów”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 3 (70) z maja-czerwca 2006 r., s. 7–8. //

<http://lubieszow.blox.pl/2006/07/Litewscy-pielgrzymi-odwiedzili-Lubieszow.html>

**SOBOTA
СУБОТА**Saturday
Samstag
СубботаBonifacego, Bogumiła
Фердинанда, ВарфоломіяСв. Боніфатія Вінфріда,
єпископа і мученика

5 czerwca 1930 r. – Henryk Józewski po raz drugi został wojewodą wołyńskim. Poprzednio urząd ten pełnił w okresie od 9 lipca 1928 roku do 29 grudnia 1929 roku. W okresie od 13 stycznia do 5 czerwca 1930 roku obowiązki wojewody wykonywał Józef Śleszyński (p.o.).

5 czerwca 1942 r. – (w Zieloną Sobotę) banderowcy napadli na Chiniówkę, gm. Nowomalin, pow. Zdobunów. Kolejne napady na tę gromadę miały miejsce 3 czerwca 1943 r. (100 zabitych) i w lipcu 1943 roku.

5 czerwca 1943 r. – ok. 200-osobowy oddział samoobrony Przebraża dokonał rekonesansu po okolicznych miejscowościach, gromadząc niedobitków i tych, którym napad dopiero groził. Zmierzający do Przebraża konwój uciekinierów wraz z dobytkiem miał kilka kilometrów długości.

5 czerwca 1943 r. – w ramach antyniemieckich akcji UPA został ostrzelany niemiecki posterunek w Silcach, który wkrótce ewakuowano. W zasadzce koło wsi Diuksyn (gm. Derażne, pow. Kostopol) zostało zabitych 12 niemieckich żołnierzy.

5 czerwca 1980 r. – w Radomiu zmarł Jerzy Borysowicz, psychiatra i neurolog radomski, uczestnik walk o niepodległość Polski, działacz społeczny. Urodził się 28 kwietnia 1903 r. w Antopolu. W 1923 r. w gimnazjum w Ostrogu nad Horyniem uzyskał maturę.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Borysowicz

Norberta, Pauliny
Рафаїла, Констанції

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Boże Ciało
Урочистість Тіла і Крові Ісуса Христа
(Божого Тіла)

Sunday
Sonntag
Воскресенье

Св. Норберта з Магдебурга, єпископа

6 czerwca 1794 r. – w bitwie pod Szczekocinami w ramach insurekcji kościuszkowskiej, która zakończyła się klęską, wziął udział książę Eustachy Erazm Sanguszko, generał polski. Dowodził lewym skrzydłem jazdy. E. E. Sanguszko urodził się 25 października lub 26 października 1768 r. w Radzynie Podlaskim. Zmarł 2 grudnia 1844 r. w Sławucie na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Eustachy_Erazm_Sanguszko

6 czerwca 1990 r. – w dniach 5–6 czerwca 1990 r. w Kijowie odbył się Ogólnoukraiński Sobór odnowionego Ukraińskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (dalej: UAKP), który postanowił podnieść UAKP do rangi patriarchatu i obrał metropolitę Mściława (Stepana Skrypnyka) pierwszym Patriarchą Kijowskim i Całej Ukrainy. W okresie międzywojennym pracował w spółdzielczości ukraińskiej w Galicji i na Wołyniu. Należał do czołowych działaczy Wołyńskiego Zjednoczenia Ukraińskiego. W 1930 r. został obrany posłem do Sejmu RP, pełnił tę funkcję do wybuchu wojny. Był zastępcą burmistrza Równego i współpracował z wojewodą Henrykiem Józewskim. Inicjator i przewodniczący Towarzystwa „Ukraińska Szkoła” w Równem. Bronił praw Ukraińców.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Patriarcha_Mstys%C5%82aw

6 czerwca 1998 r. – święcenia kapłańskie ks. Waldemara Szlachty w Krakowie z rąk metropolity ks. kard. Franciszka Macharskiego. Ks. W. Szlachta urodził się 27 listopada 1973 roku. Wikariusz parafii Ostrog (diec. Łucka) i Kuniów (diec. kamieniecko-podolska) w latach 2002–2005. Od listopada 2005 r. proboszcz parafii Korzec w diec. Łuckiej na Wołyniu.

6 czerwca 2003 roku – w Archiwum Państwowym w Przemyślu została otwarta wystawa „Wołyń naszych przodków. Śladami życia – czas zagłady”. Wystawa ta była także eksponowana w Domu Polonii w Warszawie. Na ekspozycję złożyły się osobiste pamiątki dawnych mieszkańców Wołynia – ocalałe fotografie, pocztówki i nieliczne dokumenty. Wystawa podzielona była na dwie części. Pierwsza, „Śladami życia”, mówiła o polskiej obecności na tych terenach, pokazuje otoczenie, w którym żyli niegdyś Polacy. Na starych i współczesnych fotografiach znajdziemy obrazki z Krzemieńca, Równego czy Zdobunowa. Ta część poświęcona jest również odradzającemu się powoli na Wołyniu Kościołowi katolickiemu. Druga część, „Czas zagłady”, obejmowała dokumenty, fotografie z miejsc, gdzie dokonano zbrodni oraz pokazuje miejsca, w których bez podania okoliczności, udało się upamiętnić tamte tragiczne wydarzenia.

Zob.: „Wstrząsająca wystawa...”, //

<http://www.wspolnota-polska.org.pl/index.php?id=kr26>

<http://www.archiwa.gov.pl/index.php?p=1&CIDA=147>

6 czerwca 2009 r. – w Kędzierzynie-Koźlu odbył się VI Dzień Kresowy – uroczysta Msza św. i sympozjum z okazji 65. rocznicy ludobójstwa dokonanego na Polakach przez UPA na Kresach Wschodnich.

7

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКRoberta, Wiesława
Анни, РобертаMonday
Montag
Понедельник

Будній день

7 czerwca 1695 r. – na Podhalu urodził się ks. Felician Białokurowicz, jezuita. Superior stacji misyjnej w Kowlu (1730–1733), superior i prefekt budowy w Owruczu (1733–1741), rektor tamże (1741–1744). Superior misji we Włodzimierzu Wołyńskim (1746–1750). Zmarł 5 sierpnia 1750 r. w Turzcu.

Zob.: „Encyklopedia jezuitów” //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=BIALOKUROWICZ&f=1>

7 czerwca 1916 r. – w dniach 4–7 czerwca 1916 r. pod Łuckiem rozegrała się jedna z największych bitew I wojny światowej na froncie wschodnim. Rosjanom w ramach ofensywy Brusilowa (ros. Брусиловский прорыв) udało się przełamać front austriacki. Po trzydniowych ciężkich walkach Rosjanie zajęli Łuck, odpychając Austriaków za Styr. Broniąca miasta 4 armia austriacka straciła ok. 40 tys. zabitych i rannych, drugie tyle wzięto do niewoli – łącznie stracili 80 % stanu osobowego. Straty rosyjskie wynosiły ponad 6 tys. zabitych i 26 tys. rannych.

Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ofensywa_Brusi%C5%82owa

7 czerwca 1920 r. – w czasie wojny polsko-bolszewickiej polski lotniczy dywizjon kościuszkowski przeniósł swoją bazę z Białej Cerkwi do Nowogrodu Wołyńskiego.

7 czerwca 1943 r. – na cmentarz we Włodzimierzu zwieziono liczne zwłoki okrutnie pomordowanych w okolicy Polaków. Były to kobiety z obciętymi piersiami i rozciętymi brzuchami i przecięci na pół mężczyźni.

Zob.: W. Siemaszko, E. Siemaszko, „Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia 1939–1945”, Warszawa 2000, s. 952.

Agnieszki, Medarda
Марії, Вільгельма

WTOREK
ВІТРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

8 czerwca 1943 r. – podczas nieobecności rodziców, bojówkarze z UPA zamordowali 3 dzieci Adolfa i Teofili Bronowickich w wiosce Czerteż, gmina Międzyrzecz Korecki, pow. Równe. Imiona zamordowanych dzieci: Władysława (ur. 1925 r.), Helena (ur. 1928 r.) i Henryk (ur. 1931 r.).

Zob.: „Czerteż i Wodnik” //

http://wolyn.ovh.org/opisy/czertez_wodnik-08.html

8 czerwca 1961 r. – w wigilie uroczystości Najświętszego Serca Jezusowego, zmarła s. Krystyna Jadwiga Balicka (1912–1961) ze zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. Wychowanka sierocińca w Łucku. W l. 1938–1939 przebywała w klasztorze w Kowlu. Pierwsze śluby złożyła 29 września 1939 r. w Łucku. Następnie pracowała jako gospodyni na plebanii w Zasmykach.

8 czerwca 1986 r. – Instytut Yad Vashem nadał dawnym mieszkańcom Ostroga nad Horyniem – Eugenii Szczawińskiej, Antoninie Tomaszewskiej (z d. Szczawińskiej) oraz Tadeuszowi i Edwardowi Szczawińskim – tytuły Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Antonina Tomaszewska udzieliła pomocy następującym osobom: Sima Rozliwker, Samuel Klepacz, Lina Nusinow. W 1942 r. rozpoczęła się likwidacja getta w Ostrogu nad Horyniem. Do domu Szczawińskich zapukali znajomi: Samuel Klepacz z narzeczoną Simą Rozliwker. Zostali tam do wkroczenia Armii Czerwonej.

Zob.: „Notki o osobach odznaczonych” //

http://www.m.beta.prezydent.pl/.../pl/.../notki_o_osobach_odznaczonych.doc

8 czerwca 1999 r. – w Krzemieńcu podpisana została „Umowa między Pełnomocnikiem Ministra Kultury i Sztuki ds. Obchodów 150. Rocznicy Śmierci Juliusza Słowackiego a Przewodniczącym Krzemienieckiej Rejonowej Administracji Państwowej”. Jednak remont dworku, na który strona polska przeznaczyła około miliona dolarów, rozpoczęto dopiero w 2001 roku. Ostatecznie muzeum otwarto 20 września 2004 roku.

8 czerwca 2003 r. – w Zamościu z okazji 60. rocznicy rzezi wołyńskiej została odprawiona uroczysta Msza św. w Rotundzie oraz otwarto wystawę w Muzeum.

8 czerwca 2008 r. (niedziela) – w Zamojskiej Rotundzie została odprawiona uroczysta Msza święta w intencji Polaków Pomordowanych na Wołyniu. Po nabożeństwie zebrani przejechali autokarami do Parafii Wojskowej pw. św. Jana Bożego, gdzie można było zwiedzić wystawę z okazji 65. rocznicy Ludobójstwa na Wołyniu. Obchody zostały zorganizowane przez Zarząd Stowarzyszenia Upamiętnienia Polaków Pomordowanych na Wołyniu.

8 czerwca 2009 r. – w soborze katedralnym pw. Trójcy Świętej Boskiej Liturgii z okazji odpustu parafialnego przewodniczył Patriarcha Kijowski i Całej Rusi–Ukrainy Filaret (Ukraiński Kościół Prawosławny Patriarchatu Kijowskiego). Z patriarchą koncelebrowali: metropolita rówieński i ostrogiński Jewsewij, abp łucki i wołyński Mychajil, bp czernihowski i niżyński Ilarion oraz bp kirowogradzki i hołowanowski Mark, kanclerz eparchii ks. Mitrat Mykoła Cap, rektor seminarium duchownego ks. Mitrat Ihor Szweć, dziekan eparchii, namiestnik zamkowego monasteru pw. Archaniołów ihumen Swiatopołk (Kaniuka) i inni duchowni.

**ŚRODA
СЕРЕДА****Efrema, Pelagii
Пелагеї, Вікентія****Wednesday****Mittwoch****Среда****Будній день, або св. Єфрема Сирина,
диякона і вчителя Церкви**

9 czerwca 1944 r. – druga kompania batalionu „Gzysma” i Kompania Warszawska pod dowództwem por. „Piotra” przechodzi Bug w rejonie wsi Przybotowy. Ginie por. „Biały” – Klaudiusz Styśło z Kompanii Warszawskiej.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

9 czerwca 1992 r. – w dwa tygodnie po święceniach kapłańskich w Krakowie (16 maja 1992 r.), przybył do Lwowa, a następnie na Wołyń, ks. kan. Witold Józef Kowalów, proboszcz w Ostrogu, założyciel i redaktor naczelny założonego w 1994 r. czasopisma „Wołanie z Wołynia”, oraz serii książkowej „Biblioteka «Wołania z Wołynia»”.

9 czerwca 2007 r. – w Dobrym Mieście – miasteczku leżącym nad rzeką Łyną, w północnej części Pojezierza Olsztyńskiego, w centrum historycznej Warmii w trakcie III Spotkań z Folklorem Ukraińskim uczestniczyła delegacja radnych i pracowników urzędu miejskiego z Kostopola. Ponadto swym występem imprezę uświetnił pochodzący z Kostopola zespół Veselka.

Bogumiła, Małgorzaty
Генріха, Едуарда

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

10

Будній день

10 czerwca 1767 r. – w Owrczu zmarł ks. Józef Barański, jezuita. Infirmarz i farmaceuta w Krzemieńcu (1756–1761 i 1762–1763) oraz m.in. w Owrczu (1765–1767). Urodził się 18 marca 1719 roku.

10 czerwca 1937 r. – w czasie pobytu na Wołyniu prof. Tadeusz Sulimirski wygłosił wykład nt. Scytów w Sali reprezentacyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Łucku.

10 czerwca 1944 r. – w nocy z 9 na 10 czerwca 1944 r. oddziały dywizji przekroczyły Bug jednocześnie w czterech punktach przeprawowych i kierując się na południowy zachód forsownym marszem osiągnęły w dniach 17–20 czerwca 1944 r. rejon lasów Parczewskich.

10 czerwca 1961 r. – w Polichnie zmarł ks. Stefan Jastrzębski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, a następnie łuckiej. Urodził się 11 września 1881 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1907 roku. W okresie międzywojennym i do 1944 r. proboszcz i dziekan w Lubomlu.

10 czerwca 2000 r. – ks. Władysław Czajka zrezygnował z funkcji proboszcza parafii pw. św. Jana Nepomucena w Dubnie „w związku z ogromem prac związanych z prowadzeniem parafii Równe i Kostopol (w tym budowa kościoła)”.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Czajka

11

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Barnaby, Feliksa

Іоана, Рожі

Friday
Freitag
ПятницаNajświętszego Serca Jezusa
Свято Пресвятого Серця Господа Ісуса
Св. Варнави, апостола

11 czerwca 1970 r. – urodził się ks. Jerzy Pohnergybka, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął 15 kwietnia 2003 roku. Wikariusz parafii Zdobunów, Klewań i Cumań (2003–2004). Proboszcz parafii Ołyka, Cumań i Klewań (od 21 września 2004 r.).

11 czerwca 1979 r. – urodził się ks. Tomasz Czopor, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 2005 roku. Wikariusz parafii katedralnej w Łucku (2005–2007). Administrator parafii Torczyn i Zaturce (2006–2007). Od 3 kwietnia 2007 r. proboszcz parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Torczynie i parafii pw. Trójcy Świętej w Zaturcach.

11 czerwca 1993 r. – w Kijowie zmarł patriarcha Mściśław (Stepan Skrypnyk). Urodził się 10 kwietnia 1898 r. w Połtawie. W okresie międzywojennym pracował on w spółdzielczości ukraińskiej w Galicji i na Wołyniu. Należał do czołowych działaczy Wołyńskiego Zjednoczenia Ukraińskiego. Poseł na Sejm II RP w latach 1930–1939. Był zastępcą burmistrza Równego i współpracował z wojewodą Henrykiem Józewskim. Inicjator i przewodniczący Towarzystwa „Ukraińska Szkoła” w Równem. Bronił praw Ukraińców. Patriarcha kijowski i całej Ukrainy Ukraińskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego od 1990 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Patriarcha_Mstys%C5%82aw

11 czerwca 2009 r. – w nocy z 10 na 11 czerwca 2009 r. gwałtowny wiatr i grad spowodował, że pozbawione prądu zostały 54 miejscowości w obwodzie wołyńskim, a jeszcze 9 wsi zostało odciętych częściowo. Są to wsie w rejonie lubieszowskim, lubomlskim, ratnowskim i kamień-koszyrskim. Wiatr zrywał dachy z domów mieszkalnych. Dach na dawnym klasztorze i kościele oo. kapucynów (obecnie kościół parafialny) w Lubieszowie został w dużym stopniu zniszczony.

Leona, Onufrego

Лева, Онуфрія

SOBOTA

СУБОТА

Saturday

Samtag

Суббота

12

Niepokalanego Serca Maryi

Свято Непорочного

Серця Пресвятої Діви Марії

12 czerwca 1899 r. – we wsi Hołowle urodziła się Antonina Janina Rudzka z domu Walewska, matka Michała Rudzkiego. Ochrzczona została w kościele parafialnym w Krzywiniu 25 czerwca tegoż roku. Michał Rudzki jest autorem książki pt. „*Notatnik wołyński*”, wydanej przez „Wołanie z Wołynia” w 2006 r. (Biblioteka „Wołania z Wołynia” t. 51).

12 czerwca 1943 r. – nacjonałści ukraińscy zabili ok. 150 osób w napadach na kolonie wokół Kiwerca (pow. Łuck).

12 czerwca 1945 r. – w katedrze łuckiej, pod Cudownym Obrazem Matki Boskiej Łatyczowskiej, odbyła się uroczystość Pierwszej Komunii Świętej dzieci – m.in. Komunię z rąk ks. Dionizego Barana otrzymał Zenon Paszkowski (ur. 22 czerwca 1934 r.).

12 czerwca 1946 r. – Sługa Boży o. Serafin Kaszuba, kapucyn, napisał z Równego list do prowincjała w Krakowie, w którym m.in. informuje, że „*żał mi pozostawić wiernych bez żadnej opieki. Wprawdzie Polaków jest coraz mniej, ale pozostają katolicy Czesi, którzy podobno nieprędko wyjadą. Jest ich pewnie jakiś tysiąc albo i więcej – garną się obecnie do Kościoła – śpiewają w swoim języku i proszą, żeby ich nie opuszczać. Czy wolno mi w takich warunkach pozostawić kościoły na łaskę i nie-łaskę?*”

12 czerwca 1982 r. – święcenia kapłańskie ks. Kazimierza Zająca. Urodził się 19 sierpnia 1955 r. w Nieleddwi. W latach 1993–2001 pracował na Ukrainie (w tym od 1994 r. w Maniewiczach i Lubieszowie). Zmarł 13 sierpnia 2007 r. w Pistoi we Włoszech.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Zaj%C4%85c

13

**NIEDZIELA
НЕДІЛЯ****Sunday
Sonntag
Воскресенье****Antoniego, Lucjana
Вікторина, Герарда****XI Неділя Звичайна
Св. Антонія з Падуї,
пресвітера і вчителя Церкви**

13 czerwca 1683 r. – na Podolu urodził się ks. Jan Bohatko, jezuita. Prefekt szkół w Krzemieńcu (1735–1736), misjonarz w Kowlu (1716–1717) i Kniahininie (1745–1746).

13 czerwca 1898 r. – urodził się Iwan Gierasimowicz Sowietnikow, radziecki generał-lejtnant. Jako kombrig i komdiw od lipca 1938 r. dowodził dywizją, w kwietniu 1939 r. został pomocnikiem dowódcy Kijowskiego OW, a w lipcu objął dowództwo 5 armii, z którą uderzył na Polskę w składzie Frontu Ukraińskiego. Od stycznia 1941 był pomocnikiem dowódcy Kijowskiego SOW do spraw rejonów umocnionych; następnie kierował tyłami różnych frontów. W l. 1943–45 w stopniu gen. lejtn. dowodził armią. Po wojnie dowódca Turkiestańskiego Okręgu Wojskowego i Przykarpackiego Okręgu Wojskowego. Zmarł 1 lutego 1957 r. w Moskwie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Iwan_Gierasimowicz_Sowietnikow

13 czerwca 1919 r. – we Lwowie w wieku 69 lat zmarł Adam Krechowicki, pseud. Adam Bukatko, pseud. Wratisław Domiłowicz, powieściopisarz, dramatopisarz, krytyk literacki i teatralny. Urodził się 6 stycznia 1850 r. w Biełżycach na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adam_Krechowiecki

13 czerwca 1942 r. – zmarł na tyfus plamisty ks. Bolesław Jastrzębski, urodzony w 1893 r., święcenia kapłańskie przyjął w 1925 roku. Proboszcz parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Maniewiczach, erygowanej w 1923 r., gdzie początkowo była kaplica wojskowa. W latach 1933–1937 ze składek wiernych ks. B. Jastrzębski wybudował nowy murowany kościół. Zde-wastowany odzyskano w 1992 roku.

13 czerwca 1943 r. – (niedziela Zielonych Świąt) – w lesie za Jezierzami upowcy z sotni Wikto-ra Rudyka zamordowali Tomasza Kuriatę, s. Rozalii, z Rudni Pogorełowskiej (gm. Ludwipol) jadącego na nabożeństwo polowe do Janówki, ochrzcił dziecko. Ofiara była trzymana za ręce i kluta bagnietami po całym ciełe. Żona z dzieckiem ukryta w lesie ocalała.

Zob.: Leonard Urbanowicz (opr.), „Jezierce (Ozircze)” //

<http://kresowe.fm.interia.pl/jezierce.html>

13 czerwca 1965 r. – w Tomaszowie Lubelskim urodził się ks. kan. Marek Gmitrzuk, kapłan diecezji zamojsko-lubaczowskiej. Święcenia kapłańskie przyjął 11 kwietnia 1992 r. w Lublinie z rąk ks. bpa dra Jana Śrutwy. Na Wołyniu pracował w latach 1992–2001. Wikariusz parafii pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Łucku. Obsługiwał parafię Hołoby. Proboszcz w Rożyszczach, Torczyni i Zaturcach. W latach 1993–1996 opiekował się parafią w Kiwercach. Dyrektor Caritas w Łucku. Wicedziekan łucki. W latach 1995–1998 wybudował kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Torczyni, który został konsekrowany przez bpa Marcjana Trofimiaka 14 września 1998 roku.

13 czerwca 1971 r. – w Lublinie święcenia kapłańskie przyjął ks. dr Adam Galek, kapłan archidiecezji lubelskiej. Urodził się 29 sierpnia w Potoku Starym w Sandomierskiem. W latach 1992–1995 pracował na Wołyniu jako wikariusz w Łucku, duszpasterz w Maniewiczach i Lubieszowie.

13-16 czerwca 1991 r. – w Łucku odbył się I Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ukraińskiego „Berehynia”. 3 tys. wykonawców przybyło do stolicy Wołynia z Australii, Jugosławii, Mołdawii, Polski, Kazachstanu, Rosji i Obwodu Brzeskiego BSRR oraz ze wszystkich regionów Ukrainy.

Zob.: Eugeniusz Ryżyk (opr.), „Kronika podlaska”, [w:] „Nad Buhom i Narwoju” nr 1 (1), lato 1991, s. 29. //

http://nadbuhom.free.ngo.pl/art_0016.html

13 czerwca 1992 r. – do Ostroga nad Horyniem przybył ks. kan. Witold Józef Kowalów, który z początku rezydował tu jako wikariusz parafii pw. św. apostołów Piotra i Pawła w Równem (do listopada 1992 r.). Urodził się 29 maja 1967 r. w Zakopanem. Świecenia kapłańskie przyjął 16 maja 1992 r. z rąk metropolity krakowskiego ks. kard. Franciszka Macharskiego. Od listopada 1992 r. jest proboszczem parafii w Ostrogu na Wołyniu (diecezja łucka), a od 1993 r. również duszpasterzem parafii w Kuniowie (diecezja kamieniecko-podolska). W latach 1992-1995 był także proboszczem parafii Zdołbunów i Klewań. Redaktor naczelny czasopisma religijno-społecznego rzymskokatolickiej diecezji łuckiej „Wołanie z Wołynia”.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Witold_J%C3%B3zef_Kowal%C3%B3w

14

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникElwiry, Michała
Валерія, Мефодія

Будній день

14 czerwca 1922 r. – Sobór prawosławny w Polsce uchwalił autokefalię Kościoła Prawosławnego w Polsce.

14 czerwca 1931 r. – w sanatorium „Winerwald” w Austrii zmarł Wacław (Wiaczesław) Lipiński, z urodzenia Polak, wybitny ukraiński działacz społeczny i polityczny, historyk, filozof, teoretyk konserwatyzmu ukraińskiego. Urodził się 18 kwietnia 1882 r. w Zaturcach na Wołyniu.

14 czerwca 1992 r. – po wstępnym remoncie, 14 czerwca 1992 r. w odpust Trójcy Najświętszej, został poświęcony kościół w Lubomlu na Wołyniu. Istniała już przy nim wspólnota, której liderowała p. Anna wspierająca ks. Ludwika Kamilewskiego z Łucka w pracach remontowych. Raz na dwa tygodnie przyjeżdżał do Lubomla kapłan, by odprawić Mszę św. – na zmianę czynili to ks. Ludwik Kamilewski i ks. Marek Gmitrzuk.

14 czerwca 1997 r. – święcenia kapłańskie ks. Piotra Janczy, przyjaciela parafii rzymskokatolickiej w Ostrogu na Wołyniu. Urodził się 9 marca 1971 roku. Zmarł tragicznie w Tatrach 19 lutego 1998 roku. Spoczywa na cmentarzu parafialnym w Maniowach.

Jolanty, Wita
Віта, Йоланти

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

15

Будній день

15 czerwca 1944 r. – stojące we wsi Hola dwie kompanie pod dowództwem por. „Piotra” z 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK, opuściły wieś na wiadomość o nadciągającym silnym oddziale niemieckim. Wieczorem kompanie mogły powrócić do wsi.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. // http://www.opcja.pop.pl/?id_artukul=2440

15 czerwca 2005 r. – w dniach 5 kwietnia – 15 czerwca 2005 r. w Muzeum Niepodległości w Warszawie miała miejsce wystawa „Wołyń czasu zagłady 1939–1945”. Wystawa planszowa poświęcona dziejom Wołynia w okresie II wojny światowej była próbą ukazania skomplikowanych relacji narodowościowych charakterystycznych dla tego obszaru, które – podsycane przez kolejnych okupantów: Rosjan i Niemców – doprowadziły do tragicznych konsekwencji determinujących powojenne stosunki polsko-ukraińskie.

Zob.: „Wystawa – Wołyń czasu zagłady 1939–1945” //

<http://uczyc-sie-z-historii.pl/pl/aktualnosci/zobacz/138>

15 czerwca 2008 r. – w niedzielę, 15 czerwca 2008 r., w święto Zesłania Ducha Świętego (wg kalendarza juliańskiego) odbyło się w Ostrogu historyczne spotkanie z J. E. Ks. Biskupem Józafatem Olehem Howerą, Egzarchą Wołyńskim Ukraińskiego Kościoła Grekokatolickiego. Władcyka odprawił Archijerejską Świętą Liturgię w miejscowym kościele rzymskokatolickim przy ul. Książąt Ostrogskich. Z egzarchą koncelebrowali: ks. Petro Połowko – ojciec duchowny w seminarium im. kard. Józefa Slipyja w Tarnopolu, ks. Bogdan Kowal – proboszcz parafii grekokatolickiej w Szumsku i ks. Witold Józef Kowalów – proboszcz miejscowej parafii rzymskokatolickiej. Liturgię uświetnił śpiew seminarzystów z Tarnopola. Na nabożeństwie obecni byli miejscowi grekokatolicy oraz wierni obrządku łacińskiego.

Zob.: Michał Kowaluk, „Egzarcha Wołyński odwiedził Ostrog”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 3 (82) z maja-czerwca 2008 r., s. 4–5. //

<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/?p=main&what=147&PHPSESSID=3D63%3D>

16

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаAliny, Justyny
Терези, Тихона

Будній день

16 czerwca 1569 r. – cała ludność Wołynia zebrała się w największych wówczas miastach wołyńskich – Łucku, Krzemieńcu, Włodzimierzu – by wysłuchać uroczystego aktu króla Zygmunta Augusta. Akt ten, podpisany przez króla na Wielkim Sejmie w Lublinie, głosił światu całemu, iż: „Ziemię Wołyńską Królestwu Polskiemu jako równych do równych i wolnych do wolnych ludzi – przywracamy i złączamy na wieczne czasy”. Dalej zapowiadał król, że wszyscy mieszkańcy Wołynia, katolicy i prawosławni, będą mieli zupełnie równe prawa, że język polski i język ruski jednakowo będą przez państwo uważane, że nikt ze względu na narodowość swą nie będzie gorzej lub lepiej traktowany.

Zob.: <http://ebuw.uw.edu.pl/dlibra/doccontent?id=1627&dirids=1>

16 czerwca 1889 r. – w czasie pożaru miasta spłonął kościół farny w Ostrogu nad Horyniem. Przez następnych kilka lat stał opuszczony, gdyż władze rosyjskie nie pozwalały katolikom na jego odbudowę, chcąc go oddać prawosławnym, a miejscową parafię katolicką przenieść do Krzywina. W obronie katolików obrządku łacińskiego w Ostrogu wystąpił m.in. ks. Władysław Knapieński. Dopiero w 1896 r. podjęto decyzję o jego odbudowie. Na czele komitetu odbudowy stanął Achilles Breza.

Zob.: Ks. Władysław Knapieński, „Sprawa o kościół w Ostrogu na Wołyniu”, Lwów 1892, wyd. 2 (reprint) – Biały Dunajec–Ostrów 2000. //

<http://polona.pl/dlibra/docmetadata?id=oai:polona.pl:7626>

16 czerwca 1991 r. – pod Beresteczkiem odbyły się uroczystości z okazji 340. rocznicy bitwy. Podczas uroczystości odsłonięto pomnik. Obecny był m.in. Ł. Krawczuk, przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy i patriarcha Ukraińskiej Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej – Mstysław. Zgromadzonych było ok. pół miliona ludzi.

Zob.: Zob.: Eugeniusz Ryżyk (opr.), „Kronika podlaska”, [w:] „Nad Buhom i Narwoju” nr 1 (1), lato 1991, s. 29. //

http://nadbuhom.free.ngo.pl/art_0016.html

16–18 czerwca 2001 r. – z okazji zbliżającej się pielgrzymki Papieża Jana Pawła II przeprowadzono specjalne rekolekcje w parafii w Ostrogu w diecezji łuckiej. Wygłosił je znany rekolekcjonista i promotor Różańca Świętego o. Szymon Niezgoda OP z Borku Starego koło Rzeszowa. Tematem przewodnim nauk rekolekcyjnych było Miłosierdzie Boże. Ojciec Szymon Niezgoda OP ufundował dla kościoła w Ostrogu nową kopię obrazu Jezusa Miłosiernego oraz relikwiarz z relikwiami św. siostry Faustyny Kowalskiej. A na zakończenie rekolekcji każda rodzina otrzymała obraz Jezusa Miłosiernego i modlitewniki, m.in. z tekstem Nowenny do Miłosierdzia Bożego. Pół koniec czerwca podobne rekolekcje odbyły się w Równem i Kostopolu.

Zob. Łucja Zalewska, (...);

<http://www.plebania.pl/wiesci/005.html>

16 czerwca 2005 r. – wybitny bizantynista, prof. Ihor Ševčenko, otrzymał doktorat honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Laureat wyraził życzenie, by Lublin stał się ośrodkiem badań nad recepcją kultury bizantyjskiej w Europie Środkowo-Wschodniej.

16 czerwca 2009 r. – w Rzeszowie odbyła się uroczystość nadania tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Rzeszowskiego J. E. Ks. Abp. Dr. Ignacemu Tokarczukowi. Uroczystości towarzyszyła wystawa przygotowana przez pracowników Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego. Urodził się 1 lutego 1918 r. w Łubiankach Wyższych koło Zbaraża. Biskup przemyski w latach 1965–1992, następnie arcybiskup w latach 1992–1993.

Alberta, Laury
Маркіяна, Никандра

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

17

Будній день,
або св. Альберта Хмельовського, монаха

17 czerwca 1845 r. – urodził się Adam Hilary Chmielowski – św. Brat Albert. Zmarł 25 grudnia 1916 r. w przytułku dla mężczyzn w Krakowie (który założył).

Zob.: biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Adam_Chmielowski

17 czerwca 1894 r. – w Witawie na Podolu urodził się ks. Adolf Kukuruziński, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie otrzymał 18 czerwca 1917 r. z rąk ks. bpa Ignacego Dub Dubowskiego w Żytomierzu. Wikariusz w Płoskirowie. Prefekt szkół średnich w Łucku, Włodzimierzu Wołyńskim, Zdobunowie i Ostrogu. Ze Związku Radzieckiego przyjechał na Śląsk Opolski jesienią 1957 roku. Zmarł w Prószkowie 23 października 1970 roku.

17 czerwca 1910 r. – urodził się we Lwowie Sługa Boży o. Serafin Kaszuba, wędrowny apostoł Wołynia i Kazachstanu. Świecenia kapłańskie przyjął w 1933 r., po wybuchu II wojny światowej, w 1940 r. udał się na Wołyń. W wielu miejscowościach sprawował funkcje duszpasterskie, aby w 1945 r. na stałe zatrzymać się w Równem, skąd w 1958 r. został wydany. Nie mając stałego miejsca zamieszkania, rozpoczął swoją wieloletnią pracę wędrownego duszpasterzowania. Aresztowany w 1966 r. za „włóczęgostwo” został zesłany do Kazachstanu. Wielokrotnie zwalniany i aresztowany nie zaprzestał swojej nielegalnej wtedy pracy duszpasterskiej. Zmarł 20 września 1977 roku. Dnia 2 grudnia 1992 rozpoczął się w Krakowie jego proces beatyfikacyjny.

Zob.: biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Serafin_Kaszuba

17 czerwca 1956 r. – święcenia kapłańskie ks. bpa Jana Bagińskiego, biskupa pomocniczego diecezji opolskiej, rodem z Wołynia. Urodził się 31 maja 1932 r. w Kamionce k. Niewirkowa na Wołyniu. Jako dziecko uratował się podczas napadu nacjonalistów ukraińskich na rodziną wieś. Studia filozoficzno-teologiczne w WSD Śląska Opolskiego w Nysie-Opolu, ukończył magisterium i, w późniejszym terminie, doktoratem z teologii uzyskany w KUL. Świecenia kapłańskie przyjął 17 czerwca 1956 r. w Opolu i na stałe związał się z diecezją opolską. Od 18 września 1973 r. do 17 sierpnia 1976 r. był wicerektorem WSD Śląska Opolskiego z nominacji ks. bpa opolskiego Franciszka Jopa. Wcześniej pracował jako prefekt kleryków w Nysie (od 12 czerwca 1959 r. do 8 września 1973 r.) oraz profesor (od 1959 r. do 17 sierpnia 1976 r.). Prowadził lektorat z języka łacińskiego. Z pracy w seminarium zrezygnował w 1976 r. Papież Jan Paweł II dekretem z 27 czerwca 1985 r. zamianował go biskupem pomocniczym w Opolu. Sakrę biskupią przyjął 15 sierpnia 1985 r. w katedrze opolskiej.

Zob.: biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Bagi%C5%84ski

17 czerwca 1979 r. – święcenia kapłańskie przyjął ks. Władysław Czajka, kapłan archidiecezji lubelskiej. Urodził się 10 września 1952 roku. Od 1991 r. proboszcz parafii w Równem na Wołyniu (diecezja łucka).

Zob.: biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Władysław_Czajka

17 czerwca 2005 r. – „Pojednanie polsko-ukraińskie, zainicjowane przez Kościoły w Polsce i na Ukrainie, to ważny akt religijny o wymiarze duchowym” – powiedział abp Sławoj Leszek Głódź przed rozpoczęciem 332. zebrania plenarnego Konferencji Episkopatu Polski. W czasie obrad biskupi zatwierdzili list o pojednaniu między oboma narodami.

18

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаElżbiety, Doroty
Леонтія, Севастьяна

Будній день

18 czerwca 1792 r. – bitwa pod Zieleńcami (przy drodze Połonne-Zasław, 13 km na wschód od Zasławia, 8 km od Szepetówki) w czasie wojny polsko-rosyjskiej pomiędzy wojskami polskimi (15,5 tys.) pod dowództwem ks. Józefa Poniatowskiego i Tadeusza Kościuszki, a wojskami rosyjskimi (11 tys.) dowodzonymi przez gen. Herkulesa Markowa. Zwycięstwo wojsk polskich.

Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Ziele%C5%84cami

18 czerwca 1894 r. – święcenia kapłańskie otrzymał ks. Adolf Kukuruziński, kapłan diecezji łuckiej, z rąk ks. bpa Ignacego Dub Dubowskiego w Żytomierzu. Urodził się 17 czerwca 1894 r. w Witawie na Podolu. Wikariusz w Płoskirowie. Prefekt szkół średnich w Łucku, Włodzimierzu Wołyńskim, Zdołbunowie i Ostrogu. Ze Związku Radzieckiego przyjechał na Śląsk Opolski jesienią 1957 roku. Zmarł w Prószkowie 23 października 1970 roku.

18 czerwca 1998 r. – w Janowej Dolinie (obecnie: Bazaltowe) odsłonięto ponad 5. metrowy krzyż-obelisk ku czci pomordowanych tu Polaków. Nie obeszło się bez skandalu. Nacjonaliści ukraińscy nie dopuścili bpa Marcjana Trofimiaka, aby poświęcił pomnik. Nabożeństwo zostało odprawione w kościele pw. świętych Piotra i Pawła w Równem. W ostatniej chwili ukraiński wykonawca pomnika usunął, bez wiedzy strony polskiej, datę 23 kwietnia 1943 roku, pozostawiając tylko napis: „Pamięci Polaków z Janowej Doliny”.

Gerwazego, Protazego
Михайлини, Зосима

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

19

Будній день, або св. Ромуальда, абата

19 czerwca 1205 r. – w bitwie pod Zawichostem poległ Roman Halicki, książę halicko-włodzimierski i władca Kijowa. Syn Mściława II Chrobrego z dynastii Rurikowiczów.

19 czerwca 1669 r. – wybór Michała Korybuta Wiśniowieckiego na króla Polski. Urodził się 31 maja 1640 r. w Białym Kamieniu na Wołyniu. Wielki książę Litwy w latach 1669–1673. Zmarł 10 listopada 1673 r. we Lwowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Korybut_Wi%C5%9Bniowiecki

19 czerwca 1920 r. – w rejonie Nowogrodu Wołyńskiego 2 Armia Polska została zaatakowana przez Armię Konną (Konarmię) Siemiona Budionnego. Podczas kilkudniowych walk doznała dużych strat i wycofała się do Żytomierza. Napór 12. armii zmusił gen. Kazimierza Raszewskiego do wycofania się na linię Nowogród Wołyński-Emilczyn, utraconą do 25 czerwca. W wyniku tego pozycje 2 Armii były cofnięte w stosunku do innych i powstały luki, przez które nieprzyjaciół mógł wdrzeć się na tyły.

19 czerwca 1926 r. – zmarł ks. Bronisław Sawicki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1879 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1904 roku.

19 czerwca 1931 r. – zmarł ks. Tomasz Rudnicki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1897 roku. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1921 roku. W drugiej połowie lat 20. XX wieku był poza duszpasterstwem. Przebywał w miejscowości Kulczyce, p. Budzanów.

19 czerwca 1937 r. – zmarł ks. Antoni Burzyński, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1875 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1899 roku. Jako emeryt był mansonariuszem przy kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny (dawny oo. bernardynów) w Dubnie.

19 czerwca 1938 r. – w Ostrogu zmarł ks. Józef Ptaszyński (1867–1938), wieloletni proboszcz i dziekan ostrogski, prepozyt Kapituły Ołyckiej. Urodził się w 1867 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1891 roku. Prawie 20 lat był proboszczem w Ostrogu nad Horyniem – niemal przez cały okres międzywojenny – parafię tę objął 9 marca 1919 roku.

19 czerwca 1986 r. – w Warszawie zmarł Stefan Śledziński, polski dyrygent, muzykolog i pedagog. Urodził się 8 sierpnia 1897 r. w Żytomierzu.

Zob.: Małgorzata Kosińska, „Stefan Śledziński” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_sledzinski_stefan

20

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеBogny, Florentyny
Маргарити, Терези

XII Неділя Звичайна

20 czerwca 1793 r. – u stóp Karpat, w Surochowie niedaleko Jarosławia, urodził się Aleksander Fredro, polski komediopisarz. Tworzył w epoce romantyzmu. Zmarł 15 lipca 1876 r. we Lwowie. Został pochowany w rodzinnej krypcie kościoła w Rudkach koło Lwowa. Jego wnukiem był metropolita Andrzej Szeptycki.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Fredro

20 czerwca 1900 r. – We Lwowie rozpoczęto wydawanie pierwszego w Polsce ilustrowanego pisma sportowego „Gazety Sportowej”.

20 czerwca 1939 r. – w Spasie na Ukrainie urodził się abp Jan (Iwan) Martyniak, grekokatolicki metropolita przemysko-warszawski obrządku bizantyjsko-ukraińskiego. Metropolita mianowany 31 maja 1996 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Martyniak

20 czerwca 1944 r. – po dokonaniu przeprawy przez Bug (w nocy z 9 na 10 czerwca 1944 r.) oddziały 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK w dniach 17–20 czerwca 1944 r. osiągnęły rejon lasów Parczewskich. Pobyt w tym rejonie wykorzystano przede wszystkim na odpoczynek i uporządkowanie oddziałów oraz szkolenie.

20 czerwca 1983 r. – w Londynie zmarł Tadeusz Sulimirski, wybitny polski archeolog, profesor. Urodził się 1 kwietnia 1898 r. w Kobylanach. W latach 1937–1938 na zaproszenie Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk przeprowadził wraz z pracownikami i studentami Zakładu Archeologii Przedhistorycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego badania archeologiczne na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Sulimirski

20 czerwca 1994 r. – Jan Paweł II mianował bp Antoniego Pacyfika Dydycza, kapucyna, biskupem drohiczyńskim. Diecezja drohiczyńska, wcześniej pińska, była kiedyś częścią diecezji łuckiej. Urodził się 24 sierpnia 1938 r. w Serpelicach na Podlasiu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Dydycz

Alicji, Alojzego
Раймонда, Томи

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

21

Св. Алойзія Гонзаги, монаха

21 czerwca 1928 r. – prawosławny bp krzemieniecki Szymon, przy udziale 70 księży i 17 tysięcy wiernych, dokonał uroczystego poświęcenia nowo wybudowanej cerkwi na futorach Bielawskich, gdzie przeniesiono cudowną ikonę.

21 czerwca 1942 r. – otrzymał z rąk bpa Eugeniusza Baziaka święcenia kapłańskie abp Ignacy Tokarczuk, ordynariusz przemyski w latach 1965–1993. Urodził się 1 lutego 1918 r. w Łubiankach Wyższych koło Zbaraża.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Tokarczuk

21 czerwca 1964 r. – w Krakowie zmarł Henryk Sztompka, polski pianista i pedagog. Urodził się 1 kwietnia 1901 r. w Bogusławce koło Łucka.

Zob.: Małgorzata Kosińska, „Henryk Sztompka” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_sztompka_henryk

22

WTOREK
БІВТОРОКTuesday
Dienstag
ВторникJana, Pauliny
Інокентія, ХристиниБудній день, або св. Павлина з Нолі,
єпископа, свв. мучеників Йоана Фішера,
єпископа і Томи Мора, канцлера

22 czerwca 1932 r. – Józef Edward Dutkiewicz (1903–1968) został mianowany wojewódzkim konserwatorem zabytków (był nim do 1935 r.) i kierownikiem Oddziału Sztuki w Wołyńskim Urzędzie Wojewódzkim w Łucku, jak również kierownikiem Muzeum Wołyńskiego. Muzeum było wówczas własnością Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Opieki nad Zabytkami w Łucku. Urodził się w 1903 r. w Krakowie i w tym mieście ukończył studia na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych oraz na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był doktorem historii sztuki. W Łucku był m.in. współorganizatorem niezwykle zasłużonego Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Autor artykułu „Ochrona miast zabytkowych” opublikowanego na łamach „Wołyńskich Wiadomości Technicznych” (1935, nr 7, s. 6–7). Zginął 7 września 1968 r. w nieszczęśliwym wypadku w trakcie wykonywania prac konserwatorskich.

Zob.: Andrzej Gaczoł, „Kraków. Ochrona zabytkowego miasta. Rzeczywistość czy fikcja”, Kraków 2009, s. 128–131 i inne.

22 czerwca 1935 r. – w katedrze łuckiej święcenia kapłańskie otrzymał ks. prałat Leon Krejca. Urodził się w 1912 roku w Krakowie. Po pierwszym roku Seminarium Duchownego w Krakowie, za namową ks. bp S. Walczykiewicza wyjechał na dalsze studia do Łucka. Był katechetą do 1939 r. skąd po wybuchu wojny wrócił do Krakowa. Był wiele lat proboszczem w Nowym Targu i Szaflarach, następnie pracował w Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Ks. Prałat Leon Krejca zmarł w Krakowie dnia 23 marca 1997 r.

22 czerwca 1935 r. – zostało wydane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o zniesieniu ekspozytury starostwa zdołbunowskiego w Ostrogu, w województwie wołyńskim. Rozporządzenie ogłoszono 28 czerwca 1935 r. (Dziennik Ustaw Nr 45/1935 r., poz. 308).

22 czerwca 1941 r. – Niemcy uderzają na ZSRR, a w więzieniu w Łucku, NKWD morduje ok. 4.000 uwięzionych tam w większości Polaków oraz Ukraińców, w tym kilku księży. Dokonano rzezi więźniów, podczas której prawdopodobnie zostali zamordowani prefekt i kanonik Kapituły Łuckiej, ks. Władysław Spaczyński i ks. Bronisław Galicki. Cudem uratował się Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński. W Łucku, w więzieniu mordowaniem więźniów kierowali enkawudziści Malibow, Gebiuk, Kuchanowicz, uczestniczyli w masakrze również naczelnicy oddziałów więziennych: Stan, Gonczarow oraz enkawudziści: Dworkin, Falkow, Korszunow. Jeszcze przed rozpoczęciem wojny bolszewicy zdążyli dokonać kolejnej, czwartej już deportacji ok. 200.000 Polaków na Syberię.

Zob.: Romuald Wernik, „Zbrodnia, która czeka na karę”, [w:] „Dziennik Polski” (Londyn) z 26 lutego 1988 r.

Wandy, Zenona
Йосифа, Петра

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

23

Будній день

23 czerwca 1941 r. – przed uprawomocnieniem wyroku zostali zamordowani w czasie masakry 2000 więźniów w Łucku duszpasterze z Włodzimierza Wołyńskiego: ks. Józef Czurko i ks. Bronisław Galicki. Za działalność konspiracyjną byli skazani na rozstrzelanie. Cudem z masakry uratował się Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński.

23 czerwca 1943 r. – samoobrona Sienkiewiczówki (Łuckie), spodziewając się ataku UPA, podjęła decyzję o ewakuacji około 1000 uciekinierów i mieszkańców osady do Łucka. Trasa ewakuacji wynosiła ok. 40 km. Konwój był wielokrotnie atakowany przez słabe grupki upowskie, odpierane przez siły samoobrony i... Niemców podległych *Kreislandwirtowi* Leopoldowi Hampelowi. Ten sudecki Niemiec w czasie I wojny światowej dostał się do niewoli rosyjskiej i po ucieczce otrzymał pomoc od Polaków. Znał język polski i wykazywał wobec Polaków wyjątkową przychylność. Hampel wydał pozwolenie na broń grupie Polaków, co pozwoliło utworzyć samoobronę w Sienkiewiczówce. Postawa Hampela wywołała skargi Ukraińców do jego zwierzchników, w wyniku których został przeniesiony karnie do Winnicy na Żytomierszczyźnie.

23 czerwca 1997 r. – rozpoczęło się II Europejskie Zgromadzenie Eklezjalne w Grazu (Austria), Wzięli w nim udział przedstawiciele z Łucka na Wołyniu.

23–27 czerwca 2001 r. – przebywał z pielgrzymką na Ukrainie papież Jan Paweł II. Pierwsze dwa dni w Kijowie, tam spotkał się z władzami państwa i przedstawicielami Kościoła wschodniego oraz odprawił Msze św. w obrządku łacińskim i bizantyjskim. Podczas dwudniowej wizyty we Lwowie podczas Mszy św. beatyfikował ks. abp. Józefa Bilczewskiego i ks. Zygmunta Gorazdowskiego. Następnie spotkał się z młodzieżą na placu przed cerkwią Narodzenia Bogurodzicy Maryi na Sichowie. Następnego dnia beatyfikował 28 Sług Bożych, w tym m.in. Mikołaja Czarneckiego, apostołskiego egzarchę Wołynia i Polesia.

24

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергDanuty, Jana
Вільгельма, АнастасіїNarodzenie Jana Chrzciciela
Свято Народження
Святого Йоана Хрестителя

24 czerwca 1943 r. – nacjonałści ukraińscy zamordowali ks. prob. Józefa Szostaka z Hołob Małych i zakonnika pijara br. Piotra Mojsiejonka, który odwoził go do domu po odpuście w kościele w Lubieszowie. Obaj byli przed śmiercią torturowani. Inna wersja podaje datę ich śmierci w październiku 1943 r., i że zostali zamordowani w Lubieszowie w czasie powrotu z pogrzebu O. Borrela.

24 czerwca 1943 r. – o godz. 12.00 został zamordowany (odrabianie głowy) Mykoła Martynowski „Mucha” – słabe ogniwo w szeregach UPA. „Dnia 23.VI. 1943 r. Nadzwyczajna Sesja Sądu Polowego UPA Grupy Enej, sprawdzivszy sprawę oskarżonego Mykoły Martynowskiego – „Muchy” z oddziału Berkuta, stwierdza co następuje: oskarżony Mucha został aresztowany w dniu 20.VI.43 r. pod zarzutem działalności prowokatorskiej w szeregach OUN i UPA w okresie od 18.1. 1942 r. do 20.VI.1943 r. Gruntownie przeprowadzone śledztwo w jego sprawie [trwające dwa dni – przyp. Wiktor Poliszczuk] wykazało bez wątpienia, że oskarżony Martynowski był prowokatorem, świadomie zdającymi sobie sprawę ze swej działalności (...) Skazuje oskarżonego Martynowskiego Mykołę-Mucha na karę śmierci przez odrabianie głowy przed oddziałem UPA. Przewodniczący sądu d-ca Dubowyj, członkowie d-ca Enej, Beskyd, Matros. Postój, 23 czerwca 1943 r. (...) Wykonanie wyroku nastąpiło (...) na oczach oddziału UPA o godz. 12 w południe dnia 24.VI. 1943 r.

Nie wiadomo, czym przejawiała się prowokacyjna robota „Muchy” Martynowskiego. Być może po prostu nie chciał mordować Polaków, których w tamtym czasie ze szczególnym upodobaniem prześladowali jego „sędziowie” a zarazem zwierzchnicy – lokalni dowódcy UPA na Wołyniu – „Dubowyj” i „Enej”.

Zob.: Dymitr Mohort, „Sprawa Martynowskiego” //

<http://65-lat-temu.salon24.pl/86736,sprawa-martynowskiego>

Wiktor Poliszczuk, „Dowody zbrodni OUN i UPA”, t.2, Toronto 2000; W. Poliszczuk, „Ukraińskie ofiary OUN-UPA” //

<http://www.kki.com.pl/piojar/polemiki/rubiez/ofiary/ofiary.html>

24 czerwca 1943 r. – taką datę nosi słynny list Jurija Stelmaszczuka pseud. „Rudyj”, dowódcy północno-zachodniego OW „Turiw”, w którym pisał do „Rubana”: „(...) Druze Ruban! Przekazuję do waszej wiadomości, że w czerwcu 1943 r. przedstawiciel centralnego Prowodu- dowódca UPA – „Piwnycz” „Kłym Sawur” przekazał mi tajną dyrektywę w sprawie całkowitej-powszechnej, fizycznej likwidacji ludności polskiej. (...) Dla wykonania tej dyrektywy proszę rzetelnie przygotować się do akcji przeciw Polakom i wyznaczyć odpowiedzialnych: w rejonach nadbużańskich – kurinnego „Łysoho”, na rejon turzyski, owadnowski, oździułycki i pozostałe – „Sosenska”; na okręg kowelski – „Hoto-benka”. Stawa Ukrainie. Dowódca grupy UPA „Turiw” – „Rudyj”, 24 czerwca 1943 r. Stawka”.

Zob.: Archiwum SBU Obwodu Wołyńskiego, fond. nr 11315, opys I, sprawa H, s. 28).

Doroty, Wilhelma
Дорофії, Максима

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

25

Будній день

25 czerwca 1792 r. – w czasie wojny polsko-rosyjskiej 22 czerwca 1792 r. miały miejsce pierwsze nadania nowego polskiego orderu Virtuti Militari (Cnocie wojskowej), a wręczenie medali nastąpiło 25 czerwca 1792 r. w Ostrogu nad Horyniem, gdzie znajdował się wówczas obóz wojsk polskich.

25 czerwca 1939 r. – o. Aleksander Beń, franciszkanin konwentualny, przyjął święcenia kapłańskie z rąk ks. bpa Eugeniusza Baziaka. Urodził się 9 marca 1912 r. w Dołhomościskach k. Sądowej Wiszni. W latach 1939–1943 pracował w Boremlu w diecezji łuckiej. W 1945 r. został aresztowany i postawiony przed sądem razem z ks. bpem łuckim Adolfem Piotrem Szelażkiem. W latach 1953–1956 był zesłany do Kazachstanu, gdzie później powrócił na emeryturę i pracował duszpastersko. Zmarł 1 czerwca 1991 r. w Przemyślu, gdzie przybył na spotkanie z papieżem Janem Pawłem II.

Zob.: Br. Marcin Guzik OFM Conv., „O. Odoryk – misjonarz Kazachstanu” // <http://www.franciszkanie.pl/news.php?id=6382>

25 czerwca 1950 r. – w sanktuarium maryjno-pasyjnym w Kalwarii Zebrzydowskiej z rąk ks. bpa Eugeniusza Baziaka otrzymał święcenia kapłańskie Marian Jaworski, metropolita lwowski (w latach 1991–2008) i administrator apostolski diecezji łuckiej (1986–1988), wieloletni zwierzchnik episkopatu rzymskokatolickiego na Ukrainie, kardynał, arcybiskup senior lwowski. Bliski przyjaciel Karola Wojtyły – papieża Jana Pawła II.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Marian_Jaworski

25 czerwca 1991 r. – pismem urzędu miasta Łucka, nr 140 podpisanym przez W.I. Błażeńczuka, zwrócono wiernym katedrę pw. św. Apostołów Piotra i Pawła, gdzie przez ostatnie 10 lat czynne było muzeum ateizmu.

25 czerwca 1995 r. – metropolita lwowski arcybiskup Marian Jaworski poświęcił barokowy Ołtarz Matki Bożej w kościele parafialnym w Ostrogu, odnowiony staraniem miejscowego proboszcza ks. Witolda J. Kowalowa w pracowni konserwatorskiej Archidiecezjalnego Muzeum Sztuki Religijnej w Lublinie. W Ostrogu abp M. Jaworski obchodził 45. rocznicę przyjęcia święceń prezbiteratu.

26

SOBOTA
СУБОТА

Dawida, Jana
Іоана, Павла

Saturday
Samtag
Суббота

Будній день, або
св. Зигмунда Гораздовського, пресвітера

26 czerwca 1916 r. – od tego dnia oddział (d. korpus) generała adiutanta kawalerii Władimira Michajłowicza Bielobrazowa (1857–1932) został wzmocniony kilkoma korpusami i podporządkowany Frontowi Południowo-Zachodniemu gen. Aleksieja Brusilowa. Dnia 28 lipca 1916 r. oddział (korpus) gen. Bielobrazowa przeszedł do natarcia od południa na Kowel.

Zob.: biogram gen. Bielobrazowa w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W._M._Bie%C5%82obrazow

26 czerwca 2001 r. – Ojciec Święty Jan Paweł II beatyfikował we Lwowie dwóch heroicznych lwowskich kapłanów, ks. abpa Józefa Bilczewskiego (1860–1923) i ks. Zygmunta Gorazdowskiego (1845–1920). W uroczystościach beatyfikacyjnych wzięli udział także wierni z Wołynia.

Św. abp Józef Bilczewski urodził się 26 kwietnia 1860 r. w Wilamowicach k. Kęt. Wyświęcony na kapłana, w roku 1884 r., w 1886 r. doktoryzował się, a w 1891 r. został profesorem Uniwersytetu we Lwowie. Dnia 17 grudnia 1900 r. został arcybiskupem lwowskim. Przez 23 lata pasterzował archidiecezji lwowskiej, gdzie zasłynął z wielkiej pobożności i pracowitości oraz jako ojciec i opiekun biednych. Po świątobliwym życiu zmarł 20 marca 1923 r. we Lwowie. Papież Benedykt XVI kanonizował bł. Józefa Bilczewskiego dnia 23 października 2005 r.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Bilczewski

Św. ks. Zygmunt Gorazdowski urodził się 1 listopada 1845 r. w Sanoku. Założyciel Zgromadzenia Sióstr św. Józefa (józefitki), był proboszczem parafii św. Mikołaja we Lwowie, założył wiele organizacji dobroczynnych, jak zakładu dla nieuleczalnie chorych, domu pracy dla żebraków czy taniej kuchni dla robotników i młodzieży. Napisał katechizm ludowy. Zmarł 1 stycznia 1920 r. we Lwowie. Dnia 23 października 2005 r., Papież Benedykt XVI kanonizował bł. Zygmunta Gorazdowskiego.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Gorazdowski

Joanny, Władysława

Лукії, Людвіги

NIEDZIELA

НЕДІЛЯ

Sunday

Sonntag

Воскресенье

27

XIII Неділя Звичайна

Св. Кирила з Олександрії,
єпископа і вчителя Церкви

27 czerwca 1933 r. – nastąpiło połączenie Podolskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK) z Wołyńskim Towarzystwem Krajoznawczym i Opieki nad Zabytkami Przeszłości w Łucku. Prezydium, a następnie Komitet Wykonawczy Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego (PTK) uznały dnia 5 lipca 1933 r. wyżej wymienione Towarzystwo za Okręg Wojewódzki Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Zob.: Wanda Skowron, „Krajoznawstwo jako nośnik wartości i wartość”, [w:] „Barbakan” nr 30 (169) 1999 r., s. 16–21.); Stanisław Osman, „Krzemieniec na kartach historii Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego” //

http://www.khit.pttk.pl/teksty/krzemieniec_na_kartach.pdf

27 czerwca 1943 r. – nacjonałiści ukraińscy dokonali napadu na Wasylówkę i Retnówkę w gminie Rożyszcze, powiat łucki. Wsie te były częścią systemu obronnego samoobrony polskiej w okolicach Bożyszcz.

27 czerwca 1946 r. – w wiosce Krupiec w obw. chmielnickim urodził się Walerij Hajazowycz Batałow, radziecki, potem ukraiński, dziennikarz i pisarz. Przez jedną kadencję pod koniec lat 90. XX wieku był merem miasta Ostroga w obw. rówieńskim.

27 czerwca 2009 r. – w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach odbyło się III Sympozjum Stowarzyszenie im. Ks. Władysława Bukowińskiego „Ocalenie” pt. „Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński – człowiek wiary i obrońca życia”. Sympozjum rozpoczęło się uroczystą Mszą św. w kaplicy św. Faustyny, koncelebrowaną przez sześciu księży. Kazanie wygłosił ks. prof. dr hab. Edward Staniek profesor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, wcześniej rektor Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej. W sali Jana Pawła II wykłady wygłosili: ks. prof. Edward Staniek, ks. dr Henryk Majkrzak SCJ, ks. dr Leszek Mateja i ks. dr Jan Nowak. Świadectwo o łasce uzdrowienia za przyczyną Sługi Bożego ks. Władysława Bukowińskiego przedstawiła p. Anna Pruszyńska.

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag
Понедельник

Marceli, Ireneusza
Вікентії, Павла

Св. Іринія, єпископа і мученика
День Конституції України

28 czerwca 1757 r. – w Brodowie k. Ostroga urodził się Jana Paweł Woronicz, absolwent i wykładowca szkoły jezuitów w Ostrogu, poeta, kaznodzieja. Od 1816 r. bp krakowski. Abp warszawski i prymas Królestwa Polskiego (1828–1829). Zmarł 6 grudnia 1829 r. w Wiedniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Pawe%C5%82_Woronicz

28 czerwca 1927 r. – odbył się w Krakowie powtórny, bardzo uroczysty pogrzeb Juliusza Słowackiego. Trumna ze szczątkami Wieszcza, ekshumowanymi na cmentarzu Montmartre w Paryżu, przybyła do Krakowa pociągiem 27 czerwca (późnym wieczorem) i złożona została w Barbakanie. Po całonocnym holdzie mieszkańców i żałobników i po porannej mszy świętej w Barbakanie, trumnę przewieziono na rydwanie na dziedziniec wawelski. W bardzo podniosłej atmosferze, w imieniu narodu pożegnał Słowackiego Józef Piłsudski, Marszałek Polski. W katedrze wawelskiej kazanie pogrzebowe wygłosił biskup Michał Godlewski (były bp pomocniczy łucki) – już wówczas znany mówca, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, a modły pogrzebowe odprawił ks. arcybiskup-metropolita krakowski Adam S. Sapieha. Trumnę złożono w krypcie Wieszców Narodowych, obok szczątków Mickiewicza i ziemi z grobu Salomei Słowackiej-Bec' u, matki Juliusza z Krzemieńca.

Zob.: Franciszek Ziejka, „*Świątynia Wieszców Narodowych*”, [w:] „Alma Mater” (Kraków), nr 73/2005, s. 19-20.

28 czerwca 1931 r. – w katedrze na Wawelu w Krakowie święcenia kapłańskie przyjął Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński (1904-1974).

28 czerwca 1941 r. – we wsi Olganówka Nowa (pow. Łuck), grupa marszowa OUN zamordowała 4 Polaków: babkę lat 80, jej córkę lat 50, wnuczka lat 17 i 6-letniego chłopca. Ofiary mordu pozwolili pochować dopiero 6 lipca, bez trumien, na poniemieckim cmentarzu. 26 i 27 czerwca grupa ta w Olganówce Starej zamordowała 3 Polaków, w tym kobietę lat 35, z małym dzieckiem.

Piotra, Pawła
Юдіфи, Соломії

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

29

Św. Apostołów Piotra i Pawła
Свв. апостолів Петра і Павла

29 czerwca 1808 r. – w Bortnowie na Wołyniu urodził się Henryk Cieszkowski, herbu Dołęga, poeta, powieściopisarz. Uczestnik powstania listopadowego w latach 1830–1831. Zmarł 1 stycznia 1873 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Cieszkowski

29 czerwca 1849 r. – urodziła się Olena Pczilka (właśc. Olga Kosacz, z d. Drahomanowa), ukraińska pisarka, redaktorka czasopisma „Ridnyj kraj” („Rodnoy kraj”), matka Łesi Ukrainki. Zmarła 4 października 1930 roku.

Zob. biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/O%C5%82ena_Pczy%C5%82ka

29 czerwca 1913 r. – w Raclawicach pow. Gorlice urodził się ks. Stanisław Dutka, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1938 roku. W tym samym roku został wikariuszem i katechetą w Kiwercach k. Łucka. Po wojnie pracował w diecezji opolskiej jako prokurator w WSD w Nysie, a później proboszcz w Rogach Kozielskich. Zmarł 7 lutego 1993 r. w Rogach Kozielskich.

29 czerwca 1933 r. – otrzymał święcenia kapłańskie o. Bolesław Remigiusz Kranc, kapucyn. Urodził się 1 listopada 1910 r. w Krośnie nad Wisłokiem. Do Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów wstąpił 20 sierpnia 1926 r. i otrzymał imię zakonne Remigiusz. W latach 1939–1945 pracował w Ostrogu nad Horyniem. W czasie II wojny światowej (zwłaszcza na przełomie 1943/1944 r.) przywódca i obrońca społeczności polskiej w tym mieście. W latach 1945–1948 więziony i zesłany na Kołymę. Zmarł 5 stycznia 1977 r. w Krakowie Nowej Hucie.

Zob.: O. Remigiusz Kranc OFMCap., W drodze z Ostroga na Kołymę, ISBN 83-907955-1-5, Biały Dunajec–Kraków 1998; O. Hieronim Warachim OFMCap., „Kapucyni sybiracy”, Kraków 2009, s. 79–92.

29 czerwca 1940 r. – odbyła się trzecia masowa deportacja ludności polskiej z Kresów w głąb ZSRR. Wywieziono w niej głównie uciekinierów z zachodniej i centralnej Polski, którzy schronili się we wschodnich województwach Polski, w tym na Wołyniu.

29 czerwca 1943 r. – nacjonaliści ukraińscy napadli na Zastawie, gmina Ludwipól, powiat Kostopol, województwo wołyńskie. Wiele osób zginęło. Ocalała ludność uciekała przede wszystkim do Janówki i Huty Starej i przetrwała na Zasluczu do 1945 r., tj. do czasu wyjazdu na Ziemię Zachodnie Polski. Kolonia Zastawie po napadzie w końcu czerwca 1943 r. została spalona i obecnie nie istnieje.

Zob.: „Zastawie” // <http://wolyn.ovh.org/opisy/zastawie-03.html>

29 czerwca 1965 r. – w Równem na Wołyniu urodził się Ihor Marko, ukraiński sportowiec, jeden z najbardziej utalentowanych żużlowców tego kraju. Zmarł 16 listopada 2006 roku.

29 czerwca 1991 r. – została odprawiona pierwsza Msza św. w odzyskanej katedrze pw. świętych Piotra i Pawła w Łucku. Uroczystej Mszy św. przewodniczył ks. bp. Rafał Kiernicki wraz z ks. bp. Marcejanem Trofimiakiem i kilkunastoma księżmi z Ukrainy i Polski. Przybył przedstawiciel Watykanu, był też biskup Ukraińskiej Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej ze swoimi kapłanami, przedstawiciele Kościoła ewangelickiego, władz miejskich, ukraińskiej organizacji „Ruch” i deputowani Ukrainy. Proboszczem został ks. Ludwik Kamilewski.

29 czerwca 2004 r. – homilię podczas uroczystości odpustowej w kościele katedralnym w Łucku wygłosił przewodniczący Konferencji Biskupów Szkocji kard. Keith Michael Patrick O'Brien.

ŚRODA
СЕРЕДА

Emilii, Lucyny
Адольфа, Оттона

Wednesday

Mittwoch

Будній день,

Среда

або свв. Першомучеників Римської Церкви

30 czerwca 1820 r. – w czasie rozdania medali i listów pochwalnych uczniom Liceum Wołyńskiego mowę wygłosił Ludwik Kropiński.

Zob.: „Mowa Jaśnie Wielmożnego Ludwika Kropińskiego [...] miana przy rozdawaniu medalów i listów pochwalnych uczniom Liceum Wołyńskiego dnia 30. Czerwca 1820 roku” //

http://www.pbi.edu.pl/book_reader.php?p=43015

Biogram Ludwika Kropińskiego w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Kropi%C5%84ski

30 czerwca 1907 r. – w Krakowcu urodził się Roman Szuchewycz, ps. Taras Czuprynka, ukraiński działacz narodowy, generał i naczelny dowódca UPA, przewodniczący Sekretariatu Generalnego Ukraińskiej Główniej Rady Wyzwoleniczej. Zmarł 5 marca 1950 r. w Białohorszczu k. Lwowa.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Roman_Szuchewycz

30 czerwca 1930 r. – w Krzemieńcu odbył się IV Zjazd Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej, który trwał 3 dni. Po nabożeństwie w kościele licealnym, uroczystego otwarcia Zjazdu dokonał Wizytator Liceum Krzemienieckiego Juliusz Poniatowski. Obrady toczyły się pod przewodnictwem Stanisława Dobrowolskiego. Referat wygłosił prof. Fr. Mączak o Liceum Krzemienieckim. Delegacje Kół złożyły dary dla Koła Krzemienieckiego. Wieczorem odbyła się akademicka ku czci Juliusza Słowackiego pod tytułem: „Hołd J. Słowackiemu”. Staraniem Koła Krajoznawczego Młodzieży Liceum Krzemienieckiego została urządzona wystawa krajoznawcza. W Zjeździe uczestniczyło 30 kół i 459 członków. Po zwiedzeniu miasta Krzemieńca odbyła się wycieczka do Bereżec na Bożą Górę.

Zob.: Stanisław Osman, „Krzemieniec na kartach historii Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego” //

http://www.khit.pttk.pl/teksty/krzemieniec_na_kartach.pdf

30 czerwca 1996 r. – w Łucku na Ukrainie odbyły się uroczystości reerygowania diecezji łuckiej. Wcześniej, dnia 18 maja tego roku Ojciec Święty Jan Paweł II ogłosił dekret o wznowieniu działalności diecezji łuckiej. Do czasu powołania nowego ordynariusza i mianowania biskupa, jej administratorem apostolskim został Metropolita Lwowski, ks. abp Marian Jaworski. Potem dnia 26 marca 1998 r. biskupem ordynariuszem diecezji łuckiej został mianowany ks. bp Marccjan Trofimiak, po siedmiu latach posługi jako biskup pomocniczy w katedrze lwowskiej.

30 czerwca 2009 r. – o godz. 13.00 w Hotelu Grand Lublinianka (sala konferencyjna), ul. Krakowskie Przedmieście 56 w Lublinie, odbyła się konferencja prasowa organizatorów protestu przeciwko nadaniu przez KUL doktoratu h.c. prezydentowi Wiktorowi Juszczence, gloryfikatorowi morderców Polaków, Żydów i Ormian. Na konferencji został przedstawiony plan protestów. Spośród organizatorów udział w konferencji wzięli m.in. pułkownik Jan Niewiński, dowódca samoobrony wsi Rybcza na Wołyniu w 1943 r., Ewa Siemaszko, autorka monografii „Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej na Wołyniu 1939–1945”, ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, duszpasterz Ormian w Polsce południowej, a także ocalałe świadkowie ludobójstwa oraz przedstawiciele organizacji kresowych i niepodległościowych z kilku miast w Polsce.

Haliny, Marcina, Ottona
Ігнатія, Антонія

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

Будній день

1 lipca 1974 r. – urodził się ks. Grzegorz Oważany, proboszcz parafii w Dubnie, Beresteczku i Horochowie (od 14 września 2007 roku).

1 lipca 2009 r. – nabożeństwem ekumenicznym w archikatedrze w Lublinie rozpoczęły się uroczystości 440. rocznicy podpisania Unii Lubelskiej. Przybyli na nie prezydenci Polski, Litwy i Ukrainy oraz przedstawiciele innych państw, które przed wiekami tworzyły Rzeczpospolitą Obojga Narodów. We wspólnej modlitwie uczestniczyli prezydenci: Polski – Lech Kaczyński, Litwy – Valdas Adamkus, Ukrainy – Wiktor Juszczenko oraz b. przewodniczący Rady Najwyższej Białorusi Stanisław Szuszkiewicz. Przybyli także prymas Polski kardynał Józef Glemp, nuncjusz apostolski abp Józef Kowalczyk, przedstawiciele innych Kościołów i wyznań. Nabożeństwu przewodniczył metropolita lubelski abp Józef Życiński. W homilii abp Życiński podkreślił, że w kulturze, zdominowanej obecnie przez konsumpcję i sukces, trzeba pamiętać o korzeniach, z których wyrasta Europa oraz przypomniał Sługę Bożego Jana Pawła II, który „uczył nas jak przezwyciężać tę mentalność podziałów, gdy w swej pamiętnej homilii w Gnieźnie nawoływał do budowania duchowej jedności Europy”. Po nabożeństwie archikatedrze, na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim odbyła się uroczystość wręczenia doktoratów honoris causa tej uczelni prezydentom Kaczyńskiemu, Adamkusowi, Juszczenko oraz Szuszkiewiczowi.

1 lipca 2009 r. – w tym dniu miał miejsce protest społeczny, zwłaszcza środowisk kresowych, kierowany przez ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego. Kresowianie protestowali przeciwko przyznaniu doktoratu honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II dla prezydenta Ukrainy Wiktora Juszczenki, którego krytykowali za brak potępienia zbrodni UPA i OUN. Tragiczne wydarzenia na Wołyniu ukazały, jakie skutki może wywołać bezrozumny nacjonalizm – idea radykalnie sprzeczna z dziedzictwem wielonarodowego państwa. O godz. 18.00 w sali konferencyjnej hotelu Mercure Unia przy al. Raclawickiej 12 w Lublinie ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski wygłosił wykład pt. „Przemilczane ludobójstwo na Kresach i gloryfikacja zbrodniarzy z OUN-UPA na Ukrainie”.

20

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаMarii, Urbana
Петра, Мартиніана

Будній день

2 lipca między 1862 a 1876 r. – malarz Napoleon Orda (1807–1883) namalował rysunek ołówkiem podmalowany akwarelą przedstawiający pałac warowny w Oleksińcu na Wołyniu. Było to zamek Rzyszczewskich, dawniej Wiśniowieckich, Koreckich, Czartoryskich. Rysunek przedstawia widok ogólny od strony drogi. Na wzniesieniu zespół zamkowy z fortyfikacjami bastionowymi, murem obronnym, czworokątną wieżą z krenelażem oraz budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi wzdłuż dziedzińca; w głębi kościół z sygnaturką.

Zob.: „Napoleon Orda”, [w:] „Pinakoteka” //

http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Orda/Orda_Wolyn_R2.htm

Anatola, Tomasza
Анатолія, Раймонда

**СОВОТА
СУБОТА**

Saturday
Samtag
Cyббoтa

Св. Томи, апостола

3 lipca 1893 r. – urodził się ks. Ignacy Skorupka, kapelan wojsk polskich w bitwie warszawskiej z bolszewikami w 1920 roku.

3 lipca 1920 r. – w trakcie wojny polsko-bolszewickiej wojska polskie utraciły Ostróg.

3 lipca 1943 r. – nacjonaści ukraińscy (upowcy) dokonali rzezi polskich mieszkańców wsi Zielony Dąb w gminie Buderaż, powiat zdołbunowski. Zginęły wtedy m.in. rodziny Wereszczyńskich, Jasieńskich i Krasickich.

3 lipca 1951 r. – w Warszawie zmarł Tadeusz Borowski, polski prozaik, poeta, publicysta. Urodził się 22 grudnia 1922 r. w Żytomierzu. Dzieciństwo przeżył na Ukrainie.

NIEDZIELA
НЕДІЛЯAndrzeja, Elżbiety
Альберта, Оттона

Sunday

Sonntag

Воскресенье

XIV Неділя Звичайна
Св. Єлизевети Португальської, королеви

4-7 lipca 1916 r. – pod Kostiuchnowką odbyła się najpoważniejsza i najkrwawsza bitwa w historii Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego.

4 lipca 1926 r. – święcenia kapłańskie z rąk bp. A. Szelażka otrzymał w Łucku ks. Wacław Hipsz (1903–1992). Urodził się 27 września 1903 r. w Warszawie. W latach 1926–1935 katecheta w Dubnie, 1935–1939, prefekt szkół średnich we Włodzimierzu Wołyńskim. W 1939 r. zagrożony aresztowaniem opuszcza Wołyń i pracuje w diecezji podlaskiej. Po 1945 roku pracuje w wielu parafiach na terenie Polski, wybudował i odremontował wiele kościołów, szykowany przez władze komunistyczne, w 1963 r. został mianowany prałatem, był kanonikiem i prepozytem kapituły łuckiej. W uznaniu zasług 5 marca 1987 r. został przez Jana Pawła mianowany II infułatem. Zmarł 4 marca 1992 r. w Ostródzie.

4 lipca 1934 r. – w wieku 61 lat, w Wiedniu zmarł Chaim Nachman Bialik, żydowski poeta, prozaik, eseista i tłumacz, tworzący w języku hebrajskim. Urodził się 9 stycznia 1873 r. w miejscowości Rady na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://en.wikipedia.org/wiki/Hayyim_Nahman_Bialik

Antoniego, Marii
Вільгельма, Зої

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday

Montag

Понедельник

5

Будній день, або
св. Антонія Марії Заккарії, пресвітера

5 lipca 1943 r. – pierwszy szturm UPA na polską samoobronę w Przebrażu k. Łucka.

5 lipca 1972 r. – w Gdańsku zmarł ks. Henryk (Arkady) Dyakowski, kapłan obrządku bizantyjsko-słowiańskiego, później rzymskokatolicki w diecezji łuckiej. Urodził się 16 lutego 1904 roku.

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

Marii Teresy Ledóchowskiej
Паладія, Петра

Будній день, або
св. Марії Горетті, діви і мучениці
NMP Latyczowskiej – ПДМ Летичівської

6 lipca 1916 r. – w ramach bitwy pod Kostiuchnowką pod Wołczkiem doszło do zaciętych walk z kawalerią rosyjską. Jej atak załamał się w ogniu legionistów, odparto także z powodzeniem atak piechoty.

6 lipca 1938 r. – poseł Stefan Baran, pochodzący z Galicji polityk Ukraińskiego Zjednoczenia Narodowo-Demokratycznego, sam grekokatolik, złożył obszerną interpelację do Prezesa Rady Ministrów (oraz następną w dniu 21 lipca) w sprawie zamykania i burzenia cerkwi prawosławnych na Chełmszczyźnie i południowym Podlasiu. Również inni posłowie ukraińscy kwestii burzenia cerkwi poświęcili swe przemówienia na posiedzeniu plenarnym Sejmu w tym dniu.

6 lipca 1941 r. – w Tuczynie z rąk policji ukraińskiej zginęło 60 osób narodowości żydowskiej, w Targowicy – 20 osób. Akcję przeprowadziła w pierwszych dniach okupacji niemieckiej „na własną rękę” policja ukraińska.

Zob.: Władysław Filar, „Antypolskie akcje nacjonalistów ukraińskich” //

<http://www.lwow.home.pl/semper/wolyn.html>

6 lipca 1943 r. – w Kowlu odbył się sobór biskupi Autonomicznego Kościoła Prawosławnego, zwołany po śmierci metropolity Aleksego (Gromadzkiego). Decyzją soboru wybrano „starszego biskupa” Damaskina, a bpem włodzimiersko-wołyńskim i kowelskim został Manuel (Tarnawski), który we wrześniu 1943 r. zostanie zamordowany przez UPA.

6 lipca 1943 r. – oddziały UPA rozbroili (zabijając kilka osób) konkurencyjny ukraiński oddział melnykowców.

6 lipca 1997 r. – odbyło się jedno z poprzednich (przed uroczystościami w 2003 r.) poświęceń cmentarza w Pawliwce (d. Poryck). Mszę św. odprawił o. Leszek Koszłaga OC, proboszcz parafii we Włodzimierzu Wołyńskim.

6 lipca 2003 r. – w ramach obchodów 60. rocznicy tragedii na Wołyniu odbyła się pielgrzymka kresowiaków na Jasną Górę.

6 lipca 2008 r. – na Jasnej Górze w Częstochowie odbył się XIV Światowy Zjazd i Pielgrzymka Kresowian. Uroczystości te były częścią obchodów 65. rocznicy ludobójstwa dokonanego przez OUN UPA na ludności polskiej Kresów Wschodnich II RP.

Benedykta, Estery
Бенедикта, Лаврентія

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

7

Будній день

7 lipca 1921 r. – Tadeusz Łada stanął na czele urzędu wojewódzkiego w Łucku (p.o.). Swoje obowiązki wykonywał do 12 sierpnia 1921 roku.

7 lipca 1974 r. – w Sędziszowie Małopolskim zmarł br. Grzegorz Tomasz Feret (1886–1974). Kucharz i ogrodnik klasztoru oo. kapucynów w Ostrogu w 19339 roku. Urodził się 5 grudnia 1886 r. w Żołyńi.

7 lipca 2002 r. – rekonskrecja kościoła w Pietropawłowsku, najstarszego i jedyne go zachowanego kościoła rzymskokatolickiego w Kazachstanie.

7 lipca 2002 r. – Abp Tadeusz Kondrusiewicz objął rządy w archidiecezji Matki Bożej w Moskwie. W 2007 r. został odwołany przez Watykan i przeniesiony do Mińska na Białorusi.

**CZWARTEK
ЧЕТВЕР**

Elżbiety, Eugeniusza
Прокопа, Кіліяна

Thursday
Donnerstag
Четверг

Будній день,
або св. Йоана з Дуклі, пресвітера

8 lipca 1659 r. – Hetman Iwan Wyhowski rozgromił wojsko moskiewskie pod Konotopem.

8 lipca 1709 r. – w bitwie pod Połtawą wojska rosyjskie pod dowództwem Piotra I Wielkiego rozbiły armię szwedzką Karola XII i jego sojusznika hetmana Iwana Mazepę.

8 lipca 1811 r. – w Ożeninie zmarł Stanisław Serwacy Jełowicki (1742–1811), miecznik łucki (1767), konsyliarz Konfederacji Barskiej (1769), starosta hnidawski (1771), poseł na Sejm Czteroletni. Komisarz ds. spokoju na Ukrainie. Urodził się w 1742 r. w Kołesnikach. Syn Franciszka Jełowickiego i Elżbiety Wybranowskiej. Pochowany przez sufragana łuckiego bpa Jana Kaczkowskiego na cmentarzu w Tajkurach.

Zob.: PSB t. XI, s. 164–165; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Serwacy_Je%C5%82owicki

8 lipca 1901 r. – ingres bpa Antoniego Karola Niedziałkowskiego do katedry łuckiej. Urodził się 21 maja 1846 r. w Minkowcach. Zmarł 7 kwietnia 1911 r. w Żytomierzu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Antoni_Niedzia%C5%82kowski

8 lipca 1909 r. – w Równem urodził się Jerzy Zaremba, pilot polskich Sił Powietrznych. Współorganizator 306 Dywizjonu Myśliwskiego „Toruńskiego”. Jest jednym z 76 oficerów pozbawionych obywatelstwa polskiego przez Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej w 1946 roku.

8 lipca 1925 r. – Zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów o zmianie granic gminy miejskiej Zdobunów w powiecie zdobunowskim (Dz. U. 1925 nr 98 poz. 689).

8 lipca 1943 r. – inspektor rówieński Armii Krajowej kpt. Tadeusz Klimowski ps. „Ostoja” skierował w rejon Kostopola kapitana Władysława Kochańskiego ps. „Bomba” vel „Wujek” z zadaniem odbudowania tamtejszej sieci konspiracyjnej porwanej przez niemieckie aresztowania. Kpt. Kochański zatrzymał się we wsi Wyrka w sąsiedztwie samoobrony w Hucie Stepańskiej.

Adriana, Weroniki, Zenona
Вероніки, Леонарда

ПІАТЕК
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Будній день, або свв. мучеників Августина
Зао Ронга, пресвітера, і Сподвижників

9 lipca 1987 r. – w Kanadzie zmarł Ułasz Samczuk, ukraiński pisarz, dziennikarz i publicysta. Twórczość jego była szeroko znana w diasporze ukraińskiej, dopiero od początku lat 90. XX wieku powraca na Ukrainę. Urodził się 20 lutego 1905 r. w Dermaniu na Wołyniu.

9 lipca 1928 r. – na stanowisku wojewody wołyńskiego zakończył swoje urzędowanie Władysław Mech – był nim od 28 sierpnia 1926 roku. Urodził się w 1877 roku. Prawnik, polski polityk, działacz państwowy II RP, wolnomularz. Zmarł w 1929 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Mech

9 lipca 1928 r. – Henryk Józewski został po raz pierwszy wojewodą wołyńskim. Był nim do 29 grudnia 1929 roku. Po raz drugi urząd ten pełnił od 5 czerwca 1930 roku do 13 kwietnia 1938 roku. W okresie od 13 stycznia 1930 roku do 5 czerwca 1930 roku obowiązki wojewody wykonywał Józef Śleszyński (p.o.).

9 lipca 2008 r. – ordynariusz łucki bp Marcin Trofimiak wydał list pasterski z okazji 65. Rocznicy tragicznych wydarzeń na Wołyniu.

Tekst listu – zob.: Markijan Trofimiak, „List pasterski z okazji 65. Rocznicy tragicznych wydarzeń na Wołyniu”, „Wołanie z Wołynia” nr 4 (83) z lipca–sierpnia 2008 r., s. 9–10. //

<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/index.php?p=main&what=&PHPSESSID=3D63%3D>

10

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samstag
Суббота

Antoniego, Olafa
Леонтія, Еммануїла

Будній день

10 lipca 1540 r. – król Zygmunt I nadał prawa miejskie dla Torczyna. Wystarał się o to bp Jerzy Chwalczewski, który wybudował tu obronny zamek biskupi, gdzie zmarł w drugiej połowie lutego 1549 roku.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, „Sylwetki biskupów łuckich”, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 47.

10 lipca 1922 r. – papież Pius XI wydał encyklikę wzywającą do niesienia pomocy głodującej Rosji Radzieckiej, w wyniku której zebrano 2,5 mln lirów. Także na Wołyniu działały organizacje społeczne organizujące pomoc dla głodujących na radzieckich terenach Ukrainy.

10 lipca 2003 r. – w katedrze warszawskiej została odprawiona Msza św. w intencji ofiar mordu wołyńskiego w jego 60. rocznicę.

10 lipca 2003 r. – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wydał oświadczenie „W związku z 60. rocznicą tragedii wołyńskiej”.

Benedykta, Olgi
Ольги, Олівера

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

11

XV Неділя Звичайна
Св. Бенедикта з Нурсії,
абата, покровителя Європи

Sunday
Sonntag
Воскресенье

11 lipca 1892 r. – w Błoniu k. Kutna urodził się gen. Władysław Anders. W latach 1928–1937 dowodził Wołyńską Brygadą Kawalerii. Zmarł 11 maja 1970 r. w Londynie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Anders

11 lipca 1925 r. – we Lwowie powstało Ukraińskie Zjednoczenie Narodowo-Demokratyczne (UNDO) – największe legalnie działające ukraińskie ugrupowanie polityczne II Rzeczypospolitej.

Zob. artykuł w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ukrai%C5%84skie_Zjednoczenie_Narodowo-Demokratyczne

11 lipca 1939 r. – w Łucku złożyła śluby wieczyste s. Franciszka Janina Zieleniewska (1878–1963) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1932–1939 pracowała w Łucku na Wołyniu. Zmarła 13 września 1963 roku.

11 lipca 1942 r. – w łagrze w okolicach Archangielska zmarł ks. Mikołaj Uroda (1883–1942). Przed II wojną światową proboszcz w Hruszwicy k. Równego.

11 lipca 1943 r. – nacjonaści ukraińscy zaatakowali 167 polskich osiedli na Wołyniu zabijając w ten sposób tysiące Polaków, m.in. zgromadzonych na niedzielnych nabożeństwach.

11 lipca 2003 r. – w 60. rocznicę mordu ludności polskiej na Wołyniu w miejscowości Pawliwka (d. Poryck) odbyło się nabożeństwo żałobne pod przewodnictwem metropolity lwowskiego kard. Mariana Jaworskiego oraz uroczystość odsłonięcia pomnika ku czci pomordowanych Polaków z udziałem prezydentów Polski – Aleksandra Kwaśniewskiego i Ukrainy Leonida Kuczmy. Wcześniej parlamenty Polski i Ukrainy po burzliwych debatach przyjęły jednobrzmiący tekst uchwały o wyważonej treści, budzący tak po jednej jak i drugiej stronie spore emocje ale mający na celu postawienie pierwszego kroku do przeprosin i pojednania.

12

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Brunona, Bonifacego
Павлина, Лева

Monday
Montag
Понедельник

Будній день

12 lipca 1580 r. – wydano Biblię Ostrogską, Pismo Święte przetłumaczone na język staro-cerkiewnosłowiański, pierwsze wydanie Biblii w języku słowiańskim.

Zob. hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Biblia_Ostrogska

12 lipca 2009 r. – w katedrze pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Łucku w intencji ofiar rzezi na Wołyniu. Uroczystej liturgii w katedrze pw. św. Apostołów Piotra i Pawła przewodniczył ordynariusz diecezji łuckiej J.E. ks. bp Marcján Trofimiak. Msza św. była transmitowana przez TVP Polonia, dzięki czemu wielu Rodaków mogło łączyć się duchowo z modlącymi się w Łucku. Wokół ołtarza ustawiono 66 krzyży, symbolizujących 66 lat, które minęły od tragedii ludobójstwa na Wołyniu. Na niektórych krzyżach były stuły kapłańskie. Były krzyże wielkie, średnie i małe. Palono je mnóstwo zniczy. Wśród krzyży była figura Chrystusa Zmarłychwstałego i zapalony paschał.

Andrzeja, Benedykta
 Андрія, Євгенія

WTOREK
 ВІТРОК

Tuesday
 Dienstag
 Вторник

13

Будній день,
 або св. Генріха II Німецького, цісаря

13 lipca 1907 r. – w Warszawie urodził się Józef Różański (właśc. Józef Goldberg), płk UB, zbrodniarz stalinowski. W latach 1939–1940 pracował w NKWD powiatu kostopolskiego. Zmarł 21 sierpnia 1981 r. w Warszawie.

Zob.: Zdzisław Uniszewski, „Józef Różański”, [w:] „Karta” nr 31, s. 111–115.

13 lipca 1943 r. – w polskiej kolonii Ludwikówka w gminie Młynów zginął jej 16. letni mieszkaniec Piotr Antonowicz. Urodził się w 1927 roku. Osada została spacyfikowana przez oddział składający się z SS, własowców i policji ukraińskiej.

13 lipca 1949 r. – watykańska Kongregacja Doktryny Wiary wydała dekret zakazujący pod karą ekskomuniki wstępowania do partii komunistycznej i jej popierania oraz propagowania idei komunistycznych w druku.

13 lipca 2003 r. – na Skwerze Wołyńskim w Warszawie odsłonięto pomnik poświęcony ofiarom pomordowanych na Wołyniu.

14

ŚRODA
СЕРЕДА

Kamila, Ulryka
Боніфатія, Якова

Wednesday
Mittwoch
Среда

Будній день,
або св. Каміля де Лелль, пресвітера

14 lipca 1917 r. – Finlandia ogłosiła niepodległość.

Bonawentury, Włodzimierza
Бернарда, Володимира

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

15

Св. Бонавентури,
єпископа і вчителя Церкви

15 lipca 1149 r. – zdobycie Jerozolimy przez rycerzy z Zachodu.

15 lipca 1876 r. – we Lwowie zmarł Aleksander Fredro, polski komediopisarz. Urodził się 20 czerwca 1793 r. u stóp Karpat, w Surochowie niedaleko Jarosławia. Tworzył w epoce romantyzmu. Został pochowany w rodzinnej krypcie kościoła w Rudkach koło Lwowa. Jego wnukiem był metropolita Andrzej Szeptycki.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Fredro

15 lipca 1901 r. – ingres bpa Antoniego Karola Niedziałkowskiego do katedry żytomierskiej. Urodził się 21 maja 1846 r. w Minkowcach. Zmarł 7 kwietnia 1911 r. w Żytomierzu.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Antoni_Niedzia%C5%82kowski

15 lipca 1941 r. – posuwające się za wojskami niemieckimi grupy zbrojne OUN Stepana Bandery dokonały w Kostopolu egzekucji ok. 150 przedstawicieli inteligencji polskiej i żydowskiej.

15 lipca 1943 r. – w wiosce Kupowalce (gmina Brany, powiat Horochów) został zamordowany Jan Żukowski, syn Feliksa i Marceliny z d. Sawickiej, ur. w 1900 roku. Nacjonaści ukraińscy odrąbali mu nogi.

Zob. Kupowalce // <http://wolyn.ovh.org/opisy/kupowalce-02.html>

15 lipca 1943 r. – I Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki złożyła uroczystą przysięgę w Sielcach nad Oką.

15 lipca 1948 r. – w Mizernej urodził się Józef Wesołowski, bp rzymskokatolicki. W latach 2000–2002 był nuncjuszem apostolskim w Boliwii, w latach 2002–2008 w Kazachstanie i Tadżykistanie, Turkmenistanie i Uzbekistanie. W styczniu 2008 został mianowany nuncjuszem w Dominikanie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Weso%C5%82owski

16

ПІАТЕК
П'ЯТНИЦЯ

Eustachego
Юлії, Валентина

Friday
Freitag
Пятница

NMP Szkaplerznej (*Berdyczowskiej*)
NMP z Góry Karmel
Будній день, або Пресвятої Диви Марії
з Гори Кармель

16 lipca 1054 r. – początek „wielkiej schizmy wschodniej”.

16 lipca 1918 r. – w Jekaterynburgu na polecenie Włodzimierza Lenina bolszewicy zamordowali cara Mikołaja II wraz z najbliższą rodziną.

16 lipca 1940 r. – Meldunek Iwana Sierowa dla Ławrientija Berii o wykryciu i częściowej likwidacji ZWZ na Wołyniu.

Zob.: „Polskie podziemie 1939–1941. Od Wołynia do Pokucia”, praca zbiorowa, cz. III. Tom 1 i 2, Warszawa 2004.

16 lipca 1943 r. – nocą z 15 na 16 lipca w wielu miastach Wołynia Niemcy przeprowadzili aresztowania ukraińskiej inteligencji. Wg niektórych ocen objęły one ok. 2 tys. osób.

16 lipca 1943 r. – w święto Matki Bożej Szkaplerznej ofiarą nacjonalistów ukraińskich padli mieszkańcy wsi Mariów k. Wiśniowca. Część ocalałych ratowała się ucieczką do klasztoru oo. Karmelitów w Wiśniowcu.

16 lipca 1958 r. – Rada Ministrów Ukraińskiej SRR przyjęła decyzję o zamknięciu ośmiu z czterdziestu klasztorów prawosławnych w republice.

Bogdana, Jadwigi
Олексія, Маркеліні

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

17

Будній день

17 lipca 1399 r. – zmarła Jadwiga Andegaweńska, święta, królowa Polski, żona króla Władysława II Jagiełły. Kanonizowana w 1997 r. przez papieża Jana Pawła II.

17 lipca 1792 r. – roku pod Włodzimierzem Wołyńskim odbyła się jedna z bitew Polaków z Rosjanami w której wziął udział Tadeusz Kościuszko, gdzie odparte zostało trzykrotnie silniejsze wojsko rosyjskie.

17 lipca 1908 r. – (wg innych danych 6 grudnia 1908 r.) w Kalinie Wielkiej urodził się ks. Bronisław Reroń, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1938 roku. Administrator w nowopowstałej parafii Karasin. Zmarł „na serce” w Lubomlu lub Równem 10 grudnia 1940 r. – według innej wersji zamordowany 19 grudnia 1940 r. we wsi Karasin. Do dziś tajemnicą pozostają okoliczności jego śmierci.

17 lipca 1919 r. – armia gen. Wacława Iwaszkiewicza zajęła linię rzeki Zbrucz. Tym samym cała Galicja Wschodnia znalazła się w rękach polskich.

17 lipca 1944 r. – pod Case Nuove poległ Bolesław Lubicz-Bartosiewicz, żołnierz Samodzielnej Kompanii „Commando”. Urodził się 25 maja 1919 r. w Ostrogu nad Horyniem. Po ekshumacji pochowany na Cmentarzu Polskim w Loreto, grób 6-C-1.

18

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

Fryderyka, Szymona
Арнольда, Фрідріха

XVI Неділя Звичайна
Св. Ядвіги, королеви

18 lipca 1613 r. – zmarł Hipacy Pocięj, prawosławny, a następnie unicki biskup włodzimierski i brzeski. Jeden ze współautorów Unii Brzeskiej (1596). Metropolita halicki i kijowski (1599–1613). Urodził się 12 sierpnia 1541 r. w Rochaczach na Podlasiu.

18 lipca 1706 r. – wymarsz armii szwedzkiej Karola XII z Łucka do Saksonii.

18 lipca 1792 r. – w bezpośrednim sąsiedztwie Wołynia, po drugiej stronie Bugu, pod Dubienką została stoczona bitwa przez Tadeusza Kościuszkę z trzykrotnie silniejszą armią rosyjską.

Zob. hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Dubienka

18 lipca 1875 r. – w wieku 57 lat zmarł książę Władysław Jabłonowski na Ostrogu, Maryampolu i Podkamieniu h. Prus. Urodził się w 1818 roku. Szambelan.

18 lipca 1943 r. – W czasie napadu oddziałów UPA na Hutę Stepańską i walk obronnych w dniach 16–18 lipca 1943 r. zginęło ok. 600 Polaków.

Marcina, Wincentego
Арсенія, Мокрини

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Будній день

Понедельник

19

19 lipca 1669 r. – elekcja Michała Korybuta Wiśniowieckiego na króla Polski.

19 lipca 1942 r. – Zakończyła się ewakuacja Polskich Sił Zbrojnych (Armii Andersa) ze Związku Sowieckiego na Bliski Wschód. Wzięło w niej udział wielu dawnych mieszkańców Wołynia (w tym żołnierze i sieroty).

19 lipca 1943 r. – w Kolonii Bielczakowskiej (gmina Ludwipol, powiat Kostopol, parafia Myśzakowa) został zamordowany Marian Sokalski wraz z żoną Rozalią i synem Janem oraz kilka innych osób. Zbrodnia została dokonana przez nacjonalistów ukraińskich.

19 lipca 1943 r. – przez UPA został spalony drewniany kościół w Hucie Stepańskiej.

19 lipca 1957 r. – urodził się bp Włodzimierz Juszczak, grekokatolicki biskup wrocławsko-gdański.

19 lipca 1997 r. – po prawie 50 latach Zgromadzenie Sióstr św. Teresy od Dzieciątka Jezus, zwane siostrami terezjankami, założone przez ks. bp A. Szelążka w 1936 r., powróciło do diecezji łuckiej. Do Zdołbunowa przybyły: s. Lucjana Ewa Urbanowicz i s. Aniela Janina Gniatkowska. W dniu 19 października, tego roku, kiedy papież Jan Paweł II ogłosił św. Teresę od Dzieciątka Jezus Doktorem Kościoła siostry otworzyły swój dom zakonny przy parafii św. Apostołów Piotra i Pawła w Zdołbunowie (gdzie pracowały do 2006 r.). Obecnie siostry terezjanki pracują w Łucku oraz Berdyczowie w diecezji kijowsko-żytomierskiej.

19 lipca 1998 r. – koronacja obrazu Matki Bożej Berdyczowskiej na Ukrainie.

19 lipca 2007 r. – w Warszawie zmarł Leonard Urbanowicz, współtwórca „Stron o Wołyniu” (<http://wolyn.ovh.org/>). Urodził się 2 sierpnia 1941 r. w Zalesiu pow. Kostopol.

20

WTOREK
ВІВТОРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

Czesława, Małgorzaty
Ріти, Марини

Будній день, або св. Аполінарія,
єпископа і мученика

20 lipca 1926 r. – w Moskwie zmarł Feliks Edmundowicz Dzierżyński, polski i rosyjski działacz komunistyczny. Szef pierwszych sowieckich organów bezpieczeństwa CzeKa, GPU i OGPU. Symbol terroru w rewolucyjnej Rosji. Obiekt kultu w ZSRR i krajach obozu socjalistycznego. Urodził się 11 września 1877 roku.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Feliks_Dzier%C5%BCy%C5%84ski

20 lipca 1943 – w Wodniku (gmina Międzyrzec, powiat Równe) został zamordowany przez banderowców Adam Klepuszewski (ur. 1909), s. Franciszka i Marii.

Zob. „Czerzeż i Wodnik” //

http://wolyn.ovh.org/opisy/czertez_wodnik-08.html

20 lipca 1943 – w obliczu nasilenia się rzezi ludności polskiej przez nacjonalistów ukraińskich zdecydowano o utworzeniu oddziałów polskiej partyzantki na Wołyniu – „Instrukcja w sprawie formowania baz samoobrony i organizacji oddziałów partyzanckich” wydana przez Okręgową Delegaturę Rządu na Wołyniu.

Zob. artykuł w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Polska_samoobrona_na_Wo%C5%82yniu

20 lipca 1989 r. – ks. Jan Martyniak został mianowany pierwszym po wojnie biskupem grekokatolickim w Polsce. Urodził się 20 czerwca 1939 r. w Spasie na Ukrainie. 16 stycznia 1991 r. mianowany ordynariuszem diecezji przemyskiej obrządku gekokatolickiego, a 31 maja 1996 r. metropolitą przemysko-warszawskim UKGK.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Martyniak

20 lipca 2000 r. – w Lublinie w ramach współpracy województwa lubelskiego z obwodem wołyńskim odbyło się spotkanie robocze w celu opracowania projektu instytucji wspierającej polsko-ukraińską współpracę gospodarczą.

20 lipca 2008 r. – II program Polskiego Radia („Dwójka”) wyemitował audycję Wacława Tkaczuka „Pamięć o Wołyniu” w ramach cyklu „Wieczór literacki”.

Daniela, Wawrzyńca

Віктора, Юлії

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

21

Будній день, або св. Лаврентія з Бріндізі,
пресвітера і вчителя Церкви

21 lipca 1923 r. – w Równem na Wołyniu urodził się Jan Kobyłański, polski biznesmenem mieszkający w Urugwaju. Twórca i prezesem Unii Stowarzyszeń i Organizacji Polskich Ameryki Łacińskiej (USOPAL). Jedna z najbardziej liczących się postaci światowego ruchu polonijnego. Autor książek o tematyce filatelistycznej i książki o rozjemczej działalności Watykanu. Właściciel, prezes i dyrektor kilkunastu firm handlowych o międzynarodowym zasięgu (m.in. zajmującej się drukiem znaczków pocztowych i biciem monet). Wieloletni konsul Paragwaju w Hiszpanii i były honorowy konsul Polski w Paragwaju. W 2004 roku dziennikarz „Gazety Wyborczej” Mikołaj Lizut i w 2005 dziennikarz „Rzeczpospolitej” Jerzy Morawski zarzucili Janowi Kobyłańskiemu kolaborację z hitlerowcami podczas okupacji Polski w czasie II wojny światowej. Pod koniec listopada 2008 Jan Kobyłański wytoczył proces o zniesławienie dziewiętnastu politykom i dziennikarzom (m.in. Adamowi Michnikowi, Jerzemu Baczyskiemu, Ryszardowi Schnepfowi i Jarosławowi Gugale), domagając się wypłacenia przez każdego z oskarżonych 100 tys. zł na cele charytatywne.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Kobyła%C5%84ski

22

**CZWARTEK
ЧЕТВЕР**

Marii Magdaleny, Teofila
Платона, Йоана

Thursday
Donnerstag
Четверг

Св. Марії Магдалини, покутниці

22 lipca 1986 r. – w Kijowie zmarła Natalia Użwij, wybitna ukraińska aktorka radzieckiego teatru i kina. Urodziła się 8 września 1898 r. w Lubomlu na Wołyniu.

Zob. „kalendarium Wołyńskie” //

<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/?p=main&what=124>

22 lipca 2007 r. – na Wołyniu miała miejsce nawałnica. Dla oceny i likwidacji jej skutków utworzono specjalną komisję rządową.

Zob. „Minister ds. Sytuacji Nadzwyczajnych odwiedzi Wołyn” // <http://zik.com.ua/pl/news/2007/07/26/120090>

Аполінаrego, Brygidy
Валер'яна, Ромулі

ПІАТЕК
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

23

Св. Бриґиди Шведської, монахині,
покровительки Європи

23 lipca 1761 r. – w Krakowie zmarł ks. Piotr Borowski, jezuita. Wiceregens konwiktu w Ostrogu (1735–1736). Profesor filozofii w Ostrogu (1736–1737). Misjonarz na Ukrainie i Polesiu (1737–1739). Misjonarz na Wołyniu (1747–1748). Urodził się w 1706 r. w Prusach.

23 lipca 1840 r. – wojska rosyjskie rozbiły armię czeczeńską w bitwie nad rzeką Walerik. W bitwie tej brał udział Michaił Lermontow, który opisał ją w wierszu pt. „Walerik”.

23 lipca 1907 r. – urodził się ks. Jan Chojnacki, kapłan diecezji łuckiej. Wyświęcony w 1937 roku. Proboszcz parafii Długoszyje w dek. łuckim. Zginął przypadkowo 27 września 1944 r. na cmentarzu w Ochotnicy Dolnej w czasie pogrzebu partyzanta.

23 lipca 1931 r. – zmarł ks. Józef Hołubecki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1856 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1879 roku. Jako emeryt był administratorem parafii Litowiz w dek. włodzimierskim (1927, 1929).

23 lipca 1941 r. – w Lubieszowie zamordowano 20 osób, w Rokitnie – 30 osób. Ofiarami była ludność żydowska. Akcję przeprowadziła w pierwszych dniach okupacji niemieckiej „na własną rękę” policja ukraińska.

Zob.: Władysław Filar, „Antypolskie akcje nacjonalistów ukraińskich” // <http://www.lwow.home.pl/semper/wolyn.html>

23 lipca 1943 – powstał „Raport nr VII – 23 lipca 1943” z terenu Obszaru Lwów Armii Krajowej dotyczący sytuacji wewnętrznej na Wołyniu.

Zob. „Meldunek w sprawie sytuacji Ukraińskiej” // <http://www.archives.gov.ua/Sections/Wolyn/Wolyn-03.pdf>

24

SOBOTA
СУБОТА

Kingi, Krystyny
Христини, Людвіги

Saturday
Samtag
Суббота

Włodzimierza Chrzcziciela Rusi–Ukrainy
Володимира Христителя Руси–України
Будній день, або св. Ольги з Києва,
княгині, св. Сарбелія Махкляфа, пресвітера

24 lipca 1917 r. – 1. Pułk Ułanów Polskich pod dowództwem pułkownika Bolesława Mościckiego w pobliżu wsi Krechowce koło Stanisławowa na Ukrainie stoczył ciężkie walki z oddziałami niemieckimi i austro-węgierskimi.

24 lipca 1943 r. – Por. „Gzysm” napada na niemiecką wartownię w Szepetówce, zdobywając 6 karabinów i amunicję, zaczątek uzbrojenia przyszłego Oddziału Partyzanckiego. W akcji obok „Gzysma” wzięli udział: „Kontroler” – Stefan Gajewski, „Kaczka” – Wacław Rybarczyk, „Jankiel” – Jerzy Groncki, „Syrena” – Henryk Przepiórka, „Zecer” – NN i „Czarny” – NN.

Zob.: „Kalendarium 1 batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

24 lipca 1943 r. – niemiecka ekspedycja karna w odpowiedzi na zabicie paru Niemców przeprowadziła pacyfikację kilku miejscowości w Kowelskiem, pałac zabudowania i zabijając napotkanych mieszkańców. Uciekinierów siekł z broni pokładowej niemiecki samolot. Zabito kilkaset osób. Stająca w obronie ludności UPA straciła 22 ludzi, Niemcy (wspierani ponoć przez polską policję) wg wersji ukraińskiej mieli stracić aż 180 zabitych.

Jakuba, Krzysztofa
Христофора, Вікентія

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

25

XVII Неділя Звичайна
Св. Якова Більшого, апостола

25 lipca 1648 r. – bitwa Kozaków z Polakami pod Konstantynowem.

25 lipca 1932 r. – pakt o nieagresji ze Związkiem Sowieckim.

25 lipca 1944 r. – 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK przestała istnieć jako jednostka wojskowa. Był to skutek nieprzyjaznego stosunku Sowietów do AK. Nie pomogło powoływanie się na wspólne walki stoczone na Wołyniu i Polesiu.

Zob. Władysław Filar, „Od Wołynia do Skrobów. Jak 27 Wołyńską Dywizję Piechoty Armii Krajowej zlikwidowali sowieccy towarzysze”, [w:] „Biuletyn Informacyjny 27 WDP AK” nr z lipca 2002 r. //

<http://www.prawica.net/node/11967>

25 lipca 1996 r. – w wieku 74 lat zmarła, utonęła w Zalewie Zegrzyńskim, Olga Bielska, wł. Olga Sorokoletow, żona Skirgiełło-Jacewicz, aktorka. Urodziła się 4 grudnia 1922 r. w Kiwercach na Wołyniu.

26

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag Свв.
Понедельник

Anny, Joachima
Варфоломії, Григорія

Йоахима і Анни,
батьків Пресвятої Діви Марі

26 lipca (7 sierpnia) 1873 r. – w Hulewiczach w powiecie łuckim w guberni wołyńskiej urodził się Dmytro Iwanowicz Abramowicz, profesor, badacz historii literatury ukraińskiej i literatury Słowian Wschodnich. Zmarł 4 marca 1955 r. w Wilnie.

26 lipca 2002 r. – k. Bracka nad Angarą na Syberii zmarł gen. bryg. Władysław Hermaszewski, pilot. Urodził się 4 stycznia 1928 r. w Lipnikach na Wołyniu.

Julii, Natalii
Рудольфа, Альфонса

WTOREK
ВІВТОРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

27

Будній день

27 lipca 1834 r. – w Kijowie został otwarty Uniwersytet św. Włodzimierza, jedna z pierwszych i największych uczelni na ziemiach Ukrainy. Ukaz powołujący do istnienia tę uczelnię wydał car Mikołaj I w listopadzie 1833 roku. Wśród studentów było wielu mieszkańców Wołynia.

27 lipca 1853 r. – w Żytomierzu urodził się Wołodymyr Korolenko, rosyjski i ukraiński pisarz, publicysta i działacz społeczny. Zmarł 25 grudnia 1921 r. w Połtawie.

27 lipca 1948 r. – w wiosce Hubyn w obwodzie wołyńskim urodziła się Ołena Burdasz, łucka artystka.

27 lipca 2008 r. – w sali wystawowej Izby Pamięci Słupszczan na Starym Cmentarzu przy ul. Kaszubskiej w Słupsku została otwarta wystawa poświęcona pamięci ofiar zbrodni ukraińskich na Wołyniu. Odsłonięto także w kościele pw. św. Jacka tablicę poświęconą ofiarom UPA.

Zob. Magdalena Olechnowicz, „W Słupsku otwarto wystawę i odsłonięto tablicę poświęconą ofiarom UPA”, [w:] „Głos Pomorza” //

<http://www.gp24.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/20080727/SLUPSK/251894694>

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

Małgorzaty, Olgi
Самсона, Назара

Св. Володимира Великого, князя

28 lipca 1812 r. – w Warszawie urodził się Józef Ignacy Kraszewski, powieściopisarz, poeta, publicysta, wydawca. Ponad 20 lat spędził na Ukrainie. Piewca Wołynia. Zmarł 19 marca 1887 r. w Genewie.

28 lipca 1943 r. – Wołyński Okręgowy Delegat Rządu Rzeczypospolitej Polskiej K. Banach wydał odezwę do „Obywateli Rzeczypospolitej – Ukraińców Wołynia”. Wezwał społeczność ukraińską do przeciwstawienia się zbrodniczej akcji mordowania bratniego [...] narodu i nierzania wszystkich [...] ludzkich i narodowych uczuć w strumieniach niewinnej krwi. Polaków natomiast wezwał do tworzenia „samodzielnej polskiej samoobrony”.

28 lipca 1957 r. – w wiosce Ładyhy w rejonie starokonstantynowskim urodził się bp Anatolij (właśc. Ołeksij Ołeksijowycz Hładkyj), bp sarnieński i poleski Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego (Moskiewskiego Patriarchatu).

Ludmiła, Marty
Владислава, Олафа

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

29

Св. Марти. діви

29 lipca 1920 r. – w dniach 29 lipca – 4 sierpnia 1920 r. pod Beresteczkiem rozegrała się duża bitwa pomiędzy polską 2 armią gen. K. Raszewskiego a bolszewicką 1 armią konną Siemiona Budionnego. Bitwa ta opóźniła o kilka dni marsz Budionnego na Lwów, przyczyniając się do skutecznej obrony tego miasta.

29 lipca 1921 r. – w Kadyńkowcach urodziła się Maria Byczkowska, mieszkanka kolonii Janówka k. Sarn, zasłużony pracownik rolnictwa.

29 lipca 1943 r. – oddział partyzancki kpt. „Bomby” z Perespy przeniósł się do wsi Karaczun, położonej wśród lasów. Oddział gromadził żywność i rozrastał się liczebnie.

Zob.: „Kalendarium 1 batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6/78 z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

29 lipca 1958 r. – święcenia kapłańskie przyjął ks. Augustyn Mednis, duchowny rzymskokatolicki, Kurlandczyk, znawca i miłośnik polskiej kultury duchowej, kustosz Muzeum Diecezjalnego w Łucku. Urodził się 11 stycznia 1932 r. na Łotwie. Zmarł 10 marca 2007 r. w Łucku.

Zob. biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Augustyn_Mednis

29 lipca 1964 r. – w Kijowie zmarła Wanda Wasilewska, polska i ukraińska pisarka i działaczka komunistyczna. W Kowlu w 1939 r. „przyszedł do niej” Związek Radziecki. Od lipca do września 1944 r. wiceprzewodnicząca PKWN, pułkownik Armii Radzieckiej. Urodziła się 21 stycznia 1905 r. w Krakowie.

Zob. biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wanda_Wasilewska

29 lipca – 1 sierpnia 2005 r. – delegacja miasta Kętrzyn przebywała we Włodzimierzu Wołyńskim na zaproszenie władz administracyjnych tego miasta. Wzięła ona udział w obchodach Dni Miasta i Festiwalu „Włodzimierz 2005”.

30

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Julity, Piotra
Терентія, Едуарда

Будній день, або св. Петра Хризолога,
єпископа і вчителя Церкви

30 lipca 1815 r. – na zebraniu Gimnazjum Wołyńskiego Alojzy Osiński przedstawił odczyt „O życiu i pismach Tadeusza Czackiego [...] : rzecz czytana na zebraniu Gimnazjum Wołyńskiego i licznych obywatelów, w imieniu rzeczzonego Gimnazjum, i Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk 30. lipca 1815 roku”.

Zob.: Alojzy Osiński, „O życiu i pismach Tadeusza Czackiego” //

http://www.pbi.edu.pl/book_reader.php?p=42291&s=1

30 lipca 1920 r. – Julian Marchlewski, Feliks Dzierżyński i Feliks Kon utworzyli w Białymstoku Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski, który według planów Międzynarodówki Komunistycznej był namiastką przyszłego rządu Polskiej Republiki Rad. TKRP czekał na przejęcie władzy w zajętej przez bolszewików Warszawie, by realizować plan bolszewizacji Polski.

30 lipca 1943 r. – Armia Krajowa na Wołyniu wezwała Ukraińców do położenia kresu mordowania cywilów. Nie powstrzymało to mordów i w istocie rzeczy być może potwierdziło przekonanie nacjonalistów ukraińskich, że mordy etniczne są jedyną drogą do wyparcia Polaków z Wołynia.

30 lipca 1943 r. – bojówki UPA zaatakowały Rafałówkę, mordując nieustaloną liczbę Polaków. Po przejściu frontu miejscowość ta za wspieranie UPA została spalona przez radziecką ekspedycję karną.

30 lipca 1943 r. – nacjonaści ukraińscy zniszczyli 19 miejscowości polskich w powiecie sarnieńskim.

30 lipca 1944 r. – w wiosce Dermań k. Ostroga zginął Leonid Stupnyckij, gen. UPA. W 1920 r. był dowódcą pułku w dywizji wołyńskiej armii ukraińskiej. Urodził się w 1892 r. w Romanówce na Żytomierszczyźnie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81eonid_Stupnyckyj

Ignacego, Lubomira

Олени, Юстина

SOBOTA

СУБОТА

Saturday

Samtag

31

Św. Ignacego z Loyoli

Св. Ігнатія з Лойоли, пресвітера

31 lipca 1924 r. – uchwalona została ustawa o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych – był to ważny element normujący położenie prawne ludności ukraińskiej w II Rzeczypospolitej.

31 lipca 1926 r. – w Kiwercach k. Łucka urodził się Zbigniew Załuski, polski pisarz, publicysta, pułkownik. Autor m.in. książek „Przepustka do historii” i „Siedem polskich grzechów głównych”. Zmarł 5 marca 1978 r. w Warszawie w wieku 52 lat.

31 lipca 1943 r. – drugi szturm UPA na polską samoobronę w Przebrażu k. Łucka (tzw. atak na żniwiarzy).

31 lipca 1943 r. – ukraińscy nacjonałści spalili osiedle (kolonię) Choromce, gromada Prurwa, gmina Włodzimierzec, powiat Sarny. Kolonia liczyła 18 zagród. Ponad 100 mieszkańców w kolumnie ubezpieczonej przez Niemców dotarło do Włodzimierca, a potem zostali wywiezieni na roboty do Niemiec.

**NIEDZIELA
НЕДІЛЯ****Sunday
Sonntag
Воскресенье****Alfonsa, Juliana
Петра, Олексія****XVIII Неділя Звичайна
Св. Альфонса Марії Лігьорі,
єпископа і вчителя Церкви**

1 sierpnia 1865 r. – w Stoczku Łukowskim na Podlasiu urodził się Adolf Piotr Szelażek. Od 14 grudnia 1925 r. bp łucki. W nocy 3/4 stycznia 1945 r. aresztowany. W 1946 r. deportowany do Polski. Zmarł 9 lutego 1950 roku na Zamku Bierzgłowskim k. Torunia.

1 sierpnia 1936 r. – ks. bp Adolf Piotr Szelażek erygował Zgromadzenie Sióstr św. Teresy od Dzieciątka Jezus. W 1938 r. zgromadzenie posiadało sześć domów w diecezji łuckiej: Łuck, Maszów, Luboml, Włodzimierz Wołyński, Jagodzin i Maniewiczze, jeden w Świdrze k. Warszawy oraz jeden w Wołkowysku, archidiec. wileńskiej. Dom generalny znajduje się w Podkowie Leśnej, nowicjat w Mońkach oraz domy w Ostrowi Mazowieckiej, Ostródzie, i Wasilkowie. Ponadto w Ścinawce Dolnej siostry prowadzą zakład dla dzieci specjalnej troski, a w Gioia del Colle (Włochy) pracują jako pielęgniarki w szpitalu dla trędowatych. W Rychnowie przebywają siostry w podeszłym wieku, którymi opiekują się młodsze siostry. Ponadto siostry pracują na Ukrainie w Berdyczowie (jakiś czas pracowały też w Zdobunowie) i Łucku.

1 sierpnia 1943 r. – hitlerowcy rozstrzelali nazaretanki z Nowogródka.

1 sierpnia 1946 r. – został skazany na 10 lat łagrów i 5 lat pozbawienia praw obywatelskich ks. Faustyn Lisiecki. Urodzony 29 marca 1903 r. uczęszczał do seminarium duchownego w Łucku i po święceniach w 1928 r. pracował, jako wikariusz w katedrze, potem proboszcz par. Potasznia (1932–1935) i par. Stepań (1936–1943). Cudem przeżył napad oddziałów UPA, a jego kościół pw. Św. Michała Archanioła 21 kwietnia 1943 r. został wysadzony w powietrze. Dnia 13 sierpnia 1943 r. udał się do Żytomierza gdzie pełnił posługi duszpasterskie w mieście i okolicy. Dnia 10 stycznia 1945 r. mianowany dziekanem okręgu Żytomierz, a już 25 lutego 1945 r. aresztowany przez NKWD. Zesłany do łagrów w Worskucie pracował w kopalni węgla. Zwolniony z zesłania 25 lutego 1956 r. wrócił do Żytomierza, ale nie otrzymał „rejestracji”, udał się do Łatyczowa, gdzie za nielegalne odprawianie Mszy św. został aresztowany. Po pół roku sparaliżowany został zwolniony, ale jeszcze przez 14 lat w swoim prywatnym mieszkaniu odprawiał Msze św. i spowiadał. Zmarł w Żytomierzu 23 marca 1972 r.

1 sierpnia 1992 r. – rozpoczęła się II pieszka pielgrzymka 46 parafian z Łucka na trasie z Oświęcimia na Jasną Górę. Grupa pielgrzymów przybyła pociągiem do Oświęcimia, skąd z pielgrzymką parafii św. Maksymiliana przebyła pieszo trasę ok. 120 km w czterech etapach Oświęcim – Jaworzno – Siewierz – Poraj – Częstochowa. Po powrocie grupa została zakwaterowana w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu, gdzie spotykała się z wieloma grupami miejscowej młodzieży oraz uczestniczyła w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych.

1 sierpnia 1997 r. – w Moskwie zmarł Światosław Teofilowicz Richter, rosyjski pianista światowej sławy, dyrygent. Urodził się 20 marca 1915 r. w Żytomierzu.

Współautorem opracowania niniejszego rekordu jest p. Mieczysław Malinowski. Serdecznie dziękuję p. Mieczysławowi Malinowskiemu, p. Andrzejowi Gaczołowi, p. Ewie Siemaszko i innym za poprawki i uzupełnienia do naszego kalendarium. Cieszę się, że „Kalendarium Wołyńskie” nie trafia w próżnię.

**Euzebiusza, Gustawa
Йоанни, Пилипа**

**PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК**

2

**Будній день, або св. Євсевія з Верчеллі,
єпископа, св. Петра Юліана Еймара,
пресвітера
NMP Anielskiej**

**Monday
Montag
Понедельник**

2 sierpnia 1885 r. – urodził się bł. ks. August Czartoryski, salezjanin. Zmarł 8 kwietnia 1893 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/August_Czartoryski

oraz:

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/b_august_czartoryski.html

2 sierpnia 1941 r. – w Zalesiu pow. Kostopol urodził się Leonard Urbanowicz, współtwórca „Stron o Wołyniu” (<http://wolyn.ovh.org>). Zmarł 19 lipca 2007 r. w Warszawie.

2 sierpnia 1943 r. – w nocy z 1 na 2 sierpnia (niedziela – poniedziałek) 1943 r. została spalona przez nacjonalistów ukraińskich wioska Tresteniec, gmina Aleksandria, powiat Równe. Zagładę wioski opisał Walenty Bagiński w książce „Tresteniec – ocalić od zapomnienia”.

Zob.: „Tresteniec” //

<http://wolyn.ovh.org/opisy/tresteniec-08.html>

2 sierpnia 1992 r. – koronacja figury Matki Bożej w tatrzańskim sanktuarium na Wiktorówkach nieopodal Rusinowej Polany.

**WTOREK
ВІТРОК****Tuesday
Dienstag
Вторник****Lidii, Nikodema
Августина, Петра****Будній день**

3 sierpnia 1907 r. – w Szymborach-Jakubowiętach w obecnym powiecie wysokomazowieckim urodził się ks. Stanisław Bogucki, kapłan diecezji łuckiej. Święcenia kapłańskie przyjął 20 lutego 1937 r. z rąk bpa A. P. Szelażka w Łucku i zaraz rozpoczął posługę kapłańską jako wikariusz w Ostrogu nad Horyniem. Później wikariusz w Niesuchojeżach. Dnia 19 września 1939 r. opuszcza Wołyń przed nadchodzącą armią czerwoną i rozpoczyna pracę w archidiecezji warszawskiej, potem siedleckiej, wrocławskiej i warmińskiej. Prześladowany, wielokrotnie aresztowany i więziony przez władze komunistyczne w Polsce, między innymi pod zarzutem naruszania wolności sumienia i wyznania. Wieloletni proboszcz i dziekan w Lidzbarsku Warmińskim. Odznaczony kapelanią honorową w 1987 r. przez Jana Pawła II. Zmarł 5 grudnia 1996 r. w Olsztynie w 90 r. życia i prawie 60 r. kapłaństwa.

3 sierpnia 2009 r. – przybyła na Wołyń młodzież ze Środowiskowego Hufca Pracy w Lublinie i Ośrodka Ochotniczych Hufców Pracy w Radzynie Podlaskim. Przez ponad 10 dni porządkowała polskie groby. Pobyt na Wołyniu zaplanowano od 3 do 15 sierpnia. W wyjeździe wzięło udział 25 uczestników OHP z Lublina i Radzyna Podlaskiego oraz dwóch wychowawców OHP. Najpierw młodzież spędziła dwa dni w miejscowościach Ostrówki i Rymacze. Następnie udali się do Lubomla, gdzie przez trzy dni porządkowali, remontowali i inwentaryzowali zaniedbany cmentarz z mogiłami ofiar września 1939 r. (m.in. urzędnika państwowego zabitego 21 września 1939 r. Zygmunta Mieczysławskiego, kilkunastu żołnierzy Wojska Polskiego i policjantów II Rzeczypospolitej), zbiorowymi grobami 80 znanych z nazwiska ofiar cywilnych poległych w trakcie wojny niemiecko-sowieckiej 26 czerwca 1941 r. oraz grobami 16 znanych z nazwiska Polaków zamordowanych przez UPA 30 sierpnia 1943 roku. Akcję remontu i inwentaryzacji cmentarza w Lubomlu poparła Lubomska Rada Narodowych Delegatów (na wniosek Seweryny Sawczuk w Michałówki k. Dorohuska), Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Przez trzy dni młodzież będzie zakwaterowana w ośrodku rekolekcyjnym diecezji łuckiej w miejscowości Zamłynie, a 6 sierpnia dołączy do obozu harcerzy z Hufca ZHP Zgierz w miejscowości Kostiuchnówka.

Dominika, Jana
Цецілії, Фрідріха

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

Св. Йоана Марії Віаннея, пресвітера

**CZWARTEK
ЧЕТВЕР**

Thursday
Donnerstag
Четверг

Oswalda, Sławy
Нонни, Освальда

NMP Śnieżnej
Будній день, або Річниця освячення
римської Базиліки Пресвятої Диви Марії
Більшої (Матері Божої Сніжної)

5 sierpnia 1750 r. – w Turzcu zmarł ks. Felician Białokuwowicz, jezuita. Superior stacji misyjnej w Kowlu (1730-1733), superior i prefekt budowy w Owruczu (1733-1741), rektor tamże (1741-1744). Superior misji we Włodzimierzu Wołyńskim (1746-1750). Urodził się 7 czerwca 1695 r. na Podhalu.

Zob.: „Encyklopedia jezuitów” //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=BIALOKUROWICZ&f=1>

5 sierpnia 1900 r. – pogrom Żydów w Odessie.

5 sierpnia 1921 r. – rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 25 stycznia 1919 r. o nabywaniu i posiadaniu broni i amunicji na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie, oraz powiaty: grodzieński, białowiecki i wołkowyski województwa białostockiego (Dz. U. 1921 nr 71 poz. 472).

5 sierpnia 1921 r. – rozporządzenie Rady Ministrów o „*dotatkach dla urzędników i niższych funkcjonariuszów budownictwa państwowego Ministerstwa Robót Publicznych, za pracę przy budowie na obszarach b. zaborów rosyjskiego i austriackiego*” (Dz. U. 1921 nr 71 poz. 473).

5 sierpnia 1943 r. – przed północą upowcy zaatakowali Rybczę (powiat krzemieniecki). Obłężenie trwało do świtu. Zginęło tylko 3 Polaków. Samoobrona Rybczy składała się z 250 żołnierzy.

5 sierpnia 1995 r. – metropolita lwowski ks. abp Marian Jaworski dokonał uroczystego poświęcenia odrestaurowanego kościoła pw. Przemienienia Pańskiego w Sarnach. Parafia została erygowana w 1921 r., a funkcję sakralną pełniła wtedy kaplica, powstała z przebudowanego budynku kolejowego. Z inicjatywy ks. Jana Świderskiego w 1935 r. rozpoczęto budowę nowego kościoła, ale wybuch II wojny światowej uniemożliwił pełne wykończenie kościoła. Ale cały czas służył wiernym, a ostatnim proboszczem był ks. Prał. Jan Lewiński (1871-1952), który wraz z wiernymi w maju 1945 r. został przymusowo ekspatriowany do Polski. Udało mu się wywieźć cenną kopię Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej oraz naczynia i szaty liturgiczne. Do 1958 r. z posługą duszpasterską do pozostałych w Sarnach parafian dojeżdżał o. Serafin Kaszuba, ale w 1959 r. miejscowe władze zamknęły kościół i przeznaczyły go na magazyn zboża i artykułów spożywczych. W 1991 r. kościół zwrócono wiernym, a posługę duszpasterską rozpoczęli kapłani ze zgromadzenia Księży Pallotynów.

Sławy, Jakuba

Октавія, Карла

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday

Freitag

Пятница

Przemienienie Pańskie
Свято Преображення Господнього

6 sierpnia 1892 r. – w Kijowie urodził się Henryk Jan Józewski, pseud. „Niemirycz”, „Olgierd”, działacz państwowy II RP, artysta, malarz, polski polityk i działacz niepodległościowy, pilsudczyk. Minister Spraw Wewnętrznych (29 grudnia 1929 – 17 marca 1930; 29 marca 1930 – 3 czerwca 1930), wojewoda wołyński (9 lipca 1928 – 29 grudnia 1929 i 5 czerwca 1930 – 13 kwietnia 1938), wojewoda łódzki (1938–1939). Zmarł 23 kwietnia 1981 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_J%C3%B3zewski

6 sierpnia 1926 r. – został skazany na karę śmierci za szpiegostwo ks. Bolesław Żyliński. Urodził się 30 stycznia 1894 r., święcenia kapłańskie przyjął w 1920 r. w Tarnowie, gdzie przeniosło się wtedy seminarium żytomierskie. Na polecenie bp. Dub-Dubowskiego (1874–1953), 23 listopada 1920 r. udał się potajemnie do Rosji, (jako jeden z 7 księży), aby podjąć tam w ukryciu, pracę w opuszczonych parafiach. Aresztowany 12 lutego 1926 r. przez NKWD, po skazaniu na karę śmierci, dzięki wstawianictwu ambasadora Francji, wykonanie wyroku czasowo zawieszono, z zastrzeżeniem, że kara śmierci może być w każdej chwili wykonana. I tak ks. Bolesław Żyliński przesiedział w celi śmierci w Czernihowie i na Solówkach przez 4 lata i 8 miesięcy! Dnia 21 lipca 1930 r. ucieka z obozu przejściowego pod Archangielskiem. Po 6 tygodniowej wędrówce na zachód, ranny i po dramatycznych przygodach, 11 września 1930 r. dotarł do Polski. Zaraz podjął pracę w diecezji łuckiej. W latach 1930–1937 był proboszczem par. Powórk, a następnie par. Ludwipól. Dnia 18 września 1939 r. został aresztowany przez żołnierzy sowieckich i zaginął bez wieści Data śmierci i miejsce pochówku nieznanne.

6 sierpnia 1933 r. – w wiosce Wilia w powiecie zdołbunowskim, województwo wołyńskie, w rodzinie nauczyciela, urodził się Borys Iwanowicz Bulbiński, nauczyciel, działacz komunistyczny w opozycji do oficjalnej KPZR, „prawdziwy komunista typu leninowskiego”.

Zob.: biogram w „Wołyńskim Słowniku Biograficznym” //

<http://wolynskislownikbiograficzny.blox.pl/2008/05/Borys-Bulbinski.html>

7

**SOBOTA
СУБОТА**

Doroty, Kajetana
Альберта, Кас'яна

Saturday
Samtag,
Суббота

Будній день, або свв. мучеників
Сикста II Папи, Сподвижників
св. Каєтана з Тієни, пресвітера

7 sierpnia 1855 r. – w Krzemieńcu zmarła Salomea z Januszewskich Słowacka secundo voto Bécu, matka Juliusza Słowackiego, pochodziła z rodziny polskich Ormian. Urodziła się w 1792 roku.

7 sierpnia 2004 r. – warszawska „Rzeczpospolita” opublikowała reportaż Mai Narbutt pt. „Pamięć i zapomnienie – Wołyń 61 lat później”. Autorce udało się rzecz prawie nieosiągalna – skłoniła do rozmowy ludzi, którzy milczeli przez 61 lat. Wydobyła z ich pamięci i zapomnienia obraz zbrodni wołyńskiej. W grudniu 2005 r. autorka otrzymała za ten reportaż wyróżnienie Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich.

Сурпiana, Dominika
Вікторина, Омеляна

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

XIX Неділя Звичайна
Св. Домініка, пресвітера

8 sierpnia 1887 r. – błogosławiony August Czarторыcki wstąpił do salezjanów. Urodził się 2 sierpnia 1858 roku. W 1888 r. książę August Czarторыcki zrzekł się rodzinnego majoratu i tytułu ordynata sieniawskiego, a majątek przekazał zgromadzeniu. 2 października 1888 r. złożył śluby ubóstwa, czystości i posłuszeństwa. Rodzinie, która nalegała na zmianę decyzji, odpowiadał niezłomnie, że pozostanie w zgromadzeniu salezjańskim do śmierci. Mimo poważnej choroby studiował teologię i przygotowywał się do święceń kapłańskich, które otrzymał 2 kwietnia 1892 w San Remo. Życie kapłańskie ks. Augusta trwało zaledwie rok; swą posługę pełnił w Alassio. Zmarł na gruźlicę 8 kwietnia 1893 r., w oktawie Wielkanocy.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/August_Czarторыcki

8 sierpnia 1897 r. – w Żytomierzu urodził się Stefan Śledziński, polski dyrygent, muzykolog i pedagog. Zmarł 19 czerwca 1986 r. w Warszawie.

Zob.: Małgorzata Kosińska, „Stefan Śledziński” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_sledzinski_stefan

8 sierpnia 1936 r. – Jan Józef Fitzke (1909–1940), archeolog, absolwent i pracownik Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, przybył w późnych godzinach wieczornych do Łucka. Była to sobota. Od poniedziałku podjął pracę kustosa w Muzeum Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łucku, którego wkrótce został dyrektorem. W ciągu trzech lat, pracując niezwykle intensywnie, przeprowadził bardzo wiele badań archeologicznych, czym zyskał sobie pamięć zasłużonego badacza przeszłości Wołynia oraz dokonał reorganizacji i przyczynił się do rozkwitu Muzeum, którego kontynuatorem jest obecnie Wołyńskie Muzeum Krajoznawcze w Łucku. Znakomicie rozwijającą się działalność badawczą i naukową Fitzkego przerwał wybuch II wojny światowej. Pojmany do sowieckiej niewoli w Kozielsku stał się częścią wielkiej żertwy narodu polskiego złożonej w Katyniu.

Zob.: Jan Fitzke, „Z Wołynia 1936–1939”, T. 63 Biblioteki „Wołanie z Wołynia”, pod red. Andrzeja Gaczola i ks. Witolda Józefa Kowalowa, Biały Dunajec–Ostróg 2009.

PONIEDZIAŁEK **ПОНЕДІЛОК**

Edyty, Ireny, Romana
 Романа, Зефіріна

Monday

Св. Терези Бенедикти

Montag

від Хреста (Едіти Штайн),

Понедельник

діви і мучениці, покровительки Європи

9 sierpnia 1862 r. – w Sadach k. Poznania zmarł hr. Gustaw Olizar herbu Radwan Sowity, senator kasztelan Królestwa Polskiego, poseł na Sejm w 1831 r., działacz polityczny Wielkiej Emigracji, pisarz, publicysta i malarz. Urodził się w 1794 r. w Zahorowie na Wołyniu.

9 sierpnia 1921 r. – rozporządzenie Rady Ministrów o rozciągnięciu na obszar województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego mocy dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. U. 1921 nr 71 poz. 474).

9 sierpnia 1921 r. – rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie, oraz powiaty: grodzieński, wołkowyski i białowieski województwa białostockiego, mocy rozporządzeń, dotyczących organizacji zarządu dóbr i lasów państwowych (Dz. U. 1921 nr 71 poz. 475).

9 sierpnia 1921 r. – rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dnia 2 czerwca 1920 r. na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: białowieski, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego.

9 sierpnia 1973 r. – zmarł ks. Jakub Macyszyn. Urodzony w 1911 roku. Ukończył seminarium we Lwowie. Pracował, jako wikariusz w par. Mikulińce. Od 1955 r. był pierwszym powojennym proboszczem par. Krzemieniec, jedyne czynnego kościoła w całej diecezji łuckiej. Dojeżdżał też do innych odległych parafii, takich jak Hałuszczyńce, Borszczów i Szumsk. Często przesłuchiwany przez KGB, gdzie żądano między innymi wykazów uczestników nabożeństw, chrztów, ślubów i pogrzebów. Zmarł nagle w Borszczowie i tam pochowany. W Krzemieńcu ma symboliczną mogiłę.

<http://www.lwow.com.pl/semper/5-2002/straznik.html>

9 sierpnia 2002 r. – zmarł ks. Janusz Popławski, kapłan archidiecezji lwowskiej, kapelan Kresowiaków – Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz Oddziału Warszawskiego tego Towarzystwa. Urodził się w 1922 r. w galicyjskiej rodzinie ziemiańskiej na Podolu, w Juśkowcach nad Horyniem, niedaleko Łanowic i granicy z bolszewikami, a wychowywał w pobliskim dworze Kornaczówka. W roku 1932 rodzice umieścili go w internacie elitarnego Zakładu Abrahamowiczów we Lwowie i rozpoczął on naukę w Szkole Powszechnej Marii Magdaleny. Edukację kontynuował w sławnym zarówno nazwiskami wykładowców jak i kształcącej się młodzieży – IV Gimnazjum Klasycznym. Wybuch wojny zastał go już w nowicjacie salezjańskim w Czerwińsku nad Wisłą. Potem seminarium, najpierw w Lublinie, następnie w Krakowie, gdzie równocześnie ukończył studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dnia 4 lipca 1948 r. otrzymał święcenia kapłańskie i przez kilka kolejnych lat, w tym samym krakowskim Seminarium Salezjańskim, wykładał historię literatury polskiej. Pochowany został w Laskach k. Warszawy. Wielokrotnie odwiedzał Krzemieniec (przyjeżdżał na odpust w dniu 8 maja za czasów ks. Tadeusza Mieleckiego), Łanowice i ich okolice. Łanowice i okolice przed II wojną światową należały do diecezji łuckiej.

Zob.: Józef Dobrowolski, „*Strażnik kresowych świątyń*». Zmarł ks. Janusz Popławski”, [w:] „Semper Fidelis” nr 5 (70) z 2002 r. //

Borysa, Wawrzyńca
Ерика, Едуарда

WTOREK
БІВТОРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

10

Св. Лаврентія з Рима, диякона і мученика

10 sierpnia 1530 r. – zmarł książę Konstanty Iwanowicz Ostrogski, hetman wielki litewski (od 11 września 1497 r. do swej śmierci), wojewoda trocki od 1522 r., kasztelan wileński od 1511 roku. W 1512 r. w czasie wojny litewsko-moskiewskiej w bitwie pod Orszą odniósł drugoczące zwycięstwo nad Rosjanami.

Zob. biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Konstanty_Ostrogski_\(hetman_wielki_litewski\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Konstanty_Ostrogski_(hetman_wielki_litewski))

10 sierpnia 1648 r. – w Ostrogu został zamordowany przez Kozaków br. Abraham Boruchowski SJ (1602–1648). Furtian, zakrystian, kucharz, towarzysz misjonarzy – „kapelan obozowy”.

Zob.: „Encyklopedia jezuitów” //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=BORUCHOWSKI&f=1>

10 sierpnia 1931 r. – zmarł nagle w Kowlu ks. prałat Feliks Szmarbachowski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej, protonotariusz apostolski, kanonik Kapituły Żytomierskiej. Urodził się w 1876 r. Święcenia kapłańskie przyjął w 1899 r. Wykazywał się wybitnymi zdolnościami organizacyjnymi oraz działalnością społeczno-charytatywną i religijno-narodową. Od 1917 r. proboszcz w Berdyczowie potem kolegiaty w Ołyce, wielokrotnie prześladowany przez bolszewików. Wybudował wiele kościołów, w latach 1905–1915 z narażeniem życia ratował ludność żydowską od pogromów. Od 1921 r. proboszcz parafii w Kowlu, gdzie w 1924 zainicjował i rozpoczął budowę kościoła-pomnika w Kowlu. Autor monografii z historii diecezji łuckiej.

10 sierpnia 1936 r. – zmarł metropolita Antoniusz Chrapowicki, egzarcha patriarchatu konstantynopolskiego dla prawosławnych w Galicji. W latach 1902–1914 bp wołyński. Po I wojnie światowej 15 lat przebywał w Jugosławii.

10–15 sierpnia 1991 r. – odbyła się I pieszka pielgrzymka 58 parafian z Łucka na Światowe Dni Młodzieży i spotkanie z Ojcem Świętym Janem Pawłem II w Częstochowie. Grupa pielgrzymów przybyła pociągiem do Oświęcimia, skąd trasę ok. 120 km przebyła pieszo w czterech etapach Oświęcim – Jaworzno – Siewierz – Poraj – Częstochowa. Młodzież katolicka szła z tablicą „Parafia św. Piotra i Pawła w Łucku – województwo wołyńskie”, a obrządku wschodniego (prawosławna) z chorągwią „Bractwo Św. Andrija Perwozwannoho”. Pielgrzymi zwiedzili Kraków, po którym oprowadzał ich ks. Jan Zajac oraz Zakopane i Białą Dunajec, gdzie gospodarzem był ks. Stanisław Czernik.

11

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаFilomeny, Klary, Zuzanny
Маврикия, Сусанни

Св. Клари, діви

11 sierpnia 1932 r. – od 11 sierpnia 1932 do 23 czerwca 1933 r. w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim uczył się Jan Piwnik (1912–1944), pseud. „Donat”, „Ponury”, oficer rezerwy Wojska Polskiego (podporucznik) i funkcjonariusz Policji Państwowej (aspirant), legendarny dowódca partyzancki Armii Krajowej w Górach Świętokrzyskich i na Nowogródczyźnie. Urodził się 31 sierpnia 1912 r. we wsi Janowice k. Ostrowca Świętokrzyskiego. Zmarł 16 czerwca 1944 r. pod wsią Jewłasze na Nowogródczyźnie.

11 sierpnia 1973 r. – w Ostrogu na Wołyniu urodził się Witalij Władysławowicz Kosowski, ukraiński piłkarz występujący na pozycji pomocnika. Były piłkarz „Dynama” Kijów i reprezentacji Ukrainy.

11 sierpnia 1994 r. – do parafii rzymskokatolickiej w Ostrogu na Wołyniu zostały przywiezione, po rocznych pracach konserwatorskich w Muzeum Sztuki Religijnej w Lublinie, obiekty zabytkowe z XVIII wieku – ołtarz pw. św. Antoniego oraz 11 rzeźb – pochodzące z kościoła w Międzyrzeczu Koreckim, w 1990 r. przewiezione do kościoła parafialnego w Ostrogu.

Zob.: ks. Witold Józef Kowalów, „Przygoda ze św. Antonim. Uroczystość w Ostrogu na Ukrainie”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 1 (1) z listopada-grudnia 1994 r., s. 5–8 //

<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/?p=main&what=113&PHPSESSID=3D63%3D>

Hilarii, Lecha, Innocentego
Вікторії, Карла

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

12

Будній день, або св. Йоанни Франциски
де Шанталь, монахині

12 sierpnia 1541 r. – w Rochaczach na Podlasiu urodził się Hipacy Pocię, prawosławny, a następnie unicki biskup włodzimierski i brzeski. Wybitny polemista religijny i humanista. Jeden z inicjatorów i współtwórców Unii Brzeskiej (1596). Metropolita halicki i kijowski (1599–1613). Zmarł 18 lipca 1613 roku.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Hipacy_Pocię

12 sierpnia 1702 r. – urodził się Józef Andrzej Załuski, od 1759 r. biskup kijowski (diecezja kijowska obejmowała wówczas część Wołynia – np. parafie Berdyczów, Cudnów i Żytomierz), mecenas nauki i kultury, bibliograf, edytor, pisarz, współzałożyciel pierwszej publicznej biblioteki w Warszawie. Autor licznych dzieł literackich i poetyckich. Zmarł 9 stycznia 1774 roku.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, *„Biskupi kijowscy obrządku łacińskiego XIV–XVIII w. Szkice biograficzne”*, Biały Dunajec–Ostróg 2003, s. 130–140; Józef Andrzej Załuski, *„Tragedie duchowe”*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2000; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Andrzej_Za%C5%82uski

12 sierpnia 1941 r. – 22 lipca 12 sierpnia 1941 r. w Lubomlu zostało rozstrzelanych ok. 400 Żydów.

Zob.: *„Місяць скорботи. Волинська область. 1941–1944 pp.”* – Львів, 2005. – С. 9

12 sierpnia 1961 r. – rozpoczęła się budowa muru berlińskiego, który stał się symbolem podziału Europy na dwa przeciwstawne obozy.

12 sierpnia 2008 r. – zmarł Włodzimierz Jerzy Dziedzicki, długoletni pracownik przemysłu spożywczego oraz aktywny działacz w stowarzyszeniach NOT. Urodził się 6 stycznia 1928 r. w Łucku w rodzinie leśnika.

13

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаDiany, Hipolita
Гертруди, МаксимааБудній ден, або свв. мучеників Понтіана
Папи, і Іполита, пресвітера

13 sierpnia 1902 r. – w Kowlu urodził się Waldemar Babinicz, polski prozaik, publicysta i reportażysta. Pedagog. Prowadził Uniwersytet Ludowy w Rożnicy. Zmarł 21 kwietnia 1969 r. w Lublinie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Waldemar_Babinicz

13 sierpnia 1921 r. – Stanisław Downarowicz został wojewodą wołyńskim. Był nim do 19 września 1921 roku. Urodził się 28 marca 1874 roku. Polski działacz polityczny, inżynier. W latach 1921–1922 piastował tekę ministra spraw wewnętrznych w pierwszym rządzie Antoniego Ponikowskiego. W latach 1922–1924 był wojewodą poleskim. Zginął w obozie oświecimskim.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Downarowicz

13 sierpnia 1924 r. – zostało wydane rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie znajdującego się na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i okręgu administracyjnego wileńskiego mienia osób nieobecnych, uznanych za zaginione lub za zmarłe; mienia znajdującego się w zarządzie, ustanowionym przez b. okupantów lub przymusowym zarządzie państwowym; mienia, należącego do osób prawnych, pozbawionych możliwości wykonywania swych praw, oraz mienia, przechodzącego na własność Skarbu Polskiego na zasadzie art. XII Traktatu Pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą.

Zob.: „Dziennik Ustaw” – rok 1924 nr 073 poz. 732 //

http://msp.money.pl/akty_prawne/dzienniki_ustaw/rozporzadzenie;ministra;skarbu;z,dni_a,dziennik,ustaw,1924,073,732.html

13 sierpnia 1942 r. – dziekanem dekanatu łuckiego został ks. Zygmunt Chmielnicki. Urodził się w Nieświczu 11 listopada 1891 r., wyświęcony na kapłana w 1918 r., był w latach 1918–1925 administratorem par. Horoszek i Uszomierz w dek. Owruć oraz dziekanem tego dekanatu, od 1920 r. kanclerz kurii łucko-żytomierskiej. Aresztowany pierwszy raz przez bolszewików 6 listopada 1923 r. pod zarzutem szpiegostwa, z braku dowodów zwolniony, aresztowany jeszcze trzykrotnie i zwalniany. 19. lipca 1926 r. kolejny raz aresztowany, skazany na trzy lata więzienia i uwięziony w Butyrkach w Moskwie. Dzięki wymianie więźniów 31 stycznia 1928 r. został zwolniony i rozpoczął pracę w diecezji łuckiej. W latach 1928–1939 był sędzią prosynodalnym w diecezji, a w latach 1931–1939 redaktorem tygodnika diecezjalnego „Życie Katolickie”, był wikariuszem generalnym. Pierwszy raz aresztowany przez Niemców 11 sierpnia 1943 r. i zwolniony po trzech miesiącach, ponownie aresztowany w styczniu 1944 r. i wysłany do obozu koncentracyjnego Gross-Rosen. Skatowany przez kapo umiera 16 kwietnia 1944 r., a ciało zostało spalono w krematorium.

13 sierpnia 2007 r. – w szpitalu w Pistoii (Italia) zmarł ś.p. ks. Kazimierz Zajac, ur. 19 sierpnia 1955 r. w Hrubieszowie, wyświęcony 12 czerwca 1982 r. w Lublinie. Pracował jako wikariusz w Sawinie (1982–1993), wikariusz w Łatyczowie na Podolu (1993–1994) i duszpasterz na Wołyniu (1994–2002) na Ukrainie oraz jako duszpasterz we Włoszech (od 2002).

Alfreda, Euzebiusza

Уляни, Єлизавети

SOBOTA

СУБОТА

Św. Maksymiliana Marii Kolbego

Св. Максиміліана Марії Кольбе,

пресвітера і мученика

Saturday

Samtag

Суббота

14

14 sierpnia 1616 r. – w Ostrogu zmarł ks. Wojciech Bieżanowski, miejscowy proboszcz – pierwszy znany z imienia i nazwiska.

Zob.: biogram autorstwa Tarasa Wychowancja //

<http://wolaniecom.parafia.info.pl/?p=main&what=15>

katalog proboszczów ostrogskich w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Parafia_Wniebowzi%C4%99cia_Naj%C5%9Bwi%C4%99tszej_Maryi_Panny_w_Ostrogu

14 sierpnia 1831 r. – Pułk Jazdy Wołyńskiej, sformowany w maju 1831 r., stoczył walkę pod Odrowążem.

Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Pu%C5%82k_Jazdy_Wo%C5%82y%C5%84skiej

14 sierpnia 1943 r. – Niemcy zniszczyli bronioną przez ukraińską samoobronę wieś Łyczky koło Łucka.

14 sierpnia 1963 r. – w Radości koło Warszawy zmarł Jan Stachniuk, pseud. Stoigniew, polski publicysta, ideolog i twórca nacjonalistycznej grupy „Zadruga” oraz pisma o tym samym tytule. Urodził się 13 stycznia 1905 r. w Kowlu na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

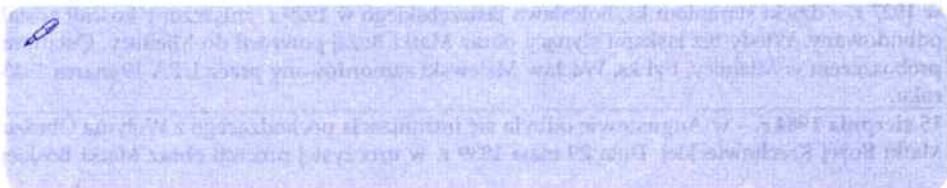
http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Stachniuk

14 sierpnia 1945 r. – w wieku 50 lat w Otwocku zmarł Julian Filipowicz, pseud. „Róg”, „Pobóg”, generał brygady Wojska Polskiego, dowódca Wołyńskiej Brygady Kawalerii. Urodził się 13 września 1895 r. we Lwowie. W czerwcu 1939 r. powierzono mu dowództwo Wołyńskiej Brygady Kawalerii w Równem. Poprowadził brygadę podczas kampanii wrześniowej, przechodząc szlak bojowy od Mokrej przez Warszawę aż po bitwę pod Tomaszowem Lubelskim. Uniknąwszy niewoli, włączył się w działalność konspiracyjnej Służbie Zwycięstwu Polski. Po powstaniu Związku Walki Zbrojnej stanął na czele okręgu krakowskiego, a we wrześniu 1941 r. objął okręg białostocki.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Julian_Filipowicz

14 sierpnia 1993 r. – otwarto odrestaurowany sobór kozielski. W Kozielsku NKWD więziło oficerów polskich, których większość została stracona w Katyniu. Było tam wielu więźniów z Wołynia (Żurakowski, Fitzke i inni).

15

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеTarsycjusza
Клавдія, ЕльвіриWniebowzięcie Najświętszej Marii Panny
Свято Внебовзяття (Успіння)
Пресвятої Диви Марії

15 sierpnia 1779 r. – bp Franciszek Komornicki, sufragan łucki i prepozyt ostrogski, dokonał koronacji papieskimi koronami cudownego obrazu Matki Bożej w klasztorze franciszkanów w Międzyrzeczu Ostrogskim. Przygotowania do koronacji poczynił prowincjał franciszkańskiej prowincji ruskiej o. Barnaba Kędzierski (1775–1778). Na jego zarządzenie został przeniesiony obraz Matki Bożej z wielką uroczystością do wielkiego ołtarza we franciszkańskim kościele w Międzyrzeczu Ostrogskim. Sama koronacja cudownego obrazu odbyła się za jego następcy – prowincjała o. Jana Tyneńskiego.

Zob.: A. Karwacki, „Materiały do dziejów OO. Franciszkanów w Polsce”, t. III, s. 115, 117; Ks. Wacław z Sulgostowa, „O cudownych obrazach w Polsce Przenajświętszej Matki Bożej”, Kraków 1903, s. 443–444, 549–551.

15 sierpnia 1893 r. – we wsi Oczki w powiecie siedleckim urodził się Jerzy Wroczyński, pułkownik, uczestnik walk o niepodległość Polski. W latach 1935–1939 dowódca 23 Pułku Piechoty im. płk. Leopolda Lisa-Kuli we Włodzimierzu Wołyńskim. Zmarł 25 lipca 1965 r. we Wronkach.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Wroczy%C5%84ski

15 sierpnia 1925 r. – z funkcji prezesa Zarządu Gminy Karaimskiej w Łucku zrezygnował Sergiusz Rudkowski. Był nim od 23 kwietnia 1922 roku. Urodził się 21 listopada 1873 r. w Łucku. Zmarł wiosną 1944 roku.

Zob.: biogram na łamach pisma „Awazymyz” //

<http://www.awazymyz.karaimi.org/index.php?p=414&a=3>

15 sierpnia 1946 r. – w katedrze chełmskiej odbył się pierwszy odpust ku czci Matki Bożej z Mielnicy. Polacy ekspatriowani w 1945 r. z Mielnicy, miasteczka w powiecie kowelskim, zabrali ze sobą najcenniejsze przedmioty kultu religijnego, w tym Obraz Matki Bożej. Parafianie postanowili, że obraz umieszczą w pierwszym napotkanym kościele. I kiedy zakwaterowani w barakach zobaczyli górującą nad miastem świątynię na Chełmskiej Górze, tam przekazali obraz. Dzieje tego obrazu sięgają czasów królewicza Jakuba, syna Jana III Sobieskiego. Obraz był potem w posiadaniu Ludwika Maniewskiego, który umieścił go w wybudowanym przez siebie w 1705 r. drewnianym kościółku. Jeden z przekazów podaje, że król Jan III Sobieski zdobył obraz na Turkach pod Wiedniem, a ci prawdopodobnie przywieźli go z Węgier. Ten wizerunek Matki Bożej z Dzieciątkiem, malowany na miedzianej blasze, ozdobiony był srebrną sukienką i złotymi koronami. Wkrótce wizerunek Matki Bożej zaśląnął łaskami. W 1873 r. władze rosyjskie zamknęły kościół, a dwa lata później zmieniły na cerkiew. Obraz przeniesiono do kościoła św. Anny w Kowlu. Parafię w Mielnicy ponownie erygowano w 1927 r. a dzięki staraniom ks. Bolesława Jastrzębskiego w 1929 r. zniszczony kościół został odbudowany. Wtedy też łaskami słynący obraz Matki Bożej powrócił do Mielnicy. Ostatnim proboszczem w Mielnicy, był ks. Wacław Majewski zamordowany przez UPA 19 marca 1943 roku.

15 sierpnia 1984 r. – w Augustowie odbyła się intronizacja pochodzącego z Wołynia Obrazu Matki Bożej Krechowickiej. Dnia 29 maja 1939 r. w uroczystej procesji obraz Matki Boskiej

Częstochowskiej był umieszczony w kościele Najświętszej Marii Panny Królowej Polski w Karłowszczyźnie. Kościół konsekrowany został 25 października 1936 r. a wybudowany głównie staraniem osadników wojskowych z Osady Krechowieckiej oraz Jazłowieckiej, Hale-
rowa i Bojanówki. Kopię obrazu wykonał znany jasnogórski malarz O. Augustyn Jędrzej-
czyk, a poświęcił generał Paulinów O. Pius Przeździecki. Mszę św. celebrował ks. bp polo-
wy Józef Gawlina (1892–1964). Obraz posiadał srebrny płaszcz, gdzie umieszczono 92 od-
znaki polskich formacji wojskowych z lat 1918 – 1920, walczących o wyzwolenie Wołynia.
W koronie znajdowały się trzy srebrne krzyże orderu Virtuti Militari, dwa Krzyże Niepod-
ległości i dwa Krzyże Walecznych. Na chuście okrywającej głowę i postać MB umieszczone
były odznaki 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich oraz Krzyż
Legionowy. Ten wizerunek Marii został później nazwany Obrazem MB Krechowieckiej.
W czasie II wojny światowej srebrny płaszcz zaginął, natomiast obraz odnaleziono i po
renowacji umieszczono w kościele w Augustowie. Kościół w Karłowszczyźnie został po
1945 r. zniszczony przez władze sowieckie.

15 sierpnia 2008 r. – w dniach od 15 do 17 sierpnia 2008 r. w Łucku odbył się Upfest – mło-
dzieżowy festiwal sztuki i młodzieży.

16

**PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК**

Monday

Montag

Понедельник

Stefana, Rocha
Беатрисы, Лаврентія

Будній день,

або св. Стефана Угорського, короля

16 sierpnia 1702 r. – przybycie armii saskiej oraz pospolitego ruszenia szlachty województw krakowskiego, sandomierskiego, lubelskiego, ruskiego, wołyńskiego i ziemi chełmskiej pod Sandomierz.

16 sierpnia 1919 r. – do tego dnia siły Frontu Wołyńskiego osiągnęły linię Ostróg–Horyń–Tuczyn–Bereźno–Klesów–Słucz i nawiązały kontakt z 9 DP.

Zob.: hasło „Front Wołyński” w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Front_Wo%C5%82y%C5%84ski

16 sierpnia 2007 r. – w Vancouver (Kanada) zmarł Bogdan Czaykowski, polski poeta, krytyk literacki, tłumacz, profesor emeritus Uniwersytetu British Columbia. Był kierownikiem Katedry Sławistyki i Programu Studiów Europejskich na tej uczelni. Urodził się 10 lutego 1932 r. w Równem na Wołyniu. Dzieciństwo spędził na Wołyniu i Polesiu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bogdan_Czaykowski

Juliany, Jacka
Іллі, Клари

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

17

Будній день,
або св. Гіацинта, пресвітера

17 sierpnia 1782 r. – we Lwowie zmarł ks. Aleksander Brodowski, jezuita. Profesor filozofii w Ostrogu (1744–1745), profesor etyki i matematyki w Ostrogu (1746–1748). Rektor Collegium nobilium w Ostrogu (1765–1768). Prefekt studiów w Krzemieńcu (1768–1772). Urodził się 12 stycznia 1716 r. na Rusi Czerwonej.

Zob.: biogram w: „*Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995*”, oprac. Ludwik Grzebieliński przy współpracy zespołu jezuitów, Kraków 1996, s. 68. // <http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=BRODOWSKI&f=1>

17 sierpnia 1939 r. – administratorem parafii w Okopach w diecezji łuckiej został o. Ludwik Wrodarczyk OMI, duszpasterz katolicki – męczennik – w okrutny sposób zamordowany przez nacjonalistów ukraińskich. Urodził się 25 września 1907 r. w Radzionkowie na Górnym Śląsku. W wieku 14 lat rozpoczął naukę w Małym Seminarium, po maturze przygotowuje się do nowicjatu Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów. Pierwsze śluby zakonne składa 15 sierpnia 1927 r., potem kończy Wyższe Seminarium w Obrze. 10 czerwca 1933 r. został wyświęcony na kapłana. Dnia 17 sierpnia 1939 r. zostaje administratorem parafii w Okopach na Wołyniu. W listopadzie 1939 r. aby ochronić młodego Żyda przed Niemcami zatrudnił go, jako organistę w kościele. Kiedy w 1942 Niemcy rozpoczęli „likwidację” getta w Rokitnie, przyjął na plebanię braci Samuela i Aleksandra Lewinów, a kiedy przyszło nowe zagrożenie ukrywał ich w lesie, gdzie dostarczał im żywność. Porwany przez nacjonalistów ukraińskich podczas modlitwy przy ołtarzu, dnia 7 grudnia 1943 r. został w okrutny sposób zamordowany. Dnia 5 czerwca 2001 r. w Warszawie, z inicjatywy żyjącego w Kanadzie Aleksandra Levina został pośmiertnie odznaczony medalem i dyplomem „Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata”. Zaślugi i heroizm O. Ludwika zostały dodatkowo uhonorowane. W dniu 13 października 1996 r. jeden z trzech dzwonów, ufundowany w parafii pw. św. Eugeniusza De Mazenoda w Kędzierzynie-Koźlu, został nazwany „O. Ludwik Wrodarczyk OMI”, a dnia 15 grudnia 2001 r. odbyła się uroczystość nadania gimnazjum w Radzionkowie imienia O. Ludwika Wrodarczycy. Obecnie toczy się jego proces beatyfikacyjny.

Zob.: biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Wrodarczyk

17 sierpnia 1987 r. – w Londynie zmarła urodziła się Zofia Terné, właśc. Zofia Chajter, córka Jakuba i Barbary z Markiewiczów, wybitna polska piosenkarka. Urodziła się 3 lutego 1909 r. w Równem na Wołyniu. Ukończyła Konserwatorium Lwowskie w klasie fortepianu i śpiewu. Podobnie jak Ordonówna występowała w bardzo znanym warszawskim kabarecie „Qui pro Quo”, a później m.in. w „Cyruliku Warszawskim” (1935–1939). Nazywana była małym słowikiem Warszawy. Do jej najbardziej znanych piosenek należały: „Coclico”, „Kiedy będziesz zakochany”, „Nikt tylko ty”, „Panna Marysia telefonistka”, „Pokoik na Hożej”, „Rebeka” i przede wszystkim „Kiedy znów zakwitną białe bzy” i „Mała kobietko czy wiesz...?” – śpiewane po dziś dzień oraz sentymentalna piosenka o Lwowie „Tyle jest miast”. W latach 1940–41 występowała w zespole polskim we Lwowie, a następnie w teatrze 2 Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa. Od 1945 r. mieszkała w Londynie, śpiewając w zespołach teatralno-kabaretowych Mariana Hemara oraz współpracowała z sekcjami polskimi Radia BBC i Radia Wolna Europa. Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zofia_Tern%C3%A9

18

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаHeleny, Ilony
Олени, Поліни

Будній день

18 sierpnia 1928 r. – zmarł ks. Stanisław Zygmunt Kostkiewicz, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1861 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1923 roku. Przebywał poza duszpasterstwem (1926, 1927).

18 sierpnia 1936 r. – Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński został wykładowcą katechetyki i socjologii Seminarium Duchownego w Łucku. Urodził się 22 grudnia 1904 r. wg starego stylu (4 stycznia 1905 r. wg nowego stylu) w Berdyczowie na Ukrainie. Świecenia kapłańskie przyjął z rąk metropolity abpa Adama Stefana Sapiehy 28 czerwca 1931 roku. Od 1936 r. pracował w diecezji łuckiej. W latach 1939–1945 proboszcz katedry w Łucku. W latach 1945–1954 więziony, następnie na zesłaniu w Karagandzie, gdzie od 1954 r. prowadził pracę duszpasterską. W czerwcu 1955 r., w ramach akcji repatriacyjnej, mógł powrócić do Polski, ale uznał że jego miejsce jest wśród wiernych w Kazachstanie. Przyjął obywatelstwo sowieckie. Dwa lata później znowu go uwięziono, tym razem na trzy lata. Przebywał w obozie pracy w Czumie w obwodzie irkuckim i obozie dla „religiozników” w Sosnowce. Po odbyciu kary, w grudniu 1961 r. wrócił do Karagandy. Kontynuował wyprawy misyjne oraz nielegalną pracę duszpasterską, oficjalnie pracując jako nocny stróż. Przez następne dwadzieścia lat pracował w Kazachstanie, sprawując jednocześnie opiekę duszpasterską nad wiernymi różnych narodowości, wyjeżdżając do odległych miast, wsi i osad całej sowieckiej Azji Środkowej z posługą kapłańską. Zmarł 3 grudnia 1974 r. w Karagandzie. Obecnie toczy się jego proces beatyfikacyjny.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Bukowi%C5%84ski

18 sierpnia 1942 r. – od 15 do 18 sierpnia 1942 r. w Kowlu zostało zlikwidowane getto na tzw. Nowym Mieście. Ponad 6.000 Żydów zostało zamordowanych w tym samym miejscu. Obecnie znajduje się tam pomnik ku czci zamordowanych.

Zob.: „Місяць скорботи. Волинська область. 1941–1944 рр.” – Львів, 2005. – С. 8.

18 sierpnia 2002 r. – podczas Mszy św. na Błoniach krakowskich, papież Jan Paweł II beatyfikował dwóch synów ziemi wołyńskiej, Sługę Bożego ks. abp Zygmunta Szczęsnego Felińskiego (1811–1895), założyciela Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi i wielkiego misjonarza, Sługę Bożego O. Jana Beyzyma (1850–1912).

18 sierpnia 2007 r. – w Warszawie odbyły się uroczystości odsłonięcia „Ściany Pamięci Poległym Żołnierzom Wołynia” na Skwerze Wołyńskim w Warszawie. Patronat nad uroczystością objął prezydent RP prof. Lech Kaczyński na wniosek Edmunda Bakuniaka, prezesa Okręgu Wołyn Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Bolesława, Jana
Йордана, Лева

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

19

Будній день,
або св. Йоана Евда, пресвітера

19 sierpnia 1539 r. – zmarł książę Ilia Ostrogski (ur. 1510), starosta braclawski i winnicki. Jedyny syn Konstantego Ostrogskiego i jego pierwszej żony Tatiany Anny Holszańskiej. 3 lutego 1539 r. zawarł związek małżeński z Beatą Kościelecką.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ilia_Ostrogski

19 sierpnia 1880 r. – w Koleśnikach k. Ostroga urodził się ks. Gustaw Jełowicki (1880–1965), Kan. hon. Kapituły Łuckiej, proboszcz katedry łuckiej, adm. diecezji łucko-żytomierskiej i diecezji kamienieckiej. Zmarł 10 listopada 1965 r. na Zamku Bierzgłowskim k. Torunia.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Gustaw_Je%C5%82owicki

19 sierpnia 1915 r. – w Paryżu zmarł Józef Chamec, poeta, publicysta, tłumacz. Urodził się 26 grudnia 1841 r. we wsi Hrani koło Łucka. Za udział w powstaniu styczniowym w 1863 uwięziony przez Austriaków, zbiegł i wyemigrował do Francji. Był krewnym Eweliny Hańskiej-Balzac. W 1865 r. nabył majątek pod Paryżem. Wiele publikował w prasie polskiej, wydał we Lwowie „*Próby rymotwórcze*” (1869), a w Paryżu „*Księgę sonetów*” (1873), „*Jesiennie pieśni*” (1880) i in.

19 sierpnia 1942 r. – w Budach na Wołyniu urodził się o. Jacek Salij OP – polski teolog i tomista, filozof, kapłan rzymskokatolicki, tłumacz, pisarz i publicysta.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jacek_Salij

19 sierpnia 1952 r. – w Ostrogu zmarł Mikołaj Janczewski, pierwszy lekarz sanitarny powiatu Ostrogskiego. Urodził się 2 maja 1888 r. w Żytomierzu.

19 sierpnia 1955 r. – w Nieleldwi k. Hrubieszowa urodził się ks. Kazimierz Bolesław Zając (1955–2007). W latach 1994–2001 proboszcz parafii Maniewiczze i Lubieszów w diecezji łuckiej. Zmarł 13 sierpnia 2007 r. w Pistoii (Włochy).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Zaj%C4%85c

19 sierpnia 1986 r. – zginął w wypadku drogowym staranowany przez pirata drogowego ks. Jerzy Rosiak (1914–1986), duszpasterz Polaków na Ziemi Nowogródzkiej. Świecenia kapłańskie otrzymał w czasie wojny z rąk bpa Adolfa Piotra Szelażka w Łucku.

20

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Bernarda, Sobiesława
Леонтія, Марії

Friday
Freitag
Пятница

Св. Бернарда з Клерво,
абата і вчителя Церкви

20 sierpnia 1919 r. – zmarł w Zakopanem Iwan Łuckiewicz, inicjator białoruskiego ruchu narodowego, publicysta, archeolog, krajoznawca. Urodził się 28 maja (9 czerwca) 1881 roku.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Iwan_%C5%81uckiewicz

20 sierpnia 1926 r. – o. Remigiusz Bolesław Kranc rozpoczął nowicjat w zakonie kapucynów w Sędziszowie Małopolskim. Urodził się 1 listopada 1910 r. w Krośnie. 29 czerwca 1933 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Pracował w Rozwadowie, Drohobycz, we Lwowie i Krakowie. Dnia 10 lipca 1939 r. przybył do Ostroga, gdzie pracował przez cały okres wojny. 13 stycznia 1945 r. aresztowany przez NKWD i skazany na 10 lat obozu. 17 grudnia 1945 r., wywieziony na Kołymę, skąd po 2 i pół latach został zwolniony, jako niesłusznie skazany (!?). Dnia 24 lipca 1947 r. wrócił do Polski, gdzie w latach 1950–1956 pełnił obowiązki przełożonego Krakowskiej Prowincji Kapucynów. Następnie pełnił wiele ważnych funkcji w domach zakonnych kapucynów w całej Polsce. Zmarł 8 stycznia 1977 r., pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

20 sierpnia 1937 r. – ks. Aleksander Kuczyński przebywający na zesłaniu został aresztowany. 3 stycznia 1938 r. skazany na karę śmierci za działalność kontrrewolucyjną i tego samego dnia rozstrzelany. Urodził się w 1869 roku. Na kapłana wyświęcony w 1895 r. W latach 1902–1914 adm. par. Ostrówki, 1914–1918 adm. i dziekan par. Dubno, 1918–1925 adm. i dziekan par. Nowograd Wołyński. Aresztowany w 1923 i skazany na 3 lata więzienia, po zwolnieniu pracował w diecezji żytomierskiej. Ponownie aresztowany w 1929 r. przebywał na zesłaniu.

20 sierpnia 1991 r. – Estonia ogłosiła niepodległość.

Joanny, Piusa X
Бернарда, Вікторії

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samstag
Суббота

21

Св. Пія X, Папи

21 sierpnia 1926 r. – we Lwowie urodził się ks. kard. Marian Jaworski, wyświęcony na kapłana 25 czerwca 1950 roku w Kalwarii Zebrzydowskiej, w 1952 r. doktorat z teologii na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie; wikariusz w parafii Poronin, w 1954 r. doktorat z filozofii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, w 1965 r. habilitacja z filozofii religii w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, w 1976–1981 dziekan Papieskiego Wydziału Teologicznego w Krakowie, w 1981–1987 rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, od 16 stycznia 1991 r. Arcybiskup Metropolita Lwowski, 1996–1998 administrator Apostolski Diecezji Łuckiej. Dnia 28 stycznia 2001 r. ogłoszony Kardynałem Kościoła Rzymskiego.

21 sierpnia 1943 r. – w Kisielówce k. Kisielina zginął Mieczysław Ambroziak, 16. letni cywilny mieszkaniec osady polsko-niemieckiej. W wyniku napadu UPA zginęły wówczas co najmniej 92 osoby.

21 sierpnia 1991 r. – Łotwa ogłosiła niepodległość. Wiadomości z krajów bałtyckich miały wielki wpływ na wydarzenia na Ukrainie, w tym na Wołyniu.

21 sierpnia 2005 r. – metropolita grekokatolicki kard. Lubomyr Huzar przeniósł swą siedzibę ze Lwowa do Kijowa. Symboliczne wydarzenie. Kiedyś unicyj metropolici kijowscy używali tytułu: „Metropolita Kijowa i Galicji, biskup Kamieńca Podolskiego”.

21 sierpnia 2006 r. – w dniach od 21 sierpnia do 4 września 2006 r. w Krzemieńcu odbyły się międzynarodowe Spotkania ukraińsko-polskie „Dialog dwóch kultur” (VIII plener malarstwa i warsztaty kulturowe „Z biegiem Ikwy”, III spotkania literackie, I spotkanie muzeów literackich), sesja naukowa „Muzea literackie w Polsce i na Ukrainie – możliwości i perspektywy współpracy”; „Dzień Juliusza Słowackiego”, sesja naukowa „Dialog dwóch kultur” (prezentacja książki „Juliusz Słowacki. Srebrny mit Ukrainy”). Imprezom towarzyszy „Święto ulicy Słowackiego” (kiermasz malarstwa, pamiątek i wyrobów ludowych, pokaz kompozycji kwiatowych, występy artystów i zespołów folklorystycznych).

22

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

Agatonika, Cezarego
Зигфрида, Андрія

XXI Неділя Звичайна
Пресвятої Диви Марії, Цариці

22 sierpnia 1942 r. – w Torczynie w czasie likwidacji miejscowego getta na końcu ul. Sadowej, koło starego cmentarza żydowskiego, zostało zamordowanych ok. 2000 Żydów. W 1993 r. na ich cześć ustawiono pomnik.

Zob.: „Місця скорботи. Волинська область. 1941-1944 рр.” – Львів, 2005. – С. 9.

22 sierpnia 1992 r. – w dniach 17-22 sierpnia 1992 r. na terenie nieistniejącej wsi Wola Ostrowiecka została przeprowadzona ekshumacja kilkuset ofiar – Polaków wsi Ostrówki i Wola Ostrowiecka, zamordowanych przez UPA w dniu 30 sierpnia 1945 roku. W obu istniejących od XVI wieku wsiach – Ostrówki i Wola Ostrowiecka – zginęło wtedy 1150 Polaków. Dziś jest tam tylko, jak mówią okoliczni, „Trupie Pole”. Odnawiany jest cmentarz katolicki. Ekshumację zorganizował i opisał w licznych publikacjach Leon Popek z Lublina.

Zob.: „Wola Ostrowiecka” //

http://wolyn.ovh.org/opisy/wola_ostrowiecka-06.html

22 sierpnia 1998 r. – warszawska „Trybuna”, lewicowa gazeta codzienna, opublikowała artykuł-list Jana Hastana pt. „Nie omijajcie prawdy – nie tylko o Wołyniu” Jest to polemika z artykułem Zbigniewa Okonia z Rzeszowa pt. „Nie omijajcie prawdy o Wołyniu” (Zob.: „Aneks” nr z 5-6 lipca 1998 r.).

Zob.: Jan Hastan, „Nie omijajcie prawdy – nie tylko o Wołyniu”, [w:] Poczta „Aneksu” / „Aneks Trybuny” nr 13 (sobota-niedziela) z 22-25 sierpnia 1998 r. / „Trybuna” nr 196 s. 4-5 //

<http://www.lemko.org/wisla/haston.html>

Apolinarego, Róży
Тимофія, Филипа

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Будній день, або св. Рожі з Ліми, діви

Понедельник

23

23 sierpnia 1775 r. – w miejscowości Krupa k. Łucka urodził się ks. Antoni Ledóchowski (Halka Ledóchowski) h. Szaława, poseł na sejmy, publicysta, misjonarz. Zmarł 11 listopada 1835 r. w Warszawie.

Zob.: Emanuel Rostworowski, Alfons Schletz, „*Ledóchowski (Halka-Ledóchowski) Antoni*”, [w:] PSB t. XVI, Wrocław–Warszawa–Kraków 1971, s. 619–620.

23 sierpnia 1918 r. – w Sanoku urodził się ks. prałat Zdzisław Peszkowski, kapelan Rodzin Katyńskich i Pomordowanych na Wschodzie. Zmarł 8 października 2007 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zdzis%C5%82aw_Peszkowski

23 sierpnia 1939 r. – w Moskwie podpisany został pakt Ribentrop–Mołotow i tajne protokoły do niego. Jeden taki tajny protokół dodatkowy precyzował rozbiór II Rzeczypospolitej pomiędzy Niemcy i Związek Radziecki. Granica przyszłego rozbioru została ustalona wzdłuż rzek: Newe, Wisła i San. Wołyń dostał się do sowieckiej strefy wpływów.

23 sierpnia 1943 r. – wojska radzieckie wyzwoliły od hitlerowców Charków.

23 sierpnia 1983 r. – w Połonnem zmarł ks. Andrzej Gładysiewicz, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 8 listopada 1914 r. we wsi Górna Posada k. Rymanowa Zdroju. Święcenia kapłańskie przyjął 23 kwietnia 1939 roku. Wikariusz w Łucku i Kowlu. W czasie wojny duszpasterz we Włodzimierzu Wołyńskim. W latach 1945–1956 więziony i w łagrach. Wieloletni proboszcz w Połonnem.

23 sierpnia 2003 r. – w Legnicy na Dolnym Śląsku zmarł Tadeusz Ignacy Gumiński, prawnik, historyk, muzealnik i działacz społeczny. Urodził się 26 października 1906 roku. Przybył do Łucka w 1935 r. i pracował do wybuchu II wojny światowej jako referent w Wydziale Rolnictwa i Reform Rolnych Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego. Aktywnie zaangażował się w ruch krajoznawczy i został przewodniczącym Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Łucku oraz wiceprzewodniczącym całego Okręgu Wołyńskiego. Był głównym pomysłodawcą utworzenia i wydawania w Łucku w latach 1936–1939 miesięcznika „Ziemia Wołyńska”. Po II wojnie znalazł się w Legnicy i tam pracował aż do swej śmierci. M.in. stworzył w tym mieście Muzeum Miedzi (1962).

Zob.: Jan Fitzke, „*Z Wołynia 1936–1939*”, pod red. A. Gaczolą i ks. W. J. Kowalowa, Biały Dunajec–Ostróg 2009, przyp. 63, s. 43–44.

23 sierpnia 2006 r. – w Żytomierzu na Wołyńskim Polesiu został odsłonięty pomnik ku czci ofiar Wielkiego Głodu 1932–1933 na Ukrainie, gdzie zginęło wielu Polaków, którzy licznie i w zwartych skupiskach zamieszkiwali tereny za Zbruczem od czasów I Rzeczypospolitej. Statystyki nie przedstawiają w pełni liczby Polaków – ofiar Wielkiego Głodu – stalinowskiej zbrodni przeciw ludzkości.

23 sierpnia 2007 r. – w Nieleddi k. Hrubieszowa odbył się pogrzeb ks. kan. Kazimierza Zająca, duszpasterza rzymskokatolickiego. Ks. Kazimierz Zając urodził się 19 sierpnia 1955 r. w Hrubieszowie, wyświęcony na kapłana 12 czerwca 1982 r. w Lublinie. Pracował jako wika-

riusz w Sawinie (1982-1993), wikariusz w Latyczowie na Podolu (1993-1994) i duszpasterz na Wołyniu (1994-2002) na Ukrainie oraz jako duszpasterz we Włoszech (od 2002). Zmarł 13 sierpnia 2007 r. w szpitalu w Pistoii (Italia).

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Zaj%C4%85c

Bartłomieja, Jerzego
Емільї, Йоанни

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

24

Св. Варфоломія, апостола
Święto Niepodległości Ukrainy
Свято Незалежності України

24 sierpnia 1938 r. – w Serpelicach na Podlasiu urodził się bp Antoni Pacyfik Dydycz, kapucyn. 20 czerwca 1994 r. Jan Paweł II mianował go biskupem drohiczyńskim. Diecezja drohiczyńska, wcześniej pińska – jej „polska” część – była kiedyś częścią diecezji łuckiej.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Dydycz

24 sierpnia 1991 r. – Rada Najwyższa Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej ogłosiła Deklarację Niepodległości. Na pamiątkę tego wydarzenia Ukraina obchodzi swoje największe święto państwowe.

25

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаLudwika, Józefa
Патрикії, МихаїлаБудній день, або св. Людвіга IX,
короля, св. Йосифа Каласанті, пресвітера

25 sierpnia 1907 r. – w Radzionkowie na Górnym Śląsku urodził się o. Ludwik Wrodarczyk OMI, proboszcz parafii Okopy na Polesiu Wołyńskim. Zginął w dniu 12 grudnia 1943 r. w wieku 37 lat, okrutnie zamordowany przez nacjonalistów ukraińskich w Karpilówce.

Zob.: Bronisław Janik, „Niezwyczajny świadek wiary na Wołyniu. 1939–1943. Ks. Ludwik Wrodarczyk OMI”, Poznań 1993; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Wrodarczyk

25 sierpnia 1943 r. – w dniach 21–25 sierpnia 1943 r. odbył się III Nadzwyczajny Zjazd OUN, który miał duży wpływ na dalszy rozwój ruchu nacjonalistycznego i rozwój organizacyjny UPA. Zjazd uchwalił przejście od konspiracyjnych do zbrojnych form walki o „Samostijne Soborne Państwo Ukraińskie”.

Zob.: Władysław Filar, „Wołyń w latach 1939–1944” //

<http://www.irekw.internetdsl.pl/wolyn.html>

25 sierpnia 1946 r. – w wiosce Andriejewka, rejon Szortandy, obwód akmoński (Kazachstan) urodził się ks. prałat Ludwik Kamilewski. Święcenia kapłańskie w 1974 r. w Rydze. W l. 1974–1991 wikariusz w Bazylice Metropolitalnej we Lwowie. W dobie „pierestrojki” i na początku lat. 90. XX w. zasłużony w dziele odzyskiwania licznych kościołów dla potrzeb kultu religijnego w obwodzie lwowskim i wołyńskim. W l. 1991–1999 proboszcz, a w l. 1991–2000 dziekan w Łucku na Wołyniu; uzyskał zwrot katedry pw. Trójcy św. i Św. Apostołów Piotra i Pawła oraz licznych kościołów na Wołyniu, m.in. słynnej Kolegiaty w Ołyce dla wiernych obrządku łacińskiego. Położył wielkie zasługi w dziele odrodzenia się Kościoła katolickiego na Wołyniu. W l. 1999–2000 proboszcz parafii Kiwerce k. Łucka. Od 2000 r. pracuje w diecezji kijowsko-żytomierskiej. Rok czasu był proboszczem kościoła katedralnego pw. Św. Zofii w Żytomierzu. Obecnie jest proboszczem parafii pw. Św. Wacława w tym mieście. Rekonstruuje świątynię parafialną przebudowaną na zakład masarski. Dziekan dekanatu żytomierskiego, który obejmuje 15 parafii. Odznaczony godnością kapelana Ojca św. i kanonika gremialnego Kapituły Metropolitalnej we Lwowie. Prałat. Kapelan Jego Świątobliwości.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Kamilewski

25 sierpnia 2004 r. – papież Jan Paweł II przekazał ikonę Matki Bożej Kazańskiej Rosyjskiemu Kościołowi Prawosławnemu.

Joanny, Zefirynty
Йоана, Терези

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

26

NMP Częstochowskiej

Thursday

Будній день,

Donnerstag

або Пресвятої Діви Марії Ченстоховської

Четверг

26 sierpnia 1973 r. – w Warszawie zmarła Anna Maria Klechniowska, kompozytorka, pianistka i pedagog. Urodziła się 15 kwietnia 1888 r. w Borówce na Wołyniu.

Zob.: „Anna Maria Klechniowska” //

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_klechniowska_anna_maria

26 sierpnia 2009 r. – w pobliżu wsi Trojanówka (rejon maniewicki) na trasie Kijów-Kowel, w odległości 22 km od Maniewicz zapalił się prywatny autobus pasażerski obywatela Polski. Kierowca autobusu podążał z Kowla do wsi Kostiuchnówka, skąd miał zabrać polskich harcerzy do ojczyzny. Według słów kierowcy autobusu, jeszcze w rejonie kowelskim poczuł lekki zapach dymu. Nie zobaczywszy nic niepokojącego w lusterku wstecznym, kierowca jednak zatrzymał się za kilka minut. Jak się okazało, w komorze silnika płonął ogień. Mężczyzna schwycił gaśnicę, która była w środku, i spróbował zlikwidować ogień. Ale dwóch litrów środka gaszącego okazało się za mało, a druga gaśnica nie zadziałała. Wkrótce spłonął cały autobus. Jako wstępną wersję przyczyny pożaru uznano uszkodzenie systemu paliwowego albo systemu elektrycznego silnika.

27

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаCezarego, Moniki
Домініка, Амадея

Св. Моніки, вдови

27 sierpnia 1898 r. – w Zaturcach na Wołyniu urodził się Bolesław Kontrym, pseud. „Żmudzyn”, major, cichociemny. Został stracony w wieku 55 lat 2 stycznia 1953 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bolesław_Kontrym

27 sierpnia 1943 r. – płk. Dmytro Klaczkiwskij, pseud. „Kłym Sawur”, który był dowódcą formacji wojskowych podległych OUN-Bandery, wydał rozkazy o strukturze UPA i mianowaniu dowódców okręgów wojskowych. Na tej podstawie utworzono okręgi: Okręg Wojskowy (Grupa) UPA „Zahrawa” (kodowy szyfr „01”), Okręg Wojskowy (Grupa) UPA „Bohun” (kodowy szyfr „02”, „002”), Okręg Wojskowy (Grupa) UPA „Turiw” (kodowy szyfr „03” i Okręg Wojskowy (Grupa) UPA „Tiutiunnyk” (kodowy szyfr „04”).

Zob.: Władysław Filar, „Wołyni w latach 1939–1944” //

<http://www.irekw.internetdsl.pl/wolyn.html>

27 sierpnia 1995 r. – w kościele pw. św. Trójcy w Lubomlu odbyła się uroczystość intronizacji kopii obrazu Matki Bożej Lubomelskiej. Pochodzący z XVII w. łaskami słynący obraz Matki Bożej malowany na desce, z licznymi wotami z XVII i XVIII wieku, znajdował się w bocznym ołtarzu kościoła w Lubomlu. To najstarszy kościół na Wołyniu, ufundowany w 1412 r. przez Władysława Jagiełłę, z dzwonnica z 1640 r. Kiedy dnia 16 lipca 1944 r. ks. Stefan Jastrzębski, ostatni proboszcz w Lubomlu, uciekał przed ukraińskimi rzeźniami, zabrał z kościoła najcenniejsze rzeczy, w tym łaskami słynący Obraz Matki Bożej. Kiedy po trzech latach duszpasterzowania w Chełmie, ks. Stefan Jastrzębski został administratorem parafii w Polichnie k. Kraśnika, zabrał też ze sobą łaskami słynący obraz Matki Bożej i umieścił w tutejszym kościele. Po latach, w lutym 1993 r. o. Roger Mularczyk, administrator parafii w Kowlu, był w Polichnie gdzie z tamtejszym proboszczem ks. Józefem Dobrowolskim ustalił, że parafia ufunduje i przekaże do Lubomla kopię obrazu słynącego łaskami. Na uroczystość intronizacji obrazu w Lubomlu, przybyli pielgrzymi z Polichny, Chełma i Warszawy. Pod przewodnictwem ówczesnego sufragana lwowskiego, ks. bp Marcjana Trofimiaka obraz umieszczono w odnowionym głównym ołtarzu kościoła w Lubomlu.

Augustyna, Patrycji
 Михаїла, Юліана

SOBOTA
 СУБОТА

Saturday
 Samstag
 Суббота

28

Св. Августина, єпископа і вчителя Церкви

28 sierpnia 1640 r. – zmarł unicki bp kijowski Mikołaj Korsak. Urodził się około. 1595 roku. Bazylianin – imię zakonne Rafał. Bp koadiutor metropolity kijowskiego Józefa Welamina Rutskiego (od 1631 r.), biskup halicki (od 1633 r.), następnie biskup piński, metropolita kijowski (1637–1640).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Miko%C5%82aj_Korsak

28 sierpnia 1765 r. – w Porycku na Wołyniu urodził się Tadeusz Czacki herbu Świnka, działacz gospodarczy i oświatowy, pedagog, historyk, numizmatyk. Członek Komisji Edukacji Narodowej. Współtwórca Konstytucji 3 Maja, współzałożyciel Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie. Twórca Biblioteki Poryckiej. Założyciel Liceum Krzemienieckiego zwanego Atenami Wołyńskimi, przy którym zorganizował pierwszą w Polsce szkołę zawodową dla geometrów i mechaników. Zmarł 8 lutego 1813 roku w Dubnie. Jego pomnik znajduje się w warszawskim Kościele Wizytek.

Zob. Małgorzata Czerniakowska, „Czacki Tadeusz (1765–1813)” // „Słownik Biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego”, suppl. I, Gdańsk 1998. //

<http://emmcz.w.interia.pl/>

28 sierpnia 1878 r. – Żytniku na Wołyniu urodził się August Biskupski, dr med., płk. Służył w OK. I. Zginął w 1940 r. w Katyniu i tam pochowany.

Zob.: „Lekarze pochowani na cmentarzu w Katyniu”, [w:] „Gazeta Lekarska” nr 9 z 2000 r. //

<http://www.gazetalekarska.pl/xml/nil/gazeta/numery/n2000/n200009/n20000916>

28 sierpnia 1899 r. – w Żabnie pod Tarnowem urodził się Stefan Macko, polski uczoney botanik, muzealnik, badacz przyrody Wołynia. Zmarł 17 kwietnia 1967 r. we Wrocławiu.

Zob.: „Мауко Стефан (1899–1967)” //

http://istvolyn.info/index.php?option=com_datagallery&Itemid=30&func=detail&catid=2&id=679

28 sierpnia 1909 r. – urodził się ks. Nikodem Domański. Świecenia kapłańskie przyjął w 1934 roku. Do 1939 r. proboszcz parafii Pulemieć w diecezji łuckiej. Zmarł w 1979 roku.

28 sierpnia 1926 r. – Władysław Mech (1877–1929) został wojewodą wołyńskim. Był nim do 9 lipca 1928 roku. Był to prawnik, polski polityk, działacz państwowy II Rzeczypospolitej, wolnomularz, członek Polskiej Partii Socjalistycznej i Związku Walki Czynnej. Po odzyskaniu niepodległości urzędnik w Ministerstwie Rolnictwa, Ministerstwie Aproprowiacji i Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. W latach 1923–1926 starosta w Słupcy (województwo poznańskie). W latach 1926–1928 wojewoda wołyński, a następnie aż do śmierci dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.

28–31 sierpnia 1943 r. – nastąpiło powtórzenie ludobójstwa z 11–12 lipca. Jednocześnie zaatakowano Polaków żyjących w czterech powiatach. Polacy wymordowani byli w tym czasie w 139 jednostkach administracyjnych (m.in. Gaj w powiecie kowelskim – 600 osób, Ostrówki i Wola Ostrowiecka w powiecie lubomelskim – około 500 i około 600 osób).

29

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеBeaty, Jana, Sabiny
Федори, ЕдмундаXXII Неділя Звичайн
Мучеництва св. Йоана Хрестителя

29 sierpnia 1910 r. – zmarł Józef Dunin Karwicki, pisarz, autor wielu książek nt. Wołynia. Urodził się 24 stycznia 1833 r. w Mizocz.

29 sierpnia 1924 r. – Bolesław Olszewski został wojewodą wołyński. Był nim do 4 lutego 1925 roku.

29 sierpnia 1943 r. – w nocy z 29 na 30 sierpnia 1943 r. we wsi Mohylno, dawna gmina Werba, dawny powiat Włodzimierz Wołyński (obecnie wieś Żowtniw, gromada Owadno, rejon Włodzimierz Wołyński) nacjonałiści ukraińscy dokonali zbrodni na ludności polskiej.

29 sierpnia 1943 r. – nacjonałiści ukraińscy przeprowadzili akcję eksterminacyjną we wsiach Wola Ostrowiecka i Ostrówki rejonu głowniańskiego. Zabito wszystkich Polaków, spalono wszystkie budynki, zrabowano mienie i zwierzęta gospodarskie. W wyniku tej akcji we wsi Wola Ostrowiecka zginęło 529 osób, w tym 220 dzieci w wieku do 14 lat, a we wsi Ostrówki zamordowano 438 osób, w tym 246 dzieci do lat 14. W swoim sprawozdaniu dowódca kurenia „Łysyj” pisał: „(...) 29 sierpnia 1943 r. przeprowadziłem akcję we wsiach Wola Ostrowiecka i Ostrówki głowniańskiego rejonu. Zlikwidowałem wszystkich Polaków od małego do starego Wszystkie budynki spaliłem, mienie i chudobę zabrałem dla potrzeb kurenia” (Archiwum SBU Obwodu Wołyńskiego, d. nr 11315, t. I, cz. H, s. 29). W sierpniu 1992 r. dokonano ekshumacji szczątków wymordowanej ludności polskiej, która potwierdziła masowe mordy dokonane przez UPA w sierpniu 1943 r. w tych miejscowościach. Ekshumację zorganizował i szczegółowo opisał Leon Popek z Lublina.

29 sierpnia 1947 r. – w Potoku Starym w Tarnobrzieskiem urodził się ks. Adam Galek, kapłan archidiecezji lubelskiej. Święcenia kapłańskie przyjął 13 czerwca 1971 r. w Lublinie. W latach 1992–1995 pracował na Wołyniu jako wikariusz w Łucku oraz duszpasterz w Maniewiczach i Lubieszowie.

29 sierpnia 2002 r. – zmarł Leon Karłowicz, żołnierz 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Autor wielu książek i publikacji, m.in. „Nie zostawiajcie mnie tu... Obrazy z życia deportowanych do Kazachstanu” (wyd. II – Biblioteka „Wołania z Wołynia” t. 17, Biały Dunajec–Ostróg 2000).

Feliksa, Małgorzaty, Szczęsnego
Альфреда, Фелікса

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

30

Будній день

30 sierpnia 1943 r. – w kolonii Gaj (pow. Kowel) bojówki UPA wymordowały około 600 Polaków. Kolonię spalono. Na zbiorowej mogile w uroczysku stoi drewniany krzyż. Postawili go byli mieszkańcy Gaju, którzy cudem ocalili z masakry.

30 sierpnia 1943 r. – we wsi Ostrówki razem z parafianami został zamordowany przez UPA ks. Stanisław Dobrzański. Urodzony w 1905 r., święcenia kapłańskie przyjął w 1930 r., do 1939 r. proboszcz parafii Sienkiewiczówka. W 1941 r. skierowany do pracy w Żytomierzu, gdzie pełnił funkcję proboszcza katedralnego. Dnia 12 sierpnia 1942 r. został mianowany proboszczem parafii Ostrówki. Dnia 30 sierpnia 1943 r. bezbronną wieś otoczyły oddziały UPA. Mężczyzn zapędzono do szkoły, kobiety i dzieci do kościoła. Uwięzionych w szkole mężczyzn, w tym ks. St. Dobrzańskiego wyprowadzano grupami i mordowano siekierami i grubymi kijami nad wykopanymi wcześniej dołami. Kobiety i dzieci poprowadzono z kościoła do pobliskiego lasu, gdzie kładąc twarzą do ziemi, zabijano strzałami w tył głowy lub zakłuto bagnietami. Część z nich próbowała wcześniej uciekać, ale dosięgły ich kule oprawców. Jednak niektórym mieszkańcom to się udało, wielu ukryło się i oni mogli potem opowiedzieć o dokonanym ludobójstwie. Ogółem z ok. 660 mieszkańców zamordowano ponad 520 w tym znanych z nazwiska 476 a wśród nich ok. 140 dzieci. Kościół w Ostrówkach pw. Św. Andrzeja Apostoła z 1838 r. zdewastowany i okradziony, po 8 dniach został spalony przez banderowców. W tym samym dniu inny oddział UPA w sąsiedniej Woli Ostrowieckiej z ok. 800 obecnych tam mieszkańców wymordował ponad 620 w tym znanych z nazwiska 572 osób a wśród nich ok. 200 dzieci! Z całej parafii ks. Stanisława Dobrzańskiego, która w 1938 r. liczyła 1935 wiernych, wymordowano w bestialski sposób ponad 80% mieszkańców.

30 sierpnia 1972 r. – w Skawinie k. Krakowa zmarł Zygmunt Morwitz (urodzony w 1884 r.). Prawnik, historyk sztuki, malarz i architekt. W latach 1921–1922 był pierwszym w dziejach wojewódzkim konserwatorem zabytków sztuki w Łucku. Morwitz najwięcej lat w swoim niespokojnym życiu spędził we Lwowie. Po II wojnie, będąc już na emeryturze przeniósł się z żoną do Skawiny i do 1964 r. współpracował z Katedrą Historii Architektury Polskiej Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Pochowany został na cmentarzu na Prądniku Czerwonym w Krakowie.

Zob.: Jan Fitzke, „Z Wołynia 1936–1939”, pod red. A. Gaczola i ks. W. J. Kowalowa, Białe Dunajec–Ostróg 2009, s. 22–23.

31

WTOREK
БІВТОРОКTuesday
Dienstag
ВторникBohdana, Pauliny, Rajmunda
Олександра, Павлина

Будній день

31 sierpnia 1853 r. – (19 sierpnia 1853 r. wg starego stylu) urodził się Aleksiej Aleksiejewicz Brusiłow (1853–1926), rosyjski generał kawalerii, dowódca frontu w czasie I wojny światowej. Autor ofensywy na całej szerokości frontu, w tym na Wołyniu. Zmarł 17 marca 1926 r. w Moskwie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksiej_Brusi%C5%82ow

31 sierpnia 1912 r. – we wsi Janowice k. Ostrowca Świętokrzyskiego urodził się Jan Piwnik, pseud. „Donat”, „Ponury”, oficer rezerwy Wojska Polskiego (podporucznik) i funkcjonariusz Policji Państwowej (aspirant), legendarny dowódca partyzancki Armii Krajowej w Górach Świętokrzyskich i na Nowogródczyźnie. Od 11 sierpnia 1932 r. do 23 czerwca 1933 r. uczył się w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyński. Zmarł 16 czerwca 1944 r. pod wsią Jewłasze na Nowogródczyźnie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

31 sierpnia 1926 r. – 31 sierpnia 1939 r. – Jan Fitzke (1909–1940), krakowski archeolog i muzeolog, zasłużony dyrektor Muzeum Wołyńskiego w Łucku w latach 1936–1939, opuścił przed siedemdziesięciu latami Łuck udając się na pośpiesznie – zgodnie z kartą mobilizacyjną – w kierunku Nowego Sącza do swego 1. pułku strzelców podhalańskich. Jak się wkrótce okazało, opuścił Łuck na zawsze! W kwietniu 1940 r. został bestialsko zamordowany w Katyniu.

Zob.: Jan Fitzke. „Z Wołynia 1936–1939”, pod red. A. Gaczoł i ks. W. J. Kowalowa, Biały Dunajec–Ostróg 2009, s. 271.

31 sierpnia 1943 r. – oddział „Jastrzębia” z Zasmyk zaatakował Groszówkę, gdzie rozpędził koncentrujących się tam kilkuset ukraińskich chłopów, przygotowujących się do mordowania Polaków.

Zob.: Michał Klimecki, Zbigniew Palski, „Samoobrona ludności polskiej na Wołyniu w 1943 roku” //

<http://27wdpak.btx.pl/index.php/publikacje/50-samoobrona-ludnoci-polskiej-na-woyniu-w-1943-roku.html>

Bronisławy, Idziego
Броніслави, Уляни

**ŚRODA
СЕРЕДА**

Wednesday
Mittwoch
Среда

1

Будній день

1 września 1834 r. – w Krzemieńcu zmarł malarz Józef Pitschmann. Powołany przez Tadeusza Czackiego na katedrę rysunku w Liceum Wołyńskim. Namalował w Krzemieńcu ok. 150 obrazów, głównie wizerunków profesorów liceum oraz szlachty wołyńskiej.

1 września 1899 r. – urodził się ks. Mitrat Wołodmyr Ksenofontowicz Bobrownicki, wieloletni proboszcz prawosławnej cerkwi pw. Trójcy Świętej w Międzyrzeczu Ostrogskim. Zmarł 19 lutego 1981 roku.

1 września 1921 r. – w Maciejowie siostry Niepokalanek otworzyły 5. letnie Seminarium Nauczycielskie. Do 1936 roku seminarium nauczycielskie ukończyły 162 maturzystki, potem zostało przekształcone w 4-letnie Gimnazjum Ogólnokształcące. Do II wojny światowej Zgromadzenie Sióstr Niepokalanek było największym zgromadzeniem zakonnym na terenie Wołynia, pracowało tam 35 sióstr. Po 17 września 1939 r. wszystkie siostry zostały wypędzone z Maciejowa przez Armię Czerwoną a klasztor zamieniono na szpital.

1 września 1939 r. – Wołyńska Brygada Kawalerii stoczyła pod Mokłą bitwę z niemiecką 4 Dywizją Pancerną niszcząc około 70 czołgów wroga.

1 września 1943 r. – zostały zamordowane przez nacjonalistów ukraińskich („Ukraińców Niewirkowskich”) w kolonii Siomaki k. Maciejowa (powiat Kowel) dwie rodziny Wolskich, Kasperkiewiczów, Bocheńskich, a we wsi Smudyń rodzina Emme; w Adamówce: Wojciechowska zamężna, razem 13 osób (Z ksiąg parafialnych parafii Maciejów).

Zob.: „Maciejów” //

<http://wolyn.ovh.org/opisy/maciejow-04.html>

1 września 1943 r. – w Zdobunowie urodziła się Teresa Tutinas, polska piosenkarka. W 1981 roku wyjechała do Szwecji, gdzie mieszka do dziś. W 1999 r. nagrała płytę pt. „*Wbrew pozorom*”. Jej rodzina po wyjeździe ze Zdobunowa mieszkała w Międzyrzeczu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Teresa_Tutinas

1 września 1952 r. – w Sędziszowie Małopolskim zmarł o. Honorat Franciszek Wiktor Jedliński (1869–1952). Zakonnik klasztoru oo. kapucynów w Ostrogu w 1939 r. W czasie II wojny światowej duszpasterz w Noworodczycach i Mizocu. Urodził się 3 listopada 1869 r. w Przemysłu.

1 września 2006 r. – w dniach 1–3 września 2006 r. w Łucku odbył się pierwszy Upfest – młodzieżowy festiwal sztuki i muzyki. Na festiwal przyjechało 2 tys. uczestników. Na trzech scenach zagrało 30 zespołów z Ukrainy i zagranicy.

2

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергStefana, Wilhelma
Маргарити, Зенона

Будній день

2 września 1911 r. – w dworze w Hruszwicy (16 km od Równego przy drodze do Dubna) urodził się Czesław Janczarski (pseud. Jan Antkiewicz), poeta piszący dla dzieci, tłumacz z języka rosyjskiego, autor literackiej postaci Misia Uszatka. Zmarł 19 maja 1971 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Czes%C5%82aw_Janczarski

Grzegorza, Izabeli
Амвросія, Купріяна

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Св. Григорія I Великого,
Папи і вчителя Церкви

3 września 1583 r. – papież Grzegorz XIII napisał list do księcia Wasyla Konstantego Ostrogskiego. Poinformował w nim księcia, że nie znaleziono w Rzymie uczonych, którzy mogliby przekładać Biblię z języka greckiego.

3 września 1880 r. – w Berlinie urodził się książę Janusz Franciszek Ksawery Radziwiłł, polski polityk konserwatywny, w l. 1935–1939 senator II RP, XIII ordynat na Ołyce. Zmarł 4 października 1967 r. w Warszawie.

3 września 1914 r. – ochotniczy legion ukraińskich Strzelców Siczowych, stworzony we Lwowie w sierpniu 1914 r., złożył przysięgę na wierność Austro-Węgrom.

3 września 1943 r. – został zamordowany przez Ukraińców proboszcz osady Wysocho-Hal-lerowa w powiecie brodzkim, ks. Michał Duszeńko, lat 55. Tegoż dnia wymordowano dwie rodziny (11 osób) w Kadłubiskach, gmina Panikowica. Św. pamięci ks. Duszeńko dostał siedem kul kalibru dum-dum, jakich używała policja ukraińska przy likwidowaniu getta oraz kilka pchnięć nożem. Zmarł w nadludzkich męczarniach dopiero w dwie godziny po dokonaniu zbrodni. Inne ofiary bandyckiego napadu zostały również z prawdziwie wschodnim okrucieństwem pomordowane nożami. Nie oszczędzono małego dziecka w kołysce ani brzemiennej kobiety, której płód wydarto z wnętrzości.

3 września 1953 r. – Mykyta Serhijowycz Chruszczow został wybrany na pierwszego sekretarza KC KPZR.

3 września 1973 r. – w Kijowie został odsłonięty pomnik Łesi Ukrainki (właśc. Łarysy Kosacz), wybitnej poetki ukraińskiej.

SOBOTA
СУБОТА

Rozalii, Róży
Іди, Катерини

Saturday
Samtag
Суббота

Будній день

4 września 1555 r. – w Wilnie zmarł bp Paweł Algemunt Holszański herbu Hippocentaurus, książę litewski. Od 1507 r. bp łucki. Od 1536 r. bp wileński. Był aktywnym przeciwnikiem reformacji.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, „*Sylwetki biskupów łuckich*”, Biały Dunajec-Ostróg 2001, s. 41–44.

4 września 1728 r. – w Małopolsce urodził się Wojciech Barański, jezuita. Misjonarz w Krzemieńcu (1760–1761) i Żytomierzu (1772–1773). Po kasacie zakonu kanclerz kapituły łuckiej i opiekun szkoły parafialnej w Korcu. Zmarł po 1773 roku.

4 września 1809 r. – W Krzemieńcu na Wołyniu urodził się Juliusz Słowacki, wybitny polski poeta i dramaturg okresu romantyzmu. Zmarł 3 kwietnia 1849 r. w Paryżu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Juliusz_S%C5%82owacki

4 września 1812 r. – w Sławucie zmarł Hieronim Janusz Sanguszko, generał i ostatni wojewoda wołyński. Przeciwnik Konstytucji 3 Maja – konfederat targowicki. Urodził się 4 marca 1743 r. w Kolbuszowej.

4 września 1993 r. – papież Jan Paweł II rozpoczął pierwszą sześciodniową wizytę w republikach nadbałtyckich.

Doroty, Teodora, Wawrzyńca
Терези, Юліана

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

XXIII Неділя Звичайна

5 września 1770 r. – do jezuitów wstąpił w Ostrogu Jan Paweł Woronicz, poeta i kaznodzieja. Biskup krakowski (1816). Arcybiskup Warszawski i Prymas Królestwa Polskiego (1828). Urodził się 18 czerwca 1757 r. w Brodowie pod Ostrogiem na Wołyniu. Zmarł 7 grudnia 1829 r. w Wiedniu.

5 września 1781 r. – pożar katedry łuckiej.

5 września 1918 r. – w Moskwie rozstrzelano bez sądu Mariana i Józefa Lutosławskich, działaczy Stronnictwa Narodowego.

5 września 1924 r. – nieudany zamach nacjonalistów ukraińskich na prezydenta RP Stanisława Wojciechowskiego.

4–5 września 2009 r. – W 200. rocznicę urodzin Juliusza Słowackiego w Królewskiej Katedrze na Wawelu w Krakowie, gdzie spoczywają prochy wieszczki, zaprezentowano w godzinach wieczornych „Tryptyk Stanisławowy”. Spektakl oparty był na tekstach przywołujących jeden z najbardziej dramatycznych momentów w historii państwa polskiego i historii Kościoła – spór króla Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem. Z bogatego dziedzictwa literackiego wybrano teksty trzech autorów: Juliusz Słowackiego (z „Króla-Ducha” i „Beniowskiego”), Stanisława Wyspiańskiego (z rapsodów „Bolesław Śmiały” i „Święty Stanisław”) oraz Karola Wojtyły – Ojca Świętego Jana Pawła II (z poematu „Stanisław”). Scenariusz spektaklu przygotowali: prof. Jacek Popiel i Tadeusz Malak, aktor z dawnego Teatru Rapsodycznego, w którym występował młody Karol Wojtyła.

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Beaty, Eugeniusza
Беати, Порфирія

Monday
Montag
Понедельник

Будній день

6 września 1805 r. – w Brańkowie zmarł o. Jan od Jezusa Maryi (Jan Kapuściński). Urodził się w Mielcu 30 grudnia 1752 r. Przyjął habit 5 sierpnia 1770 r.; probację odbył pod kierunkiem o. Wojciecha od świętego Maurycego; śluby zakonne złożył 6 sierpnia 1771 r. w Beresteczku; studiował filozofię w Łucku, a teologię we Lwowie. Święcenia przyjął prawdopodobnie w 1777 r. Był misjonarzem w Horochowie na Wołyniu, a wcześniej concionatorem i wikariuszem w Brańkowie, ministrem w Beresteczku i Brańkowie. Pełnił funkcję definitora prowincjalnego.

6 września 1920 r. – I Armia Konna Siemiona Budionnego pod naporem polskich oddziałów wycofała się w rejon Włodzimierza Wołyńskiego.

Melchiora, Reginy
Регіни, Мельхіора

WTOREK
ВІВТОРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

7

Будній день

7 września 1968 r. – zmarł tragicznie w Olkuszu k. Krakowa (po upadku z rusztowania w czasie prac konserwatorskich) Józef Edward Dutkiewicz. Urodził się w Krakowie w 1903 r., był malarzem – konserwatorem dzieł sztuki oraz doktorem historii sztuki. W latach 1932–1935 był wojewódzkim konserwatorem zabytków – kierownikiem Oddziału Sztuki w Wołyńskim Urzędzie Wojewódzkim w Łucku i opiekunem Muzeum Wołyńskiego. Od 1935 r. był wojewódzkim konserwatorem w Lublinie, a po II wojnie, którą spędził w Tarnowie – wojewódzkim konserwatorem zabytków w Krakowie (1946–1951). Od 1950 r. był wykładowcą Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i współtwórcą Wydziału Konserwacji Dzieł Sztuki ASP. Wywarł zasadniczy wpływ na doktrynę i praktykę konserwacji dzieł sztuki w Polsce.

Zob.: Jan Fitzke. „Z Wołynia 1936–1939”, pod red. A. Gaczoła i ks. W. J. Kowalowa, Biały Dunajec–Ostróg 2009, s. 46–50.

7 września 1973 r. – w Szarogrodzie na Podolu zmarł nagle (w rocznicę swoich święceń kapłańskich – w 1930 r. we Włodzimierzu Wołyńskim) ks. dr Bronisław Drzepecki (1906–1973), wybitny kapłan diecezji łuckiej. Świadek wiary więziony w obozach koncentracyjnych w Ka- zachstanie i Rosji.

7 września 1978 r. – w Manheim w Niemczech zmarł ks. prał. Juliusz Janusz, kapłan diecezji łuckiej. Przed II wojną światową proboszcz i budowniczy kościoła w Potasznii w dekanacie kostopolskim. Kapelan wojskowy. Duszpasterz polonii w Niemczech Zachodnich.

7 września 2002 r. – w dniach 7 i 8 września 2002 r. odbyła się intronizacja obrazu Matki Bożej Pocieszenia Sokalskiej w Hrubieszowie.

7 września 2007 r. – wydana została Ustawa o Karcie Polaka (opublikowana w Dz. U. z 2007 r. Nr 180, poz. 1280). Weszła w życie 29 marca 2008 roku.

**ŚRODA
СЕРЕДА**

Wednesday
Mittwoch
Среда

Serafiny
Адріана, Серафими

Narodzenie NMP
Народження Пресвятої Диви Марії
(Матері Божої Посівної)

8 września 1514 r. – w bitwie pod Orszą armia polska licząca 35 tys. żołnierzy pod wodzą księcia Konstantego Ostrońskiego rozbiła ponad dwukrotnie liczniejszą armię rosyjską.

8 września 1709 r. – zmarł hetman Iwan Mazepa.

8 września 1855 r. – Zygmunt Szczęśny Feliński przyjął święcenia kapłańskie z rąk abpa Ignacego Hołowińskiego.

8 września 1898 r. – na Wołyniu urodziła się Natalia Użwij, wybitna ukraińska aktorka dziecięcego teatru i kina. Zmarła 22 lipca 1986 r. w Kijowie.

8 września 1920 r. – Ławra Począjowska została uwolniona od bolszewików – rozpoczęło się odradzanie życia monastycznego.

8 września 1943 r. – napad nacjonalistów ukraińskich na Janówkę, polskie osiedle w gminie Ludwipól, powiat Kostopol, województwo wołyńskie. Kolonia została spalona. Część mieszkańców zamordowana. Ci, którzy ocalili znaleźli ochronę w Starej Hucie, gdzie utworzona została polska samoobrona.

8 września 1965 r. – urodził się Grzegorz Hryciuk, polski historyk. W 1988 r. ukończył studia historyczne. Pracownik Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Autor wielu prac, m.in. książki pt. „Przeniany narodowościowe i ludnościowe w Galicji Wschodniej i na Wołyniu w latach 1931–1948” (Toruń, 2005), której rozdział 5 nosi tytuł „Galicja Wschodnia i Wołyń w latach 1941–1944”.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grzegorz_Hryciuk

8 września 1888 r. – w Poznaniu zmarł Jan Szatowski (vel Szatyński), pseud. „Kowal”, „Za-gończyk”, „Jemiola”, oficer Wojska Polskiego. Urodził się 23 stycznia 1907 r. w Murafie na Podolu. Dowódca 50 Pułku Piechoty 27 Wołyńskiej Dywizji AK.

8 września 1991 r. – w kościele parafialnym w Gostyninie bp Roman Marcinkowski odsłonił i poświęcił tablicę pamiątkową ku czci bpa Stefana Walczykiewicza (1886–1940), bpa pomocniczego diecezji łuckiej.

8 września 1998 r. – koronacja obrazu Matki Bożej Swojczowskiej – dokonał jej abp łwowski Marian Jaworski. Obraz znajduje się obecnie w kościele pw. św. Wincentego à Paulo w Otwocku.

8 września 2000 r. – konsekracja katedry katolickiej w Irkucku na Syberii.

Anieli, Piotra Klawera
Якова, Емми

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

9

Будній день, або св. Петра Клавера,
пресвітера, блл. мучеників Владислава
Блондзінського, пресвітера, і Сподвижників

Thursday
Donnerstag
Четверг

9 września 1848 r. – w Żytomierzu w wieku 82 lat zmarł Jan Duklan Ochocki, polski pamiętnikarz. Urodził się w 1766 r. na Wołyniu.

9 września 1932 r. – Sługa Boży O. Serafin Kaszuba OFMCap. złożył śluby zakonne. W liście do rodziców napisał: „*Data w moim życiu zapisana złotymi zgłoskami*”.

9 września 1944 r. – w Lublinie podpisano polsko-ukraiński układ o przesiedleniu ludności z Ukraińskiej SRR do Polski oraz z Polski do Ukraińskiej SRR. Dobrowolnym przesiedleniem do Polski objęto Polaków i Żydów będących do 17 września 1939 r. obywatelami polskimi. Zob. Stanisław Ciesielski, „*Z Wołynia do Polski. Przesiedlenie ludności polskiej w latach 1944–1947*” //

<http://www.s-ciesielski.com/losy/wolyn.html>

9 września 1976 r. – polscy biskupi rzymskokatolicki wystosowali apel do władz o zaniechanie wszelkich represji wobec robotników oraz do społeczeństwa, aby przyczyniło się do poprawy trudnej sytuacji ekonomicznej kraju

9 września 1990 r. – zamordowany został Aleksander Mień, rosyjski ksiądz prawosławny, filozof religijny i teolog-ekumenista (ur. 1935).

10

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Aldony, Pulcherii, Roberta
Севастяна, Пульхерії

Friday
Freitag
Пятница

Будній день

10 września 1821 r. – w Końskowoli zmarł Franciszek Mikołaj Zabłocki, komediopisarz i poeta polski. Urodził się 2 stycznia 1752 r. na Wołyniu. Kształcił się u pijarów w Międzyrzeczu Koreckim.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Franciszek_Zab%C5%82ocki

10 i 11 września 1938 r. – odbyły się w katedrze pw. św. Piotra i Pawła w Łucku, uroczystości odsłonięcia nowego ołtarza głównego i intronizacji obrazu Matki Boskiej Łatyczowskiej połączone z 40-leciem kapłaństwa (26 maja 1888) i 30-leciem otrzymania sakry biskupiej (24 listopada 1918) przez ks. bp Adolfa Piotra Szelażka. W uroczystości wzięli udział prymas August Hlond, nuncjusz papieski abp Filip Cortesi, dziesięciu biskupów i kilkudziesięciu kapłanów. Papież Pius XI przysłał apostolskie błogosławieństwo.

10 września 1943 r. – w radzieckim więzieniu w Iwanowie w nieznanych okolicznościach umiera Jan Rochmankowski (1895–1943), pracownik starostwa powiatowego w Kowlu. Urodził się 23 grudnia 1895 r. w Barbarówce, pow. Zasław w gubernii wołyńskiej.

10 września 1943 r. – w wyniku odniesionych ran zmarł Wacław Bednarski, urzędnik, starszy lejtnant, dowódca rotty Armii Czerwonej. Pochowany został w Baku (Azerbejdżan). Urodził się w 1920 r. w Płuznem na Wołyniu.

10 września 1952 r. – urodził się ks. kan. Władysław Czajka. Wieloletni proboszcz (od 1991 r.) i dziekan (od 14 października 1993 r.) rówieński. Świecenia kapłańskie przyjął 17 czerwca 1979 roku.

Zob.: http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Czajka

10 września 1994 r. – proboszczem parafii Maniewiczze i Lubieszów został mianowany ks. Kazimierz Bolesław Zajac (1955–2007). Był nim do 18 listopada 2001 roku. Urodził się 19 sierpnia 1955 r. w Nieleddwi k. Hrubieszowa. Zmarł 13 sierpnia 2007 r. w Pisto (Włochy).

Zob.: http://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Zaj%C4%85c

10 września 2005 r. – w dniach 6–10 września 2005 r. w Warszawie odbyła się VI Polsko-Ukraińska Konferencja „Aktualne Zagadnienia Mechaniki Ośrodków Niejednorodnych”. Do konferencji zgłoszono 57 referatów. Brali w niej udział naukowcy z Politechniki Łuckiej (Łucki Państwowy Uniwersytet Techniczny).

Zob.: Program konferencji //

<http://zmkb.sggw.pl/konf2005/program.pdf>

Hiacynty, Jana
Іллі, Гіацинта

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

11

Будній день

11 września 1877 r. – w Dzierżynowie w Puszczy Nalibockiej urodził się Feliks Edmundowicz Dzierżyński, polski i rosyjski działacz komunistyczny. Szef pierwszych sowieckich organów bezpieczeństwa CzeKa, GPU i OGPU. Symbol terroru w rewolucyjnej Rosji. Obiekt kultu w ZSRR i krajach obozu socjalistycznego. Zmarł 20 lipca 1926 r. w Moskwie.

11 września 1881 r. – urodził się ks. Stefan Jastrzębski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, a następnie łuckiej. W okresie międzywojennym i do 1944 r. proboszcz i dziekan w Lubomlu. Zmarł 10 czerwca 1961 r. w Polichnie.

11 września 1925 r. – zmarł ks. Jan Szuhański, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1839 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1867 roku.

11 września 1939 r. – w wyniku eksplozji bomby zginął w Lubomlu brat Jan Kotynia OFM Conv., polski franciszkanin. Urodził się w 1917 roku. Nowicjat rozpoczął 1 lutego 1939 r., w klasztorze w Niepokalanowie.

Zob. Adam Peretiatkowicz, „Księża ofiary zbrodni wojennych lat 1939–1945 na terenie diecezji łuckiej obrządku łacińskiego”, w: „Lista strat wśród duchowieństwa metropolii lwowskiej obrządku łacińskiego w latach 1939–1945”, Opole 2005, s. 45–56; cyt. s. 56.

11 września 1943 r. – rewolucyjny trybunał UPA uznał bpa Manuela (Michaiła Tarnawskiego) z Włodzimierza Wołyńskiego (Autonomiczna Cerkiew Prawosławna) winnym zdrady narodu ukraińskiego i wrogiej działalności. Został skazany na śmierć przez powieszenie – wyrok został wykonany.

11 września 1943 r. – oddziały niemieckie otoczyły oddziały UPA na terenie klasztoru w Nowym Zahorowie na Wołyniu. Wywiązał się bój, który przeszedł do mitologii UPA. Zob. Mohort, „Dekonstrukcja mitu” // <http://65-lat-temu.salon24.pl/>

11 września 1944 r. – w wiosce Kunyn k. Zdołbunowa urodził się Myrosław Błaszczuk, w latach 1992–1994 przedstawiciel prezydenta Ukrainy w rejonie zdołbunowskim. Zgodził się i pomógł parafii rzymskokatolickiej w Zdołbunowie odzyskać plebanie.

11 września 1971 r. – w Moskwie zmarł Mykyta Chruszczow, radziecki polityk, przywódca (w latach 1953–1964 sekretarz generalny KC KPZR) i premier ZSRR. Urodził się 17 kwietnia 1894 r. w Kalinówce k. Kurska. W latach 1938–1949 I sekretarz KP(b)U. Brał udział w „wyzwalaniu Zachodniej Ukrainy” w 1939 roku. Wzmógł walkę z Kościołem.

12

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеGwidona, Marii
Петра, ТомиXXIV Неділя Звичайна
Imienia NMP
Пресвятого Імені Марії

12 września 1920 r. – rozpoczęła się polska ofensywa dwóch dywizji gen. Krajewskiego z Chełma w kierunku na Kowel.

12 września 1921 r. – we Lwowie urodził się Stanisław Lem, polski pisarz, filozof, futurolog, eseista i satyryk. Zmarł 27 marca 2006 r. w Krakowie.

Zob.: http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Lem

12 września 1939 r. – Wołyńska Brygada Kawalerii weszła w skład grupy kawalerii gen. Andersa. Następnego dnia walczyła w bitwie pod Mińskiem Mazowieckim.

12 września 1943 r. – tego dnia jeden z liderów banderowskiej grupy OUN na spotkaniu powiadział, że „oddziały ukraińskich nacjonalistów przeprowadziły na Wołyniu w dniach 29–30 sierpnia masową akcję likwidacji Polaków”. Informacja taka znajduje się w meldunku dowódcy policji i służby bezpieczeństwa SD Wołynia i Podola SS-Sturmbannführera dr. Karla Pütza z dnia 14 września 1943 r. do SS-Gruppenführera Heinricha Müllera, Szefa Urzędu IV RSHA (Gestapo). Zob.: Łukasz Kuźmicz, „Działalność OUN–UPA na Wołyniu”, [w:] Tenże, „Zbrodnie bez kary”, Rzeszów 2006 //

<http://www.kuzmicz.pl/tlo-historyczne/dzialalnosc-oun-upa-na-wolyniu>

Eugenii, Jana Chryzostoma
Марії, Євлогія

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag
Понедельник

13

Св. Йоана Златоустого,
єпископа і вчителя Церкви

13 września 1895 r. – we Lwowie urodził się Julian Filipowicz, pseud. „Róg”, „Pobóg”, generał brygady Wojska Polskiego, dowódca Wołyńskiej Brygady Kawalerii. W czerwcu 1939 r. powierzono mu dowództwo Wołyńskiej Brygady Kawalerii w Równem. Poprowadził brygadę podczas kampanii wrześniowej, przechodząc szlak bojowy od Mokrej przez Warszawę aż po bitwę pod Tomaszowem Lubelskim. Uniknąwszy niewoli, włączył się w działalność konspiracyjnej Służbie Zwycięstwu Polski. Po powstaniu Związku Walki Zbrojnej stanął na czele okręgu krakowskiego, a we wrześniu 1941 r. objął okręg białostocki. Zmarł 14 sierpnia 1945 r. w Otwocku w wieku 50 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Julian_Filipowicz

13 września 1939 r. – Wołyńska Brygada Kawalerii brała udział w walkach w rejonie Dębego Wielkiego, Rysia, Cyganki, Chrośli i Choszczówki. Boje te przeszły do historii jako bitwa pod Mińskiem Mazowieckim. W czasie tych walk Brygada nie miała już piechoty ani broni pancernej.

13 września 1963 r. – zmarła s. Franciszka Janina Zieleniewska (1878–1963) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1932–1939 pracowała w Łucku na Wołyniu, w tym też mieście 11 lipca 1939 r. złożyła śluby wieczyste.

13 września 2003 r. – odbyło się uroczyste otwarcie Konsulatu Generalnego RP w Łucku. W uroczystości, której gospodarzem był Konsul Generalny RP w Łucku Wojciech Gałązka, uczestniczyli również m.in.: Wiceminister Spraw Zagranicznych Stanisław Dąbrowa, Ordynariusz Diecezji Rzymskokatolickiej w Łucku Marcjjan Trofimiak, Biskupi Prawosławni z Patriarchatu Kijowskiego oraz Senatorowie i Posłowie RP. Konsulat mieścił się w centrum Łucka przy ul. Katedralnej 7, później został przeniesiony do budynku przy ul. Dubniowskiej 22 „b”.

13 września 2008 r. – w Dubiszczu k. Rożyszcza na Wołyniu odbyła się konsekracja kościoła pw. Matki Bożej Fatimskiej i Wszystkich Świętych. Konsekracji dokonał ks. bp Marcjjan Trofimiak, ordynariusz diecezji łuckiej. Kościół został zbudowany pod kierunkiem ks. Romana Burnika. W nowej historii diecezji łuckiej takie uroczystości przeżywały parafie Torczyn, Kamień Koszyrski i Tomaszgród.

14

WTOREK
ВІТРОПОКTuesday
Dienstag
ВторникAlberta, Cypriana
Томи, ЙоанаPodwyższenie Krzyża Świętego
Воздвиження Святого Хреста

14 września 1870 r. – Napoleon Orda zrobił rysunek ołówkiem podmalowany akwarelą, przedstawiający dwór Platerów w Worobinie na Wołyniu – widok od strony podjazdu. Z lewej strony fragment parterowego dworu z ryzalitem; z prawej strony parterowa oficyna z dachem łamanym. Dat.: 14 Września 1870. Napis: „Wołyń – Worobin Hr Ignacy Plater ż. Sobańska synowie Konstanty ż. Malfati – Włodzimierz ż. Plater – Wiktor i Felix”; Napis na podkładzie: „G. Wołyńska Worobin – dwór. 1870”. Rozmiar rys.: 19,3×26,8 cm. Miejsce przechowywania: Muzeum Narodowe, Kraków. III-r.a. 4290 (Teka Wołyń).

Zob.: Napoleona Orda, „Wołyń – rysunki (2)” //

http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Orda/Orda_Wolyn_R2.htm //

<http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Orda/Images/Worobin.jpg>

14 września 1939 r. – w dniach 8–14 września 1939 r. Wołyń był miejscem pobytu ewakuowanych z Warszawy naczelnych władz II Rzeczypospolitej Polskiej. W Krzemieńcu rozlokowano ministerstwo spraw zagranicznych i korpus dyplomatyczny, w Łucku kwaterował premier Sławoj-Składkowski, zaś w majątku Radziwiłłów w Otyce gościł prezydent Ignacy Mościcki. Później władze państwowe przeniosły się w pobliże granicy z Rumunią.

14 września 1943 r. – tego dnia dowódca policji i służby bezpieczeństwa SD Wołynia i Podola SS-Sturmabführer dr Karla Pütz – złożył meldunek do SS-Gruppenführera Heinricha Müllera, Szefa Urzędu IV RSHA (Gestapo). W meldunku były zawarte informacje o akcjach likwidacji Polaków przez nacjonalistów ukraińskich i ich następstwach dla stosunków między Ukraińcami i Polakami.

Zob.: Łukasz Kuźmicz, „Działalność OUN–UPA na Wołyniu”, [w:] Tenże, „Zbrodnie bez kary”, Rzeszów 2006 //

<http://www.kuzmicz.pl/tlo-historyczne/dzialalnosc-oun-upa-na-wolyniu>

14 września 1946 r. – w Zdobicy k. Zdobunowa urodziła się Maria Awramczuk, nauczyciel – filolog w szkole średniej w Zdobicy (wcześniej w Dermaniu i Hilczy).

Albina, Nikodema
Микити, Людмили

ŚRODA
СЕРЕДА

Пресвятої Диви Марії Страждальної
NMP Bolesnej
ПДМ Скорботної

Wednesday
Mittwoch
Среда

15

15 września 1760 r. – w Kamieńcu Podolskim urodził się gen. brygady Wincenty Aksamitowski. Walczył pod Zieleńcami i Ostrogiem, gdzie został ranny (1792). Zmarł 13 stycznia 1828 r. w Warszawie.

15 września 1889 r. – w Zaslaviu urodził się Leon Ałaszejew, mjr Wojska Polskiego. Zamordowany w 1940 r. przez NKWD w Katyniu i tamże pochowany.

15 września 1939 r. – w ogrodzie przy szpitalu rejonowym w Maciejowie na Wołyniu zostało pochowanych 12 osób, które zginęły, i 10 osób, które zmarły w wyniku nalotu niemieckich bombowców od rzuconych bomb i pocisków z karabinów maszynowych. Imion i nazwisk do zanotowania nie podał zarząd szpitala, mimo żądania ks. proboszcza Franciszka Korwin Miłewskiego (Z ksiąg parafialnych parafii Maciejów).

Zob.: „Maciejów” //

<http://wolyn.ovh.org/opisy/maciejow-04.html>

15 września 1941 r. – w 1941 r. w Lipnikach na Wołyniu urodził się Mirosław Hermaszewski, pierwszy polski kosmonauta. Uratowany z rzezi przez ojca, który później zginął z rąk nacjonalistów ukraińskich.

Zob. http://pl.wikipedia.org/wiki/Miros%C5%82aw_Hermaszewski

15 września 1964 r. – zawarto porozumienie między komunistycznym rządem Węgier a Stolicą Apostolską.

15 września 2006 r. – ks. Janusz Kaleta, administrator apostolski Atyrau w Kazachstanie, został wyniesiony do godności biskupiej. Urodził się 11 października 1964 r. w Łazach.

Zob. http://pl.wikipedia.org/wiki/Janusz_Kaleta

16

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

Edyty, Korneliusza
Андрія, Віталія

Свв. мучеників Корнилія, Папи,
і Купріяна з Карфагена, єпископа

16 września 1620 r. – bitwa pod Cecorą (dziś Berezowka w Mołdowie).

16 września 1651 r. – w Białej Cerkwi wybuchło powstanie Kozaków niezadowolonych warunkami rozejmu z Polską.

16 września 1658 r. – została zawarta ugoda polsko-kozacka w Hadziaczu. Przewidywała ona m.in. utworzenie z województw kijowskiego, braclawskiego i czernihowskiego Księstwa Ruskiego, złączonego unią z Koroną i Litwą jako Rzeczpospolita Trojga Narodów. Zatwierdzona przez sejm w dniu 12 maja 1659 roku. Z powodu różnych zawirowań i buntu Kozaków przeciw Iwanowi Wyhowskiemu nie została zrealizowana.

Zob.: hasło w Wikipedii //

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Hadziacz>

16 września 1900 r. – w Zdobunowie (wtedy parafia Tajkury) urodził się ks. Witold Hadziwicz P.S.M. (SAC). Do zakonu wstąpił w 1930 roku. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1935 roku. Mszę św. prymicyjną w kościele parafialnym w Zdobunowie odprawił 15 sierpnia 1935 roku. Zmarł 3 listopada 1989 roku. Spoczywa w Otwocku na cmentarzu w kwaterze pallotyków.

16 września 1929 r. – Kościół Prawosławny w Polsce otrzymał status Kościoła Autokefalicznego.

16 września 1930 r. – polskie władze rozpoczęły przeprowadzanie tzw. pacyfikacji na terenie Galicji Wschodniej (zwanej wówczas Małopolską Wschodnią) jako odpowiedź na akcje sabotażu ze strony OUN.

16 września 1944 r. – abp Ilarion (Iwan Ohienko) został metropolitą chełmsko-podlaskim. Urodził się 2 (15) stycznia 1882 r. w Brusilowie. W 1903 r. przyjechał do Ostroga, gdzie eksternistycznie ukończył gimnazjum klasyczne. Zmarł 29 marca 1972 r. w Winnipegu (Kanada).

16 września 1974 r. – w Augustowie zmarł ks. kan. Antoni Jagłowski (1891–1974), rektor Seminarium Duchownego w Łucku. Urodził się 12 kwietnia 1891 r. w Krucieniskach w powiecie sejneńskim w gubernii suwalskiej w rodzinie wielodzietnej jako syn Dominika i Konstancji z domu Linkiewicz.

16 września 2000 r. – w Kijowie porwano Georgija Gongadze, niezależnego dziennikarza.

16 września 2008 r. – w Krakowie w Dworku Białoprądnickim (ul. Papiernicza 2) odbył się wernisaż wystawy „Cmentarze legionowe na Wołyniu – ocalić od zapomnienia”.

Justyny, Roberta
Зигмунда, Петра

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

17

Будній день, або св. Роберта Белларміна,
єпископа і вчителя Церкви

17 września 1585 r. – Cyryl Terlecki otrzymał nominację królewską na biskupa łucko-ostrogskiego.

17 września 1895 r. – zmarł bł. abp Zygmunt Szczesny Feliński, metropolita warszawski. Wielki syn Ziemi Wołyńskiej – urodził się 1 listopada 1822 roku w Wojutynie w diecezji łuckiej na Wołyniu. W czerwcu 1863 r. zesłany do Jarosławia nad Wołgą. Zwolniony po 20 latach, nie mógł wrócić do swojej archidiecezji i osiedlił się w Galicji. Beatyfikowany 18 sierpnia 2002 r. przez Jana Pawła II na Błoniach w Krakowie.

Zob. biogram:

www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/b_z_szczesny-felinski.html

lub

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Szcz%C4%99sny_Feli%C5%84ski

17 września 1939 r. – Armia Czerwona przekroczyła wschodnią granicę Polski – agresja ZSRR na Polskę. W pierwszym dniu operacji wojska Frontu Ukraińskiego załadowały olbrzymimi obszarami, weszły 70 do 100 km w głąb polskiego terytorium, zdobyły miasta Ostróg nad Horyniem, Zdobunów, wielką stację węzłową, oraz Równe. Przyhamowane zostały w rejonie umocnień armii polskiej w Sarnach.

17 września 2008 r. – w Filharmonii Warszawskiej odbyło się prawykonanie oratorium Krzesimira Dębskiego „Kres Kresów”.

18

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаIreny, Stanisława Kostki
Йосифа, Мефодія

Св. Станіслава Костки, монаха

18 września 1910 r. – na Wołyniu urodził się Mieczysław Pruszyński, polski pisarz i publicysta, mecenas polskiej kultury, brat Ksawerego Pruszyńskiego. Zmarł 13 kwietnia 2005 roku w Hamm.

Zob.: http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczysław_Pruszyński

18 września 1939 r. – w Jeziorach na Polesiu zmarł Stanisław Ignacy Witkiewicz, pseud. „Witkacy”, wybitny polski dramaturg, pisarz i malarz. Urodził się 24 lutego 1885 r. w Warszawie.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanisław_Ignacy_Witkiewicz

18 września 1939 r. – w nocy z 17 na 18 września dowództwo Frontu Białoruskiego, na czele którego stał gen. Michaił Kowalow, rozpoczęło operację zajęcia Wilna.

18 września 1986 r. – w Niwniku zmarł ks. Wacław Domański, kapłan diecezji łuckiej. W 1938 roku proboszcz nowoutworzonej parafii Reginówka w dekanacie kostopolskim. Urodził się 4 grudnia 1911 roku.

Januarego, Konstancji, Teodora
Альфонса, Емілії

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

19

XXV Неділя Звичайна
Св. Януарія, єпископа і мученика

19 września 1620 r. – bitwa pod Cecorą. Rozegrała się między wojskami polskimi (komputowymi) i prywatnymi (magnackimi) dowodzonymi przez hetmana wielkiego koronnego Stanisława Żółkiewskiego a wojskami turecko-tatarskimi. Do niewoli trafił m.in. hetman polny koronny Stanisław Koniecpolski, Bohdan Chmielnicki, a także jeden z głównych winowajców klęski, książę Samuel Korecki.

Zob.: hasło w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Cecor%C4%85_\(1620\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Cecor%C4%85_(1620))

19 września 1920 r. – wojska polskie oswobodziły Równę.

19 września 1939 r. – Sowieci zajmują Lidę Nowogródek, Łuck i Stanisławów.

19 września 1939 r. – zginął ks. Bronisław Fedorowicz, kapłan diecezji łuckiej, od 1938 r. proboszcz parafii Skrudzie w archidiecezji wileńskiej. Okoliczności śmierci są nieznane. Urodził się w 1901 roku.

19 września 1939 r. – Wołyn opuścił ks. Stanisław Bogucki, wikariusz w Ostrogu, uchodzący przed nadchodzącą Armią Czerwoną.

19 września 1963 r. – w Równem został aresztowany Borys Bulbiński przy rozpowszechnianiu proklamacji tzw. ruchu proletariackiego. Urodził się 6 sierpnia 1933 r. w wiosce Wilia w powiecie zdołbunowskim.

19 września 1977 r. – we Lwowie zmarł Sługa Boży. O. Serafin Kaszuba, kapucyn, apostoł Wołynia, Kazachstanu i Syberii. Urodził się 10 czerwca 1910 r. we Lwowie. W wieku 18 lat rozpoczyna nowicjat w zakonie kapucynów a 9 września 1932 r. składa śluby wieczyste. Po studiach na Uniwersytecie Jagiellońskim, 23 czerwca 1939 r. otrzymuje dyplom magistra filozofii. Od dnia 25 grudnia 1940 r. pracuje na Wołyniu kolejno w parafiach Karasinie, Dermance i Starej Hucie. Po wkroczeniu armii czerwonej nie wyjeżdża do Polski, ale w latach 1945–1958 pracuje jako proboszcz w Równem. Potem duszpasterzuje „nielegalnie” jako wędrowny apostoł na Wołyniu, Podolu, Wileńszczyźnie, następnie w Kazachstanie i na Syberii. Kilkakrotnie aresztowany i skazany na zesłanie za „włóczęgostwo”. Chory na gruźlicę, umiera nagle we Lwowie gdzie został pochowany na Cmentarzu Janowskim. Dnia 2 grudnia 1992 r. rozpoczął się jego proces beatyfikacyjny. Obecnie sprawa ta jest rozpatrywana w Rzymie.

Zob.: http://pl.wikipedia.org/wiki/Serafin_Kaszuba

20

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Eustachego, Euzebii
Йосифа, Франка

Monday

Męczenników Koreańskich

Montag

Корейських Мучеників

Понедельник

Свв. мучеників Андрія Кім Тегона,
пресвітера, Павла Хонг Гасанга і Сподвижників

20 września 1650 r. – w Wielkopolsce urodził się ks. Mateusz Balcerkiewicz, jezuita. W latach 1699–1700 prefekt szkoły w Ostrogu na Wołyniu. Zmarł 25 maja 1729 r. w Jarosławiu.

20 września 1746 r. – w Verbó (Vrbové) na Słowacji urodził się Maurycy August Beniowski, żołnierz i podróżnik, konfederat barski zesłany przez Rosjan na Kamczatkę. Dowodząc wojskami francuskimi dokonał podboju Madagaskaru. Zmarł 24 maja 1786 roku.

Zob. biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maurycy_Beniowski

20 września 1917 r. – w Tokach koło Zbaraża urodził się ks. kard. Władysław Rubin. Święcenia kapłańskie przyjął 30 czerwca 1946 r. w Bejrucie. 30 maja 1979 r. papież Jan Paweł II mianował go kardynałem. Zmarł 28 listopada 1990 r. w Rzymie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Rubin

20 września 1930 r. – polski Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych wydał rozporządzenie o zaliczeniu miast: Dawidgródka, Kopyczyniec, Korca, Klecka, Skąty na Zbruczem i Skąlatu do właściwych klas czynszowych (Dziennik Ustaw – rok 1930, nr 088, poz. 690).

20 września 1939 r. – Armia Czerwona szturmuje Grodno, Kowel i Lwów.

20 września 1939 r. – w okolicy Włodzimierza Wołyńskiego wraz z podległymi mu oddziałami Wojska Polskiego został wzięty do niewoli sowieckiej gen. Mieczysław Smorawiński. Urodził się 25 grudnia 1893 r. w Kaliszu. Zamordowany w Katyniu w 1940 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczys%C5%82aw_Smorawi%C5%84ski

20 września 2004 r. – odbyło się w Krzemieńcu uroczyste otwarcie Muzeum Juliusza Słowackiego. Stało się to po wielu latach starań, w 195. rocznicę urodzin wielkiego poety. Muzeum otworzyli Minister Kultury RP Waldemar Dąbrowski oraz wicepremier Ukrainy Dmytro Tabacznyk.

Hipolita, Mateusza
Кастора, Вікентія

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

21

Св. Матея, Апостола і Євангеліста

21 września 1706 r. – w Zamościu zmarł ks. Mikołaj Baranowski, jezuita. Misjonarz w Kowlu (1698–1700). Prefekt szkół w Łucku (1700–1701). Urodził się 20 grudnia 1665 r. w Małopolsce.

21 września 1939 r. – nocą z 20 na 21 września 1939 r. sowiecki batalion rozpoznania 45. Dywizji Strzeleckiej wkroczył do Kowla. Znajdujące się w mieście polskie jednostki w liczbie około 2000 żołnierzy nie okazały zorganizowanego oporu i odeszły na zachód, starając się przedrzeć na lewy brzeg Bugu. Batalion rozpoznania nie ruszył za nimi „z braku odpowiednich sił”. Zob.: Vladimir Beshanov, „Czerwony Blitzkrieg”, Warszawa 2008.

21 września 1939 r. – pod Kamionką Strumiłową zgromadzeniu Wołyńskiej Brygady Kawalerii pod dowództwem płk. Kazimierza Halickiego zastąpiła drogę niemiecka 54 Dywizja Lekka. Drogę odwrotu otwarła szarża 3 szwadronu I Dywizjonu Konnego.

21 września 1939 r. – do niewoli sowieckiej w Maniewiczach dostał się Ludwik Maciejowski (1883–1940), podpułkownik piechoty w stanie spoczynku. Urodził się w 1883 r. w Grybowie k. Nowego Sącza. Absolwent Seminarium Nauczycielskiego w Sokalu (1902). Od października 1926 r. do stycznia 1929 r. był zastępcą dowódcy 45. pp w Równem, a następnie dowódcą 25. pp w Piotrkowie Trybunalskim. W 1932 r. przeszedł w stan spoczynku jako podpułkownik (awans z 1924 roku). Zamieszkał w miejscowości Stepań niedaleko Sarn (powiat Kostopol, województwo wołyńskie). Zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie i wraz z innymi jeńcami pochowany w zbiorowych mogiłach na terenie podmiejskiego lasu (Piatichatki).

Zob.: Jerzy Giza, „Katynski Suplement”, [w:] „Almanach Nowosądecki” //

http://www.nsi.pl/almanach/art-ludzie/katynski_suplement.htm

21 września 1943 r. – taką datę nosi notatka „Wypadek na Wołyniu w powiecie włodzimierskim” z opisami pojedynczych wypadków mordów ukraińskich na ludności polskiej w okręgu Włodzimierz. Dokument jest przechowywany w Archiwum Akt Nowych (AAN) w Warszawie – AAN, AK, sygn. 203 / XV / 42, k. 7–10.

Zob. „Волинь – Східна Галичина 1943–1944: документи” //

<http://www.archives.gov.ua/Sections/Wolyn/docs.php?54>

21 września 1943 r. – oddział UPA walczył z Niemcami w obronie wsi Stawok (Kowelskie) przed rabunkiem. Zostało zabitych 17 żołnierzy niemieckich.

22

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday

Mittwoch

Среда

Maurycego, Tomasza
Фелікса, Ігнатія

Будній день

22 września 1939 r. – 2 Pułk Strzelców Konnych otrzymał ogólny rozkaz ubezpieczania ugrupowania Wołyńskiej Brygady Kawalerii (WBK) z rejonu miejscowości Polanówki, w ramach uderzenia WBK na Józefów.

22 września 1939 r. – na stacji kolejowej Powórk koło Kowla został zbombardowany przez lotnictwo radzieckie pociąg pancerny „Pierwszy Marszałek”. Uszkodzony skład pancerny i gospodarczy z rozkazu kpt. Zdzisława Rokossowskiego został opuszczony przez żołnierzy, którzy później weszli w skład Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Polesie” gen. Franciszka Kleberga.

22 września 1996 r. – w Równem na terenie przy kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła odbyło się poświęcenie Drogi Krzyżowej z bazaltowymi płaskorzeźbami i pamiątkowych tablic martyrologii polskich mieszkańców Wołynia wykonanych z inicjatywy ks. Władysława Czajki. Na uroczystości był obecny ówczesny administrator diecezji łuckiej, metropolita lwowski ks. abp Marian Jaworski, ówczesny ks. prałat (obecnie biskup) Marian Buczek, konsul RP we Lwowie Tomasz Marek Leoniuk, przedstawiciele miejscowych władz i parafianie.

22 września 1999 r. – władze województwa lubelskiego podpisały z władzami obwodu wołyńskiego Aneks do Porozumienia o utworzeniu Związku Transgranicznego Euroregion Bug, uwzględniający zmiany administracyjne w Polsce.

Bernardyna, Bogusława, Tekli
Теклі, Лина

**CZWARTEK
ЧЕТВЕР**

Thursday
Donnerstag
Четверг

23

Св. Пія з Петрельчіни, пресвітера

23 września 1761 r. – król August III zezwolił na założenie miasta Wielki Mizocz (dziś: Mizocz, rejon zdolbunowski, obwód Rówieński) i udzielił mu prawa magdeburskiego.

23 września 1939 r. – pod Jacnią na południe od Zamościa została rozbita przez Niemców Wołyńska Brygada Kawalerii. Wchodzący w jej skład 19 Pułk Ułanów Wołyńskich (stacjonujący w Ostrogu nad Horyniem) rozpoczął samotnie przedzierać się na Węgry.

23 września 1977 r. – zmarła w Kwidzynie m. Antonina Eleonora Frasońska (1888–1977) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 20. i 30. XX wieku pracowała w Kowlu i Łucku.

23 września 1990 r. – pierwsza Msza św. w kaplicy w katedrze łuckiej obok czynnej jeszcze ekspozycji Muzeum Ateizmu. Mszy św. przewodniczył ks. Antoni Andruszczyszyn ze Sławuty.

23 września 2003 r. – w dniach 18–23 września 2003 r. odbyła się V Konferencja „Aktualne Zagadnienia Mechaniki Ośrodków Niejednorodnych” w Łucku i Lwowie (V Українсько-польський науковий симпозіум “Актуальні задачі механіки неоднорідних структур”, Львів–Луцьк, 2003). Kierowali nią profesorowie Wiktor Bożydarnik, rektor Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Łucku, oraz Heorhij Sulym. W rzeczywistości konferencja odbyła się pod Łuckiem w ośrodku „Prolisok”, położonym w lesie nad jeziorem, w miejscowości Klewań. Zgłoszono 69 referatów autorstwa 111 naukowców (w tym 13 wspólnych artykułów naukowców z Polski i Ukrainy). Tematyka konferencji obejmowała ważne aktualne problemy teoretyczne i praktyczne ośrodków niejednorodnych.

Zob.: Wiesław Nagórko, Zbigniew Olesiak, „O spotkaniach ukraińskich i polskich mechaników ciała stałego. W dziesięciolecie konferencji «Współczesne problemy Mechaniki Ośrodków Niejednorodnych», 1995–2005” //

<http://zmkb.sggw.pl/konf2005/ospotkaniach.pdf>

24

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаGerarda, Hermana, Ruperta
Марка, Вірлія

Будній день

24 września 1621 r. – w obozie pod Chocimiem zmarł hetman wielki litewski Jan Karol Chodkiewicz. Urodził się w 1560 roku. Jego żoną była Anna Alojza Chodkiewiczowa (1600–1654) – księżniczka herbu Ostrogski. Córka Aleksandra i Anny Ostrogskich.

Zob.:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Karol_Chodkiewicz

24 września 1807 r. (5 października 1807) – w Owroczu urodził się Ignacy Hołowiński, arcybiskup mohylewski, profesor Uniwersytetu Kijowskiego, potem Akademii Duchownej w Petersburgu, apologeta, patrolog, pisarz i tłumacz. Zmarł 19 października 1855 roku w Sankt Petersburgu.

Zob.: Marian Banaszak, „*Hołowiński Ignacy...*”, [w:] SPTK [„Słownik Polskich Teologów Katolickich”], pod red. Hieronima E. Wyczawskiego OFM, t. 2, Warszawa 1982, s. 57–59 (tamże obszerna bibliografia); biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Ho%C5%82owi%C5%84ski

24 września 1906 r. – w Łucku urodziła się Jadwiga Teleżyńska, agronom, pedagog, żołnierz AK. Utrzymywała kontakty z kapłanami w ZSRR, m.in. ze Sługą Bożym ks. Władysławem Bukowińskim. Współautorka (z Heleną Mittelstedt) „*Kalendarium życia ks. Władysława Bukowińskiego (1904–1974)*”. Zmarła w styczniu 2001 r. we Wrocławiu.

24 września 1984 r. – zmarł Janusz Bieniewski, polski geolog. Urodził się 28 kwietnia 1931 r. w Łucku na Wołyniu.

Zob.: Tatiana Bocheńska, „*Janusz Bieniewski*” //

<http://www.ig.pwr.wroc.pl/sawg/wybitni.htm>

Aurelii, Władysława
Сергія, Владислава

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samstag
Суббота

25

Будній день

25 września 1830 r. – w Łucku przyjął święcenia kapłańskie Ignacy Hołowiński, arcybiskup mohylewski, profesor Uniwersytetu Kijowskiego, potem Akademii Duchownej w Petersburgu, apologeta, patrolog, pisarz i tłumacz. Zmarł 13 października 1855 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Ho%C5%82owi%C5%84ski

25 września 1940 r. – w wieku 53 lat w Srebrnej Górze (niem. Siberberg) (niektóre źródła podają, że w Bielawie) zmarł Stefan Frankowski, polski kontradmirał. Urodził się 3 kwietnia 1887 r. w Hołowlu na Wołyniu. Dowódca Morskiej Obrony Wybrzeża w 1939 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_Frankowski

25 września 2009 r. – parafia rzymskokatolicka w Emilczynie na Żytomierszczyźnie obchodziła jubileusz 100. lecia istnienia.

26

NIEDZIELA
HEДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеKosmy i Damiana, Wawrzyńca
Каспра, МаріїXXVI Heдiля Звичайна
Свв. лікарів і мучеників
Кузьми та Дем'яна

26 września 1638 r. – prawosławny biskup łucki Atanazy Puzyna zwołał synod prowincjonalny, na którym wezwano do obrony wiary prawosławnej.

26 września 1922 r. – wydana została ustawa (Dziennik Ustaw – rok 1922 nr 089 poz. 812) w przedmiocie wstrzymania eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki i położonych w obrębie miast, miasteczek, wsi i osad na obszarze Ziemi Wileńskiej, województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: bielskiego, grodzieńskiego, wołkowyskiego, sokólskiego i białostockiego województwa białostockiego.

26 września 1935 r. – w Łucku rozpoczął się XI Zjazd Towarzystwa Internistów Polskich. Zjazd obradował do 29 września 1935 roku.

26 września 2007 r. – w Warszawie powstał wspólny zespół rządu RP i Świętego Soboru Biskupów Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Podczas specjalnej ceremonii podpisany pod porozumieniem pomiędzy stroną rządową a prawosławną złożyli premier Jarosław Kaczyński i abp Sawa, metropolita warszawski i całej Polski. Zespół ten zajmuje się problemami we wzajemnych stosunkach Kościoła prawosławnego i państwa, jak: prawo do zwalniania się z pracy i nauki w święta prawosławne, nauczanie religii prawosławnej w szkołach, przedstawianie historii Kościoła prawosławnego w szkolnych podręcznikach oraz dostęp do archiwów.

Justyny, Wincentego
Лаврентія, Іларія

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

27

Св. Вікентія а Пауло, пресвітера

27 września 1716 r. – na Wołyn wkracza 18 tys. armia rosyjska gen. Karola Ewalda Rönnego (1663–1716).

27 września 1903 r. – w Warszawie urodził się ks. Wacław Hipsz (1903–1992). W latach 1926–1935 katecheta w Dubnie, 1935–1939 – prefekt szkół średnich we Włodzimierzu Wołyńskim. Zmarł 4 marca 1992 r. w Ostródzie.

27 września 1911 r. – we Lwowie urodził się dr Kazimierz Odo Rouppert (1911–1979), polski specjalista w dziedzinie łękarstwa. Syn profesora i rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dra Kazimierza Stefana Roupperta. Od 1935 do 1938 r. pracował na stanowisku I klasyfikatora i zastępcy przewodniczącego Komisji Klasyfikacji Gruntów w Zdobunowie i Tarnowie. Zmarł 11 października 1979 r. w wieku 68 lat.

Zob.: „Rys historyczny Katedry Łękarstwa” //

<http://www.uwm.edu.pl/zlak/historia.html>

27 września 1915 r. – część polskich oddziałów Legionów – w ramach austriackiej ofensywy na Łuck – uderzyła na pozycje rosyjskie nad Styrem. Najważniejsze starcia z udziałem Polaków miały miejsce pod Czartoryskiem, Jabłonkami, Kukłami i Kamieniuchą. W krwawych walkach pozycyjnych Legioniści zajęli Kostiuchnowkę, wieś położoną niedaleko rzeki Styr, za którą po klęsce w bitwie pod Gorlicami koncentrowały się rosyjskie siły.

Zob.: Mikołaj Falkowski, „Kostiuchnowka” //

<http://www.polskieradio.pl/historia/arttykul.aspx?id=74783>

27 września 1938 r. – we Włodzimierzu Wołyńskim urodził się Waldemar Michalski, poeta i publicysta. Współzałożyciel grupy poetyckiej „Signum” (1979) i Wschodniej Fundacji Kultury „Akcent” (1994).

27 września 1943 r. – UPA zabiło trzech Niemców na posterunku Grenzschutzu w Grabowie k. Kowla.

27 września 1944 r. – zginął ks. Jan Chojnacki przypadkowo na cmentarzu w Ochotnicy Dolnej w czasie pogrzebu partyzanta. Kapłan diecezji łuckiej. Wyświęcony w 1937 roku. Proboszcz parafii Długoszyje w dek. łuckim. Urodził się 23 lipca 1907 roku.

**WTOREK
BIBTOPOK**

Tuesday
Dienstag
Вторник

Tymona, Wacława
Любові, Симона

Будній день, або св. Вацлава Чеського,
короля і мученика,
свв. мучеників Лаврентія Руїз,
мирянина, і Сподвижників

28 września 1651 r. – w Białej Cerkwi została zawarta ugoda polsko-kozacka kończąca powstanie Chmielnickiego.

28 września 1841 r. – w Małych Biskupicach na Wołyniu urodził się Józef Tretiak, polski historyk literatury, krytyk literacki, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Polskiej Akademii Umiejętności. Pochodził z drobnej szlachty. Uczęszczał do gimnazjum w Równem, studiował filologię na uniwersytetach w Kijowie, Zurychu i Paryżu. Zmarł 18 marca 1923 r. w Krakowie w wieku 82 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Tretiak

28 września 1925 r. – w obecności ministra spraw wewnętrznych gen. Władysława Sikorskiego odbyło się poświęcenie kaplicy na cmentarzu Orłąt Lwowskich.

28 września 1939 r. – w Moskwie podpisano kilka dokumentów sowiecko-niemieckich, w tym m.in. traktat o granicach i przyjaźni oraz nowy tajny protokół o rozgraniczeniu terytorialnym na obszarze Polski. Podpisano również umowę o zwalczaniu przez oba kraje na swych terytoriach jakiegokolwiek agitacji polskiej. Dokumenty te były antydatowane, gdyż faktycznie zostały one podpisane 29 września 1939 r. w Moskwie ok. godz. 5.00 nad ranem.

28 września 1946 r. – uchwałą Rady Ministrów pozbawiono obywatelstwa polskiego oficerów Wojska Polskiego na Zachodzie, m.in. Władysława Andersa.

28 września 2008 r. – na uroczystościach odpustowych parafii pw. św. Michała Archanioła w Mszanie Dolnej gościł ordynariusz diecezji łuckiej ks. bp Marccjan Trofimiak. Przewodniczył koncelebrze, a w kazaniu przypomniał postać ks. infułata Teofila Skalskiego i przedstawił sytuację Kościoła katolickiego na Ukrainie. Zwiedził też najbliższą okolicę, w tym Ośrodek Rekreacyjny na Śnieżnicy prowadzony przez ks. Jana Zajęca.

Zob.: Ks. Jan Zajęć, „Śladami Księdza Skalskiego. Ks. Biskup Marccjan Trofimiak w Mszanie Dolnej” [w:] „Wołanie z Wołynia”, nr 5 (84) z września–października 2008 r., s. 9–10.

28 września 2008 r. – 26–28 września 2008 r. w Równem, na zaproszenie tamtejszego Towarzystwa Kultury Polskiej Równiejszczyzny przebywała delegacja z zespołem regionalnym z Mszany Górnej. Młodzieżowy zespół regionalny wraz z kapelą wziął udział w obchodach XI Tygodnia Kultury Polskiej na Równiejszczyźnie. Patriotycznej imprezie patronowało Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Towarzystwo Kultury Polskiej Równiejszczyzny. Program pobytu na Wołyniu obejmował też wyjazd do Ostroga, zwiedzanie zamku książąt Ostrogskich oraz wizytę w cerkwi prawosławnej i kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Na koniec zwiedzono Przebraże k. Łucka i Lwów.

Zob.: Mieczysław Malinowski, „Nowe wydawnictwa poświęcone pamięci Ks. Infułata Teofila Skalskiego”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 6 (85) z listopada–grudnia 2008 r., s. 31–35. //

<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/?p=main&what=141&PHPSESSID=3D63%3D>

Michała, Rafała, Gabriela
Карла, Маврикія

ŚRODA
СЕРЕДА

29

Św. Archaniołów, Michała, Rafała, Gabriela
Свв. Архангелів
Михаїла, Гавриїла і Рафаїла

Wednesday
Mittwoch
Среда

29 września 1904 r. – w Kowlu na Wołyniu urodził się Michał Waszyński, właściwie Mosze Waks, polski reżyser filmowy, montażyista i scenarzysta. Reżyserował m.in. następujące filmy: „Papa się żeni”, „Znachor”, „Włóczęgi”. Zmarł 20 lutego 1965 r. w Madrycie, w wieku 61 lat na zawał serca.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Waszy%C5%84ski

29 września 1904 r. – w Wilii na Wołyniu urodził się rosyjski pisarz komunistyczny Nikołaj A. Ostrowski. Jego najsłynniejszym utworem jest „*Jak hartowała się stal*” (1932–1934). Zmarł 22 grudnia 1936 r. w Moskwie (Rosja) w wieku 32 lat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Niko%C5%82aj_Ostrowski

29 września 1939 r. – w walkach grupy armii polskiej „Chełm” z dywizjonem pancernym tylnej straży 27. dywizji niemieckiej pod Dzwolą na Ziemi Lubelskiej (pomiędzy Janowem Lubelskim a Frampolem) został ciężko ranny w głowę odłamkiem pocisku artyleryjskiego porucznik Julian Nieć. Urodził się w 1908 r. w Rzeszowie. Po ukończeniu Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i po obronie doktoratu został kierownikiem Biblioteki Publicznej w Łucku i w tym mieście rozwinął niezwykle aktywną działalność organizacyjną i badawczą. M.in. był organizatorem Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (1935) i dyrektorem administracyjnym Zakładów Naukowych Towarzystwa. Dr J. Nieć po przewiezieniu z pola walki do szpitala w Szczepieszynie zmarł 1 października 1939 r. Początkowo pochowany na miejscowym cmentarzu, został następnie przeniesiony do grobowca rodzinnego na Starym Cmentarzu w Rzeszowie. Osierocił żonę i małego syna Marka (ob. profesora geologii Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i PAN-u).

Zob.: Jan Fitzke, „*Z Wołynia 1936–1939*”, pod red. A. Gaczoła i ks. W. J. Kowalowa, Białe Dunajec–Ostróg 2009, s. 40–45; „*Kwartalnik Historyczny*” 1946, nr 3/4, s. 541–542; „*Polski Słownik Biograficzny*”, t. 22, Wrocław, 1977; Szymczak-Hoff Jadwiga, „*Stary cmentarz w Rzeszowie*”, Rzeszów, 1989; „*Gazeta Wyborcza*” 2004, nr 237, dod. „Gaz. Wyb. Rzeszów”, s. 11; „*Encyklopedia Rzeszowa*”, Rzeszów, 2004.

29 września 1939 r. – w nocy z 28 na 29 września zostało rozstrzelanych we wsi Mielniki k. Szacka osiemnastu polskich oficerów Korpusu Ochrony Pogranicza (KOP). Ich grób w 2002 roku odnaleźli archeolodzy Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

29 września 1995 r. – podpisano porozumienie o utworzeniu Związku Transgranicznego Euroregion Bug.

29 września 1997 r. – we Lwowie zmarł abp Wołodymyr Sterniuk, wyznawca wiary, locum tenens Metropolii Kijowsko-Halickiej UKGK (1972–1991). Urodził się 12 lutego 1907 r. w Pułstomytach k. Lwowa. Przed II wojną światową pracował na placówce misyjnej oo. redemptorystów obrządku wschodniego w Kowlu.

29 września 2003 r. – w Fundacji Batorego w Warszawie odbyła się dyskusja „*Ukraińska i polska debata o Wołyniu*”, prowadzona przez Bogumiłę Berdychowską. Wzięli w niej udział Andrzej Friszke, Jarosław Hrycak, Paweł Machewicz, Grzegorz Motyka, Anton Borkowskyj i Andrij Pawłyszyn. Po dyskusji odbył się pokaz filmu „*Wołyń – znak nieszczęścia*” i rozmowa z jego twórcami, Ołeksandrem Radynskim i Ołeksandrem Bałabanem.

Zob.: <http://www.batory.org.pl/aktual/arch.htm>

30

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергHieronima, Felicji
Альберта, УрсусаСв. Ієроніма зі Стридона,
пресвітера і вчителя Церкви

30 września 1854 r. – w Krakowie zmarł Józef Grzegorz Chłopicki, herbu Nieczuja, generał, uczestnik wojen – między innymi powstania kościuszkowskiego, wojen napoleońskich i powstania listopadowego. Urodził się 14 marca 1771 r. we wsi Kapustynie na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Ch%C5%82opicki

30 września 1879 r. – w Lublinie urodziła się s. Marta Kazimiera Wołowska ze Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek. Do zgromadzenia wstąpiła w 1900 roku. Wiele lat pracowała jako przełożona w Maciejowie na Wołyniu, gdzie zorganizowała sierociniec dla ponad setki dzieci różnej narodowości, szkołę powszechną, seminarium nauczycielskie i szkołę zawodową. Zamordowana nocą z 18 na 19 grudnia 1942 r. na Górze Pietralewickiej w Słonimie przez Niemców w czasie egzekucji Żydów. Beatyfikowana przez papieża Jana Pawła II w Warszawie 13 czerwca 1999 w grupie 108 polskich męczenników.

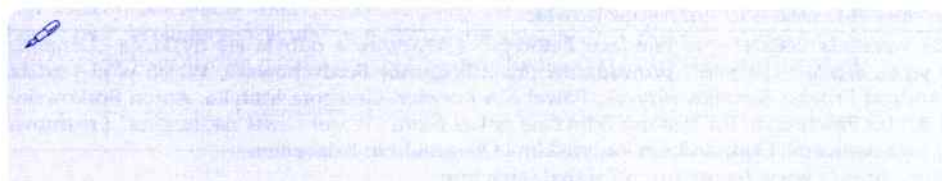
Zob.: „Bł. S. Marta Wołowska (1879–1942) sylwetka duchowa”, red. Ks. Marek Chmielewski, Lublin 2005; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Marta_Kazimiera_Wo%C5%82owska

30 września 1927 r. – odbył się pierwszy po 201 latach synod diecezji łuckiej, który zorganizował i któremu przewodniczył ks. bp Adolf Piotr Szelażek. Został ustanowiony program działań kurii biskupiej i duchowieństwa. Zajęto się sprawami zagrożenia dla życia Kościoła na skutek laicyzacji, zajęto się kwestią szkolnictwa, misji, rekolekcji i katechizacji. Uregulowano też kwestie prawne i liturgiczne. Program ten był konsekwentnie realizowany przez cały okres międzywojenny.

30 września 1932 r. – zmarł ks. Antoni Chmielewski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1897 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1919 roku. Bibliotekarz Seminarium Duchownego w Łucku.

30 września 1943 r. – z 29 na 30 września 1943 r. miał przejść do UPA azerski oddział w służbie niemieckiej ze Zdobunowa w sile 160 ludzi.

Danuty, Remigiusza

Романа, Микити

Teresy od Dzieciątka Jezus

Св. Терези від Дитяти Ісуса,

діви і вчителя Церкви

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday

Freitag

Пятница

1

1 października 1653 r. – sobór ziemski w Moskwie uchwalił wojnę z Rzeczpospolitą na pomoc hetmanowi kozackiemu Bohdanowi Chmielnickiemu w celu zawładnięcia ziemiami wschodnimi Rzeczypospolitej.

1 października 1754 r. – urodził się Paweł I Romanow, car Rosji w latach 1796–1801, syn Katarzyny II. Zmarł w 1801 roku.

1 października 1805 r. – Dzięki staraniom Tadeusza Czackiego zostało uruchomione Gimnazjum Wołyńskie przemianowane później na Liceum Krzemienieckie. Był to jeden z ważniejszych ośrodków kultury polskiej po upadku I Rzeczypospolitej. Jednym z wychowanków L. K. był m.in. Juliusz Słowacki.

1 października 1817 r. – na Uniwersytecie Wileńskim zostało założone tajne studenckie stowarzyszenie studentów i absolwentów tejże uczelni o nazwie Filomaci (gr. miłośnicy nauki). Miało ono cele społeczno-patriotycznych i samokształceniowych. Działało w latach 1817–1823. W wyniku śledztwa prowadzonego przez senatora Nikołaja Nowosilcowa Filomatom wytoczono proces, a potem zesłano do Rosji. Filomaci na swoich zebraniach dyskutowali na temat piśmiennictwa polskiego i zagranicznego, cenili dzieła starożytnych pisarzy oraz filozofów oświeceniowych. Interesowała ich literatura współczesna jak i z dawnych epok. Pragnęli upowszechnić swe zasady i idee, co doprowadziło w 1820 roku do powstania Towarzystwa Filaretów. Twórcami Filomatów byli m.in. Jan Czeczot, Józef Kowalewski, Onufry Pietraszkiewicz, Józef Jeżowski, Tomasz Zan i Adam Mickiewicz. Hasło Filomatów – „Ojczyzna, Nauka, Cnota” jest do dziś używane jako element symbolu ZHP i ZHR. Widnieje ono na trzech ramionach lilijki jako skrót ONC.

1 października 1821 r. – w Łucku zmarł o. Fortunat od świętego Tomasza (Tomasz Karpiński), trzynarz. Pochodził z Pokucia; urodził się 19 grudnia 1743 r. w Oteniae (Otyni?). Habit przyjął 15 października 1765 r., a 19 października następnego roku złożył śluby zakonne. Święcenia kapłańskie przyjął w 1770 r. we Lwowie. Był m.in. przełożonym klasztoru trynitarszy w Mielcu.

1 października 1912 r. – w Sankt Petersburgu urodził się Lew Gumilow, wybitny rosyjski historyk-etnolog, geograf, orientalista, filozof, poeta. Syn Mikołaja Gumilowa i Anny Achmatowej. Autor dzieł: „Od Rusi do Rosji”, „Wielki step”, „Dzieje dawnych Turków”, „Poszukiwania wymyślnego królestwa”, „Śladami cywilizacji Wielkiego Stepu” (Warszawa 2004) „Chunowie w Azji i Europie”, „Rytmy Eurazji”. Zmarł 15 czerwca 1992 roku.

1 października 1966 r. – w wiosce Łosiatyn w rejonie krzemienieckim w Tarnopolskiem urodził się ks. Ioann Nidzełskij, duchowny prawosławny. W 1995 r. ukończył Akademię duchowną w Sankt Petersburgu. Wcześniej wyświęcony na kapłana 10 stycznia 1995 r. przez bpa Symona, wikariusza eparchii Sankt-petersburskiej. W tym samym roku po powrocie na Ukrainę przeszedł pod jurysdykcję Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego. Był sekretarzem eparchii łucko-wołyńskiej UKP PK i rektorem miejscowego seminarium duchownego. 18 sierpnia 2008 r. na podwórzu cerkwi swjato-pokrowskiej w Łucku podczas nabożeństwa został przyjęty z powrotem do kleru kanonicznego Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego (w jurysdykcji patriarchatu moskiewskiego).

1 października 2004 r. – w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie zaczęli studiować pierwsi studenci zagraniczni: Tamara Mokijczuk, Julia Serdyńska i Włodzimierz Lecheza. Wszyscy oni zostali wytypowani przez kolegium redakcyjne gazety „Wołyń” (Łuck) jako najbardziej przygotowani kandydaci do studiów w Polsce.

2

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаDionizego, Teofila
Антонія, ЙоанаAniołów Stróżów
Свв. Ангелів-Хранителів

2 października 1413 r. – w Horodle nad Bugiem została zawarta unia polsko-litewska.

2 października 1814 r. – urodził się Michail Jurewicz Lermontow, poeta rosyjski.

2 października 1912 r. – w Ambatuwuri na Madagaskarze zmarł bł. O. Jan Beyzym. Syn ziemi wołyńskiej, opiekun trędowatych. Urodził się 15 maja 1850 r. w Beyzymach na Wołyniu. W 22 roku życia wstąpił do zakonu jezuitów. Studia teologiczne odbył w Krakowie (1879–1881), potem pracował w Tarnopolu (1881–1887), następnie 10 lat jako nauczyciel i wychowawca młodzieży w znanej szkole jezuitów w Chyrowie. W wieku 48 lat wyjechał na misję do Madagaskaru, gdzie zaczął pracować wśród trędowatych. W 1911 r. wybudował tam szpital, który istnieje do dnia dzisiejszego. Rok później zmarł z osłabienia i wyczerpania. Zaliczany jest do trzech największych polskich misjonarzy. Dnia 18 sierpnia 2002 r. został beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II na Błoniach w Krakowie.

Zob. Zapomniany syn Ziemi Wołyńskiej //

<http://www.mateusz.pl/ludzie/wjk-zszw.htm>

Jan Bezym (Opoka) //

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/b_jan_beyzym.html

2 października 1928 r. – ks. Josemaria Escriva de Balaguer założył Opus Dei (Dzieło Boże). „Ks. Josemaria nagle doznał nadzwyczajnej łaski, dzięki której zrozumiał, że Bóg daje mu odpowiedź. Ukazała się mu w całości nowa droga do świętości dla Kościoła”.

2 października 1931 r. – zmarł ks. Franciszek Szymkus, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1863 roku. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1892 roku. W „Elenchusach” diecezji łuckiej z 2 poł. lat 20. XX wieku nie występuje.

2 października 1990 r. – na Placu Niepodległości (Majdan Nezależnosti, a wtedy był to Plac Rewolucji Październikowej) w Kijowie rozpoczęła się głódówka studentów, którzy postulowali dymisję rządu i nie podpisywanie przez Ukrainę nowej umowy związkowej.

2 października 1994 r. – w Rosji ukazał się tygodnik katolicki „Świat Jewangelija” – pierwsze pismo katolickie od czasów rewolucji październikowej.

Ewalda, Jana z Dukli
 Евальда, Йоана з Дуклі
 Христини, Купріяна
 XXVII Неділя Звичайна

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
 Sonntag
 Воскресенье

3 października 1458 r. – urodził się św. Kazimierz królewicz, patron Litwy. Syn króla Kazimierza IV Jagiellończyka i Elżbiety Rakuszańskiej. Zany z dobroczynności i surowego trybu życia. Kanonizowany w 1521 roku. Szczególną czcią otaczany jest w Wilnie.

3 października 1501 r. – Aleksander Jagiellończyk został wybrany królem Polski.

3 października 1621 r. – bitwa pod Chocimiem (polskie źródła jako datę bitwy podają: 2 września do 9 października 1621 r.). Wojska polskie i kozackie zwyciężyły Turków i Tatarów. Armią polsko-litewską – posiłkowaną przez Kozaków prowadzonych przez Piotra Konaszewicza-Sahajdaczego – dowodził hetman wielki litewski Jan Karol Chodkiewicz, który zmarł 24 września 1621 r. w obozie pod Chocimiem. Jego żoną była Anna Alojza Chodkiewiczowa (ur. w 1600, zm. w 1654) – księżniczka herbu Ostrogski. Córka Aleksandra i Anny Ostrogskich.

Zob.: hasła w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Karol_Chodkiewicz

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Chocimiem_%281621%29

3 października 1809 r. – unicki bp łucki i ostrogski Grzegorz Kochanowicz mianowany został metropolitą Kościoła unickiego w Rosji. Urodził się na Białorusi przed 1750 rokiem. Zmarł w 1814 r. w Żydyczynie k. Łucka.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grzegorz_Kochanowicz

3 października 1908 r. – w Płużnem koło Ostroga urodziła się Adela Elżbieta Ignacja Tyszkiewicz, córka hr. Edwarda, dziedzica dóbr Hulsk i Płużne, i Adeli Dembowskiej herbu Jelita, a wnuczkę, po ojcu: hr. Benedykta-Henryka Tyszkiewicza i Elżbiety Bancroft (por. w.), a po matce: Zygmunta Dembowskiego (syna Ignacego i Eleonory Zboirskiej herbu Ogończyk) i ks. Antoniny Radziwiłł (córkę ks. Konstantego i Adeli Karnickiej herbu Kościeszka). 29 kwietnia 1930 r. wyszła za mąż za hr. Tadeusza Feliksa Benedykta Platera, syna Stanisława i Elżbiety z hr. Tyszkiewiczów. Po aresztowaniu męża w r. 1940 i po konfiskacie dóbr, borykała się z trudnościami i niedostatkiem. Po śmierci starszej córki dotarła z młodszą w r. 1948 do męża, do Brukseli, gdzie zmarła 29 marca 1960 r. i pochowana została w świeżo założonym grobie rodzinnym w Sainte Fontaine koło Havelange.

Zob.: Szymon Konarski, „Platerowie” //

<http://platerak.republika.pl/konarski.html>

3 października 1928 r. – po raz pierwszy w całej diecezji łuckiej uroczyste obchodzono święto Św. Teresy od Dzieciątka Jezus (z Lisieux). Patronką tej diecezji ogłosił ją ordynariusz diecezji łuckiej bp Adolf P. Szelązek. Dekret Stolicy Apostolskiej zatwierdzający ów patronat został wydany 14 grudnia 1927 roku.

Zob.:

<http://adolfblox.pl/html/1310721.html>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Szel%C4%85%C5%BCek

Анна Путова. “Знаряддя Божого Провидіння” // <http://ruthenia.info/txt/putova/szelazek.doc>

3 października 1973 r. – w Kijowie odsłonięto pomnik Łesi Ukrainki. *Łesia Ukrainka* – ukraińska poetka, pisarka, krytyk literacki i działaczka społeczna. Urodziła się 25 lutego 1871 r. w Nowogrodzie Wołyńskim. Zmarła 1 sierpnia 1913 r. w Surami (Gruzja).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81esia_Ukrainka

Косач-Кривинюк О. *Леся Українка: Хронологія життя і творчості*. – Нью-Йорк, 1970; Кs.

Witold Józef Kowalów, „*Biblijne motywy w poezji Łesi Ukrainki*”, [w:] Tegoż, „*Sursum corda*.

W górę serca. Wybór artykułów prasowych z lat 1992–1977, s. 211–216; Гундорова Т. *Леся*

Українка: християнство – екзистенціалізм – фемінізм // *СіЧ*. – 1996. – № 8–9. – С. 19–28.

3 października 2007 r. – w kościele katedralnym w Łucku z okazji 79. rocznicy pierwszego uroczystego obchodu święta św. Teresy od Dzieciątka Jezus (z Lisieux), patronki diecezji łuckiej, zostało odprawione uroczyste nabożeństwo, któremu przewodniczył J.E. ks. bp Marcyan Trofimiak, ordynariusz diecezji łuckiej.

Franciszka z Asyżu, Rozalii
Петронія, Йосифа

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Св. Франциска з Ассізі, диякона

Понедельник

4 października 1582 r. – w Polsce zaprowadzono kalendarz gregoriański. Reforma polegała na opuszczeniu po 4 października dziesięciu dni, czyli następną datą był 15 października. Wylimitowano przez to niezgodność czasu astronomicznego z czasem kalendarzowym. Zaprowadzenie kalendarza spotkało się z oporem i protestami – m.in. we Lwowie i Ostrogu. Wyznawcy prawosławia pozostali przy kalendarzu juliańskim.

4 października 1704 r. – arcybiskup lwowski Konstanty Zieliński koronował w katedrze warszawskiej Stanisława Leszczyńskiego na króla i jego żonę Katarzynę na królową Polski.

4 października 1741 r. – w Hołoskowie koło Kołomyi urodził się Franciszek Karpiński, polski poeta, przedstawiciel sentymentalizmu. Autor pieśni religijnych „Kiedy ranne”, „Wszystkie nasze dzienne sprawy”, „Bóg się rodzi”, elegii „Żale Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta”, wierszy patriotycznych, utworów dramatycznych i pamiętników. Zmarł w Chorowszczyźnie koło Wołkowyska w 1825 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Franciszek_Karpi%C5%84ski

4 października 1804 r. – w Wiedniu zmarł o. Eliaz Strzelecki (Strileckij), bazylianin. Urodził się 20. sierpnia 1732 (lub 1733) r. w miejscowości Płaszewo w okolicach Brodów na Wołyniu. Z nominacji unickiego bpa diecezji łuckiej Sylwestra Lubienieckiego Rudnickiego był cenzorem książek dla diecezji łuckiej i ostrogskiej.

Zob.: Dorota Wereda, „Strzelecki (Strileckij) Eliaz”, [w:] „PSB” t. XLIV, z. 183, Warszawa-Kraków 2007, s. 616–617.

4 października 1900 r. – w Szczepieszynie urodził się ks. Jan Drabik, kapłan diecezji łuckiej. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1928 roku. Przed II wojną światową był prefektem (katechetą) w Zdolbunowie. Założył tutaj Stowarzyszenie Śpiewacze „Lutnia”, pielęgnujące śpiew religijny i narodowy. Losy wojenne przenoszą go do rodzinnej miejscowości – Szczepieszyna, a stamtąd przeniósł się do Uchań, Dzierzkowic, Urzędowa, a później do Zakrzówka. Zmarł 19 października 1957 r. w wieku 57 lat.

4 października 1918 r. – gen. Józef Haller objął dowództwo armii polskiej we Francji.

4 października 1930 r. – zmarła Olena Pczilka (właśc. Olga Kosacz, z d. Drahomanowa), ukraińska pisarka, redaktorka i krytyk literacki. Matka Łesi Ukrainki. Urodziła się 29 czerwca 1849 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/O%C5%82ena_Pczy%C5%82ka

4 października 1943 r. – odparty przez samoobronę atak upowców na klasztor w Wiśniowcu Nowym (pow. Krzemieniec, Wołyń), w którym schroniło się ponad 800 osób.

4 października 1959 r. – w Warszawie zmarł Mieczysław Orłowicz, doktor praw, polski geograf, jeden z czołowych działaczy turystycznych i krajoznawczych. Urodził się 17 grudnia 1881 r. w Komarnie. Autor m.in. „Ilustrowanego przewodnika po Wołyniu” (Łuck 1929).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczys%C5%82aw_Or%C5%82owicz

4 października 1967 r. – w Warszawie zmarł książę Janusz Franciszek Ksawery Radziwiłł, polski polityk konserwatywny, XIII ordynat na Ołyce. Urodził się 3 września 1880 r. w Berlinie. W latach 1935–1939 senator II RP.

4 października 1980 r. – w Warszawie zmarł Jerzy Zurawlew, pianista i pedagog. Urodził się 22 stycznia 1887 r. w Rostowie nad Donem.

**WTOREK
BIBTOPOK**Tuesday
Dienstag
ВторникFaustyny, Placyda
Плакида, Раймонда

Будній день

5 października 1912 r. – urodził się Jan Borowiec, policjant, kolejarz. Ukończył Szkołę Policijną w Ostrogu nad Horyniem. Posterunkowy w Dywizjonie Konnym Policji Państwowej m. st. Warszawy. Nie zgłosił się na wezwanie Niemców do tzw. policji granatowej. Od lat 40. XX wieku pracował na kolei. Zmarł w 2007 roku.

Zob.: Jadwiga Borowiec-Motylewska, „Pamięci mojego Taty”, [w:] „Polska Izba Lekarska” z lutego 2008 r. //

http://www.termedia.pl/showpdf.php?article_id=9778...taty...1

5 października 1943 r. – oddziały partyzanckie AK por. Kazimierza Filipowicza „Korda” i por. Władysława Czerwińskiego „Jastrzębia” przeprowadziły akcję odwetową na siły UPA w Połapach i Sokole, odpowiedzialne za wymordowanie pod koniec sierpnia polskich miejscowości w powiecie lubomelskim. Banderowcy zostali rozbici, a wsie spalone. Żołnierze AK mieli zakaz atakowania kobiet i dzieci podczas akcji.

5 października 1948 r. – we wsi Hałyń Wola na Wołyniu urodził się abp Nifont (Bazyli Sokołucha), metropolita łucki i wołyński Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego (Patriarchatu Moskiewskiego) od 11 kwietnia 2001 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1974 roku. Na bpa chmielnickiego i kamieniecko-podolskiego wybrany 20 kwietnia 1990 r., a 25 sierpnia 1992 r. przeniesiony na bpa łuckiego i wołyńskiego.

5 października 2007 r. – prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. Lech Kaczyński postanowieniem nr 112-48-07 pośmiertnie mianował do stopnia generała brygady płk piechoty WP Józefa Adama Peckę. Józef Pecka urodził się 28 października 1895 r. w Tarnowie jako syn Walentego i Anny. 1 kwietnia 1938 r. został dowódcą pułku KOP „Zdobunów”. Zamordowany przez NKWD w 1940 r. w Charkowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Pecka

5 października 2009 r. – w parafii pw. bł. Honorata w Korosteniu w diecezji kijowsko-żyto-mierskiej odbyły się uroczystości 40. lecia święceń kapłańskich ks. prałata Ambrożego Mickiewicza. Uroczystej Mszy św. przewodniczył bp Jan Purwiński. W liturgii koncelebrowali: dostojny jubilat, ks. Paweł Husakowski i ks. Roman Sawicki.

Artura, Brunona
Анни, Сергія

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

Будній день,
або св. Бруна Картуза, пресвітера

6 października 1596 r. – podpisano Unię Brzeską.

6 października 1728 r. – na Rusi Czerwonej urodził się br. Szymon Baraniecki, jezuita. Do zakonu wstąpił 6 sierpnia 1747 r. w Krakowie. Aptekarz i farmaceuta w Jarosławiu (1749–1773). Po kasacie zakonu pozostał prawdopodobnie w Jarosławiu. Zmarł po 1784 roku.

Zob.: „Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy, 1564–1995”, oprac. Ludwik Grzebień SJ przy współpracy zespołu jezuitów, Kraków 1996, s. 26. //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=BARANIECKI&f=1&p=1>

6 października 1920 r. – zawieszenie broni między Polską a Rosją bolszewicką. Ostateczny kształt granicy wschodniej został ustalony traktatem ryskim z 18 marca 1921 roku.

6 października 1943 r. – w Wyźwie (pow. Kowel, Wołyń) upowcy zamordowali 16 Ukraińców podejrzewanych o współpracę z partyzantką sowiecką. W odwecie Sowietci zabili 9 nacjonalistów.

6 października 1996 r. – beatyfikacja Wincentego Lewoniuka i 12 towarzyszy (męczenników pratułińskich) oraz s. Marceliny Darowskiej, współzałożycielki Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny.

6 października 2005 r. – we Lwowie podpisano List Intencyjny dotyczący wspólnej strategii współpracy międzyregionalnej pomiędzy Województwem Lubelskim i Podkarpackim a Obwodem Lwowskim, Wołyńskim i Zakarpackim.

7

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергMarii, Marka
Паладія, МаркаNMP Różańcowej
Пресвятої Діви Марії Розарієвої

7 października 1832 r. – na pierwszego dyrektora gimnazjum dla chłopców w Łucku został mianowany Iwan Hryhorowycz Kulżyński. Gimnazjum zostało otwarte w grudniu 1832 r. w Łucku, ale już w 1834 r. przeniesione do Klewania, a w 1839 r. do Równego.

Zob.: Наталія Кожушко. «З історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Директори гімназії (училища)» //

http://istvolyn.info/index.php?option=com_content&task=view&id=200&Itemid=25

7 października 1943 r. – okręgowy delegat rządu w raporcie z 7 października 1943 r., a więc po największej fali mordów, oceniał liczbę ludności polskiej na Wołyniu na 170 tys. skupionej w 11 miastach powiatowych oraz w 25 bazach samoobrony.

Zob.: Ryszard Torzecki, „Sprawa ukraińska w czasie II wojny światowej na terenie II Rzeczypospolitej”, Warszawa 1993, s. 288 przypis 118 i 119.

7 października 2009 r. – w dniach 4–7 października 2009 r. parafię grekokatolicką w Szumsku (eparchia tarnopolsko-zborowska) odwiedziła kopia cudownego obrazu Matki Bożej Zarwanickiej. W niedzielę, 4 października, uroczystą Liturgię Świętą w cerkwi parafialnej w Szumsku odprawił egzarcha łucki bp Jozafat Howera, koncelebrowali ks. Bogdan Kowal – miejscowy proboszcz grekokatolicki, ks. Witold Józef Kowalów – proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Ostrogu, ks. Józef Mandro – proboszcz parafii grekokatolickiej w Krzemieńcu i ks. Władysław Iwaszczak – proboszcz parafii rzymskokatolickich w Krzemieńcu i Szumsku.

7 października 2009 r. – z grekokatolickiej cerkwi parafialnej w Szumsku została przewieziona do rzymskokatolickiego kościoła parafialnego w Ostrogu kopia cudownego obrazu Matki Bożej Zarwanickiej. Uroczystej Mszy św. w odpust parafialny Matki Bożej Różańcowej przewodniczył miejscowy proboszcz ks. Witold Józef Kowalów, koncelebrowali ks. Bogdan Kowal – proboszcz parafii grekokatolickiej w Szumsku i opiekun grekokatolików w Ostrogu oraz ks. Jan Szańca – proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Sławucie.

Brygidy, Pelagii, Walerii
Пелагеї, Семена

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Будній день

8 października 1942 r. – abp Nikanor, bp Mściław (Skrypnyk) z Ukraińskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego i metropolita Aleksy (Gromadzki) z Autonomicznego Kościoła Prawosławnego podpisali Akt Zjednoczenia w Ławrze Począjowskiej. Później zmuszony przez władze niemieckie i prorosyjskich hierarchów Autonomicznego Kościoła Prawosławnego metropolita Aleksy wycofał swój podpis. Został zamordowany 7 maja 1943 roku.

8 października 1994 r. – powstało Stowarzyszenie Rodzina 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Prowadzi ono działalność statutową, której celem jest konsolidacja środowiska oficerów, podoficerów i ułanów 19 Pułku Ułanów, ich rodzin i sympatyków Pułku. Prezesem Stowarzyszenia jest Hanna Irena Różycka. Stowarzyszenie wydaje biuletyn „Ułan Wołyński”.

Zob.: „Ułan Wołyński” //

<http://www.ulan-wolynski.org.pl/>

8 października 2007 r. – w Warszawie zmarł ks. prałat Zdzisław Peszkowski, kapelan Rodzin Katyńskich i Pomordowanych na Wschodzie. Urodził się 23 sierpnia 1918 r. w Sanoku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zdzis%C5%82aw_Peszkowski

SOBOTA
СУБОТА

 Dionizego, Wincentego
 Людвіга, Даниїла

 Saturday
 Samstag
 Суббота

 Будній день, або свв. мучеників
 Діонісія з Парижа, єпископа, і Сподвижників
 св. Йоана Леонарді, пресвітера

9 października 1943 r. – miał miejsce napad na majątek w osadzie Kościuszkowo (gromada Kościuszków, gmina Polonka, powiat Łuck, województwo wołyńskie), gdzie miały się odbyć dożynki. Broniła się słabo załoga złożona z Uzbeków w służbie niemieckiej. Zabito 5 Polaków spośród pracowników majątku. Napadu dokonała OUN–UPA, która lansowała wersję, jakoby Uzbeki wystąpili po ich stronie.

Zob.: „Kolonja Kościuszków” //

<http://wolyn.ovh.org/opisy/kosciuszkow-07.html>

9 października 2001 r. – profesor Edward Prus otrzymał urzędowe pismo podpisane przez Jerzego Myrcę – prezesa Rady Programowej Społecznej Fundacji Pamięci Narodu Polskiego – informujące o przyznaniu przez Kapitułę Społeczno-Narodowego Orderu Polonia Mater Nostra Est tytułu Kawalera tego Orderu. Order został wręczony profesorowi w dniu 10 listopada 2001 roku.

Zob.: Feliks Czapla, „Edward Prus Kawalerem Orderu Polonia Mater Nostra Est” //

http://free.of.pl/w/wolyn/akt_018.html

9 października 2005 r. – 9 października odbyły się wybory w Związku Sybiraków w Chicago (USA). Do ścisłego zarządu weszli: prezes – Eugeniusz Alek Chmielowski CPCU, 1. wiceprezes – Henryk Stankiewicz, 2. wiceprezes – Stanisława Tobis, skarbnik – Hala Różycka, sekretarz – Bogusława Yon, Eugeniusz A. Chmielowski CPCU, prezes.

Angeli, Daniela
Касія, Вікторя

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

10

XXVIII Неділя Звичайна

10 października 1825 r. – w Sankt Petersburgu zmarł Dymitr Stepanowicz Bortniański, ukraiński i rosyjski kompozytor klasyczny. Urodził się 28 października 1751 r. w Głuchowie w Imperium Rosyjskim, na terenie obecnej Ukrainy. Ród ojca Bortniańskiego pochodził z łemkowskiej wsi Bortne (Bartne, obecnie Polska), jego matka pochodziła z rosyjskiego rodu Tolstych.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Dymitr_Bortnia%C5%84ski

10 października 1865 r. – w wieku 58 lat we Lwowie zmarł Józef Dzierzkowski, polski powieściopisarz i publicysta. Urodził się 11 stycznia 1807 r. w Ksawerowie na Wołyniu. Uczestniczył w powstaniu listopadowym, był porucznikiem w korpusie i adiutantem sztabu generała J. Dwernickiego.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Dzierzkowski

10 października 1867 r. – w wieku 60 lat zmarł Ignacy Feliks Dobrzyński (1807–1867), kompozytor, dyrygent i pedagog. Urodził się 25 lutego 1807 r. w Romanowie na Wołyniu. Uważany, obok Stanisława Moniuszki, za najwybitniejszego kompozytora polskiego XIX w. po Fryderyku Chopinie.

Zob.: „Mała encyklopedia muzyki”, Warszawa 1968, s. 223; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Feliks_Dobrzy%C5%84ski

10 października 1921 r. – Tadeusz Dworakowski stanął na czele urzędu wojewódzkiego w Łucku (p.o.). Swoje obowiązki wykonywał do 15 marca 1922 roku.

10 października 1923 r. – w Kowlu urodził się Bronisław Janik, płk Ludowego Wojska Polskiego, autor pracy poświęconej o. Ludwikowi Wrodarczykowi OMI.

Zob.: Bronisław Janik, „Niezwyczajny świadek wiary na Wołyniu. 1939–1943. Ks. Ludwik Wrodarczyk OMI”, Poznań 1993.

10 października 1925 r. – w Dubnie urodził się Wiktor Poliszczuk, politolog, historyk, publicysta i dziennikarz. Autor książki pt. „Gorzka prawda – zbrodnicość OUN-UPA” (Toronto 1995) i wielu innych książek i artykułów na ten temat. Zmarł 17 listopada 2008 r. w Toronto.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wiktor_Poliszczuk

11

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКAldony, Aleksandry
Олександра, НикосіяMonday
Montag
Понедельник

Будній день

11 października 1936 r. – zmarł ks. Kasper Wolborski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Urodził się w 1865 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1890 roku. Wielokrotnie, w różnym czasie proboszcz parafii Ostrówki i administrator parafii Opalin. Proboszcz parafii Maciejów. Kanonik honorowy Łuckiej Kapituły Katedralnej.

Zob.: EDŁ 1933, s. 69–70.

11 października 1964 r. – urodził się bp Janusz Kaleta, administrator apostolski w Atyrau (Kazachstan).

11 października 1979 r. – w wieku 68 lat zmarł dr Kazimierz Odo Rouppert (1911–1979), polski specjalista w dziedzinie łąkarstwa. Urodził się 27 września 1911 roku we Lwowie jako syn profesora i rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dra Kazimierza Stefana Roupperta. Od 1935 do 1938 r. pracował na stanowisku I klasyfikatora i zastępcy przewodniczącego Komisji Klasyfikacji Gruntów w Zdobunowie i Tarnowie.

Zob.: „Rys historyczny Katedry Łąkarstwa” //

<http://www.uwm.edu.pl/zlak/historia.html>

11 października 2009 r. – papież Benedykt XVI kanonizował w Watykanie pięcioro błogosławionych, wśród nich abpa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego (1822–1895), syna Ziemi Wołyńskiej. Urodził się 1 listopada 1822 r. w Wojutynie na Wołyniu. Przez niecałe półtora roku, w okresie powstania styczniowego pełnił on posługę arcybiskupa Warszawy, a następnie został skazany na zesłanie. Zmarł 17 września 1895 r. w Krakowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Szcz%C4%99sny_Feli%C5%84ski

Edwina, Serafina
Максиміліана, Серафима

WTOREK
ВІВТОРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

12

Будній день

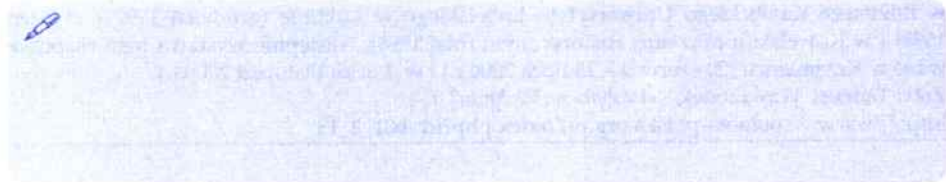
12 października 1910 r. – w Dubnie urodził się Jan Burkacki, polski żołnierz stracony w ZSRR w 1940 roku. Podporucznik rezerwy, urzędnik państwowy. Jest na liście wśród więźniów wywożonych na śmierć do Smoleńska i Katynia.

12 października 1925 r. – zmarł ks. Michał Bielecki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej. Urodził się w 1871 roku. Święcenia kapłańskie przyjął w 1897 roku.

12 października 1943 r. – w odwecie za zniszczenie swego pododdziału Niemcy spalili w okolicach Ostroga nad Horyniem kilkanaście ukraińskich wsi zabijając ok. 500 cywili. W pacyfikacjach brała również udział polska policja.

12 października 1996 r. – konsekracja kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kowlu, której dokonał bp Karl Lettman z Niemiec. Drewniany kościół górny został przeniesiony z Wiszenek. Pracami kierował o. Zygmunt Majcher OFM. Przeniesiony z Wiszenek najstarszy ocalały na Wołyniu zabytkowy drewniany kościół pw. Wniebowzięcia NMP, jedyny z 39 drewnianych kościołów, jakie znajdowały się we wrześniu 1939 r. na terenie diecezji łuckiej. Zbudowany został w 1639 r., zniszczony po najazdach tatarskich został odnowiony w 1771 r. a po spaleniu został odbudowany w 1847 r. Po wyjeździe parafian w 1945 r. służył jako pomieszczenie kołchozu i zlewnia mleka. Po odrestaurowaniu został przeniesiony do Kowla, gdzie komunści w 1945 r. zniszczyli największy kościół na Wołyniu wybudowany w czasach II Rzeczypospolitej.

12 października 2007 r. – ordynariusz diecezji łuckiej bp Marcan Trofimiak odprawił w katedrze lwowskiej uroczystą Mszę św. dla uczestników międzynarodowej konferencji historyków Kościoła CIHEC.

13

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаHonoraty, Edwarda
Теофіла, Едуарда

Будній день

13 października 1855 r. – w Petersburgu zmarł Ignacy Hołowiński, arcybiskup mohylewski. Urodził się 24 września (5 października) 1807 r. Świecenia kapłańskie przyjął 25 września 1830 r. w Łucku. Profesor Uniwersytetu Kijowskiego, potem Akademii Duchownej w Petersburgu, apologeta, patrolog, pisarz i tłumacz. 3 lipca 1848 r. prekonizowany biskupem tytularnym Carystus i koadiutorem metropolity mohylewskiego abpa Kazimierza Dmochowskiego. Sakrę biskupią przyjął 30 listopada 1848 roku. Przyjaźnił się z ukraińskim poetą i prozaikiem Pantalejmonem Kuliszem.

Zob.: Marian Banaszak, „*Hołowiński Ignacy...*”, [w:] „Słownik Polskich Teologów Katolickich”, pod red. Hieronima E. Wyczawskiego OFM, t. 2, Warszawa 1982, s. 57–59 (tamże obszerna bibliografia); Ks. Piotr Nitecki, „*Biskupi Kościoła w Polsce w latach 965–1999. Słownik biograficzny*”, Warszawa 2000, szp. 152; Ks. Mieczysław Żywczyński, „*Hołowiński Ignacy*”, [w:] „Polski Słownik Biograficzny” t. IX, Wrocław-Warszawa-Kraków 1960–1961, s. 597–598; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Ho%C5%82owi%C5%84ski

13 października 1908 r. – w Rzeszowie urodził się Julian Jerzy Nieć, dr historii – absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w latach 1934–1939 niezwykle aktywnie pracował i działał w Łucku, m.in. współtworzył Wołyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk i kierował Zakładami Naukowymi Towarzystwa, a przede wszystkim uporządkował, rozbudował oraz powiększył zbiory Biblioteki Publicznej Towarzystwa. Prowadził również badania naukowe i rozwijał działalność wydawniczą. Zginął, porażony niemiecką kulą 29 września 1939 r.

Zob.: Jan Fitzke, „*Z Wołynia 1936–1939*” pod red. A. Gaczoła i ks. W. J. Kowalowa, Biały Dunajec–Ostróg 2009, s. 40–45.

13 października 1925 r. – w osadzie Wola Piłsudskiego (pow. Dubno) urodziła się Eugenia Barabasz, oficer LWP.

13 października 1942 r. – przez Niemców i policję ukraińską zostali wymordowani Żydzi z getta w Zdobunowie w liczbie ok. tysiąca osób. Jeden z Polaków wcielonych do Armii Czerwonej w liście do rodziny w Kazachstanie z 11 maja 1944 r. pisał na listowniku propagandowym: „*W Zdobunowie rozmawiałem na stacji z żydowskim adwokatem, który ocalał dzięki temu, że półtorej roku chował się w nurze cementowej. Jest to chodzący trup. Z kilku tysięcy Żydów zamieszkających w Zdobunowie pozostało przy życiu jedenaście osób*” (ze zbiorów J. Falkowskiego).

13 października 1999 r. – w Muzeum Krajoznawczym w Równem została otwarta wystawy fotografii z lat 1918–1939 pt. „Wołyń – ocalić od zapomnienia”. Fotografie zostały zebrane i opracowane przez Tadeusza Wawrzonka.

Wystawa wcześniej była ekspozowana w Domu Polonii w Warszawie (lipiec–sierpień 1997), w Bibliotece Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie (grudzień 1997 – styczeń 1998) i w Kowelskim Muzeum Historycznym (maj 1998). Następnie wystawa była ekspozowana w Krzemieńcu (20 czerwca – 15 lipca 2000 r.) i w Łucku (listopad 2000 r.).

Zob.: Tadeusz Wawrzonek, „*«Wołyń» na Wołyniu*” //

http://www.wspolnota-polska.org.pl/index.php?id=b01_2_13

13 października 2008 r. - piętnastoletni uczeń łuckiego kolegium technicznego Andrij Sałamacha zmarł na lekcji wychowania fizycznego podczas rozgrzewki. Śmierć chłopca była natychmiastowa, lekarze nie zdążyli uratować chłopca.

Zob.: „Na Wołyniu pochowały 15-letniego chłopca, który umarł na lekcji wychowania fizycznego” // <http://www.zaxid.net/newspl/2008/10/15/143027/>

14

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергGaudentego, Kaliksta, Radzyma
Юстина, РоманаБудній день,
або св. Каліста I, Папи і мученика

14 października 1660 r. – w czasie wojny polsko-rosyjskiej rozpoczęła się bitwa pod Cudnowem, która trwała do 2 listopada 1660 roku. W wyniku niej zawarto tzw. ugodę cudnowską. Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Cudnowem

14 października 1901 r. – w Kowlu na Wołyniu urodziła się s. Maria (Andrzeja) Ossakowska, męczennica za wiarę. Zmarła 15 kwietnia 1943 r. w Lubieszowie spalona żywcem wraz z wieloma innymi Polakami.

14 października 1993 r. – dziekanem rówieńskim został ks. Władysław Czajka. Urodził się 10 września 1952 roku. Świecenia kapłańskie przyjął 17 czerwca 1979 roku w Lublinie. Proboszcz parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Równem od 1991 roku.

Zob. biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Czajka

14 października 2006 r. – pracę w parafii ewangelicko-augsburskiej w Łucku rozpoczął ks. Wiesław Łyżbicki. Nawiązał kontakty ekumeniczne z rzymskokatolicką parafią katedralną w Łucku.

14 października 2007 r. – w Symferopolu na Krymie postawiono pierwszy pomnik upamiętniający ofiary Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i podległej im Ukraińskiej Powstańczej Armii.

Gerarda, Teresy z Avila

Теклі, Аврелії

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag

Пятница

15

Св. Терези від Ісуса, діви і вчителя Церкви

15 października 1636 r. – zmarł uicki bp łucko-ostrogski Jeremiasz Poczapowski. Studiował w Kolegium Greckim w Rzymie w latach 1616–1619. Diecezję objął w 1621(?) roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jeremiasz_Poczapowski

15 października 1942 r. – zakończył się umowny szczyt eksterminacji Żydów w Wołyniu, który przypada na okres od 10 sierpnia do 15 października 1942 r. Zbiegła z gett i ukrywająca się po lasach ludność żydowską mordowały w 1943 r. oddziały UPA. Ocenia się, że na Wołyniu zginęło ponad 150 tys. Żydów.

Zob.: Władysław Filar, „Wołyń w latach 1939–1944” //

<http://www.irekw.internetdsl.pl/wolyn.html>

15 października 1944 r. – zginął w walce Zygmunt Bimber, Polak zmobilizowany do Armii Czerwonej w 1944 r. Sierżant, dowódca oddziału. Urodził się w 1924 r. w wiosce Choteń II k. Ostroga na Wołyniu.

15 października 1944 r. – polsko-ukraiński układ o przesiedleniu ludności z Ukraińskiej SRR do Polski oraz z Polski do Ukraińskiej SRR, podpisany w Lublinie 9 września 1944 r., przewidywał przeprowadzenie w okresie od 15 września do 15 października 1944 r. rejestracji chcących się przesiedlić, sama zaś operacja transferu trwać miała od 15 października 1944 r. do 1 lutego 1945 r.

Zob.: Stanisław Ciesielski, „Z Wołynia do Polski. Przesiedlenie ludności polskiej w latach 1944–1947” //

<http://www.s-ciesielski.com/losy/wolyn.html>

15 października 1949 r. – święcenia kapłańskie abpa Jewsewija (Witalija Polityło). Urodził się 12 lipca 1928 r. w Sofijówce w obwodzie dniepropietrowskim. Ukończył Leningradzkie Seminarium Duchowne (1950–1954) i Leningradzką Akademię Duchowną (1954–1958). 28 lat, od 1965 do 1993 r. był proboszczem Swjato-Uspieńskiej Cerkwi we Lwowie. Od 1990 r. rektor seminarium duchownego we Lwowie. Od 1996 r. rektor Lwowskiej Akademii Duchownej. 7 lipca 2002 r. wyświęcony na biskupa połtawskiego i kremenczuckiego Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego. 12 lipca 2003 r. mianowany arcybiskupem rówieńskim i Ostrogskim, a 22 października 2004 r. metropolitą.

15 października 1993 r. – tego dnia został wydany wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego, Ośrodek Zamiejscowy w Krakowie, SA/Kr/2473/92, w których oddalono skargi na decyzje kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych odmawiające przyznania uprawnień kombatanckich obywatelom polskim z tytułu walki z UPA w ramach tzw. Niszczycielskich Batalionów.

15 października 2008 r. – mieszkańców Łucka spotkała nieprzyjemna niespodzianka – pracownicy miejscowego przedsiębiorstwa trolejbusowego ogłosili strajk i nie rozpoczęli pracy, motywując to wstrzymaniem zapłaty, której nie otrzymali od 2 i pół miesiąca.

16

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаJadwigi, Małgorzaty
Йосифа, Амвросія*Rocznica wyboru Jana Pawła II*
Будній день, або св. Ядвіги Сілезької,
княгині і монахині,
св. Маргарити Марії Алякок, діви

16 października 1916 r. – papież Benedykt XV mianował bpa Ignacego Dub-Dubowskiego, ordynariuszem łucko-żytomierskim i administratorem diecezji kamienieckiej. Biskup Dub-Dubowski ukończył seminarium w Żytomierzu, w Rzymie uzyskał stopień doktora prawa kanonicznego. Potem pełnił funkcję proboszcza żytomierskiego i vice dziekana. W 1920 roku został biskupem diecezji łuckiej, zorganizowanej na terenach odrodzonej II Rzeczypospolitej. Po 5 latach rządów w diecezji łuckiej wyjeżdża do Rzymu, a diecezję obejmuje ks. bp Adolf Piotr Szelażek. Zmarł 10 marca 1953 r. w Rzymie.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, *„Sylwetki biskupów łuckich”* Biały Dunajec–Ostróg 2001; Ks. Witold Józef Kowalów, *„Abp Ignacy Dub-Dubowski (1874–1953)”*, [w:] *„Wołanie z Wołynia”* 5 (1998) nr 5, s. 37–39; biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Dubowski

16 października 1928 r. – w Łucku na Wołyniu urodził się Krzysztof Kondratowicz, wybitny polski karateka i Mistrz Walki Jiu-Jitsu. W latach 1985–1988 pełnił funkcję przewodniczącego V Komisji Stylowej Polskiego Związku Karate. Od 1985 roku był przewodniczącym Krajowej Rady Instruktorów Sztuki Walki Jiu-Jitsu i Kolegium DAN, a od 1988 – przewodniczącym Polskiego Centrum Jiu-Jitsu. W latach 1987–1989 był prezesem Zarządu Tymczasowego Polskiej Federacji Dalekowschodnich Sztuk i Sportów Walki. Jest autorem co najmniej 16 książek i ponad 1500 mniejszych prac i artykułów na temat jiu-jitsu i innych dalekowschodnich sztuk walki. Jako jedyny człowiek w Europie posiada godność Kancho. Jego ojciec Bronisław był przed II wojną światową nauczycielem ćwiczeń cielesnych w Gimnazjum im. T. Kościuszki w Łucku oraz naczelnikiem i instruktorem gimnastyki w T. G. „Sokół”. Wspomniana szkoła była najbardziej usportowioną na Wołyniu. Jej wychowankami byli m.in. Jerzy Pławczyk – rekordzista Polski w skoku wzwyż i olimpijczyk z Berlina oraz Mieczysław Pawlikowski – pilot RAF i znany aktor.

Zob.: *„Śladami Soke – sylwetka Naszego Mistrza”* // <http://www.goshin-ryu.pl/pages/sladamisoke.php>

16 października 1943 r. – UPA spaliła gmach Wiejskiego Uniwersytetu Ludowego i szkoły powszechnej w Różynie, gmina Stare Koszary, powiat Kowel.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), *„Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948”* // http://www.stankiewiczce.com/ludobojstwo/1943_5.html

16 października 1943 r. – we wsi Bielin pow. Włodzimierz Wołyński podczas napadu UPA zginęło w obronie 5 Polaków a 2 zostało zamordowanych (6-ciu w wieku 17–21 lat, jeden lat 32).

16 października 1943 r. – w kol. Budy Jeziorańskie pow. Kowel upowcy wywieźli rodzinę polską na cmentarz w Ozieranach i tam ją zamordowali. W kol. Peresieka Jeziorańska pow. Kowel upowcy ze wsi Witonieź oraz miejscowi Ukraińcy wywieźli kilka rodzin polskich na cmentarz we wsi Ozierany i zamordowali. Tego dnia we wsi Ozierany pow. Kowel upowcy na starym cmentarzu zamordowali co najmniej 15 Polaków przywiezionych z okolicznych

wsí, w tym małżeństwo z 2-letnią córką, matkę z małym dzieckiem, 19-letnią dziewczynę, matkę z 20-letnią córką i 4-miesięczną wnuczką, kobiety lat 60 i 70, 2 mężczyzn, ojca z 7-letnim synem, który pytał morderców, co im zrobił, że chcą go zabić.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), „*Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948*” //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1943_5.html

16 października 1992 r. – ks. Ludwik Kamilewski został odznaczony przez Papieża Jana Pawła II godnością papieską – prałatem – Kapłanem Jego Świątobliwości. Urodził się 25 sierpnia 1946 r. wyświęcony w 1974 r. (Ryga), po święceniach kapłańskich krótko był wikariuszem w Samborze, a następnie wikariuszem w Bazylice Metropolitalnej we Lwowie (1974–1991). W dobie „pierestrojki” i na początku lat 90 zasłużony w dziele odzyskiwania licznych kościołów w obwodzie lwowskim i wołyńskim. W latach 1991–2000 proboszcz i dziekan w Łucku na Wołyniu. Uzyskał zwrot katedry w Łucku oraz licznych kościołów na Wołyniu. Położył wielkie zasługi w dziele odrodzenia się Kościoła katolickiego na Wołyniu. Od 2000 r. pracuje w diecezji kijowsko-żytomierskiej, dziekan dekanatu żytomierskiego, który obejmuje 15 parafii.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Kamilewski

17

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеIgnacego, Wiktora
Марії, ЯковаXXIX Неділя Звичайна
Св. Ігнатія з Антиохії,
єпископа і мученика

17 października 1891 r. – w prawosławnym soborze bohojawleńskim w Ostrogu został uroczystie poświęcony lewy boczny ołtarz ku czci św. Fedora, księcia Ostrońskiego.

Zob.: Архієпископ Рівненський і Острозький Варфоломій. „Острозька твердиня” // http://www.pravoslavie.org.ua/index.php?action=fullinfo&r_type=&id=4554

17 października 1943 r. – (lub 18 października 1943 r.) w kol. Mataszówka pow. Łuck nacjonaliści ukraińscy zamordowali 6 Polaków jadących zbierać ziemniaki, w tym troje dzieci trzy-nastoletnich zakuli nożami.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1943_5.html

17 października 1944 r. – od tego dnia 4 Wołyńska Brygada Piechoty wchodziła w skład 5. Kresowej Dywizji Piechoty. 4 Wołyńska Brygada Piechoty była częścią Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i została sformowana jesienią 1944 roku. Składała się z 10, 11 i 12 Wołyńskiego Batalionu Strzelców.

Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/4_Wo%C5%82y%C5%84ska_Brygada_Piechoty

Łukasza, Jana
Генріха, Ісаака

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

18

Св. Луки, євангеліста

18 października 1915 r. – XL Korpus 8. Armii gen. Aleksieja Brusilowa przełamał pozycje obronne państw centralnych niemalże na całej długości Styru i zajął następnego dnia Kukle i Jablonkę.

Zob.: Adam Kaczyński, „Legioniści powstrzymują Rosjan na Wołyniu”, [w:] „Rzeczpospolita” nr z 7 października 2009 r. //

http://www.rp.pl/artukul/55362,374414_Legionisci_powstrzymuja_Rosjan_na_Wolyniu.html

18 października 1920 r. – polski Wódz Naczelny Józef Piłsudski wydał pożegnalny rozkaz, znalazła oddźwięk sprawa wynagrodzenia żołnierzy za ich ogromny wkład w odrodzenie i obronę Ojczyzny. Podkreślił w nim, że wystąpił do rządu o to, by zdobytą ziemię na Wschodzie – w tym na Wołyniu – mogli uprawiać jej zdobywcy, tj. żołnierze z Legionów Polskich. Tak zaczęło się osadnictwo wojskowe na Wołyniu.

Zob.: Lidia Głowacka, Andrzej Czesław Żak, „Osadnictwo wojskowe na Wołyniu w latach 1921–1939 w świetle dokumentów Centralnego Archiwum Wojskowego” //

http://www.caw.wp.mil.pl/biuletyn/b28/b28_6.pdf

18 października 2009 r. – w dniach 7–18 października 2009 r. miało miejsce nawiedzenie kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu przez kopię cudownego obrazu Matki Bożej Zarwanickiej. Obraz gościł w miejscowej parafii rzymskokatolickiej i grekokatolickiej, która korzysta z gościny w miejscowym kościele. Tego dnia o godz. 9.00 uroczystą Liturgię Świętą w świątyni ostrogskiej odprawił egzarcha łucki bp Jozafat Howera, koncelebrowali ks. Bogdan Kowal – proboszcz grekokatolicki w Szumsku i Ostrogu, oraz ks. Witold Józef Kowalów – proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Ostrogu i Kuniowie.

18 października 2009 r. – w katedrze w Żytomierzu została odprawiona Msza św. z okazji 70 r. święceń kapłańskich ks. Stanisława Szczypty, która minęła w czerwcu. W Mszy św. wzięła udział wnuczka siostry księdza, Katarzyna Bala z mężem Adamem.

19

WTOREK
ВІВТОРОКIzaaka, Jana, Pawła
Филипа, ПтолемеяTuesday
Dienstag
ВторникБудній день, або свв. пресвітерів
і мучеників Йоана де Бребе
та Ісаака Жоре, і Сподвижника
св. Павла від Хреста, пресвітера

19 października 1894 r. – w wieku 57 lat zmarł w Ostrogu ks. Cezary Zieliński, syn Jana i Marianny z Bukowskich. W latach 1888–1894 proboszcz ostrogski.

19 października 1910 r. – w kolonii Komarówka k. Włodzimierza Wołyńskiego urodził się Stanisław Has, kolejarz, żołnierz 19. Pułku Ułanów Wołyńskich w Ostrogu nad Horyniem. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany i walczył podczas Wojny Obronnej. Uczestnik samoobrony AK w Koładowie k. Włodzimierza Wołyńskiego. Po wojnie pracownik oddziału Dolnośląskich Fabryk Mebli w Jągniątkowie. Zmarł 10 listopada 1978 roku.

Zob.: Zbigniew Has, *„Moje wspomnienie o ojcu”*, [w:] *„Moje Miasto”* (Słupsk) nr 11 (129) z 2008 r. //

<http://www.mojemiasto.slupsk.pl/index.php?id=2627>

19 października 1984 r. – pod Górkami w okolicy Torunia funkcjonariusze SB porwali i zamordowali Sługę Bożego ks. Jerzego Popiełuszkę. Urodził się w 1947 roku. Związany był z NSZZ „Solidarność”. Skatowany kapłan został wrzucony do Wisły koło Włocławka.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Popie%C5%82uszek

19 października 1991 r. – zmarł Sługa Boży ks. Jan Zieja, polski duchowny katolicki. Urodził się 1 marca 1897 roku. Duszpasterz ruchu chłopskiego. W latach 1928–1932 pracował na Polesiu – był m.in. kapłanem biskupa oraz sekretarzem generalnym diecezjalnego instytutu Akcji Katolickiej. W latach 1932–1934 studiował judaistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Wracając do Pińska gdzie zostaje wykładowcą katechetyki w Wyższym Seminarium Duchownym oraz pełni rolę wizytatora nauczania religii w szkołach znajdujących się na terenie diecezji. Był również kapłanem ss. urszulanek w Moładowie. Po wojnie pracował w Polsce jako duszpasterz i pisarz. Współzałożyciel KSS KOR.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Zieja

Artemy, Ireny, Jana
Ірини, Артемія

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

20

Будній день

20 października 1409 r. – zmarł Jakub Strzebie (Strepa), arcybiskup halicko-lwowski (od 1391 r.), błogosławiony Kościoła Katolickiego. Urodził się w 1340 roku: W młodości wstąpił do zakonu franciszkanów, pragnąc być misjonarzem na Rusi Czerwonej. W 1375 r. został wybrany przełożonym Stowarzyszenia Braci Pielgrzymujących dla Chrystusa, które skupiało dominikanów i franciszkanów, prowadzących misję ewangelizacyjną na Rusi i w Moldawii. W latach 1385–1388 gwardian franciszkańskiego klasztoru Świętego Krzyża we Lwowie. Od czerwca 1391 r. arcybiskup halicko-lwowski. Bliski współpracownik św. Jadwigi Andegawerskiej i Władysława Jagiełły w akcji chrystianizacyjnej na Litwie. Od 1909 r. patron archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jakub_Strzebie%C4%99

20 października 1679 r. – w Dmeninie (archidiecezja gnieźnieńska) został ochrzczony Franciszek Antoni Kobielski, bp łucki (w latach 1739–1755). Urodził się w roku 1679. Krewny metropolity Gniezna Stanisława Szembeka († 1721). Po naukach w kraju i zagranicą wyświęcony został 3 kwietnia 1706 r. na kapłana. Był kanonikiem łowickim, gnieźnieńskim, włocławskim, prepozytem krakowskim i dziekanem warszawskim. Dnia 23 lipca 1725 prekonizowany został biskupem tytularnym Antaeopolis i sufraganiem we Włocławku. Sakrę przyjął z rąk ordynariusza włocławskiego Krzysztofa Antoniego Szembeka. W dniu 19 listopada 1736 r. uzyskał przeniesienie na biskupstwo kamienieckie, a z kolei 30 września 1739 r. na łuckie. Konsekwował kościoły franciszkanów w Brahiłowie i jezuitów w Winnicy. Koronował także obraz Matki Bożej w świątyni dominikanów w Łucku. Podjął w diecezji akcję nawracania Żydów. W roku 1754 przyjął na koadiutora Antoniego Erazma Wołłowicza. Zmarł 17 stycznia 1755 w Janowie Podlaskim i pochowany został w tamtejszej kolegiacie.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, *„Sylwetki biskupów łuckich”*, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 151–156.

20 października 1753 r. – w Pińszczyźnie koło Łahiszyna urodził się Adam Naruszewicz, biskup łucki (w latach 1790–1796). W roku 1748 wstąpił do zakonu jezuitów i odbył studia w Akademii Wileńskiej, gdzie następnie samemu podjął wykłady. Od r. 1758 kontynuował studia w Lyonie i 17 stycznia 1762 przyjął w Wiedniu we Francji święcenia kapłańskie. Po powrocie do kraju nauczał w Collegium Nobilium i w Szkole Rycerskiej w Warszawie. Od roku 1771 doradca króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Dnia 13 marca 1775 prekonizowany został biskupem tytularnym Emaus i koadiutorem ordynariusza smoleńskiego Gabriela Wodzyńskiego. Konsekwowany 25 maja 1775. Biskupem smoleńskim został 28 listopada 1788. Przeniesienie na pasterza diecezji łuckiej uzyskał 29 listopada 1790. Po kilkuletnich rządach zmarł 8 lipca 1796 w Janowie Podlaskim i 12 lipca t.r. pochowany został w podziemiach tamtejszej kolegiaty. Wybitny poeta doby oświecenia, zarazem autor dzieł historycznych i traktatów politycznych oraz tłumacz literatury klasycznej.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, *„Sylwetki biskupów łuckich”*, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 165–168.

20 października 1803 r. – Tadeusz Czacki wygłosił w Łucku słynne przemówienie, które później zostało wydane drukiem. Zawarł w nim swe poglądy na sprawy edukacji i wychowania publicznego.

Zob.: „Mowa J.W. Tadeusza Czackiego, tajnego konsyliarza..., miana 20-go października 1803 r. w Łucku”.

20 października 1915 r. – legionieści Józefa Piłsudskiego zdołali powstrzymać natarcie Rosjan pod Koszyszczami na Wołyniu. Sytuacja stała się krytyczna, gdyż realne stało się załamanie całego frontu w zakolu Styru. Do kontruderzenia przeciw korpusom armii gen. Aleksieja Brusilowa rzucono pozostającą w odwodzie grupę Edwarda Śmigłego-Rydza.

Zob.: Adam Kaczyński, „Legionieści powstrzymują Rosjan na Wołyniu”, [w:] „Rzeczpospolita” nr z 7 października 2009 r. //

http://www.rp.pl/artykul/55362,374414_Legionisci_powstrzymuja_Rosjan_na_Wołyniu.html

20 października 1915 r. – pod Jabłonką na Wołyniu poległ porucznik 5 pułku legionów polskich Marian Stankiewicz pseud. „Gabriel” z Wieliczki. Urodził się w 1892 r. w Wieliczce, student prawa UJ, podoficer z-ca dowódcy 1 plut. V Bat. Lp. Od 1915 r. podporucznik, a po śmierci por. Bolesława Szopunara, d-ca wielickiego plutonu. Odnznaczony: V. M., K. N., K.W. 2. Pochowany został na cmentarzu legionowym 10 km na południe od stacji Jabłonka Borowa.

Zob. Jadwiga Duda, „131 spotkanie z cyklu «Wieliczka – Wieliczanie» pt. «W 90-tą rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości (1918–2008). Udział Wieliczian w walce o niepodległość»”, Wieliczka 2008 //

<http://mbc.malopolska.pl/dlibra/plain-content?id=16277>

20 października 1943 r. – we wsi Falemicze pow. Włodzimierz Wołyński nacjonałści ukraińscy zastrzelili 3 Polaków, w tym kobietę i 17-letniego chłopca), którzy przyszli do swoich domów po żywność.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1943_5.html

20 października 1989 r. – sakra abpa Tadeusza Kondrusiewicza, metropolity mińsko-mohylewskiego. Urodził się 3 stycznia 1946 r. w Odelsku k. Grodna. Świecenia kapłańskie otrzymał 31 maja 1981 roku. Od 1989 r. administrator apostolski dla katolików w europejskiej części Rosji. W latach 2002–2007 metropolita rzymskokatolickiej archidiecezji Matki Bożej z ośrodkiem w Moskwie. 21 września 2007 r. przeniesiony na urząd metropolity mińsko-mohylewskiego w Białorusi.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Kondrusiewicz

20 października 2006 r. – zostało zawarte porozumienie władz samorządowych Krzemieńca i Świątnik Górnych w Małopolsce o współpracy partnerskiej.

Jakuba, Urszuli
Северина, Іларіона

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

21

Будній день

21 października 1872 r. – w Warszawie urodził się ks. Michał Godlewski – w latach 1916–1926 biskup sufragan (bp pomocniczy) łucki i żytomierski. Po ukończeniu warszawskiego Seminarium Duchownego w Petersburgu i uzyskaniu doktoratu był profesorem homiletyki i historii kościoła w petersburskiej Akademii Duchownej. Jako biskup pomocniczy łucko-żytomierski prowadził aktywną działalność w dziedzinie szkolnictwa w bardzo trudnych czasach (m.in. podczas wojny polsko-radzieckiej w 1920 r. zmuszony był do ciężkiej pracy w fabryce). W 1926 r. zrezygnował z funkcji biskupa na Wołyniu i poświęcił się pracy naukowej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Zyskał sławę wybitnego wykładowcy – utalentowanego krasomówcy. Kierował przez wiele lat Katedrą Historii Kościoła Powszechnego, a w uznaniu zasług został mianowany tytularnym arcybiskupem. Zmarł w Krakowie w 1956 roku.

Zob. Jan Fitzke. „Z Wołynia 1936–1939” pod red. A. Gaczola i ks. W. J. Kowalowa, Biały Dunajec–Ostróg 2009, s. 36–38; biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Godlewski

21 października 1915 r. – oddziały legionowe dotarły do Okońska położonego pomiędzy Maniewiczami a Jablonką, skąd ruszyły do natarcia. Bezpośredni atak na wieś przeprowadził I batalion 1. pp, a w tym samym czasie 6. pp wykonał manewr oskrzydlający, dzięki któremu udało się zdobyć okopy wroga i wziąć do niewoli ponad 200 jeńców. Następnego dnia oddziały legionowe kontynuowały natarcie w kierunku Styru. Po całodziennych zaciętych i krwawych walkach legionistom udało się ostatecznie zdobyć Kukle, ale walki o tę miejscowość trwały aż do 30 października 1915 roku.

Zob.: Adam Kaczyński, „Legioniści powstrzymują Rosjan na Wołyniu”, [w:] „Rzeczpospolita” nr z 7 października 2009 r. //

http://www.rp.pl/artukul/55362,374414_Legionisci_powstrzymuja_Rosjan_na_Wołyniu.html

21 października 1967 r. – został wywieziony do Kijowa, a 20 listopada tego samego roku zwolniony, Danyło Szumuk – uczestnik walk w szeregach Ukraińskiej Armii Powstańczej, członek Ukraińskiej Grupy Helsińskiej, autor samizdatu, przetrzymywany w więzieniach i łagrach około 42 lat. Urodził się w 1914 r. na Wołyniu we wsi Boremszczyzna (pow. lubomłski) w rodzinie chłopskiej.

Zob.: Iryna Rapp, „Danyło Szumuk”, [w:] „Słownik dysydentów” //

<http://wolynskislownikbiograficzny.blox.pl/2009/05/Danylo-Szumuk.html>

21 października 1976 r. – w Kwidzynie zmarła s. Maria Stefania Morska (1906–1976) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1935–1945 pracowała w Łucku na Wołyniu.

22

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Filipa, Salomei
Лукії, Соломії

Friday
Freitag
Пятница

Будній день,
або св. Йоана Капістрана, пресвітера

22 października 1772 r. – w Krystynopolu zmarł Franciszek Salezy Potocki, magnat polski, wojewoda wołyński i kijowski, „królik Rusi”. Urodził się w 1700 roku. Krajczy wielki koronny od 1736 roku. Wojewoda wołyński od 1755 r., wojewoda kijowski od 1756 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Franciszek_Salezy_Potocki_\(1700-1772\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Franciszek_Salezy_Potocki_(1700-1772))

22 października 1915 r. – oddziały legionów polskich kontynuowały natarcie w kierunku Sturu. Po całodziennych zaciętych i krwawych walkach legionistom udało się ostatecznie zdobyć Kukle, ale walki o tę miejscowość trwały aż do 30 października. Po zdobyciu Kukli kolejnym zadaniem Legionów było wyparcie przeciwnika z sąsiedniej Kamieniuchy. Udało się to dopiero 29 października po wielokrotnych atakach.

Zob.: Adam Kaczyński, *„Legioniści powstrzymują Rosjan na Wołyniu”*, [w:] „Rzeczpospolita” nr z 7 października 2009 r. //

http://www.rp.pl/artykul/55362,374414_Legionisci_powstrzymuja_Rosjan_na_Wolyniu.html

22 października 1935 r. – we Włodzimierzu Wołyńskim urodził się Bohdan Kopczyński, polski polityk, poseł prawicowy na Sejm III RP. Absolwent Wydziału Nawigacji Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej w Gdyni (podporucznik marynarki wojennej). Ukończył również Wydział Prawa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; obronił doktorat prawa na tej uczelni. Był posłem X kadencji Sejmu w latach 1989–1991, ponownie wybrany w 2001 r. z listy Ligi Polskich Rodzin. Opuścił klub LPR w 2003. Zasiadał w sejmowej komisji śledczej do sprawy Afery Lwa Rywina, gdzie pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego. Jest członkiem komisji ustawodawczej (zastępca przewodniczącego) oraz komisji sprawiedliwości i praw człowieka.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bohdan_Kopczy%C5%84ski

22 października 1939 r. – na wschodnich terenach II RP okupowanych przez Sowieców zostały przeprowadzone tzw. „wybory do zgromadzeń ludowych”. Był to kolejny etap aneksji tych ziem i włączenia ich do składu Ukraińskiej SRR i Białoruskiej SRR.

22 października 2004 r. – metropolitą rówieńskim i ostrogskim Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Kijowskiego Patriarchatu został mianowany abp Jewsewij (Witalij Polityło). Urodził się 12 lipca 1928 r. w Sofijówce w obwodzie dnipropropietrowskim. Ukończył Leningradzkie Seminarium Duchowne (1950–1954) i Leningradzką Akademię Duchowną (1954–1958). 15 października 1949 r. przyjął święcenia kapłańskie. 28 lat, od 1965 do 1993 r. był proboszczem Swjato-Uspeńskiej Cerkwi we Lwowie. Od 1990 r. rektor seminarium duchownego we Lwowie. Od 1996 r. rektor Lwowskiej Akademii Duchownej. 7 lipca 2002 r. wyświęcony na biskupa poławskiego i kremenczuckiego Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego. 12 lipca 2003 r. mianowany arcybiskupem rówieńskim i ostrogskim.

Jana Kapistrana, Seweryna
Арнольда, Варфоломія

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

23

Св. Йосифа Більчевського, єпископа

23 października 1897 r. – Bł. Jan Beyzym skierował do generała zakonu jezuitów, o. Ludwika Martina, głęboko przemyślaną prośbę o zezwolenie na wyjazd na misje na Madagaskarze wśród trędowatych. Decyzję podjął w wieku 48 lat. Urodził się 15 maja 1850 roku w Beyzymach na Wołyniu. Po ukończeniu gimnazjum w Kijowie w 1872 r. wstąpił do Towarzystwa Jezusowego (jezuitów). 26 lipca 1881 r. w Krakowie przyjął święcenia kapłańskie. Przez wiele lat był wychowawcą i opiekunem młodzieży w kolegiach Towarzystwa Jezusowego w Tarnopolu i Chyrowie. Wyczerpany pracą ponad siły zmarł 2 października 1912 roku, otoczony nimbem bohaterstwa i świętości. Śmierć nie pozwoliła mu zrealizować innego cichego pragnienia – wyjazdu na Sachalin do pracy misyjnej wśród katorżników.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Beyzym

23 października 1943 r. – w kolonii Obenize, pow. Kowel, Ukraińcy zamordowali 3 Polaków: starsze małżeństwo i kobietę.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), „*Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948*” //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1943_5.html

23 października 1944 r. – do Łucka przybył zastępca Głównego Pełnomocnika PKWN w sprawie organizacji aparatu strony polskiej w celu przygotowania przesiedlenia ludności polskiej z Wołynia do Polski.

Zob.: Stanisław Ciesielski, „*Z Wołynia do Polski. Przesiedlenie ludności polskiej w latach 1944–1947*” //

<http://www.s-ciesielski.com/losy/wolyn.html>

23 października 1970 r. – w Prószkowie na Opolszczyźnie zmarł ks. Adolf Kukuruziński, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się 17 czerwca 1894 r. w Witawie na Podolu. Święcenia kapłańskie otrzymał 18 czerwca 1917 r. z rąk ks. bpa Ignacego Dub Dubowskiego w Żytomierzu. Wikariusz w Płoskirowie. Prefekt szkół średnich w Łucku, Włodzimierzu Wołyńskim, Zdobunowie i Ostrogu. Ze Związku Radzieckiego przyjechał na Śląsk Opolski jesienią 1957 roku.

23 października 1971 r. – w Borkowicach zmarła s. Mechtylda Zofia Radzik (1899–1971) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1924–1930 była członkinią Zgromadzenia SS. Apostołem Miłości Serca Jezusa Eucharystycznego w Jałowiczach, a po jego rozwiązaniu wstąpiła do OSB. W latach 1930–1939 pracowała w Łucku – mając m.in. ciężką pracę przy świniach (ok. 50 sztuk) w „Teresinku”.

23 października 2009 r. – został poświęcony krzyż na polskim cmentarzu w Moczulance na Wołyniu, (dawniej gmina Ludwipól, pow. Kostopol).

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

Antoniego, Marcina
Тадея, Мартина

XXX Неділя Звичайна
Св. Антонія Марії Клари, єпископа

24 października 1795 r. – III rozbiór Polski. Rosja zagarnęła tereny o powierzchni 120 tys. km², z 1,2 mln mieszkańców. Były to ziemie: Kurlandia, Żmudź, ziemie litewskie z Wilnem na wschód od Niemna, część ziemi chełmskiej i pozostała część Wołynia.

24 października 1918 r. – w Turzysku na Wołyniu urodził się Antoni Abramowicz, nauczyciel, działacz społeczno-oświatowy i poeta ludowy. Zmarł 3 stycznia 1984 r. w Barczewie.

24 października 1920 r. – na polach Mołotkowa pod Zwiąhłem (Nowogrodem Wołyńskim) dowódca 6 Armii gen. Józef Haller dokonał przeglądu korpusu i w imieniu Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego udekorował kilkunastu oficerów, podoficerów i ułanów 115 p. Krzyżami Orderu Wojennego „Virtuti Militari”.

24 października 2002 r. – w Warszawie w siedzibie IPN przy ul. Towarowej 28 odbyło się spotkanie, w czasie którego zaprezentowane zostały rezultaty prowadzonych przez Biuro Edukacji Publicznej IPN prac badawczo-edukacyjnych dotyczących stosunków polsko-ukraińskich w latach 1939–1989. W swoim wystąpieniu Prezes IPN prof. dr hab. Leon Kieres podsumował dotychczasową działalność BEP IPN związaną z tą problematyką oraz ogłosił, że w ostatnich dniach IPN zwrócił się do władz Ukrainy z prośbą o udostępnienie dokumentów, które odsłonią kulisy działań UPA na Wołyniu i w Galicji Wschodniej w trakcie antypolskiej akcji OUN-UPA w latach 1943–1944. Są wśród nich materiały dotyczące pierwszego dowódcy, a następnie komendanta UPA na Wołyniu Dmytra Kljaczkiwskiego i podległych mu dowódców Okręgów UPA (Iwana Łytwyńczuka, Jurija Stelmaszczuka i Petra Olijnyka), a więc osób odpowiedzialnych za zbrodnie przeciwko ludności polskiej popełnione wówczas na Wołyniu. Materiały te IPN chciałby opublikować w postaci polsko-ukraińskiego tomu dokumentów. W czasie spotkania zaprezentowana została wystawa „Polacy – Ukraińcy 1939–1947”, pakiet edukacyjny „Stosunki polsko-ukraińskie 1939–1947” oraz książka „Antypolska akcja OUN-UPA 1943–1944. Fakty i interpretacje” zawierająca materiały z konferencji, która odbyła się w maju 2001 r. w Lublinie.

Zob.: „Pamięć, która dzieli. Polacy – Ukraińcy 1939–1947” //

http://www.ipn.gov.pl/wai/pl/2/300/34Pamiec_ktora_dzieli_Polacy_Ukraincy_1939194734.html

24 października 2004 r. – w Toruniu odprawiona została uroczysta Msza Święta, odsłonięto tablicę pamiątkową ku czci zamordowanych Polaków na Kresach Południowo-Wschodnich i odbyła się konferencja historyczna.

24 października 2009 r. – w dniach 23 i 24 października w Zamościu gościła kadra pedagogiczna Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku. Goście wzięli udział w Międzynarodowej Polsko-Ukraińskiej Konferencji Pedagogicznej „Współczesne wyzwania pedagogiki”, która jest cykliczną formą współpracy sąsiedzkiej. Głównym organizatorem konferencji jest Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu.

Bonifacego, Darii
Маркіяна, Дарії

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Понедельник

25

Будній день

25 października 1655 r. – ks. Zygmunt Czyżowski prekonizowany został biskupem tytularnym Lacedaemonia i sufraganiem plockim. Sekretarz króla Władysława IV Wazy. Posiadał kanonikaty plocki (później tamże dziekan), warszawski i gnieźnieński, prepozyturę pułtuską, a także godność komendatoryjnego opata paradyskiego. W roku 1659 bezskutecznie ubiegał się o sufraganię gnieźnieńską, natomiast 1 września 1664 r. uzyskał przeniesienie na biskupstwo kamienieckie. 15 grudnia 1666 r. prekonizowany ordynariuszem łuckim, zmarł przed objęciem rządów w diecezji (1667).

25 października 1768 r. – w Radzynie Podlaskim urodził się Eustachy Erazm Sanguszko, generał. Zmarł 2 grudnia 1844 r. w Sławucie na Wołyniu w wieku 76 lat. Jego ojciec Hieronim Janusz Sanguszko był ostatnim wojewodą wołyńskim.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Eustachy_Erazm_Sanguszko

25 października 1994 r. – zmarł Jan Korczak, prezes KS „Unia” Hrubieszów i działacz sportowy, szczególnie piłki nożnej, z zawodu geodeta. Urodził się w Szumsku na Wołyniu. Wychowawca i nauczyciel muzyki w Młodzieżowym Domu Kultury w Hrubieszowie. Jego drugą pasją było wędkarstwo. Jego synowie Wiesław i Leszek również reprezentowali „Unię” Hrubieszów.

25 października 2008 r. – „Rzeczpospolita” (Warszawa) opublikowała artykuł Ewy K. Czaczkowskiej pt. „Ksiądz naraził się przez Wołyń” nt. sprzeciwu hierarchów Kościoła wobec nowej książki ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego (s. A6).

Zob.: Ewa K. Czaczkowska, „Ksiądz naraził się przez Wołyń” //

http://www.rp.pl/artykul/2,209503_Wykluczyc_Isakowicza_Zaleskiego_z_grona_duchownych_.html

26

WTOREK
ВІТРОПОКTuesday
Dienstag
ВторникEdwarda, Lucjana, Marcjana
Дем'яна, Дмитра

Будній день

26 października 1852 r. – w wieku 67 lat zmarł w Ostrogu ks. Dominik Łyszewski, kanonik honorowy ołycki, proboszcz ostrogski w latach 1818–1852.

26 października 1898 r. – w Łunińcu na Polesiu urodził się Mikołaj Sukiniewicz PS. „Kola”, „Gajowy”, „Odyniec”, major piechoty Wojska Polskiego i Armii Krajowej. Od X 1924 r. do III 1931 r. odbywał służbę w Baonie Korpusu Ochrony Pogranicza w Ostrogu nad Horyniem i Dederkałach. Jednocześnie był oficerem wywiadu. Za ten okres odznaczony Krzyżem Walecznych oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi. Zmarł 15 listopada 1979 r. w Bielawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Miko%C5%82aj_Sukniewicz

26 października 1921 r. – w nocy z 25 na 26 października 1921 r. na Ukrainę wyruszyła grupa podolska pod dowództwem ppłk. Mychajły Palija. Po jego zranieniu dowództwo objął ppłk Serhij Czornyj. Liczyła ona ponad 500 oficerów i szeregowych. Jej zadaniem było odwrócenie uwagi bolszewików od głównych sił ukraińskich, które przygotowywały się do uderzenia na Wołyniu. Miała ona dążyć do połączenia się z grupą Tiutiunnyka w rejonie Malin-Czopowycze-Radomyśl. Z grupy podolskiej wydzielono dwa samodzielne oddziały, które miały operować w okolicach Kamieńca Podolskiego i Lanckorony. W czasie pobytu na Ukrainie grupa ta przeszła blisko 1500 km, stacząc po drodze wiele zwycięskich potyczek z oddziałami bolszewickimi, sama ponosząc minimalne straty. Udało jej się również nawiązać kontakt z powstańczymi dowódcami Strukiem i Orłykiem. Sukcesy należy przypisać przede wszystkim dobremu wyposażeniu i dużej ruchliwości oddziału, który dysponował sporą liczbą koni. Nie udało się jednak w pełni zrealizować postawionego grupie zadania i połączenia z grupą gen. Tiutiunnyka, co prawdopodobnie zadecydowało o niepowodzeniu akcji. Dowiedziawszy się o tragedii grupy głównej pod Bazarem, grupa podolska 6 grudnia wycofała się na polskie terytorium.

Zob.: Sebastian Szajdak, „Polsko-ukraiński sojusz polityczno-wojskowy w 1920 roku”, Warszawa 2006 //

http://www.rytm-wydawnictwo.pl/index.php?id=251&s=karta_fragment

26 października 1953 r. – w Wałbrzychu urodził się Krzesimir Dębski, kompozytor muzyki współczesnej, rozrywkowej i filmowej, syn Włodzimierza Dębskiego, „obronicy Kisielina”. Skrzypek jazzowy i dyrygent. Lider zespołu jazzowego String Connection.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Krzesimir_D%C4%99bski

26 października 1991 r. – bp. Rafał Kiernicki poświęcił zwrócony wiernym dawny kościół garnizonowy pw. świętych Piotra i Pawła w Równem. Dzięki staraniom ks. kan. Władysława Czajki kościół ten w stosunkowo krótkim czasie odremontowano, zaadaptowano pomieszczenia na plebanie i klasztor oraz zorganizowano bibliotekę. Na terenie przykościelnym wykonano bazaltową Drogę Krzyżową. W tym samym roku zarejestrowano parafię w Klewaniu, Sarnach, a na Boże Narodzenie, w Zdobunowie pozwolono odprawić świąteczną liturgię, choć kościół zwrócono wiernym w późniejszym terminie.

26 października 2008 r. – w Muzeum Niepodległości w Warszawie w ramach cyklu spotkań krzemienieckich prof. Jerzy Jeleńkowski wygłosił prelekcję pt. „Rok 1943 w parafii Kąty w powiecie krzemienieckim”.

Iwony, Sabiny
Фрументія, Амелії

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

27

Будній день

27 października 1873 r. – w Binche w Belgii urodził się Kamil de Pourbaix, polski działacz społeczny na Wołyniu, ziemianin. Działacz Związku Ziemian Kresowych do ok. 1914 roku, okręgowy sędzia przysięgły w Żytomierzu, starosta łucki (1919) prezes Związku Ziemian powiatu saeneńskiego od (1922), szambelan papieski (1933), odznaczony m.in. Orderem Odrodzenia Polski. Właściciel majątku Horodec. Zmarł 14 listopada 1944 r. w Szczawnicy.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kamil_de_Pourbaix

27 października 1939 r. – Zgromadzenie Ludowe Zachodniej Ukrainy ogłosiło we Lwowie odezwę w sprawie wejścia Zachodniej Ukrainy w skład ZSRR – czyli nie w skład USRR.

27 października 1943 r. – Przebrażanie dokonali wypadu na Sławatycze, w których zabili ponad 20 banderowców.

Zob.: Michał Klimecki, Zbigniew Palski, „*Samoobrona ludności polskiej na Wołyniu w 1943 roku*” //

<http://27wdpak.btx.pl/index.php/publikacje/50-samoobrona-ludnoci-polskiej-na-woyniu-w-1943-roku.html>

**CZWARTEK
ЧЕТВЕР****Thursday
Donnerstag
Четверг****Szymona, Tadeusza
Іоана, Ремігія****Свв. апостолів Симона і Юди Тадея**

28 października 1751 r. – w Głuchowie w Imperium Rosyjskim, na terenie obecnej Ukrainy, urodził się Dymitr Stepanowicz Bortniański, ukraiński i rosyjski kompozytor klasyczny. Zmarł 10 października 1825 r. w Sankt Petersburgu. Ród ojca Bortniańskiego pochodził z lemkowskijskiej wsi Bortne (Bartne, obecnie Polska), jego matka pochodziła z rosyjskiego rodu Tolstych.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Dymitr_Bortnia%C5%84ski

28 października 1888 r. – urodził się Józef Śleszyński, urzędnik państwowy, publicysta, major Wojska Polskiego. W latach 1929–1932 był wicewojewodą wołyńskim. Od 13 stycznia do 5 czerwca 1930 r. wykonywał obowiązki wojewody wołyńskiego (p.o.). Prezes Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Na łamach tygodnika „Wołyń” polemizował z Ksawerym Pruszyńskim (1938 r.).

28 października 1895 r. – w Tarnowie urodził się Józef Adam Pecka, syn Walentego i Anny, pułkownik piechoty WP. 1 kwietnia 1938 r. został dowódcą pułku KOP „Zdobunów”. Zamordowany przez NKWD w 1940 r. w Charkowie. 5 października 2007 r. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. Lech Kaczyński postanowieniem nr 112-48-07 pośmiertnie mianował go do stopnia generała brygady.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Pecka

28 października 1925 r. – w wyniku ustalenia nowych granic na wschodzie Polski, na podstawie bulli „Vixdum Poloniae unitas” nastąpiło rozwiązanie diecezji łucko-żytomierskiej i powołanie samodzielnych jednostek administracyjnych. Nowo powołana diecezja łucka obejmowała 9 dekanatów, 96 parafii, 175 księży i ok. 200.000 wiernych.

28 października 1943 r. – wspólny atak przebrażan i partyzantów sowieckich Kowalenki na bazę UPA w Sławatyczach (pow. Łuck). Celem akcji było przeciągnięcie na swoją stronę znajdujących się tam zbiegłych własowców, co nastąpiło po zwycięskiej walce.

28 października 1997 r. – zmarł Anatolij Dublański, metropolita Ukraińskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, historyk i publicysta. W 1942 r. wydawał w Łucku gazetę „Ukraiński Hołos”, gdzie drukował artykuły historyczno-krajoznawcze. Od 1944 r. na emigracji w Austrii, a następnie w Niemczech. Członek Instytutu Badań Wołynia w Kanadzie. Urodził się 11 listopada 1912 r. w pobliżu stacji Ołyka na Wołyniu. Zmarł 28 października 1997 roku.

Felicjana, Wioletty
Нарциса, Михаїла

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

29

Будній день

29 października 1915 r. – po wielokrotnych atakach oddziały Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego wyparły Rosjan z Kamieniuchy na Wołyniu.

Zob.: Adam Kaczyński, „Legioniści powstrzymują Rosjan na Wołyniu”, [w:] „Rzeczpospolita” nr z 7 października 2009 r. //

http://www.rp.pl/artykul/55362,374414_Legionisci_powstrzymuja_Rosjan_na_Wolyniu.html

29 października 2007 r. – projekt uchwały w sprawie uznania za ludobójstwo rzezi dokonanych na Polakach przez nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu w latach 1942–1944 został zredagowany przez czterech polskich eurodeputowanych wybranych z listy Ligi Polskich Rodzin (Andrzej Zapalowski – wiceprzewodniczący delegacji Parlamentu Europejskiego ds. Ukrainy, Dariusz Grabowski, Bogusław Rogalski oraz Witold Tomczak) i przedstawiony wszystkim delegacjom do Parlamentu Europejskiego. Projektu uchwały nie poddano jednak pod głosowanie.

Zob.: Józef Matusz, „Europostowie reagują na próby rehabilitacji UPA”, [w:] „Rzeczpospolita” nr z 29 października 2007 roku. //

<http://www.rp.pl/artykul/2,65650.html>

„Rzeź wołyńska” – hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Rze%C5%BA_wo%C5%82y%C5%84ska

29 października 2008 r. – w Kielcach odbyła się promocja książki ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleskiego pt. „Przemilczane ludobójstwo”, która traktuje m.in. o rzezi wołyńskiej.

29 października 2009 r. – w Muzeum Historii Włocławka przy ulicy Szpichlerznej 19 odbyło się spotkanie z Janiną Jaworską, świadkiem zbrodni Ukraińskiej Powstańczej Armii na Wołyniu. Janina Jaworska pochodzi z Wołynia. Na spotkaniu opowiadała o swoim życiu, o tym, jak wyglądały realia życia na Kresach podczas okupacji. Przybliżyła słuchaczom historię tragicznych wydarzeń 1943 roku, kiedy UPA prowadziła czystki etniczne.

Zob.: Beata Krzemińska, „Wspomnienia o tragedii Wołynia” //

http://www.kujawsko-pomorskie.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=13500&Itemid=1

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаPrzemysława, Zenobii
Альфонса, Едуарда

Будній день

30 października 1947 r. – zmarł ks. Jan Szych. Urodził się w 1898 r., święcenia kapłańskie otrzymał w 1923 r., od 1 września 1926 r. pracował na stanowisku kanclerza Kurii Biskupiej w Łucku. Wspólnie z ówczesnym proboszczem katedry, ks. prał. Dionizym Baranem przyczynił się do uratowania wielu cennych przedmiotów i mienia kościelnego, w tym Cudownego Obrazu Matki Boskiej Łatyczowskiej. Po II wojnie światowej był proboszczem parafii pw. św. Jakuba w Toruniu.

30 października 2005 r. – patriarcha Filaret z Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego dawny kościół kapucynów w Ostrogu prześwięcił na cerkiew pw. św. Fedora Ostrońskiego. Jest to czwarte z kolei poświęcenie tej świątyni, która obecnie wchodzi w skład kompleksu budynków Uniwersytetu Narodowego „Akademia Ostrońska”.

Zob.: Władysława Krynicka, „Kościół OO. Kapucynów w Ostrogu czwarty raz poświęcono, drugi raz na cerkiew” //

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TE/ostrog_ofmcap4.html

30 października 2009 r. – Uniwersytet Narodowy „Akademia Ostrońska” obchodził 15. rocznicę powstania czy raczej odrodzenia (bo w ogólnym rachunku minęło 440. lat od założenia pierwszej uczelni wyższej w Europie Wschodniej). Aby podzielić się wspomnieniami przybyły osoby, które przyczyniły się do odrodzenia uczelni: Łarysa Iwyszyna, Roman Wasylyszyn, Jewhen Marczuk, Ołena i Witalij Hajdukowie. Kulminacją obchodów było przekazanie przez rodzinę Hajduków oryginału „Biblii Ostrońskiej” (1581 r.) dla Akademii Ostrońskiej.

Zob.: „Ostrońska akademija vidznaczyła swoje 15-riczczia” // http://uosa.uar.net/ua/etc/day_academy

Krzysztofa, Urbana

Вольфганга, Христофора

XXXI Неділя Звичайна

NIEDZIELA

НЕДІЛЯ

Sunday

Sonntag

Воскресенье

31

Koniec czasu letniego

31 października 1943 r. - w rejonie Rokitno sowiecki oddział partyzancki spalił wsie Karpi-
łówka i Borowe, w których zabito ponad 200 Ukraińców.

31 października 2003 r. - w dniach 29-31 października 2003 r. w Wołyńskim Uniwersytecie
Państwowym im. Łesi Ukrainki w Łucku odbyła się międzynarodowa sesja naukowa na
temat pogranicza społeczno-politycznego i kulturalnego Polski i Ukrainy. Wystąpił na niej
m.in. Waldemar Michalski przedstawiając referat pt. „Wołyńskie wiersze Józefa Czechowicza”.
Zob.: Waldemar Michalski, „Wołyńskie wiersze Józefa Czechowicza” //
http://www.free.art.pl/akcent_pismo/pliki/nr4.03/michalski.html

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday

Montag

Понедельник

Wszystkich Świętych
Валентина, Ієроніма**Свято Всіх Святих**

1 listopada 1632 r. – król Władysław IV podpisał dokument „Punkty uspokojenia”, wg którego unicki bp łucki i ostrogski Jeremiasz Poczapowski, zachowując tytuł bpa łuckiego, miał się przenieść do monasteru w Żydyczynie i zarządzać nim i jego fundacjami do przeniesienia na inną stolicę biskupią lub śmierci. Prawosławnym bpem łuckim został wybrany książę Aleksander Atanazy Puzyna i podporządkowana mu został eparchia włodzimierska.

1 listopada 1822 r. – urodził się św. abp Zygmunt Szczęśny Feliński, metropolita warszawski. Syn Ziemi Wołyńskiej. Urodził się 1 listopada 1822 r. w Wójcutynie na Wołyniu. Przez niecałe półtora roku, w okresie powstania styczniowego pełnił on posługę arcybiskupa Warszawy, a następnie został skazany na zesłanie. Zmarł 17 września 1895 r. w Krakowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Szcz%C4%99sny_Feli%C5%84ski

1 listopada 1866 r. – w Sahince na Podolu urodził się bp Piotr Mańkowski, herbu Zaremba, bp kamieniecki w latach 1918–1926 i abp tytularny egejski (1926–1933). Świecenia kapłańskie przyjął w 1899 roku. Ostatnie lata życia spędził we Włodzimierzu Wołyńskim.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Piotr_Ma%C5%84kowski

1 listopada 1910 r. – w Krośnie nad Wisłokiem urodził się o. Bolesław Remigiusz Kranc, kapucyn. Do Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów wstąpił 20 sierpnia 1926 r. i otrzymał imię zakonne Remigiusz. 29 czerwca 1933 r. otrzymał święcenia kapłańskie. W czasie II wojny światowej był duszpasterzem w Ostrogu na Wołyniu (1939–1945). Więzień Kołymy w latach 1945–1947. W latach 1950–1956 przełożony Krakowskiej Prowincji Kapucynów. Zmarł 8 stycznia 1977 roku.

Zob.: O. Remigiusz Kranc, „Z Ostroga na Kołymę”, pod red. o. Józefa Mareckiego i ks. Witolda Józefa Kowalowa, Biały Dunajec – Kraków 1998. //

<http://www.kapucyni.ofm.pl/archiwum/remig1.htm>

1 listopada 1939 r. – część dawnych ziem polskich włączono jako tzw. Zachodnia Ukraina w skład Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Na terenie Wołynia utworzono wówczas 3 obwody: obwód rówieński (Ровенская область) – ze wschodniej części województwa wołyńskiego oraz fragmentów poleskiego, obwód wołyński (Волинская область) – z zachodniej części województwa wołyńskiego oraz fragmentów poleskiego, obwód tarnopolski (Тернопольская область) – ze wschodniej części województwa tarnopolskiego oraz fragmentów wołyńskiego.

Malachiasza, Rajmunda
Алойзія, Малахіі

**WTOREK
BIBTOPOK**

Dzień Zaduszny
Спомин Усіх Вірних Померлих

Tuesday
Dienstag
Вторник

2

2 listopada 1935 r. – w Zdolbunowie urodził się Wiktor Zatwarski, polski piosenkarz i aktor. Zadebiutował w 1957 r. po ukończeniu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie. W 1969 r. na VII Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu dostał wyróżnienie za piosenkę „Srebrne wesele” (muzyka S. Rembowski, słowa E. Fiszer). Filmografia: „Sen o Wiktorii” (1982), „Na Wspólnej” (2003) – książd i chory mężczyzna, „Męskie–Żeńskie” (2004) – aktor, „Plebaniś” (2005) – książd, „M jak miłość” (2005) – pacjent w przychodni Kotowicza i mieszkanić osiedla Norberta, „Kopciuszek” (2006) – staruszek.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wiktor_Zatwarski

2 listopada 1939 r. – w dniach 1–2 listopada 1939 r. Rada Najwyższa ZSRR zatwierdziła przyłączenie terytoriów „Zachodniej Białorusi” i „Zachodniej Ukrainy” do Związku socjalistycznych Republik Radzieckich.

ŚRODA
СЕРЕДА

Marcina, Sylwii
Іди, Сильвії

Wednesday
Mittwoch
Среда

Будній день,
або св. Мартина де Порре, монаха

3 listopada 1869 r. – urodził się w Przemyślu o. Honorat Franciszek Wiktor Jedliński OFMCap. (1869–1952). Zakonnik klasztoru oo. kapucynów w Ostrogu w 1939 roku. W czasie II wojny światowej duszpasterz w Noworodczycach, Kuniowie i Mizocz. Zmarł 1 września 1952 r. w Sędziszowie Małopolskim.

3 (15) listopada 1895 r. – urodziła się księżniczka Olga, córka cara Mikołaja II. Z tej okazji katolicy ostrogscy, jeszcze w listopadzie, kolejny raz wystosowali petycję w sprawie zezwolenia na odbudowę kościoła farnego w Ostrogu, który ucierpiał wskutek pożaru w 1889 roku. Zwrócili się do carowej błagając, *„aby na upamiętnienie szczęśliwego przyjścia na świat Wielkiej Księżniczki Olgi raczyła najlaskawiej przyczynić się do spełnienia ich gorącej prośby”*. Odpowiedź przyszła nader szybko, bo 15 grudnia parafianie ostrogscy otrzymali zawiadomienie z kancelarii dworskiej w Petersburgu, o tym iż ich prośba została przesłana do ministra spraw wewnętrznych. Wreszcie 2 lutego 1896 r. do Ostroga nadeszło zawiadomienie, że minister spraw wewnętrznych, przychylając się do prośby parafian, zezwolił na odbudowę kościoła farnego. Zgodę zaopatrzone w warunek, że wysokość katolickiej świątyni nie będzie wyższa od niedawno odnowionego w sąsiedztwie Soboru Objawienia Pańskiego.

Zob.: Ks. Władysław Knapieński, *„Sprawa o kościół w Ostrogu”*, Lwów 1892 (reprint: Biały Dunajec–Ostróg 2000), passim.

3 listopada 1915 r. – w dniach 3–10 listopada 1915 r. miała miejsce pierwsza bitwa pod Kostiuchnowką Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego.

3 listopada 1959 r. – historyk Mykoła Kowalskyj rozpoczął pracę w Ukraińskim Państwowym Muzeum Etnografii i Przemyślu Artystycznego Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie. Urodził się 19 marca 1929 r. w Ostrogu w rodzinie inteligenckiej prawnika Pawła Kowalskiego (1887–1965) i nauczycielki Lidii (1895–1983). Dzięki jego staraniom w 1994 r. został utworzony Uniwersytet Narodowy „Akademia Ostrogska”, którego został pierwszym prorektorem ds. pracy naukowej i stanął na czele katedry historii i kulturologii. W 1998 r. został wybrany na akademika Międzynarodowej Słowiańskiej Akademii Nauk, a w 2000 r. członkiem rzeczywistym Ukraińskiej Wolnej Akademii Nauk w USA. Zmarł 6 października 2006 roku w Ostrogu i tam pochowany.

3 listopada 1989 r. – w wieku 89 lat zmarł ks. Witold Hadziewicz SAC. Urodził się 16 września 1900 r. w Zdobunowie (wtedy parafia Tajkury). Do zakonu pallotynów wstąpił w 1930 roku. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1935 roku. Mszę św. prymicyjną w kościele parafialnym w Zdobunowie odprawił 15 sierpnia 1935 roku. Spoczywa w Otwocku na cmentarzu w kwaterze pallotynów.

3 listopada 1990 r. – pierwsza od 1945 r. pielgrzymka do Rymacz. Uczestniczyli w niej dawni mieszkańcy Wołynia, którzy osiedli w Chelmie, oraz ich potomkowie. Pielgrzymkę zorganizował Krzysztof Kołtun, poeta i założyciel Towarzystwa Rodzin Kresowych. Dawni mieszkańcy parafii Luboml, Rymacze i Ostrówki – dwoma autokarami z Chelma, po otrzymaniu zgody od władz, udały się z racji Zaduszek, na cmentarze do tych miejscowości. W Rymaczach, w strugach ciepłego deszczu na zarośniętym i zadrzewionym cmentarzu, ks. Józef Pe-rehubka odprawił Mszę świętą. Przybyło na nią sporo miejscowych Ukraińców. Pielgrzymi

odwiedzili też cmentarz w Lubomlu, zastając straszne spustoszenie po 50-ciu latach... Przy zamkniętym kościele w Lubomlu, postawiono krzyż z lampek i za łańcuch zatknęto kwiaty... Był to pierwszy wyjazd, który zapoczątkował odrodzenie kościoła na Wołyniu i świąteczne powroty pielgrzymów... Odtąd wierni Rymacznie wracają tutaj co roku, z racji odpustów i Zaduszek...

Zob.: Krzysztof Kołtun, „Św. Izidor” //

<http://www.rymacze.pl/izydor.htm>

3 listopada 1999 r. – abp Józef Wesołowski, nuncjusz apostolski w Kazachstanie, Kirgizji, Tadżykistanie i Uzbekistanie, mianowany biskupem. Urodził się 15 lipca 1948 r. w Mizernej w Pieninach. W styczniu 2008 r. został mianowany nuncjuszem w Dominikanie.

CZWARTEK
ЧЕТВЕРKarola, Olgierda
Віталія, МодестиThursday
Donnerstag
Четверг

Св. Карла Боромея, єпископа і кардинала

4 listopada 1801 r. – w Iłińcach k. Humania urodził się Seweryn Goszczyński, polski działacz społeczny, rewolucjonista, pisarz i poeta polskiego romantyzmu – przedstawiciel „szkoły ukraińskiej” (obok Antoniego Malczewskiego i Józefa Bohdana Zaleskiego). Autor powieści poetyckiej „Zamek kaniowski” i powieści gotyckiej „Król zamczyńska”. Zmarł 25 lutego 1876 r. we Lwowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Seweryn_Goszczy%C5%84ski

4 listopada 1922 r. – w Zdobunowie urodził się Stanisław Fijałkowski, polski malarz i grafik.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Fija%C5%82kowski

4 listopada 2008 r. – w Bibliotece Publicznej w Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy (ul. Słowackiego 19 a) została otwarta wystawa „Wołyń czasu zagłady 1939–1945” – wystawa planszowa wypożyczona z Muzeum Niepodległości w Warszawie. Wystawa poświęcona była dziejom Wołynia w okresie II wojny światowej. Była próbą ukazania skomplikowanych relacji narodowościowych charakterystycznych dla tego obszaru, które – podsycane przez kolejnych okupantów: Rosjan i Niemców – doprowadziły do tragicznych konsekwencji determinujących powojenne stosunki polsko-ukraińskie. Wystawa była czynna do 30 grudnia 2008 roku.

Zob.: „Wołyń czasu zagłady 1939–1945” //

<http://ostrog.blox.pl/2008/11/Wolyn-czasu-zaglady-1939-1945.html>

4 listopada 2008 r. – z roboczą wizytą w Białymstoku przebywała delegacja z obwodu wołyńskiego na Ukrainie, której przewodniczył Wicegubernator Wasyl Fiedorowicz Bajcym, koordynator realizowanego wspólnie z Centrum Promocji Podlasia projektu parasolowego z zakresu przedsiębiorczości. W trakcie spotkania omówione zostały możliwości współpracy międzyregionalnej, a m. in. wykorzystania środków unijnych dla rozwoju kultury, oświaty oraz małego biznesu, szkoleń urzędników i pracowników organizacji międzyrządowych w zakresie procedur pozyskiwania funduszy na realizację wspólnych projektów i ich realizacji oraz współpracy partnerskiej miast.

Zob.: GS, „Delegacja z Wołynia w Białymstoku” //

<http://ostrog.blox.pl/2008/11/Delegacja-z-Wolynia-w-Bialymstoku.html>

4 listopada 2008 r. – Lubelski oddział Instytutu Pamięci Narodowej zorganizował „Wołyńskie zaduszki” – kolejne spotkanie z cyklu wykładów Klubu Historycznego im. Stefana „Grota” Roweckiego. Spotkanie odbyło się w lubelskim oddziale IPN przy ul. Staszica. Dr Leon Popek opowiadał o polskich miejscach pamięci na Wołyniu. Można było także obejrzeć zdjęcia m.in. z wakacyjnej akcji porządkowania mogił polskich żołnierzy oraz ludności cywilnej na Wołyniu, w której brała udział lubelska młodzież.

Elżbiety, Sławomira
Захарії, Бернарда

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

Будній день

5 listopada 1819 r. – W Olicie w powiecie trockim na Litwie urodził się Szymon Marcin Kozłowski, od 1883 r. bp łucko-żytomierski, a od 1891 r. metropolita mohylewski. Zmarł 14 listopada 1899 w Petersburgu.

Zob.: Ks. Witold Józef Kowalów, „Arcybiskup Szymon Marcin Kozłowski (1883–1891)”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 1 (20) ze stycznia-lutego 1998 r., s. 33–34; Krzysztof Rafał Prokop, „Sylwetki biskupów łuckich”, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 182–186; Інна Шостак. „Луцько-Житомирська Римо-Католицька дієцезія наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття”, Білий Дунаєць–Острів 2005; biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Szymon_Marcin_Koz%C5%82owski

5 listopada 1952 r. – w Brwinowie zmarł ks. Walerian Baranowski, dyrektor drukarni diecezjalnej w Łucku, organizator Macierzy Szkolnej w Łucku. Urodził się w 1886 roku.

5 listopada 2009 r. – w dniach 5–6 listopada 2009 r. odbyła się na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie konferencja: „Intelektualiści w okowach totalitaryzmów. Kontestacja. Kooperacja. Kolaboracja”. Międzynarodową konferencję zorganizowało Koło Naukowe Historyków Studentów UJ w związku z 70. rocznicą „Sonderaktion Krakau”. Udział w konferencji zgłosiło m.in. 4 prelegentów z Wołynia: historyk Walerij Dmytruk z Wydziału Kultury i Turystyki Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej w Łucku, archeolog Ołeksij Złatohorskyj – wykładowca Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki w Łucku oraz Petro Chomycz z Muzeum w Maniewiczach i Witalij Chomycz – student Wołyńskiego Uniwersytetu. Walery Dmytruk w swoim referacie wspominał postać dra Juliana Niecia – zasłużonego organizatora Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łucku w 1935 r. i dyrektora Zakładów Naukowych Towarzystwa. 1 X 2009 r. minęła 70. rocznica tragicznej śmierci od niemieckiej kuli młodego uczonego, w 1930 r. prezesa Koła Naukowego Historyków Studentów UJ. O. Złatohorskyj przysłał referat o archeologu Aleksandrze Cynkałowskim, ukraińskim badaczu przeszłości z Włodzimierza Wołyńskiego, który ostatnie lata życia spędził w Krakowie chroniąc się przed nagonką wywołaną przez totalitaryzm stalinowski. P. i W. Chomyczowie – wspominali intelektualistów ukraińskich z Maniewicz w okowach reżimu stalinowskiego. Niestety, utrudnienia związane z epidemią grypy na Ukrainie uniemożliwiły prelegentom osobisty udział w konferencji. Interesujące referaty zostały w całości odczytane przez organizatorów. Należy nadmienić, że w konferencji uczestniczyła też grupa studentów ze Lwowa (m.in. z ciekawym referatem o losach pomnika polskich profesorów lwowskich rozstrzelanych przez hitlerowców).

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаFeliksa, Leonarda
Христини, Леонарда

Будній день

6 listopada 1733 r. – we Francji urodził się ks. Pierre François Bida, jezuita. W latach 1766–1767 był wykładowcą języka francuskiego w kolegium w Ostrogu na Wołyniu.

Zob.: biogram w: „Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995”, oprac. Ludwik Grzebień SI przy współpracy zespołu jezuitów, Kraków 1996, s. 44. //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=BIDA&f=1>

6 listopada 1943 r. – w kol. Ledóchówka, pow. Dubno, nacjonałści ukraińscy zamordowali 3 starszych Polaków.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1943_5.html

6 listopada 2005 r. – w Centrum Millenijnym Ojców Jezuitów przy 5835 W. Irving Park Rd. w Chicago (USA) została odprawiona Msza św. w intencji Koła Ziemi Wołyńskiej im. Juliusza Słowackiego. Nabożeństwo zorganizował Zarząd Koła Ziemi Wołyńskiej – Irena Żarczyński, prezes, oraz Wanda Mastros, sekretarz. Po Mszy św. odbyło się spotkanie przy kawie, w dolnej sali pod kaplicą, gdzie były omawiane sprawy organizacyjne Koła Ziemi Wołyńskiej.

Antoniego, Florencjusza
Лазарія, Мотрі

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

7

XXXII Неділя Звичайна

7 listopada 2000 r. – w Łucku została otwarta wystawa fotografii z lat 1918–1939 pt. „Wołyń – ocalić od zapomnienia”. Fotografie zostały zebrane i opracowane przez Tadeusza Wawrzonka. Wystawa wcześniej była eksponowana w Domu Polonii w Warszawie (lipiec–sierpień 1997) i w Bibliotece KUL w Lublinie (grudzień 1997 – styczeń 1998). Następnie wystawa była eksponowana w kowelskim Muzeum Historycznym (maj 1998), w Równem (październik 1999), Krzemieńcu (20 czerwca – 15 lipca 2000 r.) i w Łucku (listopada 2000).

Zob.: Tadeusz Wawrzonek, „«Wołyń» na Wołyniu” //

http://www.wspolnota-polska.org.pl/index.php?id=b01_2_13

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Bogdana, Seweryna
Йоана, Марії

Monday

Montag

Понедельник

Будній день

8 listopada 1914 r. – we wsi Górna Posada k. Rymanowa Zdroju urodził się ks. Andrzej Gładysiewicz, kapłan diecezji łuckiej. Wikariusz w Łucku i Kowlu. W czasie wojny duszpasterz we Włodzimierzu Wołyńskim. W latach 1945–1956 więziony i w łagrach na Syberii. Wieloletni proboszcz w Polonnem. Zmarł 23 sierpnia w Polonnem.

Ursyna, Weroniki

Савина, Йоанни

WTOREK

BIBTOPOK

Tuesday

Dienstag

Вторник

Річниці Освячення

Латеранської Базилики

9

9 listopada 1914 r. – w Zaturcach na Wołyniu urodził się Stanisław Lipiński, uczony, agrom, hodowca – selekcjoner nowych odmian pszenicy. Starszy brat Wacława (Wacława) Lipińskiego. Zmarł 9 kwietnia 1954 r. i pochowany w Sopocie.

9 listopada 1958 r. – w Chełmie w rodzinie pochodzącej z Wołynia urodził się Krzysztof Kołtun, poeta, etnograf, obrońca tradycji, współautor wielu inicjatyw z dziedziny kultury, audycji radiowych. Duchowy przewodnik po Wołyniu. Jest autorem tomów wierszy: „Powrót” (Kraków 1984), „Ojczyste ziele” (Kraków 1990), „Dzwoneczek” (Chełm 1992), „Pańska Dolina” (Lublin 1993), „Kresowy wiśniowiez” (Lublin 1995), „Misterium z Wołynia” (Kraków 1997), „Złoty szerszeń” (Kraków 1998), „Wileńska łąka czysta” (Kraków 1999), „Szelest róży” (Białe Dunajec-Ostróg 1999), „Procesja pod koniec wieku” (Kraków 2000), „Kresowe żurawie” (wybór, Berlin 2001), „Poziomkowe listy” (Kraków 2001), „Wołyńska litania” (Białe Dunajec-Ostróg 2001), „Żurawie zza Styru” (Kraków 2001), „Słowiczy sad” (Kraków 2002), „Zielnik chełmski” (Chełm 2003), „Psalterz z Porycka” (Kraków 2005), „Witraż lwowski” (Kraków 2006), „Rodopis z Wołynia” (Kraków 2007) i „Wiśniowe zaoknie” (Kraków 2008). Jego gościnny dom otwarty gościom ze Wschodu jest małym Wołyniem. Obrazy, ‘ruszyny’, zdjęcia, pamiątki, medaliki, naczynia – wszystko to, co znajduje się w jego gabinecie, pochodzi z Wołynia. Jeszcze bardziej o tej krainie tęsknoty mówi jego poezja. Jego ostatnia udana inicjatywa to Antykwariat Kresowy” w Chełmie, mieszczący się przy ul. Lwowskiej 13 J.

9 listopada 1989 r. – zburzenie muru berlińskiego.

10

ŚRODA
СЕРЕДАLeona, Ludomira
Андрія, ЮстинаWednesday
Mittwoch
СредаСв. Лева I Великого,
Папи і вчителя Церкви

10 listopada 1901 r. – w Nielewici k. Hrubieszowa urodził się Adam Gorzkowski, leśniczy w miejscowości Bór, nadleśnictwo Ostróg. 3 marca 1940 r. aresztowany przez Sowietów. Zginął w Katyniu (?).

10 listopada 1965 r. – w Bierzgłowie zmarł ks. Gustaw Jełowicki (1880–1965), kanonik honorowy Kapituły Łuckiej, prałat, proboszcz katedry Łuckiej, administrator diecezji łucko-żytomierskiej i diecezji kamienieckiej. Urodził się 19 sierpnia (wg kalendarza juliańskiego) 1880 r. w Kolesnikach na Wołyniu. Ukończył gimnazjum w Ostrogu. Do seminarium duchownego w Żytomierzu wstąpił 31 sierpnia 1899 roku. Ukończył je w 1903 roku. Świecenia kapłańskie z rąk biskupa Cyrylota otrzymał 18 marca 1906 r. w katedrze petersburskiej; Mszę św. prymicyjną odprawił przy Korpusie Paziów w Petersburgu. Akademię Duchowną w Petersburgu z tytułem magistra św. teologii, ukończył w czerwcu 1907 r. przedstawiając pracę magisterską pt. „*Accio cleri poloni in renovanda vita intellectuali Stanislai Augusto regnante*”, napisaną pod kierunkiem ks. prof. (późniejszego arcybiskupa) Michała Godlewskiego. W 1907 r. delegowany do Rzymu przez kapitułę łucką, by utracić kandydaturę ks. Stawińskiego na sufraganię łucką. Od 1908 r. do marca 1909 r. wikariusz przy kościele św. Aleksandra w Kijowie. Administrator klasztoru OO. Bernardynów w Zaslaviu do 1915 roku. 21 lipca 1915 r. obrany administratorem diecezji łucko-żytomierskiej oraz diecezji kamienieckiej (wikariusz kapitułny) i pełnił tę funkcję do 2 lutego 1917 r., kiedy mianowano ordynariuszem łuckim bpa Ignacego Dub-Dubowskiego, a diecezję kamieniecką objął wkrótce bp Piotr Mańkowski. Po przekazaniu administracji diecezji przebywał w Kijowie. Z końcem 1920 r. proboszcz i kapelan SS. Niepokalanek w Maciejowie koło Kowla. Od stycznia 1927 r. proboszcz katedry łuckiej – jest nim do grudnia 1932 roku. Od maja 1927 r. był pierwszym moderatorem Sodalicii Marińskiej Pań w Łucku. Prałat. Pracował w Kurii Biskupiej. Jednocześnie był sędzią protosynodalnym i wizytatorem zakonów. W dniach 30 sierpnia – 1 września 1927 r. uczestniczył wraz z abp Piotrem Mańkowskim w synodzie diecezjalnym w Łucku. Po aresztowaniu bpa A. P. Szelągka w styczniu 1945 r., obok ks. Leopolda Szumana, był jednym z kapłanów wyznaczonych do objęcia zarządu diecezją łucką. Diecezję łucką opuścił w 1945 roku. Od tego roku kapelan SS. Pasterek w Jabłonowie Pomorskim. W 1947 r. mianowany przez bpa A. P. Szelągka kantorem łuckiej kapituły katedralnej. W 1951 r. wraz z całą kapitułą zamieszkał na Zamku Bierzgłowskim. Pozostawił w rękopisie prywatne wspomnienia rodzinne i z pobytu w Akademii w Petersburgu (ks. Gustaw Jełowicki, „Wspomnienia”, maszynopis) oraz wiele notatek o diecezji łuckiej, jak i materiały rękopiśmienne i wypisy do historii diecezji łuckiej, którą zamierzał napisać. Pochowany w Toruniu, na cmentarzu parafialnym św. Jakuba.

Zob.: „Życie katolickie” (Łuck) nr 16–17 z 16. kwietnia 1933 r., s. 257; biogram w Wikipedii // http://pl.wikipedia.org/wiki/Gustaw_Je%C5%82owicki

10 listopada 1978 r. – zmarł Stanisław Has, kolejarz, żołnierz 19 Pułku Ułanów Wołyńskich w Ostrogu nad Horyniem. Urodził się 19 października 1910 r. w kolonii Komarówka koło Włodzimierza Wołyńskiego. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany i walczył podczas Wojny Obronnej. Uczestnik samoobrony AK w Koładowie k. Włodzimierza Wołyńskiego. Po wojnie pracownik oddziału Dolnośląskich Fabryk Mebli w Jagniątkowie.

Zob.: Zbigniew Has, „*Moje wspomnienie o ojcu*”, [w:] „*Moje Miasto*” (Słupsk) nr 11 (129) z 2008 r. //

<http://www.mojemiasto.slupsk.pl/index.php?id=2627>

10 listopada 2001 r. – profesorowi Edwardowi Prusowi został wręczony order „*Polonia Mater Nostra Est*” przyznany mu przez Kapitułę Społeczno-Narodowego Orderu „*Polonia Mater Nostra Est*”.

10 listopada 2005 r. – w Zespole Szkół nr 70 im. 19 Pułku Ułanów Wołyńskich w Warszawie–Radości odbyły się uroczystości związane z obchodami Święta Niepodległości i Święta Szkoły z bardzo licznym udziałem młodzieży szkolnej, rodziców i zaproszonych gości. W uroczystościach szkolnych wzięli również udział członkowie Stowarzyszenia Rodzina 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Uroczystą Mszę św. celebrował ks. Józef Kozłowski, syn oficera 19 Pułku Ułanów Wołyńskich im. gen. Edmunda Różyckiego z Ostroga nad Horyniem. W wygłoszonej homilii ks. Józef Kozłowski przybliżył młodzieży historię i życie codzienne pułku w okresie międzywojennym.

Zob.: Hanna Irena Różycka, „*Słowo do „Ułana Wołyńskiego” 11 listopada – Dniem Święta Niepodległości Polski*” [w:] „*Ułan Wołyński*” nr 25 //

<http://www.ulan-wolynski.org.pl/biuletyn25.html>

10 listopada 2007 r. – ingres nowego metropolity mińsko-mohylewskiego abpa Tadeusza Kondrusiewicza, który został odwołany przez Watykan z Moskwy.

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергMarcina, Teodora
Генріха, ФедораСв. Мартина з Тура, єпископа
Święto Niepodległości Polski
Свято Незалежності

11 listopada 1821 r. – urodził się Fiodor Dostojewski, pisarz rosyjski.

11 listopada 1835 r. – w Warszawie zmarł ks. Antoni Ledóchowski (Halka-Ledóchowski) h. Szaława, poseł na sejmy, publicysta, misjonarz. Urodził się 23 sierpnia 1755 r. w miejscowości Krupa k. Łucka.

11 listopada 1891 r. – w Nieświczu urodził się ks. Zygmunt Chmielnicki, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1918 roku. Od 1920 r. kanclerz kurii łucko-żytomierskiej. Więziony przez Sowietów. W 1928 r. w czasie wymiany więźniów zwolniony. Redaktor „Życia Katolickiego”, tygodnika wydawanego w Łucku.

Zob.: Piotr Weiser „Ks. Zygmunt Chmielnicki 1891–1944”, Lublin 2001, passim.

11 listopada 1896 r. – w Kosinie pod Łańcutem urodził się płk Leopold Lis-Kula, jeden z najbardziej utalentowanych polskich oficerów. Zmarł 7 marca 1919 r. w walkach z Ukraińcami pod Torczynem na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Leopold_Lis-Kula

11 listopada 1912 r. – w pobliżu stacji Ołyka na Wołyniu urodził się Anatolij Dublański, metropolita Ukraińskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (UAKP), historyk i publicysta. W 1942 r. wydawał w Łucku gazetę „Ukraiński Hołos”, gdzie drukował artykuły historyczno-krajoznawcze. Od 1944 r. na emigracji w Austrii, a następnie w Niemczech, gdzie wydawał czasopismo „Ridna Cerkwa” („Ojczysty Kościół”). Publikował na łamach prasy ukraińskiej w Europie Zachodniej. Rzeczywisty i aktywny członek Instytutu Badań Wołynia w Kanadzie. W latach 90. XX w. przesłał do Łucka znaczną część swojej biblioteki i archiwum, a dla Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego przekazał znalezione w Paryżu relikwie UAKP – szaty liturgiczne i rzeczy osobiste metropolity Polikarpa Sikorskiego. Zmarł 28 października 1997 roku.

11 listopada 1943 r. – do Kupiczowa Czeskiego (pow. kowelski, Wołyń) wtargnęła bojówka upowska, która aresztowała czeski aktyw i zażądała podporządkowania się Czechów UPA i zdania broni. Grożono zabiciem 40 Czechów w razie nieposłuszeństwa. Upowcy wycofali się wobec presji tłumy mieszkańców wsi, jednak już w nocy wokół Kupiczowa rozłożyły się oddziały upowskie czyniąc wrażenie przygotowań do napadu. W tej sytuacji Czesi wezwali na pomoc Polaków z pobliskich Zasmyk.

11 listopada 2009 r. – na Cmentarzu Komunalnym w Wieliczce zasadzono jedenaście drzew – „Dębów Pamięci” – będących hołdem dla wieliczian i osób związanych z Wieliczką, zamordowanych przez NKWD przede wszystkim w Katyniu. Jeden z dębów upamiętnia Jana Fitzkego, archeologa, niezapomnianego badacza przeszłości Wołynia i zasłużonego dyrektora Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego w latach 1936–1939. Akcja była zorganizowana w ramach ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „Katyń... ocalić od zapomnienia”. Jej inicjatorem w Wieliczce było Stowarzyszenie „Klub Przyjaciół Wieliczki”, a zwłaszcza prezes Jadwiga Dudowa (prywatnie archeolog). W uroczystościach – w ramach Święta Niepodległości – z udziałem Burmistrza Miasta A. Koziela i Ks. Dziekana Wielickiego Z. Gerlego wzięły udział rodziny zamordowanych.

Jozafata, Renaty, Witolda
Вікентія, Гавриіла

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

12

Св. Йосафата Кунцевича,
єпископа і мученика

12 listopada 1922 r. – w Żytomierzu urodził się Tadeusz Borowski, polski poeta, prozaik i publicysta. W 1926 r. ojciec został aresztowany i wywieziony do Rosyjskiej Karelii z powodu dawnej przynależności do POW. Cztery lata później matka podzieliła losy męża, została wywieziona na Syberię nad Jenisej. Dwaj mali chłopcy pozostali sami. Starszy – Juliusz – trafił do internatu, młodszy Tadeusz dostał się pod opiekę ciotki. W 1932 roku Stanisław Borowski został wymieniony za więzionych w Polsce komunistów i z rodziną znalazł się w Polsce. Po przybyciu do Polski z rodzicami w 1932 r. Tadeusz zamieszkał w Warszawie. Maturę zdał na tajnym komplecie Liceum im. T. Czackiego w 1940 roku. W czasie okupacji studiował polonistykę na UW. 24 lutego 1943 r. aresztowany i osadzony na Pawiaku, a następnie przewieziony do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, a od sierpnia 1944 r. był w obozie w Natzweiler-Dautmergen, a potem w Dachau-Allach. 1 maja 1945 r. został wyzwolony przez armię amerykańską. W czerwcu 1946 r. wrócił do kraju i ukończył polonistykę. Zmarł 3 lipca 1951 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Borowski_\(poeta\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Borowski_(poeta))

12 listopada 1942 r. – w Kutnie zmarł Aleksander Karnicki, generał dywizji Wojska Polskiego, generał lejtnant kawalerii rosyjskiej. Urodził się 30 stycznia 1869 r. w Łowiczu. Od marca do czerwca 1919 r. dowódca Frontu Ukraińskiego.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Karnicki

12 listopada 1989 r. – po niemal 30. latach przerwy kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu wrócił do wiernych i został przywrócony w nim kult. Pierwszą Mszę św. odprawił ks. Antoni Andruszczyszyn ze Sławuty. Był to pierwszy kościół w diecezji łuckiej odzyskany przez wiernych.

12 listopada 2004 r. – w Kętrzynie została podpisana umowa o współpracy partnerskiej pomiędzy tym miastem a Włodzimierzem Wołyńskim. Zakres przedmiotowy współpracy obejmuje obszary: oświaty, kultury, sportu, turystyki i wypoczynku, gospodarki, wymiany doświadczeń samorządów obu miast, a także integracji mniejszości narodowych.

12 listopada 2006 r. – Bp Marcjań Trofimiak, ordynariusz diecezji łuckiej, przeprowadził „Rekolekcje z historii” – konferencję kapłańską w klasztorze misjonarzy oblatów w Obuchowie koło Kijowa.

12 listopada 2009 r. – parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu na Wołyniu obchodziła 20. rocznicę odnowienia po niemal 30. latach przerwy spowodowanej przez bezbożne władze sowieckie. Uroczystą Mszę św. odprawił ks. kan. Witold Józef Kowalów. Z powodu epidemii grypy w uroczystości nie wzięli udział goście. Ordynariusz diecezji łuckiej J.E. Ks. Bp Marcjań Trofimiak zapowiedział, że do Ostroga przybędzie w okresie Bożego Narodzenia i wtedy odprawi Msze św. dziękczynną za 20 lat nowego życia parafii ostrogskiej.

13

SOBOTA
СУБОТАBenedykta, Jana, Mateusza, Izaaka, Krystyny
Євгенія, АвгустинаSaturday
Samtag
Суббота

Будній день

13 listopada 1817 r. – we Lwowie powstał Zakład Narodowy im. Ossolińskich (Ossolineum).

13 listopada 1924 r. – Patriarchat Konstantynopolski udzielił autokefalii dla Kościoła prawosławnego w Polsce. Patriarchat Moskiewski nigdy nie uznał tej autokefalii, jego zdaniem ogłoszonej z narażeniem zasad kanonicznych. Moskwa udzieliła autokefalii 22 czerwca 1948 roku.

13 listopada 1942 r. – w Obórkach, pow. łucki, miał miejsce pierwszy mord masowy na ludności polskiej. Nacjonałści ukraińscy zamordowali wówczas ok. 50 osób narodowości polskiej.

Zob.: Władysław Filar, „Wołyń w latach 1939-1944”, cz. 2 //

<http://newsgroups.derkeiler.com/Archive/Soc/soc.culture.polish/2008-11/msg00676.html>

13 listopada 2000 r. – w nocy z 12 na 13 listopada 2000 roku został okradziony kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrogu na Wołyniu. Złodzieje ukradli syntezator pełniący rolę organów oraz świeczniki.

13 listopada 2004 r. – w Ostrogu na Wołyniu odbyły się uroczystości kościelne i kulturalne z okazji trzech rocznic: 15. lecia odrodzenia miejscowej parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny; 10. lecia istnienia Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej oraz 10. rocznicy powstania czasopisma „Wołanie z Wołynia”. Uroczystej Mszy św. przewodniczył ordynariusz diecezji łuckiej bp Marcjań Trofimiak. Przed Mszą św. w miejscowym kościele farnym została otwarta jednodniowa wystawa starodruków, znajdujących się w kolekcji Muzeum Książki i Drukarstwa. Muzeum i miejscowa parafia współpracują ze sobą owocnie od wielu lat. Wieczorem w kaplicy uniwersyteckiej (dawny kościół OO. Kapucynów) odbył się koncert japońskiego pianisty Hiroshi Kurotaki, mieszkającego w Polsce, który wystąpił z programem chopinowskim.

Zob.: Władysława Krynicka, „Potrójne święto w Ostrogu” //

<http://www.wspolnota-polska.org.pl/index.php?id=kr41115>

13 listopada 2007 r. – w Poznaniu zmarł Juliusz Kowalski, projektant, kurator wielu wystaw artystycznych, jeden z głównych współtwórców ruchu kultury niezależnej lat 80. XX wieku w Polsce. Urodził się 2 maja 1937 r. w Krzemieńcu na Wołyniu.

Rogera, Serafina
Лаврентія, Миколая

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

14

XXXIII Неділя Звичайна

14 listopada 1603 r. – biskupem koadiutorem przy biskupie łuckim Stanisławie Gomolińskim został bp Marcin Szyszkowski herbu Ostoja. Otrzymał wówczas stolicę tytularną Christopolis. Urodził się w 1554 r. Bp łucki w latach 1604–1607. Bp płocki, Bp krakowski i książę siewierski (1616–1630).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Marcin_Szyszkowski

14 listopada 1788 r. – na mocy przywileju z tego dnia króla Stanisława Augusta Poniatowskiego dla L. Worzela zostało założone miasto Kostopol na Wołyniu.

14 listopada 1899 r. – w Petersburgu zmarł Szymon Marcin Kozłowski, abp mohylewski (1891–1899), od 1883 r. bp łucko-żytomierski; rektor Akademii Duchownej w Petersburgu, biblista, popularyzator teologii. Urodził się 5 listopada 1819 roku w Olicie w powiecie trockim na Litwie. Do seminarium duchownego w Wilnie wstąpił w 1839 r., po dwóch latach został studentem wileńskiej Akademii Duchownej, którą ukończył po jej przeniesieniu do Petersburga. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1844 roku. W 1845 r. uzyskał stopień magistra teologii. W latach 1845–1848 był nauczycielem gimnazjum w Kownie oraz profesorem teologii moralnej i homiletyki w wileńskim Seminarium Duchownym. W latach 1848–1851 wykładał historię Kościoła i prawo kanoniczne, a w latach 1851–1863 był rektorem seminarium. W 1852 r. został mianowany kanonikiem, w r. 1862 prałatem kustoszem kapituły katedralnej wileńskiej, a w 1866 r. asesorem Kolegium Duchownego w Petersburgu. W 1877 r. został rektorem Akademii Duchownej w Petersburgu. W 1883 r. papież Leon XIII preconizował go na biskupa łucko-żytomierskiego. Lojalny wobec rządu rosyjskiego. W 1891 r. preconizowany na arcybiskupa mohylewskiego. W 1892 roku nie chciał wprowadzić języka rosyjskiego do nabożeństw dodatkowych, co było przyczyną poważnego konfliktu z władzami państwowymi. Jeden z najpłodniejszych pisarzy religijnych w cesarstwie rosyjskim. Pisał podręczniki religii. Popularyzował zasady i dzieje Kościoła katolickiego. Nie był naukowcem, ale w 1862 roku został doktorem honoris causa Akademii Duchownej w Petersburgu. Do XX wieku ogół młodzieży uczył się na jego książkach. Ogłosił tekst Wulgaty w przekładzie ks. Jakuba Wujka, znany jako „Biblia Kozłowskiego” – popularna wśród księży z racji tekstu polskiego i łacińskiego. Kładł duży nacisk, by księża czytali Pismo św. i interesowali się liturgią. Zmarł 14 listopada 1899 roku w Petersburgu.

Zob.: Ks. Witold Józef Kowalów, *„Arcybiskup Szymon Marcin Kozłowski (1883–1891)”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 1 (20) ze stycznia–lutego 1998 r., s. 33–34; Krzysztof Rafał Prokop, „Sylwetki biskupów łuckich”, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 182–186. Інна Шостак. „Луцько-Житомирська Римо-Католицька дієцезія наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття”, Білий Дунаєць–Острів 2005; biogram w Wikipedii //*

http://pl.wikipedia.org/wiki/Szymon_Marcin_Koz%C5%82owski

14 listopada 1914 r. – w Szczawnicy zmarł Kamil de Pourbaix, polski działacz społeczny na Wołyniu, ziemianin. Urodził się 27 października 1873 r. w Binche w Belgii. Działacz Związku Ziemi Kresowych do ok. 1914 roku, okręgowy sędzia przysięgły w Żytomierzu, starosta

łucki (1919) prezes Związku Ziemian powiatu saeneńskiego od (1922), szambelan papieski (1933), odznaczony m.in. Orderem Odrodzenia Polski. Właściciel majątku Horodec.

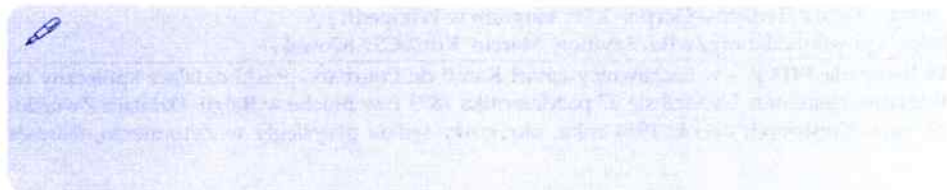
Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kamil_de_Pourbaix

14 listopada 1915 r. – na leśnej polanie wokół leśniczówki położonej ok. 4 km na zachód od Wołczecka rozpoczęto budowę zimowych kwater dla Komendy Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego. Do realizacji tego zadania wyznaczono 100 jeńców rosyjskich znajdujących się na ciesielce, którzy wraz z żołnierzami kompanii technicznej rozpoczęli budowę według projektu por. Włodzimierza Hellmana. Zasadnicza część osady nazwanej Legionowem była gotowa przed świętami Bożego Narodzenia. Wszystkie budynki zostały zbudowane z nieokorowanych okrągłaków sosnowych i uszczelnione mchem.

Zob.: Adam Kaczyński, „Legioniści powstrzymują Rosjan na Wołyniu”, [w:] „Rzeczpospolita” nr z 7 października 2009 r. //

http://www.rp.pl/artykul/55362,374414_Legionisci_powstrzymuja_Rosjan_na_Wolyniu.html

Alberta, Leopolda
Леопольда, Роха

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag
Понедельник

15

Будній день, або св. Альберта Великого,
єпископа і вчителя Церкви

15 listopada 1773 r. (lub 1772 r.) – urodził się Euzebiusz Słowacki, polski historyk i teoretyk literatury, dramatopisarz, ojciec Juliusza Słowackiego. Zmarł w 1814 roku.

15 listopada 1818 r. – w wieku 59 lat zmarł w Ostrogu ks. Bartłomiej Markiewicz. W latach 1805–1818 proboszcz parafii ostrogskiej.

15 listopada 1895 r. – urodziła się Olga Romanowa, święta prawosławna, wielka księżna Rosji. Jej narodziny stały się pretekstem do zezwolenia katolikom w Ostrogu na Wołyniu na odbudowę kościoła. Zmarła w 1918 roku.

Zob.: Ks. Władysław Knapieński, „Sprawa o kościół w Ostrogu na Wołyniu”, Lwów 1892 (reprint: Biały Dunajec–Ostróg 2000).

15 listopada 1917 r. – Rada Komisarzy Ludowych opublikowała Deklarację Praw Narodów Rosji, która uznawała prawo poszczególnych narodów do samostanowienia aż do oderwania się i stworzenia odrębnego państwa.

15 listopada 1982 r. – w Orcel we Francji zmarł Jan Wacław Zawadowski, PS. „Zawado”, polski malarz, brat Witolda Eugeniusza. Urodził się 14 kwietnia 1891 r. w Skobelce koło Horochowa na Wołyniu.

15 listopada 2008 r. – w ramach zorganizowanej przez Konsulat Generalny RP w Łucku uroczystej gali z okazji obchodów 90. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, odbył się jubileuszowy koncert pod tytułem „Tańce świata”. W koncercie udział wzięli: światowej sławy dyrygent i klawecista Wojciech Mrozek, cymbalista Ihor Lomaha oraz ukraiński chór „Horyn” z Równego, specjalizujący się w technice śpiewu białego i kwartet smyczkowy „Leopolis” ze Lwowa.

16

WTOREK
ВІТОРОКGertrudy, Małgorzaty
Омеляна, ЕдмундаTuesday
Dienstag
ВторникNMP Ostrobramskiej – ПДМ Остробрамської
Будній день,
або св. Маргарити Шотландської,
королеви, св. Гертруди Великої, діви

16 listopada 1939 r. – rządy ZSRR i Niemiec zawarły umowę w sprawie przesiedlenia do Niemiec tzw. „Niemców etnicznych”. Na podstawie tej umowy sprowadzono na tereny wcielone do Rzeszy 128 379 osób pochodzenia niemieckiego z terenu Wołynia, wschodniej Galicji i rejonu Narwi.

16 listopada 1941 r. – Niemcy cofnęli uznanie dla „Poleskiej Siczy”. Część siczowców złożyła broń, pozostali rozeszli się do domów, zabierając broń ze sobą. „Bulba”, w obawie przed aresztowaniem przez Niemców, wraz z kilkunastoma współpracownikami ukrył się, mianował się głównym ukraińskim atamanem i rozpoczął działalność podziemną, organizując na nowo zbrojne formacje. W utworzonym przez niego sztabie większość stanowili byli oficerowie UNR n, a doradcami byli tam także melnykowcy.

Zob.: Władysław i Ewa Siemsko, „Nacjonalistyczne formacje zbrojne Maksyma Borowcia «Tarasa Bulby»” //

http://www.genocide.pl/php/1_dzial.php?ID3=220&username=&s=1&li=&sort=

16 listopada 1943 r. – we wsi Huta Stara pow. Kostopol podczas napadu około 1200 upowców i tzw. „sekirnykiw” (siekierników) czyli chłopów ukraińskich uzbrojonych w siekiery, widły, kosy itp. zginęło kilkanaście osób polskiej ludności cywilnej, 5 partyzantów AK oraz około 100 napastników; w kol. Miedzików pow. Kowel nacjonaliści ukraińscy zamordowali 3 Polaków: kobietę oraz 16-letnią dziewczynę z 17-letnim jej bratem; w kol. Moczulanka pow. Kostopol upowcy zamordowali 3 Polaków; w mieście Sarny woj. wołyńskie zmarł 31-letni Polak postrzelony przez nacjonalistów ukraińskich.

Zob.: Stanisław Żurek, „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1943_5.html

16 listopada 1966 r. – w święto Matki Boskiej Ostrobramskiej Sługa Boży o. Serafin Kaszuba został zwolniony z kary zesłania. Zamieszkał w Akmolińsku (obecnie Astana, stolica Kazachstanu) i natychmiast zaczął apostołować wśród Polaków osiadłych w tamtym rejonie. Jednakże 22 grudnia tegoż roku ponownie go aresztowano i osadzono w odległym od miasta domu dla starców i kalek z surowym zakazem opuszczania zakładu.

16 listopada 1989 r. – demontaż pomnika Feliksa Dzierżyńskiego w Warszawie.

16 listopada 1993 r. – zamknięto mauzoleum Lenina w Moskwie.

16 listopada 2006 r. – zmarł Ihor Marko, sportowiec ukraiński, jeden z najbardziej utalentowanych żużlowców tego kraju. Urodził się 29 czerwca 1965 r. w Równem na Wołyniu.

Elżbiety, Grzegorza, Salomei
Вікторії, Соломії

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

17

Св. Єлизавети Угорської,
княгині і монахині

17 listopada 1751 r. – unickim biskupem łuckim i Ostrogskim mianowany został Stefan Rudnicki-Lubieniecki (1713–1777). Zmarł 7 maja 1777 roku. Pochowany w Łucku.

17 listopada 1901 r. – w wiosce Dorosyn k. Rożyszcza na Wołyniu urodził się abp Alipij (właśc. Antonij Chotowyćkyj), prawosławny arcybiskup winnicki i braclawski. Zmarł 30 maja 1977 r. w Odessie.

17 listopada 1943 r. – w kol. Strzelecka, pow. Włodzimierz Wołyński, nacjonałści ukraińscy zamordowali Polkę, uciekinierkę z kol. Żurawiec, pow. Horochów.

Zob.: Stanisław Żurek, „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1943_5.html

17 listopada 1990 r. – zmarł kardynał Władysław Rubin. Urodził się 20 września 1917 w Tokach koło Zbaraża. 30 maja 1979 r. mianowany przez Papieża Jana Pawła II kardynałem. Pochowany w konkatedrze w Lubaczowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Rubin

17 listopada 2008 r. – w Toronto (Kanada) zmarł Wiktor Poliszczuk, politolog, historyk, publicysta i dziennikarz. Urodził się 10 października 1925 r. w Dubnie. Autor głośnej książki pt. „Gorzka prawda – zbrodnicość OUN–UPA” (Toronto 1995) i wielu innych książek i artykułów na ten temat.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wiktor_Poliszczuk

18

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергAnieli, Karoliny, Romana
Кароліни, ФердинандаБудній день, або Річниці освячення
римських Базилік Св. Петра і Св. Павла

18 listopada 1921 r. – w Zdołbunowie na tyfus zmarł Dionizy Kućko, specjalista od telegrafu, oficer armii carskiej.

Zob.: „Zdołbunów” //

<http://wolyn.ovh.org/opisy/zdobunow-11.html>

18 listopada 1938 r. – w Janowej Dolinie na Wołyniu zginął wskutek zacczadzenia Witold Koczorowski, utalentowany grafik, ilustrator książek, twórca exlibrisów. Urodził się w 1912 w Inowrocławiu.

18 listopada 1943 r. – gestapo i kripo rozstrzelały w Równem 160 więźniów, w tym co najmniej stu członków konspiracji AK. Zginęli m.in.: Mieczysław Kamiński, zastępca wołyńskiego Delegata Rządu RP, i Ryszard Kowalski, komendant AK Obwodu Zdołbunów. Egzekucje odbywały się także w inne dni. W sumie zginęło 320 osób różnej narodowości.

18 listopada 1943 r. – w więzieniu w Równem został rozstrzelany porucznik saperów rezerwy Ryszard Kowalski, pseud. „Benga”, komendant Armii Krajowej Obwodu Zdołbunów, czterokrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych. Urodził się 26 listopada 1919 r. w Sosnowcu. We wrześniu 1939 r. otrzymał mobilizacyjny przydział do Dowództwa Saperów. Później jak wielu polskich żołnierzy został internowany w Rumunii. Następnie przedostał się do Wojska Polskiego we Francji. Po kapitulacji Francji, poprzez Dunkierkę dociera do W. Brytanii. Tam jako ochotnik podejmuje służbę w 1. Brygadzie Strzelców. Dowództwo bardzo szybko dostrzega jego ponad przeciętne predyspozycje psycho-fizyczne. Zostaje więc skierowany do tajnego ośrodka „Cichociemnych”. Po specjalistycznym ściśle tajnym i konspiracyjnym przeszkoleniu da zadań w dywersji, zostaje zaprzysiężony – 24 sierpnia 1942 roku. Skacze na spadochronie nad okupowaną Polską nocą, 1/ 2 października 1942 roku „na placówkę odbiorczą o kryptonimie Zamek, która była położona 13 lub 16 km na północ od Dębłina... (...) ...samolot wykonał zrzut jak się okazało, niezbyt celnie”. Jego kolega por. Władysław Klimowicz „skakał z bagażnikiem, lądował nieprzytomny, w pól uduszony przez nadmiernie wysuniętą taśnię”. Komenda Główna AK skierowuje Go do Okręgu Wołyńskiego Armii Krajowej. Początkowo jest instruktorem, a później komendantem Armii Krajowej Obwodu Zdołbunów. W sierpniu 1943 roku w Zdołbunowie, w niewyjaśnionych okolicznościach, został aresztowany przez tajną niemiecką policję Gestapo. Posiadał wówczas tak zwane „lewe” dokumenty wystawione na Ryszarda Małyka.

Zob.: Janusz Maszczyk, „To dla Ciebie Polsko i dla twojej chwały...”, [w:] „Poznaj Sosnowiec” //

<http://poznaj.sosnowiec.pl/content/view/214/1/>

Salomei, Seweryna
Матильди, Федора

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

19

Будній день

19 listopada 1934 r. – we wsi Dolnaja należącej do parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Ilukszcie na Łotwie urodził się ks. Jan Purwiński, duchowny rzymskokatolicki. Syn Polaków Donata i Marianny. Święcenia kapłańskie otrzymał 13 kwietnia 1961 r. w Rydze. 16 stycznia 1991 r. przez Jana Pawła II mianowany ordynariuszem kijowsko-żytomierskim. Sakrę biskupią otrzymał 4 marca 1991 roku. Wschodnia część Wołynia należy do diecezji kijowsko-żytomierskiej.

Zob.: Jacek Pawłowicz, „Bp Jan Purwiński – pasterz i ostoja”, [w:] „Niedziela” (edycja ogólnopolska) nr 36/2007 //

http://www.niedziela.pl/artukul_w_niedzieli.php?doc=nd200736&nr=18

biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Purwi%C5%84ski

19 listopada 1994 r. – powtórne poświęcenie kościoła w Korcu na Wołyniu po remoncie przeprowadzonym przez ks. Władysława Czajkę i ks. Józefa Kozłowskiego. Poświęcenia dokonał metropolita lwowski abp Marian Jaworski w towarzystwie lwowskiego biskupa pomocniczego Marcjana Trofimiaka. Poświęcona została również odremontowana plebania. Ks. Józef Kozłowski był proboszczem w Korcu w latach 1993–2001. Kontynuował remont kościoła i plebanii. Był także inicjatorem różnych przedsięwzięć gospodarczych i prowadził gospodarstwo rolne k. Korca. Pracę w diecezji łuckiej zakończył w dniu 15 października 2001 roku. W latach 1993–1995 przy kościele w Korcu pracowały zakonnice ze Zgromadzenia Sióstr Serafitek.

19 listopada 2009 r. – w katedrze pw. św. Zofii w Żytomierzu odbyły się uroczystości z okazji 75. rocznicy urodzin ks. bpa Jana Purwińskiego.

20

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаAnatola, Rafała
Сильвестра, Рафаїла

Будній день

20 listopada 1623 r. – biskup łucki (w latach 1617–1623) Andrzej Lipski został przeniesiony na godność pasterza diecezji włocławskiej. Urodził się w 1572 lub 1575 r. w Rzeplinie na Rusi Czerwonej w woj. bełzkim. 2 grudnia 1630 r. uzyskał prekonizację na ordynariusza Krakowa. Zmarł 4 września 1631 r. w Warszawie. Pochowany w podziemiach katedry krakowskiej. Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, *„Sylwetki biskupów łuckich”*, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 77–80; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Lipski

20 listopada 1819 r. – w Warszawie urodziła się Jadwiga ks. Jabłonowska na Ostrogu, Marympolu i Podkamieniu h. Prus III. Córka księcia Maksymiliana i Teresy z Lubomirskich. Zmarła 31 grudnia 1894 r. w Dermaniu w wieku 75 lat.

20 listopada 1943 r. – dowódca oddziału im. Bohuna (UPA) „Kliszcz” wydał rozkaz nr 12 „o zakazie grabieży majątku Polaków”.

Zob.: „Наказ ч. 12 командири загону ім. Богуна «Клішча» про заборону грабувати майно поляків. 20 листопада 1943 р.” //

<http://www.archives.gov.ua/Sections/Wolyn/Wolyn-05.pdf>

20 listopada 1961 r. – Rosyjski Kościół Prawosławny wstąpił do Światowej Rady Kościołów.

20 listopada 1967 r. – został zwolniony z uwięzienia Danyło Szumuk – uczestnik walk w szeregach Ukraińskiej Armii Powstańczej, członek Ukraińskiej Grupy Helsińskiej, autor samizdatu, przetrzymywany w więzieniach i łagrach około 42 lat. Urodził się w 1914 r. na Wołyniu we wsi Boremszczyzna (pow. lubomlski) w rodzinie chłopskiej.

Zob.: Iryna Rapp, *„Danyło Szumuk”*, [w:] *„Słownik dysydentów”* //

<http://wolyniskislovníkbiograficzny.blox.pl/2009/05/Danylo-Szumuk.html>

Janusza, Konrada
Агапія, Франки

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Chrystusa Króla
Господа Ісуса Христа, Царя Всесвіту
Введення в храм Пресвятої Діви Марії

Sunday
Sonntag
Воскресенье

21

21 listopada 1862 r. – (albo: 22 listopada 1862 r.) zmarł hr. Marcin Tarnowski, żołnierz kampanii napoleońskich. Urodził się 17 listopada 1778 r. w zamku w Koźnie w powiecie krzemienieckim jako syn Amora, kasztelana konarsko-łeczyckiego, gen. mjr. wojsk koronnych i Tekli z Grabianków, starościanki winnickiej. Zdymisjonowany z armii Królestwa Polskiego 9 grudnia 1815 roku. Od 1821 r. stał na czele prowincji wołyńskiej Towarzystwa Patriotycznego. Przez pewien czas był marszałkiem szlachty powiatu krzemienieckiego.

Zob.: Castiglione & Kamil Stepan, „Marcin Hrabia z Tarnowa Tarnowski” //

<http://napoleon.gery.pl/polska/tarnowski.php>

biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Marcin_Tarnowski

21 listopada 1873 – w Łucku urodził się Sergiusz Rudkowski, karaimski działacz społeczny. W latach 1922–1925 prezes Zarządu Gminy Karaimskiej w Łucku. Zmarł wiosną 1944 roku.

Zob. biogram na łamach pisma „Awazymyz” //

<http://www.awazymyz.karaimi.org/index.php?p=414&a=3>

21 listopada 1942 r. – grekokatolicki metropolita lwowski Andrzej Szeptycki wydał list pasterski „Nie zabijaj”.

21 listopada 1942 r. – na Wołyn przybył Kazimierz Banach (ps. „Jan Linowski”) i objął funkcję Okręgowego Delegata Rządu. Zastępcą Kazimierza Banacha został Julian Kozłowski „Cichy”. W skład Wołyńskiej Okręgowej Delegatury wchodziły: wydział bezpieczeństwa i samoobrony; komenda Państwowego Korpusu Bezpieczeństwa (PKB) i samoobrony; wydział oświaty i kultury; wydział propagandy; inspektor łączności. We wszystkich powiatach utworzono inspektoraty Delegatury.

22

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникCecylii, Marka
Филимона, Спаса

Св. Цецилії, діви і мучениці

22 listopada 1920 r. – Lwów został odznaczony Orderem „Virtuti Militari”.

22 listopada 1943 r. – w dniach 21-22 listopada OUN przeprowadziła „I Konferencję Zniwolonych Narodów Europy Wschodniej i Azji”. Brało w niej udział 39 „delegatów” z 13 państw (delegaci w cudzoziemiu, gdyż wszyscy zostali wybrani przez banderowców). Polaków wśród nich nie było. Protokół z obrad był tak kompromitujący, że – wg zeznań M. Stepaniaka – został zniszczony. W dokumentach konferencji potępiono niemiecki i sowiecki imperializm. Impreza ta była propagandową próbą budowania nowego wizerunku przez OUN.

22 listopada 1943 r. – UPA ponownie podjęła drugą próbę zdobycia Kupiczowa. W krytycznym momencie, gdy obrońcom zaczynało brakować amunicji a do walki zgłaszali się Czesi z widłami, siekierami, cepami itp. bronią, kupiczowianom ponownie przybył z odsieczą oddział „Jastrzębia”. Podczas walki i przepędzania napastników została spalona prawie cała ukraińska część Kupiczowa.

22 listopada 2008 r. – w ramach audycji radiowej III pr. Polskiego Radia „Śniadanie w Trójce” odbyła się rozmowa o Wołyniu dziennikarzy. Gośćmi salonu prasowego byli publicyści – Dominika Wielowieyska z z Gazety Wyborczej, Piotr Semka z „Rzeczpospolitej”, Sławomir Sierakowski – red. nacz. „Krytyki Politycznej” i Tomasz Wróblewski.

Zob.: „Śniadanie w Trójce – 22 listopada 2008 – rozmowa o Wołyniu dziennikarzy” //

<http://www.wykop.pl/link/115451/sniadanie-w-trojce-22-listopada-2008-rozmowa-o-woyliniu-dziennikarzy>

http://www.polskieradio.pl/_files/20080906115409/2008112201575757.mp3 [Fragment 21 minuta 21 sekunda]

Klemensa, Kolumbana
Маргарити, Михайла

WTOREK
ВІТРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

23

Будній день, або св. Колумбана Мол.,
аб. св. Климентія I, Папи і мученика

23 listopada 1918 r. – „*chlopi z okolic Hrycowa podnieśli bunt i zaaresztowali wszystkich «panów» w promieniu kilkunastu wiorst. Uwięzionych przywieziono do Hrycowa i zażknięto w jednej wielkiej Sali, w obszernym pałacu hr. Grocholskich, a cztery tysiące z górą uzbrojonych chłopów stanęło pod bronią wokół pałacu, czekając dalszych rozkazów. Liczba uwięzionych sięgała trzydziestu: sami przedstawiciele ustroju «obszarniczego», od właścicieli i większych administratorów począwszy, aż do zwykłych ekonomów, a nawet polowych. Trzy długie doby przebywali w pustej Sali rozbitego pałacu, z tępa rezygnacja oczekując strasznej śmierci*”.

Zob.: Zofia Kossak-Szczucka, „*Pożoga – wspomnienia z Wołynia 1917–1919*”, Kraków 1922, s. 259–260.

23 listopada 1986 r. – Święcenia kapłańskie przyjął ks. Antoni Andruszczyszyn. Na początku lat 90. XX wieku proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Sławucie. Obecnie pracuje w Czerniowcach na Podolu (tzw. Czerniowce Małe).

Zob. biogram w Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Andruszczyszyn

23 listopada 1995 r. – Zmarł o. Rafał Władysław Kiernicki OFM Conv., bp pomocniczy lwowski. Urodził się 3 maja 1912 r. w Kułaczkowcach koło Kołomyi. Egzamin dojrzałości złożył w 1934 r. w X Gimnazjum Państwowym im. Henryka Sienkiewicza we Lwowie. Studia filozoficzno-teologiczne w seminarium OO. Franciszkanów: pierwszy rok (1934–1935) we Lwowie, dwa następne (1935–1937) w Krakowie; w latach 1937–1939 kontynuował studia (4 i 5 rok) na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. 8 czerwca 1939 obronił pracę magisterską (napisaną pod kierunkiem ks. dr prof. Adama Gerstmannia pt. „*Nauka św. Bonawentury o żalu za grzechy*”). Wyświęcony na kapłana we Lwowie 29 czerwca 1939 roku. W latach 1940–1944 pracował w parafii Chrystusa Króla we Lwowie. Podczas okupacji niemieckiej prowadził działalność w Armii Krajowej – był łącznikiem i kapłanem lwowskiego okręgu AK. W 1944 r. został aresztowany przez NKWD. Więziony w Charkowie, Riazaniu i Gрязowcu, po czym wyrok pobytu w łagrze. W 1948 r. zwolniony z łagru, otrzymał pozwolenie na pracę w katedrze lwowskiej. Przez wiele lat szykanowany przez władze komunistyczne, pracuje jako stróż w Parku Stryjskim. Dopiero w 1958 r. dostaje pozwolenie na pełnienie funkcji duszpasterskich, do czego od razu włącza się z wielkim zaangażowaniem. Jego dewizą była „służba Bogu i ludziom”. Po II wojnie światowej jako proboszcz parafii katedralnej we Lwowie docierał z praca duszpasterską do Równego i Zdobunowa na Wołyniu. 16 stycznia 1991 mianowany przez Papieża Jana Pawła II biskupem pomocniczym lwowskim. W okresie Świąt Wielkanocnych, 31 marca 1991 r. odprawił pierwszą Mszę św. w katedrze łuckiej, jeszcze muzeum ateizmu. Był też głównym koncelebrantem uroczystej Mszy św. 29 czerwca 1991 r., kiedy to oficjalnie zwrócono wiernym katedrę łucką.

Zob.: Józef Krętosz, „*Katedra obrządku łacińskiego we Lwowie i jej proboszcz O. Rafał Kiernicki OFM Conv. w latach 1948–1991*”, Katowice 2003, ss. 243; Jurij Smirnow, „*Ojciec Rafał Kiernicki*”.

Materiały archiwalne dotyczące studiów uniwersyteckich ojca Rafała Kiernickiego, [w:] „Gazeta Lwowska” nr z 29 lutego 2004. s. 8 //

<http://www.lwow.com.pl/kosciol/kiernicki.html>

biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Kiernicki

23 listopada 2003 r. – Sakra bpa Janusza Kalety, administratora apostolskiego w Atyrau (Kazachstan).

Andrzeja i Towarzyszy

Альберта, Романа

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
Среда

24

Свв. мучеників Андрія Дунги Лака,
пресвітера, і Сподвижників

24 listopada 1858 r. – w Warszawie w wieku 76 lat zmarł Wincenty Krasiński, herbu Ślepowron, hrabia, generał. Uczestnik kampanii napoleońskich. Urodził się 5 kwietnia 1782 r. w Boremle na Wołyniu. Ojciec Zygmunta, dramaturga i poety.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Wincenty_Krasi%C5%84ski

24 listopada 1918 r. – rozpoczęła się obrona Lwowa oblężonego przez oddziały ukraińskie.

24 listopada 1933 r. – na pierwszym Walnym Zgromadzeniu członków założycieli Towarzystwa Krzewienia Kultury Teatralnej na Wołyniu wybrano zarząd. Zarząd ukonstytuował się jeszcze tego samego dnia. Prezesem został S. Baczyński, jego zastępcą Tadeusz Krzyżanowski (prezes wołyńskiej Izby Rolniczej), skarbnikiem Roman Grochowski (naczelnik wydziału UW), a obowiązki sekretarza przejął Józef Bar. Zarząd uzupełniali Zygmunt Szacherski (starosta łucki), Bohdan Czarnocki (prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego) oraz Stanisław Sheybal (nauczyciel w Liceum Krzemienieckim).

Zob.: Zbigniew Zaporowski, „Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej na Wołyniu 1933–1939”, [w:] „Teka Komisji Historycznej OL PAN”, 2005, 2, s. 168–173. //

<http://www.pan-ol.lublin.pl/wydawnictwa/THist2/Zaporowski.pdf>

24 listopada 1940 r. – w Wólce Kotowskiej na Wołyniu urodził się Stanisław Babinicz, aptekarz, mgr farmacji. Zmarł w 2004 r. w Bydgoszczy.

24 listopada 1943 r. – oddział partyzancki por. „Strzebie” – Zenona Blachowskiego opuścił rejon Rudni Lwa pow. Sarny i połączył się z oddziałem kpt. „Bomby” w Starej Hucie. Czynniono przygotowania do marszu na koncentrację oddziałów w zachodniej części Wołynia.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artikul=2440

24 listopada 1959 r. – urodził się ks. kan. Jan Buras, wikariusz generalny diecezji łuckiej (od 2007 roku), w latach 2007–2009 proboszcz parafii katedralnej pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Łucku i kanclerz Kurii Diecezjalnej w Łucku.

Zobacz biogram na Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Buras

25

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергErazma, Katarzyny
Елизавети, МеркуріяБудній день, або св. Катерини
з Олександрії, діви і мучениці

25 listopada 1936 r. – w Równem na Wołyniu urodził się Andrzej Jan Różycki, współautor genealogii Rola Różyckich, brat III Zakonu św. Franciszka. Badacz dziejów rodziny i postaci Adama Chmielowskiego – św. Brata Alberta. Zmarł 4 lipca 2009 r. w Warszawie.

Zob.: Hanna Irena Różycka, „Podążył za św. Franciszkiem i św. Bratem Albertem”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 5 (90) z września–października 2009 r., s. 17–20.

25 listopada 1943 r. – batalion polskiej samoobrony z Przebraża z zaskoczenia opanował wieś ukraińską Żurawicze, gdzie UPA w byłym sanatorium zgromadziła inwentarz zrabowany Polakom. Upowcy nie podjęli walki i wycofali się do lasu. Udało się odzyskać blisko tysiąc sztuk bydła, które rozdano uchodźcom koczującym w Przebrażu.

25 listopada 1943 r. – prawdziwe oblicze OUN-UPA dostrzegł Wołyński Okręgowy Delegat RP Juliusz Kozłowski – „Cichy”, który w swoim liście do kierownictwa politycznego UPA z 25 listopada 1943 roku pisał m.in.: „Wychowankowie niemieccy narodowości ukraińskiej, a nie Polacy rozpoczęli masowe i barbarzyńskie rzezie bezbronnej ludności polskiej.

Pamiętajcie, że to co obecnie dzieje się na Wołyniu, obarcza cały naród ukraiński, że to Wy i Wasze przyszłe pokolenia płacić będziecie rachunek. Nie wolno Wam protestować po cichu, ulegać zbrodniczemu terrorowi i dalej pozwalać, by wróg Waszymi rękami niszczył Waszą przyszłość. Czyż nie widzicie, że chodzi mu o to, żeby na zakończenie wojny słowo Ukraińiec równoznaczne było ze słowem morderca? Czyn odważny, odpowiedzialny jest z Waszej strony koniecznością. (...)”.

Zob.: Edward Prus, „Ukraino, pokochaj prawdę. 60. rocznica apogeum banderowskiego ludobójstwa”, [w:] „Panorama Kresowa” //

http://free.of.pl/w/wolyn/pano_005.html

25 listopada 1966 r. – zmarł ks. Franciszek Korwin Milewski. Urodził się 30 marca 1878 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1902 roku. Proboszcz w Maciejowie (dekanat Luboml). Po wojnie objął stanowisko proboszcza parafii Bierzgłowo k. Torunia. Pochowany w Toruniu.

25 listopada 2005 r. – w Tarnopolu zmarła Irena Berg, polska lekarka – ftyziatr i rentgenolog. Od 1989 r. pracowała społecznie w Polskim Towarzystwie Kulturalno-Oświatowym w Tarnopolu. Urodziła się 5 kwietnia 1928 r. w Szumsku na Wołyniu. Została pochowana, zgodnie z jej wolą, obok matki na cmentarzu w Szumsku.

Zob.: Jerzy Stopa, „Wspomnienie o śp. Irenie Berg działaczce Polskiego Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego w Tarnopolu”, [w:] „Głosy Podolan” nr 74 ze stycznia–lutego 2006 r., s. 40–42 // <http://www.wbc.poznan.pl/Content/36610/Biuletyn+74.doc>

Konrada, Leonarda
Kindrata, Симона

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

26

Будній день

26 listopada 1715 r. – zawiązanie konfederacji w Tarnogrodzie pod łaską podkomorzego krzemienieckiego Stanisława Ledóchowskiego (1666–1725).

26 listopada 1919 r. – w Sosnowcu urodził się porucznik saperów rezerwy Ryszard Kowalski, pseud. „Benga”, komendant Armii Krajowej Obwodu Zdołbunów, czterokrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych. We wrześniu 1939 r. otrzymał mobilizacyjny przydział do Dowództwa Saperów. Później jak wielu polskich żołnierzy został internowany w Rumunii. Następnie przedostał się do Wojska Polskiego we Francji. Po kapitulacji Francji, poprzez Dunkierkę dociera do W. Brytanii. Tam jako ochotnik podejmuje służbę w 1. Brygadzie Strzelców. Dowództwo bardzo szybko dostrzega jego ponad przeciętne predyspozycje psycho-fizyczne. Zostaje więc skierowany do tajnego ośrodka „Cichociemnych”. Po specjalistycznym ściśle tajnym i konspiracyjnym przeszkoleniu da zadań w dywersji, zostaje zaprzysiężony – 24 sierpnia 1942 roku. Skacze na spadochronie nad okupowaną Polską nocą, 1/ 2 października 1942 roku „na placówkę odbiorczą o kryptonimie Zamek, która była położona 13 lub 16 km na północ od Dębli-
na... (...) ...samolot wykonał zrzut jak się okazało, niezbyt celnie”. Jego kolega por. Władysław Klimowicz „skakał z bagażnikiem, lądował nieprzytomny, w pól uduszony przez nadmiernie wysuniętą taśmę”. Komenda Główna AK skierowuje Go do Okręgu Wołyńskiego Armii Krajowej. Początkowo jest instruktorem, a później komendantem Armii Krajowej Obwodu Zdołbunów. W sierpniu 1943 roku w Zdołbunowie, w niewyjaśnionych okolicznościach, został aresztowany przez tajną niemiecką policję Gestapo. Posiadał wówczas tak zwane „lewe” dokumenty wystawione na Ryszarda Małyka. Rozstrzelany 18 listopada 1943 r. w więzieniu w Równem. Zob.: Janusz Maszczyk, „To dla Ciebie Polsko i dla twej chwały...”, [w:] „Poznaj Sosnowiec” // <http://poznaj.sosnowiec.pl/content/view/214/1/>

26 listopada 1943 r. – oddział „Jastrzębia” (AK), na prośbę Czechów ze wsi Dažwa (pow. ko-welski), rozpędził oddziały UPA, które opanowały tę wieś szykanując jej czeskich mieszkań-ców. Tamtejsi Czesi zostali ewakuowani do Kupiczowa.

25 listopada 1966 r. – zmarł ks. Franciszek Korwin Milewski. Urodził się 30 marca 1878 roku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1902 roku. Proboszcz w Maciejowie (dekanat Luboml). Po wojnie objął stanowisko proboszcza parafii Bierzgłowo k. Torunia. Pochowany w Toruniu.

26 listopada 1977 r. – we Lwowie został odsłonięty pomnik pierwszego drukarza słowiań-skiego Iwana Fedorowa. Przez niego została wydrukowana m.in. Biblia Ostrogska (1581).

Zobacz biogram na Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Iwan_Fedorow
oraz:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Biblia_Ostrogska

27

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаMaksyma, Waleriana
Максима, Йосифа

Будній день

27 listopada 1944 r. – starcie roty NKWD z UPA we wsi Hołowin (Wołyń). Sowietci stracili 12 zabitych i kilkunastu rannych.

27 listopada 1973 r. – urodził się ks. Waldemar Szlachta, kapłan rzymskokatolicki archidiecezji krakowskiej. Świecenia kapłańskie przyjął 6 czerwca 1998 r. w Krakowie z rąk metropolity ks. kard. Franciszka Macharskiego. W latach 2002–2005 wikariusz parafii Ostróg (diec. łucka) i Kuniów (diec. kamieniecko-podolska). Od listopada 2005 r. proboszcz parafii Korzec w diec. łuckiej na Wołyniu.

27 listopada 1999 r. – zmarł we Lwowie ks. Henryk Mosing, „Ojciec Paweł”, lekarz epidemiolog, kapłan potajemnie wyświęcony. Urodził się 27 stycznia 1910 r. we Lwowie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Mosing

27 listopada 2009 r. – w Łucku odbyły się uroczystości z okazji 70. lecia prokuratury wołyńskiej. Wzięli w nich udział m.in. metropolita łucki i wołyński Nifont oraz bp włodzimiersko-wołyński i kowelski Nikodem – obaj hierarchowie z Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego (w jurysdykcji patriarchatu moskiewskiego).

Zob.: „70 rokiv Volynskij prokuraturi” //

http://www.orthvoldiocese.lutsk.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=210:70-&catid=44:sluzhinnja&Itemid=64

Stefana, Zdzisława
Григорія, Якова

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

28

I Неділя Адвенту

28 listopada 1703 r. – w Chełmnie urodził się ks. Andrzej Ahorn, jezuita. Pracował w duszpasterstwie, m.in. w Ostrogu, Łucku, Porycku i Owruczu. Przydzielony do kolegium w Łucku pracował w l. 1756–63 jako misjonarz w Porycku. W tym czasie opracował plan budowy kościoła, następnie wybudował go z fundacji Konstancji i Michała Czackich oraz ozdobił freskami. Potem przebywał we wsi Okniny (1763–1764) i w Owruczu (1764–1766), gdzie był prefektem szkół i pomocnikiem prefekta budowy. W l. 1766–1773 kapelan nadworny Jerzego Marcina Lubomirskiego w Połonnem. Zmarł w 1772 roku.

Zob.: biogram w: „Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995”, oprac. Ludwik Grzebień SI przy współpracy zespołu jezuitów, Kraków 1996, s. 44. //

<http://www.jezuici.krakow.pl/cgi-bin/rjbo?b=enc&q=AHORN&f=1>

28 listopada 1788 r. – biskupem smoleńskim został Adam Naruszewicz, późniejszy biskup łucki (w latach 1790–1796). Urodził się 20 października 1753 r. w Pińszczyźnie koło Łahiszyna.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adam_Naruszewicz

28 listopada 1942 r. – w Mizocz na Wołyniu urodził się Jonasz Kofta, polski poeta, dramaturg, satyryk i piosenkarz. Wybitna postać polskiej sceny kabaretowej i poetyckiej. Zmarł 19 kwietnia 1988 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jonasz_Kofta

28 listopada 1942 r. – do rejonu Hołysze (20 km na pld.-zach. od Olewska) przybył sowiecki oddział partyzancki Saburowa.

Zob.: Zob.: Władysław Filar, „Wołyni w latach 1939–1944”, cz. 2 //

<http://newsgroups.derkeiler.com/Archive/Soc/soc.culture.polish/2008-11/msg00676.html>

28 listopada 1990 r. – w Rzymie zmarł kard. Władysław Rubin. Urodził się 20 września 1917 r. w Tokach koło Zbaraża. Święcenia kapłańskie przyjął 30 czerwca 1946 r. w Bejrucie. 30 maja 1979 r. Jan Paweł II mianował go kardynałem.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Rubin

28 listopada 2008 r. – ordynariusz diecezji łuckiej obrządku łacińskiego bp Marcan Trofimiak odprawił w archikatedrze lubelskiej żałobną Mszę św. w intencji ofiar ludobójstwa Wielkiego Głodu na Ukrainie w 75. rocznicę tragedii.

29

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникFilomeny, Saturnina
Фрідріха, Деніса

Будній день

29 listopada 1804 r. – został wydany carski ukaz o sakrze biskupiej ks. Florianą Korsaką, który carskim ukazem z 13 grudnia 1803 r. został mianowany unickim biskupem pomocniczym w Łucku. Urodził się 14 maja 1749 roku. Bazylianin. Archimandryta żydyczynski. Unicki biskup pomocniczy łucki w latach 1804–1811. Wikariusz generalny konsystorza. Administrator unickiej diecezji łuckiej i ostrogskiej. W 793 r. ufundował murowaną cerkiew we wsi Boremieć. Zmarł 15 lipca 1811 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Florian_Korsak

29 listopada 1825 r. – zmarł Zorian Dołęga Chodakowski, właśc. Adam Czarnocki, polski i ukraiński folklorysta, etnograf i archeolog, prekursor badań nad Słowiańszczyzną. Urodził się 4 kwietnia 1784 r. na Białorusi. Zbierał folklor także na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zorian_Do%C5%82%C4%99ga-Chodakowski

29 listopada 1929 r. – została wydana ustawa na mocy której warneńskie zostało wyłączone z województwa poleskiego i przyłączone do województwa wołyńskiego.

Zob.: Leonard Urbanowicz, *„Zmiany administracyjne. Województwo wołyńskie z siedzibą w Łucku”* (z uwagami Andrzeja Mielcarka) //

<http://wolyn.ovh.org/miejsca/index.html>

29 listopada 1939 r. – Prezydium Rady Najwyższej ZSRR swoim dekretem narzuciło mieszkańcom tzw. Ukrainy Zachodniej i Białorusi Zachodniej obywatelstwo sowieckie.

29 listopada 1947 r. – zwolniony z obozu w ZSRR został ks. płk Antoni Piotrowski, pseudonim „Prawdzie” (ur. 1910 r.). Wyświęcony w Łucku 28 stycznia 1937 r., wcześniej ukończył Szkołę Podchorążych. W latach 1937–1939 wikary, 1940–1943 r. proboszcz w Kowlu oraz naczelny kapelan 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Był jednym z tych, którzy pierwsi tworzyli zręby konspiracji na Wołyniu już w ostatnich miesiącach 1939 r. Dzięki dobrym kontaktom z różnymi grupami wyznaniowymi, otrzymywał od kowelskich Żydów znaczne kwoty pieniędzy, na cele konspiracyjne. Duszpasterstwo w 27 Wołyńskiej DP AK kierowane przez ks. Antoniego Piotrowskiego organizowało msze polowe, wspólne modlitwy poranne i wieczorne oraz wszelkie uroczystości religijne. Dnia 18 kwietnia 1944 r. ks. Antoni Piotrowski prowadził liturgię żałobną na pogrzebie dowódcy ppłk. Jana Wojciecha Kiwerskiego „Oliwy”, który zginął pod Mosurem na Wołyniu. Ks. A. Piotrowski przeszedł cały szlak 27 Wołyńskiej DP AK, aresztowany 26 lipca 1944 r. przez NKWD i wywieziony do obozu w ZSRR. Po zwolnieniu 29 listopada 1947 r. z obozu, powrócił do Polski, pracował w wielu parafiach w Warszawie. Zmarł 28 marca 1988 roku. Pochowany na cmentarzu na Woli.

Andrzej, Konstantego
Йосифа, Людвіга

WTOREK
ВІТРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

30

Св. Андрія, Апостола

30 listopada 1591 r. – w Strachocinie k. Sanoka urodził się św. Andrzej Bobola, jezuita, polski duchowny katolicki, misjonarz, kaznodzieja, męczennik. Zmarł 16 maja 1657 r. w Janowie Poleskim.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Bobola

30 listopada 1848 r. – sakrę biskupią przyjął ks. Ignacy Hołowiński, arcybiskup mohylewski, apologeta, patrolog, pisarz i tłumacz. Urodził się 24 września (5 października) 1807 r. Święcenia kapłańskie przyjął 25 września 1830 r. w Lucku. Profesor Uniwersytetu Kijowskiego, potem Akademii Duchownej w Petersburgu. 3 lipca 1848 r. prekonizowany biskupem tytularnym Carystus i koadiutorem metropolity mohylewskiego abpa Kazimierza Dmochowskiego. Sakrę biskupią przyjął 30 listopada 1848 roku. Przyjaźnił się z ukraińskim poetą i prozaikiem Pantalejmonem Kuliszem. Zmarł 13 października 1855 r. – w Petersburgu.

Zob.: Marian Banaszak, „*Hołowiński Ignacy...*”, [w:] „Słownik Polskich Teologów Katolickich”, pod red. Hieronima E. Wyczawskiego OFM, t. 2, Warszawa 1982, s. 57–59 (tamże obszerna bibliografia); Ks. Piotr Nitecki, „*Biskupi Kościoła w Polsce w latach 965–1999. Słownik biograficzny*”, Warszawa 2000, szp. 152; Ks. Mieczysław Żywczyński, „*Hołowiński Ignacy*”, [w:] „Polski Słownik Biograficzny” t. IX, Wrocław–Warszawa–Kraków 1960–1961, s. 597–598; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Ho%C5%82owi%C5%84ski

30 listopada 1891 r. – w Warszawie urodził się Bolesław Andrzej Ostrowski, pułkownik piechoty Wojska Polskiego. W marcu 1937 r. objął dowództwo Pułku KOP „Zdobunów”. W maju 1938 r. przejął od płk. dypl. Stefana Roweckiego dowództwo Brygady KOP „Podole” w Czortkowie. Zmarł 15 marca 1964 r. w Martinez w Argentynie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Boles%C5%82aw_Ostrowski

1

ŚRODA
СЕРЕДАEdmunda, Eligiusza, Natalii
Антонія, ЛеонтіяWednesday
Mittwoch
Среда

Будній день

1 grudnia 1865 r. – został sporządzony wykaz dóbr skonfiskowanych majątków za udział w powstaniu 1831 r. oraz nazwisk ich właścicieli.

Zob.: <http://www.szlachta.com.pl/?page=22>

1 grudnia 1924 r. – w Równem na Wołyniu urodziła się Bronisława Ruczevska z domu Chorażyczewska, żołnierz WP. Jako żołnierz Batalionu Mostów Pontonowych WP ze wschodu na zachód: od Sarn do Jeleniej Góry, potem Wrocławia. Zmarła 28 maja 2005 r. w wieku 80 lat.

Zob.: Janina Lewandowska-Puła, „Bronisława Ruczevska. Wspomnienie”, [w:] „Gazeta Wyborcza. Wrocław” nr z 2 grudnia 2005 r. //

<http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,35779,3045160.html>

1 grudnia 1943 r. – Rozkazem Naczelnego Wodza z 1 grudnia 1943 r. 1 Pułk Kawalerii Pancernej w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie przemianowano na 1 Pułk Ułanów Krechowieckich. Był to powrót do historycznej nazwy i nawiązanie do tradycji walk o niepodległość i okresu międzywojennego.

Zob.: hasło w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/1_Pu%C5%82k_U%C5%82an%C3%B3w_Krechowieckich

1 grudnia 1991 r. – na Ukrainie odbyło się referendum, które podtrzymało Akt ogłoszenia niepodległości Ukrainy. Prezydentem państwa został Leonid Krawczuk rodem z wioski Żytyn Wielki k. Równego.

Pauliny, Rafała
Ангеліні, Сільверія

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

2

Будній день

2 grudnia 1630 r. – biskup Andrzej Lipski uzyskał prekonizację na ordynariusza Krakowa. Urodził się w 1572 lub 1575 r. w Rzeplinie (k. Lubaczowa) na Rusi Czerwonej w woj. bełżkim. Biskup łucki w latach 1617–1623. 20 listopada 1623 r. został przeniesiony na godność pasterza diecezji włocławskiej. Zmarł 4 września 1631 r. w Warszawie. Pochowany w podziemiach katedry krakowskiej.

Zob.: Krzysztof Rafał Prokop, *„Sylwetki biskupów łuckich”*, Biały Dunajec–Ostróg 2001, s. 77–80; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Lipski

2 grudnia 1749 r. – zmarł Michał Potocki, najstarszy syn Feliksa Kazimierza Potockiego i Krysztyny Lubomirskiej. Pisarz polny koronny od 1702 r., wojewoda wołyński od 1726 roku. Marszałek trybunału koronnego w roku 1696 i 1722.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Potocki

2 grudnia 1927 r. – w mieście Bryczany (Mołdowa) urodził się Rafajł Szpizel. Żyd. Utalentowany chirurg. Niestrudzony badacz historii medycyny Ziemi Ostrogskiej. Krajoznawca.

2 grudnia 1943 r. – w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu zginął ks. Ludwik Pilch z Oratorium św. Filipa Neri (Księża Filipini). W 1939 r. pracował w Oleksieńcu w dekanacie krzemienieckim.

2 grudnia 1943 r. – nocą z 1 na 2 grudnia w miasteczku Ostróg nad Horyniem (powiat Zdobuń) Ukraińcy zamordowali 10 Polaków: 5. osobową rodzinę, matkę z synem, 2 kobiety oraz jedną kobietę uprowadzili i ślad po niej zaginął.

Zob.: Stanisław Żak (opr.), *„Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948”* //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1943_5.html

2 grudnia 1992 r. – rozpoczął się proces beatyfikacyjny Sługi Bożego o. Serafina Kaszuby, kapucyna, apostoła Wołynia, Kazachstanu i Syberii. Urodził się 10 czerwca 1910 r. we Lwowie. W wieku 18 lat rozpoczyna nowicjat w zakonie kapucynów a 9 września 1932 r. składa śluby wieczyste. Po studiach na Uniwersytecie Jagiellońskim, 23 czerwca 1939 r. otrzymuje dyplom magistra filozofii. Od dnia 25 grudnia 1940 r. pracuje na Wołyniu kolejno w parafiach Karasynie, Dermańce i Starej Hucie. Po wkroczeniu armii czerwonej nie wyjeżdża do Polski, ale w latach 1945–1958 pracuje jako proboszcz w Równem. Potem duszpasterzuje „nielegalnie” jako wędrowny apostoł na Wołyniu, Podolu, Wileńszczyźnie, następnie w Kazachstanie i na Syberii. Kilkakrotnie aresztowany i skazany na zesłanie za „włóczęgostwo”. Chory na gruźlicę, umiera nagle 19 września 1977 r. we Lwowie, gdzie został pochowany na Cmentarzu Janowskim. Obecnie sprawa ta jest rozpatrywana w Rzymie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Serafin_Kaszuba

2 grudnia 1998 r. – historyczne centrum Lwowa zostało wpisane na listę obiektów światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO.

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFranciszka, Ksawerego
Лукреція, ЙоанаFriday
Freitag
Пятница

Св. Франциска Ксаверія, пресвітера

3 grudnia 1857 r. – urodził się Joseph Conrad (właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski), angielski pisarz i publicysta polskiego pochodzenia rodem z Berdyczowa. Zmarł 3 sierpnia 1924 r. w Bishopsbourne.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Joseph_Conrad

3 grudnia 1924 r. – do delegata Ministerstwa Spraw Wojskowych do spraw Osadnictwa Wojskowego przy wojewodzie wołyńskim zgłosił się Kajetan Sawicki, przedstawiciel osady Jeziorany Bielajewskie, z dramatycznym apelem o wydanie mu amunicji, ponieważ miejscowi chłopcy, wspomagani przez oddział dywersantów, podpalali okoliczne osady żołnierskie, a następnie strzelali do osób gaszących pożary. Sawicki otrzymał amunicję, dzięki czemu osadnicy mogli podjąć działania zaradcze.

Zob.: Lidia Głowacka, Andrzej Czesław Żak, „Osadnictwo wojskowe na Wołyniu w latach 1921–1939 w świetle dokumentów Centralnego Archiwum Wojskowego” //

http://www.caw.wp.mil.pl/biuletyn/b28/b28_6.pdf

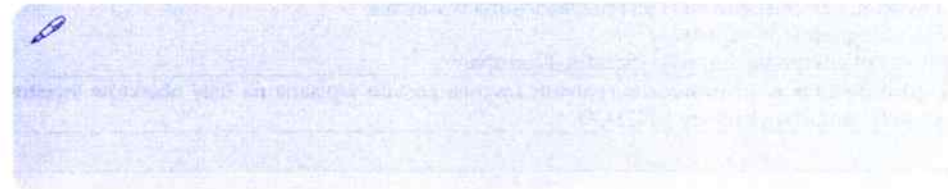
3 grudnia 1970 r. – urodził się ks. Aleksander Hamalijczuk, kapłan diecezji łuckiej. Wikariusz w Równem (1999–2001). Proboszcz w Dubnie, Beresteczku i Horochowie (2001–2007). Wikariusz w Łucku (od 14 września 2007 r.).

3 grudnia 1974 r. – w Karagandzie zmarł Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński. W latach 1936–1939 wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Łucku. W latach 1939–1945 proboszcz katedry w Łucku. W latach 1945–1954 więziony, następnie na zesłaniu w Karagandzie, gdzie od 1954 r. prowadził pracę duszpasterską. Urodził się 22 grudnia 1904 r. wg starego stylu (4 stycznia 1905 r. wg nowego stylu) w Berdyczowie na Ukrainie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Bukowi%C5%84ski

3 grudnia 1991 r. – Rówieńska Rada Obwodowa rozporządzeniem nr 221 z 3 grudnia 1991 r. zarejestrowała statut parafii rzymskokatolickiej pw. św. Jana Nepomucena w Dubnie.

Barbary, Jana
Варвари, Адольфа

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samstag
Суббота

Будній день, або св. Йоана Дамаскина,
пресвітера і вчителя Церкви

4 grudnia 1907 r. – urodził się Ksawery Pruszyński, polski reportażysta, pisarz, publicysta i dyplomata. W wielu swoich przedwojennych reportażach opisywał Wołyn. Zmarł 13 czerwca 1950 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ksawery_Pruszy%C5%84ski

4 grudnia 1911 r. – urodził się ks. Wacław Domański, kapłan diecezji łuckiej. W 1938 r. proboszcz nowoutworzonej parafii Reginówka w dekanacie kostopolskim. Zmarł 18 września 1986 r. w Niwniku.

4 grudnia 1922 r. – w Kiwercach na Wołyniu urodziła się Olga Bielska, właśc. Olga Sorokoletow, zamężna Skirgiełło-Jacewicz, aktorka. Urodziła się 4 grudnia 1922 r. w Kiwercach na Wołyniu. Zmarła 25 lipca 1996 r. w wieku 74 lat – utonęła w Zalewie Zegrzyńskim.

Zob.: „Olga Bielska” //

<http://www.filmweb.pl/o48668/Olga+Bielska>

4 grudnia 1939 r. – utworzony został obwód wołyński w ramach Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej, obejmował on ok. połowę dawnego województwa wołyńskiego.

4 grudnia 1942 r. – urodził się bp Julian Gbur SVD – ordynariusz grekokatolickiej diecezji stryjskiej od 18 listopada 2000 roku, przewodniczący metropolitalnej komisji komunikacji społecznej UKG. W latach 1970–1973 proboszcz parafii grekokatolickiej w Krakowie.

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеKryspina, Saby
Филипа, Сави

II Неділя Адвенту

5 grudnia 1583 r. – (15 grudnia – wg nowego stylu) we Lwowie zmarł Iwan Fedorow, wybitny działacz kultury wschodniosłowiańskiej, jej pierwszy znany z imienia drukarz, grawer, majster odlewnictwa czcionek. Wydrukował m.in. „Biblię Ostrogską”.
http://pl.wikipedia.org/wiki/Iwan_Fedorow

5 grudnia 1886 r. – w Żołyni urodził się br. Grzegorz Tomasz Feret (1886–1974), kapucyn. Kułcharz i ogrodnik klasztoru oo. kapucynów w Ostrogu w 1939 roku. Zmarł 7 lipca 1974 r. w Sędziszowie Małopolskim.

5 grudnia 1931 r. – w Moskwie zniszczono cerkiew pw. Chrystusa Zbawiciela, zbudowaną ze składek wiernych.

5 grudnia 1980 r. – w Kwidzynie zmarła m. Tekla Paulina Domańska (1898–1980), w l. 1950–1962 przełożona generalna Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W l. 20. i 30. XX wieku pracowała w Kowlu i w Łucku.

5 grudnia 1996 r. – zmarł ks. Stanisław Bogucki, kapłan diecezji łuckiej. Urodził się w 1907 roku. Święcenia kapłańskie przyjął w 1937 r. w Łucku. Jego pierwszą placówką był wikariat w Ostrogu. Dnia 19 września 1939 r. opuścił Wołyn przed nadchodzącą Armią Czerwoną i rozpoczął pracę w archidiecezji warszawskiej, potem pracował w diecezjach siedleckiej, wrocławskiej i warmińskiej. Prześladowany, wielokrotnie aresztowany i więziony przez władze komunistyczne w Polsce, między innymi pod zarzutem naruszania wolności sumienia i wyznania. Wieloletni proboszcz i dziekan w Lidzbarku Warmińskim. Odznaczony kapelanią honorową w 1987 r. przez Jana Pawła II.

Emiliana, Mikołaja
Петра, Павла

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday
Montag

Будній день,
або св. Миколая з Міри, єпископа

Понедельник

6 grudnia 1240 r. – Tatarsko-mongolska inwazja chana Bateja na Ruś Kijowską. Zajęcie Kijowa – ludność została zniszczona, a miasto spalone.

6 grudnia 1673 r. – zmarł francuski inżynier Wilhelm (Guillaume) le Vasseur de Beauplan. Zbudował fortecę Kudak i kilka zamków na Ukrainie. Autor „*Opisu Ukrainy*”, który obejmuje także Wołyń.

Zob. „*Eryka Lassoty i Wilhelma Beauplana Opisy Ukrainy*”, przekł. Zofia Stasiewska i Stefan Mel-ler, red., wstęp i komentarze Zbigniew Wójcik, Warszawa 1972.

K. Buczek, „*Beauplan...*”, [w:] „*Polski Słownik Biograficzny*”, t. I, s. 386.

6 grudnia 1878 r. – (18 grudnia wg nowego stylu) w Gori (Gruzja) urodził się Józef Stalin, do-żywotni dyktator Związku Radzieckiego. W 1939 r. przyłączył Wołyń wraz z tzw. Ukrainą Zachodnią do Ukraińskiej SRR. Zmarł 5 marca 1953 r. w okolicy Moskwy.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Stalin

6 grudnia 1908 r. – (wg innych danych 17 lipca 1908 r.) w Kalinie Wielkiej urodził się ks. Broni-sław Reroń, kapłan diecezji łuckiej. Święcenia kapłańskie przyjął w 1938 roku. Administra-tor w nowopowstałej parafii Karasin. Zmarł „na serce” w Lubomlu lub Równem 10 grudnia 1940 r. – według innej wersji zamordowany 19 grudnia 1940 r. we wsi Karasin. Do dziś tajem-nicą pozostają okoliczności jego śmierci.

6 grudnia 1917 r. – Finlandia ogłosiła niepodległość. Ponad 100 lat wchodziła w skład Cesar-stwa Rosyjskiego.

6 grudnia 1944 r. – do Zamościa przybył pierwszy transport, który przywiózł ludność polską z okolic Równego. Przedstawił on opłakany widok, bowiem sowieckie władze ukraińskie nie tylko nie pozwoliły przesiedleńcom – głównie kobietom i dzieciom – zabrać najniezbędniej-szych sprzętów i inwentarza żywego, ale nie zaopatrzyły transportu w żywność.

Zob.: Stanisław Ciesielski, „*Z Wołynia do Polski. Przesiedlenie ludności polskiej w latach 1944–1947*” //

<http://www.s-ciesielski.com/losy/wolyn.html>

6 grudnia 1977 r. – zmarła w Kwidzynie m. Stanisława Stefania Rymarz (1906–1977) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W latach 1931–1945 pracowała w Łucku na Wo-łyniu.

Zob.: S. Klemensa Janina Sałacińska, „*S. M. Stanisława Stefania Rymarz*”, [w:] „*Błogosławieni, którzy umierają w Panu. Nekrologia Sióstr Benedyktynek Misjonarek i szczególnych dobroczyńców Zgromadzenia (1924–1999)*”, red. s. Ambrozja Jadwiga Kalinowska, Olsztyn 2000, s. 116–119.

7

WTOREK
ВІТРОКAmbrożego, Marcina
Марії, СавинаTuesday
Dienstag
ВторникСв. Амвросія з Мілана,
єпископа і вчителя Церкви

7 grudnia 1829 r. – w wieku 72 lat w Wiedniu zmarł Abp Jan Paweł Woronicz, poeta, kaznodzieja, bp krakowski (1816–1828). Abp warszawski i Prymas Królestwa Polskiego (1828). Urodził się 28 czerwca 1757 r. w Brodowie k. Ostroga na Wołyniu.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Pawe%C5%82_Woronicz

7 grudnia 1917 r. – na czele Ogólnorosyjskiej Nadzwyczajnej Komisji do Walki z Kontrrewolucją i Sabotażem (słynna WCzK lub Czeka), przekształconej później w GPU, OGPU, a następnie NKWD, stanął Feliks Dzierżyński (1877–1926). Zasłynął z okrucieństwa i terroru względem przeciwników. Obiekt kultu w ZSRR i obozie socjalistycznym. Urodził się 11 września 1877 r. w Dzierżynowie. Zmarł 20 lipca 1926 r. w Moskwie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Feliks_Dzier%C5%BCy%C5%84ski

7 grudnia 1965 r. – ogłoszona została wspólna deklaracja papieża Pawła VI i patriarchy Atenagorasa o wzajemnym odwołaniu ekskomunik między Kościołem Katolickim a Kościołem Prawosławnym.

7 grudnia 1984 r. – w Kiwercach w obwodzie wołyńskim urodził się ks. Paweł Chomiak. Święcenia kapłańskie z rąk bpa Marcjana Trofimiaka przyjął 23 maja 2009 r. w katedrze łuckiej.

Marii, Świątozara
Нарциси, Йосифа

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

Nierokalne Poczucie NMP
Свято Непорочного Зачаття Діви Марії

8 grudnia 1864 r. – w Białogrodce na Wołyniu urodził się Józef Konrad Paczoski, botanik, badacz flory Puszczy Białowieskiej, twórca teorii pantopizmu i podstaw fitosocjologii, profesor Uniwersytetu Poznańskiego, członek Polskiej Akademii Nauk.

Zob.: Joanna Radziejewicz, „Józef Paczoski – twórca fitosocjologii” [w:] „Rolniczy Magazyn Elektroniczny” //

http://www.cbr.edu.pl/rme30/dane/2_1.html

biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Paczoski

8 grudnia 1937 r. – bezbożna władza sowiecka rozstrzelała grupę represjonowanych, wśród nich ks. Pawła Floreńskiego, uczonego, filozofa, teologa. Ukończył wydział fizyczno-matematyczny Uniwersytetu Moskiewskiego. W 1911 r. przyjął święcenia kapłańskie. Wykładowca Akademii Duchownej w Moskwie. W 1933 r. został aresztowany i odprawiony do łagru.

9

CZWARTEK
ЧЕТВЕРLeokadii, Wiesława
Валерії, КесаряThursday
Donnerstag
ЧетвергБудній день, або св. Йоана Дидака
Кваухтлотоатціна, пустельника

9 grudnia 1897 r. – w Dermaniu na Wołyniu urodził się Borys Ten (Mykoła Chomyczewskyj), prawosławny kapłan, pisarz i tłumacz. Zmarł 13 marca 1983 roku w Żytomierzu.

Zob. biogram na Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Borys_Ten

Bogdana, Julii
Петра, Григорія

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

10

Будній день

10 grudnia 1892 r. – w Badówce, pow. Ostróg, na Wołyniu, w rodzinie ziemiańskiej, urodziła się Janina Niedźwiecka – harcmistrz, instruktorka harcerska Chorągwi Harcerzek we Francji. Od 1914 do 1917 r. prowadziła w Kijowie tajną szkołę dla dzieci robotników i za tą działalność została aresztowana i uwięziona w Moskwie. 1 lipca 1947 r. została Komendantką Chorągwi Harcerzek we Francji – pełniła te funkcję przez 20 lat. Zmarła 15 stycznia 1981 r. we Francji.

Zob.: „Hm. Janina Niedźwiecka”, [w:] Hm Władysława Seweryna Spławskiego, „Instruktorki Organizacji harcerzek ZHP poza Krajem po drugiej wojnie światowej”, Londyn 2004 //

http://www.zhppgk.org/organizacja_harcerek/egazetka_5/Nasze%20Instruktorki/niedzwiecka.htm

10 grudnia 1940 r. – w Lubomlu lub Równem zmarł (wg innej wersji 19 grudnia 1940 r. we wsi Karasin zamordowany) został ks. Bronisław Reroń, proboszcz parafii Karasin. Urodził się 17 lipca 1908 r. (wg innych danych 6 grudnia 1908 r.) w Kalinie Wielkiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1938 roku. Kapłan diecezji łuckiej. Okoliczności jego śmierci do dziś pozostają tajemnicą.

10 grudnia 1964 r. – zmarła s. Placyda Maria Zielińska (1914-1964) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W l. 1931-1936 przebywała w klasztorze w Łucku.

11

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаDamazego, Daniela
Ієроніма, Давида

Будній день, або св. Дамасія I, Папи

11 grudnia 1811 r. – zmarł Seweryn Rzewuski, herbu Krzywda, hetman polny koronny w latach 1774–1795. Urodził się 13 marca 1743 r. w Podhorcach.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Seweryn_Rzewuski

11 grudnia 1901 r. – w Albigowej, pow. łańcucki, urodził się Tomasz Bem (1901–1971), pedagog, pracował w szkolnictwie na Wołyniu. Od 1924 r. pracował w miejscowości Kąty, gmina Szumsk, powiat Krzemieniec. Wznosi z mieszkańcami budynek szkoły i zakłada Kasę Stefczyka. W 1937 r. przeniesiony do Wisniowca, gdzie pracuje do 1943 roku. Zmarł 11 sierpnia 1971 r. i pochowany został na cmentarzu w Rzeszowie.

Zob.: „Słownik Biograficzny Powiatu Łańcuckiego” //

<http://www.powiat-lancut.com.pl/?biografie&litera=B>

11 grudnia 2008 r. – na dziedzińcu Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza na Rynku Starego Miasta 20 w Warszawie odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej Zygmuntowi Janowi Rumłowi – synowi osadnika, poecie, żołnierzowi – zamordowanemu na Wołyniu. Tablicę ufundowało Stowarzyszenie Rodzin Osadników Wojskowych i Cywilnych Kresów Wschodnich. W uroczystości wzięły udział poczty sztandarowe i zaproszeni goście. Na tablicy znajduje się napis: „Zygmunt Jan Rumel / Żołnierz Poeta / Męczennik Wołynia / Zamordowany przez ukraińskich nacjonalistów” oraz data urodzin (22 lutego 1915) i śmierci (10 lipca 1943).

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Rumel

Aleksandra, Joanny
Варфоломія, Кіндрата

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

12

III Неділя Адвенту (Gaudete)

12 grudnia 1648 r. – Bohdan Chmielnicki wydał w Ostrogu uniwersał hetmański w którym wyrażał intencje pogodzenia się z Rzeczypospolitą.

Zob. Janusz Kaczmarczyk, *„Bohdan Chmielnicki”*, wyd. II uzupełnione, Wrocław-Warszawa-Kraków 2007, s. 83–84.

12 grudnia 1869 r. – w Stawiszczach zmarł Antoni Andrzejowski, botanik, pamiętnikarz. Autor książki *„Ramoły Starego Detiuka o Wołyniu”* (Wilno 1861). Urodził się w 1785 r. w Warkowiczach na Wołyniu.

Zob. Maria Danilewiczowa, *„Andrzejowski Antoni”*, [w:] *„Polski Słownik Biograficzny”* t. 1, Kraków 1935, s. 111–112.

12 grudnia 1890 r. – w Tarnopolu urodził się Kazimierz Ajdukiewicz, polski filozof ze szkoły lwowsko-warszawskiej. Zmarł 12 kwietnia 1963 r. w Warszawie.

Zob. Anna Jedynak, *„Ajdukiewicz”*, Warszawa 2003.

12 grudnia 1893 r. – w Podbużu k. Borysławia urodził się Leon Becher, porucznik rezerwy, do połowy lat 20. XX wieku dyrektor gimnazjum matematyczno-przyrodniczego w Równem, potem adwokat. W 1940 r. aresztowany przez Sowieców. Miejsce stracenia i pochówku nieznane.

12 grudnia 1943 r. – w wieku 37 lat zginął o. Ludwik Wrodarczyk OMI, proboszcz parafii Okopy na Polesiu Wołyńskim, zamordowany przez nacjonalistów ukraińskich. Urodził się 25 sierpnia 1907 r. w Radzionkowie na Górnym Śląsku.

Zob. Bronisław Janik, *„Niezwycięży świadek wiary na Wołyniu. 1939–1943. Ks. Ludwik Wrodarczyk OMI”*, Poznań 1993.

12 grudnia 1943 r. – zginął w walce Edward Bidakowski, Polak, sowiecki partyzant ze zgrupowania C. A. Oleksenka. Pochowany został w mieście Netiszyn w rejonie sławuckim. Urodził się w 1921 r. w wiosce Dorohoszcza na Wołyniu.

13

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag
ПонедельникŁucji, Otylii
Йоанни, Отилії

Св. Лукиї, діви і мучениці

13 grudnia 1934 r. – w Łucku odbyło się zebranie założycielskie Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, które wkrótce stało się jednym z najważniejszych w międzywojennej Polsce. Towarzystwo powstało z inicjatywy sfer kulturalnych i naukowych w ówczesnym Łucku na czele z Henrykiem Józewskim, wojewodą wołyńskim, ówczesnym wicewojewodą Godlewskim i późniejszym wicewojewodą S. Śleszyńskim wybranym na prezesa Towarzystwa. Towarzystwo zostało zarejestrowane 23 stycznia 1935 roku.

13 grudnia 1936 r. – w Łucku na Wołyniu zmarł Oleksa Ałmazow, ukraiński działacz wojskowy. Przewodniczący Komitetu Pomocy dla Głodujących w Ukraińskiej SRR. Urodził się 6 stycznia 1886 roku.

13 grudnia 1994 r. – ukazał się pierwszy numer dwumiesięcznika „Wołanie z Wołynia”, z początku pisma parafii Ostróg, Zdołbunów, Klewań i Kuniów, a następnie pisma religijno-społecznego rzymskokatolickiej diecezji łuckiej. Założycielem, redaktorem oraz wydawcą czasopisma i serii książkowej „Biblioteka «Wołania z Wołynia»” (ukazującej się od 1997 r.) jest ks. kan. Witold Józef Kowalów.

Izydora, Jana
Спиридона, Никасія

WTOREK
ВІТРОК

Tuesday
Dienstag
Вторник

14

Св. Йоана від Хреста,
пресвітера і вчителя Церкви

14 grudnia 1884 r. – w Semankowcach na Ukrainie urodził się bł. Mikołaj (Mykoła) Czarnecki – wizytator apostolski obrządku bizantyjsko-słowiańskiego w Polsce; apostolski egzarcha Wołynia i Polesia. Zmarł 2 kwietnia 1959 r. we Lwowie.

14 grudnia 1918 r. – hetman Pawło Skoropadski zrzekł się władzy na rzecz Dyrektoriatu i razem z Niemcami opuścił Kijów. Zakończyło się jego ośmiomiesięczne panowanie.

14 grudnia 1925 r. – Adolf Piotr Szelązek, bp pomocniczy płocki, został przeniesiony na stolicę biskupią w Łucku; ingres do katedry odbył 24 lutego 1926 roku. Urodził się 1 sierpnia 1865 r. w Stoczku Łukowskim. Zmarł 9 lutego 1950 r. na wygnaniu w Polsce w Zamku Bierzgłowskim.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Szel%C4%85%C5%BCek

14 grudnia 2005 r. – arcybiskup potawski i kremenczucki Jewsewij (Witalij Polityło) został mianowany metropolitą arcybiskupem rówieńskim i Ostrogskim Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego. Urodził się 12 lipca 1928 r. w Sofijówce w obwodzie dniepropietrowskim. Święcenia kapłańskie przyjął 15 października 1949 roku. Ukończył Leningradzkie Seminarium Duchowne (1950–1954) i Leningradzką Akademię Duchowną (1954–1958). 28 lat, od 1965 do 1993 r. był proboszczem cerkwi pw. Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny we Lwowie. Od 1990 r. rektor seminarium duchownego we Lwowie. Od 1996 r. rektor Lwowskiej Akademii Duchownej. 7 lipca 2002 r. wyświęcony na biskupa połtawskiego i kremenczuckiego. 12 lipca 2003 r. mianowany arcybiskupem rówieńskim i ostrogskim, a 22 października 2004 r. metropolitą.

15

ŚRODA
СЕРЕДАWednesday
Mittwoch
СредаCeliny, Waleriana
Поли, Вірринії

Будній день

15 grudnia 1653 r. – w Żwańcu na Podolu król Jan Kazimierz zawarł ugodę z Bohdanem Chmielnickim.

15 grudnia 1765 r. – w Annopolu w wieku 26 lat zmarła Anna ks. Sanguszek-Kowelska h. Pogon Litewska. Urodziła się w 1739 roku. Małżonka Antoniego Barnaby ks. Jabłonowskiego na Ostrogu, Maryampolu i Podkamieniu h. Prus (III).

15 grudnia 1824 r. – urodził się Juliusz Kossak, malarz, świetny akwarelista i ilustrator, autor scen batalistycznych, historycznych, rodzajowych, portretów konnych i koni. Zmarł w 1899 roku.

15 grudnia 1874 r. – w wieku 52 lat zmarł ks. Teodor Klonowski, prefekt i proboszcz ostrogski (1855–1874), vice-dziekan rówieński i ostrogski.

15 grudnia 1895 r. – parafianie w Ostrogu nad Horyniem otrzymali zawiadomienie z kancelarii dworskiej w Petersburgu, o tym iż ich prośba w sprawie odbudowy kościoła parafialnego została przesłana do ministra spraw wewnętrznych. Ostatecznie 2 lutego 1896 r. do Ostroga nadeszło zawiadomienie, że minister spraw wewnętrznych, przychylając się do prośby parafian, zezwolił na odbudowę kościoła farnego.

Zob.: Ks. Władysław Knapieński, „Sprawa o kościół w Ostrogu”, Lwów 1892 (reprint: Biały Dunajec–Ostróg 2000), passim.

15 grudnia 1944 r. – stanem na ten dzień na terenie obwodu wołyńskiego zewidencjonowano 57.800 osób podlegających przesiedleniu do Polski: w Łucku 41.000 osób, w Kowlu 11.950 osób i we Włodzimierzu Wołyńskim 4.850 osób. Do tego czasu wpłynęły w tym obwodzie podania o zgodę na wyjazd do Polski 40.149 osób, spośród których w Łucku zarejestrowano 20.978 osób, w Kowlu – 10.837 osób i we Włodzimierzu Wołyńskim – 8.334 osoby. Do połowy grudnia wyjechało do Polski tylko 1.759 osób (zaledwie 4,4 % zarejestrowanych), z tego 566 z Łucka i 1.182 z Włodzimierza Wołyńskiego.

Zob.: Stanisław Ciesielski, „Z Wołynia do Polski. Przesiedlenie ludności polskiej w latach 1944–1947” //

<http://www.s-ciesielski.com/losy/wolyn.html>

15 grudnia 1980 r. – w katedrze łuckiej otwarto muzeum ateizmu.

15 grudnia 1994 r. – został wydany memoriał Stowarzyszenia Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów we Wrocławiu, w którym mowa jest m.in. nt. udział obywateli polskich w walkach w obronie ludności polskiej w latach 1944 i 1945 w ramach tzw. Niszczycielskich Batalionów na obszarach dawnych województw lwowskiego, wołyńskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego. Memoriał ten został wzięty pod uwagę w orzeczeniu Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 3 kwietnia 1996 roku.

15 grudnia 2001 r. – odbyła się uroczystość nadania gimnazjum w Radzionkowie imienia o. Ludwika Wrodarczyka OMI, proboszcz parafii Okopy na Polesiu Wołyńskim, męczennika okrutnie zamordowanego przez nacjonalistów ukraińskich, w wieku 37 lat, w dniu 12 grudnia 1943 roku. Urodził się 25 sierpnia 1907 r. w Radzionkowie na Górnym Śląsku.

Zob. Bronisław Janik, „Niezwyczajny świadek wiary na Wołyniu. 1939–1943. Ks. Ludwik Wrodarczyk OMI”, Poznań 1993; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Wrodarczyk

Adelajdy, Zdzisława
Климента, Севастьяна

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

Thursday
Donnerstag
Четверг

16

Будній день

16 grudnia 1930 r. – od tego dnia miasto Sarny należało do województwa wołyńskiego. Przedtem należało do województwa poleskiego w składzie II Rzeczypospolitej.

16 grudnia 1936 r. – w wiosce Hurby, gmina Buderaż, powiat Zdobunów, urodziła się Irena Gajowczyk. Córką Jana Ostaszewskiego i Marii z domu Zielińskiej. Autorka wstrząsającego świadectwa o zbrodni nacjonalistów ukraińskich w jej rodzinnej wiosce dokonanej w dniu 2 czerwca 1943 roku. Píše w nim m.in.: „Byłam zbyt mała, aby się bronić i zbyt duża, żeby zapomnieć tragiczny dzień 2 czerwca 1943 roku. (...)”.

Zob.: Irena Gajowczyk, „Ocalić od zapomnienia”, [w:] „Głos Kresowian” nr 11 z maja–czerwca 2003 r. //

<http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/hurby.html>

16 grudnia 1942 r. – we wsi Jezierce, pow. Kostopol, policja ukraińska pod dowództwem kilku Niemców dokonała pacyfikacji wsi polskiej mordując od 360 do 500 Polaków. Była to represja za fałszywe oskarżenie przez komendanta policji ukraińskiej w Ludwipolu Korolczuka, że Polacy z partyzantami sowieckimi rzucili granat na przejeżdżających Niemców, chociaż zrobili to partyzanci sowieccy ze specjalnej grupy wywiadowczej Nikołaja Kuzniecowa. Ukraińscy policjanci obrabowali trupy Polaków z lepszych ubrań i butów, a ludność ukraińska z sąsiednich wiosek rozgrabiła majątek spacyfikowanej wsi.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

<http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/1942.html>

16 grudnia 1962 r. – w Phoenix (Arizona) zmarła s. Janina Katarzyna Bogdanowicz z Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W l. 1927–1931 i 1932–1939 przebywała w klasztorze w Łucku. W l. 1931–1932 kwestowała z dwoma innymi siostrami w USA na potrzeby sierocińców w Kowlu i Łucku. Urodziła się w 1898 roku.

16 grudnia 1999 r. – w dniach 15–16 grudnia 1999 r. w Koszalinie odbyła się II Krajowa Konferencja Naukowa pt. „Z dziejów polskich formacji granicznych II Rzeczypospolitej Polskiej w 75 rocznicę powstania KOP”. Niektóre materiały z konferencji dostępne są w internecie na stronie:

<http://www.cs.strazgraniczna.pl/>

16 grudnia 2008 r. – w Warszawie podpisano porozumienie określające zasady regulacji stanu prawnego niektórych nieruchomości zabudowanych obiektami sakralnymi, które przeszły na własność Państwa na podstawie dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostałego po osobach przesiedlonych do ZSRR (Dz. U. Nr 59, poz. 318, z 1949 r. Nr 53, poz. 404, z 1958 r. Nr 17, poz. 72 i z 1969 r. Nr 13, poz. 95), a były własnością diecezji, parafii, klasztorów lub innych instytucji grekokatolickich (unickich) Diecezji Przemyskiej obrządku grekokatolickiego oraz Administracji Apostolskiej Łemkowszczyzny i które pozostają we władaniu prawosławnych kościelnych osób prawnych.

17

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯFriday
Freitag
ПятницаFloriana, Łazarza
Гіацинта, Модеста

Будній день

17 grudnia 1881 r. – w Komarnie urodził się Mieczysław Orłowicz, doktor praw, polski geograf, jeden z czołowych działaczy turystycznych i krajoznawczych. Autor m.in. „*Ilustrowanego przewodnika po Wołyniu*” (Łuck 1929). Zmarł 4 października 1959 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczys%C5%82aw_Or%C5%82owicz

17 grudnia 1897 r. – w Płocku urodził się Władysław Broniewski, lewicowy poeta. W 1915 r. wstąpił do legionów i przeszedł chrzest bojowy w walkach na Wołyniu. Zmarł 10 lutego 1962 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Broniewski

17 grudnia 1920 r. – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej jednogłośnie, prawie bez dyskusji, przyjął dwie ustawy. Pierwsza dotyczyła przejęcia na własność państwa ziemi w niektórych powiatach na wschód od Bugu. Druga ustawa ustalała warunki nadawania gruntów zdemobilizowanym żołnierzom. Wymieniony akty prawne stały się podstawą osadnictwa wojskowego na Kresach Wschodnich, w tym na Wołyniu.

Zob.: „*Ustawa z dnia 17 grudnia 1920 r. o przejęciu na własność Państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej Polskiej*”, *Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej*, 1921, nr 4, poz. 17; „*Ustawa z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego*”, *Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej*, 1921, nr 4, poz. 18; Janina Stobniak-Smogorzewska, „*Kresowe osadnictwo wojskowe 1920-1945*”, Warszawa 2003, s. 20.

17 grudnia 1921 r. – we Lwowie zmarła Gabriela Zapolska, herbu Korwin, właśc. Maria Gabriela Korwin-Piotrowska, polska dramatopisarka, powieściopisarka i publicystka. Urodziła się 30 marca 1857 r. w Podhajcach koło Łucka.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Gabriela_Zapolska

17 grudnia 1927 r. – przychylając się do prośby ks. bp A. P. Szelążka, papież Pius XI wydał dekret ustanawiający św. Teresę od Dzieciątka Jezus (1873–1897), patronką diecezji łuckiej. Papież Pius XI w 1923 r. ogłosił ją błogosławioną, a w 1925 r. świętą. W 1936 r. ku Jej czci ks. bp A. P. Szelążek powołał w Łucku Zgromadzenie Sióstr św. Teresy od Dzieciątka Jezus, aktywnie działające do dzisiaj w Polsce, we Włoszech i na Ukrainie. Dnia 19 października 1997 r., papież Jan Paweł II ogłosił św. Teresę od Dzieciątka Jezus Doktorem Kościoła. Jest trzecią kobietą obdarzoną tym honorowym tytułem.

Bogusława, Gracjana
Людмили, Володимира

SOBOTA
СУБОТА

Saturday
Samtag
Суббота

18

Будній день

18 grudnia 1939 r. – OO. Kapucyni zostali przez Sowietów wyrzuceni ze swojego kościoła i klasztoru w Ostrogu nad Horyniem. Kapucyni zamieszkali u wiernych i pomagali w duszpasterstwie przy kościele parafialnym i w okolicy (Ożenin, Mizocz, Noworodczyce, Kuniów). Zob.: O. Remigiusz Kranc OFMCap., „W drodze z Ostroga na Kołymę”, pod red. ks. Witolda Józefa Kowalowa i o. Józefa Mareckiego OFMCap., Białý Dunajec – Kraków, 1998, s. 21–22.

18 grudnia 1943 r. – zmarł Wacław Wąsowicz, lat 21, „Mewa”, żołnierz 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK z oddziału „Krwawa Łuna”. Ranny w potyczce z wojskami niemieckimi pod Pańską Doliną. Pochowany w Pańskiej Dolinie.

19

NIEDZIELA
НЕДІЛЯSunday
Sonntag
ВоскресеньеDariusza, Urbana
Урбана, Єви

IV Неділя Адвенту

19 grudnia 1743 r. – w Oteniae (Otyni?) urodził się o. Fortunat od świętego Tomasza (Tomasz Karpiński), trynitarz. Pochodził z Pokucia. Habit przyjął 15 października 1765 r., a 19 października następnego roku złożył śluby zakonne. Świecenia kapłańskie przyjął w 1770 r. we Lwowie. Był m.in. przełożonym klasztoru trynitarzy w Mielcu. Zmarł 1 października 1821 r. w Łucku.

19 grudnia 1940 r. – we wsi Karasin na Wołyniu został zamordowany (wg innej wersji zmarł 10 grudnia 1940 r. w Lubomlu lub Równem) miejscowy proboszcz ks. Bronisław Reroń. Urodził się 17 lipca 1908 r. (wg innych danych 6 grudnia 1908 r.) w Kalinie Wielkiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1938 roku. Kapłan diecezji łuckiej. Okoliczności jego śmierci do dziś pozostają tajemnicą.

19 grudnia 1942 r. – nocą z 18 na 19 grudnia 1942 r. na Górze Pietralewickiej w Słonimie w czasie egzekucji Żydów Niemcy zamordowali s. Martę Wołowską ze Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek. Urodziła się w 1879 r. w Lublinie. Do zgromadzenia wstąpiła w 1900 roku. Wiele lat pracowała jako przełożona w Maciejowie na Wołyniu, gdzie zorganizowała sierotnec dla ponad setki dzieci różnej narodowości, szkołę powszechną, seminarium nauczycielskie i szkołę zawodową. Beatyfikowana przez papieża Jana Pawła II w Warszawie 13 czerwca 1999 w grupie 108 polskich męczenników.

Zob.: „*Bl. S. Marta Wołowska (1879–1942) sylwetka duchowa*”, red. Ks. Marek Chmielewski, Lublin 2005; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Marta_Kazimiera_Wo%C5%82owska

19 grudnia 1952 r. – w Kopaninie zmarł Jan Dłużyński (1899–1952), wachmistrz 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. W czasie II wojny światowej robotnik kolejowy na stacji Zdobunów.

19 grudnia 1967 r. – w Mąkoszycach w archidiecezji wrocławskiej zmarł ks. Dominik Wyrzykowski, wieloletni proboszcz parafii Katerburg i dziekan dekanatu krzemienieckiego w diecezji łuckiej.

Bogumiły, Dominika
Власія, Макара

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОК

Monday

Montag

Понедельник

20

Будній день

20 grudnia 1665 r. – w Małopolsce urodził się ks. Mikołaj Baranowski, jezuita. Misjonarz w Kowlu (1698–1700). Prefekt szkół w Łucku (1700–1701). Zmarł 21 września 1706 r. w Zamościu.

20 grudnia 1932 r. – zmarł ks. Bolesław Żelichowski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Święcenia kapłańskie przyjął w 1928 roku. Wikariusz we Włodzimierzu Wołyńskim w l. 1929–1932. Urodził się w 1899 roku.

20 grudnia 2006 r. – Komisja Etyki TVP wydała orzeczenie w sprawie skargi ZG Towarzystwa Miłośników Wołynia i Polesia na film dokumentalny Agnieszki Arnold „Przebaczenie”. Uznano, iż autorka filmu naruszyła zasady etyki dziennikarskiej obowiązujące w Telewizji Polskiej.

20 grudnia 2007 r. – został otwarty drugi odcinek międzynarodowej autostrady Kowel-Jagodin, która prowadzi do granicy ukraińsko-polskiej.

21

WTOREK
ВІТРОКPiotra, Tomasza
Домініка, ЙоанаTuesday
Dienstag
ВторникБудній день, або св. Петра Канізія,
пресвітера і вчителя Церкви

21 grudnia 1425 r. – połączenie diecezji łuckiej i włodzimierskiej. Bp Andrzej Słpawski (vel Andrzej z Płońska) przenosi swą siedzibę z Włodzimierza Wołyńskiego do Łucka.

21 grudnia 1500 r. – król Aleksander Jagiellończyk nadał dla miasta Równe na Wołyniu przywilej na jarmark na św. Szymona Letoprowodcy.

21 grudnia 1925 r. – zostało wydane Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych w sprawie utworzenia powiatowych urzędów ziemskich w Kostopolu i w Zdobunowie.

Zob.: Dziennik Ustaw – rok 1925, nr 129, poz. 936.

21 grudnia 1943 r. – w Zawołocz z rąk NKWD zginął Paweł Kuriata, żołnierz w oddziale AK „Bomby” – „Wujka”. Syn Walentego Kuriaty. Służył w ochronie dowódcy oddziału.

Zob.: „Rudnia Potasznia” //

http://wolyn.ovh.org/opisy/rudnia_potasznia-03.html

21 grudnia 1991 r. – powstała Wspólnota Niepodległych Państw.

21 grudnia 1999 r. – w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Łasku Bielańskim w Warszawie została odprawiona Msza św. pogrzebowa ks. prof. Ludwika Królika, po czym jego doczesne szczątki zostały przewiezione na Cmentarz Powązkowski i pochowane we wspólnym grobie kapłanów. Duchowny rzymskokatolicki, Kapelan Honorowy Jego Świątobliwości (prałat), profesor, historyk Kościoła, dziekan Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie. Urodził się 1 czerwca 1942 roku w Pobużanach na Lwowszczyźnie w wielodzietnej rodzinie rolniczej. Pierwsze dwie jego publikacje książkowe powiązane są z diecezją łucką. Są to: „Organizacja dekanalna diecezji łuckiej i brzeskiej w XVII i XVIII w.” (Lublin 1981) i „Organizacja diecezji łuckiej i brzeskiej od XVI do XVIII w.” (Lublin 1983). Druga z wymienionych prac – praca doktorska – jest monografią organizacji diecezji łuckiej, która w omawianym czasie była niestłuchanie rozległa terytorialnie. Dziś jej tereny należą do trzech niepodległych państw.

Zob.: Ks. Witold Józef Kowalów, „Historia diecezji łuckiej”, [w:] „Wołanie z Wołynia” nr 1 (32) ze stycznia-lutego 2000 r., s. 29-30; biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludwik_Kr%C3%B3lik

Honoraty, Zenona
Франки, Дмитра

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

22

Будній день

22 grudnia 1904 r. – (wg kalendarza juliańskiego, a 4 stycznia 1905 r. wg kalendarza gregoriańskiego) w Berdyczowie urodził się Sługa Boży ks. Władysław Bukowski. W latach 1936–1939 wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Łucku. W latach 1939–1945 proboszcz katedry w Łucku. W latach 1945–1954 więziony, następnie na zesłaniu w Karagandzie, gdzie od 1954 r. prowadził pracę duszpasterską. Zmarł 3 grudnia 1974 r. w Karagandzie. 19 czerwca 2006 r. rozpoczął się jego proces kanonizacyjny.

22 grudnia 1918 r. – wojska Ukraińskiej Republiki Ludowej zajęły Łuck, a następnie Włodzimierz Wołyński i Kowel. Linia rozgraniczenia między Ukraińcami i Polakami został rzeka Bug, ale pewne jednostki ukraińskie krótki czas znajdowały się nawet na Chełmszczyźnie.

Zob.: Володимир Лис. «Волиняни відстоювали Соборну Україну» // «Волинь» ч. 891 від 22 січня 2009 р. //

<http://www.volyn.com.ua/?rub=5&article=0&arch=891>

22 grudnia 1943 r. – kpt. Kochański „Bomba”, stwierdzając możliwość przejścia oddziałów polskiej policji, utworzonej przez Niemców w Kostopolu i Bereźnem, opuścił kwatery w Rudni Lwa i skierował oddział z powrotem do Starej Huty, gdzie zamierzał spędzić święta Bożego Narodzenia. W miejscowości Bronisławka zatrzymał się na odpoczynek. Otrzymał tutaj wiadomość, że jeden z dowódców partyzantki radzieckiej, gen. Naumow, chce się z nim zobaczyć, zapraszając do swego sztabu w niedalekiej wiosce Zawolczu. Pojechał tam „Bomba” w towarzystwie por. „Strzeмиє” i ks. Leona Śpiewaka ps. „Obożnik” oraz kilkoma podoficerami eskorty. Podczas biesiady w Zawolczu, suto zakrapianej alkoholem, cała grupa polska została rozbijona i zaarrestowana. Oddział radziecki ruszył w pospiesznym marszu na wschód. Podczas odpoczynku żołnierze eskorty zostali zastrzeleni, a kpt. „Bomba”, por. „Strzeмиє” i ks. „Obożnik” odstawieni do Kijowa, a później do Moskwy. Tam byli sądzeni i skazani na obozy pracy, jako „przedstawiciele obcej agentury”.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artikul=2440

22 grudnia 2008 r. – w Łucku w pomieszczeniu Łuckiej Rady Miejskiej odbyło się posiedzenie klubu dziennikarzy na temat „*Jak przywrócić Bandere Ukraińcom?*”. Organizatorami tej imprezy byli: departament informacyjnej polityki i informacyjno-analityczne centrum „Łuck”. Agencja „Zaxid.net” podała informację departamentu polityki informacyjnej Łuckiej Rady Miejskiej, iż organizatorzy „*postanowili zebrać naukowców, pedagogów, urzędników, pisarzy, dziennikarzy, duchowienstwo, przedstawicieli aktywnej młodzieży, żeby rozważyć i poradzić się, co ma robić inteligencja miasta, by imię ideologa ukraińskiego ruchu narodowego, przywódcy OUN Stepana Bandere postało na należnym poziomie czci i popularności*”.

Zob.: „*W Łucku zastosują rosyjskie doświadczenie dla propagandy Bandery*” //

<http://www.zaxid.net/newspl/2008/12/23/130046/>

23

CZWARTEK
ЧЕТВЕРThursday
Donnerstag
ЧетвергJana, Wiktorii
Вікторії, МиколаяБудній день,
або св. Йоана з Кент, пресвітера

23 grudnia 1461 r. – w Łucku został zawarty akt sprzedaży wioski Równe. Iwaszko Dyczko sprzedał „dwór i seło w łuckim powiecie na imia Rownoje” za kwotę trzystu kop szerokich groszy czeskich księciu Semenowi Nieświckiemu.

Zob.: Roman Janisławski, „Kilka słów o Równem” (1937–1939 r.) // <http://www.rivne.org/history/1939.htm>

23 grudnia 1594 r. – władcyka włodzimierski Hipacy Pociej oraz władcyka łucki i ostrogski Cyryl Terlecki złożyli w Rzymie przysięgę papieżowi Klemensowi VIII, który zgodził się na zachowanie liturgii prawosławnej, małżeństw księży unickich i stosowanie kalendarza juliańskiego.

23 grudnia 1895 r. – w Barbarówce, pow. Zasław w guberni wołyńskiej, urodził się Jan Rochmankowski (1895–1943), pracownik starostwa powiatowego w Kowlu. Zmarł 10 września 1943 r. w radzieckim więzieniu w Iwanowie w nieznanym okolicznościach.

23 grudnia 2005 r. – w wołyńskiej obwodowej administracji państwowej w Łucku odbyło się posiedzenie Wołyńskiej Rady Kościołów. Było to pierwsze spotkanie hierarchów największych wspólnot chrześcijańskich obwodu wołyńskiego.

23 grudnia 2006 r. – w wyniku obrażeń doznanych w czasie wypadku samochodowego zmarł ks. dr Michał Nahornyj, kapłan archidiecezji lwowskiej. Urodził się 4 maja 1965 r. w Oleszkowcach w diecezji kamieniecko-podolskiej. Po ukończeniu Wyższego Seminarium Duchownego w Lublinie przyjął święcenia kapłańskie z rąk abpa Mariana Jaworskiego we Lwowie 31 marca 1994 r. Po święceniach studiował na KUL oraz w Rzymie, gdzie obronił licencjat z teologii moralnej. Administrator parafii w Jaryczowie. Notariusz kurii metropolitalnej we Lwowie. Rektor kościoła pw. MB Gromnicznej we Lwowie (do 2006 r.). Dnia 1 września 2006 r. został mianowany administratorem parafii Winniki koło Lwowa. W październiku 2006 r. obronił pracę doktorską na KUL. Pogrzeb odbył się 27 grudnia 2006 r. w Winnikach – Mszy św. żałobnej przewodniczył metropolita lwowski ks. kard. Marian Jaworski, a kazanie wygłosił proboszcz katedry lwowskiej ks. prałat Wiktor Antoniuk. Mszę św. koncelebrowali bp Marccjan Trofimiak z Łucka, miejscowi biskupi pomocniczy oraz wielu kapłanów. Po Mszy św. ciało kapłana zostało przewiezione do parafii rodzinnej w Oleszkowcach w diecezji kamieniecko-podolskiej i tam złożone na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Adama, Ewy
Аделі, Варфоломія

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Будній день
Wigilia Bożego Narodzenia
Різдвяна Бірілія

Friday
Freitag
Пятница

24

24 grudnia 1653 r. – „zwycięstwo Bohdana Chmielnickiego pod Żwańcem” – według publikacji ukraińskich. Natomiast polska historiografia podaje datę: **15 grudnia 1653 r.** – w Żwańcu na Podolu król Jan Kazimierz zawarł ugodę z Bohdanem Chmielnickim.

24 grudnia 1715 r. – po zawarciu w Szczepieszynie tygodniowego zawieszenia broni konfederaci tarnogrodzcy wycofują się na Wołyń.

24 grudnia 1941 r. – metropolita Dionizy Waledyński (Polski Kościół Prawosławny) mianował bpa Polikarpa Sikorskiego tymczasowym administratorem zajętych przez Niemców terenów i nadał mu tytuł arcybiskupa Łucka i Kowla.

24 grudnia 1942 r. – masowy mord w Połacie, pow. łucki. Ofiarą nacjonalistów ukraińskich padło około 60 Polaków.

24 grudnia 2003 r. – zmarł Josyp Pacuła, ukraiński nauczyciel i nacjonalista. Na pocz. I. 90 XX wieku kierował Kongresem Inteligencji Ukraińskiej w obwodzie rówieńskim. Autor książki „Wołyń – mój ból, moja nadzieja”.

25

SOBOTA
СУБОТАSaturday
Samtag
СубботаAnastazji, Eugenii
Анастасії, ВолодимираBoże Narodzenie
Свято Різдва Господнього

25 grudnia 1650 r. – zmarł Aleksander Atanazy Puzyna, książę, prawosławny biskup łucki i ostrogski w latach 1633–1647.

25 grudnia 1893 r. – w Kaliszu urodził się gen. Mieczysław Smorawiński, polski dowódca wojskowy. W chwili wybuchu II wojny światowej będąc dowódcą Okręgu Korpusu nr II w Lublinie organizował mobilizację oddziałów oraz bazy zaopatrzenia dla walczących oddziałów. Do dnia 14 września 1939 przebywał w Lublinie, a następnie udał się zgodnie z rozkazem Kwatermistrza Wojska Polskiego początkowo do Kowla, a potem do Włodzimierza Wołyńskiego. 20 września 1939 r. został wraz z podległymi mu oddziałami Wojska Polskiego wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Katyniu w 1940 roku.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczys%C5%82aw_Smorawi%C5%84ski

25 grudnia 1903 r. – we wsi Bachtynek, gm. Murowane Kuryłowce, pow. Nowa Uszyca, woj. Kamieniec Podolski, urodził się Franciszek Korczyński – wachmistrz 19 Pułku Ułanów Wołyńskich w Ostrogu. 23 maja 1923 r. uciekł z ZSRR i przyjęty został przez Policję Państwową w Ostrogu na Nowym Mieście. W październiku 1924 r. otrzymał przydział do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich w Ostrogu.

Zob.: Franciszek Korczyński, „Pamiętnik ułana 19-tki wołyńskiej” //

<http://www.genealodzy.pl/PNphpBB2-printview-t-5533-start-0.phtml>

25 grudnia 1921 r. – w Poławie zmarł Wołodymyr Korolenko, rosyjski i ukraiński pisarz, publicysta i działacz społeczny. Urodził się 27 lipca 1853 r. w Żytomierzu.

25 grudnia 1929 r. – we Włodzimierzu Wołyńskim urodził się Jerzy Antczak, polski reżyser, aktor filmowy i teatralny.

25 grudnia 1974 r. – w wieku 82 lat w Warszawie zmarł Feliks Przesmycki, profesor, polski lekarz bakteriolog. Urodził się 21 stycznia 1892 r. w Miropolu na Wołyniu. Profesor Akademii Medycznej w Warszawie, dyr. Państwowego Zakładu Higieny tamże. Autor wielu prac naukowych, głównie z wirusologii. Zasłużony we wprowadzeniu w Polsce szczepień przeciwko chorobie Heinego-Medina. Zmarł 25 grudnia 1974 r. w Warszawie, w wieku 82 lat.

Zob.: biogram w Encyklopedii PWN //

<http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=3963628>

25 grudnia 2008 r. – zmarł Jerzy Sas Jaworski, żołnierz kampanii polskiej, Armii Krajowej, I Armii WP, pasjonat jazdy konnej. Urodził się 5 stycznia 1920 r. we Włodzimierzu Wołyńskim w rodzinie oficerskiej.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Sas_Jaworski

Dionizego, Św. Szczepana Męczennika
Дениса, Зосима

NIEDZIELA
НЕДІЛЯ

Sunday
Sonntag
Воскресенье

26

Św. Rodziny – **Boże Narodzenie**
Свято Святого Сімейства: Ісуса,
Марії, Йосифа, св. Стефана,
Диякона і Першомученика

26 grudnia 1841 r. – we wsi Hrani k. Łucka urodził się Józef Chamiec, poeta, publicysta i tłumacz. Za udział w powstaniu styczniowym w 1863 r. uwięziony przez Austriaków, zbiegł i wyemigrował do Francji. Był krewnym Eweliny Hańskiej-Balzac. W 1865 r. nabył majątek pod Paryżem. Wiele publikował w prasie polskiej, wydał we Lwowie „*Próby rymotwórcze*” (1869), a w Paryżu „*Księgę Sonetów*” (1873), „*Jesienne pieśni*” (1880) i inne. Zmarł 19 sierpnia 1915 r. w Paryżu.

26 grudnia 1942 r. – hitlerowska ekspedycja przeciwpartyzancka spacyfikowała dwie wioski Wojtkiewiczze i Budki Wojtkiewickie, pałac zabudowania i mordując ponad 800 osób. Obie miejscowości przed wojną były zamieszkane w większości przez Polaków.

26 grudnia 1943 r. – oddział „Bomby” prowadzony przez ppor. „Śluckiego” zostawił w Jankach pod Sarnami 13 chorych i rannych żołnierzy i ruszył w drogę do Przebraża. Po opanowaniu podstępem mostu na Horyniu i schwytaniu 9 oficerów UPA, oddział dokonał nagłego ataku na wieś Horodziec, przechodząc ją jak huragan. Za wsią nastąpiło zwarcie z odsieczą ukraińską, która ostrzelana z bliska została zupełnie rozbita. Kolejna potyczka z oddziałem UPA na futorach między Werbczą a Bulejkami. Odpoczynek w spokojnej wsi polskiej Wyrka. Zob.: „*Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK*”, [w:] „*Opcja na prawo*” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

26 grudnia 1979 r. – Inwazja sowiecka na Afganistan. Także na Wołyniu jest wiele grobów sowieckich żołnierzy, którzy zginęli w tym kraju.

26 grudnia 2009 r. – w kościele pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Równem na Wołyniu odbył się X Festiwal Kołęd i Pastoralek, będący eliminacjami do XVI Ogólnopolskiego Festiwalu Kołęd i Pastoralek im ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie. Na rozpoczęciu festiwalu w Równem obecny był ordynariusz diecezji łuckiej bp Marjan Trofimiak.

27

PONIEDZIAŁEK
ПОНЕДІЛОКMonday
Montag

Понедельник

Cezarego, Jana
Сари, Йосифа

Св. Йоана Апостола і Євангеліста

27 grudnia 1633 r. – zmarł o. Melecjusz Smotrycki (ok. 1572–1633), wybitny prawosławny, a następnie unicki duchowny, teolog, filolog, pisarz polemista i działacz oświatowy. Archimandryta monasteru dermańskiego.

27 grudnia 1890 r. – w Zdobunowie urodził się por. Zygmunt Szulecki, burmistrz Dąbrowicy. Zmarł w 1940 r. w Katyniu – zamordowany przez NKWD.

Zob.: „Polscy oficerowie i policjanci zamordowani w Katyniu, Miednoje i w Charkowie oraz obywatele RP z tzw. Ukraińskiej Listy Katyńskiej” //

http://www.katedrapolowa.pl/ofiary_z.php

27 grudnia 1910 r. – w Małyńsku na Wołyniu, w wielodzietnej rodzinie o tradycjach patriotycznych, urodziła się Władysława z Hermaszewskich Seweryn Sławska, harcmistrzyni, była naczelniczka Związku Harcerstwa Polskiego działającego poza granicami kraju, działaczka harcerska w przedwojennej Polsce, autorka wielu książek o historii harcerstwa. Ukończyła szkołę podstawową w Bereznem. Do harcerstwa wstąpiła w gimnazjum w 1928 roku. W 1931 r. ukończyła Szkołę Handlową w Równem. Jej pierwszy mąż Kazimierz Seweryn był więźniem Kozielska i został stracony w Katyniu. Ona sama została wywieziona do Kazachstanu w kwietniu 1940 roku. Z ZSRR wyjechała do Pahlevi w Iranie w drugiej turze ewakuacyjnej z armią gen. Władysława Andersa. W Teheranie mianowana komendantką harcerek w Chorągwi Irańskiej prowadziła pracę harcerską wśród młodzieży ewakuowanej z Rosji wraz z wojskiem. Wraz z likwidacją ośrodka polskiego w Teheranie, otrzymała przydział do Harcerskiej Chorągwi Junackiej w Palestynie. Od 1944 r. organizowała pracę harcerską w Wojskowej Szkole Młodszych Ochotniczek w Nazarecie. Tam też została mianowana harcmistrzynią. Po zakończeniu działań wojennych drużna Włada rozpoczęła studia w Szkole Pielęgniarskiej przy uniwersytecie amerykańskim w Bejrucie. W 1947 r. przyjechała do Anglii, gdzie wyszła za mąż i założyła rodzinę. W 1965 r. wróciła do czynnej pracy harcerskiej jako sekretarka Głównej Kwatery Harcerek. W latach 1974–76 była sekretarzem generalnym ZHP poza granicami Kraju, a następnie, do 1980 roku naczelniczką harcerek. Następne lata poświęciła na pracę naukową. W 1993 r. wydała książkę „Harcerki w ZHP”. Zawsze podkreślała, że harcerstwu zawdzięczała bardzo wiele: „Harcerstwo wzbogaciło moją młodość. Stworzyło mi możliwość rozwoju zainteresowań, samokształcenia i pracy nad sobą” – powiedziała w jednym z wywiadów. Zmarła w wieku 98 lat 14 listopada 2009 r. w Londynie.

Zob.: „W. Brytania. Zmarła hm. Sławska, wybitna działaczka harcerska”, [w:] „Gazeta Wyborcza” z 14 listopada 2009 r. //

http://wyborcza.pl/nekrologi/1,101499,7254358,W_Brytania_Zmarla_hm_Slawska_wyb_ itna_dzialaczka.html

27 grudnia 1932 r. – zmarł ks. Andrzej Kobierski, kapłan diecezji łucko-żytomierskiej, później łuckiej. Świecenia kapłańskie przyjął w 1901 roku. Katecheta gimnazjum i rektor kościoła pw. św. Józefa (dawny karmelitanek) w Dubnie. Urodził się w 1878 roku.

27 grudnia 1943 r. – nocą z 26 na 27 grudnia we wsi Witoldówka, pow. Zdobunów, Ukraińcy zamordowali 13 Polaków, natomiast w wielogodzinnym boju z UPA zginęło 7 członków samoobrony polskiej, łącznie zginęło 20 Polaków.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), „Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939–1948” //

http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1943_5.html

27 grudnia 1943 r. – oddział „Bomby” w trudnym marszu do Przebraża. Wyszedł on z Wyrki rano, przez Siedliska przeszedł do lasów koło Czepelki i Borsuków. Ludzie i konie byli bardzo zmęczeni. O zmroku dalszy marsz. Między Mielnikowem a Orzgowiem kolejna potyczka z bandą UPA. W ręce polskie wpadło 8 zaprzęgów konskich z saniami. W wielkim napięciu oddział minął wsie ukraińskie Chołoniewicze i Herejniówkę, zapadając w lasy Radziwiłła koło Łopatnia, gdzie mógł odpocząć.

Zob.: „Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”, [w:] „Opcja na prawo” nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

27 grudnia 1949 r. – bp Adolf Piotr Szelażek zachorował na gripę. Ta niegroźna z początku choroba miała zakończyć się jednak śmiercią. Zmarł w zamku bierzgłowskim 9 lutego 1950 r. Do niedzieli 12 lutego trumna z jego ciałem przebywała w zamku. Uroczystościom pogrzebowym, które odbyły się w kościele św. Jakuba w Toruniu 13 lutego, przewodniczył prymas Polski abp Stefan Wyszyński. Pogrzeb zgromadził około 20 biskupów i 300 kapłanów. Biskup łucki został pochowany w krypcie kościoła św. Jakuba. Informuje o tym płyta epitafijna umieszczona w świątyni.

27 grudnia 2004 r. – w Johannesburgu zmarł Jerzy Pakulski, polski pianista. Urodził się 5 października 1932 r. w Zdołbunowie. Po wojnie zamieszkał we Wrocławiu. Debiutował w 1948 r. w harcerskim zespole Rumba Jazz. Od 1951 r. grał w zespole Rytm, z którym współpracował z wrocławską rozgłośnią Polskiego Radia, a w 1955 r. wystąpił w filmie „Irena do domu”. Od 1957 r. kierował własnym zespołem estradowym, a od 1959 do 1965 r. pierwszym we Wrocławiu zespołem jazzu nowoczesnego, FAR Quartetem/Quintetem. Wraz z nim zdobywał nagrody na konkursach, grał na festiwalu Jazz Jamboree '61, współpracował z teatrem Kalamburi Teatrem Pantomimy Henryka Tomaszewskiego, występował w Europie Zachodniej. W latach 1965–1968 kierował własnym triem. Był redaktorem muzycznym w PR Wrocław, komponował muzykę teatralną. Działal we wrocławskim środowisku jazzowym. W 1968 r. wyjechał do Holandii i grał zarobkowo. W latach 1972–1974 mieszkał w Oslo, gdzie uczył muzyki, a następnie w Johannesburgu. Skomponował ponad 100 utworów.

Zob.: „Zmarli”, [w:] „Więź” nr 11 (565) / 2005, s. 196–198, s. 196 //

<http://www.ceeol.com/aspx/getdocument.aspx?logid=5&id>

WTOREK
BIBTOPOK

Tuesday
Dienstag
Вторник

Antoniego, Teofili
Федора, Катерини

Św. Młodzianków
Свв. Невинних Немовлят, Мучеників

28 grudnia 1828 r. – profesję zakonna złożył o. Meliton od Narodzenia Pańskiego – Józef Kulczycki, syn Szymona, karmelita. Urodził się w 1803 r. we Lwowie. Teologię studiował w Berdyczowie. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1833 roku.

Zob.: Benignus Józef Wanat OCD, *„Skoły karmelitów bosych w Berdyczowie na Ukrainie”*, [w:] *„Karmelici bosi w Polsce 1605–2005. Księga jubileuszowa”*, Praca zbiorowa pod redakcją Czesława Gila OCD, Kraków 2005. //

<http://www.karmel.pl/pobierz/wanat.doc>

28 grudnia 1830 r. – dowódcą Pułku Jazdy Wołyńskiej doby powstania listopadowego został ppłk Augustyn Brzeżański, od 19 sierpnia 1831 r. w stopniu pułkownika.

28 grudnia 1943 r. – por. „Sędzimir”, Stanisław Możejko, po rozmowie w Kowlu z płk. „Luboniem”, przywiózł rozkaz poderwania do działania oddział partyzancki por. „Gzymśa”, i maszerowania z rejonu Ostroga do rejonu koncentracji pod Kowlem.

28 grudnia 1943 r. – oddział „Bomby” po przeszło trzech dobach uciążliwego marszu przybył do ośrodka samoobrony polskiej w Przebrażu, gdzie znalazł odpoczynek.

Zob.: *„Kalendarium I batalionu 45 pp 27. Wołyńskiej Dywizji AK”*, [w:] *„Opcja na prawo”* nr 6 (78) z czerwca 2008 r. //

http://www.opcja.pop.pl/?id_artykul=2440

28 grudnia 1943 r. – do Sztabu Naczelnego Wodza, Oddziału Specjalnego, w Londynie wpłynęła depesza z Kraju następującej treści: *„Polityczny kierownik Ukrainskiej Armii Powstańczej w odezwie z 16. XI. wzywa Polaków do opuszczenia Ziemi Ukrainskich i wycofania się za Bug. Grozi zniszczeniem, stawiając za przykład los Polaków w Hucie Stepanowskiej [winno być Stepańskiej, gm. Stepań, pow. Kostopol]”*.

28 grudnia 2008 r. – w auli Uniwersytetu Narodowego „Akademia Ostrogska” odbył się wieczorek kulturalny poświęcony historii Wołynia i Ostroga nad Horyniem. Organizatorami tej imprezy było Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Ostrogskiej i nieformalna grupa Absolwentów Uniwersytetu Warszawskiego, która zapragnęła odwiedzić to wołyńskie miasteczko. Główną częścią wieczoru była prelekcja dra Roberta Gawkowskiego pt. *„Sportowe życie Wołynia w latach 1918–1939”*. Autor, historyk kultury fizycznej i historyk sportu, korzystając ze współczesnych technik multimedialnych dokonał interesującej prezentacji tematu ukazując wielonarodowe spektrum życia sportowego na Wołyniu.

Zob.: Michał Kowaluk, *„Sportowe życie Wołynia”*, [w:] *„Wołanie z Wołynia”* nr 1 (86) ze stycznia-lutego 2009 r., s. 7. //

<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/?p=main&what=202&PHPSESSID=3D63%3D>

Dominika, Tomasza
Маркела, Урсина

ŚRODA
СЕРЕДА

Wednesday
Mittwoch
Среда

29

5-й день в Октаві Різдва Господнього

29 grudnia 1929 r. – w tym dniu zakończył swoje pierwsze urzędowanie na posadzie wojewody wołyńskiego Henryk Jan Józewski, pseud. „Niemirycz”, „Olgiard”, działacz państwowy II RP, artysta, malarz, polski polityk i działacz niepodległościowy, piłsudczyk. Drugi raz na tej posadzie był od 5 czerwca 1930 r. do 13 kwietnia 1938 roku. Urodził się 6 sierpnia 1892 r. w Kijowie. Minister Spraw Wewnętrznych (29 grudnia 1929 – 17 marca 1930; 29 marca 1930 – 3 czerwca 1930). Wojewoda łódzki (1938–1939). Zmarł 23 kwietnia 1981 r. w Warszawie.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_J%C3%B3zewski

29 grudnia 1942 r. – we wsi Radochoszcza (pow. Zamość) Ukraińcy razem z Niemcami wymordowali 41 Polaków i spalili 22 gospodarstwa.

Zob.: Stanisław Żurek, „Przed operacją «Wista» było ludobójstwo!”, [w:] „Tylko Polska” //

http://www.polskapartianarodowa.org/tp/index.php?Itemid=62&id=188&option=com_content&task=view

29 grudnia 1945 r. – we wsi Ptycza k. Werby, nacjonałiści ukraińscy w bestialski sposób zakatowali zdemobilizowanego żołnierza Hryhoriya Maksymiwa. Powiesili go na podwórzu, jego żona Paraska i 9-letnia córka Hanna zostały żywcem spalone w budynku.

29 grudnia 2005 r. – w imieniu Zarządu Stowarzyszenia Rodzina 19 Pułku Ułanów Wołyńskich Hanna Irena Różycka złożyła Włodzimierzowi Majdewiczowi, współzałożycielowi Stowarzyszenia, wieloletniemu członkowi Zarządu Stowarzyszenia, autorowi wielu ciekawych opracowań związanych z historią i tradycją 19 Pułku Ułanów Wołyńskich, redaktorowi „Ułana Wołyńskiego” gratulacje i życzenia dalszych sukcesów z okazji kolejnego wyboru na Przewodniczącego Komisji Turystyki Pieszej Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Warszawie. Włodzimierz Majdewicz zaszczytną i jednocześnie odpowiedzialną funkcję w Komisji Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK pełni od 1977 roku.

Zobacz.: „Ułan Wołyński” nr 25 //

<http://www.ulan-wolynski.org.pl/biuletyn25.html>

CZWARTEK
ЧЕТВЕР

 Thursday
 Donnerstag
 Четверг

 Eugeniusza, Irminy
 Маргарити, Євгенія

6-й день в Октаві Різдва Господнього

30 grudnia 1752 r. – w Mielcu urodził się o. Jan od Jezusa Maryi (Jan Kapuściński). Habit przyjął 5 sierpnia 1770 r.; probację odbył pod kierunkiem o. Wojciecha od świętego Maurycego; śluby zakonne złożył 6 sierpnia 1771 r. w Beresteczku; studiował filozofię w Łucku, a teologię we Lwowie. Święcenia przyjął prawdopodobnie w 1777 r. Był misjonarzem w Horochowie na Wołyniu, a wcześniej concionatorem i wikariuszem w Brańkowie, ministrem w Beresteczku i Brańkowie. Pełnił funkcję definitora prowincjalnego. Zmarł w Brańkowie 6 września 1805 r.

30 grudnia 1906 r. – w Kołomyi urodził się ukraiński poeta, grafik, historyk sztuki, dziennikarz i tłumacz Swiatosław Hordyński. Przekładał wiersze polskich poetów na język ukraiński, m.in. „Pieśń o Ukrainie” Józefa Łobodowskiego, gdzie jest wiele wątków wołyńskich. Zmarł w 1993 r. w Veronie (New Jersey, USA).

30 grudnia 1931 r. – w Łucku zmarła s. Benedykta Emilia Lewgowd (1878–1931) ze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek. W 1926 r. pracowała w Kowlu, a w l. 1926–1931 w Łucku. W l. 1927–1928 była mistrzynią nowicjatu w Łucku. W Białej Cerkwi, gdy za bolszewickiego panowania był głód i brakowało żywności dla sióstr i dzieci w sierocińcu, szła do kaplicy i pukała w tabernakulum wołając: „Jezu, nie mamy chleba”.

30 grudnia 2008 r. – od 4 listopada do 30 grudnia 2008 r. w Bibliotece Publicznej w Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy (ul. Słowackiego 19 a) była czynna wystawa „Wołyni czasu zagłady 1939–1945” – wystawa planszowa wypożyczona z Muzeum Niepodległości w Warszawie. Wystawa poświęcona była dzieciom Wołynia w okresie II wojny światowej. Była próbą ukazania skomplikowanych relacji narodowościowych charakterystycznych dla tego obszaru, które – podsycane przez kolejnych okupantów: Rosjan i Niemców – doprowadziły do tragicznych konsekwencji determinujących powojenne stosunki polsko-ukraińskie.

Zob.: „Wołyni czasu zagłady 1939–1945” //

<http://ostrog.blox.pl/2008/11/Wolyn-czasu-zagłady-1939-1945.html>

Melanii, Sylwestra
Меланії, Франка

PIĄTEK
П'ЯТНИЦЯ

Friday
Freitag
Пятница

31

7-й день в Октаві Різдва Господнього
Св. Сильвестра I, Папи

31 grudnia 1863 r. – na dyrektora gimnazjum rówieńskiego został zatwierdzony Heorhij Hnatowicz Herasymenko. Urodził się 4 lutego 1819 r. w Senczy w guberni połtawskiej w rodzinie oficera. W 1841 r. ze złotym medalem i stopniem kandydata ukończył wydział filozoficzny Uniwersytetu Kijowskiego. W latach 1841-1863 pracował jako starszy nauczyciel matematyki w gimnazjum niemirowskim, inspektor gimnazjum czernihowskiego, zarządca dyrekcji szkół w guberni kamieniecko-podolskiej. Zmarł 29 kwietnia 1867 r. w wyniku ataku apopleksji. Pochowany w Równem.

Zob.: *Наталія Кожушко. «3 історії Рівненської чоловічої гімназії (училища). Директори гімназії (училища)»* //

http://istvolyn.info/index.php?option=com_content&task=view&id=200&Itemid=25

31 grudnia 1894 r. – w wieku 75 lat zmarła w Dermaniu Jadwiga ks. Jabłonowska na Ostrogu, Maryampolu i Podkamieniu h. Prus III. Urodziła się 20 listopada 1819 r. w Warszawie. Córka księcia Maksymiliana i Teresy z Lubomirskich.

31 grudnia 1918 r. – II batalion 27 Pułku Piechoty wyruszył na front. Po przybyciu do Hrubieszowa batalion pozostał na miejscu, wysyłając na pierwszą linię poszczególne kompanie. I tak: kompania 5. wszedłszy w skład grupy kapitana Meraka, działała w obszarze Uchrynowa, staczając zaciętsze boje pod Sulimowem i Dolhobyczowem, 6. kompania wzmocniła grupę majora Bończy-Uzdowskiego, walczącą w obronie Włodzimierza Wołyńskiego i odznacza się w wypadzie na Wojnicę i w walkach we Włodzimierzu Wołyńskim.

Zob.: „27 Pułk Piechoty (II RP)” //

[http://pl.wikipedia.org/wiki/27_Pu%C5%82k_Piechoty_\(II_RP\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/27_Pu%C5%82k_Piechoty_(II_RP))

31 grudnia 1923 r. – Semen Petlura, po przejęciu władzy w Polsce przez rząd oparty o nacjonalistyczną i antyukraińską programowo endecję (tzw. rząd Chjeności), pod naciskiem władz polskich opuścił Warszawę i przez Wiedeń, Budapeszt, Berno oraz Genewę wiosną 1924 r. przyjechał do Paryża. Urodził się 22 maja 1879 r. w Poławie. Zmarł 25 maja 1926 r., zastrzelony przez sowieckiego agenta OGPU Szłome Szwarcbarda.

Zob.: biogram w Wikipedii //

http://pl.wikipedia.org/wiki/Semen_Petlura

31 grudnia 1942 r. – we wsi Sytnica, pow. Łuck, nacjonałści ukraińscy zamordowali 4 Polaków: właściciela młyna z żoną oraz jego teściów. Ich ciała wrzucili do przerębli koło wsi Godomicz.

Zob.: Stanisław Żurek (opr.), „*Kalendarium ludobójstwa ukraińskiego dokonanego na ludności polskiej w latach 1939-1948*” //

<http://www.stankiewiczze.com/ludobojstwo/1942.html>

31 grudnia 1980 r. – Papież Jan Paweł II ogłosił świętych Cyryla i Metodego (wraz ze św. Benedyktem) patronami Europy.

31 grudnia 2007 r. – zmarł profesor dr hab. Edward Prus, autor wielu książek poświęconych stosunkom polsko-ukraińskim, dokumentujących ludobójstwo dokonane na ludności polskiej Kresów przez OUN-UPA oraz pokazujących martyrologie ludności żydowskiej na Kresach. Napisał m.in. biografie metropolity Andrzeja Szeptyckiego i Maksyma Borowca „Tarasa Bulby”.

Styczeń Січень	2011	Luty Лютий	2011	Marzec Березень	2011	Kwiecień Квітень	2011
January Januar Январь		February Februar Февраль		March Marz Март		April April Апрель	

1	So	Nowy Rok
2	N	
3	Pn	
4	Wt	
5	Śr	
6	Cz	Trzech Króli
7	Pt	
8	So	
9	N	
10	Pn	
11	Wt	
12	Śr	
13	Cz	
14	Pt	
15	So	
16	N	
17	Pn	
18	Wt	
19	Śr	
20	Cz	
21	Pt	
22	So	
23	N	
24	Pn	
25	Wt	
26	Śr	
27	Cz	
28	Pt	
29	So	
30	N	
31	Pn	

1	Wt	
2	Śr	
3	Cz	
4	Pt	
5	So	
6	N	
7	Pn	
8	Wt	
9	Śr	
10	Cz	
11	Pt	
12	So	
13	N	
14	Pn	
15	Wt	
16	Śr	
17	Cz	
18	Pt	
19	So	
20	N	
21	Pn	
22	Wt	
23	Śr	
24	Cz	
25	Pt	
26	So	
27	N	
28	Pn	

1	Wt	
2	Śr	
3	Cz	
4	Pt	
5	So	
6	N	
7	Pn	
8	Wt	
9	Śr	Środa Popielcowa
10	Cz	
11	Pt	
12	So	
13	N	
14	Pn	
15	Wt	
16	Śr	
17	Cz	
18	Pt	
19	So	
20	N	
21	Pn	
22	Wt	
23	Śr	
24	Cz	
25	Pt	
26	So	
27	N	
28	Pn	
29	Wt	
30	Śr	
31	Cz	

1	Pt	
2	So	
3	N	
4	Pn	
5	Wt	
6	Śr	
7	Cz	
8	Pt	
9	So	
10	N	
11	Pn	
12	Wt	
13	Śr	
14	Cz	
15	Pt	
16	So	
17	N	Niedziela Palmowa
18	Pn	
19	Wt	
20	Śr	
21	Cz	
22	Pt	Wielki Piątek
23	So	
24	N	Wielkanoc
25	Pn	Poniedziałek Wielkanocny
26	Wt	
27	Śr	
28	Cz	
29	Pt	
30	So	

Maj Травень	2011	Czerwiec Червень	2011	Lipiec Липень	2011	Sierpień Серпень	2011
May		June		July		August	
Mai		Juni		Juli		August	
Май		Іюнь		Іюль		Август	

1	N
2	Pn
3	Wt
4	Śr
5	Cz
6	Pt
7	So
8	N
9	Pn
10	Wt
11	Śr
12	Cz
13	Pt
14	So
15	N
16	Pn
17	Wt
18	Śr
19	Cz
20	Pt
21	So
22	N
23	Pn
24	Wt
25	Śr
26	Cz
27	Pt
28	So
29	N
30	Pn
31	Wt

1	Śr
2	Cz
3	Pt
4	So
5	N
6	Pn
7	Wt
8	Śr
9	Cz
10	Pt
11	So
12	N
13	Pn
14	Wt
15	Śr
16	Cz
17	Pt
18	So
19	N
20	Pn
21	Wt
22	Śr
23	Cz
24	Pt
25	So
26	N Boże Ciało
27	Pn
28	Wt
29	Śr
30	Cz

1	Pt
2	So
3	N
4	Pn
5	Wt
6	Śr
7	Cz
8	Pt
9	So
10	N
11	Pn
12	Wt
13	Śr
14	Cz
15	Pt
16	So
17	N
18	Pn
19	Wt
20	Śr
21	Cz
22	Pt
23	So
24	N
25	Pn
26	Wt
27	Śr
28	Cz
29	Pt
30	So
31	N

1	Pn
2	Wt
3	Śr
4	Cz
5	Pt
6	So
7	N
8	Pn
9	Wt
10	Śr
11	Cz
12	Pt
13	So
14	N
15	Pn Wniebowzięcie Najśw. Maryi Panny
16	Wt
17	Śr
18	Cz
19	Pt
20	So
21	N
22	Pn
23	Wt
24	Śr Święto Niepodległości Ukrainy
25	Cz
26	Pt
27	So
28	N
29	Pn
30	Wt
31	Śr

Wrzesień 2011 Вересень	Październik 2011 Жовтень	Listopad 2011 Листопад	Grudzień 2011 Грудень
September	October	November	December
September	Oktober	November	Dezember
Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь

1	Cz
2	Pt
3	So
4	N
5	Pn
6	Wt
7	Śr
8	Cz
9	Pt
10	So
11	N
12	Pn
13	Wt
14	Śr
15	Cz
16	Pt
17	So
18	N
19	Pn
20	Wt
21	Śr
22	Cz
23	Pt
24	So
25	N
26	Pn
27	Wt
28	Śr
29	Cz
30	Pt

1	So
2	N
3	Pn
4	Wt
5	Śr
6	Cz
7	Pt
8	So
9	N
10	Pn
11	Wt
12	Śr
13	Cz
14	Pt
15	So
16	N
17	Pn
18	Wt
19	Śr
20	Cz
21	Pt
22	So
23	N
24	Pn
25	Wt
26	Śr
27	Cz
28	Pt
29	So
30	N
31	Pn

1	Wt	Wszystkich Świętych
2	Śr	
3	Cz	
4	Pt	
5	So	
6	N	
7	Pn	
8	Wt	
9	Śr	
10	Cz	
11	Pt	Święto Niepodległości Polski
12	So	
13	N	
14	Pn	
15	Wt	
16	Śr	
17	Cz	
18	Pt	
19	So	
20	N	
21	Pn	
22	Wt	
23	Śr	
24	Cz	
25	Pt	
26	So	
27	N	
28	Pn	
29	Wt	
30	Śr	

1	Cz
2	Pt
3	So
4	N
5	Pn
6	Wt
7	Śr
8	Cz
9	Pt
10	So
11	N
12	Pn
13	Wt
14	Śr
15	Cz
16	Pt
17	So
18	N
19	Pn
20	Wt
21	Śr
22	Cz
23	Pt
24	So Wigilia Bożego Narodzenia
25	N Boże Narodzenie
26	PnŚw. Szczepana
27	Wt
28	Śr
29	Cz
30	Pt
31	S

OŚRODEK „WOŁANIE Z WOŁYNIA”

Od 1997 roku Ośrodek „Wołanie z Wołynia” zajmuje się publikowaniem książek wydawanych przez „Wołanie z Wołynia” – pismo religijno-społeczne ukazujące się na Ukrainie od 1994 roku. Wokół pisma skupionych jest kilka osób, które wzięły na siebie trud dokumentowania najnowszej historii i ukazywania aktualnych problemów Kościoła Katolickiego na Ukrainie, ze szczególnym uwzględnieniem Wołynia i diecezji łuckiej. Zainteresowania naszej redakcji obejmują także: sytuację wierzących w społeczeństwach krajów postsowieckich, kontakty katolicko-prawosławne, wysiłki ekumeniczne, stosunki polsko-ukraińskie, kultura i osiągnięcia myśli filozoficznej Ziemi Wołyńskiej, wybitni Wołynianie. Równocześnie z pismem ukazuje się seria wydawnicza: Biblioteka „Wołanie z Wołynia”. W latach 1997–2009 wydaliśmy 67 tytułów-książek.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!!!

Dotychczas nakładem
Ośrodka „Wołanie z Wołynia” ukazały się:

T. 1. „Хресна Дорога”, Острог 1997.

T. 2. Br. Adrian Wacław Brzózka, *Milczące cienie*, Ostrog 1997.

T. 3. О. Ян Попель, „Розмови про молитву”, Білий-Дунаєць 1997.

T. 4. O. Remigiusz Kranc OFMCap., *W drodze z Ostroga na Kodymę* pod red. ks. Witolda Józefa Kowalowa i o. Józefa Mareckiego OFMCap., Biały Dunajec-Kraków 1998.

T. 5. О. Єдвард Станєк, *“Педагогічні принципи Вчителя з Назарету”*, Білий-Дунаєць, 1998.

T. 6. Tadeusz Kukiz, *Wołyńskie Madonny i inne obrazy sakralne z diecezji łuckiej*, Biały Dunajec 1998.

T. 7. Ks. Witold Józef Kowalów, *Zmartwychwstały Kościół cz. 1, Diecezja łucka 1989–1998: odrodzenie Kościoła Rzymskokatolickiego w obecnym dekanacie rówieńskim*, Biały Dunajec 1998.

T. 8. О. Альбін Яноха OFM Cap., *“Отець Серафим-Алоїз Кашуба (1910–1977)”*, Білий-Дунаєць, 1999; O. Albin Janocha, *O. Serafin Alojzy Kaszuba (1910–1977)*, Biały Dunajec 1999.

T. 9. Ks. Witold Józef Kowalów, Ks. Michał Stanisław Głowacki *„Świętopełk” (1804–1846). Folklorysta i współorganizator powstania*, Biały Dunajec–Ostróg 1999.

T. 10. Ks. Witold Józef Kowalów, *Sursum corda. W górę serca. Wybór artykułów prasowych z lat 1992–1997*, Biały Dunajec–Ostróg 1999.

T. 11. Krzysztof Kołtun, *Szelest róży*, Biały Dunajec–Ostróg 1999.

T. 12. С. Михайлина Алекса RM, *“Слуга Божий Архієпископ Зигмунт-Шенський Фелінський (1822–1895). Син Волинської Землі”*, Білий-Дунаєць, 1999.

T. 13. О. Андрій Зволінський, *“Ясько”*, Білий-Дунаєць–Остріг, 1999.

T. 14. О. Ієронім Варахім OFM Cap., *“Духовний силует Слуги Божого О. Серафима Кашуби OFM Cap.”*, Білий-Дунаєць–Остріг, 2000; O. Hieronim Warachim OFM Cap., *Duchowa sylwetka Sługi Bożego O. Serafina Kaszuby*, Biały Dunajec–Ostróg 2000.

T. 15. *Ostróg. Ilustrowany przewodnik krajoznawczy*, Biały Dunajec–Ostróg 2000.

T. 16. Ks. Władysław Knapiński, *Sprawa o Kościół w Ostrogu na Wołyniu*, Biały Dunajec–Ostróg 2000.

T. 17. Leon Karłowicz, *Nie zostawiajcie mnie tu... Obrazy z życia deportowanych do Kazachstanu*, Biały Dunajec–Ostróg 2000.

T. 18. О. Иоанн Павел Мухарский OFMCar., *"И ты утверждай своих братьев. К Великому Юбилею 2000 года"*, Biały Dunajec-Ostróg 2000.

T. 19. Галина Гандзілевська, *"Чекатиму тебе..."*, Biały Dunajec-Ostróg 2000.

T. 20. Krzysztof Rafał Prokop, *Sylwetki biskupów łuckich*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 21. *Listy z Kozielska burmistrza miasta Ostroga*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 22. Ks. Władysław Bukowiński, *Do moich przyjaciół*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 23. *Spotkałem człowieka. Ks. Władysław Bukowiński w pamięci wiernych i przyjaciół*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 24. Krzysztof Koltun, *Wołyńska litania*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 25. Ks. Witold Józef Kowalów, *Szkice z dziejów kościelnych Ostroga i okolicy*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 26. Romuald Wernik, *W Zdobunowie zakwitły kaczeńce*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 27. Ks. Andrzej Kwiczala, *Dzieje parafii rzymskokatolickiej w Ostrogu na Wołyniu (1939–2000)*, Biały Dunajec-Ostróg 2001.

T. 28. Богдан Колосок, *"Кафедральні споруди Луцька. Історико-архітектурне дослідження"*, Biały Dunajec-Ostróg 2002.

T. 29. Maria Przybylska, *Karawana ze Wschodu*, Biały Dunajec-Ostróg 2002.

T. 30. О. Ієронім Варакім OFM Car., *"Апостол Церкви Мовчання. О. Серафим Кашуба OFMCar."*, Білий-Дунаєць-Остріг, 2002; O. Hieronim Warachim OFMCar., *Apostoł Kościoła Milczenia. O. Serafin Kaszuba OFMCar.*, Biały Dunajec-Ostróg 2002.

T. 31. Ks. Kamil Kantak, *Juliusza Słowackiego życie i idee religijne*, Biały Dunajec-Ostróg 2003.

T. 32. Krzysztof Rafał Prokop, *Biskupi kijowscy obrządku łacińskiego XIV–XVIII w. Szkice biograficzne*, Biały Dunajec-Ostróg 2003.

T. 33. O. Hieronim Warachim OFMCap., *Kapucyńska Odyseja przez Podole i Wołyń*, Biały Dunajec–Ostróg 2004.

T. 34. Marek A. Koprowski, *Wołyńia dzień dzisiejszy*, Biały Dunajec–Ostróg 2004.

T. 35. “Старий Кривин: дослідження та матеріали з історії Південно-Східної Волині”, вступ, нарис, упорядкування Тарас Вишованець, Ігор Тесленко, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 36. Krzemieniec, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 37. Ułás Samczuk, *Wołyń*, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 38. “Стародруки Речі Посполитої XVI–XVIII ст. у зібраннях Музею книги та друкарства м. Острога і Волинського краєзнавчого музею. Каталог”, Луцьк 2005.

T. 39. Stanisław J. Kowalski, *Powiat buczacki i jego zabytki*, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 40. *Materiały do dziejów diecezji łuckiej. Relacje o stanie parafii i dekanatów 1941–1944*, oprac. Maria Dębowska”, Biały Dunajec–Lublin–Łuck–Ostróg 2005.

T. 41. O. Kasjan Korczyński, *Katedra kijowska*, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 42. Інна Шостак, “Луцько-Житомирська римо-католицька дієцезія наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття”, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 43. Adrian Waclaw Brzózka, *Zawieszeni w czasie*, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 44. Ks. Witold Józef Kowalów, *Memores Domini. Pamiętający o Panu. Wybór artykułów prasowych z lat 1998–2002*, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 45. Świętłana Pyza, *Życie heroiczne i myśl ojca Serafina Kaszuby*, Biały Dunajec–Ostróg 2005.

T. 46. Tomasz Kempa, *Akademia i drukarnia Ostrogska*, Biały Dunajec–Ostróg 2006.

T. 47. Henryk Dąbkowski, *Polesie – moja mała Ojczyzna. Wybór artykułów prasowych z lat 1989–2000*, Biały Dunajec–Ostróg 2006.

T. 48. Paweł Grabczak, *Seminaria duchowne łucko-żytomierskiej diecezji w latach 1798–1842*, Biały Dunajec–Ostróg 2006.

T. 49. *Biesiada Krzemieniecka*, zeszyt 1, Biały Dunajec–Ostróg 2006.

T. 50. *Spotkałem człowieka*. Ks. Władysław Bukowiński w pamięci wiernych i przyjaciół, cz. 2, Biały Dunajec–Ostróg 2006.

T. 51. Michał Rudzki, *Notatnik wołyński*, Biały Dunajec–Ostróg 2006.

T. 52. Ks. Władysław Bukowiński, *Wspomnienia z Kazachstanu*; O. Serafin Alojzy Kaszuba OFMCap., *Zapiski z Kazachstanu*, Biały Dunajec–Ostróg 2006.

T. 53. "Стародруки Речі Посполитої XVII–XVIII ст. у Волинських книгозбірнях. Каталог", Луцьк 2006.

T. 54. *Biesiada Krzemieniecka*, zeszyt 2, Biały Dunajec–Ostróg 2007.

T. 55. Krzysztof Rafał Prokop, *Biskupi kamienieccy od średniowiecza do współczesności. Szkice biograficzne*, Biały Dunajec–Ostróg 2007.

T. 56. Teresa Tyszkiewicz, *Archipelag śladów Boga*, Biały Dunajec–Ostróg 2007.

T. 57. Józef Dunin Karwicki, *Wędrówka od źródeł do ujścia Horynia*, Biały Dunajec–Ostróg 2007.

T. 58. Br. Adrian Wacław Brzózka OFM, *Sny utraconej ziemi*, Biały Dunajec–Ostróg 2007.

T. 59. Jan Paweł II – Іоан Павло II, *Триптик рzymski – Римський триптих*, Biały Dunajec–Ostróg 2008.

T. 60. Marek A. Koprowski, *Między Bugiem a Styrem*, Biały Dunajec–Ostróg 2008.

T. 61. *Różaniec w życiu biskupa Adolfa Piotra Szelażka – Розарію у житті Єпископа Адольфа-Петра Шельонжека*, oprac. s. Sabina Irena Gumkowska CST i s. Beniamina Karwowska CST. Biały Dunajec–Ostróg 2008.

Modlitwa Różańcowa towarzyszyła biskupowi Adolfowi Piotrowi Szełączkowi w chwilach najcięższych doświadczeń. Różaniec według Pasterza Łuckiego jest wielkim darem Maryi dla ludzkości, który jednoczy dzieci Boże w rozpamiętywaniu ceny naszego odkupienia. Książeczkę stanowią refleksje Biskupa nad poszczególnymi tajemnicami i przypomnienie jego postaci w ich kontekście.

T. 62. Adam Hlebowicz, *Biło-żowta Ukrajina (Biało-żółta Ukraina)*, Białý Dunajec–Ostróg 2009.

Książka została podzielona na cztery rozdziały. Pierwszy mówi o tematach dotyczących ogólnie tematyki Kościoła katolickiego na Wschodzie. Ich uniwersalność pokazuje pewną wspólnotę przeżyć katolików mieszkających w dawnym Związku Sowieckim. Rozdział drugi poświęcony jest zagadnieniom związanym z całym terytorium współczesnego państwa ukraińskiego. Część trzecia to zapis wspaniałych chwil związanych z pobytem w Kijowie i Lwowie niezwykłego świadka wiary naszych czasów Jana Pawła II. Ten czas to najnowsza, ale i najpiękniejsza historia współczesnej Ukrainy. I wreszcie rozdział ostatni poświęcony został Wołyniowi.

T. 63. Jan Fitzke – *Z Wołynia 1936–1939*. Białý Dunajec–Ostróg 2009.

Jan Fitzke tylko trzy lata pracował w Łucku – w sierpniu 1936 r. objął funkcję kustosa w Muzeum Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łucku, a z początkiem 1937 r. został kierownikiem tejże placówki naukowo-badawczej. Chociaż był to krótki okres zaznaczył się on wieloma publikacjami. Niniejszy tom obejmuje jego wołyńskie piśmiennictwo, oraz listy do rodziny pisane z Łucka; ostatni list z ...Kozielska.

T. 64. *Biesiada Krzemieniecka*. Zeszyt 3, „Liceum Krzemienieckie 1920–1939”. Białý Dunajec–Ostróg 2009.

Reprint zeszytu 3 *Biesiady Krzemienieckiej*, wydanego w 1998 roku w Londynie. Publikacja ta ukazuje się w związku z Rokiem Juliusza Słowackiego. Zeszyt ten zajmuje się latami przedwojennymi, ukazując obraz odrodzonego Liceum Krzemienieckiego.

T. 65. Ks. Stanisław Szczypa, *Z Żytomierza na Podhale*, Białý Dunajec–Ostróg 2009.

Listy do rodzonej siostry ks. Stanisława Szczypoty, który po wyjściu z łagru w 1955 r. przez 20 lat z ogromnym heroizmem pracował w kościele św. Zofii w Żytomierzu.

T. 66. Danuta Lenik, *Ze Wschodu na Zachód...*, Ewangeliczne drogi ks. Władysława Bukowińskiego. Refleksje dla cierpiących i zagubionych oraz dla zdrowych i szczęśliwych.

**Wymienione książki można zamawiać
pod następującymi adresami:**

**Ośrodek „Wołanie z Wołynia”
skr. poczt. 9, 34-520 Poronin
<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/>
e-mail: vykovaliv@gmail.com**

lub

**“Волання з Волині”
вул. Кардашевича, 1
35800 м. Остріг, Рівненська обл.**

Україна

«Wołanie z Wołynia»

Pismo religijno-społeczne Rzymskokatolickiej Diecezji Łuckiej

To tytuł dwumiesięcznika, który wydajemy w diecezji łuckiej. Pismo to jest redagowane przeze mnie w rzymskokatolickiej parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Ostrogu na Wołyniu. Na łamach „**Wołanie z Wołynia**” zamieszczamy m. in. rozmaite opisy, relacje i wspomnienia dotyczące przeszłości wołyńskiej ziemi, kościołów i duszpasterzy. Celem tych tekstów jest uchronienie przed zapomnieniem chociaż części wołyńskiego dziedzictwa. Zwracam się do wszystkich ludzi pochodzących z Wołynia, którzy osiedlili się w różnych częściach Polski i Za Granicą, aby nadsyłali swoje wspomnienia, refleksje, spostrzeżenia lub materiały do opublikowania ich w dwumiesięczniku „**Wołanie z Wołynia**”. Mile widziane będą także zdjęcia dawnych duszpasterzy kościołów.

ks. Witold Józef Kowalów

Zainteresowanych współpracą z redakcją naszego pisma proszę o kontakt listowny w Polsce:

Ks. Witold Józef Kowalów

skr. poczt. 9, 34-520 Poronin

<http://www.wolaniecom.parafia.info.pl/>

e-mail: vykovaliv@gmail.com

lub telefoniczny w Ostrogu:

tel./fax +380 (3654) 2-30-38

